Carte oferita de cuibul Gardul de Fier.

www.garduldefier.ro

Gardul De Fier Book

CORNELIU ZELEA CODREANU

Pentru Legionari

În acest volum este scrisã povestea tineretii mele, de la 19 la 34 ani, cu simtirile, credinta, gândurile, faptele si greselile ei.

CORNELIU ZELEA CODREANU
6 Decembrie 1935,
Carmen Sylva

LEGIONARI,

Scriu pentru familia noastrã legionarã. Pentru toti legionarii: din sat, din fabricã si din universitate.

Nu tin seamã de nici un fel de regulã impusã autorilor de cãrti. N-am timp. Scriu în fuga condeiului, de pe câmpul de luptã, din mijlocul atacurilor. La ora aceasta suntem înconjurati din toate pãrtile. Dusmanii ne izbesc miseleste si trãdarea muscã din noi.

De doi ani de zile stãm legati cu lanturile infamei cenzuri.

De doi ani de zile numele nostru si acela de legionar nu sunt tolerate în ziare decât pentru a fi insultate. Curge asupra noastrã ploaie de miselii în aplauzele dusmanilor si în sperantele lor cã vom pieri. Dar acesti cavaleri ai lasitãtii, ca si stãpânii lor, se vor convinge, de altfel, în curând, cã toate atacurile în care si-au acumulat nãdejdile de nimicire a miscãrii legionare, toate frãmântãrile si toate sfortãrile disperate, rãmân încercãri zadarnice. Legionarii nu mor. Drepti, nemiscati, neînvinsi si nemuritori, privesc pururea biruitori la toate zvârcolirile urii neputincioase.

Îmi este indiferentã pãrerea pe care ar putea s-o aibã lumea nelegionarã si nu mã intereseazã efectele pe care ele l-ar avea în acea lume.

Eu vreau ca voi, soldati ai unor alte orizonturi românesti, citind aceste amintiri sã recunoasteti în ele propriul vostru trecut si sã vã aduceti aminte de luptele voastre. Sã retrãiti suferintele îndurate si loviturile primite pentru neam. Sã vã umpleti inimile de foc si de hotãrâre în lupta grea si dreaptã, în care v-ati înclestat si din care avem cu totii poruncã de a iesi: biruitori sau morti. La voi mã gândesc când scriu. La voi, acei care veti trebui sã muriti, primind cu seninãtatea strãmosilor Thraci, botezul mortii. Si la voi, acei ce veti trebui sã pãsiti peste morti si mormintele lor, ducând în mâinile voastre steagurile triumfãtoare ale Românilor.

PÃSIND ÎN VIATÃ

MARTIE 1919 ÎN PÃDUREA DOBRINA

În primãvara anului 1919, iatã-ne adunati într-o dupã-amiazã în pãdurea Dobrina care stã de strajã pe înãltimile din jurul Husului. Cine? Un grup de vreo 20 elevi de liceu din cursul superior. A 6-a, a 7-a, a 8-a.
Convocasem pe acesti tineri camarazi, pentru a discuta cu ei o problemã gravã, desi viata noastrã abia înmugurea. Ce facem dacã vin bolsevicii peste noi? Pãrerea mea, asupra cãreia au cãzut si ceilalti de acord, era aceasta: dacã armata bolsevicã va trece Nistrul si apoi Prutul ajungând sã încalce si locurile noastre, noi sã nu ne supunem, ci sã ne retragem cu totii în pãdure înarmati. Aici sã organizãm un centru de actiune si de rezistentã româneascã, si prin lovituri date cu mãiestrie sã zdruncinãm inamicul, sã mentinem o stare de spirit de neaplecare, si sã întretinem o scânteie de nãdejde în mijlocul masei românesti din sate si orase. Am depus cu totii jurãmânt în mijlocul pãdurii seculare. Era aceastã pãdure un colt al acelui vestit codru al Tigheciului, pe cãrãrile cãruia, în decursul istoriei Moldovei, multi dusmani îsi gãsiserã moartea. Am hotãrât sã ne procurãm arme si munitii, sã pãstrãm un secret desãvârsit, sã facem recunoasteri si exercitii de luptã în pãdure si sã gãsim o formã care sã mascheze intentia noastrã.
Forma am gãsit-o usor si în scurt timp am pus-o în practicã: o societate cultural-nationalã a elevilor liceului din Husi, cãreia i-am dat numele: "Mihail Kogãlniceanu". Ea a fost aprobatã de directiunea liceului. Au început sezãtori si conferinte în oras. În public tratam obisnuitele subiecte, dar în pãdure fãceam exercitii de luptã. Arme pe vremea aceea erau pe toate drumurile încât în vreo douã sãptãmâni ne adunasem tot ce ne trebuia.

***

Era în timpul acela o stare de haos în tarã, pe care noi desi copii, abia trecuti de 18 ani, o întelegeam prea bine. Lumea se afla sub impresia revolutiei bolsevice care se desfãsura în toiul ei la câtiva pasi de noi. tãrãnimea din instinct se opunea acestui val distrugãtor, dar complect dezorganizatã, nu prezenta o posibilitate serioasã de rezistentã. Muncitorimea însã aluneca vertiginos spre comunism, întretinutã sistematic în cultul acestor idei, de presa jidãneascã, si în general de toatã jidãnimea oraselor. Fiecare jidan, comerciant, intelectual sau bancher-capitalist, în raza sa de actiune, era un agent al acestor idei revolutionare anti-românesti. Românii intelectuali erau indecisi, aparatul de stat dezorganizat. Din moment în moment, te puteai astepta, fie la o izbucnire internã a unor elemente organizate si decise, fie la o nãvãlire de peste Nistru. Aceastã actiune externã coordonatã cu aceea a bandelor iudeo-comuniste din interior, care, nãpustindu-se asupra noastrã, distrugând podurile si aruncând în aer depozitele de munitii, ar f i hotãrât de soarta noastrã ca neam.

În atari împrejurãri, frãmântati de gânduri si tremurând de grija vietii si libertãtii tãrii noastre abia unitã, în urma unui greu rãzboi, a încoltit în mintea noastrã de tineri ideea unei actiuni care ne-a adus la jurãmântul din pãdurea Dobrinei.
Fãcusem cinci ani de liceu militar la Mãnãstirea Dealului, la umbra capului lui Mihai Viteazul si sub ochiul cercetãtor al lui Nicolae Filipescu. Acolo sub comanda Maiorului si apoi Colonelului Marcel Olteanu, Comandantul scolii, a Cãpitanului Virgil Bãdulescu, a Locotenentului Emil Pãlãngeanu si sub îndrumarea profesorilor, mi-am fãcut o severã educatie ostãseascã si mi-am cãpãtat o sãnãtoasã încredere în puterile mele.
De altfel, educatia militarã de la Mânãstirea mã va urmãri toatã viata. Ordinea, disciplina si ierarhia turnate la o vârstã fragedã în sângele meu, alãturi de sentimentul demnitãtii ostãsesti, vor forma un fir rosu de-a lungul întregii mele activitãti viitoare. Tot aici am fost învãtat sã vorbesc putin, fapt care mai târziu mã va duce la ura contra vorbãriei si a spiritului retoric. Aici am învãtat sã-mi placã transeea si sã dispretuiesc salonul.
Notiunile de stiintã militarã cãpãtate acum mã vor face sã judec mai târziu totul prin prisma acestei stiinte.
Iar cultul sentimentului demnitãtii de om si de ostas, în care m-au crescut ofiterii, îmi va crea greutãti si mã va expune la suferinte, într-o lume lipsitã adesea si de onoare si de simtul demnitãtii.
Vara lui 1916 am petrecut-o acasã la Husi.
Tatãl meu era concentrat de doi ani si plecat cu regimentul în Carpati.
Într-o noapte m-a trezit din somn mama mea care, plângând si închinându-se, mi-a spus: "Scoalã, cã trag clopotele la toate bisericile". Era 15 August 1916, Sfânta Maria. Am înteles cã s-a decretat mobilizarea si cã în acel moment armata românã a trecut muntii.
Cuprins de emotie, îmi tremura trupul. Peste trei zile am plecat de acasã dupã tatãl meu, împins de dorul de a fi si eu printre luptãtorii de pe front. În sfârsit, dupã multe peripetii, am ajuns la acelasi regiment în care era si tatãl meu comandant de companie, Regimentul 25 Infanterie de sub comanda colonelului V. Piperescu, pe când înainta în Ardeal pe valea Oituzului.
Nenorocul meu a fost mare, deoarece, neavând decât 17 ani, comandantul regiment ului a refuzat sã mã primeascã voluntar. Totusi am luat parte la înaintarea si retragerea din Ardeal, iar la 20 septembrie când tatãl meu a cãzut rãnit deasupra Sovatei pe muntele Ceres-Domu, i-am fost de folos, ajutându-l în fata inamicului care înainta. Desi rãnit, a refuzat sã se lase evacuat conducându-si compania tot timpul retragerii si apoi în grelele lupte cari au urmat la Oituz.
Într-o noapte pe la ora douã, regimentul a primit ordin de înaintare. Ofiterii îsi inspectau în tãcere de mormânt trupele masate pe sosea.
Tatãl meu fusese chemat de colonel. Revenind dupã putin timp îmi spune: "N-ar fi bine sã te întorci tu acasã? Noi o sã intrãm în lupte si nu e bine sã murim amândoi

aici, căci mama rămâne acasă cu sase copii mici, fără nici un sprijin. Si Colonelul m-a chemat si mi-a spus că nu vrea să-si ia răspunderea rămânerii tale pe front".
Simteam că e cu sufletul îndoit: ezita să mă lase în miezul noptii singur, în câmp, pe drumuri necunoscute, la 40 km de linia ferată.
Observând insistenta lui, am predat carabina si cele două cartusiere si în timp ce coloanele regimentului păseau înainte, pierzându-se în linistea si întunericul noptii, eu am rămas singur pe marginea unui sant, luându-mi apoi drumul către vechea frontieră.
Mai târziu, peste un an, la 1 Septembrie, am intrat în Scoala Militară de Infanterie, de la Botosani, cu acelasi gând de a putea ajunge pe front. Aici mi-am completat educatia si cunostintele militare, de la 1 Septembrie 1917 la 17 Iulie 1918, în compania activă a Scolii Militare. Cei patru ofiteri distinsi: Colonelul Slăvescu, Căpitanul Ciurea, Locotenentul Florin Rădulescu si Maiorul Steflea, mi-au îndrumat pasii pe căile luptelor si al sacrificiilor pentru tară.
Si acum, după un an - 1919 - era pace. Iar noi, copiii cei gata de moarte, eram răspânditi pe la casele noastre.
Tatăl meu, profesor de liceu, a fost o viată întreagă luptător nationalist. Bunicul meu a fost pădurar, străbunicul tot pădurar. Neamul a fost din începuturi, în vremuri de restriste, neamul codrilor si al muntilor. De aceea educatia ostăsească si sângele din vine imprimau actiunii de la Dobrina - naivă ca manifestare - o notă de seriozitate pe care vârsta noastră fragedă n-ar fi presupus-o.
În acele momente, noi simteam în inimi, sfatul si experienta lor, prezenta sirurilor de strămosi, care au luptat pentru Moldova pe aceleasi cărări nepătrunse de dusmani.

LA UNIVERSITATEA DIN IASI
SEPTEMBRIE 1919

Vara a trecut. În toamnă mi-am dat bacalaureatul si grupul nostru s-a despărtit îndreptându-se fiecare spre universităti.
De la Dobrina nu ne-au rămas decât amintirile de a ne apăra tara în contra valurilor de vrăjmăsie care se ridicau amenintătoare si dinlăuntru si din afara hotarelor.

***

Plecam din Husi în momentul acestei răspântii pentru fiecare tânăr, înscrierea la universitate, mult asteptata înscriere la universitate! Ca pregătire aveam bagajul de cunostinte pe care mi-l dăduse liceul. Literatura de senzatie, de pervertire sufletească ce astăzi ocupă un loc important în procesul de formatie al elevului de liceu - spre nenorocirea lui - eu n-am gustat-o. Pe lângă literatura firească a clasicilor români citisem toate articolele din "Semănătorul" si "Neamul Românesc" ale lui N. Iorga si A. C. Cuza. Tatăl meu le avea în niste lăzi, în podul casei. În ceasurile li b ere, mă suiam acolo si mă ocupam cu acest soi de literatură. Esenta acestor articole cuprindea manifestarea într-o formă înaltă, a celor trei idealuri de viată ale poporului român:
1) Unirea tuturor Românilor.

2) Ridicarea tãrãnimii prin împroprietãrire si drepturi politice.
3) Rezolvarea problemei jidãnesti.
Douã maxime însoteau manseta tuturor publicatiilor nationaliste din acea vreme:
"România Românilor, numai a Românilor si a tuturor Românilor." N.Iorga
"Nationalitatea este puterea creatoare a culturii umane, cultura e puterea creatoare a nationalitãtii." A. C. Cuza
Cu mare evlavie mã apropiam de Iasiul pe care nu era român sã nu-l iubeascã, sã nu-l înteleagã sau mãcar sã nu doreascã a-l vedea.
Multe orase din Moldova au câte o fãrâmã de glorie. Nu putem pronunta numele: Hotin, Bârlad, Vaslui, Tighina, Cetatea Albã, Soroca, fãrã ca sã nu ne simtim sufletul rãscolit.
Deasupra tuturor însã se ridicã Suceava si Iasiul.
Suceava cetatea lui Stefan cel Mare, Iasiul orasul lui Cuza Vodã.
Orasul unirii de la 1859, care prin înfiintarea Universitãtii, devine orasul tineretii si a celor mai curate aspiratii ale ei.
În Iasi au trãit: Miron Costin, Bogdan Petriceicu Hasdeu, Mihail Eminescu, Ion Creangã, Vasile Alecsandri, Costache Negri, Iacob Negruzzi, Mihail Kogãlniceanu, Simion Bãrnutiu, Vasile Conta, N. Iorga, Ion Gãvãnescul. Aici lumineazã ca un far, la catedra de Economie Politicã, marea personalitate a profesorului Cuza. Universitatea devine o scoalã a nationalismului; Iasiul, orasul marilor avânturi românesti, al înãltimilor, al idealurilor, al aspiratiunilor noastre nationale. Mare prin durerile de la 1917, când aici si-a gãsit refugiul în ceasurile grele mult chinuitul suflet al Regelui Ferdinand, mare prin destinul de a fi la 1918 orasul unirii tuturor Românilor; mare prin trecutul sãu si mare prin tragedia lui prezentã -- cãci orasul celor patruzeci de biserici-- moare uitat în fiecare zi sub nemiloasa cotropire jidãneascã. Iasiul zidit pe sapte dealuri, ca Roma, este si rãmâne cetatea eternã a românismului.
Câte amintiri glorioase!
Aici s-au auzit pentru prima datã rãsunând acele armonioase versiuni ale lui Alecsandri:
"Hai sã dãm mânã cu mânã,
Cei cu inima românã"
....
Aici, ca nicãieri în altã parte, studentul simte plutind prin vãzduh pe deasupra Iasului tãcut, cu chemãri nepãtrunse si cu îndemnurile lor sfinte, duhurile marilor înaintasi.
Studentul iesean, în linistea noptii târzii, aude alergând înnebunit de durere pe strãzile întortocheate si strãine ale Iasiului, sufletul lui Mihail Eminescu care cântã ca o nãlucã:
"Cine-a îndrãgit strãinii,
Mânca-i-ar inima câinii,
Mânca-i-ar casa pustia
Si neamul nemernicia..."

De acest oras mã apropriam, cu adâncã evlavie, în toamna lui 1919 atras de marea lui aureolã, dar si miscat pentru cã mã nãscusem aici, cu douãzeci de ani în urmã. Si ca orice copil veneam emotionat sã revãd si sã sãrut pãmântul natal.

***

M-am înscris la Facultatea de Drept.

*

Universitatea ieseanã, întreruptã în timpul rãzboiului, se redeschisese de un an. Studentii vechi, întorsi acum de pe front, pãstrau linia traditiei nationaliste a vietii studentesti dinainte de rãzboi. Erau împãrtiti în douã tabere: una sub conducerea lui Lãbuscã de la Litere si alta sub aceea a lui Nelu Ionescu, de la Drept. Grupul acestora, redus c a numãr, era coplesit de masa imensã a studentilor jidani veniti din Basarabia, toti agenti si propagatori ai comunismului.

Profesorii Universitãtii, afarã de un grup foarte restrâns în frunte cu A. C. Cuza, Ion Gãvãnescul si Corneliu Sumuleanu, erau pãrtasii aceleasi idei de stânga. Profesorul Paul Bujor, unul din exponentii majoritãtii, rostise chiar lapidar în plin senat al României: " Lumina vine de la Rãsãrit", adicã de peste Nistru.

Aceastã atitudine a profesorilor care considerau ca "barbarie" orice idee si notã nationalistã, a avut ca efect dezorientarea totalã a studentilor. Unii sustineau bolsevismul pe fatã, altii - cei mai multi - spuneau: " Orice s-ar zice, a trecut timpul nationalismului, omenirea merge spre stânga". Grupul Lãbuscã a alunecat d e-a binelea în directia aceasta. Grupul Nelu Ionescu, cãreia mã afiliasem si eu, s-a risipit cu timpul în urma unor alegeri din care iesisem înfrânti.

Înaintarea acestor idei antiromânesti, sustinutã de o masã compactã de profesori si studenti si încurajatã de toti dusmanii României întregite, nu mai gãsea în lumea studenteascã nici o rezistentã româneascã. Câtiva care mai încercam sã rãmânem pe pozitie eram învãluiti într-o atmosferã de dispret si dusmãnie. Colegii de alte pãreri, cei cu " libertatea de c o nstiintã" si cu principiul tuturor libertãtilor, scuipau în urma noastrã, când treceam pe stradã sau pe sãlile facultãtilor si deveniserã agresivi, din ce în ce mai agresivi. Întruniri peste întruniri cu mii de studenti, în care se propaga bolsevismul, se ataca Armata, Justitia, Biserica, Coroana. O singurã societate îsi mai pãstra un caracter românesc: " Avram Iancu " a Bucovinenilor si Ardelenilor de sub conducerea studentului Vasile Iasinschi.

Universitatea cu traditie de nationalism de la 1860, devenise un focar de antiromânism.

SE PREGÃTEA REVOLUTIA

Dar nu numai în universitate era aceastã situatie. Masa muncitoreascã ieseanã, cuprinsã aproape în întregimea ei de comunism, stãtea gata sã izbucneascã în revolutie. În fabrici se lucra foarte putin. Se tineau ceasuri întregi comitete, consilii, adunãri. Se fãcea mai mult politicã. Ne gãseam în plinã sabotare sistematicã, fãcutã cu plan si cu ordin: "sfãrâmati, distrugeti masini, creati starea de mizerie materialã generalã care duce la izbucnirea revolutiei". Si într-adevãr, cu cât ordinul se executa mai bine, cu atât mizeria se întindea, foamea se proiecta mai amenintãtoare si revolta crestea în sufletul multimilor.
La fiecare 3-4 zile, pe strãzile Iasiului, mari demonstratii comuniste. Cele 10-15.000 de lucrãtori, înflãmânziti si manevrati de mâna criminalã de la Moscova, parcurgeau strãzile în cântecul Internationalei, în strigãte de: "Jos Armata!", "Jos Regele!", purtând placarde pe care se putea citi: "Trãiascã revolutia comunistã!", "Trãiascã Rusia Sovieticã!".
Dacã ar fi învins acestia? Am fi avut cel putin o Românie condusã de un regim muncitoresc românesc? Ar fi devenit muncitorii români stãpânii tãrii? Nu! Ar fi devenit de a doua zi robii celei mai murdare tiranii: tirania talmudicã, jidãneascã. România Mare, dupã mai putin de o secundã de viatã, s-ar fi prãbusit.
Noi, poporul român, am fi fost exterminati fãrã milã, ucisi sau deportati pe drumurile Siberiei: tãrani, muncitori, intelectuali, cu totii de-a valma.
Pãmântul din Maramures pânã la Marea Neagrã, rupt din mâna românilor, ar fi fost colonizat de mase jidãnesti. Aici s-ar fi ridicat adevãrata Palestinã.
Aveam constiinta clarã, cã în acele ceasuri juca balanta vietii si a mortii poporului român.
Aceeasi constiintã o aveau toti jidanii, care împingeau de la spate pe muncitorii români la revolutie. N-aveau nimic comun cu îngrijorarea, care în acele clipe, tâsnea din ochii si din inimile noastre. Erau constienti. NUMAI INTELECTUALI ROMÂNI ERAU INCONSTIENtI. Intelectualii care au învãtat carte si care aveau chemarea de a lumina calea poporului în clipe grele - cãci pentru aceasta erau intelectuali - lipseau de la datoria lor. Acesti nevrednici în ceasurile ACELEA HOTÃRÂTOARE sustineau cu o inconstientã criminalã, cã "lumina vine de la Rãsãrit". Coloanelor revolutionare, care strãbãteau amenintãtoare
strãzile tuturor oraselor, cine sã li se opunã? Studentimea? Nu! Politia? Siguranta? Acestia, când auzeau cã se aproprie coloanele, intrau în panicã si dispãreau. Nici armata nu le putea sta în cale. C ãci nu era vorba de 1.000 de oameni, ci de 15.000, de 20.000, organizati si înflãmânziti.

GARDA CONSTIINTEI NATIONALE

Într-o searã ploioasã din toamna lui 1919, în sala de mese a Scolii de Arte si Meserii, unde eram pedagog, un prieten îmi aratã o notitã dintr-un ziar.
" Garda Constiintei Nationale tine sedintã astã searã, Joi, ora 9 în Str. Alecsandri Nr. 3 ".
Am plecat imediat în goanã cu o mare nerãbdare de-a cunoaste si a mã înrola în rândurile acestei organizatii ale cãrei manifeste de luptã anticomunistã le citisem cu câteva luni înainte.
În camera din Str. Alecsandri Nr. 3, amenajatã cu bãnci de lemn de curând fãcute, am gãsit un singur om de vreo 40 de ani. Stãtea la o masã, posomorât si aspru, asteptând sã se adune lumea pentru consfãtuire. Un cap mare, niste brate puternice, pumni grei, staturã mijlocie. Era Constantin Pancu, presedintele Gãrzii Constiintei Nationale.
M-am prezentat, spunându-i cã sunt student si cã doresc sã fiu primit ca soldat în Gardã. M-a primit. Am asistat la consfãtuire. Veniserã vreo 20 de persoane: un tipograf culegãtor, Voinescu, un student, vreo 4 mecanici de la R. M. S., vreo doi de la calea feratã, câtiva meseriasi si muncitori, avocatul Victor Climescu, un preot. S-au discutat câteva chestiuni în legãturã cu dezvolta r ea si avântul luat de miscarea comunistã în diverse fabrici si cartiere si apoi probleme de organizare a Gãrzii.
Din seara aceea drumul meu se bifurca: jumãtate în lupta de la universitate si jumãtate cu Constantin Pancu, în rândurile muncitorimii. Eu m-am legat sufleteste de acest om si am rãmas cu el, sub conducerea lui, tot timpul pânã la desfiintarea organizatiei.

CONSTANTIN PANCU

Constantin Pancu, numele acesta flutura pe acea vreme pe buzele tuturor Iesenilor din ambele tabere, rostit cu nãdejde de Români si cu groazã de ceilalti, nu era un intelectual.
Era meserias. Instalator de apã si electricitate. Nu avea mai mult decât patru clase primare. Avea o minte clarã, asezatã, pe care si-o îmbogãtise singur cu suficiente cunostinte. Douãzeci de ani se ocupase cu probleme muncitoresti. De mai multi ani era presedintele corporatiei metalurgice. Vorbitor de mâna întâia. La tribunã, în fata multimii, impunea. Un suflet si o constiintã clar româneascã. Îsi iubea tara, armata, Regele. Un bun crestin. O musculaturã de luptãtor de circ si o fortã în adevãr herculeanã. Iesenii îl cunosteau încã demult.
Înainte de rãzboiu venise la Iasi un circ cu atleti. Luptau toate natiile: Unguri, Turci, Români, Rusi etc. Într-una din seri, când unul singur bãtuse pe toti ceilalti luptãtori, din mijlocul multimii spectatorilor se ridicã in cetãtean, care cere sã lupte si el cu învingãtorul. I se admite. Se dezbracã si lupta începe. În douã minute Ungurul a fost trântit la pãmânt, învins. Românul care biruise în mijlocul sentimentelor de admiratie de admiratie ale multimii, era Constantin Pancu.
De aceea când a apãrut pentru prima datã pe strãzile Iasiului chemarea la luptã a lui Pancu, lumea, care are cultul fortei, a primit-o cu încredere.

Actiunea lui a durat un an. S-a mãrit în mãsura primejdiei bolsevice si apoi s-a micsorat în mãsura scãderii ei.
La început consfãtuiri, apoi întruniri care ajungeau pânã la 5-6 si chiar 10000 de oameni. Acestea erau, în perioada criticã, sãptãmânale. Aveau loc în sala Principele Mircea si uneori chiar în Piata Unirii. Printre cei care luau cuvântul regulat eram si eu. Atunci am învãtat sã vorbesc în fata multimii. Este incontestabil cã Garda Constiintei Nationale a înãltat într-un moment critic constiinta nationalã a Românilor într-un punct de importantã ca acela al Iasiului si a asezat-o ca o barierã în fata valului comunist.
Activitatea aceasta nu s-a mãrginit numai la Iasi. Ne-am deplasat si în alte orase. Apoi foaia "Constiinta", care apãrea regulat, pãtrunsese cu strigãtul ei de alarmã aproape în toate orasele din Moldova si Basarabia.
În domeniul actiunii, ciocnirile între cele douã tabere, ciocniri inerente, sângeroase, erau aproape zilnice.
Din ele noi ieseam cu mai multi rãniti. Situatia aceasta de încordare a durat pânã în primãvarã. Dupã douã mari victorii ale noastre, puterea ofensivã a adversarilor a fost cu mult redusã.

OCUPAREA REGIEI MONOPOLURILOR STATULUI DE CÃTRE GARDA CONSTIINTEI NATIONALE

Era pe la 10 sau 11 Februarie 1920. De douã sãptãmâni se vorbea de greva generalã în toatã tara. Se apropia bãtãlia decisivã. Pe la ora 12, se zvoneste în oras cã la Regie, unde erau circa 1.000 de lucrãtori, s-a declarat greva, a fost arborat drapelul rosu, tablourile Regelui au fost date jos si sfãrâmate în picioare, iar în locul lor asezate fotografiile lui Karl Marx, Trotzki si Racowski.
Oamenii nostri au fost bãtuti, mecanicii de la masini, care erau din Gardã, rãniti. La ora 1, suntem la sediu adunati cam o sutã. Ce facem ? Pancu prezideazã discutia. Douã pãreri. Unii sustineau sã trimitem telegrame guvernului, cerând interventia armatei. Eu eram de pãrere sã mergem toti cei prezenti la Regie si cu orice risc sã dãm steagul jos. Se admite punctul meu de vedere. Am luat steagul nostru si la ora 1 am pornit cu Pancu în frunte pe Lãpusneanu si Pãcurari, în mars fortat, cântând "Desteaptã-te Române". În apropierea fabricii, în stradã, câteva grupuri de comunisti sunt date peste cap.
Intrãm în curtea fabricii. Pãtrundem în clãdire. Mã urc cu steagul pânã la acoperis si îl înfig sus. De acolo încep sã vorbesc. Apare armata si ocupã fabrica. Noi ne retragem cântând. Ne reîntoarcem la sediu. Ne gândim: Incursiunea noastrã rapidã a fost bunã. În oras vestea atitudinii pe care am avut-o se rãspândeste ca fulgerul. Totusi greva continuã. Armata nu poate decât sã pãzeascã steagul, ea nu poate pune fabrica în miscare. Ce facem ? În mintea noastrã încolteste o idee. Sã cãutãm în tot Iasiul mânã de lucru si sã deschidem fabrica. În trei zile, 400 de lucrãtori noi, adunati din toate colturile Iasiului, sunt introdusi în fabricã. Aceasta începe sã functioneze. Greva a

esuat. Peste două săptămâni, jumătate din grevisti cer să fie reprimiti la lucru. Victoria noastră e mare.
Cel dintâi pas către greva generală este respins. Planurile consortiului iudeo-comunist încep să fie dejucate. Actiunea aceasta a avut un răsunet puternic în rândurile românesti, ridicându-le moralul.

STEAGUL TRICOLOR DEASUPRA ATELIERELOR DE LA NICOLINA

Cel mai puternic centru comunist îl formau Atelierele C.F.R. de la Nicolina. Aici erau peste 4.000 de lucrători, aproape toti bolsevizati. Cartierele din jurul acestor ateliere, Podul Ros, Socola si Nicolina erau cotropite de un număr considerabil de jidani. De aceea conducătorul din Iasi al miscării comuniste, Doctorul Ghelerter si aghiotantul său, Gheler, îsi fixaseră aici punctul de rezistentă.
Nu trecuse o lună de la înfrângerea suferită la Regie si ca un semnal de începere a grevei generale si a luptei decisive, apare steagul rosu fluturând pe ateliere. Greva este declarată. Miile de lucrători părăsesc atelierele. Autoritătile sunt neputincioase.
Noi convocăm pentru a doua zi, prin manifeste, pe toti Românii la o întrunire în sala Principele Mircea. După discursuri, iesim deoarece sunt peste 5.000 de comunisti înarmati care ne asteaptă si vor fi mari vărsări de sânge.
Noi apucăm atunci din Piata Unirii spre gară.
Aici arborăm drapele pe depou si pe clădirea gării. Apoi ocupăm un tren care se afla la peron si pornim cu el spre Nicolina. În gara Nicolina cineva schimbă macazul si pătrundem cu tren cu tot în ateliere. Coborâm. În ateliere, nimeni. Pe una din clădiri, steagul rosu. Eu încep să mă catăr pe niste trepte de fier prinse în perete luând în gură un steag tricolor. Cu oarecare greutate, pentru că era o înăltime mare, ajung până la acoperis. Mă ridic deasupra si mă târăsc până la vârf. Smulg steagul rosu si în mijlocul uralelor în adevăr de nedescris, c are se prelungesc câteva minute, ridic si leg steagul tricolor. De acolo am vorbit. Dincolo de ziduri, comunistii se adună mereu în masă compactă si manifestează amenintător. O muzică infernală. Înăuntru urale, afară huiduieli si înjurături. Cobor încet până jos. Pancu dă ordin de plecare. La poartă însă comunistii masati barează iesirea si strigă: "Să vină Pancu si Codreanu !". Trecem 30 de metri înaintea multimii si pornim spre poartă. La mijloc, Pancu, în dreapta un meserias, Mărgărint si în stânga eu. T oti trei cu mâinile în buzunare pe revolvere înaintăm fără să vorbim nimic. Cei din poartă ne privesc tăcuti si nemiscati. Iată-ne la câtiva pasi. Mă astept la un tiuit de glont pe la ureche. Păsim înainte drepti si hotărâti. Totusi un moment sufletesc neobisnuit. Suntem la doi pasi. Comunistii se dau într-o parte si alta lăsându-ne loc liber. Pe o distantă de aproape zece metri, trecem într-o tăcere mormântală, prin mijlocul lor. Nu ne uităm nici la dreapta nici la stânga. Nu se aude nimic, nici măcar răsuflarea omenească.

Din urmã vin ai nostri. Trec si ei, dar nu se mai pãstreazã tãcerea. Încep înjurãturi, amenintãri de ambele pãrti. Nici o încãierare. Ne îndreptãm compacti pe linia feratã spre gara Iasi. Pe deasupra atelierelor bate vântul în pânza tricolorului biruitor.
Efectul moral al acestei actiuni este incomparabil. Iasiul huieste. Pe stradã nu se vorbeste decât de Garda Constiintei Nationale. Un curent de redesteptare româneascã pluteste prin aer. Trenurile duc mai departe, spre cele patru pãrti ale tãrii, reînvierea.
Ne dãm seama, cã bolsevismul va fi învins, pentru cã în fata lui, la dreapta, la stânga s-a ridicat o barierã de constiintã care nu-i va mai permite sã se extindã.
Toate drumurile de înaintare îi sunt închise. De acum va trebui sã dea înapoi.
Nu mult dupã aceasta a intervenit si actiunea întreprinsã de guvernul Generalului Averescu care a tãiat orice perspectivã acestei miscãri.

SOCIALISMUL NATIONAL-CRESTIN. SINDICATELE NATIONALE

Garda Constiintei Nationale a fost o organizatie de luptã, de dãrâmare a adversarului.
De multe ori vorbeam cu Pancu în serile lui 1919, cãci necontenit eram împreunã si aproape regulat la masa sa. Si-i spuneam:
– Nu-i de-ajuns sã învingem comunismul. Trebuie sã si luptãm pentru dreptatea muncitorilor. Au dreptul la pâine si dreptul la onoare. Trebuie sã luptãm în contra partidelor oligarhice, creând organizatii muncitoresti nationale care sã-si poatã câstiga dreptatea în cadrul statului, nu în contra statului.
Nu admitem nimãnui ca sã caute si sã ridice pe pãmântul românesc alt steag decât acela al istoriei noastre nationale. Oricâtã dreptate ar putea avea clasa muncitoare, nu-i admitem ca sã se ridice peste si împotriva hotarelor tãrii. Nu va admite nimeni ca pentru pâinea ta sã pustiesti si sã dai pe mâna u n ei natii strãine de bancheri si cãmãtari, tot ce a agonisit truda de douã ori milenarã a unui neam de muncitori si de viteji. Dreptatea ta, în cadrul dreptãtii neamului. Nu se admite ca pentru dreptatea ta sã sfarmi în bucãti dreptatea istoricã a natiei cãreia aparitii.
Dar nici nu vom admite ca la adãpostul formulelor tricolore, sa se instaleze o clasã oligarhicã si tiranicã, pe spatele muncitorilor de toate categoriile si sã-i jupoaie literalmente de piele, fluturând prin vãzduh necontenit: Patrie - pe care n-o iubesc - Dumnezeu - în care nu cred, - Bisericã - în care nu intrã niciodatã, - si Armatã - pe care o trimit la rãzboi cu bratele goale.
Acestea sunt realitãti, care nu pot fi embleme pentru escrocherie politicã în mâna unor scamatori imorali.
Am început apoi organizarea muncitorilor în sindicate nationale si chiar a unui partid politic: "Socialismul national-crestin" (1. Nu auzisem pe acea vreme de Adolf Hitler si de National-Socialismul german.). Pancu a scris atunci:

CREZUL SOCIALISMULUI NATIONAL-CRESTIN

"Cred într-unul si nedespãrtit Stat Român de la Nistru la Tisa, cuprinzãtorul tuturor Românilor si numai al Românilor, iubitor de muncã, cinste si în frica lui Dumnezeu cu durere de tarã si neam. Dãtãtorul de drepturi egale, civile si politice la bãrbati si femei. Protector al familiei, salariind functionarii si muncitorii pe baza numãrului de copii si pe baza muncii depuse, întelegând cantitatea si calitatea, si într-unul Stat sprijinitor al armoniei sociale prin restrângerea numãrului de grade; iar pe deasupra salariului socializând fabricile, proprietatea tuturor muncitorilor, si pãmântul distribuit tuturor plugarilor.
Repartizarea beneficiilor între patron (stat sau particular) si muncitori. Patronul (particular) pe lângã salarierea muncii sale va primi un procent descrescând proportional cu mãrimea capitalului. Si într-unul Stat asigurãtor al muncitorilor prin "fondul riscurilor". Întemeietor de depozite de hranã si îmbrãcãminte pentru muncitori si functionari care organizati în sindicate nationale vor avea reprezentanti în comitetele administrative de pe lângã diferite institutii industriale, agricole si comerciale.
Si într-unul mare si puternic "pãrinte al muncitorilor" si Rege al tãranilor, "Ferdinand I-iu", care pentru fericirea României totul a jertfit si care pentru mântuirea noastrã una cu poporul s-a fãcut. Care în fruntea ostilor de la Mãrãsti si Mãrãsesti a biruit, si care din nou cu dragoste si încredere se uitã cãtre ostasii ce-i datoreazã credintã, si care vor gãsi în cazãrmi o adevãratã scoalã a natiunii, pe care sã o treacã în termenul de un an.
Într-un tricolor înconjurat cu razele Socialismului National-Crestin, simbol de armonie între fratii si surorile României Mari.
Într-una Sfântã Bisericã Crestinã cu Preoti trãind din Evanghelie si care sã se jertfeascã apostoleste pentru luminarea celor multi.
Mãrturisesc alegerea ministrilor de cãtre Camerã, suprimarea Senatului, organizarea politiei rurale, impozitul progresiv pe venit, scoli de agriculturã si meserii la sate, "cercusoare" pentru gospodine si adulti, aziluri pentru invalizi si bãtrâni, case nationale, cercetarea paternitãtii, aducerea legilor efectiv la cunostinta tuturor, încurajarea initiativei particulare în interesul Neamului si dezvoltarea industriei casnice tãrãnesti.

Astept învierea constiintei nationale la cel din urmã pãstor si coborârea celor luminati în mijlocul celor truditi spre a-i întãri si ajuta în adevãrata frãtie, temelia României de mâine. Amin!
"Garda Constiintei Nationale"
Ziarul "Constiinta", Luni 9 Februarie 1920.
Ne-am apucat apoi de organizarea sindicatelor nationale.
Iatã un proces-verbal de constituire a unui sindicat. Îl public pentru a scoate în relief constiinta muncitorimii iesene în acele ceasuri:

"Proces-verbal

Subsemnatii meseriasi, muncitori si functionari ai Fabricii de tutun R.M.S., întruniti asearã, Luni 2 Februarie 1920 în localul "Gãrzii Constiintei Nationale" Str. V. Alecsandri No. 3, sub presedintia D-lui C. Pancu, presedinte activ al Gãrzii, fatã cu tendintele criminale ale unor indivizi care servesc alte interese decât acelea ale Neamului lor si fatã cu propaganda pe care o fac, pentru a lovi si în bunul mers al acestei institutii ti în existenta noastrã a acelor care muncim de o viatã întreagã pentru bucãtica de pâine, care e si singura hranã a noastrã si a copiilor nostri, noi muncitori români cinstiti si legali care întelegem sã mergem sub steagul tãrii noastre, si care întelegem sã mergem pe drumul pe care îl dicteazã interesele supreme ale neamului acestuia, pentru bunul mers al acestei institutii, pentru a face sã se înceteze odatã propaganda dusmanului printre rândurile noastre, am hotãrât sã ne constituim într-un sindicat national profesional, pentru care am ales urmãtorul comitet si un delegat al "Gãrzii Constiintei Nationale".
Urmeazã 183 de semnãturi.

"Constiinta"9 Februarie 1920. Nr.17 si 18.

UN TABLOU FIDEL AL SITUATIEI LA 1919

Încerc sã redau momentul de la 1919-20, luând din ziare si manifeste ceea ce cred a fi semnificativ.
Primul manifest lansat de Constantin Pancu în Iasi în August 1919, lipit pe toate zidurile Iasiului, într-un moment de dezorientare generalã, este semnalul de luptã al Iasiului muncitoresc românesc:

"APEL CÃTRE MESERIASI, MUNCITORI, SOLDATI SI TÃRANI ROMÂNI

Fratilor,
Dupã ani de groaznice lupte lumea sãrbãtoreste pacea între oameni, conducãtorii luminati din toate tãrile civilizate se silesc sã înlãture rãzboiul prin întemeierea unei legi pentru unei vietuiri pasnice în viitor.
Dar iatã cã din rãsãrit se aud glasuri de urã care vãdesc nãzuinta dusmanilor nostri de a ne sfâsia, prin învrãjbire si neîntelegerile dintre noi. Din Rusia, stãpânitã de

întunericul învãtãturilor gresite, pornesc îndemnuri de luptã la foc si la uciderea fratilor de acelasi sânge.
Din Ungaria, care-si plânge mãrirea de altãdatã, se aud aceleasi îndemnuri. Dusmanii din rãsãrit s-au unit cu cei din apus ca sã tulbure linistea noastrã pentru ca apoi sã ne poatã cotropi.
Strãinii de peste hotare încearcã sã împartã paharul cu otravã între noi, prin înstrãinatii care trãiesc la sânul tãrii noastre. Ei au cutezanta sã spunã cã îndemnurile lor le fac în numele pãcii, în numele dreptãtii si al libertãtii, în numele muncitorilor. Cuvântul lor e minciunã, îndemnul lor e venin omorâtor, cãci:
Ei zic cã voiesc pacea, dar ei singuri o nimicesc omorând pe cei mai vrednici.
Cer libertatea, dar cu amenintãri de moarte, silesc lumea sã li se supunã.
Doresc înfrãtirea, dar ei seamãnã ura, nedreptatea si desfrâul în mijlocul popoarelor.
Mai mult încã: ei zic cã voiesc desfiintarea capitalului câstigat prin sudoarea fruntii.
Ne spun cã nu voiesc rãzboiul dar ei se rãzboiesc.
Cer desfiintarea armatei, dar ei se înarmeazã. Ne îndeamnã sã aruncãm steagul tricolor, dar voiesc sã ridice în locul lui steagul rosu al urii. Sã nu dati crezare manifestelor si îndemnurilor lor precum n-ati dat crezare manifestelor dusmane când luptati la Oituz, Mãrãsti si Mãrãsesti.
Datoria oricãrui bun Român este de a se îngriji ca si pe viitor sãmânta neîntelegerii, pe care o încearcã sã o arunce între noi, sã nu prindã rãdãcini.
Desãvârsiti lucrul început prin munca si cinstea voastrã. Dusmanii vostri sunt: lenea, ura si necinstea care domnesc peste hotare si care ne amenintã si pe noi.
Fiti cu luare aminte! Pãstrati-vã sufletul curat, nu uitati cã mântuirea noastrã este munca, unirea si cinstea.
Frati soldati,
Cu credintã în Dumnezeu ati înfrânt puterea vrãjmasului. Cu armele voastre ati tras pentru vesnicie hotarele tãrii.
Cu sângele vostru ati desãvârsit si pecetluit jertfele voastre.
De aceea nu îngãduiti ca mâini strãine si nelegiuite sã strice ceea ce voi ati sãvârsit.
Pãstrati mai departe iubirea de tarã si credinta cãtre Rege. Ati jurat cã veti apãra cu ultima picãturã de sânge hotarele Patriei. Pãziti-le în luare aminte, contra relelor porniri ale vrãjmasilor, cãci asa au fãcut pãrintii si strãbunii nostri.
Frati tãrani,
Dumnezeul pãrintilor nostri s-a înduiosat de suferintele noastre si ne-a dat un an îmbelsugat cum rar s-a vãzut. Fiti recunoscãtori fatã de bunul Dumnezeu prin munca si credinta voastrã. Înnoiti-vã puterile de muncã, strângeti cu sârguintã roadele pãmântului. Fiti linistiti cãci pãmântul din Tisa, Dunãre si Marea Neagrã, l-ati câstigat în întregime.
Pãstrati-l cu sfintenie, apãrati bogãtia lui prin munca si iubirea voastrã.
Frati români,

În voi stã nãdejdea si puterea acestei tãri. Voi sunteti si fericirea zilei de mâine. Iar voi sã nu vã agonisiti blesteme, ci binecuvântãri.
Dusmanii ne atacã la Nistru si la Tisa. Ei încearcã sã tulbure si pacea înãuntru tãrii.
Mântuirea noastrã e munca, cinstea, iubirea de neam si credinta în Dumnezeu.
Fiti cu luare aminte, chemati la calea adevãratã si pe cei care s-au rãtãcit si au trecut în rândurile celor fãrã neam si credintã. Strânsi în jurul tronului si uniti sub umbra steagului tricolor vegheati la linistea tãrii.
Spuneti strãinilor si înstrãinatilor care încearcã sã ne tulbure, cã în jurul nostru s-a format o gardã nationalã care vegheazã si va lupta contra celor ce voiesc sã semene neîntelegeri între noi.
Români de pretutindeni, muncitori, meseriasi, soldati si tãrani, fiti vrednici de strãmosii nostri si de înãltimea vremurilor pe care le trãim.
(ss) Cercul român al meseriasilor, Sindicatul tractiunii C.F.R., Sindicatul profesional C.F.R., Societatea invalizilor de rãzboi, Breasla fierarilor etc."

"Constiinta" Anul I. Nr. 1, 30 August 1919.

CONDUCÃTORII MUNCITORILOR ROMÂNI

Conducãtorii muncitorilor români comunisti, nu erau nici români si nici muncitori.
La Iasi: Dr. Ghelerter, jidan; Gheler, jidan; Spiegler, jidan; Schreiber, jidan etc.
La Bucuresti: Ilie Moscovici, jidan; Pauker, jidan etc.
În jurul lor o serie de muncitori români rãtãciti.
În caz de reusitã a revolutiei, presedinte de republicã, ce ar fi uzurpat locul mãritului Rege Ferdinand, trebuia sã fie Ilie Moscovici.
În parlamentul României Mari la 1919, în timp ce toti deputatii si senatorii tuturor tinuturilor românesti unite, înfiorati de marele act al Unirii, se ridicaserã în picioare si aplaudau pe Marele Rege întregitor, acest domn Ilie Moscovici a refuzat sã se ridice, stând jos ostentativ.
Este necesar de subliniat atitudinea presei jidãnesti în acele momente de mare primejdie pentru neamul românesc. Ori de câte ori natia româneascã a fost amenintatã în existenta ei, aceastã presã a sustinut tezele care conveneau mai bine dusmanilor nostri. Dupã cum, urmãrind evenimentele, usor se poate vedea cã aceleasi teze au fost combãtute cu înversunare ori de câte ori ele erau în favoarea unei miscãri de renastere româneascã.

Îngrijorãrile noastre au fost pentru ei zile de bucurie, iar bucuriile noastre au fost pentru ei zile de doliu.

LIBERTATEA

Libertatea asa de mult contestatã azi miscãrii nationale, era atunci ridicatã la rangul de dogmã, întrucât ea trebuia sã serveascã cauza nimicirii noastre. Iatã de pildã ce scria "Adevãrul" din 28 Decembrie 1919 sub semnãtura lui Emil D. Fagure (Honigmann):
"...Acordându-se dreptul de liberã manifestare partidului socialist, nu se poate sustine cã se acordã un privilegiu acestui partid. Oricare ar fi partidul care ar voi sã manifesteze, va trebui sã se respecte acest drept...".

U R A

În aceeasi foaie putem citi:
"Ura trebuie sã fie vesnic cãlãuza contra partidului de ucigasi care a domnit în cap cu Ion Brãtianu".
Ura iudaicã împotriva Românilor e binecuvântatã. E sustinutã; se face apel la ea. Nu e o crimã. Nu e o rusine medievalã.
Când e vorba însã ca Românii sã-si apere drepturile lor încãlcate, actiunea lor este etichetatã drept urã si ura devine un semn al barbariei, un sentiment înjositor pe care nimic nu se poate clãdi.

ORDINEA LEGALÃ
("ADEVÃRUL" 5 OCT. 1919)

"S-a isprãvit! Prin <<înaltul>> decret lege, pe timpul perioadei electorale se instituie un nou regim mult mai aspru ca înainte, al stãrii de asediu si al cenzurii, opozitia si tara întreagã este scoasã în afarã de lege.
Este pur si simplu regimul dictaturii militare în care singurã coroana este atot-puternicã. Coroana si partidul liberal, iar ca executor al acestor douã vointe este guvernul de generali........ astfel decretul lege ne interzice atacurile contra coroanei.
Dacã va filuat ca un atac spunerea adevãrului cã coroana si-a asumat greaua sarcinã de a conduce singurã si cu partidul liberal tara, acest atac va trebui totusi sã-l dãm.
Decretul ne interzice atacul contra formei actuale de guvernãmânt, dacã prin aceasta se întelege cã nu avem dreptul sã protestãm cu toatã vehementa contra guvernului actual care este rezultatul vointei neconstitutionale a douã persoane, noi vom protesta...
Dacã altã cale nu este deschisã împotriva acestei stãri de lucruri, dacã am sti cã incitarea la revoltã sau contra ordinii asa zise legale, ar avea un efect, ceea ce din nenorocire nu este n-am ezita un singur moment sã o facem, cãci contra unui regim dictatorial si de teroare nu existã alt mijloc de luptã.

...Ne socotim în fata unei bande înarmate care se pune în afarã de legi si uzeazã de forte brutale...
Cu toate acestea vom flutura acest steag si cãzând vom striga totusi: jos tirania; trãiascã libertatea".
Iatã presa jidãneascã de la 1919.
Deci: incitarea la revoltã contra Coroanei, contra formei de guvernãmânt si ordinii legale.

INCITAREA LA REVOLTÃ ("ADEVÃRUL" din 11 OCT. 1919)

"Nebunii! Unde sunt nebunii?"
"Cum am zis, avem prea multi oameni cuminti si nici un nebun. Ori nebuni ne trebuie. Cei de la 1848 erau nebuni si au dezrãdãcinat regimul boieresc de atunci...
Ne trebuie si nouã nebuni. Cu oameni cuminti care despicã un pãr în 14 si tot nu se hotãrãsc, nu este nimic de fãcut. Ne trebuie cel putin un nebun, dacã nu mai multi nebuni. Ce va face nebunul ãsta, de unde vreti sã stiu eu?...
.. .Se cere dar un nebun. Sã vinã dar nebunii.
Pânã si socialistii s-au cumintit. Ei au realmente un partid în dosul lor si oameni care n-ar trebui sã aibã fricã de nimeni. Fricã vãd cã n-au. Dar sunt si cuminti. Ca si altãdatã, I. Nãdejde, se tin grãpis de starea legalã. Cei de la putere civili si militari vor sã-i scoatã. Inutilã încercare. Tactica lor e starea legalã. Chiar când sunt împuscati ca la 13 Decembrie 1918, când sunt snopiti în bãtãi, când Frimu este coborât în mormânt de zbirii sãi, socialistii protesteazã, ce-i drept, cu multã demnitate, dar nu se abat de la calea legilor.
În orice caz, ne trebuie nebuni.
Sã iasã nebunii care sã înceapã actiunea ilegalã sau în contra legii, împotriva stãrii de lucruri de astãzi.

COROANA

Coroana a constituit în totdeauna pentru Români un patrimoniu scump. Ea fiind garantia unitãtii si a rezistentei noastre în fata oricãror primejdii, jidanii n-au pregetat de a o ataca, de a o insulta si de a o compromite prin orice mijloace.
Iatã, de pildã, cum trateazã „Dimineata” din 16 Noiembrie 1919, pe Regele Ferdinand:

„Din cauza unei greseli”

„Un animal are nevoie de preocupãri mãrginite, însã mintea lui ajunge ca sã le satisfacã. Rareori, foarte rareori, animalul se însealã. Si astfel, tot inteligenta lui, oricât de micã, îl împiedicã de a cãdea în greseli grosolane.

Nu tot astfel se întâmplã cu Regele.
Voiesc sã vorbesc de regele creatiunii.
Regele creatiunii este mult mai inteligent decât un câne, un cal, un mãgar. E cert. Dar pe când nici unul din aceste trei animale n-ar cãlca pe marginea unei prãpastii, nu s-ar arunca pe valurile apei spre a se îneca ori n-ar încerca o miscare vãtãmãtoare, regele creatiunii sãvârseste în fiecare zi greseli de neiertat.
………..
Întelepciunea cere ca Regele sã nu se lase prizonier în mâna unui singur om si a unui singur partid.
Cu tot respectul sunt dator sã spun Majestãtii Sale cã a gresit. Situatia atât de neclarã este opera Majestãtii Sale. Fiindcã Majestatea Sa cedând unor obsesiuni vinovate si interesate, a fugit de solutiunile firesti pe care le poruncea situatia internã.
Dacã nici astãzi coroana nu se va hotãrî sã intre pe cãile firesti care sunt despãrtite de interesele viitoare, natura îsi va lua drepturile ei cu încã si mai mare hotãrîre.
Regele creatiunii este avizat".

BISERICA CRESTINÃ
(„OPINIA" DIN 10 AUGUST 1919)

„Nationalistii din Iasi încep sã se agite: sunt însã prea putini si prea bicisnici, de aceea agitatia lor care altãdatã revolta, astãzi este pur si simplu ridicolã.
Nationalistii au format o Gardã a Constiintei Nationale . S-au lansat manifeste. Se tin întruniri… Au fost chemati si studentii sovini. Au venit si preoti de rigoare… Când pretutindeni, din legiuirile cele mai despotice se sterg deosebirile între nationalitãti, la noi nationalistii vor sã accentueze aceste deosebiri… si mai ales în momentul când conferinta pãcii vrea sã ne impunã în tratat controlul minoritarilor…
Când pretutindeni Biserica se desparte de stat, rãmânând o afacere particularã a fiecãruia, la noi nationalistii fac apel la cler pentru propaganda religioasã organizatã si cu caracter de principii…
Atunci intervine preotul: cu duhul blândetii, el îsi împlântã mâna în chica poporului pe care îl bate cu fruntea de lespezile Bisericii pânã când îl ameteste. Poporul în Bisericã învatã umilinta si resemnarea. Asa a dat Dumnezeu.
Minciunile acum nu mai amãgesc pe nimeni. În zadar nationalistii îsi aninã benzi tricolore la mânecã, în zadar asmutã vulgul intelectual împotriva evreilor, în zadar pun preotii în biserici sã ne afuriseascã. Nu se mai teme nimeni astãzi de afuriseala Dumnealor.
…propovãduim dragostea între oameni. Si dãm cu piciorul în usa templelor care adãpostesc ura si rãzbunarea".

Iscãlit: **M. Sevastos**

PROCESIUNEA
(„OPINIA" DIN 26 OCTOMBRIE 1919)

„La apelul „Gãrzii Constiintei Nationale”, onoratul cler si-a pus la dispozitia manifestantilor bãrbile, odãjdiile si praporii…
Luxul însã de avea la dispozitie un Dumnezeu cu un întreg stat major ar trebui plãtit. Noi preferãm ca în birul nostru sã se tocmeascã un profesor, nu un preot. Dorim deci separatia Bisericii de stat. Cãci nu admitem sã se încurajeze - prin contributia noastrã fortatã - obscurantismul, renuntarea si spiritul de resemnare care mentin regimurile politiste…
Îndãrãt spre Evul mediu? Spre inchizitie? Suntem exasperati de teroarea în sacou si în tunicã, nu mai putem suporta si teroarea în rasã… Cu durere privim manifestatiile de pe strãzi cu sfori si cu epolete - si nu vrem sã mai asistãm la defilarea mitrelor si a basmalelor rosii…
De ajuns.
Boltile Bisericilor apasã pe umeri neamul omenesc - metaniile îl atrag la pãmânt.
Va fi o procesiune fadã. Vor trece pe strãzi odãjdii de muzeu, sceptre cu briliante, mitre… Vor trece cruci si patrafire.
Vor trece bãrbi. Oratori cu gesturi crâncene îsi vor desface pieptul arãtând multimii coasta lor însângeratã - vor suge între dinti bureti cu otet…”

Iscãlit: **M. Sevastos**

***

Este clar. De aici si pânã la atacarea ofiterilor pentru ruperea epoletilor nu mai este decât un pas. Si tot numai un pas pânã la dãrâmarea bisericilor cu târnãcoapele sau pânã la transformarea lor în grajduri sau localuri de petrecere sadicã pentru jidãnasii de la „Opinia”, „Adevãrul”, „Dimineata” si neamul lor.
Am vãzut în coloanele acestor ziare, într-un ceas de grea cumpãnã româneascã, toatã ura si vicleana uneltire a unei natii vrãjmase, asezatã si toleratã aici din mila si numai din mila Românilor. Lipsã de respect pentru gloria armatei române si pentru sutele de mii de morti în uniforma ei sfintitã; lipsã de respect pentru credinta crestinã a unui popor întreg.
Nuera zi sã nu se arunce pe fiecare paginã venin în inimile noastre.
Din lectura acelor ziare care mi-au crispat sufletul, am cunoscut adevãratele sentimente ale acestor venetici pe care s le-au dezvãluit, fãrã nici un fel de retinere, în momente în care ne-au crezut doborâti la pãmânt.
Într-un an de zile am învãtat atâta antisemitism ca sã-mi ajungã pe trei vieti de om. Cãci nu poti sã izbesti în credintele sfinte ale unui popor, în ceea ce inima lui iubeste si respectã, fãrã ca sã nu rãnesti în adâncuri si fãrã ca din rana fãcutã sã nu picure sânge. Sunt 17 ani de atunci si rana sângereazã mereu.

***

Sã-mi fie îngãduit încã odatã a-mi îndeplini o datorie sacrã, amintind aici de acest erou, atlet al muncitorimii crestine, meseriasul Constantin Pancu, sub a cãrui comandã

am fost si alãturi de care am stat pânã când „Bestia rosie", asa cum îi spunea el, a fost înfrântã.
Acestui om - curajului si pieptului lui - se datoreazã salvarea Iasiului de la nimicire.
Sapte ani mai târziu, acest urias slãbit de suferintã si de sãrãcie, umbla ca o umbrã pe strãzile Iasiului, cerând ajutor pentru a merge sã se caute de o boalã de inimã.
A murit bolnav si sãrac, uitat si neajutat, în mijlocul unei tãri nepãsãtoare si a unui oras pe care l-a apãrat cu pieptul sãu, în ceasurile cele mai grele.

PRIMUL CONGRES STUDENtESC DUPÃ RÃZBOI
CLUJ, 4, 5, 6 SEPTEMBRIE 1920

Congresul acesta a avut loc în sala Teatrului National din Cluj, într-o atmosferã de mare entuziasm, datoritã unirii neamului românesc prin forta armelor si jertfelor lui.
Era cea dintâi întâlnire a tinerilor intelectuali ai unui popor rãzletit în cele patru vânturi de soartã si de nenoroc. Douã mii de ani si de nedreptãti si suferinte se încheiau acum.
Cât entuziasm, câte emotii sfinte, câte lacrimi n-am vãrsat cu totii!
Dar pe cât era de mare entuziasmul care ne coplesea inimile prim mãretia lui, pe atât era de mare dezorientarea fatã de linia viitorului. De aceastã dezorientare a cãutat sã profite puterea iudaicã. Ea a sugerat si pânã la sfârsit a fãcut presiuni la minister, prin masonerie si oameni politici, ca la ordinea de zi a congresului sã se punã intrarea studentilor evrei în centrele studentesti.
Cu alte cuvinte se încerca transformarea unor centre românesti în centre mixte româno-jidãnesti.. Primejdia era mare: cu bolsevismul bãtând la usã si cu perspectiva de a fi coplesiti ca numãr de elemente iudeo-comuniste în propriile noastre centre. Cel putin în douã dintre ele, Iasi si Cernãuti, situatia era tragicã.
Cu toate acestea, conducãtorii congresului, Lãbuscã, presedintele Iasiului, cu întreg comitetul, Nazarie, presedintele Bucurestiului, cu întreg comitetul si cu toate societãtile, Puscasu, presedintele Clujului, erau câstigati de aceste idei. Tinerii studenti sunt foarte influentabili, mai ales când le lipseste o credintã. Ei se lasã amãgiti nu atât prin avantajele materiale imediate care li s-ar oferi, cât mai ales prin mãgulirile ce li se aduc si prin perspectivele de mare viitor ce li se oferã.
Tânãrul însã va trebui sã stie cã în orice post va fi, este o santinelã în slujba neamului si cã a se lãsa cumpãrat, flatat, ademenit, înseamnã o pãrãsire de post, poate însemna o dezertare sau chiar o trãdare.
Micul nostru grup de la Iasi, invincibil prin hotãrârea sa, unit cu grupul bucovinenilor, s-a luptat cu îndârjire timp de douã zile. Pânã la sfârsit a învins. Congresul a admis motiunea propusã de mine, prin vot nominal, împotriva motiunii sustinutã de întreaga conducere studenteascã. Votul acesta cred cã nu l-a dat congresul din convingere, ci mai mult impresionat de hotãrârea si disperarea cu care a fost dusã lupta.
Studentimea cernãuteanã, care nu trecea de 60 la numãr, s-a purtat admirabil. Micul nostru grup al iesenilor, nu trecea de 20, de asemenea. Dacã mai adãugãm încã 20, grupul Ciochinã, tot de la Iasi, lupta de 2 zile a fost de 100 contra 5.000.

Victoria noastrã de atunci a fost hotãrâtoare. Centrele studentesti, dacã punctul nostru de vedere ar fi cãzut, si-ar fi pierdut caracterul lor românesc si, în contact cu jidanii, ar fi apucat pe calea bolsevismului. Studentimea românã a fost la o mare rãspântie.
Iar cel mai târziu, la 1922, n-am mai fi avut o izbucnire a unei miscãri studentesti românesti, ci poate o izbucnire a revolutiei comuniste.

DESCHIDEREA UNIVERSITÃTII DIN IASI ÎN TOAMNA ANULUI 1920

La celelalte centre universitare, liniste. Noi eram însã condamnati la rãzboire.
Pentru prima oarã în istoria Universitãtii iesene, senatul universitar anuntã deschiderea cursurilor fãrã preoti si fãrã serviciul religios. Pentru a întelege cineva durerea noastrã, trebuie sã stie cã aceastã solemnitate era, neîntrerupt, de o jumãtate de veac, cea mai frumoasã sãrbãtoare a universitãtii. Veneau: tot senatul universitar, toti profesorii, toti studentii si cei nou înscrisi; era prezentã elita intelectualã a Iasiul ui. Mitropolitul Moldovei sau Vicarul oficia slujba în aulã, binecuvântând începutul muncii pentru cultura poporului român. Dar acum universitatea noastrã se dezbrãca, printr-un gest al senatului universitar, de podoaba traditiei ei semiseculare.
Mai grav: universitatea Iasiului crestin, cea mai înaltã scoalã româneascã, proclama în ceasurile grele de atunci, lupta contra lui Dumnezeu, alungarea lui Dumnezeu din scoalã, din institutii, din tarã.

Profesorii Universitãtii din Iasi, afarã de cei 4-5 cunoscuti, au primit cu mare satisfactie hotãrârea pãgânã a senatului, acest pas înainte, care va scoate „stiinta româneascã” din „barbarie” si din „prejudecãtile medievale”. Studentii comunisti jubilau, jidãnimea triumfa, iar noi, câtiva, ne întrebam cu durere: oar e cât mai este pânã când vor fi dãrâmate bisericile iar preotii în odãjdii rãstigniti în altare?
Un numãr de vreo opt studenti nationalisti, care ne aflam în Iasi, am umblat zadarnic pe la usile multor profesori, încercând sã-i convingem a reveni asupra mãsurilor luate. Repetatele noastre interventii n-au dus la nici un rezultat.
Si atunci, în ajun, am hotãrât un lucru grav: sã ne opunem cu forta la deschiderea universitãtii.
Ne-am culcat cu totii în str. Suhupan nr.4, sediul actiunii noastre, pentru a rãmâne grupati. La 6 dimineata eu am plecat înainte cu Vladimir Frimu, urmând ca ceilalti sã vinã dupã noi. Am închis si baricadat usa din dos a universitãtii, lãsându-l pe Frimu acolo.

Eu am fãcut un afis scris cu creionul rosu, pe care l-am lipit pe usa cea mare de la intrare: „Aduc la cunostinta domnilor studenti precum si a domnilor profesori, cã această universitate nu se deschide decât în urma slujbei religioase traditionale”. Restul camarazilor n-a venit decât târziu, prea târziu.
De la ora 8 au începutsã vinã studentii. Eu am rezistat singur la usã pânã la ora 9 si jumãtate, când în fata universitãtii se adunaserã peste 300 de studenti.
În momentul când profesorul Müller de la matematici voia sã intre cu forta, i-am spus: „Când ati intrat profesor la universitate ati jurat pe cruce. Pentru ce vã ridicati cum împotriva crucii? Sunteti un sperjur, pentru cã ati jurat într-un lucru în care nu ati crezut, iar acum vã cãlcati jurãmântul.
Atunci studentii, peste 300, în frunte cu Marin, seful comunistilor, cu Hritcu, cu Ionescu de la Botosani, s-au repezit asupra mea, m-au ridicat pe sus, au deschis usa de la universitate, m-au introdus în sala pasilor pierduti, unde m-au purtat ca într-un vârtej de la un capãt la celãlalt al sãlii timp de aproape o jumãtate deorã, dându-mi cu bastoanele si cu pumnii în cap. Nici o apãrare si nici o ripostã nu mai era posibilã, deoarece eram prins la mijloc si împins din toate pãrtile primind lovituri de pretutindeni.
În sfârsit am fost lãsat.Pe când stãteam într-un colt si mã gândeam la nenorocul înfrângerii mele, au sosit si cei sase. Biruinta adversarilor n-a durat însã mult pentru cã peste putin timp secretarul universitãtii s-a coborât de la rectorat si a afisat urmãtoarele: „Se aduce la cunostinta tuturora cã rectoratula hotãrât ca universitatea sã rãmânã închisã pânã Miercuri, când se va deschide cu serviciul religios”. Era un mare triumf pe care l-am primit cu o bucurie nespusã.
Miercuri dimineata, peste douã zile, în sala arhiplinã de lume din întreg orasul s-a oficiat serviciul religios. Pe mine m-au felicitat toti. A vorbit neîntrecut de frumos profesorul A. C. Cuza.
De atunci mi s-a înrãdãcinat credinta care nu mã va pãrãsi, cã cel care luptã, chiar singur, pentru Dumnezeu si neamul sãu, nu va fi învins niciodatã.

***

În opinia publicã a Iasiului, aceste lupte, în special cele de la Regie si Ateliere si acum în urmã cea de la Universitate au avut un puternic rãsunet. Adversarii au început sã-si dea seama cã bolsevismul nu poate înainta fãrã obstacole serioase, chiar atunci când de partea lui sunt aproape toti profesorii universitãtii, toatã presa, toatã jidãnimea, marea majoritate a muncitorilor, iar de cealaltã parte numai un minim grup de tinericare nu opun altceva acestor valuri uriase decât uriasa lor credintã î n viitorul tãrii. Tinerii acestia prezentau rezistenta unor vointe înfipte în pãmânt ca niste stânci peste care lumea usor putea vedea, nu numai cã nu se poate pãsi fãrã pericol, dar cã nu se poate pãsi niciodatã.
Adversarilor le era teamã, nu de noi, ci de hotãrârea noastrã.
Lumea cealaltã, Iasiul crestin si românesc, ne încuraja si ne urmãrea cu simpatie.

ANUL UNIVERSITAR 1920-1921

Început în conditiunile arãtate mai sus, anul acesta a fost un sir neîntrerupt de lupte si ciocniri. Noi, studentii luptãtori, ne-am organizat în jurul cercului studentesc „Stefan Vodã" al cãrui presedinte eram. De aici ne-am atacat adversarii, biruindu-i rând pe rând.
Dispretuitori fatã de cultura româneascã, acestia ne priveau de sus universitatea si tot ce aveam noi în tara aceasta, cu pretentii de savanti si îndrumãtori, ca niste oameni sositi dintr-o mare tarã pe un pãcãtos si înapoiat pãmânt românesc.
Or fi avut ei dreptate în unele privinte, dar în curând aveau sã se izbeascã în mica noastrã tarã de un mare bun simt românesc secular, pe care acolo, în marea lor împãrãtie de peste Nistru, s-a dovedit a nu-l fi avut de loc.
La universitate întrunirile deveniserã imposibile. Nici o hotãrâre nu se mai putea lua. Marea majoritate a studentilor era formatã din comunisti si simpatizanti de-ai lor. Dar nu putea face nici un pas înainte deoarece grupul nostru, care nu trecea de 40, era totdeauna prezent. El atacã si nu mai permite vânturarea ideilor si practicilor comuniste.
Greva generalã încercatã în Universitatea ieseanã, cu ocazia arestãrii studentului comunist Spiegler, esueazã dupã o zi, deoarece grupul nostru ocupã cantina si interzice intrarea la masã a grevistilor, bazându-se pe principiul: „Cine nu munceste, nu mãnâncã". Toate interventiile rectorului si ale profesorilorde a ne convinge ca acesti studenti sã fie lãsati la masã, rãmân zadarnice.

***

Peste putin timp, grupul nostru va câstiga o altã victorie: schimbarea uniformei. Studentii comunisti purtau sepci rusesti. Nu pentru cã nu aveau altceva, ci ostentativ, ca sã afirme bolsevismul. Cu ocazia unei încãierãri la universitate, aceste sepci au fost luate si arse în Piata Unirii. Apoi, în fiecare zi, la universitate, pe strãzi, prin localuri, începe vânãtoarea. Toate sepcile sunt arse. Dupã o sãptãmânã au dispãrut com plet si pentru totdeauna.

***

Grupul nostru trece mai departe. Se ia la luptã cu presa iudeo-comunistã. El însã n-are presã ca sã se lupte pe calea scrisului. În urma unor articole necuviincioase la adresa Regelui, Armatei si Bisericii, grupul nostru scos din rãbdãri pãtrunde la redactiile si tipografiile ziarului „Lumea", condus de jidanul Hefter, si „Opinia" si sfarmã tiparnitele care împrãstiau otravã si insultã.
Provocam dezordini, fãrã îndoialã, dar acele dezordini vor opri marea dezordine, ireparabila dezordine pe care o pregãteau în tara aceasta simbriasii revolutiei comuniste.

***

Toate acestea însã mã vor fixa în obiectivul rãzbunãrilor.
Presa jidãneascã ne atacã. Eu voi riposta violent.

Întâlnind pe stradã redactorii „Opiniei”, în urma unui schimb de cuvinte, dupã ce le cer socotealã pentru ofensele aduse, ne încãierãm. Adversarii mei sunt bãtuti bine.
A doua zi însã toate ziarele din Iasi fac front contra mea: „Opinia”, „Lumea”, „Miscarea”.

ELIMINAT PENTRU TOTDEAUNA DIN UNIVERSITATEA IESEANÃ

Lucrurile nu se opresc aici. Imediat intervine senatul universitar, se întruneste si, fãrã a mã audia, mã eliminã pentru totdeauna din Universitatea ieseanã.
În sfârsit Universitatea si Iasiul vor scãpa de tulburãtorul ordinii publice, care timp de doi ani a stricat pacea iudeo-comunistilor si s-a opus la toate încercãrile acestora de a dezlãntui revolutia pentru detronarea regelui, arderea bisericilor, împuscarea ofiterilor si masacrarea a sute de mii de români.
Oamenii ordinii si legalitãtii sunt, pentru senatul universitar, comunistii. Eu, sunt tulburãtorul acestei ordini.

CONSILIUL FACULTÃTII DE DREPT

Dar planul lor se sfarmã. Pentru cã intervine un fapt într-adevãr unic, în manifestãrile obisnuite ale vietii noastre universitare. Consiliul Facultãtii de Drept se sesizeazã de eliminarea pronuntatã de senat si, având în frunte pe profesorii Cuza, decan, Matei Cantacuzino si Dimitrie Alexandrescu se opune acestei eliminãri.
Încercãrile consiliului de a tempera furia senatului universitar dau gres. Senatul nu renuntã la pedeapsa datã.
Atunci Facultatea de Drept îsi retrage reprezentantul din senat, nu se supune hotãrârii acesteia si se declarã independentã.
Pe mine facultatea mã anuntã cã mã pot prezenta la cursuri, deoarece consiliul profesoral refuzã sã recunoascã hotãrârea senatului universitar.
A rãmas astfel pe mai departe, student al Universitãtii din Iasi.
În urma acestui fapt, timp de trei ani, consiliul Facultãtii de Drept nu si-a mai trimis reprezentant în senat. Conflictul a durat ani de zile, chiar dupã plecare mea din universitate.
Mai târziu, când mi-am luat licenta, rectoratul a refuzat sã-mi elibereze diploma. Nu mi-a eliberat-o nici pânã în ziua de azi. Pentru înscrierea în barou si pentru continuarea cursurilor în strãinãtate m-am servit numai de certificatul eliberat de facultate.

ANUL UNIVERSITAR 1921-1922

Noul an universitar s-a deschis în conditii normale. Cu serviciu religios. Din nou universitatea si Iasiul sunt în sãrbãtoare.
În Bucuresti, acest mare eveniment trece aproape neobservat.

Acolo, multimea studentilor, masa studentească se pierde în multimea sutelor de mii de oameni, azgomotului, a luminilor, a intereselor care se ciocnesc brutal. La Iasi, când pleacă studentii, e melancolie generală, ca la plecare cocorilor si a păsărilor,toamna; când vin studentii, vine tineretea, vine viata. E zi de sărbătoare. La Bucuresti studentul se simte singur în mijloculunei lumi imense care nu-l vede, nu-l apreciază, nu-l mustră, nu se interesează de el, nu-l iubeste.
Educatia studentului la Iasieste incomparabilă, pentru că el se dezvoltă ca si un copil sub iubirea mamei sale, la adăpostul dragostei românilor. Aici neamul îsi creste studentii. Eu însumi datorez acestui Iasi o parte însemnată de recunostintă pentru tot ce am putut să fac. Am si mtit totdeauna grija pe care mi-a purtat-o acest suflet al Iasiului, am simtit raza iubirii lui, i-am simtit mustrarea, încurajarea, îndemnul, chemarea la luptă.
Pe noi, studentii de la Iasi, ne urmăresc acestea si acum si ne vor urmări până la sfârsitul vietii, ca amintirea îndemnurilor si dragostei mereu prezentă a mamei.
Din toate generatiile studentesti care s-au perindat prin Iasi, pe câti nu i-a urmărit toată viata îndemnul, chemarea la luptă a Iasiului! Pe câti nu i-a urmărit, până în mormânt, pe câti nu-i urmăreste si astăzi, mustrarea lui!…

***

De la începutul anului se observă că iudeo-comunismul dădea înapoi dezorientat si cu moralul aproape pierdut. Nici o încercare de rezistentă.
Noul val de studenti, acum înscrisi, auziseră cu totii de luptele noastre si de mult asteptau să vină alături de noi. Ajunsi aici, au intrat în rânduri.

PRESEDINTE LA SOCIETATEA STUDENTILOR ÎN DREPT

În toamna aceea am fost ales presedinte as Societătii Studentilor în Drept. Senatul universitar n-a voit să mă valideze sub pretext că sunt eliminat din universitate. M-am validat singur.
Societatea Studentilor în Drept, ca si toate celelalte societăti pe facultăti, avea ca scop activitatea stiintifică de completare si aprofundare a studiilor în domeniul respectiv. Asa bunăoară, sub presedintia lui Nelu Ionescu, cu doi ani înainte de mine, Societatea Studentilor în Drept tinea sedinte aproape săptămânal. Un student citea o carte de drept sau în legătură cu dreptul, o rezuma în sedintă, o critica si apoi urmau discutii contradictorii.
Eu am păstrat norma generală, dar am venit cu ceva nou. Toate aceste lucrări si referate nu se puteau face decât având ca obiect problema jidănească în lumina stiintei.
Se citeau lucrări asupra acestei probleme în România si în străinătate, asupra puterii iudaice internationale, asupra istoricului acestei probleme la noi si aiurea. Studiam mijloacele de luptă întrebuintate în contra noastră, spiritul si mentalitatea iudaică si preconizam mijloace de luptă si de apărare.

Urmau, după fiecare expunere, discutii, completări si la urmă formularea adevărului stabilit pentru ca fiecare să poată pleca lămurit. Apoi, în continuare, căutam în aceleasi sedinte, să realizăm:

a.identificarea la fiecare pas a acestui spirit si mentalităti iudaice infiltrate pe nesimtite în felul de a cugeta si a simti al unei însemnate părti dintre români;

b.dezintoxicarea noastră, eliminarea iudaismului introdus în cugetarea noastră, prin cărti de scoală, de literatură, prin profesori, prin conferinte, prin teatru, prin cinematografie;

c.întelegerea si demascarea planurilor jidănesti mascate sub atâtea forme. Căci avem partide politice, conduse de români, prin care vorbeste iudaismul; ziare românesti, scrise de români, prin care vorbeste jidanul cu interesele lui; conferentiari români, autori români, gândind, scriind si vorbind jidăneste în limba română.

Am început să ne dăm seama, studiind toate acestea, că pentru prima dată în istorie, poporul român a venit în contact cu un neam care întrebuintează ca arme de luptă si distrugere, ca armă natională, viclenia si perfidia.

Românul n-a cunoscut decât lupta dreaptă. În fata noilor mijloace jidănesti, el s-a găsit dezarmat. Ne-am dat seama că totul se reduce la cunoasterea inamicilor si că în momentul în care noi, românii, îi vom cunoaste, îi vom învinge.

***

Sedintele noastre au urmat regulat timp de un an de zile.

Ele atrăgeau studenti de la toate facultătile în număr din ce în ce mai mare, încât centrul studentesc îsi pierduse aproape fiinta. Întreaga studentime gravita în jurul activitătii Societătii Studentilor în Drept.

Amfiteatrul devenise neîncăpător pentru multimea de studenti care venise să ia parte la aceste sedinte.

În număr din ce în ce mai mare participau studentii basarabeni. O jumătate de an de activitate ne aduce un adevărat miracol: trei sferturi dintre studentii basarabeni crestini se trezesc, se simt chemati la o viată nouă, se luminează la fată.

În scurt timp, ei vor deveni cei mai credinciosi soldati ai luptei noastre, ajungând prin credintă, devotament, curătenie sufletească si spirit de jertfă în fruntea miscării care începuse a se înfiripa. Momentul acesta de înfrătire între noi, în aceeasi lumină si de legământ de luptă pentru tara crestină în contra hoardelor iudaice înselătoare, nu-l vom uita niciodată. Cei ce ne războisem până ieri, acum ne îmbrătisam.

***

Îndreptarele de orientare la aceste sedinte erau scrierile geniilor noastre nationale, Bogdan Petriceicu Hasdeu, Vasile Conta, Mihail Eminescu, Vasile Alecsandri etc., si mai cu seamă, scrierile si prelegerile profesorului Cuza, scrierile profesorului Paulescu, lectiile de educatie natională ale profesorului Găvănescul.

Toate scrierile profesorului Cuza erau, nu o dată citite, ci de trei-patru ori citite si studiate. În special cursurile sale de economie-politică ce tratau, de la înăltimea catedrei, în chip strălucit, chestiunea jidănească, chemând pe români la întelegerea

celei mai grave probleme prezente a lor, ne-au fost cãlãuzã în fiecare moment în sfortãrile pentru cunoasterea ei. Cel mai mare noroc al nostru sideci al românilor a fost profesorul Cuza, unul dintre cei mai strãluciti cunoscãtori ai problemei jidãnesti din lume, cãruia îi datorãm puterea noastrã de a ne orienta fatã de toate manoperele jidãnesti.
Cursurile lui, de o mare înãltime academicã, erau urmãrite de toti studentii cu o nemaiîntâlnitã atentie. Amfiteatrul Facultãtii de Drept era totdeauna neîncãpãtor. Încã multã vreme de acum încolo, Universitatea ieseanã nu va mai avea un profesor ale cãrui predici de nationalism sã trezeascã un interesasemãnãtor.

***

În acest timp, viata multora dintre noi începe sã-si gãseascã un rost unic pe deasupra tuturor intereselor: acela de a lupta pentru neamul nostru primejduit în existenta sa.

VIZITA LA UNIVERSITATEA DIN CERNÃUTI

La celelalte universitãti, liniste. La Cernãuti, încã din primãvara anului 1921, au început miscãri pe tema românizãrii teatrului. O luptã aprigã de câteva zile s-a sfârsit cu victoria studentilor. Acum, în primãvara anului 1922, am organizat cu Societatea Studentilor în Drept o vi zitã a iesenilor la Cernãuti. Am fost bine primiti de profesori si studenti. Cei peste 100 de vizitatori, în timpul celor trei zile cât am stat acolo, n-am fãcut alta, decât sã împãrtãsim si colegilor cernãuteni credinta cea nouã care se înfiripase în sufletul nostru.
N-a fost greu. Pentru cã Cernãutii, ca si Iasiul si mai mult încã gemea, cu strãzile lui întregi, cu comertul lui, cu bisericile lui pãrãginite, cu pãmântul si cu românii lui, sub cotropirea jidãneascã. În scurt, s-a fãurit între noi o strânsã legãturã sufleteascã, bazatã pe dorul si visul comun de a ne vedea odatã neamul trezit la constiinta demnitãtii, puterii si drepturilor lui de stãpân pe soarta si pe tara sa. Aceastã legãturã s-a întãrit apoi prin vizita pe care ne-au întors-o cernãuteniio lunã mai târziu. Acum l-am cunoscut pe Tudose Popescu, acea figurã frumoasã de tânãr luptãtor, cu chip de pandur, care a fost mai târziu unul dintre conducãtorii miscãrii studentesti si care astãzi doarme într-un cimitir sãrac, sub o biatã cruce uitatã.

REVISTA „APÃRAREA NATIONALÃ”

La 1 Aprilie 1922 apare revista bilunarã „Apãrarea Nationalã”, sub conducerea profesorilor Cuza si N. C. Paulescu. Oricine îsi poate da seama ce a însemnat pentru noi, în mijlocul gândurilor si frãmântãrilor noastre, aparitia acestei reviste.
În ea gãseam tot ce ne trebuia pentru o perfectã lãmurire si înarmare a noastrã. Articolele profesorilor Cuza si Paulescu erau citite cu religiozitate de tot tineretul si aveau pretutindeni în rândurile studentilor, si la Bucuresti si la Cluj, un mare rãsunet. La 1 si 15 ale lunii, pentru noi era un triumf. Numerele revistei erau adevãrate transporturi demunitii prin care noi învingeam argumentãrile presei jidãnesti.
Cred nimerit sã dau aici câteva articole ale profesorilor Cuza si Paulescu apãrute în acea vreme.

Spiritul divin al adevãrului va apãra în veci omenirea

În rezumat, Talmudul - legislatia politico-religioasã a ovreilor - în loc sã combatã, ca Evangheliile, patimile de proprietate si de dominatie, el împinge din contrã aceste vicii la o culme nemaipomenitã, pentru ca sã realizeze visul lui Iuda de a fi, în acelasi timp, si proprietarul întregului pãmânt si stãpânul întregii omeniri.
Dar, - pe când apostolii crestini predicarã idealul lor în fata cerului, - Talmudul se ascunde: iatã cele douã apendice ale sale, Cahalul si Francmasoneria, sunt încã si mai vizibile ca dânsul.
Tus-trei întrebuinteazã, pentru a rãmâne în întuneric, un mijloc scârbos si blestemat, adicã minciuna.
Minciuna este deci baza sistemului jidovesc, cãruia i se poate zice: „vorbesti, deci minti.
Dar minciuna are un dusman pe care-l urãste de moarte, anume adevãrul.
Or, adevãrul este trãsãtura distinctivã a Crestinismului. Hristos a zis: „Eu sunt adevãrul" si de aceea doctrina lui este în execratie înaintea lui Israel.
Minciuna, din contrã, caracterizeazã ceea ce se numeste „Spiritul rãului" sau Diavolului. Astfel Iisus, adresându-se ovreilor, le zise:
„Voi din tatãl vostru Diavolul sunteti si poftele tatãlui vostru voiti sã faceti. Acela ucigãtor de oameni a fost dintru început si întru adevãr n-a stãtut, cãci nu este adevãr întru dânsul".
Când grãieste minciuna, dintre ale sale grãieste, cãci mincinos este si tatãl ei.
Pãrãsind lumea, Hristos a trimis ucenicilor sãi o armã invincibilã, adicã Duhul Sãu.
Spiritul divin al Adevãrului, care va apãra în veci omenirea, în contra spiritului diavolesc al minciunii.
Înaintea acestui Spirit al Adevãrului mã închin, strigând din adâncul sufletului: CRED ÎN DUHUL SFÂNT!
(Prof. Dr. N. C. Paulescu, din **Fiziologia Filozoficã. Talmudul, Cahalul, Franc-Masoneria**, vol.II, Buc. 1913, pag. 300-301)

Stiinta antisemitismului

Încã o împerechere de vorbe, oribilã: stiinta antisemitismului. Cum poate fi antisemitismul, stiintã? Se vor întreba indignati savantii cu „rocele", savantii cu „focele", savantii cu „ixele", savantii cu „sufixele", savantii cu fixele lor pretinse „idei" de culturã?
Antisemitismul? Pentru savantii acestia e doar numai o sãlbãticie: manifestatie oarbã de instincte brutale, rãmãsite ale unor timpuri preistorice. O rusine în mijlocul civilizatiei noastre, pe care o condamnã deopotrivã stiinta si constiinta luminatã a omului liber de prejudecãti si patimi.
Aceasta este „atmosfera" pe care au creat-o, mai cu deosebire jidanii - si pe care o întretin jidãnitii - în jurul antisemitismului, prostind pe naivi sau exploatând naivitatea celor prosti, cu pretentii: de a fi si ei „la înãltimea civilizatiei moderne". Si cine nu voieste sã fie?

De pildã, e un caz interesant al unui jidãnit, de origine el însusi jumãtate jidan, vorbind cu câtiva ani mai înainte, cu aere de strasnic savant despre antisemitismul nostru, care era si pe vremea aceea ceea ce este acum, neschimbat.
Si iatã ce ne spune acest autor, nomen-odiosum - trãdãtor atunci al gândirii nationale, precum a fost mai pe urmã, trãdãtor al actiunii nationale, în timpul rãzboiului - în revista „Viata Româneascã”, anul II, nr.11, din Noiembrie 1907 (pag. 186, 204-207).
Vreau sã vorbesc despre chestiunea evreiascã… cu desãvârsire denaturatã de iudofagia vulgarã si feroce a antisemitilor nostri, care astfel… ne compromit în fata lumii civilizate…
Cu armele ruginite, scoase din arsenalul prigonirilor medievale cu propaganda de urã, cu pãtimasa atâtare la excese, cu rãscolirea în masele populare a instinctelor bestiale… se poate numai compromite o cauzã dreaptã, - care nu este numai cauza antisemitismului…
A da, însã acestui conflict… un aer fals de prigonire a unei rase, de prigonire religioasã, de antisemitism într-un cuvânt, poate servi numai cauza adversarilor, bucurosi sã exploateze divagãrile câtorva maniaci… scandalagii antisemiti, provoacã punerea la ordinea zilei a întregii chestiuni prematur…
Nici un popor, cu atât mai putin al nostru, nu se poate îngrãdi pânã la infinit, fãrã pedeapsã, împotriva ideilor moderne si nici împotriva actiunii politice din afarã…(Puncte. Punctele de la urmã sunt ale autorului). Asadar nu suspensive, ci amenintãtoare, pãrând a cuprinde o strasnicã prevedere politicã, n.r.)
A pune, deci, chestiunea noastrã pe terenul antisemitismului, pe al urii de rasã, înseamnã a ne duc e la o înfrângere rusinoasã si fatalã pentru noi… Porniri asiatice… demagogie violentã, agitatiune nesãnãtoasã… încercare de a specula asupra patimilor întunecate… (Puncte. Punctele de la urmã sunt iar ale autorului, cuprinzând aceeasi amenintare: pentru asemenea oribile crime, ale antisemitismului nostru, n.r.)
Am reprodus aceastã conceptie tipicã a tuturor jidãnitilor. ªi se vede la ce se reduce: clisee (lumea civilizatã, ideile moderne), dar mai cu deosebire injurii (iudofagia vulgarã si feroce, arme ruginite, instincte bestiale, divagãrile câtorva maniaci, scandalagii antisemiti, porniri asiatice, patimi întunecate).
Asemenea „aprecieri”, le gãsim nu numai la jidãnitii vulgari, ci uneori chiar la unii reprezentanti de altfel distinsi ai culturii, în alte domenii. Astfel, de pildã, eminentul jurisconsult, profesor universitar, orator, om politic, fost ministrual instructiei publice, d. C. Arion, mi-a servit din cauza antisemitismului meu, în plinã adunare a deputatilor, apostrofa - putem zice celebrã, venind de la un bãrbat ca acesta - numindu-mã: omul cavernelor.
Cât pentru jidani - explicatia pe care o dau ei antisemitismului este încã si mai caracteristicã. Pe lângã obisnuitul cliseu, cu sãlbãticie si urã - fireste, fãrã motiv, cãci nu le convine sã discute motivele - antisemitismul este dupã dânsii: o nebunie, o degenerare intelectualã, o boalã a spiritului. În modul acesta considerã unul dintre „intelectualii” moderni cei mai distinsi ai jidanilor, Dr. K. Lippe, de ilustrãorigine, ca

strãnepot al vestitului comentator al Talmudului, Rasi, din veacul de mijloc - cel cu „tob sebegoim harog”, pe cel mai bun dintre goimi, omoarã-l.
Med. Dr. K. Lippe, pripãsit la noi din Galitia si stabilit la Iasi - unde a fost închis, omorând prin avort o crestinã - a publicat chiar o scriere specialã cu titlul: „Simptome ale boalei mintale antisemite” („Simptome der Antisemitischen Geistes Krankheit”, Iassy 1887).
Si ca o dovadã cã argumentele de care se servesc jidanii paraziti, împotriva antisemitismului, sunt de o extremã sãrãcie - ca si ale jidãnitilor si pururea aceleasi - iatã ce spune, chiar acum în urmã, Curierul Israelit, oficialul organ el Uniunii Evreilor pãmânteni, în articolul de fond al numãrului sãu de Vineri, 15 Septembrie 1922,sub titlul injurios pentru noi, care scriem la APÃRAREA NAtIONALÃ, numindu-ne o bandã de misei:
„Este la antisemiti o stare de degenerare intelectualã ajunsã la perversitatea simturilor, un fel de sadism mental, de care cei loviti sunt împinsi la minciunã si calomnie”.
Cum vedeti, este o explicatie foarte simplã dar si extrem de naivã: tot ce se spune contra jidanilor este minciunã si calomnie, datoritã unor degenerãri intelectuale specifice.
Definitia antisemitismului - de cãtre jidãniti si jidani - se rezumã, dar, în aceste douã cuvinte: sãlbãticie si nebunie: se întelege: ale antisemitilor. Cât pentru jidani - ca fenomen social - ei nici nu intrã în explicatia aceasta. Ca si cum nu ar fi.
„Sãlbãticia” si „nebunia” au fãcut ca toate popoarele, în toate timpurile, egiptenii, persii, grecii, romanii, arabii precum si natiile moderne pânã în ultimul timp, sã considere pe jidani ca un pericol national si sã ia mãsuri împotriva lor.
„Sãlbãticia” si „nebunia” au întunecat întelegerea celor mai strãluciti reprezentanti ai culturii tuturor natiilor, ca Cicero, Seneca, Tacit, Mohamed, Martin Luther, Giordano Bruno, Friederich cel Mare, Voltaire, Napoleon I, Goethe, Herder, Immanuel Kant, Fichte, Schopenhauer, Cherles Fournier, Ludwig Feuerbach, Richard Wagner, Bisma rck, Rudolf Virchow, Theodor Billroth, Eugen Duhring, si altii nenumãrati, în toate domeniile, ca sã se pronunte contra jidanilor.
„Sãlbãticia” si „nebunia”, în sfârsit, explicã antisemitismul celor mai alesi reprezentanti ai culturii noastre, ca Simeon Bãrnut, B. P. Hasdeu, Vasile Alecsandri, Vasile Conta, Mihail Eminescu.
Sãlbatici si nebuni: toti acestia. Civilizati si cuminti: jidãnitii. Iar jidanii: inexistenti. Asemenea aberatii se sfarmã de la sine. Cu toate acestea, pentru a confuziona spiritul maselor, ele se produc necontenit. De aceea tocmai si pentru cã asemenea „teorie” - vrednicã de capul jidanilor si de imbecilitatea si venalitatea jidãnitilor - nu este capabilã sã înteleagã antisemitismul, ca fenomen social, noi îi vom spune „teoria antisemitã”.
Dupã aceastã teorie, a noastrã, în alcãtuirea antisemitismului trebuie sã deosebim trei momente: instinctul, constiinta, stiinta.

Instinctul a făcut ca întotdeauna multimea, care se preocupă în primul rând de interesele sale materiale imediate, să se împotrivească parazitismului jidanilor, prin miscări populare, adeseori sângeroase, si generale, precum a fost între altele multe, pretutindeni, teribila miscare a cazacilor, din Ucraina, condusă de Bogdan Hmelnischy si în care au pierit peste 250.000 de jidani în 1649.
Constiinta pericolului jidovesc se trezeste treptat, mai întâi în clasele culte, si apoi se întinde la tot mai multi, care se unesc cu multimea, sprijinind revendicările ei, ele însele devenind constiente.
Stiinta începe cu cercetări partiale, până când ajunge - abia în zilele noastre - la determinarea obiectului ei, cercetând iudaismul ca fenomen social, despărtit de mediul în care caută să se confunde si constatând că el este o problemă umană, si cea mai mare, a cărei solutie trebuie găsită.
Cercetările partiale, prin rezultatele la care ajung, am putut zice că formează antisemitismul stiintei. Aceasta este baza, care nu se confundă însă, cu stiinta antisemitismului. Ceea ce le deosebeste este obiectul lor diferit. Si iată definitia - prin determinarea obiectului - a acestei stiinte, care se vede că este o adevărată stiintă cu domeniul ei propriu: „Stiinta antisemitismului are ca obiect iudaismul ca problemă socială, fiind astfel, în mod necesar, sinteza tuturor stiintelor care pot contribui l a solutia ei".
Care sunt aceste stiinte, care prin cercetările lor partiale contribuie la cunoasterea iudaismului, am văzut. Si iată în ce fel stiinta antisemitismului se foloseste de rezultatele lor, pentru a îndruma solutia ei.
Istoria: constată că de la început jidanii sunt un popor rătăcitor printre celelalte popoare, nomad, fără patrie. Stiinta antisemitismului stabileste că acest nomadism este contrar existentei popoarelor sedentare agricole si nu poate fi tolerat.
Antropologia: constată că jidanii sunt un amestec de rase diferite între dânsele, neînrudite, ca semitii, arianii. negrii, mongolii. ªtiinta antisemitismului explică sterilitatea natiei jidănesti în domeniul culturii, ca un efect al acestei corciri si arată că această corcitură nu poate ser vi cu nimic cultura celorlalte natii, pe care numai o falsifică, denaturând caracterele ei.
Teologia: constată că religia jidănească este o religie particularistă, bazată pe legământul special încheiat de Dumnezeul lor, Iahve, cu jidanii, considerati ca popor ales, ca popor sfânt (am codes), despărtit de celelalte popoare.
Stiinta antisemitismului deduce cu rigurozitate că o asemenea conceptie exclude posibilitatea oricărei conlucrări pasnice si a oricărei asimilări cu jidanii.
Politica: constată că pretutindeni, în mijlocul celorlalte natii, jidanii au organizatia lor socială deosebită, constituind stat în stat. Stiinta antisemitismului conchide că jidanii sunt un element anarhic, periculos existentei tuturor statelor.
Economia politică: constată că jidanii au trăit în toate timpurile, chiar în Palestina, ca popor suprapus celorlalte natii, exploatând munca lor, fără ca ei să fie direct producători. Stiinta antisemitismului zice că orice natie are dreptul să-si apere munca

sa productivã de exploatarea jidani lor, care nu pot fi tolerati a trãi ca paraziti, compromitând existenta popoarelor.
Filosofia: constatã cã conceptia iudaismului despre viatã este un anacronism contrar propãsirii umane. Stiinta antisemitismului impune , ca o datorie cãtre civilizatie, ca aceastã monstruozitate culturalã sã fie înlãturatã prin silintele unite ale tuturor natiilor.
Pe constatãrile obiective ale diferitelor stiinte speciale - deosebite de dânsa, stiinta antisemitismului - îsi bazeazã concluziile ei, care toate duc, cu necesitate, la aceeasi solutie: eliminare jidanilor din mijlocul celorlalte popoare, punând capãt existentei lor nefiresti, parazitare, datorate unor conceptii anacronice, contrarã civilizatiei si linistii tuturor natiilor si pe care ele nu o mai pot tolera.
Acea stã teorie antisemitã diferã, cum se vede, de teoria jidãneascã si a jidãnitilor, care reduce explicatia antisemitismului la cele douã manifestatii sufletesti, individuale, si care de îndatã ce se manifestã în masã, sunt ele însãsi o problemã socialã: sãlb ãticie si urã. Si o explicã numai pe aceasta.
Instinctul antisemitismului: poate fi însotit uneori de sãlbãticie si urã. Pentru cã instinctul e orb - cum se zice - desi e asa de sigur în apãrarea vietii.
Constiinta antisemitismului se adaugã, însã, instinctului, întãrind pornirile lui, oricât ar fi de „sãlbatice". Cãci pentru a fi „civilizat", trebuie mai întâi sã existi.
Stiinta antisemitismului: vine, în sfârsit, si explicã fenomenul, luminând tot mai multe constiinta multimii si dând satisfactie deplinã instinctului ei, cu izbucnirile lui violente, pe care le legitimeazã, dezvãluind cauza lor, în parazitismul jidanilor. Astfel, ea ne dã formula solutiei stiintifice, a problemei iudaismului - pe care nu ne mai rãmâne decât s-o punem în functie, pentru a o realiza.
Antisemitismul modern întruneste dar toate energiile: energia instinctului, energia constiintei, energia stiintei, a adevãrului deplin dovedit, formând o formidabilã putere socialã, capabilã desigur sã rezolve cea mai mare problemã a civilizatiei timpului nostru care este problema jidãneascã. Si cu ce se apãrã jidanii si jidãnitii împotriva acestei puteri uriase, cãutând sã prelungeascã existenta condamnatã a parazitismului lor? Am vãzut: clisee, injurii si mofturi.
Iudeofagia vulgarã si feroce a antisemitilor nostri… ne compromit în fata lumii civilizate… arme ruginite scoase din arsenalul prigonirilor medievale… Rãscolirea în masele populare a instinctelor bestiale… porniri asiatice… Nebunie… Sadism mental…
Acestea sunt toate argumentele - cãci altele nu au - pe care le opun antisemitismului nostru, crezând a-l înlãtura cu prostii.
Pe când în sânul tuturor natiilor, revoltate împotriva parazitismului Iudei nomade, clocotesc energiile rãzbunãtoare…

A.C. Cuza, **Apãrarea Nationalã**, nr.16, 15 Nov. 1922, an I)

ÎNFIINTAREA ASOCIATIEI STUDENTILOR CRESTINI

La 20 Mai 1922, într-o adunare restrânsã am declarat desfiintat Centrul Studentesc Iasi, care se afla încã în mâinile unei rãmãsite de adversari sustinuti de rectorat si am înfiintat „Asociatia Studentilor Crestini”, care trãieste si astãzi. Pornisem un grup restrâns, înfiintasem un cerc studentesc, trecusem la Societatea Studentilor în Drept, iar spre sfârsit, se nãstea din truda noastrã adevãratul Centru Studentesc sub denumirea de ASOCIATIA STUDENTILOR CRESTINI, cãtre care bãteau acum toate inimile studentimii iesene. Alta însã, decât cea de la 1919.

***

De acum mã apropiam, cu putinã melancolie în suflet, dupã trei ani de lupte si de scumpe legãturi cãlite în focul atâtor încercãri, de ziua despãrtirii mele de universitate, de viata de student, de camarazii mei de luptã. Mai aveam o lunã pânã la examenul de licentã si nu mã puteam de prinde cu ideea cã va trebui sã plec, cã noi, seria de la 1919, asa strâns închegati sufleteste, vom pleca si ne vom rãspân di fiecare, cine stie în ce colt de tarã.
De aceea, dupã ce am aranjat succesori în locul meu la Drept pe Sava Mãrgineanu, iar la Asociatia Studentilor Crestini pe Ilie Gârneatã, am fãcut un jurãmânt cu 26 de camarazi, care ne simteam mai legati, în scopul de a lupta pe oriunde vom fi pentru crezul ce ne-a legat pe bãncile universitãtii. Legãmântul acesta l-am iscãlit cu totii, l-am pus într-o sticlã si l-am îngropat în pãmânt.
Dupã ce mi-am trecut examenele de licentã, am fãcut un alt legãmânt cu un al doilea grup mai nou în luptã, în numãr de 46.
Acestia au fost invitatii mei la Husi, unde timp de patru zile am tinut sedinte, lãmurindu-ne în cele mai mici amãnunte asupra activitãtii noastre viitoare. Aici, tatãl meu a vorbit camarazilor în mai multe rânduri, îndemnându-i la luptã.
Dupã aceasta ne-am despãrtit purtând fiecare în suflet dorul unor zile mai bune si mai drepte pentru neamul nostru.

ANGAJAMENT DE ONOARE

Subsemnatii studenti ai Universitãtii din Iasi, vãzând situatia grea în care se gãseste poporul român, amenintat în existenta sa de cãtre un neam strãin, care ne-a acaparat mosia si tinde sã punã mâna pe conducerea tãrii; pentru ca urmasii nostri sã nu pribegeascã prin tãri strãine, alungati de sãrãcie si mizerie din tara lor si pentru ca neamul nostru sã nu sângereze sub tirania unui neam strãin, ne ridicãm hotãrâti împrejurul unui nou si sfânt ideal, acela al apãrãrii patriei noastre în contra cotropirii jidovesti.
În jurul acestui ideal am format Asociatia Studentilor Români Crestini de la Universitatea din Iasi.
Cu acest ideal plecãm în suflet cei care pãrãsim astãzi bãncile scolii.
A lupta, pe oriunde vom fi, pentru dreptatea noastrã, pentru viata amenintatã a neamului, socotim a fi cea dintâi a noastrã datorie de onoare.

De aceea, întruniti astãzi Sâmbãtã 27 Mai 1922, ne luãm un angajament comun ca, împrãstiindu-ne în toate colturile tãrii, sã ducem cu noi pretutindeni din focul care ne-a însufletit în vremurile tineretii si sã aprindem în sufletele necãjite fãclia adevãrului, a dreptului deviatã liberã a neamului nostru pe aceste meleaguri.
Vom pãstra cea mai strânsã legãturã cu asociati pe care azi o pãrãsim si în care rãmânem ca membrii sprijinitori, ea fiind punctul central care ne va uni mereu în lupta noastrã. Ne vom întâlni peste 8 ani, adicã în anul 1930, 1/14 Mai la Universitatea din Iasi. Comitetul asociatiei va avea grijã sã anunte pe toti membrii cu douã luni înainte de aceastã zi si sã pregãteascã primirea lor.
Lãsãm cuvântul nostru tuturor generatiilor de studenti care vor trece prin aceastã asociatie si care vor întelege sã-si închine munca lor pe altarul patriei sã se întruneascã în acelasi an si în aceeasi zi cu noi la Universitatea din Iasi.
27 Mai 1922
Corneliu Zelea Codreanu - Husi
N. Nãdejde, str. Universitãtii 21 - Iasi
Gr ig. Ghica, str. Carol 23 - Iasi
I..Sârbu, Oficiul Attachi, com. Rudi, jud. Soroca
Grigoriev Eusevie, Oficiul Ivanovca-Rusã, jud. Cetatea Albã, com. Caragiani
Ilie Gârneatã, str. Muzelor 40 - Iasi
Alexandru P. Hagiu, Chetresti - Vaslui
Ioan Blãnaru, str. Tãbãcari 35 - Husi
Constantin C. Zotta, Maior Teleman 13 - Husi
A..Ibrãileanu, str. Ghica Vodã 3 - Galati
M. Berthet, com. Purcari, jud. Cetatea Albã
Iacob I. Filipescu, Tg, Fãlciu, jud. Fãlciu
Leonid Bondac, Soroca - str. I. Heliade Rãdulescu 5
C. Mãdãrjac, str. Apostol 71 - Galati
I.. Miclescu, Portului 165 - Galati
Ionel I. Teodorescu, Muzelor - Galati
Lascu Nicolae, Chisinãu - str. Sinadino 22
Bobov Mihail, Chisinãu, str. Podolskaia 85
Mihail V. Sârbul, com, Mãscãuti, jud, Orhei
Nicolae B. Ionescu - R. Sãrat, str. Costantin Brâncoveanu 59
Pavel Epure - Cetatea Albã, Catedralã
Gh. Boca, Bãlãceanca, jud. Suceava - Bucovina
Vasile Nicolau, str. Lascãr Catargiu 61 - Husi
Andronic Zaharia, Partestii de Sus p.u. Cacica - Bucovina
Vasile N. Popa, com. Pãunesti, Putna
Vasile Corniciuc, Putrãuti, Suceava - Bucovina
Nicolae N. Aurite, Tereblecea, Sirete - Bucovina
Gr. Mihutã, Scheia, Suceava - Bucovina

Ciobanu ªtefan - Suceava,str. Sturza 9, Bucovina
Eugen Cârdeiu, com. Bîlca, jud. Rãdãuti, Bucovina
Eug. N. Manoilesc u, Epureni, Fãlciu
Vladimir Frimu, com, Cãlmãtui, jud. Cahul
Gh. Zarojeanu - Iasi, str. Muzelor 40
Prelipceanu Tit. Vasile, Horodnicul de Jos, jud. Rãdãuti
Prelipceanu Gr. Vasile, Horodnicul de Jos, jud. Rãdãuti
Constantin Darie, Horodnicul de Sus, jud. Rãdãuti
Pascaru Ioan a ªtefan. Tereblecea, jud. Siret
Mihail I. Babor, Bãlãceana, Suceava - Bucovina
Sava Mãrgineanu, Stroesti, Suceava - Bucovina
tãranu Traian, Stroesti, Suceava - Bucovina
Al. Pistuga, com. Tãrnauca, jud, Dorohoi
Dragomir Lãzãrescu, Tãrnauca, jud. Dorohoi
Constantin C. Câmpeanu, Scheia, jud. Suceava - Bucovina
D. Porosnicu, Gurmezoaia, Fãlciu
N. Gh. Ursu, Mãlusteni, Covurlui
C. Ghica, str. Carol 23 - Iasi

LA SFÂRSITUL STUDIILOR UNIVERSITARE

Rãmas acasã, îmi treceau pe dinaintea ochilor cei trei ani petrecuti în universitate si mã întrebam: cum am putut noi rãzbi peste atâtea obstacole, cum am putut înfrânge mentalitatea, vointa a mii de oameni, cum am învins senate universitare si cum am muiat cutezanta unei întregi prese vrãjmase? Am avutnoi bani sã plãtim mercenari, sã ne scoatã foi, sã facem deplasãri, sã întretinem acest adevãrat rãzboi? N-am avut nimic.

Când m-am aruncat în cea dintâi luptã, n-am fãcut-o în urma vreunui îndemn din partea cuiva. Nici în urma vreunei consfãtuiri, a vreunei hotãrâri prealabile cu executarea cãreia as fi fost eu însãrcinat. Nici mãcar sub impulsul unei mari si îndelungi frãmântãri interioare sau cugetãri adânci, în care sã-mi fi pus aceastã problemã.

Nimic din toate acestea. N-as putea sã definesc cum am intrat în luptã. Poate ca un om care, mergând pe stradã cu grijile, nevoile si gândurile lui, surprins de focul care mistuieste o casã, îsi aruncã haina si sare în ajutorul celor cuprinsi de flãcãri.

Eu, cu mintea unui tânãr de 19-20 de ani, am înteles numai atât din toate cele ce vedeam: cã ne pierdem tara, cã n-o sã mai avem tarã; cã prin concursul inconstient al bietilor muncitori români sãrãciti si exploatati, va veni peste noi stãpânitoare si pustiitoare hoardã jidãneascã.

Am pornit din porunca inimii,dintr-un instinct de apãrare pe care îl are cel din urmã vierme târâtor, nu din instinctul de conservare personalã, ci din acela de apãrare a neamului din care fãceam parte.

De aceea, tot timpul, aveam senzatia cã în spatele nostru stã neamul tot, cu viii, cu alaiul de morti pentru tarã, cu tot viitorul lui. Cã neamul luptã si vorbeste prin noi, cã multimea vrãjmasã, oricât de mare, în fata acestei entitãti istorice, nu-i decât un pumn de fãrâmituri omenesti pe care le vom împrãstia si le vom învinge.
Pent ru aceasta au cãzut cu totii, în frunte cu necugetatele senate universitare, care crezând cã luptã cu noi, o mânã de tineri nebuni, luptau în realitate cu propriul lor neam.
Existã o lege a firii, care aseazã pe fiecare la locul sãu; rãzvrãtitii în contra firii, de la Lucifer si pânã azi, toti rãzvrãtitii acestia, de multe ori foarte inteligenti, dar totdeauna lipsiti de întelepciune, au cãzut strãfulgerati.
În cadrul acestei legi a firii, acestei întelepte asezãri, oricine poate lupta, are dreptul, are datoria sã lupte pentru mai bine. În afarã, în contra, peste aceastã asezare nimeni nu poate activa nepedepsit si neînfrânt.
Globula de sânge trebuie sã rãmânã în cadrul si în slujba organismului omenesc.
O rãzvrãtire ar fi când nu s-ar ridica în contra organismului, ci mai putin: când ar sta în propria ei slujbã, când nu s-ar satisface decât pe ea însãsi, când n-ar avea altã menire si alt ideal în afarã de ea, când ar deveni propriul ei Dumnezeu.
Individul în cadrul si în slujba neamului sãu.
Neamul în cadrulsi în slujba lui Dumnezeu si a legilor Dumnezeirii.
Cine va întelege aceste lucruri va învinge, chiar de va fi si singur. Cine nu va întelege, va cãdea învins. Sub imperiul acestor gânduri îmi terminam cel de-al treilea an universitar.

***

Din punctul devedere al organizãrii ne statornicisem pe ideea de sef si de disciplinã.
Democratia era înlãturatã, nu din calcule si nici din convingerea nãscutã pe cale de teorie.
Antidemocratia noi o trãisem din primul moment. Eu am condus mereu. O singurã datã în trei ani am fost ales: presedinte la Societatea Studentilor în Drept. Tot restul timpului nu ma-u ales pe mine sef luptãtorii, ci eu mi i-am ales.
Niciodatã n-am avut comitete si n-am pus la vot propuneri. Totdeauna însã, când am simtit nevoia, m-am sfãtuit cu toti, dar pe a mea rãspundere, am luat singur hotãrârea.
De aceea, grupul nostru mic era întotdeauna o unitate nezdruncinatã. Tabere cu pãreri împãrtite, majoritãti si minoritãti, ciocnindu-se între ele pe chestiuni de actiune sau de teorie, n-au existat.
Le toti ceilalti era exact contrariu. De aceea au si cãzut învinsi.
O mare credintã, ca o flacãrã care ardea necontenit în inimile noastre, luminându-ne calea, o mare si neuitatã iubire între noi, o mare disciplinã, o deciziune în timpul luptei si o cumpãnitã pregãtire a plenului de luptã; acestea, binecuvântarea Patriei si a lui Dumnezeu, ne-au asigurat biruintele în cei trei ani.

VARA ANULUI 1922

Vara anului 1922 n-a trecut în liniste. Pe scena teatrelor nationale românesti sau comunale din orasele moldovene încep sã se joace în idis piese jidãnesti de cãtre trupa Kanapof . Tineretul nostru a considerat aceasta ca o primejdie, pentru cã a vãzut un început de înstrãinare a acestei institutii menite sã facã educatie nationalã si moralã poporului român. Expropriati în comert, expropriati în industrie, expropriati în bogãtiile solului si subsolului românesc, expropriati în presã, ne vom vedea într-o bunã zi expropriati si de pe scena teatrelor nationale. Teatrul, alãturi si scoalã si de bisericã, poate înãltao natie decãzutã, la constiinta drepturilor si misiunii ei istorice. El poate pregãti si înãlta la luptã dezrobitoare o natie. De acum ni se va lua si aceastã redutã. Teatrele noastre ridicate din truda si banul românului vor sluji jidãnimii pentru pregãt irea si întãrirea fortelor ei în lupta contra noastrã. Iar, pe de altã parte, de pe aceste scene românesti, ne vor servi ca hranã sufleteascã nouã, românilor, tot ce va contribui la demoralizarea, la decãderea si la nimicirea noastrã nationalã si moralã. Era de datoria altora, a guvernului, a oricãrei autoritãti, a profesorilor, sã ia atitudine în fata acestui nou atac antiromânesc. Absentã totalã. Numai tineretul, riscând lovituri, acoperindu-se de nenumãrate insulte si negãsind nicãieri nici un sprijin, areactionat asa cum a putut.
Aceastã luptã a fost continuatã în toate orasele: la Husi, Vaslui, Bârlad, Botosani, Pascani etc., de grupul studentilor ieseni ajutati pretutindeni de elevii de liceu. Ei pãtrundeau în sãlile pline de jidani, aruncând peste artistii satanei cu tot ce le cãdea în mânã si alungându-i astfel de pe scena româneascã.
Poate necivilizat, vor zice unii. Poate, zic si eu. Da întrucât este civilizat ca o natie strãinã sã mã deposedeze rând pe rând de toate bunurile tãrii mele? Întrucât este civilizat ca aceeasi natie sã-mi otrãveascã cultura si sã mi-o serveascã apoi pe scenã pentru a mã ucide?
Întrucât au fost civilizate mijloacele întrebuintate în Rusia de jidãnime? Întrucât e civilizat sã cãsãpesti milioane de oameni fãrã judecatã? Întrucât e civilizat sã dai foc bisericilor sau sã le transformi în cabarete?
Eu, în sãrãcia si dupã slabele mele puteri, mã apãr în contra atacului cum pot. Cu presa, dacã am. Cu autoritãtile, dacã mai sunt românesti. Cu cuvântul, dacã mã ascultã cineva. Cu forta, dacã nu mai am cu ce si dacã toti tac. E las si nedemn acela care din vânzare sau din lasitate nu-si apãrã tara. Si nu reactioneazã în nici un fel.
Oricum, era un protest aceastã luptã, era singurul protest în mijlocul unei lase si îngrozitoare tãceri. A doua zi se întorceau camarazii, plini de lovituri si de rãni, cãci nu era putin lucru ca un grup de 15 tineri sã intre într-un teatru cu 3-4000 de jidani. Si mai ales se întorceau plini de ocarã si de batjocurã din partea românilor nostri.
De multe ori mã întreb: ce ne-a mentinut pe noi, un grup asa de mic, în fata atâtor lovituri, a atâtor ocãri venite de pretutindeni în jurul nostru? N-am gãsit nici un sprijin nicãieri. În aceastã luptã cu toatã lumea, singurul sprijin l-am gãsit în noi. În credin ta noastrã cã suntem pe marea linie a istoriei noastre nationale, alãturi de toti cei care au

luptat, suferit si murit, ca martiri, pentru pãmântul si neamul nostru.

ÎN GERMANIA

În toamna anului 1922, m-am întors la Iasi. Acolo am împãrtãsit camarazilor un vechi gând al meu, de a mã duce în Germania, pentru a-mi continua studiile de Economie Politicã si în acelasi timp a încerca sã realizez cât de putin gândul de a duce ideile si credintele noastre peste hotare. Noi ne dãdeam bine seama, din studiile pe c are le fãcusem, cã problema jidoveascã are un caracter international si cã reactiunea nu poate fi decât tot pe plan international; cã o rezolvare totalã a acestei probleme nu se poate obtine decât printr-o actiune a tuturor neamurilor crestine trezite la c onstiinte primejdiei jidãnesti.
Nu aveam însã nici bani, nici haine. Camarazii mi-au procurat haine si au împrumutat suma de 8.000 lei de la inginerul Grigore Beian, pe care urmau s-o plãteascã lunar, contribuind fiecare dupã puteri. Cu aceastã sumã am plecat la Berlin, condus la garã de toti acei de care mã despãrteam si care rãmâneau sã lupte mai departe acasã.
Ajuns la Berlin, mi-au fost de mare ajutor doi prieteni, studenti si ei, Bãlan si C. Zotta.
M-am înscris la Universitate.
În ziua înscrierii m-amîmbrãcat în costum national si m-am prezentat la acea frumoasã solemnitate, când rectorul dupã un strãvechi obicei, strânge mâna fiecãrui nou înscris.
Pe sãlile Universitãtii am fost obiectul curiozitãtii generale din cauza costumului meu românesc.

***

Pe cititorul acestor rânduri l-ar interesa cu deosebire douã chestiuni din Germania de la 1922. O privire asupra situatiei generale si stadiul miscãrilor antisemite.
Rãnile lãsate de rãzboiul care se terminase de curând si de înfrângere, sângerau. Mizeria materialã se întindea peste Berlin si peste restul tãrii, deopotrivã. În ultimul timp fusese ocupatã si Valea Ruhrului, un însemnat centru de bogãtie. Asistam la prãbusirea vertiginoasã si catastrofalã a mãrcii. Lipsã de pâine, lipsã de alimente, lipsã de luc ru prin cartierele muncitoresti. Sute de copii acostau lumea pe stradã, cerând ajutor. Cãderea mãrcii aruncã în aceeasi mizerie si aristocratia germanã. Oameni care avuseserã bani, în câteva zile nu mai aveau nimic. Cei cu pãmânturi si imobile care si le v ânduserã atrasi de mirajul unui mare pret, numai în câteva sãptãmâni rãmâneau sãraci. Capitalurile jidãnesti din tarã si strãinãtate fãceau afaceri colosale. Cu câteva sute de dolari, detinãtorii de valutã forte deveneau proprietari ai unor imobile uriasede câte 50 de apartamente.Samsarii misunau pe toate strãzile, dând lovituri formidabile.
Pãrtasi ai acestei mari mizerii erau si câtiva strãini, printre care mã numãram si eu: fiindcã n-aveam nici un ban. Cei 8.000 de lei ai mei cu care venisem îi terminasem.
Atunci a început foamea. Dar în mijlocul unei suferinte generale, viata ta e mai usoarã. Fiind o fire care nu mã încovoi în fata greutãtilor, nu m-am supus mizeriei, ci am încercat sã lupt cu ea. Am studiat toate posibilitãtile si m-am hotãrât sã mãapuc de comert. Îmi trebuia un capital foarte mic, pentru ca sã procur produse alimentare din

provincie, pe care apoi sã le aduc si sã le revând la Berlin la restaurante. Acest fapt m-a determinat sã mã mut în ajunul sãrbãtorilor la Jena, unde viata era ma i ieftinã. M-a impresionat acolo, în mijlocul acestei mizerii în care se zbãtea poporul german, spiritul de disciplinã, puterea lui de muncã, simtul datoriei, corectitudinea, puterea de rezistentã si credinta în zile mai bune. Era un popor sãnãtos si vedea m cã nu se va lãsa doborât la pãmânt si cã va învia cu puteri nebãnuite de sub piatra tuturor greutãtilor care-l apãsau.
Miscarea antisemitã. Existau în Germania mai multe organizatii politice si doctrinare antisemite, cu multe foi, cu manifeste, cu insigne, toate însã subrede. Studentimea de la Berlin si cea de le Jena era împãrtitã în societãti si numãra foarte putini antisemiti. Masa studenteascã cunostea vag problema. De o actiune studenteascã antisemitã sau mãcar de o orientare doctrinarã similarã cele i de la Iasi nu putea fi vorba. Am avut multe discutii cu studentii de la Berlin, în 1922, care desigur astãzi sunt hitleristi si mã mândresc sã le fi fost eu profesorul în antisemitism, ducându-le acolo din adevãrurile învãtate la Iasi.
De Adolf Hitler amauzit pentru prima datã pe la mijlocul lunii octombrie 1922. Mã dusesem în Nord-Berlin, la un muncitor care fabrica „zvastici” si cu care legasem bune relatiuni. Numele sãu era Strumpf si locuia în Salzwedeler Strasse 3. Acesta mi-a spus: „se aude de o mi scare antisemitã pornitã la München de un tânãr pictor de 36 de ani, Hitler. Mi se pare cã acesta este acela pe care îl asteptãm noi, germanii”. Viziunea acestui muncitor s-a împlinit. Eu am rãmas cu admiratie pentru puterea lui de intuitie datoritã cãreiael a putut desprinde cu antenele sufletului lui din zeci de oameni si fãrã sã-l cunoascã, cu zece ani înainte, pe acela care va birui în 1932, unind sub o singurã mare comandã întreg poporul german.

***

Tot acolo la Berlin si cam în acelasi timp, am auzit vestea uriasei izbucniri fasciste: marsul asupra Romei si victoria lui Mussolini. M-am bucurat ca de victoria tãrii mele. Existã o legãturã de simpatie între toti aceia care, în diferite pãrti ale pãmântului, îsi servesc neamul, dupã cum existã o legãturã de simpatie între toti aceia care lucreazã la nimicirea neamurilor.
Mussolini, viteazul care cãlca balaurul în picioare, era din lumea noastrã, de aceea toate capetele de balaur se nãpusteau asupra lui jurându-i moarte. Pentru noi ceilalti, el va fi un luceafãr luminos care ne va da sperante; ne va fi dovada vie cã hâdra poate fi învinsã. O dovadã a posibilitãtilor noastre de biruintã.
Dar Mussolini nu e antisemit. Degeaba vã bucurati, soptea presa jidoveascã la urechile noastre.
Nu e vorba de ce ne bucu rãm noi; e vorba de ce vã supãrati D-voastrã de victoria lui, dacã nu e antisemit. Care e ratiunea atacurilor mondiale ale presei jidãnesti în contra lui?
În Italia sunt atâti jidani câti ceangãi în România pe Valea Siretului. O miscare antisemitã în Italiaar fi, ca si cum noi românii, am porni o miscare contra ceangãilor.

Dar dacã Mussolini ar fi trãit în România, n-ar fi putut fi decât antisemit, pentru cã fascism înseamnã, în primul rând, apãrarea natiei tale împotriva primejdiilor care o pândesc. Înse amnã desfiintarea acelor primejdii si deschidere de drum liber cãtre viatã si mãrire pentru natiunea ta.
În România, fascismul nu putea sã însemne decât înlãturarea primejdiilor care amenintã poporul român, adicã înlãturarea primejdiei jidãnesti si deschidere de drum liber cãtre viata si mãrirea la care au dreptul sã aspire românii.
Iudaismul a ajuns la stãpânire în lume prin masonerie si în Rusia prin comunism. Mussolini a distrus la el acasã aceste douã capete iudaice, care amenintau Italia cu moartea: comunismul si masoneria. Acolo, iudaismul a fost desfiintat prin ce a avut el. La noi, va trebui desfiintat prin ce are: jidanii, comunistii si masonii. Aceste gânduri le opuneam noi, tinerii români, în general, încercãrilor iudaice de a ne despãrti de bucu ria biruintei lui Mussolini.
Eram încã la Jena când, într-o bunã zi, am fost surprins de vestea cã întreaga studentime românã, de la toate universitãtile, s-a ridicat la luptã. Aceastã nebãnuitã de nimeni manifestare colectivã a tineretii românesti a fost o izbucnire vulcanicã pornitã din adâncurile natiei. Ea s-a manifestat mai întâi la Cluj, în inima acelui Ardeal care a luat pozitie ori de câte ori neamul s-a gãsit în impas, pentru ca aproape concomitent sã irumpã violent în toate celelalte centre universitare.
Într-adevãr, la 3-4 decembrie, la Bucuresti, Iasi, Cernãuti, sunt mari manifestatii de stradã. Întreaga studentime românã este în picioare, ca într-un ceas de mare rãspântie. Pentru a mia oarã, rasa aceasta, a pãmântului, amenintatã de atâtea ori în decursul veacurilor, îsi arunca tineretul în fata primejdiei pentru a-si salva fiinta. Un mare moment de electrizare colectivã, fãrã pregãtire prealabilã, fãrã discutii pro si contra, fãrã decizii luate în comitete, fãrã ca cel putin cei din Cluj sã se cunoascã cu cei din Iasi, Cernãuti, Bucuresti. Un mare moment de iluminatie colectivã ca lumina unui fulger în mijlocul unei nopti întunecoase, în care o tinerime întreagã îsi vede linia de viatã a ei si a neamului.
Aceastã linie trece luminoasã de-a lungul întregii noastre istorii nationale si continuã virtual de-a lungul întregului nostru viitor românesc, indicând calea de viatã si de onoare pe care va trebui sã mergem si noi si strãnepotii nostri, dacã voim viatã si onoare pentru neamul nostru.
Generatiile se pot aseza pe aceastã linie, se pot apropia sau îndepãrta de ea. Având putinta deci, de a da pentru neam de la maximum de viatã si onoare, pânã la maximum de dezonoare si rusine.
Câteodatã pe aceastã linie se ridicã numai indivizi izolati pãrãsiti de generatiile lor. În momentul acela, ei sunt neamul. Ei vorbesc în numele lui. Cu ei sunt toate milioanele de morti si de martiri ai trecutului si viata de mâine a neamului.
Aici nu intereseazã majoritatea, fie ea de 99%, cu pãrerile ei.

Nu pãrerile majoritãtii determinã aceastã linie de viatã a neamului. Ele, majoritãtile, se pot numai apropia sau îndepãrta de ea, dupã starea lor de constiintã si virtute sau de inconstientã si decãdere.
Neamul nostru n-a trãit prin milioanele de robi care si-au pus gâtul în jugul strãinilor, ci prin Horia, prin Avram Iancu, prin Tudor, prin Iancu Jianu, prin toti haiducii, car în fata jugului strãin nu s-au supus, ci si-au pus flinta în spate si s-au ridicat pe potecile muntilor, du când cu ei onoarea si scânteia libertãtii. Prin ei a vorbit atunci neamul nostru, iar nu prin „majoritãtile" lase si „cuminti". Ei înving sau mor: indiferent. Pentru cã atunci când mor, neamul trãieste întreg din moartea lor si se onoreazã din onoarea lor.Ei strãlucesc în istorie ca niste chipuri de aur care, fiind pe înãltimi, sunt bãtute în amurg de lumina soarelui, în timp ce peste întinderile cele de jos, fie ele cât de mari si cât de numeroase, se asterne întunericul uitãrii si al mortii. Apartine istoriei nationale nu acela care va trãi sau va învinge - cu sacrificarea liniei vietii neamului - ci acela care, indiferent dacã va învinge sau nu, se va mentine pe aceastã linie.
Ea este predeterminatã în întelepciunea lui Dumnezeu; ea a fost vãzutã în ziua de 10 decembrie, de studentii români. Si în aceasta stã valoarea zilei: o întreagã tinerime româneascã a vãzut lumina.
La 10 decembrie, delegati din toate centrele se adunã la Bucuresti, îsi fixeazã în zece puncte ceea ce au crezut cã formeazã esenta miscãrii lor si se declarã greva generalã pentru toate universitãtile, cerându-se realizarea acestor puncte. Nu este 10 decembrie mare prin valoarea formulãrii care s-a fãcut atunci, dupã cât au putut delegatii formula din esenta adevãrului care frãmânta sufle tul întreg al studentimii române. Este mare prin miracolul trezirii acestei tinerimi la lumina pe care a vãzut-o sufletul ei. Este însemnatã ca zi a hotãrârii. A hotãrârii la actiune, a declarãrii rãzboiului sfânt, care va cere acestei tinerimi române atât a tãrie de suflet, atâta eroism, atâta maturitate, atâtea jertfe cunoscute si necunoscute, atâtea morminte! 10 decembrie 1922 cheamã tineretul pãmântului acesta la un mare examen.
Nici cei din Bucuresti si nici eu care eram departe si nici altii, care poate erau copii prin liceu, dar care astãzi lâncezesc adânc în închisori sau dorm sub pãmânt, n-am crezut cã ziua aceasta ne va purta prin atâtea primejdii si ne va aduce atâtea lovituri si atâtea rãni în lupte pentru apãrarea tãrii noastre.
La Bucuresti, Cluj, Iasi si Cernãuti, izbucniri formidabile ale maselor studentesti, care, conduse de puterea lor de intuitie, - accentuez: nu de conducãtori - se îndreaptã spre dusman. Ele vizeazã în primul rând presa jidãneascã: „Adevãrul", „Dimineata", „Mântuirea", „Opi nia", „Lumea", focare de infectie moralã, de otrãvire si zãpãcire a românilor.
Se îndreaptã pentru a le distruge, dar si pentru a arãta poporului român primejdia primei linii inamice, fatã de care el va trebui sã fie în gardã. Manifestatia contra presei înseamnã: declararea ei de dusmanã a intereselor nationale si prin aceasta atragerea luãrii aminte a românilor de a nu se lãsa indusi în eroare., orbiti sau condusi de presa scrisã de jidani sau de românii jidãniti.

Presa aceasta atacãideea religioasã la români, slãbindu-le astfel rezistenta moralã si rupându-le contactul cu Dumnezeu.
Presa aceasta împrãstie teorii antinationale, slãbindu-le credinta în natiune si rupându-i de pãmântul tãrii, de dragostea pentru el, pãmânt care în toate timpurile a fost îndemn la luptã si sacrificiu.
Presa aceasta prezintã fals interesele noastre românesti, dezorientând si îndreptând pe români pe linii opuse intereselor nationale.
Presa aceasta înaltã mediocritãtile si oamenii capabili de coruptie pentru ca strãinul sã-si poatã satisface interesele lui si coboarã valorile morale care nu se vor preta a face servicii iudaismului si intereselor acestuia.
Presa aceasta otrãveste sufletul neamului, dând zilnic si sistematic publicitate crimelor senzationale, legãturilor imorale, avorturilor, aventurilor.
Presa aceasta omoarã adevãrul si slujeste minciuna cu perseverentã diabolicã, întrebuinteazã calomnia ca armã de distrugere a luptãtorilor români.
De aceea un român trebuie sã fie atent când citeste o foaie jidãneascã, stând în gardã fatã de fiecare cuvânt care nu e la întâmplare aruncat si cãutând a descifra planul iudaic cu care el a fost scris. Asupra acestor chestiuni voieste miscarea studenteascã sã atragã luarea aminte a tuturor românilor, atunci când ea se îndreaptã cãtre red actiile jidãnesti, declarându-le vrãjmase ale poporului român.
Am accentuat cã izbucnirile formidabile ale maselor studentesti erau conduse de puterea lor de intuitie si nu de conducãtori. Pentru cã e usor ca cineva sã îndrepte câtiva indivizi cãtre casa cuiva, pentru a-i face manifestatie ostilã. Când însã marile multimi se îndreaptã cu ostilitate, din porunca instinctului lor, cãtre cineva, acela este condamnat fãrã apel ca vrãjmas national.

NUMERUS CLAUSUS

În timpul luptelor studentesti trece din gurã în gurã formula „numerus clausus". Dar nu ca o formulã salvatoare, cãci masele nu dau formule, ci indicã primejdii.
„Numerus clausus" însemneazã cã marea primejdie jidãneascã stã în numãr, mai cu seamã în numãr, pe care nu-l mai putem suporta nici în scoli, nici în comert, nici în industrie, nici în profesiunile libere. „Atentie la numãr", voieste sã spunã „numerus clausus", cãci el trece peste puterile noastre de rezistentã nationalã si dacã nu luãm mãsuri, murim ca neam.
Atâta valoare are aceastã formulã. Sau, dacã voiti, ca mãsurã salvatoare, are valoarea unei formule de urgentã, de primã îngrijire necesarã, dar cu totul insuficientã pentru vindecarea boalei. „Numerus clausus", în sine, însemneazã: limitarea numãrului jidanilor în scoli, profesiuni libereetc. Pânã la ce numãr limitare? Pânã la proportia dintre numãrul tuturor jidanilor fatã de acela al românilor în cuprinsul României. Adicã, dacã în România sunt 15 milioane de români si 3 milioane de jidani, proportia este de 20%. Dupã formula „numerus cl ausus" jidanii urmeazã sã fie admisi în scoli, medicinã, barou etc., în proportie de20%.

„Numerus clausus" însemnează limitarea numărului jidanilor până la proportia dintre numărul lor si numărul total al românilor.
„Numerus clausus" este numai o formulă de repartitie a jidanilor în sânul natiilor, dar nu o formulă de rezolvare a problemei.
Această formulă nu rezolvă aproape nimic, căci ea se ocupă de respectarea proportiilor, dar nu atacă proportia în sine. Dacă jidanii sunt 3 milioane, îi lasă 3 milioane. Mai ales nu se ocupă din cauza acestei proportii si nu arată mijloacele prin care s-ar putea micsora această proportie, adică nu cuprinde în sine mijloacele de rezolvare a problemei jidănesti.

PROBLEMA JIDĂNEASCĂ
NUMĂRUL JIDANILOR

Numărul mare al jidanilor ridică o serie de probleme:

1.Problema pământului românesc;
2.Problema oraselor;
3.Problema scolii românesti si a clasei conducătoare;
4.Problema culturii nationale.

Toate acestea sunt tratate impecabil de profesorul A. C. Cuza în scrierile sale: „Poporatia", „Nationalitatea în artă", „Articole", „Discursuri parlamentare", „Curs de economie politică". Cele ce sustin mai jos apartin în esentă gândirii profesorului Cuza.
Numărul jidanilor din România nu se cunoaste exact. Pentru că statisticile încercate au fost făcute cu cea mai mar lipsă de interes de către politicienii români, pentru a-si ascunde opera de trădare natională si pentru că jidanii de pretutindeni fug de adevărul statisticii. Un proverb spune: „Jidanul trăieste din minciună si moare în contact cuadevărul". De altfel, multă vreme, Directorul Statisticii Statului din Ministerul de Finanta era Leon Colescu = Leon Coler.
Si au dreptate din punctul lor de vedere, pentru că românii pusi în fata numărului exact al populatiei jidănesti, si-ar da seama că se află în fata unei adevărate primejdii nationale si s-ar ridica pentru a-si apăra patria. Deci, în fata adevărului statisticii, puterea iudaică se stinge, moare. Ea nu poate trăi decât din ascunderea adevărului, din falsificarea lui, din minciună.
Noi credem că sunt în România între 2-2 1/2milioane de jidani. Dar chiar dacă ar fi numai un milion - asa cum sustin ei - poporul român s-ar găsi în fata unui pericol de moarte. Pentru că nu interesează numai numărul în sine, cantitatea, ci si calitatea celor care îl reprezintă si mai ales interesează pozitiile pe care le ocupă jidanii în structura functională a unui stat în viată, sub toate formele, a unei natiuni.
Pământul nostru a fost pământul năvălitorilor. El însă n-a cunoscut niciodată în decursul istoriei ca vreo armată să fi ajuns la formidabilul număr al jidanilor de azi. Năvălirile treceau peste noi mai departe: năvălitorii de azi nu mai pleacă. Se stabilesc aici, pe pământul nostru, într-un număr neîntâlnit până astăzi si se prind ca râia de trupul p ământului si al natiei.

Când începe nãvãlirea jidanilor? În jurul anului 1800 gãsimun numãr de abia câteva mii în toatã Moldova. La 1821, în Bucuresti, se aflau 120 de familii.
Aceastã târzie asezare pe pãmântul nostru de datoreste faptului cã jidanii s-au ocupat totdeauna cu comertul. Ori comertul, pentru a se putea dezvolta, cere: libertate si sigurantã la exercitarea lui.
Pe pãmântul românesc aceste douã conditii lipseau, lipsea libertatea de exploatare a solului românesc, deci perspectivele unui comert mai mare, si lipsea mai cu seamã siguranta. Pãmântul românesc a fost cel mai nesigur pãmânt din lume. N-avea tãranul român siguranta casei lui, a vitelor, a muncii, a recoltei sale de un an. Loc de nãvãlire si de lupte, teatru de rãzboi de secole nesfâr site, iar dupã ele de multe ori dominatie strãinã cu biruri sângeroase.
Ce sã caute jidãnimea pe acest pãmânt? Sã se batã cu hunii, cu tãtarii, cu turcii?
Nãvãlirea jidãneascã începe abia acum 100 de ani. În urma pãcii de la Adrianopol 1829, se capãtã libertatea de comert si în acelasi timp încep sã se arate zãrile unei vieti mai linistite.
De acum începe nãvala care va creste an cu an peste capul nostru, al românilor si în special al moldovenilor, secãtuindu-ne de averi, nimicindu-ne moraliceste si amenintându-ne cu pieirea.
La 1848 comerciantii si industriasii moldoveni încep sã se plângã domnului Mihail Sturza, cerând mãsuri împotriva comerciantilor jidani si a concurentei neloiale practicatã de ei.
De atunci nãvala creste mereu. Poate nu e bine zis nãvalã, cãci aceasta presupune ideea de violentã, de curaj moral si fizic. Infiltratia iudaicã este termenul cel mai potrivit, pentru cã cuprinde mai mult ideea de strecurare pe nesimtite. strecurare lasã si perfidã. Cãci nu e putin lucru ca sã rãpesti pãmâ ntul si avutiile unui neam, fãrã ca mãcar sã-ti justifici prin luptã, prin înfruntarea riscului, printr-o mare jertfã, cucerirea fãcutã.
Ei au acaparat încetul cu încetul comertul mic si industria micã româneascã, apoi au atacat prin aceleasi manopere frauduloase comertul si industria mare si astfel au pus stãpânire pe orasele din jumãtatea de nord a tãrii.
Atacul asupra clasei de mijloc românesti a fost dat cu precizia pe care o întâlnim numai la unele insecte de pradã care, pentru a-si paraliza adversarul, îl împung cu acul în sira spinãrii.
Nu se putea un loc mai bine ales.
Clasa de mijloc atacatã cu succes, înseamneazã spargerea în douã a neamului românesc.
E singura clasã care are un dublu contact: în jos cu cea tãrãneascã pe care stã suprapusã, exercitând asupra ei o putere de autoritate si prin starea economicã mai bunã si prin aceea de culturã; în sus, cu ce conducãtoare, pe care o sustine pe umerii ei.

Atacul reusit asupra clasei de mijloc, adicã nimicirea ei, atrage dupã sine, ca o consecintã fatalã, fãrã efort din partea atacatorului:

a.nãruirea clasei conducãtoare (aceastã clasã conducãtoare va termina prin a se prãbusi);

b.imposibilitatea refacerii ei;

c.zãpãcirea si îndobitocirea, înfrângerea si robirea clasei tãrãnesti.

În ultimã analizã, atacul iudaic asupra clasei de mijloc românesti aici tinde: moartea, pieirea poporului român nu însemneazã moartea celui din urmã român, dupã cum îsi imagineazã unii. Moartea aceasta însemneazã viatã în sclavie. Reducerea la stare de viatã de rob a câtorva milioane detãrani români, care sã munceascã pentru jidãnime.

Iatã constatãrile prof. Nicolae Iorga cu privire la numãrul jidanilor si la data asezãrii lor la noi. Profesorul Iorga în „Istoria Evreilor în tãrile noastre", comunicare fãcutã la Academia Românã în sedinta de la 13 septembrie 1913, expunând aceastã chestiune, printre altele precizeazã:

„La Neamt, câtiva evrei se aseazã unul lângã altul pe pãmânturile Mânãstirii între 1764-1766" (pag. 18).

„La Botosani vreun act domnesc ca acel din 1757 nici nu pomeneste pe evrei între ceilalti locuitori ai orasului" (pag. 17).

„Câte un evreu apare la Suceava ca orândar pe locul Mitropoliei si altii ca mici negustori, la Ocna, la Hârlãu, la Siretiu, la Galati, la Bârlad (era vreme când despre bârlãdenii crestini se putea scrie cã se îndeletnicesc cu negotul mai mult decât cu altã muncã) (pag.10), apoi la Roman unde la 1741 nu se stia decât de moldoveni si armeni, la Târgul Frumos unde în 1755 se pomenesc douã cârciumi si orânda jidoveascã ce sunt acolo în târg" (pag. 17-18).

În Bucovina în jurul anexãrii de la 1775:

„În aceste tinuturi ale Cernãutiului si Câmpulungului la care se adãuseserã pãrti ale Hotinului si Sucevei (în toate aceste tinuturi) nu erau decât 206 familii jidovesti înaintea stãpânirii împãrãtesti.

La 17 75 ajunseserã a fi prin scurgere din Galitia 780-800 familii.

Cel dintâi guvernator al tãrii, generalul Enzenberg, constatã cã ei se îndeletnicesc în rândul întâi cu cârciumãritul, cu vin, holercã (rachiu) si bere…

Sunt, spune generalul, neamul cel mai de- a dreptul stricat, dedat trândãviei, se hrãneste fãrã a fi prea mult supãrat, dinsudoarea crestinilor muncitori.

O comisiune care functiona la 1781 aratã cã:

Aici în tarã, evreii obisnuiesc a cumpãra tãranului dinainte puiul în ou, mierea în floare si mielul în pântecele mamei la un pret mic si prin aceastã camãtã, a-i suge cu totul pe locuitori si a-i aduce la sãrãcie, asa încât tãranii împovãrati astfel de datorii si pentru viitor nu aflã alt mijloc de mântuire decât sã fugã din tarã.

Vedem pe divanul ac estei tãri (Moldova) apoi pe domni, mai ales pe Constantin Moruzi apãrându-se cu disperare împotriva lor.

…cum i se oferã lui Enzenberg de cahaluri, în scris, 5.000 de galbeni pe an pentru a tolera vechea stare de lucruri, se încearcã si coruperea Domnului, dar acesta respinse BANII mai bine decât sã expuie tara pieirii totale" (pag. 20).
Si mai târziu, pe la 1840-48, iatã ce constatã profesorul Iorga:
„Cu zecile se numãrã aceste asezãri de exploatare si depravatie, cârciumã lângã cârciumã, cu sticle de rachiu de cartofi si alte otrãvuri, în tot cuprinsul Moldovei, istovind o rasã pentru hrãnirea viciilor civilizate ale clasei dominante" (pag. 34).
Si scrie mai departe profesorul Iorga:
„Totusi interventiile strãine hrãnite de elementele evreiesti din tarã, nu se oprirã. În 1878 ele puserã conditii recunoasterii independentei, câstigate cu jertfe de sânge a tãrii si grãmãdirã umilinteasupra României independente, care nu se putea sinucide dând politiceste jumãtate din ea în puterea evreilor moldoveni… Si pr ecum Kogãlniceanu apãrase satele de alcoolul si camãta evreiascã, dl. Maiorescu apãrã demnitatea României de insulta primirii strãinilor, prin vointa strãinilor" (pag. 39).

**

Am dat acestea aici pentru ca sã stabilesc dupã o mare, recunoscutã si necontestatã autoritate stiintificã, începuturile asezãrii jidanilor pe pãmântul românesc.

PROBLEMA PÃMÂNTULUI ROMÂNESC

Nu se poate ca un neam din lume, fie el chiar numai un trib de sãlbatici, sã nu-si punã cu durere sfâsietoare problema pãmântului sãu, în fata unei nãvãliri strãine. Toate neamurile din lume, de la începutul istoriei pânã astãzi, si-au apãrat pãmântul patriei. Istoria tuturor popoarelor, ca si istoria noastrã româneascã, e plinã de lupte pentru apãrarea pãmântului. Sã fie oare o anomalie, o starebolnãvicioasã a noastrã, a tineretului românesc, faptul de a ne ridica sã ne apãrãm pãmântul amenintat? Sau anomalie, a nu ni-l apãra atunci când ni-l vedem primejduit? Anomalie este a nu ne apãra, adicã a nu face ce toate neamurile au fãcut si fac. Anoma lie si stare bolnãvicioasã este a ne pune în contradictie cu toatã lumea si cu întreaga noastrã istorie.
De ce oare toate neamurile s-au luptat, se luptã si se vor lupta necontenit pentru apãrarea pãmântului lor?
Pãmântul este baza de existentã a natiei. Natiunea stã, ca un pom, cu rãdãcinile ei înfipte în pãmântul tãrii, de unde îsi trage hrana si viata. Nu existã neam care sã poatã trãi fãrã pãmânt, dupã cum nu existã pom care sã trãiascã atârnat în aer. O natie care nu are pãmântul sãu nu poate trãi, dec ât dacã se aseazã sau pe pãmântul unei alte natii, sau pe trupul acesteia, sugându-i viata.
Sunt legi fãcute de Dumnezeu, care orânduiesc viata popoarelor. Una din aceste legi este legea teritoriului . Dumnezeu a lãsat un teritoriu determinat fiecãrui popor ca sã trãiascã, sã creascã, sã se dezvolte si sã-si creeze pe el cultura sa proprie.
Problema jidãneascã în România ca si aiurea constã în încãlcare de cãtre jidani a acestei legi naturale a teritoriului. Ei ne-au încãlcat teritoriul nostru. Ei sunt

infractorii, si nu eu, popor român, sunt chemat sã suport consecintele infractiunii lor. Logica elementarã ne spune: infractorul trebuie sã suporte consecintele infractiunii sãvârsite. Va suferi? Nare decât sã sufere. Toti infractorii suferã. Nici o logicã dinlume nu-mi va spune sã mor eu pentru infractiunea sãvârsitã de altii.
Deci problema jidãneascã nu naste din „urã de rasã". Ea naste dintr-un delict sãvârsit de jidani fatã de legile si ordinea naturalã în care trãiesc toate popoarele lumii.
Rezolvarea problemei jidãnesti?
Iat-o: reîntoarcerea delincventilor în aceastã ordine naturalã universalã si respectarea legalitãtii naturale.
Dar si legile tãrii opresc invazia jidãneascã. Art. 3 din constitutie spune: „Teritoriul Românei nu se poate coloniza cu populatie de gintã strãinã".
Ce însemneazã, dacã nu colonizare, faptul instalãrii a douã milioane de jidani pe teritoriul românesc?
Dar acest teritoriu este proprietatea inalienabilã si imprescriptibilã a poporului român. Si dupã cum scria cineva, poporul român, nu dupã 50 de ani, nu dupã 100 de ani, ci chiar si dupã mii de ani, ne vom revendica dreptul asupra acestui pãmânt, dupã cum ne-am recucerit pãmântul Ardealului, dupã 100 de ani de stãpânire maghiarã.

NOI SI PÃMÂNTUL NOSTRU

Toate popoarele din jurul nos tru au venit de undeva si s-au asezat pe pãmântul pe care trãiesc. Istoria ne dã date precise despre venirea bulgarilor, turcilor, maghiarilor etc. Un singur neam n-a venit de nicãieri. Acela suntem noi. Ne-am nãscut din negura vremii pe acest pãmânt odatã cu stejarii si cu brazii. De el suntem legati nu numai prin pâinea si existenta care ne-o dã muncindu-l din greu, dar si prin toate oasele strãmosilor care dorm în tãrâna lui. Toti pãrintii nostri sunt aici. Toate amintirile noastre, toatã gloria noastrãrãzboinicã, întreaga noastrã istorie aici, în acest pãmânt stã îngropatã.
Aici e Sarmisegetuza cu tãrâna regelui Decebal, cel nemuritor, pentru cã cine stie sã moarã ca Decebal, nu moare niciodatã.
Aici odihnesc Musatinii si Basarabii, aici la Podul Înalt, la Rãzboieni, la Suceava, la Baia, la Hotin., la Soroca, la Tighina, la Cetatea Albã, la Chilia, dorm românii cãzuti în lupte, boieri si tãrani, multi ca frunza si ca iarba.
La Posada, la Cãlugãreni, pe Olt, pe Jiu, pe Cerna, la Turda, în muntii nefericitilor si uitatilor moti din Vidra, pânã în Huedin si pânã la Alba Iulia, locul de torturã al lui Horia si fratilor lui de arme, sunt numai urme de lupte si morminte de viteji.
În Carpatii toti, din muntii oltenesti la Dragoslave si la Predeal, de la Oituz la Vatra Dornei, pe vârfuri si în fund de vãi, pretutindeni a curs sângele românesc în valuri.
În miezuri de noapte, în ceasurile grele ale neamului, noi auzim glasul pãmântului românesc, care ne îndeamnã la lupte.
Întreb si astept rãspuns: pe ce drept voiesc jidanii sã ne ia acest pãmânt?

Pe ce urmã istoricã îsi întemeiazã pretentiile si mai ales îndrãzneala cu care ne înfruntã pe noi, românii, aici, acasã la noi? Suntem legati de acest pãmânt prin milioane de morminte si prin milioane de fire nevãzute pe care numai sufletul nostru le simte si rãu de aceia ce vor încerca sã ne smulgã de pe el.

PROBLEMA ORASELOR

În cadrul acestui pãmânt românesc jidanii însã, nu s-au asezat oriunde, la întâmplare. Ei s-au plasat în orase, formând în ele adevãrate insule de populatie jidãneascã compactã.
La început au fost invadate si cucerite orasele si târgurile din nordul Moldovei: Cernãuti, Hotin, Suceava, Dorohoi, Botosani, Soroca, Burdujeni, Iscani, Briceni, Secureni etc.
În fata lor au dispãrut negustorul si meseriasul român. Azi o stradã, mâine alta, poimâine un cartier, în mai putin de 100 de ani centrele românesti de un vechi renume si-au pierdut cu totul caracterul lor românesc, luând înfãtisare de adevãrate cetãti jidãnesti. Repede au cãzut si celelalte orase mold ovenesti: Roman, Piatra, Fãlticeni, Bacãu, Vaslui, Bârlad, Husi, Tecuci, Galati si Iasi, a doua capitalã a Moldovei, dupã ce prima si strãvechea noastrã Suceavã a fost transformatã pur si simplu într-un murdar cuib jidãnesc, care înconjoarã bietele ruine g lorioase ale cetãtii lui Stefan cel Mare.
La Iasi, parcurgând strãzi si cartiere întregi nu mai întâlnesti nici un român, nici o casã româneascã, nici un magazin românesc. Trece lume pe lângã mari biserici în ruinã si sãrãcie: biserica Talpalari, fãcutã de breasla talpalarilor români, biserica Curelari, fãcutã de aceea a curelarilor români. Tot se dãrâmã. Nu mai este în Iasiul acela mare nici un talpalar român, nici un curelar român. Biserica Sfântul Nicolae cel Sãrac, a vechii boierimi moldovenesti s-a dãr âmat pânã la temelie, iar peste mormintele din jurul ei, bodegile jidãnesti aruncã si astãzi lãturile, gunoaiele si murdãriile.
Biserica din Piata Mare, unde este cea mai mare aglomeratie de oameni, închisã din lipsã de enoriasi. Aglomeratia de oameni o constituieste numai populatia jidãneascã.
Pe strada Lãpusneanu geme de durere palatul domnesc al lui Cuza-Vodã, transformat în bancã jidãneascã. În fosta lui grãdinã se ridicã teatru jidãnesc în stil palestinian. Strãinul ne calcã în picioare tot ce avem mai sfânt.
Geme inima în noi de durere. Ne întrebãm, noi copii, sfâsiati sufleteste, cum de s-au gãsit români care sã se poarte cu atâta vrãjmãsie fatã de neamul lor? Cum de s-au gãsit asa de multi trãdãtori? Cum de n-au fost pusi la zid cu totii sau arsi de vii în clipa trãdãrii lor? Cum de stã toatã lumea? Cum de stãm noi? Sunt probleme de constiintã care ne apasã, care nelinistesc sufletul nostru, care ne tulburã viata. ªtim cã în nici un fel nu ne vom putea gãsi linistea, decât în lupte, în suferintã sau în morminte. Tãcerea noastrã ne acoperã de lasitate si orice minut de întârziere pare cã ne omoarã.
Nu mai vorbim de orasele si târgurile Basarabiei, care stau ca niste plãgi deschise pe trupul istovit si stors al tãrii.

Nu mai vorbim de Maramures, unde românii, ajunsi în stare de robie, mor în fiecare zi. Nu sunt cuvinte care sã poatã descrie marea tragedie a Maramuresului.
Dar boala s-a întins ca un cancer; ea a atins Râmnicul-Sãrat, a atins Buzãul, a atins Ploiestii si a pãtruns în capitala tãrii.
În 15ani de zile au cãzut Vãcãrestii, vechi cartier românesc, au cãzut în întregime Dudestii, au cãzut negustorii români de pe Calea Grivitei. Mor înlocuiti de jidani vestitii comercianti din Obor, a cãzut Calea Victoriei. Ea nu mai este astãzi decât o adevãra tã cale a „înfrângerii" românesti; cãci 3/4 din proprietãtile de pe Calea Victoriei sunt proprietãti jidãnesti. De 10 ani au pãtruns în Oltenia si au intrat în Craiova lui Mihai Viteazul, au intrat în Râmnicu Vâlcea, au intrat în Severin, sub protectia pol iticienilor români, care, bine plãtiti, pretind cã nu existã problemã jidãneascã. Acestor politicieni, a cãror trãdare fatã de neam este asa de îngrozitoare, dacã sunt vii, neamul va trebui sã le scoatã ochii; dacã sunt morti, va trebui sã-i scoatã din mor minte si sã le dea foc ciolanelor, în pietele publice. Pe copiii si nepotii lor, neamul va trebui sã-i urmãreascã în averi, confiscându-le si sã-i stigmatizeze cu epitetul de „copii de trãdãtori".
Pierderea oraselor noastre românesti are consecinte nimicitoare pentru noi, cãci orasele sunt centrele economiceale unei natiuni. În ele se acumuleazã toatã bogãtia natiei. Încât cine este stãpân pe orase, acela este stãpân pe mijloacele de subzistentã, pe bogãtia natiunii.
Sã ne fie nouã, românilor, oare indiferent cine sunt stãpânii bogãtiei nationale? Noi sau jidanii? Nici unui neam din lume nu-i poate fi indiferent acest lucru. Pentru cã o poporatie se înmulteste si se dezvoltã în limita mijloacelor de subzistentã de care dispune. Cu cât aceste mijloace sunt m ai putine, cu atât mai putine vor fi posibilitãtile de crestere si de dezvoltare ale populatiei respective si invers (aceste adevãruri asupra legii poporatiei au fost cercetate de toti economistii si formulate inegalabil de profesorul Cuza).
Trecerea bogãtiilor din mâinile românilor în mâinile jidanilor nu însemneazã numai aservirea economicã a românilor si nu numai aservirea politicã, - pentru cã cine nu are libertate economicã nu are libertate politicã - ci însemneazã mult mai mult: o primejdie nationalã care macinã însãsi puterea noastrã ca numãr. În mãsura în care ne dispar mijloacele de subzistentã, în aceeasi mãsurã, noi, românii, ne vom stinge de pe pãmântul nostru, lãsând locurile noastre în mâinile populatiei jidãnesti, al cãrei numãr creste pe zi ce merge si din cauza nãvãlirii din afarã si din aceea a acaparãrii mijloacelor noastre de subzistentã, a bogãtiilor noastre.
Orasele sunt, în al doilea rând, centrele culturale ale unei natiuni (Vezi A. C. Cuza, „Apãrarea Nationalã", no.3, 1 Mai 1922). Aici în orase sunt plasate scolile, bibliotecile, teatrele, sãlile de conferinte, toate la îndemâna orãsenilor. O familie jidãneascã îsi poate usor întretine toti cei 5-6 copii la carte. O familie a unui tãran român, din cine stie ce fundãturã de sat, departe de oras, rar îsi poate întretine un singur copil la scoli pânã la sfârsit. Si în acest caz este complet sleitã de puteri si

avere, încât pericliteazã existenta celorlalti 4 sau 5 copii rãmasi acasã. Deci cine stãpâneste orasele, stãpâneste posibilitãtil e de a se adãpa la culturã.
Dar nu numai atât, în orase si în scoli, o natie îsi împlineste misiunea ei culturalã în lume. Cum este posibil ca românii sã-si poatã împlini misiunea lor culturalã prin glasuri, prin condeie, prin inimi, prin minti jidãnesti?
În sfârsit, orasele sunt centrele politice ale unei natii. Din orase se conduc natiile. Cine stãpâneste orasele, are direct sau indirect conducerea politicã a tãrii.
Ce mai rãmâne din tarã - în afarã de orase? O gloatã de câteva milioane de tãrani, fãrã mijloace de existentã omeneascã, supti si sãrãciti; fãrã culturã, otrãviti de bãuturã si condusi de jidanii îmbogãtiti, deveniti stãpânii oraselor românesti, sau de românii (prefecti, primari, politai, jandarmi, ministri) care numai de formã conduc, pentrucã nu sunt altceva decât executorii umili ai planurilor jidãnesti. Pe acestia, puterea economicã iudaicã îi sustine, îi linguseste, le face cadouri, îi coopteazã în consilii de administratie, îi plãteste cu luna (lui Iuda i s-a plãtit o singurã datã; aici se plãteste lunar), le excitã poftele de bani îndemnându-i spre lux si viciu, iar când nu se supun directivelor si vederilor jidãnesti, sunt dati pur si simplu afarã, chiar dacã sunt ministri, li se taie subventiile si plãtile, li se dau pe fatã hotiile siafacerile necorecte fãcute cu ei împreunã, pentru a-i compromite. Iatã ce a mai rãmas din aceastã patrie româneascã în momentul în care ne-am pierdut orasele; o clasã conducãtoare, fãrã onoare, un popor de tãrani, fãrã libertate si toti copiii de români, fãrã tarã si fãrã viitor.

PROBLEMA SCOLII ROMÂNESTI

Cine stãpâneste orasele, stãpâneste scolile si cine stãpâneste scolile, mâine stãpâneste tara. Iatã câteva statistici din anul 1920:

SITUATIA LA UNIVERSITATEA DIN CERNÃUTI				
Facultatea de Filosofie: Semestrul de varã				
Români 174	Evrei 574			
La Drept în acelas oras: Semestrul de varã Dupã religie:				
Ortodocsi (Români si Ruteni) 237	Catolici 98	Luterani 26	Alte religii 31	Mozaici 506
(Din "Situatia demograficã a României" de Em. Vasiliu-Cluj, pag. 84)				
IN BASARABIA				
Invãtãmântul primar rural: Bãeti: 72.889 Români, 1974 streini crestini, 1281 Evrei				

Fete: 27.555................1302..............................2147.......

Invãtãmântul primar urban:

Bãeti: 6.385 Români, 2435 streini crestini, 1351 Evrei
Fete: 5.501................2435..............................2492.......

Scoli secundare si profesionale:

1535 ortodocsi, 6302 mozaici

Scoli secundare mixte:

690 ortodocsi, 1341 mozaici
(Op. cit. pag. 84-85)

IN VECHIUL REGAT

	Români	Evrei
Liceul din Bacãu	363	198
Liceul din Botosani	229	127
.... de fete Botosani	155	173
Liceul din Dorohoi	177	167
Liceul din Fãlticeni	152	100
Liceul National, Iasi	292	201
Gimn. Alexandru cel Bun din Iasi	93	215
Gimn. Stefan cel Mare, Iasi	94	120
Liceul din Roman	256	157
Liceul din Piatra- Neamt	347	179

SCOLI PARTICULARE

	Români	Evrei
Bucuresti	441	781
Iasi	37	108
Galati	190	199

SITUATIA LA UNIVERSITATEA DIN IASI

Facultatea de Medicinã	Români 546	Evrei 831
........................Farmacie	Români 97	Evrei 299
........................Litere	Români 351	Evrei 100
........................Stiinte	Români 722	Evrei 321
........................Drept	Români 1743	Evrei 370

(Op. cit. pag. 87-88)

Scoala româneascã, distrusã în modul acesta prin numãrul mare al jidanilor, naste douã probleme grave:

I.- Problema pãturii conducãtoare românesti, pentru cã scoala creazã pe conducãtorii de mâine a neamului, nu numai pe conducãtorii politici, ci si pe toti

conducãtorii din toate domeniile de activitate.

II.- Problema culturii nationale, pentru cã scoala este laboratorul în care se pregãteste cultura unui popor.

Pentru a sublinia tragedia acestei scoli românesti coplesitã de jidani, gãsesc cã e deosebit de important sã citez mai jos dureroasele constatãri fãcute de unul dintre cei mai strãluciti pedagogi ai natiei noastre, prof. Ion Gãvãnescul de la Universitatea din Iasi:

„Nu vrem sã mai vedem spectacolul ce-l oferã Liceul National din Iasi, unde majoritatea zdrobitoare a elevilor o alcãtuieste elementul evreiesc. Putinii elevi români se simt strãini: în pauzele dintre ore stau retrasi, stingheriti si jenati prin colturi. Sunt minoritatea toleratã.

Majoritarii trãiesc aparte, vorbesc între ei de preocupãrile lor, de jocurile lor, de societãtile lor, Macaby, Hacoah, Macoah etc., de sezãtorile si conferintele lor, de sporturile lor, de planurile lor de lucru si petrecere. Si când vor sã se fereascã de indiscretia românilor, minoritarii-majoritari soptesc între ei ori o dau de-a dr eptul prin idis…

Bietii profesori români, în fata unor astfel de suflete de elevi! Te gândesti involuntar la gãina care a clocit ouã de ratã. Uite-o cum stã ciocãnind, speriatã pe marginea lacului, cum îsi cheamã cu disperare bobocii, puii ei de altã spetã, care au sãrit în apã si alunecã zburdând sã treacã pe tãrmul celãlalt, unde ea nu-i poate urmãri.

Ce scoalã de nationalism sã faci cu astfel de auditori? Poti sã vorbesti, dacã simti în tine flacãra patriotismului, de aspiratiile si idealul românesc? Poti mãcar sã deschizi gura? ti se înclesteazã fãlcile, îti îngheatã cuvintele pe buze.

Marele Kogãlniceanu, în fata unor astfel de bãnci cu scolari strãini… ar fi putut pronunta el celebrul discurs de introducere în istoria Românilor pe care l-a rostit tocmai pe acele locuri unde azi liceul „National" românesc a devenit un liceul „National" evreiesc?

I-ar fi pierit inspiratia care-si trage puterea din simpatia ochilor sclipitori de înselegere si credintã."

Ion Gãvãnescul, „Imperativul momentului istoric", pag. 67

Si mai departe:

„Unde s-a vãzut vreodatã în Anglia, în Franta, în Italia, vreo scoalã de orice grad, ca sã ne mãrginim la o singurã laturã a vietii nationale, în care numãrul preponderental scolarilor sã apartinã altui neam decât neamului ce alcãtuieste populatia de bastinã a tãrii si care a întemeiat Statul National respectiv?

Se poate închipui bunãoarã, cã la o Facultate de Drept a vreunei Universitãti din Anglia sã fie 547 evrei si 234 de englezi, proportia dintre evrei si români de la Facultatea de Drept din Cernãuti, în anul 1920?

Sau la o Facultate de Filosofie din Italia, sã fie 574 evrei si 174 italieni, proportia dintre evrei si români la aceeasi Universitate din Cernãuti?

Sunt aceste raporturi normale? Nu sunt monstruozitãti de biologie etnicã, inadmisibile, inconceptibile? Nu sunt un semn de inconstientã criminalã pentru pãtura conducãtoare responsabilã a neamului românesc?"

Ion Gãvãnescul, op. cit.

PROBELMA PÃTURII CONDUCÃTOARE ROMÂNESTI

Dar cine sunt elevii si studentii de astãzi? Elevii si studentii de azi sunt profesorii de mâine, medicii de mâine, inginerii de mâine, magistratii de mâine, avocatii de mâine, prefectii de mâine, deputatii de mâine, ministrii de mâine, cu un cuvânt, conducãtorii de mâine ai neamului în toate domeniile de activitate.
Dacã elevii de astãzi sunt 50%, 60%, 70% jidani, mâine în mod logic vom avea 50%, 60%, 70% conducãtori jidani ai acestui neam românesc.
Se mai poate pune problema dacã un neam are dreptul sã-si limiteze numãrul strãinilor la universitãtile sale?
Iatã ce rãspunde acestei întrebãri, în Buletinul Universitãtii din Harvard, citat de profesorul Cuza în „Numerus clausus", pag.11, Morris Gray, fost student al acestei universitãti (promotia 1906), studiind problema jidãneascã de acolo.
Morris Gray începe prin a formula problema în principiu, întrebându-se:
„Mai întâi, care este functia unei universitãti? Care sunt datoriile ei?
Dacã datoria ei este o datorie cãtre individ, admiterea trebuie sã fie bazatã în mod franc si manifest, pe principiul democratic : orice candidat trebuie sã fie admis cu conditia sã-si treacã examenele de intrare si de a plãti primul termen al redeventelor scolare. Si aceasta fãrã anchetã serioasã asupra personalitãtii candidatului, nici asupra posibilitãtilor latente de progres, deeminentã, de folos pentru el însusi sau pentru ceilalti.
Dacã însã, datoria Universitãtii e datorie cãtre o natie, atitudinea ei în ce priveste admiterea studentilor trebuie sã fie bazatã în chip firesc pe un principiu deosebit.
Dupã pãrerea mea, datoria unei universitãti este de a forma oameni în diferite domenii ale gândirii, în asa fel, încât o parte din ei cel putin, sã poatã deveni sefi în domeniile lor respective si sã facã servicii natiunii."
Va sã zicã, iatã un principiu bine stabilit, adaugã profesorul Cuza.
„Datoria universitãtilor este cãtre natia lor, pentru care trebuie sã pregãteascã conducãtori în toate domeniile si care nu pot fi decât nationali.
Cãci doar nu se va admite ca o natie sã-si formeze conducãtori strãini în universitãtile sale."
Din cele expuse mai sus se poate desprinde grava problemã a clasei conducãtoare românesti de mâine.
Rãmâne un adevãr stabilit: România trebuie sã fie condusã de români.
Este cineva care sustine cã România trebuie condusã de jidani?
Dacã nu, atunci trebuie sã admitã cã studentimea românã are dreptate si cã toate campaniile, toate injuriile, toate infamiile, toate atâtãrile, toate uneltirile, toate

nedreptãtile care se aruncã si se vor arunca asupra acestui tineret românesc, îsi gãsesc justificareaîn rãzbo iul pe care jidãnimea îl duce pentru exterminare românilor si a celor mai buni luptãtori ai lor.

PROBLEMA CULTURII NATIONALE

Un neam, punându-si aceastã problemã, cea mai gravã dintre toate, este ca si cu un pom si-ar pune problema fructelor sale.
Când s -ar vedea, cã din cauza coplesirii omizilor, el nu-si mai poate împlini rostul sãu pe lume, nu mai poate rodi, atunci si-ar pune cea mai tristã problemã, mai mare decât problema însãsi a vietii, pentru cã, vãzându-si desfiintat scopul vietii, ar fi mai dureros pentru el decât dacã i s-ar desfiinta viata însãsi. Cele mai mari dureri sunt ale sfortãrilor inutile, fiindcã sunt durerile care rezultã din constiinta îngrozitoare a inutilitãtii vietii.

***

E îngrozitor! Noi, poporul român, sã nu mai putem da roadele noastre? Sã nu avem o culturã româneascã, a noastrã, a neamului, a sângelui nostru, care sã strãluceascã în lume alãturi de roadele altor neamuri? Sã fim noi condamnati astãzi de a ne prezenta în fata lumii întregi cu produse de esentã jidãneascã?
Astãzi, în ultimul moment, când lumea asteaptã ca poporul român sã aparã cu rodul sângelui si geniului sãu national, noi sã ne prezentãm cu o infectie de caricaturã culturalã iudaicã?
Cu inima strânsã de durere, privim aceastã problemã si nu va fi român, care vãzându-si periclitatã o întreagã istorie, sã nu punã mâna pe armele sale, pentru a se apãra.
Extrag din **„Imperativul momentului istoric"**, al profesorului Gãvãnescul, aceste nemuritoare rânduri:
„Grija de cãpetenie a neamului românesc tot asa de hotãrâtoare pentru fiinta lui ca si conservarea fizicã este afirmarea lui în sfera vietii ideale a omenirii. Crearea unei culturi cu caracter propriu românesc. Nu se poate ca o culturã româneascã sã creascã dintr-o scoalã, organizatie politicã sau economicã de caracter strãin. O institutie ca functiune a vietii nationale poartã caracter românesc atunci când factorul uman ce-i dã fiintã este românesc."
În fata situatiei nenorocite, în fata numãrului invadatorilor care ne coplesesc, profesorul Gãvãnescul se întreabã plin de îngrijorare, punând problema scolii si a culturii nationale:
„Unde sã se refugieze sufletele românesti? Unde sã scape de penibila impresie obsedantã a stãrii de exil în propria lor patrie? Afarã de bisericã, unde intrã sã se reculeagã în tihnã, sub ocrotirea crucii mântuitoare, singurul lor azil rãmâne scoala. Scoala este cuibul ideal în care geniul national îsi adunã progenitura, ca sã o hrãneascã, sã o creascã, sã o învete a zbura, sã-i arate drumul înãltimilor, pe care numai el le cunoaste, ca sã ajungã acolo unde numai lui îi este dat sã ajungã. Scoala este locul de refugiu unde se acordeazã, se pregãtesc strunele si organele sufletesti ale

neamului, ca sã intoneze o nouã simfonie, nemaiauzitã în lume, prima simfonie a darurilor lui naturale, prescrise fiintei lui si numai fiintei lui. Scoala este sanctuarul unde se sãvârseste marea tainã a vietii unui popor, unde sufletul etnic îsi distilează, în picãturi de luminã, esenta lui nemuritoare, ca sã fie turnatã în forma idealã predestinatã lui si numai lui, de gândul creator al lumilor Nu pot instrumentele melodice ale altor suflete etnice ca sã participe armonic la simfonia culturii noastre. Ele nu cunosc din felul constructiei lor, si nu stiu sã sune decât nota neamului lor. Ce simfonie româneascã vei scoate din ele? Nu poate esenta geniului national al altor suflete etnice sã cristalizeze în altã formã, decât cea hotãrâtoare lor de zãmislirea popoarelor. Sã scoateti chip de neam românesc de esenta nationalã ebraicã, maghiarã, germanã?"

Ion Gãvãnescul, „Imperativul momentului istoric", pag. 64-68

Dar nu numai cã nu vor putea sã creeze culturã româneascã, ci jidanii vor falsifica-o si pe aceea pe care o avem, pentru a ne-o servi otrãvitã.
Scoala româneascã fiind masacratã în modul acesta, noi suntem pusi în situatia de a renunta la misiunea noastrã de neam, de a renunta la crearea unui culturi românesti si de pieri otrãviti.

REÎNTOARCEREA ÎN TARÃ

Acestea toate, noi, studentii ieseni, spre deosebire de colegii nostri de la celelalte universitãti, le cunosteam înainte de începerea miscãrii studentesti, de la catedra profesorului Cuza, din scrierile prof. Paulescu si Gãvãnescul, din studiile si cercetãrile fãcute de noi la Societatea Studentilor în Drept si din ceea ce vãzusem cu proprii nostri ochi si simtiserãm în sufletul nostru.
Era o problemã de mare constiintã care nu se punea. Fiecare zi ne aducea câte o dovadã în plus: vedeam perfidia presei jidãnesti, vedeam reaua ei credintã în toate împrejurãrile, vedeam atâtãrile ei în tot ce era antiromânesc, vedeam opera de lingusire si de ridicare a oamenilor politici, a functionarilor, a autoritãtilor, a scriitorilor, a preotilor crestini care se pretau a face jocul intereselor jidãnesti; vedeam batjocura de care se învredniceau toti cei ce aveau o atitudine r omâneascã, corectã, demnã sau care îndrãzneau sã demaste primejdia jidãneascã; vedeam necuviinta cu care eram tratati, noi, în propria noastrã casã, ca si cum ei ar fi fost aici stãpâni de mii de ani; vedeam cu indignare crescândã amestecul îndrãznet al ac estor musafiri nepoftiti în cele mai intime probleme de viatã româneascã: religie, culturã, artã, politicã, cãutând ei a trasa liniile pe care sã se miste destinul neamului nostru.
Pe mine, cu mintea mea de tânãr, aproape copil, multã vreme m-au chinuit aceste gânduri, în cãutarea unor solutii.
Elementele care mau impresionat mai mult, care m-au determinat apoi la luptã si care m-au mângâiat si întãrit în ceasuri de suferintã au fost:

1.Constiinta primejdiei de moarte în care se aflã neamul nostru si viitorul lui.

2.Dragostea pentru pãmânt si mila pentru orice loc glorios si sfânt, batjocorit si pângãrit astãzi de jidani.

3.Mila de oasele celor care au murit pentru tarã.

4.Sentimentul de revoltã fatã de ofensele, de batjocura si de cãlcarea în picioare de cãtre strãinul dusman, a demnitãtii noastre de oameni si de români.

De aceea, când în decembrie 1922 am auzit vestea cea mare, vulcanica izbucnire a miscãrii studentesti, m-am hotãrât sã mã întorc în tarã, pentru ca sã lupt si eu alãturi de camarazii mei.

Peste putin timp trenul mã ducea spre casã. De la Cracovia am dat o telegramã studentilor din Cernãuti, care m-au asteptat la garã. Aici am stat douã zile. Universitatea era închisã. Studentii care o strãjuiau pãreau niste soldati în slujba tãrii lor, cu sufletul lu minat de Dumnezeu, Nici un pic de interes personal nu adumbrea frumoasa si sfânta lor actiune. Cauza pentru care se înfrãtiserã si luptau întru singur suflet era cu mult deasupra lor, cu mult deasupra nesfârsitelor lor lipsuri si nevoi. Fruntasii luptãtori de la Cernãuti erau: Tudose Popescu, fiul bãtrânului preot din Mircesti, Dâmbovita, student în al treilea an la Teologie, apoi Dãnileanu, Pavelescu, Cârsteanu etc.

M-am informat asupra planului lor de luptã. Era grevã generalã pânã la victorie, adicã pânã la rezolvarea de cãtre guvern a punctelor din motiunea de la 10 decembrie în frunte cu „numerus clausus".

Nu mi s-a pãrut bun.

În capul meu a încoltit planul urmãtor:

a. Miscarea studenteascã trebuie sã se extindã asupra întregului popor român. Miscarea studenteascã mãrginitã în cadrul Universitãtii sã se transforme în miscare nationalã a românilor, pentru cã, pe de o parte, problema jidãneascã nu este o problemã numai a Universitãtii, ci a natiei românesti, si, pe de altã parte, Universitatea singurã nu o poate rezolva.

b. Aceastã miscare nationalã trebuie încadratã într-o organizatie sub o singurã comandã.

c. Scopul acestei organizatii trebuie sã fie lupta pentru aducerea la guvernare a miscãrii nationale, care va rezolva si „numerus clausus" si toate celelalte probleme, deoarece nici un guvern al partidelor politice din afara acestei miscãri nu va rezolva problema nationalã.

d. În vederea acestora, studentimea sã pregãteascã o mare adunare nationalã a românilor din toate straturile sociale, care sã însemneze si începutul noii organizatii.

e. Pentru executarea adunãrii, fiecare universitate sã facã atâtea steaguri câte judete are provincia respectivã. Pânza acestor steaguri sã fie dusã si predatã de cãtre o delegatie de studenti, unui cunoscut nationalist pe care delegatia îl va socoti ca cel mai apt pentru acest lucru. Acesta îsi va aduna în jurul lui un grup de fruntasi din oras si întreg judetul si la primirea telegramei, care urma sã anunte cu o sãptãmânã înainte data si locul adunãrii, sã porneascã cu pânza steaguluisi cu toti oamenii sãi spre locul indicat.

f. Pentru ca adunarea sã nu fie împiedicatã de guvern, toate pregãtirile se vor face în tãcere, pãstrându-se discretia asupra datei.

Într-o salã a cãminului, am expus acest plan în fata unui numãr de 50 de luptãtori. Ei l-au gãsit bun. Atunci s-au strâns bani de la toti, s-a cumpãrat pânza necesarã si pe loc, în acea salã, studentele au fãcut steaguri pentru judetele Bucovinei.

LA IASI

La Iasi m-am întâlnit cu toti fostii mei camarazi.
Le-am expus si lor planul. S-au făcut si aici steagurile, în prima zi, de către studente, pentru toate orasele din Moldova si Basarabia.
Pe profesorul Cuza nu l-am gãsit. Era plecat la Bucuresti cu profesorul Sumuleanu si cu tatãl meu, în vederea unei adunãri în capitalã.

LA BUCURESTI

A doua zi am plecat la Bucuresti. Aici m-am prezentat profesorului Cuza, prof. Sumuleanu si tatãlui meu, care de peste un sfert de veac luptau împreunã în contra primejdiei jidãnesti, fiind coplesiti de batjocuri, de lovituri si chiar de rãni, si care astãzi trãiau marea satisfactie de a vedea tot tineretul cult al tãrii, în numãr de peste 30.000, înãltând steaguri de luptã pentru credinta pe care ei o viatã întreagã o slujiserã.
La Bucuresti însã, gândurile mele n-au fost primite cu acelasi entuziasm. Întâi, pentru cã am gãsit oarece rezistentã la profesorul Cuza. Expunându-i planul, dupã care urma sã creãm o miscare nationalã si sã-l proclamãm sef al acestei miscãri, în adunarea ce urma sã se tinã, profesorul Cuza a gãsit cã planul nu era bun, deoarece, spunea el:
–Noi n-avem nevoie de organizare, miscarea noastrã se bazeazã pe un formidabil curent de mase.
Eu am insistat, comparând o miscare de mase cu un put de petrol, care, nefiind captat într-un sistem organizat, chiar dacã izbucneste, nu e de nici un folos, deoarece petrolul se va împrãstia în toate pãrtile. Am plecat însã fãrã rezultat. A doua zi, profesorul Sumuleanu si cu tatãl meu l-au convins.
Dar mã izbeam de o greutate la care nu mã asteptam. Era pe la începutul lunii februarie. Masa mare a studentilor sã gãsea în plinã vigoare sufleteascã. Desi i se închisese toate cantinele, desi i se închisese portile tuturor cãminelor, studentimea rãmânând pe drumuri fãrã masã si casã în miezul iernii, totusi se afla în plin avânt sub protectia admirabil ã a românilor din capitalã, care, de a doua zi, si-au deschis larg portile caselor, gãzduind si dând masã la peste 8.000 de studenti luptãtori. Era în aceasta o aprobare, un îndemn la luptã, o solidarizare, o mângâiere pentru cei ce primeau rãni.
Eu însã, nu aveam nici o legãturã cu aceastã masã. Nu cunosteam pe nimeni. Prin studentul Fãnicã Anastasescu, care era administratorul revistei „Apãrarea Nationalã", am început a cunoaste pe câte cineva. Conducãtorii miscãrii studentesti din Bucuresti, aveam impres ia cã nu erau suficient de orientati, pentru cã, desi elemente de elitã, cu distinse calitãti intelectuale, fapt verificat prin locurile pe care le-au ocupat mai târziu în societate, s-au gãsit pe neasteptate în fruntea unei miscãri, la care nu se gândiser ã pânã atunci. De altfel, fiind multi, fiecare avea câte o pãrere deosebitã. Printre elementele valoroase de la conducere figurau în prima linie: Cretu, Dãnulescu, Simionescu, Râpeanu, Roventa si altii. Masa era rãzboinicã, o parte din conducãtori însã, cr edeau cã-i mai cuminte sã potoleascã spiritele.

Pe de altã parte si lipsa lor de pregãtire în aceastã directie, si contactul nepotrivit cu oamenii politici îi fãcuserã sã încerce într-o oarecare mãsurã, cel putin pe unii dintre ei, transpunerea miscãrii pe plan material, lucru neadmisibil, dupã pãrerea mea. Cãci aceasta ar fi fost ca si cum cineva ar spune:
1. Luptãm pentru a cuceri tara din mâinile jidanilor;
2. Luptãm pentru ca sã ni se dea o pâine albã la masã;
3. Luptãm pentru douã feluri de mâncare;
4.Luptãm pentru un pat bun;
5. Lucrãm pentru aparate de laboratorii, pentru instrumente de disectii etc.;
6. Luptãm pentru cãmine;
pentru ca la urmã sã se spunã, cu voce tare, de cãtre autoritãti:
– Cererile studentilor au fost satisfãcute, guvernul a recunoscut starea de plâns a studentimii si marea ei mizerie etc. Din cele sase puncte cerute de studenti, cinci au fost admise si anume: aparate pentru disectii, aparate pentru laboratorii, câte douã pâini albe pe fiecare zi, câte douã feluri de mâncare, treicãmine studentesti cu paturi bune etc.
Iar despre punctul întâi: salvarea tãrii din mâinile jidãnimii, sã nu se spunã numic, motivându-se, cã au fost admise de guvern cinci puncte din sase.
De la începutul miscãrii studentesti, întreaga presã jidãneascã a cãutat sã transpunã miscarea pe acest pan material.
Obiectivul miscãrii sã fie „o pâine".
Pentru ca adevãratul obiectiv - jidanul- sã scape neobservat. De altfel, cine va reciti foile, va putea observa cã si politicienii români puneau problema la fel: - trebuie sã li se dea studentilor cãmine, hranã etc.
Dupã cum am mai spus, o parte din conducerea de la Bucuresti, înclina pe aceastã pantã, pe care dacã ar fi apucat studentimea, s-ar fi abãtut de la adevãrata ei misiune.
Pãrerea mea a fost totdeauna contrarã acestui punct de vedere. Contrarã oricãrui amestec de ordin material în doleantele formulate de studentime.
Pentru cã, ziceam eu, si zic si astãzi, nu nevoile, nu lipsurile îi împinseserã la marea miscare pe studenti, ci dimpotrivã, pãrãsirea grijii oricãror nevoi si oricãror lipsuri, oricãror interese, oricãror suferinte personale sau chiar familiale, uitarea acestora de cãtre studentii români si integrarea lor cu toatã fiinta în grijile, nevoile si aspiratiunile neamului lor. Aceasta si numai aceasta le dãdea lumina sfântã din ochi.
Miscarea studenteascã n-a fost o miscare de revendicãri materiale. Ea se ridica dincolo de nevoile unei generatii, împletindu-se cu liniile mari ale neamului.
Pe de altã parte, aici, la Bucuresti, predomina ideea: miscarea studenteascã trebuie sã se mentinã în cadrul universitãtii, sã rãmânã o miscare academicã, sã nu se transforme într-o miscare cu caracter politic. Aceastã opiniune însã era complet gresitã, cãci coincidea cu interesele jidanilor si ale partidelor, care ave au tot interesul sã localizeze chestiunea numai la universitate, si acolo, printr-un mijloc oarecare, s-o stingã.

Pãrerea noastrã era cã noi nu facem miscare pentru miscare, ci miscare pentru victorie. Or fortele studentesti nu sunt suficiente pentru victorie. Ne trebuie fortele studentilor, unite cu ale celorlalti români.
Conducãtorii bucuresteni mai erau împotriva proclamãrii profesorului Cuza ca presedinte al unei eventuale organizatii. Ei sustineau cã nu e profesorul Cuza bun pentru asemenea actiune. Eu sustineam cã trebuie sã-l ajutãm, asa cum este.
În sfârsit, cei de la Bucuresti aveau o foarte mare rezervã fatã de mine. Mã durea, cãci eu veneam cu tot ce poate avea un om mai curat si mai sfânt în inima lui, cu dorinta vie de a conlucra pe calea dea mai bunã pentru tarã. Poate cã necunoscându-mã, erau îndreptãtiti sã fie rezervati.
Pentru aceste motive, la Bucuresti, am întâmpinat rezistentã. De aceea, am început sã lucrez în afara comitetului si nu am fãcut decât trei-patru steaguri.

LA CLUJ

La Cluj am plecat cu Alexandru Ghica, unul dintre cei trei copii ai doamnei Constanta Ghica din Iasi, strãnepoti de domnitor si care, în tot timpul miscãrii studentesti, s-au purtat impecabil.
La presedintia centrului studentesc era Alexa, un element cumpãtat si bun. M-a întâmpinat cu aceleasi argumentãri si în privinta orientãrii studentimii si cu privire la proclamare profesorului Cuza ca presedinte al noii miscãri. Masa studenteascã era dârzã si plinã de avânt. Atunci am cunoscut pe Mota: un tânãr ager si detalent. Avea aceleasi pãreri ca Alexa. Am încercat sã-l conving pe el, dar fãrã rezultat. Îmi era tare greu. Nu cunosteam pe nimeni. Totusi, am gãsit câtiva studenti: Corneliu Georgescu, student în Farmacie, Isac Mocanu de la Litere, Crâsmaru de la Medici nã, Iustin Iliesu etc. Am fãcut un steag si în casã la cãpitanul Siancu, care din primul moment s-a alãturat cu dragoste actiunii noastre; am jurat cu totii pe acest steag.

ADUNAREA DE LA IASI DIN 4 MARTIE 1923

ÎNFIINTAREA LIGII APÃRÃRII NATIONALE CRESTINE

Reîntors de la Iasi, aveam în fatã douã drumuri pe care trebuia sã activez paralel:

I.Pregãtirea adunãrii pentru care se fãcuserã steagurile în toate universitãtile.

II.Continuarea miscãrii studentesti, mentinerea grevei generale.

La primul punct, cea mai ma re dificultate nu era nici lipsa de oameni, nici lipsa de organizare, nici mãsurile guvernului. Cea mai mare dificultate o aveam de data aceasta, nu în dezaprobarea acestui plan, ci în lipsa de entuziasm pentru el a profesorului Cuza.

Profesorul Cuza nu er a suficient convins de necesitatea organizãrii, iar pe de altã parte nu credea în posibilitatea reusitei adunãrii care urma sã aibã loc.

La punctul II aveam dificultãti serioase în conducerea centrelor studentesti din Bucuresti si Cluj, care dificultãti împiedicau existenta unui punct de vedere unitar, ca plan de luptã în jurul cãruia sã se poatã realiza o unitate perfectã a acestei lumi noi, ridicatã cu toate puterile ei ca sã înfrunte si vrãjmasul si toate pãcatele noastre trecute.

Nici conducãtorii si nici masa acestor centre:

a.nu cunosteau problema jidãneascã si mai ales nu cunosteau pe jidani. Nu cunosteau puterea iudaicã, modul ei de a gândi si de actiona. Pornisem la rãzboi si nu ne cunosteam adversarul;

b.credeau cã guvernul de atunci, liberal sau eventual un altul, care ar veni dupã el si cãruia noi i-am promite sprijinul nostru ne-ar satisface doleantele cerute.

De aceea, ei se asezau mai mult pe terenul diplomatiei. Credeau cã pânã la sfârsit vor putea convinge pe oamenii politici de dreptatea cauzei studentesti. Cred cã nimic nu e mai penibil decât sã discuti o problemã cu oameni care nu cunosc nici cele mai elementare linii ale ei. Fatã de aceastã situatie de la punctul II am luat urmãtoarele mãsuri:

1.Câtiva delegati buni ai centrului Iasi sã ia parte regulat la sedintele comitetului central de la Bucuresti (sedintele acestui comitet se tineau regulat de douã si de trei ori pe sãptãmânã. Începeau pe la nouã seara si continuau pânã la trei noaptea, patru, cinci si chiar sapte dimineata, discutându-se încontradictoriu. Pentru multi dintre participantii de atunci, singurele amintiri despre miscarea studenteascã au rãmas aceste sedinte si luptele retorice din sânul comitetului).

2.Crearea la Bucuresti si Cluj a câte unui grup din cei mai buni luptãtori din masa studenteascã, care sã lucreze în afarã de directivele centrului respectiv.

La Cluj si la Bucuresti, aceste grupuri s-au constituit foarte repede. La Bucuresti existau chiar în comitet, unde conducerea se izbea la fiecare sedintã de o fermã opozitie. LA Bucuresti, Ibrãileanu, delegatul Iasiului, a fost de un real folos. De

asemeni, atitudinea dârzã a lui Simionescu, conducãtorul medicinistilor, a mentinut studentimea în spiritul cel adevãrat.
În chestiunea pregãtirii adunãrii, situatia era aceasta, dupã vestile primite de la Iasi:
In douã sãptãmâni se împãrtiserã peste 40 de steaguri în 40 de judete, la oameni de încredere. Era si natural ca dupã douã luni de miscare studenteascã, de grevã generalã la toate universitãtile, sufletul românilor sã clocoteascã si ei sã se ridice de pretutindeni, asteptând un cuvânt de ordine. Steagurile si vestea adunãrii sosierã la timp.
Profesorul Cuza vroia sã fixeze data adunãrii prin luna mai, ca fiind primãvarã sã vinã mai multã lume. Pãrerea mea însã era ca adunarea sã se facã cât mai repede pentru urmãtoarele ratiuni:

1.Toatã lumea, ridicatã în jurul miscãrii studentesti astepta un semnal de comandã, pentru a se putea închega, a se lãmuri si pentru a putea actiona dupã un plan stabilit.

2.Îmi era teamã cã jidãnimea si masoneria, dându-si seama de situatie, sã nu porneascã initiativa unei organizatii pseudo-nationaliste, pentru a capta elementele si a îndruma astfel miscarea pe o linie moartã. În orice caz, aceasta ar fi nãscut o confuzie în mintile românilor, fapt care nu era deloc dorit.

3.Era necesarã însãsi mentinerea frontului miscãrii studentesti, pentru cã rãzboiul nu era usor de purtat: lovituri din partea guvernului, lovituri din partea autoritãtilor, lovituri din partea pãrintilor, lovituri din partea profesorilor, sãrãcie, foame, frig. O ridicare de mase românesti, care sã ia apãrarea cauzei lor, care sã le trimitã un cuvânt de bine, de îndemn, de îmbãrbãtare, ar fi înviorat întreg frontul acestei miscãri.

4.În sfârsit, pentru cã mii de studenti stãteau si nu stiau ce sã facã; fãcuserã o manifestatie, douã, trei; o întrunire, douã, trei… Dar sunt douã luni. Lumea aceasta trebuie sã aibã ceva de fãcut. Odatã nãscutã noua organizatie, pentru toatã aceastã multime, ajunsã la epuizarea mijloacelor ei de actiune, se va deschide larg câmp de activitate.

Ea va avea de a doua zi de lucru, îndreptându-se asupra satelor, spre a le organiza si spre a le insufla credinta cea nouã.

4 MARTIE 1923

Profesorul Cuza fixeazã ziua de duminicã, 4 martie. Locul adunãrii, la Iasi.
Fuseseminvitat la masã de profesor. Acolo s-a pus problema numelui organizatiei care trebuia sã ia fiintã. Cãpitanul Lefter spune: Partidul Apãrãrii Nationale, ca în Franta. Mie mi s-a pãrut frumos. Profesorul Cuza adãugat:
– Nu partid, ligã: „Liga Apãrãrii Nationale Crestine".
Asa a rãmas.
Eu am dat atunci telegrame la Cernãuti si Cluj, cu urmãtorul continut: „Nunta la Iasi, 4 martie".

Apoi m-am ocupat până în cele mai mici amănunte cu pregătirea adunării. Planul a fost fixat de profesorul Cuza, de acord cu profesorul Sumuleanu si tatăl meu: la Mitropolie, rugăciune; la Universitate, omagiu pentru Simion Bărnutiu si Gh. Mârzescu; în sala Bejan, întrunire publică.
S-au făcut afise, anuntându-se marea adunare natională. Vestea unei mari adunări românesti la Iasi, în scopul înfiintării unei organizati de luptă a mers ca fulgerul printre studentii celor patru universităti si de acolo în mijlocul românilor.
Încă din seara de 3 martie au început să sosească vagoane întregi cu grupuri, având în frunte pe conducători care aduceau pânza steagurilor.
Până dimineata, sosiseră 42 de grupuri, cu 42 de stegari. Pânza acestor steaguri era neagră în semn de doliu; la mijloc o pată albă rotundă semnificând nădejdile noastre încercuite de întunericul pe care ele vor trebui să-l învingă; în mijlocul albului o zvastică, semnul luiptei antisemite din întreaga lume, iar de jur-împrejurul steagului, tricolorul românesc. Profesorul Cuza aprobase la Bucuresti si forma acestor steaguri. Acum le-am prins de prăjini, le-am învelit în jurnalesi am plecat cu totii la Mitropolie, unde s-a oficiat serviciu religios în fata a peste 10.000 de oameni.
În momentul în care urma să fie sfintite, s-au desfăsurat cele 42 de steaguri negre în fata altarului. Odată sfintite, ele vor pleca pe tot întinsul tării, în jurul fiecărui steag ridicându-se o adevărată cetate de suflete românesti. Aceste steaguri aruncate în fiecare judet vor fi cheaguri care vor aduna laolaltă pe toti cei de un gând si de o simtire. Cu sfintenia lor sărbătorească, înfătisarea lor im presionantă si cu fixarea lor în fiecare judet, o mare problemă de organizare si de orientare populară se rezolva.
De la Mitropolie, mii de oameni în cortegii cu steaguri desfăsurate s-au îndreptat prin Piata Unirii, Lăpusneanu si Carol, spre Universitate. Aici s-au pus coroane de omagiu si de veneratie pentru Mihail Kogălniceanu, Simion Bărnutiu si Gh. Mârzescu, acesta din urmă apărător al art. 7 din Constitutie din 1979, tatăl ministrului liberal, George Mârzescu, apărător al jidanilor.
Aici, în Aula Uni versitătii s-a iscălit actul de înfiintare al „Ligii Apărării Nationale Crestine".
După masă, a avut loc întrunirea în sala Bejan, prezidată de Generalul de Ion Tarnoschi. Multă lume care nu avusese loc în salăastepta în stradă. Cu mare însufletire, profesorul Cuza a fost proclamat presedinte al „Ligii Apărării Nationale Crestine". Au vorbit: profesorul Cuza, profesorul Sumuleanu, General Tarnoschi, tatăl meu, reprezentantii tuturor judetelor, ai centrelor studentesti: Tudose Popescu, Prelipceanu, Alex. Ventonic, Donca Manea, Novitchi, Sofron Robotă. Printre acestia si eu. La urmă, după citirea motiunii, profesorul Cuza, drept încheiere mi-a încredintat o misiune, spunând:
Însărcinez cu organizarea L.A.N.C. pe întreaga tară, sub directa mea conducere, pe tânărul avocat C.Z. Codreanu.
Apoi a fixat pe sefii de judete. Adunarea s-a terminat într-o ordine desăvârsită si într-un mare entuziasm.

ALTE ORGANIZATII ANTISEMITE SAU NATIONALISTE

Mici organizatii antisemite cu caracter politic si economic au mai fost si înainte de 1900 si dupã. Erau slabe încercãri de-ale oamenilor cu prevedere si iubire de tarã, de a se opune nãvãlirii iudaice, mereu crescânde. Cea mai serioasã organizatie antisemitã a fost însã „Partidul nationalist-democrat", înfiintat la 23 aprilie 1910, sub conducerea profesorilor: N. Iorga si A. C. Cuza. Acest partid avea un întreg program de guvernãmânt. În art. 45 se dãdea solutia problemei jidãnesti:

„Solutia problemei jidãnesti prin eliminare jidanilor, dezvoltând puterile productive ale românilor si proteguind întreprinderile lor".

La urma acestor puncte de program era urmãtoarea declaratie solemnã:

„Acest program îl vom pãstra, rãspândi si apãra cu toatã puterea si statornicia noastrã, privind aceasta ca întâia noastrã datorie de cinste".

A. C. Cuza N. Iorga

Aceastã organizatie adunase în ea pe toti luptãtorii care se formaserã în decursul timpului de la 1900 si apoi pe cei care i-a creat de la 1910 încoace. Printre fruntasi se numãrau: prof. universitar ªumuleanu, prof. Ion Zelea Codreanu, Butureanu la Dorohoi, toni la Galati, C. N. Ifrim si apoi mai târziu Stefan Petrovici, C. C. Coroiu s.a.

Acestia toti, la 1914, se aflau în fruntea miscãrii care cerea intrare românilor în rãzboiul pentru cucerirea si dezrobirea Ardealului; iar la 1916 majoritatea au fost pe linia întâia a frontului, fãcându-si datoria în chip strãlucit.

Încã de la 1910-1911 Dorohoiul sub conducerea avocatului Butureanu, Iasii sub aceea a prof. Cuza si Suceava sub conducerea tatãlui meu, deveniserã cetãti de renastere româneascã.

La 1912, curentul era asa de puternic în aceste judete, încât în alegeri, regimul nu s-a putut feri de o mare înfrângere, decât întrebuintând teroarea. Cu aceastã împrejurare, tatãl meu a fost grav rãnit.

**

Imediat dupã rãzboi, când tãrãnimea se întorcea de pe front cu dor si hotãrâre de viatã nouã, în primele alegeri a intrat în Parlament prof. Cuza la Iasi si tatãl meu la Suceava. Aici au dat o aprigã luptã parlamentarã, în aplauzele tãrii întregi. Lupta se dãdea în special împotrivapãcii care încerca sã ni se impunã de cãtre germani, ale cãror armate dusmane ne încãlcaserã tara.

Rãsunetul acestor lupte, în adevãr frumoase, au strâns în jurul Partidului Nationalist Democrat nãdejdile tãrii, încât la alegerile care au urmat s-au putut vedea biruinti în adevãr formidabile. La Suceava, biruinta a fost fãrã seamãn. Din sapte deputati, guvernul a luat unul, celelalte grupãri nimic, iar lista tatãlui meu sase. La Dorohoi, la Iasi, aproape în aceeasi mãsurã. Trenurile duceau spre Bucuresti u n numãr de 34 deputati nationalisti.

Dar spre nenorocul neamului românesc, întreagã aceastã oaste, care se ridica din toate pãrtile tãrii sfârseste printr-o mare înfrângere. Aceasta cade ca un trãsnet peste

capetele românilor. Fortele iudeo-masonice reusesc sã despartã pe cei doi sefi ai partidului, pe profesorul Nicolae Iorga de A. C. Cuza. Nicolae Iorga nu combate tratatul care ne impunea „clauza minoritãtilor" si se declarã pentru iscãlirea lui. Profesorul Cuza, pe baricada cealaltã, aratã cã aceastã cla uzã a minoritãtilor este o sfidare pentru tot sângele vãrsat de români, un amestec nepermis în treburile noastre interne si un început de nenorocire pentru noi. Ni se impunea acordarea drepturilor politice în masã jidanilor.
De câtva timp N. Iorga nu mai este antisemit.
Se întelege, ruptura s-a fãcut ireparabilã.
Si amãrâtul acesta de neam si-a frânt din nou în inimi nãdejdile lui de mântuire.
Majoritatea membrilor si parlamentarilor au plecat cu profesorul Nicolae Iorga, crezând cã atitudinea prof. Cuza îi depãrteazã de perspectivele puterii. Cu prof. Cuza n-a mai rãmas decât prof. Sumuleanu si tatãl meu.

FASCIA NATIONALÃ ROMÂNÃ SI ACTIUNEA ROMÂNEASCÃ

La 1923, în timpul miscãrii studentesti, sub impulsul curentului nationalist, apar la Bucuresti „FasciaNationalã Românã" , sub conducerea d-lor Vifor, Lungulescu, Bãgulescu iar la Cluj „Actiunea Româneascã"cu profesorii universitari: Cãtuneanu, Ciortea, Iuliu Hatiegan, avocatul M. Vasiliu-Cluj si un grup de studenti în frunte cu Ion Mota.
Cei dintâi scot foaia sãptãmânalã „Fascismul", bine scrisã, cu suflet. Sunt însã necunoscãtori ai problemei jidãnesti. Cei din rândul al doilea scot revista bilunarã „Actiunea Româneascã"si apoi „Înfrãtirea Româneascã" , de asemeni foarte bine scrisã, dar se mãrginesc numai la atât. Nu pot determina o actiune si nu pot crea o organizatie temeinicã.
În acest timp, studentul Ion Mota traduce din limba francezã „Protocoalele", care sunt comentate de profesorul Cãtuneanu si M- Vasiliu-Cluj si publicate în volum. Tot în acea vreme, M- Vasiliu-Cluj îsi publicã lucrarea sa „Situatia Demograficã a României", în care aratã cu date statistice starea îngrozitoare a oraselor românesti. Aceste douã organizatii n-au nici puterea de actiune, nici cea de organizare si nici cea de doctrinã a „Ligii Apãrãrii Nationale", si vor sfârsi la 1925 în a se contopi cu aceasta.

***

Dupã înfiintarea „Ligii Apãrãrii Nationale Crestine", activitatea mea avea sã meargã pe douã linii: pe aceea a miscãrii studentesti, care rãmânea o unitate aparte, cu organizarea ei pe centre, cu obiectivele imediate, problemele si luptele proprii, în care era angajatã de trei luni; si pe aceea a L.A.N.C. în care, cãpãtasem functiunea de organizator sub conducerea prof. Cuza.
Pe latura studenteascã, aveam a lupta pentru:

a.Mentinerea pozitiei pe linia grevei generale, în care studentimea românã era angajatã cu onoarea ei, lucru destul de greu în fata atacurilor, loviturilor, presiunilor, ademenirilor, care curgeau peste capul studentilor de pretutindeni. Pe deasupra mai

erau sigrupuri de studenti defetisti, partizani ai credintei în înfrângere, care trebuiau tinuti în respect.

b.Întrebuintarea sistematicã a elementelor studentesti disponibile pentru lãrgirea miscãrii în toate masele românesti si organizarea ei într-o singurã armatã: L.A.N.C.

Pe latura L.A.N.C. aveam sefi si steaguri în circa 40 judete. Ne trebuia:

1.Completarea lor în restul judetelor.

2.O cât mai strânsã legãturã cu sefii respectivi.

3.Crearea neîntârziatã a unor norme precise de orientare în materie de organizare, care nu existau si pe care toti sefii judeteni le cereau, nestiind cum sã lucreze.

În rezumat: defensivã pe linia studenteascã, ofensivã pe linia L.A.N.C.

Marea masã studenteascã mergea cãlãuzitã de instinctul sãnãtos al rasei si de umbrele mortilor. Mergea pe linia ei glorioasã, înfrângând nenumãrate greutãti.

Cu „Liga", problemele se puneau ceva mai greu.

Sefii de judete creau lãmuriri si norme de organizare. Oamenii ridicati de curent trebuiau întãriti în credinta lor, îndoctrinati, lãmuriti deplin asupra organizãrii si obiectivelor pe care aveau sã le atingã în lupta lor. Trebuia sã li se facã scoala disciplinei si a încrederii în sef.

Noi nu dãdeam nastere acum unei miscãri, ci aveam gata o miscare pe care trebuia sã o încadrãm, sã o disciplinãm, s-o îndoctrinãm si s-o conducem în luptã.

Când mã duceam la profesorul Cuza cu scrisorile si cererile sosite, el se gãsea dezarmat în fata acestor cereri, care-l introduceau într-o lume strãinã lui. Strãlucitor ca un soare si de necombãtut pe înãltimile din lumea teoriei, coborât pe teren, pe câmpul de luptã, devenea neputincios:

– N-avem nevoie de nici un regulament. Sã se organizeze singuri.

Sau:

–N-avem nevoie de disciplinã, cãci nu suntem la cazarmã - ne spunea adeseori.

Atunci m-am apucat si am fãcut singur un regulament pânã în cele mai mici amãnuntimi. Dându-mi seama însã, cã pentru vârsta mea era o problemã grea, m-am dus cu el la tatãl meu si în câteva zile de lucru i-am adus modificãrile de formã si fond necesare.

Sistemul de organizare era simplu, dar deo sebit de al partidelor politice de pânã acum. Deosebirea consta în aceea, cã în afarã de organizarea politicã propriu-zisã, bazatã pe comitete judetene, comunale si membri, formasem un corp al tineretului, aparte organizat în decurii si centurii. Aceasta n u existase pânã acum în organizatiile noastre politice. Mai târziu si l-au însusit si ele sub forma de tineret liberal, tãrãnist etc.

Când l-am prezentat profesorului Cuza, chestiunea a luat un caracter de adevãrat rãzboi. El nici n-a vrut sã audã de asa ceva. Atunci s-a încins o discutie de câteva ore, penibilã, între prof. Cuza si tatãl meu, discutie care m-a înlemnit si, bãnuind cã va

duce iar la cine stie ce nenorocit de conflict, regretam cã am provocat aceastã discutie. Tatãl meu, un om violent si aspru, a luat regulamentul si a plecat la tipografie sã-l tipãreascã, fãrã aprobarea profesorului Cuza.
Acesta însã, cu mai mult tact, mai calm i pe cât de îndãrãtnic în unele privinte, pe atât de maleabil în cazuri de acestea, a stiut sã împace lucrurile. L-a chemat înapoi, spunându-i:
–Ei, sã-l tipãrim, dar sã-l cercetez si eu.
L-a corectat, i-a refãcut forma, i-a adãugat partea doctrinarã, chemãri, manifeste si l-a dat la tipar. Acesta a constituit „Cãlãuza Bunului Român" si apoi a L.A.N.C., cartea de bazã a „Ligii", tot timpul pânã la 1935.
Eu am rãmas multumit cã s-a putut face într-adevãr ceva bun si absolut necesar pentru organizatie, dar în sufletul meu îmi spuneam: „Greu vor merge lucrurile dacã pentru asemenea chestiuni elementare trebuie atâta discutie. Într-o organizatie nu sunt bune nici nelãmuririle sefului, nici discutiile".

MODIFICAREA ART. 7 DIN CONSTITUTIE
MARTIE 1923
ACORDAREA DREPTURILOR POLITICE JIDANILOR

De multã vreme se zvonea cã Parlamentul liberal, care era Adunare Constituantã, având deci misiunea de a modifica Constitutia, are intentia sã modifice art. 7 din Constitutie, în sensul de a acorda „cetãtenia si drepturi politice tuturor jidanilor aflãtori în România".
Pânã acum, acest articol din vechea Constitutie oprea încetãtenirea strãinilor si constituia astfel o adevãratã pavãzã de ocrotire a tãrii împotriva nãvãlirii si amestecului jidanilor în conducerea propriilor noastre destine românesti. Acordarea acestui drept de amestec în treburile publice ale României a unui numãr de douã m ilioane de jidani, acordarea unui drept de egalitate a jidanului pripãsit la noi de curând, cu românul înfipt de milenii în acest pãmânt, era totodatã o nedreptate strigãtoare la cer si o mare primejdie nationalã, care nu putea sã nu îngrijoreze si sã nu c utremure pe orice român cu iubire pentru tara lui.
Profesorul Cuza, în fata acestei situatii, a scris o serie de articole nemuritoare, arãtând primejdia care amenintã viitorul acestei natii, iar „Liga" a rãspândit în tarã liste pentru a fi iscãlite de români, prin care se cerea mentinerea art. 7 din Constitutie. Listele au fost acoperite de sute de mii de iscãlituri si au fost înaintate Adunãrii Constituante.
Eu am cugetat cã noi, studentii, în timpul dezbaterii acestei grave chestiuni, sã plecãm din toate centrele la Bucuresti si acolo, împreunã cu studentimea bucuresteanã si cu populatia sã manifestãm si sã oprim atacul care avea sã ne robeascã viitorul nostru.
Am plecat la Cernãuti, Cluj si Bucuresti.
Studentii au primit propunerea si au început organizarea în vederea plecãrii. Pentru momentul acesta trebuia sã trimit o telegramã conventionalã.

Planul însã a cãzut. Pentru cã noi ne asteptam ca dezbaterile în jurul acestei chestiuni sã dureze cel putin trei zile, în care timp ne-am fi putut deplasa la Bucuresti.
Or, la 26 martie, dezbaterile n-au durat nici o jumãtate de orã. Guvernul liberal, ca si Adunarea - pare-se constienti de actul de mare rusine pe care-l fãceau - au cãutat sã-l ascundã, trecându-l cât mai neobservat.
A doua zi dupã acest mare act de trãdare nationalã, presa asa-zisã româneascã, ca si cea jidãneascã, trecea sub tãcere actul infam. „Dimineata", „Lupta", „Adevãrul", publicau în fiecare zi pagini întregi cu litere groase, conflictul dintre proprietari si chiriasi la Bucuresti si într-un colt câteva vorbe prin care anuntau simplu si perfid: art. 7 din vechea Constitutie a fost înlocuit prin art. 133.
Partidul liberal si ticãloasa adunare de la 1923 au pus si pecetluit astfel piatra de mormânt peste viitorul acestui neam.
Nici un blestem alcopiilor, al mamelor, al bãtrânilor, al tuturor românilor în suferintã pe acest pãmânt, acum si în veacul ceacului, nu va fi suficient pentru a rãsplãti pe acesti trãdãtori de neam.
Astfel, în tãcere si într-o atmosferã de lasitate generalã se consuma marele act de trãdare nationalã.
Numai glasul profesorului Cuza, personalitatea care predomina cum peste toatã natia româneascã, se auzea:
„Români,
Constitutia de la 28 martie 1923 trebuie desfiintatã imediat. Protestati în contra votului ei. Cereti alegeri libere. Organizati-vã pentru a vã asigura biruinta. O nouã constitutie trebuie sã garanteze drepturile de întâietate ale natiei românesti, ca natie dominantã în Stat."
Când am auzit la Iasi, m-a podidit plânsul. Si mi-am zis:
– Nu se poate! Cel putin trebuie sã se stie cã am protestat. Cãci neamul cãruia i se pune asemenea jug pe grumaji si nici mãcar nu protesteazã, este un neam de imbecili.
Am fãcut atunci un manifest cãtre ieseni, chemând pe toti românii la o adunare de protestare în Universitate. Vestea acordãrii drepturilor la jidani s-a împrãstiat în toate casele ca fulgerul. Orasul clocotea.
Autoritãtile, din ordinul guvernului, au scos armata, jandarmii, politia; au început provocãrile si interdictia de circulatie. Atunci planul s-a schimbat. Adunarea nu s-a mai fãcut la Universitate, ci în 14 puncte ale orasului. Aici au început manifestatiile si ciocnirile care au durat toatã noaptea.
Autoritãtile, armata si fortele politienesti au fost complet derutate prin schimbarea bruscã a planului de luptã, a locului de adunare si prin purtarea lor în fugã de la un capãt al orasului la celãlalt, dupã cum erau anuntati de agenti despre aparitia manifestantilor, care apãrau din jumãtate în jumãtate de orã în puncte contrarii.
Grupul de sub comanda mea s-aîntrunit la punctul greu: Podul Rosu (Socola) si Tg. Cucului; acolo unde obrãznicia jidãneascã sustinea cã niciodatã nu va putea intra vreun manifestant antisemit nepedepsit cu moartea.

Pe acolo nu locuieste nici un român. Mii de jidani s-au trezit si forfoteau ca un cuib de viermi. Când am fost primiti cu focuri de armã, am rãspuns cu focuri de armã.
Noi nea-m fãcut datoria dând peste cap tot ce ne stãtea în cale si arãtând jidãnimii cã Iasiul, strãvechea capitalã a Moldovei, este încã româneascã si cã acolo e bratul nostru care stãpâneste, care poate îngãdui sau nu, care detine pacea sau rãzboiul, care pedepseste sau iartã.
A doua zi a sosit la Iasi în ajutorul celor douã regimente, al politiei, jandarmeriei si jidãnimei, cavaleria din Bârlad, iar foile din capitalã au apãrut în editie specialã: „Iasiul a trãit o noapte si o zi de revolutie".
Atât am putut face noi, niste copii. Atât ne-am priceput în momentul în care ni s-a pus jugul pe umeri. Nu l-am primit cu seninãtate, cu resemnare de iobag, cu lasitate. Atât si jurãmântul sacru pentru toatã viata de a sfãrâma acest jug, oricâte lupte si jertfe ni s-ar cere.
A doua zi m-am dus la Prefectura de Politie sã duc mâncare la cei arestati. Acolo, tocmai era interogat si retinut Iulian Sârbu, pentru motivul de a fi fost autorul manifestului. Vãzând aceasta, m-am prezentat anchetatorului si i-am spus:
– Nu e Sârbu autorul manifestului; eu sunt.

PRIMA MEA ARESTARE

La politie mi s-a spus:

Domnule Codreanu, trebuie sã mergi pânã la tribunal cu agentul.

De ce cu agentul? Am ripostat. Merg singur. Era prima datã când mi se punea cuvântul la îndoialã.

Mã simteam ofensat.

Nu, eu cu agentul nu merg. N-are decât sã meargã la 20 metri în urma mea. Eu mã duc singur.

Cuvântul meu face mai mult decât 20 de agenti de politie.

Ajung la Tribunal. Agentul intrã si mã introduce si pe mine în fata domnului judecãtor de instructie Catichi. Domnul judecãtor îmi spune:
– Esti arestat si trebuie sã te trimit la penitenciar.
Când am auzit mi s-a fãcut negru înaintea ochilor. Pe acea vreme „arestat", era ceva infamant. Nimeni dintre ieseni nu mai fusese arestat si nu se auzise ca un student nationalist sã fie arestat. Dar eu cu trecutul meu de luptãtor!
M-am apropiat de masa judecãtorului de instructie si i-am spus:
– Domnule judecãtor, eu nu primesc sã fiu arestat si nimeni nu va putea sã mã ridice pentru a mã duce la penitenciar.
Bietul om, pentru a nu mai provoca discutie, a dat ordin agentului sã mã ducã la penitenciar si m-a sfãtuit sã nu mã opun. Apoi a plecat. Agentul a încercat sã mã ducã. I-am spus:
– Du-te acasã omule si lasã-mã în plata Domnului, cã nu mã poti dumneata duce de aici. Au venit si altii. Eu am rãmas acolo de la ora 11 ziua pânã seara la ora 8. Toate interventiile de a mã scoate au fost zadarnice.

Eu mã gândeam:
–Nu sunt vinovat cu nimic. Mi-am fãcut datoria cãtre neamul meu. Dacã e cineva vinovat care trebuie arestat, sunt aceia care au fãcut rãu neamului meu: Parlamentul carea acordat drepturi politice jidanilor.
În sfârsit, au plecat toti functionarii de la tribunal, rând pe rând, pânã la usieri. Eu am rãmas cu agentii lângã mine.
Pe la ora 8 sosesc trei ofiteri.
– Domnule Codreanu, avem ordin sã evacuãm acest tribunal.

Bine, domnilor ofiteri, voi iesi afarã.

Am coborât scãrile si am iesit. Spre surprinderea mea, acolo vãd o companie de jandarmi în semicerc, procurori, judecãtori si politie.
Atunci, eu merg drept înainte si mã asez jos, în mijlocul curtii. Vin autoritãtile si îmi spun:

Trebuie sã mergi la penitenciar.

Nu merg.

M-au ridicat pe sus, m-au pu s într-o trãsurã si ma-u dus la penitenciar, la pas, cu compania de jandarmi dupã mine. În ultimul moment când intram pe poartã, bãietii s-au repezit sã mã scoatã, dar revolverele agentilor i-au oprit.
Era protestare contra legilor? Nu. Era contra jugului nedreptãtilor.

***

Pare cã aceastã protestare a mea de a intra pe linia arestãrilor era un presentiment cã multã suferintã va trebui sã îndur, odatã intrat pe aceastã cale, între zidurile reci ale închisorilor.
Am rãmas o sãptãmânã acolo, pânã în ajunul Pastilor. Primele mele zile de închisoare! Le-am suportat foarte greu moraliceste, pentru cã nu puteam întelege ca cineva sã fie arestat atunci când luptã pentru neamul sãu si din ordinul acelora care luptã contra neamului.
La iesire am plecat acasã. Multi români mi-au iesit înainte prin gãri, fãcându-mi manifestatie de simpatie si îndemnându-mã sã duc lupta mai departe, cãci este a neamului si neamul pânã la sfârsit va învinge.

***

Neamul întreg, în tot ce avea el mai bun, de la tãran si pânã la intelectual, a primit cu nespusã durere trista veste a modificãrii art. 7; dar nu pute face nimic, cãci s-a trezit vândut si trãdat de conducãtorii lui. Oare ce blestem pe capul nostru si ce pãcate ne-au condamnat pe noi, românii, ca sã avem parte de asemenea ca nalii de conducãtori?

***

Iatã fatã în fatã: douã momente istorice, în douã Românii deosebite, cu douã rânduri de oameni si cu aceeasi problemã.
Constituanta de la 1879, din România Micã, micã de tot, care avea curajul sã suporte presiune Europei si Constituanta de la 1923, din România Mare, înãltatã din jertfa

sângelui nostru, care din slugãrnicie interesatã, sub presiunea aceleiasi Europe, nu pregetã sã umileascã si sã punã în pericol viata unei natiuni întregi.

VASILE CONTA, VASILE ALECSANDRI, MIHAIL KOGÃLNICEANU, MIHAIL EMINESCU, ION HELIADE RÃDULESCU, BOGDAN PETRICEICU HASDEU, COSTACHE NEGRI, A. D. XENOPOL

În paginile care urmeazã, cititorii acestei cãrti vor întâlni cu oarecare surprindere, o serie de extrase din opera câtorva din culmile de gândire, de simtire si de caracter ale neamului nostru, care la 1879 au luptat cu îndârjire pentru drepturile la viatã ale poporului român, înfruntând cu bãrbãtie fulgerele amenintãtoare ale unei întregi Europe.

Desi intercalarea acestor fragmente îngreuneazã si complicã planul de dezvoltare normalã al volumului de fatã, cãlcând regulile impuse în aceastã materie, am redat aceste extrase, nu atât din dorinta de a le întrebuinta ca argumente istorice, ci mai ales pentru considerentul de a scoate din nou la luminã a ceste perle de cugetare si de exprimare ale acelor strãluciti înaintasi pe care conspiratia ocultei iudeo-masonice i-a prigonit, închizându-i cu peceti grele, sub lespezi de uitare, tocmai pentru cã au scris, au cugetat si au luptat ca niste adevãrati uria si ai românismului.

Generatia noastrã, sãrind peste 50 de abdicare practicatã de politicieni în fata primejdiei jidãnesti, se regãseste pe aceeasi linie de credintã, de simtire si de caracter, cu cei de la 1879 si în momentul acestei sfinte întâlniri se închinã cu recunostintã si evlavie în fata marilor lor umbre.

VASILE CONTA

Iatã atitudinea pe care a avut-o în Camera de la 1879 marele Vasile Conta.

Cu 50 de ani înainte, filosoful român demonstra cu argumente stiintifice de nezdruncinat, într-un sistem de logicã impecabilã, temeinicia adevãrurilor rasei care trebuie sã stea la baza statului national. Teoria adaptatã dupã 50 de ani de acelasi Berlin care la 1879 ne impunea acordarea drepturilor la jidani.

De aici se poate vedea subrezenia argumentelor acelora care atacã miscarea nationalã ca fiind inspiratã de noua ideologie germanã, când în realitate, dupã atâtia zeci de ani, Berlinul este acela care intrã pe linia lui Vasile Conta, Mihail Eminescu si ceilalti.

„Noi, dacã nu vom lupta în contra elementului jidovesc, vom pieri ca natiune.

Este recunoscut, de cãtre chiar aceia care ne atacã azi, cã cea dintâi conditie pentru ca un Stat sã poatã exista si prospera este ca cetãtenii acelui stat sã fie din aceeasi rasã, din acelasi sânge si aceasta este usor de înteles. Mai întâi, indivizii de aceeasi rasã se cãsãtoresc obisnuit numai între dânsii; cãci numai prin cãsãtorie între dânsii se mentine unitatea de rasã pentru toti acei indivizi; apoi cãsãtoria dã nastere la sentimentele de familie, care sunt legãturi le cele mai puternice si cele mai durabile din câte leagã vreodatã pe indivizi între dânsii; si când tinea seama cã aceste legãturi de familie se întind de la individ la individ pânã când cuprind întregul popor al unui

Stat, vedem cã toti cetãtenii care co nstituiesc Statul sunt atrasi unul cãtre altul printr-un sentiment general de iubire prin aceea ce se numeste simpatia de rasã. Mai mult de cât atât. Dacã tineam seama cã acelasi sânge curge în vinele tuturor membrilor unui popor, întelegem cã toti acestimembri vor avea, prin efectul ereditãtii, cam aceleasi sentimente, cam aceleasi tendinte si chiar cam aceleasi idei; asa încât, la vreme de nevoie, la ocaziuni mari, inima tuturor va bate în acelasi fel, mintea tuturor va adopta aceeasi opinie, actiunea tu turor va urmãri acelasi scop; cu alte cuvinte, natiune care va fi de o singurã rasã, va avea un singur centru de gravitate; si Statul care va fi format dintr-o astfel de natiune, acela si numai acela va fi în cele mai bune conditii de tãrie, de trãinicie si de progres. Prin urmare, dupã cerintele chiar ale fiintei, cea dintâi conditiune pentru existenta unui Stat este ca poporul sã fie din aceeasi rasã. Ei bine, acest adevãr este acela pe care se bazeazã principiul nationalitãtilor, de care se face atâta vorbã în lumea civilizatã. Acest principiu al nationalitãtilor, se întelege cã nu se raporteazã decât la rasã si nicidecum la ceea ce se numeste supusii aceluiasi Stat, fãrã deosebire de rasã, cãci atunci principiul n-ar mai avea nici o aplicare. Ei bine, acest principiu este atât de adânc înrãdãcinat astãzi în constiinta tuturor oamenilor, fie oameni de Stat, fie simpli cetãteni, încât astãzi toate constituirile si toate reconstituirile de State nu se mai fac în lumea civilizatã decât dupã principiul nationa litãtilor. Apoi sã nu se mai zicã atunci de cãtre publicistii evrei, sau evreofili cã baza Statului ar fi numai simplul interes material comun al cetãtenilor, fiindcã vedem din contrã cã tocmai veacul nostru este acela care a dat nastere principiului nationalitãtilor, tocmai principiul acesta prevaleazã astãzi din ce în ce mai mult…

Este adevãrat cã aceasta nu împiedicã admiterea strãinilor la cetãtenia unui Stat, dar cu oconditiune: ca acei strãini sã se contopeascã în natiunea dominantã; cu alte cuvinte, sã se amestece cu totul, asa încât, la urma urmei, sã rãmânã în stat tot unul si acelasi sânge.

Acestea sunt singurele principii stiintifice ale naturalizatiunii. Asadar, pentru ca naturalizarea sã fie folositoare, rationalã si conformã cu stiinta, ea nu trebuie acordatã decât acelor strãini care se contopesc, care se dispun a se contopi, prin cãsãtorie cu indigeni. Altminterea, întelegeti bine cã dacã s-ar acorda cetãtenia la indivizi care nu au aplicare si nici nu o pot avea. de a se contopi în sângelerasei dominante, atunci ar fi a expune acea tarã la o luptã perpetuã între tendinte contrare. "Nu zic cã nu se poate ca diferite rase ce ar exista într-o tarã sã aibã câte o datã un interes comun, ca tendintele ereditare ale uneia sã fie deopotrivã favorizate, ca si tendintele ereditare ale alteia de aceleasi împrejurãri. Cât timp aceastã stare de lucruri ar dura, împãmânteniti si pãmânteni ar trãi negresit în pace. Dar împrejurãrile se schimbã si cu ele se poate schimba si interesul diferitelor rase; sidacã nu astãzi, mâine; dacã nu mâine, poimâine, tendintele împãmântenitilor se vor gãsi în conflict cu tendintele pãmântenilor si atunci interesul unora nu se va mai împãca cu interesul celorlalti, si atunci interesele unora nu vor putea fi satisfãcute

fãrã sacrificiile intereselor celorlalti; si atunci va fi lupta de existentã între o rasã si alta, vor fi lupte înversunate, care nu vor putea fi terminate decât sau prin dizolvarea completã a Statului sau când una din rase va fi zdrobitã cu totul pentru a rãmâne iarãsi o singurã rasã dominantã în Stat… Ei bine, istoria noastrã nationalã si experientele de
toatã ziua ne-au dovedit si ne dovedesc cã dintre toti strãinii care vin la noi, turcii si mai cu seamã jidanii sunt aceia care nu se amestecã niciodatã cu noi prin cãsãtorie, pe când ceilalti strãini: rusi, greci, italieni, germani, se amestecã cu noi prin cãsãtorie si se contopesc cu noi, dacã nu la întâia generatiune, la a doua sau la a treia, ar în fine vine un timp când nu mai este nici o deosebire întreacesti strãini si noi, nici în privinta sângelui, nici a iubirii de patrie. Nu tot asa este si cu jidanii… Oricum s-ar pune chestiunea, oricum s-ar interpreta, noi, dacã nu vom lupta contra elementului jidovesc, vom pieri ca natiune".
(Din discursul contra revizuirii art. 7 din Constitutie, tinut la Camera Deputatilor, sesiunea extraordinarã, sedinta de la 4 septembrie 1879 si publicat în Monitorul Oficial cu nr. 201 cu data de miercuri 5 (17) septembrie 1879, paginile 5755 si 5756)

VASILE ALECSANDRI

În timp ce în Camerã, Vasile Conta tinea discursul de mai sus, la Senat, poetul Unirii, Vasile Alecsandri, exprima sentimentul românilor în felul urmãtor:
„Astãzi România se prezintã nouã cu istoria sa în mânã pentru ca noi sã înscriem pe paginile sale sau u milirea si pierderea neamului nostru sau *demnitatea si salvarea lui…*
În prezenta acestei situatii, fãrã seamãn în analele istorice ale lumii, trebuie sã stim a ne ridica cu inima si cu cugetul la înãltimea datoriei noastre, fãrã patimi, fãrã violente, dar cu spirit linistit, cu patriotism luminat si cu nobilul curaj ce se cere de la oameni chemati a decide soarta tãrii lor…
Ce este aceastã nouã cumpãnã? Ce este aceastã nouã nãvãlire? Cine sunt nãvãlitorii, de unde vin, ce vreau? Si cine este noul Moise, care-i conduce la noul pãmânt al fãgãduintei, asezat de astã datã pe malurile Dunãrii?
Ce sunt nãvãlitorii? Sunt un popor activ, inteligent, neobosit întru îndeplinirea misiunii sale; sunt adeptii celui mai orb fanatism religios; cei mai exclusivisti din toti locuitorii pãmântului, cei mai neasmilabili cu celelalte popoare ale lumii…
Ce vor ei de la noi?
Sã devie proprietari ai pãmântului acestui popor, iar din vechii stãpâni ai tãrii sã facã niste iloti, precum sunt astãzi tãranii din Galitia si din o parte a Bucovinei.
Tara e frumoasã, îmbelsugatã; ea are orase mari, drumuri de fier, institutii dezvoltate si un popor cam neprevãzãtor, ca toate popoarele de vitã latinã… Ce este mai usor, decât sã substitui locuitorii acestei tãri si de a face din tara întreagã o proprietate israelitã?
Dacã este acesta planul nãvãlitorilor de astãzi, precum totul ne induce a o crede, el probeazã încã o datã spiritul întreprinzãtor al neamului israelit si departe de a merita un blam, el e de naturã a-i atrage lauda si admirarea oamenilor practici.

Blamul s-ar cuveni nouã, românilor,dacã prin nepãsarea noastrã sau prin aplicarea unor fatale si absurde teorii umanitare, am da însine o mânã de ajutor la realizarea acestui plan. Blamul ar cãdea pe capul nostru, dacã înselati de aceleasi teorii, întelese pe dos, sau dominati de o spaimã imaginarã sub influenta unor amenintãri imaginate, am uita cã patria româneascã este un depozit sacru încredintat nouã de pãrintii nostri, pentru ca sã-l transmitem întreg si nepãtat copiilor nostri…
Ce ar zice dar tara întreagã, dacã i-am crea o asemenea situatie în istorie? Ce ar zice românul care s-a luptat voios pentru independenta mosiei strãmosesti?
Tara si-ar întoarce ochii cu durere de la noi.
Românul ar zice: nu-mi mai cereti de astãzi înainte sângele meu , dacã acel sânge vãrsat nu slujeste decât la trunchierea tãrii si la înjosirea demnitãtii nationale.
Pentru aceste considerente, când astãzi România vine cu istoria sa în mânã pentru ca noi sã înscriem pe paginile sale al nostru veto, eu unul rup pagina destinatã pentru înscrierea umilirii tãrii, iar pe cealaltã paginã scriu cu inima mea: demnitatea si salvarea ei!"
(Din discursul contra revizuirii art. 7 din Constitutie, rostit în Senatul României, sesiunea extraordinarã, sedinta de la 10 octombrie 1879 si publicat în Monitorul Oficial nr. 230 de joi 11/23 octombrie 1879, paginile 6552 pânã la 6558)

MIHAIL KOGÃLNICEANU

Iatã pozitia de mândrã tinutã nationalã pe care întelegea sã se aseze în raport cu problema jidãneascã si cu presiunile exercitate din afarã, ministrul de interne Mihail Kogãlniceanu, titular al aceluiasi departament, care astãzi a de venit locul de unde pornesc ordinele de torturã împotriva celor care mai luptãm ca sã ne apãrãm neamul:
„Toti cei ce poartã un interes viu pentru tara lor s-au preocupat a opri exploatarea poporului prin jidovi.
În România, chestiunea jidovilor nu este o chestiune religioasã; ea este o chestiune nationalã si totodatã o chestiune economicã.
În România jidovii nu constituiesc numai o comunitate relig ioasã deosebitã; ei constituiesc în toatã putere cuvântului o nationalitate, strãinã de români prin origine, prin limbã, prin port, prin moravuri si chiar prin sentimente.
Nu este, prin urmare, la mijloc persecutiune religioasã; cãci, de ar fi asa, israelitii ar întâmpina interdictiunea sau restrictiunea în exercitiul cultului lor, ceea ce nu este. Sinagogile lor nu s-ar ridica libere alãturea cu bisericile crestine. Învãtãmântul lor religios, publicarea lor de cult, asemenea nu ar fi învoite.
Toti acei care au vizitat principatele, si îndeosebi Moldova, s-au înspãimântat de aspectul trist, spre a nu zice mai mult, ce-l înfãtiseazã israelitii polonezi care împoporeazã orasele noastre. Când ei au cercetate mai în fond comertul, industria si mediile de convietuire a acestei multimi, acesti cãlãtori s-au spãimântat si mai mult, cãci au vãzut cã jidovii sunt consumatori fãrã a fi producãtori. ªi cã marea, si pot zice, singura lor industrie, este debitul bãuturilor…

Eu nu am scos pe nici un evreu din domiciliul său pe simplul cuvânt că după toate legile ţării, israelitii din România nu au drept de domiciliu la sate, precum acesta este cazul si în Serbia.
Eu am mărginit închirierea pe viitor de cârciume si accisuri la israeliti, si mai în special, al cei ce se numesc galitiani si podoliani. Măsura aceasta este întemeiată pe regulamentul organic si pe legea votată de adunarea generală si sanctionată de Domnul Mihai Sturza si pe care nici o lege posterioară n-a desfiintat-o până astăzi, ba chiar toti ministrii de inter ne si înainte si în urma convietuirii, au ordonat si mentinut aplicarea ei. Dovadă sunt ordinele predecesorilor mei si anume: din 17 si 28 iunie 1861, din timpul ministrului Costa Foru, din 5 februarie 1866, subscris de generalul Florescu, din 11 martie si11 aprilie 1866 către Prefectura de Râmnicul-Sărat, subscris de PrincipeleDimitrie Ghica etc.
În această situatiune nu un ministru, ci zece ministri, succedându-se la putere, unul după altul, n-ar putea face altfel decât ceea ce am făcut eu si predecesorii mei.
Ministri ai României, ai unei ţări cu un regim constitutional, noi nu putem guverna decât cu vointa natiunii.
Suntem datori a tine seamă de trebuintele, de păsurile, si până la un oarecare punct si chiar si de prejudiciile ei…
Aceasta dovedeste marea iritatiune din partea populatiunilor române, provenită din grele suferinte si de o legitimă îngrijire, căci este vocea unei natiuni ce se simte amenintată în nationalitatea sa si în interesele sale economice. Această voce străinii o pot înăbusi, dar nu este permis nici unui ministru român, de orice partid ar fi, de a nu o asculta.
De aceea, nu de astăzi, ci de pururea, în tot timpul si sub toate regimele, toti domnii, toti bărbatii de stat ai României, toti acei ce poartă un interes viu pentru tara lor, s-au preocupat de necesitatea de a opri exploatarea poporului românprintr-un alt popor străin lui, prin jidovi".
(Din comunicarea Ministrului de Interne, Mihail Kogălniceanu către Ministerul de Externe, în iunie 1869, privitor la chestiunea jidovească. Publicată în „Colectiunea de legiuirile României vechi si noi câte s-au promulgat până la finele anului 1870", de Ioan M. Bujoreanu, Bucuresti, 1873, Noua tipografie a laboratorilor români, partea F. Titlul, dispozitiuni si circulare, capitolul X, paginile 813-816).

MIHAIL EMINESCU

„Dacă astăzi, când n-au plenitudinea drepturilor civile si nici pe cele politice, au pus mâna pe tot negotul si pe toată industria mică din Moldova, dacă astăzi se lăfăiesc înspăimântător asupra sesului românesc, dacă astăzi se încuibă în vatra harnicilor olteni, ce va fi oare mâine, când vor avea drepturi egale, când vor avea putinta de a-si zice români, când vor avea înscris în legi dreptul formal că patria aceasta este a lor tot deopotrivă cu noi!"
(Opere complete, Chestiunea israelită, pag. 489, Iasi, librăria românească Ionescu-Georgescu, 1914. Citat de Alex. Naum)

**

„Prin ce muncă sau sacrificii si-au câstigat dreptul de a aspira la egalitate cu cetătenii români! Ei au luptat cu turcii, tătarii, polonii si ungurii? lor le-au pus turcii, când au înfrânt tratatele vechi capul în poale? Prin munca lor s-a ridicat vaza acestei

tãri, s-a dezgropat din învãluirile trecutului aceastã limbã? Prin unul din ei si-a câstigat neamul românesc dreptul la soare?"

(Op. cit., pag. 481)

ION HELIADE RÃDULESCU

„Nu vedeti dumneavoastrã cã târtanii din Englitera si Franta nu cer drepturi de cetãteni în România, ci privilegii, suprematia; vor fonda o aristocratie a banilor, a vitelului de aur?

Cer aceea ce noi nu putem da pânã la ultimul român.

C red oare târtanii din Englitera si Franta, credeti oare si dumneavoastrã dimpreunã cu dânsii, cã românii se vor uita cu sânge rece la a se stabili între dânsii cea mai sordidã si imundã, cea mai bãdãranã dintre aristocratii, dominatia de martafoi, de jidani, de rusiani ai lui Mamona?

Pe ce cuvânt însã, si pe ce drept se va putea stabili o asemenea abominabilã dominatie înaintea atriului, înaintea portilor secolului douãzeci, unde umanitatea întreagã, afarã de fiii pieirii, se va prezenta ca o mireasã înaintea divinului sãu mire?

Vin târtanii din Englitera si Franta cu dreptul omului bazat de egalitate sã pretindã numai ei privilegiile si suprematie?

Si fiindcã nu pot invoca dreptul acesta, cuteazã, dupã cum le-a plesnit în cap paradoxul de român de ritul israelit , sã-si împingã cutezanta si mai jidãneascã de a ne amenința cu numele suveranilor Europei!…

Cu ce oare ne vor cuceri jidanii? Cu cantitatea, cu numãrul, cu forta?

Pentru binele ce le-am dorit si le dorim, în numele regenerãrii popoarelor si însusi a evreilor pe pãmântul Palestinei, îi plângem de pietate si le dãm tot sfatul ce le poate da un crestin, - gelos de mântuirea umanitãtii întregi, prin rãnile lui Christ ce din înãltimea crucii ierta pe însisi cãlãii sãi, - sã nu cumva sã încerce la una ca ac easta si nici sã cuteze nici a cugeta, necum a pretinde ceva în aceastã epocã de agitatiune provocatã de îngerii satanei ce i-a indus în tentatiune, sã nu cerce la una ca aceasta cã Dumnezeu stie unde vor ajunge românii în legitima lor si cea mai sacrã dintoate urgiile, apãrându-si drepturile lor ca orice natiune ce îsi are instinctul de conservare!"

(Din „Echilibrul între antithese sau spiritul si materia", de I. Heliade Rãdulescu, Bucuresti, publicat de la 1859 pânã la 1869, partea III, titlul „Israelitii si Jidanii", capitolul X, pag. 380-383)

BOGDAN PETRICEICU HASDEU

„Asa darã, Talmudul prevede pentru jidani douã cãi de purtare în privinta noastrã:

Dacã sunteti mai puternici decât crestinii, exterminati-i.

Dacã sunteti mai slabi decât crestinii, lingusiti-i…

Însã un om mai slab decât mine, pentru ca sã poatã ajunge odatã a fi mai tare decât mine, trebuie mai întâi sã treacã prin o treaptã de mijloc, în care sã fie egal cu mine.

Acum întelegeti oare ce va sã zicã a acorda jidanilor drepturile asa numite politice?"

(Din „Studii asupra iudaismului". Talmudul ca profesiune de credintã a poporului israelit, de B. P. Hasdeu, Directorul „Arhivei Istorice a României", presedintele sectiunii stiintelor morale si politice a Atheneului Român, Bucuresti. Tipografia Theodor Vaidescu, Casa Bossel, nr.34, 1866; pag. 30, 31).

COSTACHE NEGRI

„Jidovimea, adicã 1/7 parte din poporatiunea noastrã totalã, este cea mai tristã leprã cu care ne-au osândit slãbiciunea, neprevederea si venalitatea noastrã".
(Din scrisoarea cãtre Lupascu trimisã din Ocna, cu data de 12 lanuarie 1869 si publicatã în vol. C. Negri, „Versuri, prozã, scrisori", cu un studiu asupra vietii si scrierilor sale de E. Gârleanu, Editura „Minerva". B-dul Academiei 3, Bucuresti, 1909, pag. 116)

A. D. XENOPOL

Ne permitem a introduce în aceeasi culegere de citate, pãrerea aceluia care a fost marele istoric A. D. Xenopol, profesor la Universitatea din Iasi, aceasta, având în vedere necontestata autoritate stiintificã a savantului care a trãit si a vãzut cu proprii sãi ochi dureroasele realitãti pe care la constatã.
„Dacã un român s-ar hotãrî sã deschidã o prãvãlie, nici un jidan nu-i va trece pragul, fiind astfel ocolit de o clientelã numeroasã, în timp ce românii nu se opresc deloc de la a cumpãra de la jidani. Se întelegedar cã chiar fãrã cartelarea preturilor, rezistenta negustorului si meseriasului român poate fi înfrântã.
Niciodatã un jidan nu va primi în întreprinderea sa un român dacã acesta din urmã ar putea sã învete de la el câte ceva; cãci românii nu sunt primiti în casele jidovesti decât ca slugi sau hamali. Acest sistem de exclusivism persistã cu toatã puterea. Nu se aflã, în nenumãratele ateliere sau prãvãlii ale jidanilor care au întãsat Moldova de la un capãt la altul, nici un singur crestin sau românca ucenic, lucrãtor, contra-maistru, contabil, casier, vânzãtor.
Jidanii practicã deci fatã de români exclusivismul economic cel mai riguros si nu pot renunta la el cãci le este prescris în însãsi religia lor".
(Din „La question israelite en Roumanie"par A. D. Xenopol, studiu apãrut în „La renaissance latine", Rue Boissy-d'Anglas 25, Paris, 1902, pag. 17)

GREVA GENERALÃ A STUDENTIMII CONTINUÃ

Dupã Pasti lupta reîncepe. Pe frontul L.A.N.C., profesorul Cuza continuã actiunea prin presã, iar noi ceilalti ne ocupãm de organizare.Începe seria întrunirilor prin orase si sate.
Pe frontul studentesc, modificarea art. 7 din Constitutie aduce schimbãri. Conducãtorii de la Bucuresti si Cluj, care crezuserã cã pânã la capãt o miscare studenteascã va putea convinge guvernul sã recunoascã cererile drepte ale studentimii, vãzând cã acesta nu numai cã nu recunoaste nimic, dar cã acordã drepturi politice jidanilor, se descurajeazã amãrâti si încep sã fluture tot mai mult ideea capitulãrii.
La Cluj, chiar presedintele convoacã o adunare unde sustine teza intrãrii la cursuri. Masa studenteascã respinge propunerea si declarã cã ea luptã pentru onoare si cã lupta va trebui dusã pânã la limita cea de pe urmã a rezistentei. Sustinãtorii acestei teze sunt: Ion Mota, Corneliu Georgescu, Isac Mocanu, împreunã cu tot grupul nostru. Alexa îsi dã demisia si este ales în locul lui presedinte al centrului studentesc „Petru Maior", Ion Mota cu un comitet nou. Asaltul guvernului pentru a determina pe studenti sã intre la cursuri cade si de astã datã, dar cu sacrificarea conducãtorilor. Ion Mota si încã sase sunt eliminati pentru totdeauna din toate universitãtile pentru tinuta lor dârzã.

La Bucuresti, un grup în frunte cu Simionescu si Dãnulescu, începe sã ia locul conducerii din ce în ce mai nehotãrâte si mai slabe. Nici aici guvernul nu reuseste sã deschidã cursurile dupã Pasti.

IUNIE 1923

Au trecut încã douã luni de rezistentã eroicã, de mizerie, de presiuni. Studentimea era epuizatã. La Bucuresti se fixeazã deschiderea Universitãtii în vederea examenelor, fie chiar numai pentru studentii jidani si pentru renegati. În ziua deschiderii, în Universitate se introduce armata. Slabele ciocniri din fata Universitãtii nu mai pot determina închiderea acesteia. Planul guvernului era sã le deschidã pe rând, lãsând Iasiul la urmã si punându-l în fata a trei universitãti deschise. Peste o sãptãmânã, la Cluj, si încã peste câteva zile la Cernãuti, universitãtile se deschid cu armata, în aceleasi conditii ca la Bucuresti. Peste o altã sãptãmâ nã venea si ceasul greu al Iasiului, care, izolat prin mãsurile guvernului, rãmãsese singur cu puterile mult scãzute.
În ajunul deschiderii, stiind cã a doua zi dimineata armata va intra în Universitate, am fãcut planul de a o ocupa noi, în timpul noptii. De cu ziuã, am trimis un student de încredere care a intrat în sala pasilor pierduti si a desfãcut zãvoarele la douã geamuri mari, fãrã ca sã se observe, în asa fel încât numai împinse din stradã ele sã se deschidã. Fãrã a comunica planul, am convocat, laora 9, o sutã de studenti în sala Bejan. La ora 10, Universitatea a fost ocupatã de noi. Pe frontispiciul ei se arborase steagul cu zvasticã. Peste putin a sosit si rectorul Universitãtii, profesorul Simionescu, cãruia i-am deschis. El ne-a vorbit, îndemnându-ne sã pãrãsim Universitatea. Noi i-am rãspuns, explicându-i cauza noastrã. Peste câteva ore a plecat. Ne-am organizat pentru pazã si am rãmas toatã noaptea de veghe acolo. A doua zi dimineata, studentii au sosit la Universitate în numãr mare. Înviorati, au hotãrât în unanimitate continuarea luptei. Ziarele jidãnesti ne-au atacat furibund.
Peste douã zile, Clujul, într-o luptã, încearcã reluarea Universitãtii din mâinile jandarmilor. Peste alte douã zile, Bucurestii si Cernãutii. Aceste lupte duc din nou la ridicarea studentimii si la închiderea din nou a tuturor universitãtilor. Anul scolar se terminase. Tineretul românesc dãduseun examen unic de rezistentã, de caracter si de solidaritate.

*

Onoare studentimii care pentru credinta ei, înfruntând atâtea lovituri, a dat un exemplu de vointã colectivã nemaiîntâlnit în istoria universitãtilor din întreaga lume. În nici o tarã nu s-a vãzut ca studentimea, unitã într-un singur suflet, asumându-si toate responsabilitãtile si toate riscurile, sã poatã mentin e greva generalã timp de un an de zile, pentru a-si impune credintele, urmãrind prin demonstratia ei trezirea la constiintã a natiei întregi, fatã de cea mai grea problemã a existentei sale.
Este o paginã frumoasã, o paginã eroicã scrisã cu suferinta acestei tinerimi în cartea neamului românesc.

PLANURILE IUDAISMULUI

PLANURILE FATÃ DE PÃMÂNTUL SI NEAMUL ROMÂNESC. PLANURILE FATÃ DE MISCAREA STUDENTEASCÃ

Cine îsi închipuie cã jidanii sunt niste bieti nenorociti, veniti aici la întâmplare, mânati de vânt, adusi de soartã etc., se însealã. Toti jidanii de pe fata pãmântului formeazã o mare colectivitatelegatã prin sânge si prin religia talmudicã. Ei sunt încadrati într-un adevãrat stat foarte sever, având legi, planuri si conducãtori care formeazã aceste planuri si-i conduc. La bazã, au Cahalul . Asa cã noi nu ne gãsim în fata unor jidani izolati, ci în fata unei puteri constituite, comunitatea jidãneascã. În fiecare oras sau târg, unde se strânge un numãr de jidani, se formeazã imediat Cahalul sau comunitate a jidãneascã. Acest Cahal îsi are conducãtorii lui, justitie separatã, impozite etc. si tine strâns unitã în jurul lui întreaga populatie jidãneascã din localitate.

Aici în acest Cahal mãrunt, de târg sau de oras, se fac toate planurile: cum sã capteze pe oamenii politici locali; cum sã capteze autoritãtile; cum sã se strecoare în diverse cercuri unde ar fi interesati, ca de pildã printre magistrati, ofiteri, functionari superiori; ce planuri sã întrebuinteze pentru a cuceri cutare ramurã a comertului din m âinile unui român; cum ar putea rãpune pe un antisemit local; cum ar putea distruge pe un reprezentant corect al unei autoritãti care s-ar opune intereselor iudaice; ce planuri sã aplice când, stoarsã, populatia se revoltã si izbucneste în miscãri antisemite.

Nu vom aprofunda aici aceste planuri. În general se întrebuinteazã urmãtoarele sisteme:

I. Pentru captarea oamenilor politici locali;

1.Cadouri;

2.servicii personale;

3.finantarea organizatiei politice pentru propagandã, tipãrire de manifeste, deplasãri cu automobile, etc. Dacã în localitate sunt mai multi bancheri sau bogãtasi jidani, ei se împart la toate partidele politice.

II. Pentru captarea autoritãtilor:

1.coruptiunea, mituirea. Un politai din cel mai mic oras din Moldova, în afarã de leafa lui de la stat, mai primeste lunar încã o leafã sau douã. Odatã ce a primit mita, devine robul jidanilor, pentru cã altfel se întrebuinteazã a doua armã;

2.santajul; dacã nu se supune, îi dã pe fatã mituirea;

3.a treia armã este distrugerea. Dacã vãd cã nu te pot îndupleca si supune, atunci vor încerca sã te distrugã. Cercetându-ti bine slãbiciunile: dacã bei, vor cãuta prilejul sã te compromitã prin aceasta; dacã esti afemeiat, îti vor trimite o femeie care te va compromite sau te la lovi în inimã, distrugându-ti familia; d acã esti violent, îti vor trimite în cale pe un alt violent, care te va omorî sau îl vei omorî si vei intra la închisoare. Dacã nu vei avea aceste defecte atunci vor întrebuinta: minciuna, calomnia la ureche sau prin presã, pâra fatã de sefi.

În târgurile si orasele invadate de jidani, nu existã autoritate decât în stare de mituire, în stare de santaj sau în stare de distrugere.

**

III. Pentru a se strecura în diferite cercuri sau în jurul unor oameni de frunte folosesc:

1.slugãrnicia;
2.consilii de adminstratie;
3.servicii personale josnice;
4.lingusiri.

Astfel toti oamenii politici au secretari jidani, pentru cã: aduc din piatã, fac ghetele, leagãnã copiii, tin geanta etc., lingusesc, se insinueazã.
Românul nu va fi asa bun, pentru cã este mai putin rafinat, nu e parfid, e venit de la plug si mai ales pentru cã vrea sã fie un soldat credincios, bucurându-se de onoare, dar nu slugã.
IV. Planuri pentru distrugerea unui comerciant român:

1.flancarea românului cu un comerciant jidan sau încadrarea lui între doi comercianti jidani;

2.vânzarea mãrfurilor sub pretul de cost, pierderea acoperindu-se cu sume speciale date de Cahal.

Asa au cãzut rãpusi comerciantii români, unul dupã altul.
Dacã la acestea mai adãugãm:

a.superioritatea comercialã a jidanului, rezultând dintr-o practicã comercialã cu mult mai îndelungatã decât aceea a românului;

b.superioritatea jidanului luptând sub protectia Cahalului, românul neavând nici o protectie din partea statului românesc, ci numai mizerii din partea autoritãtilor corupte de jidani. Românul nu luptã cu jidanul de alãturi, ci cu Cahalul si de aceea se întelege cã individul va fi rãpus în luptã cu coalitia. Românul n-are pe nimeni, n-are un stat pãrinte, care sã-l creascã, sã-l îndrume, sã-l ajute. El este lãsat singur, în voia sortii, în fata coalitiei jidãnesti.

E usor de repetat formula tuturor politicienilor de categoria d-lui Mihalache: „Românul sã se facã comerciant". Sã ne arate însã acesti oameni politici români un singur comerciant român ajutat de statul român, o singurã scoalã fãcutã de el care sã creeze cu adevãrat comercianti, iar nu functionari de bancã sau de birouri. Sã nu se arate o singurã institutiune fãcutã de ei care sã fi ajutat cu un mic capital si sã fi îndrumat pe tânãrul absolvent de scoalã comercialã pe calea comertului. Nu românul a dezertat de pe linia comertului, ci acesti oameni politici au dezertat de la datoria lor de conducãtori si îndrumãtori ai natiei. Românul, pãrãsit de conducãtorii lui, a rãmas singur în fata coalitiei organizate jidãnesti, a manoperelor frauduloase si a concurentei neloiale si a cãzut înfrânt. Va veni însã un ceas în care acesti conducãtori vor trebui sã rãspundã.

PLANURILE MARI ALE IUDAISMULUI FATÃ DE PÃMÂNTUL SI NEAMUL ROMÂNESC

Deci, încã odatã: nu ne aflãm în fata unor bieti indivizi veniti la întâmplare, de capul lor, dupã adãpost aici la noi. Ne aflãm în fata unui stat iudaic, a unei armate care vine

la noi cu planuri de cucerire. Miscãrile de populatie jidãnesti sunt împinse spre România dupã un plan bine stabilit. Probabil, marele stat iudaic urmãreste crearea unei noi Palestine, pe o portiune de pãmânt care pleacã de la Marea Balticã, cuprinde o parte din Polonia si din Cehoslovacia, jumãtate din România pânã la Marea Neagrã, de unde usor ar putea avea legãturã pe apã cu cealaltã Pale stinã. Cine este naivul care sã creadã cã miscãrile de populatie ale maselor jidãnesti se fac la voia întâmplãrii? Ei vin cu un plan, dar nu au curajul armelor, al înfruntãrii riscului, al sângelui vãrsat, ca mãcar acestea sã le creeze o bazã de drept pe acest pãmânt.

*

De unde cunoastem aceste planuri? Le cunoastem sigur, trãgând concluzii din miscãrile adversarului. Orice comandant de trupã, urmãrind cu atentie actiunea adversarului, îsi dã seama de planurile pe care acesta le urmãreste. Este un lucru elementar. În toate rãzboaiele lumii a fost vreun conducãtor care a cunoscut planurileadversarului pentru cã ar fi asistat la facerea lor? Nu! Le-a cunoscut perfect din miscãrile adversarului sãu.

***

Pentru ca poporul român sã-si frângã orice putere de rezistentã, jidanii vor aplicaun plan unic si într-adevãr diabolic.

1.Vor cãuta sã rupã legãturile sufletesti ale neamului cu cerulsi cu pãmântul.

Pentru ruperea legãturilor cu cerul, vor întrebuinta împrãstierea, pe scarã întinsã, a teoriilor ateiste, pentru a face din poporul român, sau mãcar numai din conducãtorii lui, un popor despãrtit de Dumnezeu; despãrtit de Dumnezeu si de mortii lui, pentru a-l omorî, nu cu sabia, ci tãindu-i rãdãcinile de viatã spiritualã.

Pentru ruperea legãturilor cu pãmântul, izv orul material de existentã al unui neam, vor ataca nationalismul ca o idee învechitã si tot ce se leagã de ideea de patrie si pãmânt, pentru ca sã rupã firul iubirii care uneste poporul român de brazda lui.

2.Pentru ca acestea sã reuseascã, vor cãuta sã punã mâna pe presã.

3.Vor întrebuinta orice prilej, pentru ca în tabãra poporului român sã fie dezbinare, neîntelegeri si ceartã si, dacã e posibil, chiar îl vor împãrti în mai multe tabere, care sã se lupte între ele.

4.Vor cãuta sã acapareze cât mai mult din mijloacele de existentã ale românilor.

5.Îi vor îndemna sistematic pe calea desfrâului, nimicindu-le familia si puterea moralã.

6.Îi vor otrãvi si ameti cu tot felul de bãuturi si otrãvuri.

Oricine va voi sã omoare si sã cucereascã un neam va putea sã o facã întrebuintând acest sistem: ruperea legãturilor lui cucerul si cu pãmântul, introducerea certurilor si luptelor fratricide, introducerea imoralitãtii si a desfrâului, constrângerea materialã prin limitarea la maximum a mijloacelor de subzistentã, otrãvire fizicã, betie. Toate acestea nimicesc o natie mai rãu decât dacã ai bate-o cu mii de tunuri sau cu mii de aeroplane.

Sã priveascã putin în urmã românii si sã vadã dacã în contra lor nu s-au întrebuintat cu precizie si cu tenacitate acest sistem, în adevãr ucigãtor. Sã deschidã românii ochii si sã citeascã presa de 40 de ani încoace, de când stã sub conducere jidãneascã. Sã reciteascã: „Adevãrul", „Dimineata", „Lupta", „Opinia", „Lumea" etc. si sã vadã dacã din fiecare paginã nu tâsneste fãrã întrerupere acest plan. Sã deschidã românii ochii si sã si-i arunce asupra vietii publice românesti dezbinate, sã-i deschidã si sã vadã bine. Aceste planuri sunt însã ca si gazele de rãzboi. Sã le întrebuintezi pentru adversar, dar sã nu se atingã de tine. Propovãduiesc ateismul pentru români, dar ei nu sunt atei, ci tin cu habotnicie la respectarea celor mai mici precepte religioase. Vor sã dezlege pe români de dragostea pãmântului lor, dar ei acapareazã pãmânturi. Se ridicã împotriva ideii nationale, dar ei rãmân nationalisti sovini.

PLANURILE IUDAISMULUI FATÃ DE MISCAREA STUDENTEASCÃ

Cine crede cã fortele puterii iudaice au rãmas fãrã plan în fata miscãrii studentesti, se însealã.
Pentru un moment jidãnimea, lovitã în directivele ei de pânã acum, rãmâne dezorientatã. Încearcã sã opunã studentilor pe muncitorii din miscarea comunistã, adicã tot pe români, dar fãrã rezultat, cãci, pe de o parte, muncitorii erau sleiti de puteri, iar pe de alta, începuserã sã vadã si ei cã noi luptãm si suferim pentru drepturile lor si ale n eamului. Multi dintre dânsii erau alãturi de noi cu sufletul. Vãzând cã nu pot reusi sã ne punã în fatã pe muncitori, ridicã în fata studentimii guvernul si întregul politicianism. Prin ce mijloace? Partidele au nevoie de bani, de împrumuturi în strãinãtate când sunt la guvern, de voturi si de presã bunã în opozitie. Jidanii vor ameninta cu tãierea subventiilor necesare propagandei electorale a partidului respectiv. Cor ameninta cu finanta internationalã-jidãneascã, nemaiacordând împrumuturi. Vor specula cu joucul unei mari mase de voturi prin care pot determina victoria sau înfrângerea, în sistemul democratic, având acum drepturi politice. Vor ameninta cu presa pe care o stãpânesc aproape în întregime si fãrã de care un partid sau un guvern poate cãdea înfrânt.
Banii, presa si voturile hotãrãsc viata sau moartea în democratie. Jidanii le au pe toate si prin acestea, partidele politice românesti devin simple unelte în mâinile puterii iudaice. Încât noi, care începusem lupta împotriva jidanilor, ne vedem la unmoment dat luptându-ne cu guvernul, partidele, autoritãtile, armata, iar jidanii stând linistiti la o parte.

ARGUMENTE SI ATITUDINI JIDÃNESTI

Ce va zice strãinãtatea de miscarea antisemitã din România care s-a întors la barbarie? Ce vor zice oamenii de stiintã, ce va zice civilizatia?
Oamenii nostri politici ne vor repeta nouã la fiecare pas argumentul jidãnesc, tipãrit în toate foile si în fiecare zi. Când în sfârsit, dupã 8 ani de zile, Germania, cu toatã civilizatia si cultura ei, se ridicã împotriva jidãnimii si biruieste hidra prin Adolf

Hitler, argumentul cade. Atunci apare altul: „Sunteti în slujba Germaniei, plãtiti de germani ca sã faceti antisemitism. De unde aveti fonduri?" Si iarãsi politicienii români fãrã suflet, fãrã caracter si fãrã onoare, repetã dupã presa jidãnească: „De unde bani? Sunteti în solda Germaniei".
La 1919, 20, 21, întreaga presã jidãneascã dãdea asalt statului român, dezlãntuind pretutindeni dezordinea si îndemnând la violentã în contra regimului, a formei de guvernãmânt, a bisericii, a ordinii românesti,a ideii nationale, a patriotismului".
Acum, ca prin farmec, aceeasi presã, condusã exact de aceiasi oameni, s-a transformat în apãrãtoarea ordinii de stat, a legilor; se declarã în contra violentei, iar noi am devenit: „dusmanii tãrii", „extremisti de dreapta", „în solda si serviciul dusmanilor românismului" etc. Si pânã la sfârsit vom auzi-o si pe aceasta: suntem subventionati chiar de jidani.
Oare când va veni ziua aceea în care tot românul sã înteleagã argumentãrile mincinoase si perfide ale jidanilor si sã le respingã ca pe ceva de origine satanicã?
Oare când va veni momentul ca sã înteleagã murdara constructie sufletească a acestei natii?
Iatã acum un exemplu de modul în care erau tratati trei profesori universitari români: A. C. Cuza, Paulescu si Sumuleanu.
„Curierul Israelit", organ al Uniunii evreilor pãmânteni, din 23 aprilie 1922, publicã în articolul de fond sub titlul „Strigoii", urmãtoarele:
„O tagmã de mãscãrici si de insultãtori publici s-au strâns sã formeze o bandã de fãcãtori de rele. Si spre rusinea tãrii în această tagmã se aflã trei profesori de la universitãtile noastre. Si acesti ipochimeni, acesti strigoi întârziati vor sã reînvie antisemitismul… si au sã reusească sã o facã niste caraghiosi întârziati, acum când antisemitismul oficial dispare si când votul universal va aduce fatal dupã sine si democratizarea vietii noastre publice si sociale. Nu! E muncã zadarnicã, strigoii nu vor opri omenirea în mersul ei înainte, nici nu va fi nevoie sã le batã câteun par în piept, îi va sfârsi definitiv ridicolul ticãlosiei lor… Ne-am ocupat de actiunea sãlbaticã, pornitã de asa zisa Uniune Nationalã Crestinã, compusã din vreo 5 caraghiosi si jumãtate pentru ca sã-i fixãm odatã în infama lor posturã si pentru a atrage atentia evreilor cã mai sunt fãcãtori de rele împotriva cãrora vor trebui sã se apere".
Asadar: tagmã de mãscãrici, insultãtori publici, bandã de fãcãtori de rele, ipochimeni, strigoi întârziati, ticãlosie, actiune sãlbaticã, infamã posturã; iatã ce sunt profesorii românismului: Cuza, Paulescu si Sumuleanu, si iatã ce este actiunea lor mântuitoare de neam.

***

Primim peste obraz si peste sufletele noastre românesti batjocurã peste batjocurã, aplme peste palme, pânã la aceea de a ne vedea cu adevãrat în grozava situatie: jidanii, apãrãtorii românismului, la adãpost de orice neajuns, trãind în liniste si belsug,

iar noi, românii, dusmanii românismului, cu libertatea si viata în pericol, urmãriti ca niste câini turbati de toate autoritãtile românesti.
Eu a m vãzut cu ochii si am trãit aceste ceasuri, amãrât pânã în adâncul sufletului. Sã pornesti la luptã pentru tara ta, curat la suflet la lacrima ochilor si sã lupti ani de-a rândul într-o sãrãci e si foame ascunsã, dar sfâsietoare, pentru ca sã te vezi la un moment dat declarat în rândul dusmanilor tãrii, urmãrit de românisi spunându-ti-se cã lupti pentru cã esti plãtit de strãini, iar alãturi sã vezi întreaga jidãnime stãpânã pe tara ta, erijatã în purtãtoare de grijã a românismului si a statului român amenintat de tine, tineret al tãrii. este ceva îngrozitor.
Nopti de-a rândul ne munceau aceste gânduri si în unele ceasuri, în care eram scârbiti si rusinati peste mãsurã, ne cuprindea jalea si ne gândeam, dacã nu ar fi mai bine sã plecãm în lume, sau dacã nu ar fi mai nimerit sã provocãm o rãzbunare în care sã ne gãsim cu totii moartea; si noi si românii cei ticãlosi si capetele hidrei iudaice.

CONGRESUL CONDUCÃTORILOR MISCÃRII STUDENTESTI IASI, 22-25 AUGUST 1923

Într-un comitet restrâns la Bucuresti, se fixeazã tinerea celui dintâi congres al conducãtorilor si delegatilor miscãrii studentesti dupã un an de luptã.
Acest congres urma sã aibã loc la Cluj, în zilele de 22, 23, 24 si 25 august 1923. Mota, presedintele cercului „Petru Maior", ne comunicã printr-o adresã cã autoritãtile i-au pus în vedere ordinul de interzicere a acestui congres. Noi, Iasiul, a, rãspuns Clujului, precum si celorlalte centre, cã ne luãm rãspunderea ca acest congres sã se tinã la Iasi, chiar dacã guvernul va voi sã-l interzicã. Centrele au aprobat, iar noi ne-am fãcut datoria de a îngriji de încartiruirea celor 40 de delegati anuntati.
În dimineata zilei de 22, am primit la garã pe rând delegatia Clujului, în frunte cu Ion Mota, a Cernãutilor, în frunte cu Tudose Popescu si Cârsteanu, a Bucurestilor, în frunte cu Napoleon Cretu, Simionescu si Râpeanu. La ora 10, am plecat in corpore la Mitropolie pentru a face o rugãciune si un parastas în amintirea studentilor cãzuti în rãzboi, printre care era si cãpitanul Stefan Petrovici, fost presedinte al Centrului Studentesc Iasi. Spre marea noastrã mâhnire, am gãsit însã portile Mitropoliei legate cu lanturi si pãzite de jandarmi.
Între timp soseste si bãtrânul profesor Gãvãnescul. Atunci ne asezãm cu totii în genunchi si descoperiti, ne facem rugãciunea în mijlocul strãzii, în fata bisericii, pe care nici turcii n-au închis-o celor ce vroiau sã se roage.Sosind din întâmplare, preotul Stiubei si vãzându-ne îngenuncheati, a venit si ne-a citit rugãciuni. Apoi, descoperiti, tãcuti si plini de durere, am parcurs prin mijlocul strãzii drumul pânã la Universitate sub privirile jidãnimii, care ni se pãreau ca niste sãgeti aruncate din usile si ferestrele prãvãliilor.
Pe scãrile Universitãtii se aflau autoritãtile, flancate de numeroase forte politienesti, care ne-au anuntat cã Ministerul de Interne a interzis congresul. Procurorul ne-a oprit, somându-ne sã ne împrãstiem. Enervat, am spus:

Domnule procuror, eu stiu cã suntem într-o tarã condusã de legi. Constitutia ne garanteazã dreptul de întrunire si Dv. stiti mai bine decât mine cã un ministru nu poate abroga drepturile garantate nouã de cãtre Constitutie. De aceea, în numele legii pe care nu noi, ci D-voastrã o cãlcati, vã somãm sã vã dati la o parte.
Îndârjiti de sacrilegiul care fusese comis cu o orã înainte, când ni se închiseserã cu lanturi usile bisericii, rãpindu-ne dreptul de a ne închina, vãzându-ne acum în fata unei a doua încercãri nedrepte, provocatoare si umilitoare, aceea de a ni se fereca intrarea în propria noastrã casã, Universitateasi dându-ne seama cã aceste mãsuri constituiau o sfruntatã cãlcare a legii, am rãsturnat tot ce ni se opunea în cale si în urma unei lupte, am ocupat prin fortã Universitatea.
Regimentul 13, apãrut un moment mai târziu, înconjoarã Universitatea. Noi ne-am baricadat apãrând intrãrile. În dreptul fiecãrui geam sunt postati trei soldati cu baionetele la arme.
În aceastã situatie, într-o atmosferã apãsãtoare, adunarea se deschide în amfiteatrul Facultãtii de Drept, al ora 12. Congresistii, palizi de enervare si muti de durerea celor petrecute la Mitropolie si aici, rãspândesc în jurul sãlii pustii un aer de adâncã tristete. Domneste în toti îngrijorarea atacului armatei, a intrãrii ei în Universitate, peste noi si a consecintelor care vor urma. Nu tinem discursuri, dar congresul întelege tragedia situatiei si presimte cã se vor întâmpla lucruri grave.
Pentru prima zi sunt ales presedinte eu. Se începe cu înfierarea celor petrecute. Câtiva cer cuvântul si protesteazã. Apoi se încep discutii asupra miscãrii. Ce atitudine adoptãm la începutul anului care se deschide? Capitulãm? Greu! Un an de luptã fãrã nici un rezultat. Din contrã, rusinati, umiliti, bãtuti. Mergem înainte? Iarãsi greu! Studentii sunt sleiti de puteri.; ei nu mai pot începe un al doilea an de luptã. Totusi Mota, Tudose Popescu, Simionescu si eu sustinem teza luptei mai departe. Pentru jertfã. Din capitularea noastrã nu va iesi nimic decât rusine si umilintã. Din jertfa noastrã nu se poate sã nu rodeascã ceva mai bun pentru neamul nostru.
Pe la ora 8, se înserase. Auzim larmã si zgomot în stradã. Constantin Pancu, vechiul luptãtor de la 1919, înconjurat de studentii rãmasi afarã, de un mare numãr de cetãteni, se adunaserã la Tufli, cu fãclii aprinse în mâini si încercau sã înainteze în sus spre Universitate, pentru a ne aduce câtiva saci cu pâine. Noi sãrim cu toti le geamuri si privim. Manifestantii rup cordonul de la Tufli si urcã în pas alergãtor la deal. Al doilea cordon
din dreptul strãzii Coroiu este rupt într-o luptã grea. Auzim izbucniri de urale. Al treilea cordon este de asemenea rupt. Noi ne pregãtim sã asaltãm dinãuntru, sã iesim, dar la al patrulea cordon, ai nostri nu mai pot rãzbi. Se aude glasul lui Pancu, care stã cu sacul de pâine la picioare:
Sunt copiii nostri.
Nouã ce curg lacrimi de bucurie. Pentru neamul acesta luptãm noi si al nu ne lasã.
La ora 9, încep tratativele între noi si autoritãti, prin Napoleon Cretu. Acestea promit imediata eliberare a tuturor studentilor încercuiti în Universitate, cu conditia ca ei sã

mã predea pe mine. Studentii refuzã. Pe la ora 11, ne trimit vorbã cã se admite eliberarea în grupuri de câte trei. Desigur, cu intentia de a mã prinde pe mine la iesire. Noi primim.
Din cinci în cinci minute, ies grupuri de câte trei. La usã sunt observati cu atentie de 4 comisari si agenti. Eu mã dezbrac la repezealã de hainele mele nationale, le dau unui camarad si mã îmbrac cu ale lui. Ies cu Simionescu si cu un altul. La deschiderea usii, scap din buzunar câtiva lei. La zgomotul lor, toti comisarii se uitã în jos si întreabã:
Ce ati pierdut, d-lor?
Noi toti cu capetele aplecate, cãutând împreunã cu ei, rãspundem:
Niste bani.
Simionescu mai rãmâne de vorbã cu ei, cãutând si aprinzând chibrituri, iar eu scap.

***

În cel mai mare secret fixãm continuarea congresului a doua zi, afarã din oras, la Mânãstirea Cetãtuia.
Mã strecor pânã acolo îmbrãcat în hainele unui fochist si a norocul sã nu mã cunoascã nici congresistii. Prezideazã Ion Mota. Cu observatori plasati în locuri bune, lucrãm în liniste, pentru cã din deal, orice apropiere de om se observ de la 2 km. Stãm acolo pânã seara târziu. Se fac propuneri si se iau hotãrâri.
Tot în aceastã sedintã se proclamã ziua de **10 Decembrie** ca **sãrbãtoare nationalã a studentimii române.**

***

A treia zi, congresul continuã într-o pãdurice din dealul Galatei. În majoritate, se decide continuarea luptei. Se alege nu comitet de actiune de cinci care sã dea directive de actiune întregii miscãri studentestide la toate universitãtile. Comitetul e compus din: Ion Mota - Cluj, Tudose Popescu- Cernãuti, Ilie Gârneatã - Iasi, Simionescu - Bucuresti si eu. Prin înfiintarea acestui comitet, vechea conducere studenteascã de la Bucuresti, insuficient lãmuritã si decisã, cade pentru totdeauna. Rãmâne ca formã, dar nu mai conduce.
Acum se hotãrãste oficial, pentru prima datã, o nouã orientare: lupta împotriva partidelor politice , socotite ca înstrãinate de neam si credinta într-o nouã miscare româneascã pe care studentimea trebuie s-o ajute oficial pentru a birui: „Liga Apãrãrii Nationale Crestine".
A patra zi, congresul îsi încheie lucrãrile în casele d-nei Ghica din str. Carol.
Seara, studentii pleacã fiecare pe la centrele lor, iar eu plec la Câmpulung pentru a organiza congresul L.A.N.C. din Bucovina, la care va lua parte prof. Cuza cu toti fruntasii miscãrii. Mã strecor cu greu, deoarece mi se lansase mandat de arestare.
Pe drum, mã bucuram de toate hotãrârile acestui congres care era în spiritul vederilor noastre, dar mai ales pentru cã în grupul nostru câstigasem un om: pe Ion Mota, presedintele centrului „Pentru Maior" din Cluj.

CONGRESUL DE LA CÂMPULUNG AL L.A.N.C.

Congresul de la Câmpulung a avut loc în ziua de luni, 17 septembrie 1923.

S-a putut tine numai dupã o luptã grea, deoarece guvernul l-a interzis si a trimis pentru împiedicarea lui trupe din Cernãuti sub comanda unui colonel. La toate intrãrile au fost postate puternice cordoane.
Noi am concentrat toate fortele noastre la bariera dinspre apus a orasului, Sadova, Pojorâta. Acolo am rupt cordoanele datoritã arcasilor din Vatra Dornei si Cândreni, asigurând timp de o orã trecerea întregului convoi, compus din mai multe sute de cãrute.
Congresul s-a tinut în curtea bisericii din oras. Au vorbit: profesorul Cuza, tatãl meu, Dr. Cãtãlin - presedintele Bucovinei, Tudose Popescu, fratii Octav si Valerian Dãnieleanu, care, cu sufletul prin de credintã au organizat, alãturi de Dr. Cãtãlin, acest impunãtor congres.
Tãranii aceia mândri din munte, cu plete mari, îmbrãcati în cãmãsi albe si sumane, s-au adunat la sunetele buciumului din munti, în orasul lor, multi la numãr si vijeliosi ca niciodatã. Credeau cã a sosit ceasul, de veacuri asteptat, ca românul sã calce în picioare hidra care-i suge si sã se înalte în drepturile de stãpân al tãrii, al muntilor, al apelor, al oraselor sale. Rãzboiul l-au purtat din greu. Jertfa lor de sânge de pe toate fronturile a creat România mare. Dar spre marea lor durere si dezamãgire, România Mare nu le-a adus tot ceea ce asteptau.Pentru cã România Mare a refuzatsã le rupã lanturile robii jidãnesti, care-i chinuise atâta amar de vreme. România Mare i-a dat pe mai departe în exploatare la jidani si le-a adus pe cap politicianismul, care-i va bate cu biciul si-i va trimitem în temnite, când vor încerca sã-si reclame istoricele drepturi furate. Toate pãdurile din Bucovina, toti muntii aceia încãrcati de brazi, apartinând Bisericii Ortodoxe , politicianizatã si înstrãinatã si ea, sunt dati în exploatare jidanului Anhauhcu pretul nemaipomenit de 10 lei m.c., în timp ce tãranul român îl plãtea cu 350 lei. Cad pãdurile de pe munti sub nemiloasa secure jidãneascã. Se întinde sãrãcia si jale peste satele românesti, rãmân muntii numai stâncã goalã, si carã mereu, carã fãrã odihnã geamantane pline cu aur peste hotare, Anhauh si cu toate neamurile lui. Si din acest fabulos câstig se înfruptã politicianul român, tovarãs cu jidovul în exploatarea mizeriei miilor de tãrani.

***

Adunarea deleagã un numãr de 30 tãrani fruntasi care sã meargã la Bucuresti sub conducerea d-rului Cãtãlin si Valer Dãnieleanu, pentru a se prezenta primului-ministru, spre a-l ruga sã ia mãsuri în contra pustiiri muntilor, reziliind contractul Anhauh - Fondul Bisericesc, iar pe de altã parte, spre a-i cere „numerus clausus" în scoli, pentru ca în modul acesta sã-si arate dragostea si recunostinta fa tã de tineretul care i-a trezit la luptã.
Adunarea ne-a ales si pe noi, pe Tudose Popescu si pe mine, sã mergem la Bucuresti alãturi de ceilalti 30 de tãrani, ca reprezentanti ai lor.
Eu am plecat mai înainte, pentru a face ca acesti tãrani, care veneau pentru prima oarã în capitala tãrii lor, cu atâta curãtenie în suflete, cu atâta durere si cu atâtea nãdejdi,

care veneau si pentru noi, studentii, fãcând cheltuieli uriase fatã de punga lor sãracă, sã fie bine primiti de studentimea românã.
În ziua sosirii , pe peronul gãrii din Bucuresti, studentimea i-a primit regeste - pe acesti regi din toate timpurile ai pãmântului românesc - iar ei coborau din vagoane cu ochii plini de lacrimi în sfânta lor capitalã.
În dosul gãrii astepta procurorul Rãscanu, comisari de politie si cordoane de jandarmi, care opreau trecerea. Se dã ordin jandarmilor si comisarilor sã lovească. Paturi de armã si cauciucuri se astern unul dupã altul peste pletele albe ale tãranilor si peste fetele lor blajine. Noi, studentimea, bãgãm la mi jloc pe bãtrâni si rupem primul cordon. La Politehnicã sfãrâmãm pe al doilea, apoi pe al treilea si scãpãm în Piata Matache Mãcelaru. tãranii plâng. Unul cuprins de o indignare pe care nu si-o poate stãpâni, îsi rupe cãmasa de pe el.
A doua zi, ne ducem cutotii sã ne primească primul-minitru la Consiliul de Ministri din str. Gogu Cantacuzino. Ne amânã pentru a doua zi; în sfârsit, suntem anuntati cã vom fi primiti a trei zi. Venim. Intrãm într-o salã si asteptãm. Asteptãm vreo orã, tãcuti, vorbind în soaptã si umblând în vârful degetelor. Apare seful de cabinet:
-Domnilor, plecati, cã dl. prim-ministru nu vã poate primi. Intrã acum în Consiliul de Ministri.
-Dar suntem de departe - încercãm noi sã spunem. Ni se închide usa. Mã gândesc: fiecare om a cheltuit câte 1.000 lei numai pentru tren. Sã ne întoarcem înapoi fãrã rezultat? Ei nu mai pot sta.
Apuc usa cu amândouã mâinile si încep sã o zgâltâiesc din toate puterile si strig cât pot de tare:
-Dati drumul cã sparg usa si intru cu forta. Izbesc cu piciorul în usã. tãranii încep sã vocifereze si pun umãrul la usã.
Se deschide usa si apar vreo zece insi speriati cu pãrul vâlvoi si galbeni la fatã. Cred cã erau ziaristi.
-Ce vreti domnilor?, întreabã ei.
-Spuneti primului-ministru cã dacã nu ne dã drumul înãuntru, spargem tot de aici si intrãm cu forta.
Peste câteva minute si se deschid usile larg si intrãm. Ne suim pe o scarã, ajungem sus. Acolo, într-o salã, în picioare, înalt si drept ca o linie, Ion Brãtianu; în spatele lui, ministrul Angelescu, Florescu, Constantinescu, Vintilã Brãtianu si altii.
-Ce vreti, oameni buni?, întreabã el.
Noi eram încã stãpâniti de revoltã si am fi voit sã apãrem mai dârji, dând nota realã stãrii de spirit, dar tãranii, pãsind cu opincile pe scãrile de marmurã si covoarele fine, se muiaserã.
-Mãria-Voastrã, domnule prim-ministru, vã sãrutãm mâinile si stãm plecati la picioarele Mãriei-Voastre; ce sã vrem? Vrem dreptate, cã ne-au nãpãdit jidanii. Ei care lemnele cu sutele de vagoane, iar pe noi ne plouã în case, cãci nu avem nici

mãcar dranitã cu ce sã le acoperim. Nu mai putem sã ne tinem copiii la scoli. Ei ne-au umplut si scolile, iar copiii nostri vor ajunge slugi la ei.
Au mai vorbit apoi si alti tãrani. Ionel Brãtianu a ascultat, n-a fãcut nici o aluzie la rãzmerita noastrã anterioarã audientei si la urmã, dupã ce tãranii au adãugat:
-Cerem si pentru studenti, copiii nostri, sã si se facã asa cum au cerut ei: „numerus clausus".
Ionel Brãtianu, a rãspuns:
– Duceti-vã acasã si aveti rãbdare, cãci am sã pun sã se cerceteze chestiunea pãdurilor: cât priveste „numerus clausus", nu se poate. Arãtati-mi un singur stat din Europa care a introdus mãsura aceasta si o voi introduce si eu.

***

Dar Europa se va trezi abia peste 10 ani si va introduce „numerus clausus", dând dreptate credintei noastre, însã Ionel Brãtianu nu va mai fi, ca sã se poatã tine de cuvânt, iar urmasii lui se vor fi transformat în niste slugi ordinareale iudaismului, care-si vor ridica pumnul sã ne loveascã si ne vor omorî din ordinul stãpânilor strãini.

*

Am plecat cu totii fãrã nici o nãdejde. Nu se va face nimic. Ca rezultat imediat al audientei, peste câteva ore au fost arestati Dr. Cãtãlin, seful delegatiei si Valer Dãnieleanu. Un grup de studenti am fãcut seara o manifestatie ostilã în fata casei ministrului de interne. A fost prins studentul Vladimir Frimu si încarcerat la Vãcãresti. Am plecat apoi la Câmpulung.

COMPLOTUL STUDENTESC DIN OCTOMBRIE 1923 O ÎNCERCARE DE RÃZBUNARE CARE SÃ SERVEASCÃ DREPT PILDÃ VEACURILOR VIITOARE

La Câmpulung a venit Mota ca sã mergem la schitul de pe Rarãu al lui Petru Rares, muntele pe care îl iubesc eu cu deosebire. Urcând Rarãul, Mota începe sã-mi spunã frãmântãrile lui sufletesti:
– Studenti nu mai pot rezista pânã la toamnã si decât o capitulare rusinoasã, a noastrã a tuturora, dupã un an de luptã, mai bine sã-i îndemnãm sã intre la cursuri, iar noi, care i-am condus, sã terminãm frumos miscarea sacrificându-ne, dar fãcând sã cadã alãturi de noi toti acei pe care îi vom gãsi mai vinovati de trãdarea intereselor românesti. Sã ne proc urãm revolvere si sã tragem în ei, dând un exemplu groaznic care sã rãmânã de-a lungul istoriei noastre românesti. Ce se va alege dupã aceasta de noi, vom muri sau vom rãmâne toatã viata în închisoare, nu mai intereseazã.
Eu am fost de acord, cã actul final al luptei noastre sã fie, cu însusi pretul prãbusirii noastre, un act de pedepsire a pigmeilor care, dezertând de la posturile de mare rãspundere pe care le detineau, au umilit si au expus tuturor primejdiilor natia româneascã.

Si am simtit în momentul acela clocotind în noi sângele care cerea rãzbunarea nedreptãtilor si a lungului lant de umiliri suportate de neamul nostru.
În scurt timp dupã aceea, ne gãseam adunati la Iasi, în casele d-lui Butnaru din str. Sãvescu 12, urmãtorii: Ion Mota, Corneliu Georgescu si Vernichescu de la Cluj, Ilie Gârneatã, Radu Mironovici, Leonida Bandac si eu de la Iasi, Tudose Popescu de la Cernãuti.
Cea dintâi problemã care ni se punea era aceasta: cine trebuie sã rãspundã mai întâi? Cine sunt mai vinovati pentru starea de nenorocire în care se zbate tara: românii sau jidanii? Am cãzut unanim de acord, cã cei dintâi si mai mari vinovati sunt românii ticãlosi, care pentru argintii iudei si-au trãdat neamul. Jidanii ne sunt dusmani si în aceastã calitate ne urãsc, ne otrãvesc,ne exterminã. Conducãtorii români care se aseazã pe aceeasi linie cu ei, sunt mai mult decât dusmani: sunt trãdãtori. Pedeapsa cea dintâi si cea mai cruntã se cuvine în primul rând trãdãtorului si în al doilea rând dusmanului. Dacã as avea un singur glont, iar în fata mea un dusman si un trãdãtor, glontul l-as trimite în trãdãtor.
Ne-am pus de acord asupra câtorva elemente aflate pe linia trãdãrii si am ales sase ministri în frunte cu George Mârzescu. În sfârsit, venea si acel ceas în care, cei cu atitudini de canalie, care niciodatã nu si-au imaginat cã vor rãspunde pentru faptele lor, într-o tarã în care se considerau stãpâni absoluti, peste un popor incapabil de orice reactiune, aveau sã rãspundã cu viata lor.
De data aceasta natia îsi trimitea, prin firele nevãzute ale sufletului, rãzbunãtorii.
Am trecut apoi la a doua categorie: jidanii. Pe care sã-i luãm din cele douã milioane? Am stat, ne-am gândit, am discutat si la sfârsit am gãsit cã adevãratii comandanti ai atacului iudaic asupra României sunt rabinii , toti rabinii din toate târgurile si orasele. Ei conduc masa jidãneascã la atac si oriunde cade un român, n-a cãzut la întâmplare. El cade ochit de rabinul respectiv. În dosul fiecãrui om politic cumpãrat, existã un cap de rabin care a studiat si a ordonat Cahalului sau bancherului jidan respectiv, sã plãteascã. În dosul fiecãrui ziar jidãnesc si a fiecãrei metode: calomnia, minciuna, atâtarea, existã planul unui rabin.
Noi eram însã putini si i-am luat numai pe cei mari din Bucuresti. Dacã am fi avut însã posibilitatea numericã, i-am fi luat absolut pe toti.
Apoi am luat bancherii: Aristide si Mauritiu Blank, care au corupt toate partidele si toti oamenii politici români, punându-i membri în consiliile de administratie si coplesindu-i cu bani: Bercovici , care finanteazã partidul liberal (Blank luase asupra sa cu deosebire pe national-tãrãnisti, dar se simtea în stare sã cumpere si pe liberali).
Apoi, pe jidanii din presã. Pe cei mai obraznici. Pe otrãvitorii de suflete: Rosenthal, Filderman, Honigman (Fagure), directorii ziarelor: „Dimineata", „Adevãrul", „Lupta", toti acesti dusmani ai românismului.
Am plecat în grupuri spre Bucuresti, luându-ne rãmas bun pentru totdeauna de la Iasi. eu am lãsat o scrisoare studentilor prin care le explicam gestul nostru, îmi luam rãmas

bun de la ei si-i îndemnam sã intre la cursuri, dar sã pãstreze credinta intactã pânã la victoria finalã. Fiecare am lãsat scrisori cãtre pãrinti si cãtre camarazii de luptã.
La Bucuresti ne-am întâlnit din nou. Ne-am dus la Dãnulescu pe care-l cunosteam de câtãva vreme si care ne fãcuse o impresie bunã. El nu intra în această echipã, dar l-am rugat sã ne adãpostească, lucru pe care l-a fãcut cu multã bunãvointã. De la Dãnulescu am plecat pe la ora 8 seara acasã la Dragos, în str. 13 Decembrie 41, unde urmasã precizãm unele lucruri rãmase nelãmurite si sã discutãm asupra stabilirii datei la care urma sã pornim actiunea.
Abia ne adunasem, când Dragos intrã palid pe usã spunând:
-Fratilor, politia a înconjurat casa.
Era în seara zilei de 8 octombrie 1923 pe la orele 9.
O secundã de nelãmurire, în care n-am mai avut timp nici mãcar sã vorbim. Ne-am încrucisat privirile, uitându-ne fiecare în ochii celorlalti. În a doua secundã, eu am iesit în salã si prin geamul usii am vãzut figura generalului Nicoleanu si a comisarilor care fortau usa. În a treia secundã, usile s-au deschis si casa s-a umplut de comisari.
Generalul Nicoleanu strigã:
– Mâinile sus!
Dar n-am mai avut vreme, pentru cã am fost prinsi fiecare de câte doi comisari si asezati în linie: la flancul drept eram eu, apoi Mota, Corneliu Georgescu, Tudose Popescu, Radu Mironovici, Vernichescu, Dragos.
-Scoateti revolverele!
-Nu avem, am rãspuns noi. Avea numai Mota un Browning 6,35 si Vernichescu.
Apoi ne-au scos rând pe rând din casã, tinuti de brat de câte 2 comisari si am fost pusi fiecare în câte o masinã care astepta în stradã.
Din casã se auzea cum plânge bãtrâna mamã a lui Dragos.
Masinile pornesc. Oare unde ne duc? Nu vorbim nici un cuvânt, nu întrebãm nimic pe cei cãrora le suntem prizonieri. Nici el nu ne întreabã. Dupã ce strãbatem mai multe strãzi, intrãm la Prefectura Politiei. Suntem coborâti, apoi introdusi într-o camerã. Acolo suntem cãutati prin buzunare. Ni se ia tot ce aveam asupra noastrã, plus guler si cravatã. Această cãu tare prin buzunare, această despuiere de gulere, acest tratament de pungasi de buzunare ne umileste pânã la ultima expresie. Dar suntem abia la începutul acestui drum al umilintei. Pusi apoi în picioare cu fata la perete, fãrã a avea dreptul sã întoarcem capul si tinuti mai multã vreme în situatia aceasta ne gândeam: oameni de acum câteva ceasuri, liberi, mândri si hotãrâti de a sfãrâma lanturile neamului nostru, iatã ce am ajuns: niste bieti neputinciosi, stând cu fetele la perete nemiscati, la porunca unor nenorociti de agenti de politie, cãutati prin buzunare ca pungasii, despuiati de gulere, cravate, batiste, inele.
De acum va veni marea noastrã suferintã, care încetul cu încetul ne va sfâsia inima. Ea începea prin umilirea noastrã.

Cred cã nu existã suferintã mai mare pentru un luptãtor, care trãieste din mândrie si din onoare, decât dezarmarea si apoi umilirea lui. Totdeauna, moartea e mult mai dulce decât aceasta.
Suntem introdusi apoi într-o camerã cu bãnci si asezati la câte 5 metri cu agenti lângã noi, fãrã voie de a ne uita unul la altul. Asa am stat ore întregi pânã la început sã ne cheme la interogator. Pãrtasi ai acestor ore lungi, apãsãtoare, eram: Mota, Tudose Popescu, Radu Mironovici, Corneliu Georgescu, Vernichescu, Dragos si eu.
Dupã un timp am fost chemati câte unul la interogator. Acesta se fãcea într-o camerã mare în prezenta procurorului, judecãtorului de instructie, a generalului Nicoleanu si a unor reprezentanti ai ministrilor. Mie mi-a venit rândul spre dimineatã. Acolo mi s-au pus î n fatã niste scrisori ale mele si douã cosuri în care erau toate revolverele noastre pe care le ascunsesem într-un loc bun. Si nu stiam cum de ajunseserã acolo.
Întelegeam: pe noi ne-au prins, dar cine a spus unde sunt revolverele?
Începe interogatoriul me u. Eu nu stiam ce au declarat ceilalti si nici nu avusesem vreo întelegere anterioarã între noi, ce sã declarãm, deoarece nu ne-am imaginat cã am putea ajunge într-o asemenea situatie. De aceea am judecat singur situatia si am luat hotãrârea pe care am crezut-o eu cea mai bunã.
Un minut de rãspântie.
Când mi s-a pus prima întrebare, desi trecuserã peste 3 minute de la intrarea mea în salã, încã nu convenisem sã judec situatia în care mã aflam si sã pot lua vreo hotãrâre. Eram coplesit de obosealã si zbuciumat sufleteste. De aceea când mi s-a cerut sã rãspund, am zis:
   Domnilor! Vã rog sã-mi dati un minut de gândire înainte de a rãspunde.
Se punea problema: a nega sau a nu nega. În acel minut mi-am încordat toate puterile mintii si ale sufletului si am ajuns la hotãrârea de a nu nega. De a afirma adevãrul. Si nu cu timiditate si cu regrete, ci de a sarja cu el.
   Da, ale noastre sunt revolverele; cu ele am vrut sã împuscãm pe ministri, pe rabini si pe marii bancheri jidani.
M-au întrebat numele acestora.
Când amînceput sã le spun numele, începând cu Alex. Constantinescu si terminând cu bancherii Blank, Filderman, Bercovici, Honigman, toti cei de fatã îsi holbau ochii din ce în ce mai mari, îngroziti. De aceea am bãnuit cã ceilalti camarazi, ascultati pânã la mine, negaserã.
   Dar pentru ce, Domnule, sã-i omorâti?
   Pe cei dintâi pentru cã si-au vândut tara. pe cei de ai doilea ca dusmani si corupãtori.
   Si nu regretati?
   Nu regretãm… Dacã am cãzut noi, nu e nimic; în urma noastrã mai sunt zeci de mii care gândesc ca noi!
Spunând acestea, parcã mã eliberam de sub pietroiul umilirii, sub care atitudinea de negare m-ar fi cufundat mai mult. Acum stãteam pe credinta mea, care mã adusese

aici si înfruntam cu mândrie si soarta grea care mã astepta si pe acei care pãreau stãpânii mei pe viatã si pe moarte.
Pe tema negãrii trebuia sã stau în defensivã, sã mã apãr de acuzatiile care mi le aduceau, sã cer indulgentã, sã captez bunãvointa lor. La procesul care ar fi urmat, pe baza probelor scrise pe care ei le posedau, ar fi trebuit sã trecem printr-o dureroasã si rusinoasã situatie, negându-ne propriul nostru scris si propria noastrã credintã, negând adevãrul. Ceea ce era în contra constiintei noastre si în contra onoarei întregii noastre miscãri. Reprezentanti ai unei mari miscãristudentesti, sã nu avem curajul rãspunderii faptelor si credintelor noastre? Iar pe deasupra, ai nostri si tara nu ne-ar fi stiut gândurile, ori singurul rod al suferintei noastre, oricât de lungã ar fi fost, acesta era: o tarã nelãmuritã sã-si cunoascã mãcar bine dusmanii ei.
Pe urmã am fost pus sã scriu aceste declaratii cu mâna mea. Le-am scris.
La sfârsit însã, am adãugat: termenul nu era fixat. Pe noi ne-a prins în discutie, eu sustineam fixarea datei peste o sãptãmâna sau douã, atunci anchetatorii s-au oprit, insistând din ce în ce mai mult sã mã facã sã renunt la aceastã precizare. Mai târziu mi-am dat seama de ce insistau. Pentru cã aceastã ultimã frazã desfiinta valoare juridicã a întregii acuzatii si forma punctul nostru de apãrare, deoarece un complot cere patru lucruri: 1. o asociere în acest scop; 2. fixarea persoanelor; 3. adunarea armelor; 4. fixarea datei actiunii. Noi nu aveam data fixatã si ne aflam în faza discutiei.
Termenul era de o importantã capitalã, cãci în douã sãptãmâni se putea întâmpla; ori sã ne îmbolnãvim noi, ori sã moarã persoanele fixate de noi, ori sã cadã guvernul, ori sã cedeze etc.
Întreaga noastrã apãrare juridicã se va baza pe acest punct.

***

Dupã aceastã declaratie am fost condus de agenti într-un beci, bãgat acolo într-o celulã singur si închis cu lacãt pe dinafarã. În celulele vecine am înteles cã sunt camarazii mei. Am bãtut cu pumnul în perete si am întrebat cine mai este. Am auzit prin zid rãspunzând: Mota. M-am asezat pe scânduri sã adorm, fiindcã eram distrus d e oboseealã, dar, neavând palton, m-a apucat frigul si am început sã tremur. Apoi au început sã mã mânânce pãduchii. Misunau cu zecile. Am întors scândurile pe partea cealaltã; ei se ridicau deasupra. Am fãcut de mai multe ori aceastã operatie pânã ce am în teles cã s-a fãcut ziuã.
Am auzit zgomot la usã. S-a deschis si am fost scosi toti afarã, apoi condusi separat si asezati în câte o masinã, însotiti fiecare de câte doi jandarmi si doi comisari. Masinile au pornit una dupã alta. Si aceeasi întrebare: oare unde mergem?
Am strãbãtut mai multe strãzi necunoscute, cu oameni curiosi care se uitau dupã noi. Iesim afarã din capitalã si masinile se opresc în fata unor porti mari, deasupra cãrora era scris: „Închisoarea Vãcãresti". Suntem dati jos si pusi între baionete, la distantã de 10 m. unul de altul. Se aude un uruit de lacãte si de lanturi si portile mari se deschid. Unul câte unul ne facem cruce si pãsim înãuntru. Condusi sus la directie, nu se dau

mandatele de arestare. Ne dãm seama cã suntem arestati pentrucomplot contra sigurantei statului, cu pedeapsa prevãzutã: muncã silnicã.
Am fost introdusi într-o altã curte, în mijlocul cãreia stãpâneste o bisericã înaltã. De jur-împrejur sunt ziduri si pe lângã ele celule si încãperi. Am fost bãgat într-o celulã din fund, latã de 1m. si lungã de 2 m. si închis pe dinafarã cu lacãte. Înãuntru este numai un pat de scânduri, lângã usã, o micã ferestruicã cu gratii de fier. Mã întreb unde or fi ceilalti. Mã culc apoi cu capul pe scânduri si adorm. Dupã vreo douã ore mã t rezesc tremurând. Era frig în celulã si nu intra nici o razã de soare. Privesc buimãcit în jurul meu si nu-mi vine sã cred unde sunt. Mã uit bine si vãd mizeria de lângã mine. Îmi zic: în grea situatie am ajuns. Un val de durere mi se coboarã în inimã. Darmã mângâi singur:
E pentru neamul nostru.
Apoi încep sã fac miscãri de gimnasticã cu bratele, pentru a mã încãlzi.
Pe la ora 11, aud pasi. Un gardian îmi deschide usa. Mã uit la el. Poate sã-l fi cunoscut vreodatã în viatã. E un om strãin si ursuz. Se uitã la mine cu ochi rãi. Îmi dã o pâine neagrã si o strachinã cu bors. Îl întreb:
Domnule gardian, nu cumva ai sã-mi dai o tigarã?
N-am!
Mã închide din nou cu lacãtul si pleacã. Eu rup din pâinea neagrã si sorb câteva linguri din strachina de bors. Le asez apoi jos pe cimentul din celulã si încep sã-mi adun gândurile. Nu puteam sã mã lãmuresc cum de ne-a prin politia. A spus vreunul dintre noi din gresealã cuiva? Ne-a trãdat cineva? Cum de au gãsit revolverele?
Iar aud pasi. Mã uit pe ferestruicã. Un preot si mai multi domni se apropie de usa mea si încep sã-mi spunã:
Bine Domnilor, se poate Dvs. tineri culti sã faceti una ca aceasta?
Dacã se poate ca acest popor român sã piarã invadat de jidãnime si coplesit de vânzarea, desfrâul si batjocura conducãtorilor lui, se poate si ceea ce am fãcut noi.
Dar aveti atâtea cãi legale!
Am bãtut noi toate cãile legale pânã când am ajuns aici. Si dacã ni se deschidea vreuna, poate nu ajungeam nici noi în aceste celule.
Si acum e bine? Va trebui sã suferiti pentru ceea ce ati fãcut!
Poate din suferinta noastrã va iesi ceva mai bun pentru neamul acesta.
Au plecat.
Pe la ora 4 a venit un gardian si mi-a adus o pãturã roasã de vremi si un sac mare plin cu paie în loc de saltea. Mi le-am asezat cât am putut mai bine. Am mai mâncat putinã pâine si m-am culcat. Mã gândeam la discutia cu preotul si-mi spuneam: din petrecerile si din traiul tihnit al fiilor lui, un neam nu a câstigat niciodatã nimic. Din suferintã totdeauna a iesit ceva mai bun pentru el. Izbutisem sã gãsesc un rost al suferintei noastre si în acelasi timp un suport moral pentru aceste ceasuri triste.
M-am sculat atunci, m-a pus în genunchi si m-am rugat:

Doamne! Ne luãm asupra noastrã toate pãcatele neamului acestuia. Primeste-ne suferinta de acum. Fã ca din această suferintă sã rodească o zi mai bunã pentru el. M-am gândit apoi la mama mea si la cei de acasã, care poate vor fi auzit de soarta mea si se gândesc la mine. M-am rugat pentru ei si m-am culcat.

Desi m-am culcat îmbrãcat si m-am învelit cu pãtura, mi-a fost frig si am dormit rãu din cauza saltelei de paie. M-am trezit la ora opt când îmi deschidea un gardian usa, întrebându-mã dacã nu vreau sã ies câteva minute afarã. Am iesit si am început sã fac gimnasticã pentru a mã încãlzi.

Rândul meu de celule era mairidicat si vedeam toatã curtea. La un moment dat vãd pe cineva îmbrãcat în costum national plimbându-se printre hoti. Era tatãl meu. Dar nu-mi venea sã cred. Ce sã caute el aici? L-or fi arestat si pe el? Fac câteva semne si mã vede. Gardianul mã opreste:

Domnule, nu ai voie sã faci nici un semn!

E tatãl meu, îi rãspund eu.

Poate sã fie, dar nu ai voie sã faci semne.

Mã uit la el si îi spun:

Camarade, lasã-ne în plata lui Dumnezeu cu suferinta pe care ne-a dat-o El; nu mai pune si tu deasupra.

Si am intrat în celulã.

Dupã masã m-au scos din nou. M-au luat între baionete si m-au condus afarã din închisoare. Acolo, în drum, erau asezati toti în flanc câte unul, la câte 10 metri distantã, fiecare între douã baionete. În cap era tatãl meu, între doi soldati cu baioneta la armã. Mai veniserã câtiva noi: Traian Breazu de la Cluj, Leonida Bandac de la Iasi, Dãnulescu. N-aveam voie sã ne întoarcem capul sau sã ne facem semne unul altuia. O secundã doar am putut sã prind cu privirea fetele slãbite ale bietilor mei camarazi de suferintã.

Ceea ce îmi rodea inima, era situatia nedreaptã în care era pus tatãl meu. Nu era vinovat cu nimic. Luptãtor de o viatã pentru neamul acesta, profesor de liceu, maior, fost comandant de batalion pe linia I-a a frontului tot timpul rãzboiului, de mai multe ori parlamentar si nu dintre cei obscuri, era purtat acum între baionete pe strãzile capitalei.

Am plecat astfel încolonati spre tribunal. Românii se uitau la noi nepãsãtori. Când am ajuns însã în cartierul jidãnesc, jidanii au iesit cu totii la usi si la geamuri. Unii de aruncau priviri batjocoritoare si râdeau; altii fãceau comentarii în gura mare, altii scuipau.

Noi am plecat capul în pãmânt si am mers asa tot timpul cu inima încãrcatã de durere. Tribunalul ne-a confirmat mandatele.Am fost apãrati de D-l avocat Paul Iliescu care s-a oferit cel dintâi sã pledeze pentru noi.

Am fost trimisi înapoi la în aceeasi formatie si pe acelasi drum. Pe la chioscuri vedeam anunturile ziarului „Dimineata" si a celorlalte foi jidãnesti scrise cu literã mare: „Complotul studentesc", „Arestarea complotistilor".

Si iarãsi am ajuns în celula mea. Timp de douã sãptãmâni am stat acolo în frig, fãrã ca sã mai stiu nimic de ceilalti si fãrã ca sã mai am vreo veste de afarã.

***

Dupã douã sãptãmâni, lungi ca douã veacuri, am fost scosi din celulã si am fost pusi în camere cu sobe, câte trei în fiecare. Ni s-a îngãduit sã ne facem de mâncare în comun si sã luãm masa împreunã.
Când ne-am revãzut a fost o adevãratã sãrbãtoare.
Eu am fost pus în aceeasi camerã cu Dragos si Dãnulescu. Între timp se predase si Gârneatã, presedintele Asociatiei Studentilor Cristini din Iasi, asa încât numãrul nostru crescuse la 13. Tatãl meu, fãrã nici o vinã, Mota, Gârneatã, Tudose Popescu, Corneliu Georgescu, Radu Mironovici, Leo nida Bandac, Vernichescu, Traian Breazu si eu, acuzati de complot; Dragos si Dãnulescu retinuti pentru cã fuseserãm în casã la ei. În afarã de acestia mai era si Vladimir Frimu, pe care l-am gãsit aici, arestat cu prilejul manifestatiei de la casa ministru lui de interne. Am obtinut un primus si cu alimente pe care începuserã a ni le trimite rudele si cunoscutii de afarã ne fãceam singuri mâncare. Masa care se dãdea detinutilor era în adevãr ceva înspãimântãtor, iar mizeria în care trãiau era de nedescris.
Tatãl meu obtinuse de la Directie permisiunea ca în fiecare dimineatã, la ora 7, sã ne ducem la biserica din curtea închisorii, pentru a ne închina. Ne asezam cu totii în genunchi în fata altarului si spuneam „Tatãl nostru", iar Tudose Popescu cânta „PreaSfântã Nãscãtoare de Dumnezeu".
Acolo gãseam mângâiere pentru viata noastrã tristã din închisoare si nãdejde oentr uziua de mâine.
Ne fãcusem apoi fiecare program de muncã. Mota se ocupa de proces, Dãnulescu îsi pregãtea examenele de la Medicinã. Eu lucram la un plan de organizare a tineretului în vederea luptei nationale: organizarea centrelor studentesti, a flãcãilor de la sate si elevilor de liceu. La el am lucrat pânã la Crãciun si îl pusesem la punct pânã în cele mai mici amãnunte, urmând ca atunci când vom iesi din închisoare, sã-l punem în practicã; dacã nu, sã gãsim pe cineva din afarã pentru a începe organizarea. Aceasta trebuia sã se facã în cadrul „Ligii". „Liga" sã fie organizatia politicã, iar alcãtuirea noastrã, organizatie de educatie si de luptã a tineretului.
În ziua de 8 noiembrie, Sfintii Arhangheli Mihail si Gavril, discutam ce nume sã dãm acestei organizatii tineresti. Eu am spus „Arhanghelul Mihail".
Tatãl meu spune:
Este în bisericã o icoanã a Sfântului Mihail, pe usa din stânga altarului.
Sã mergem s-o vedem!
M-am dus cu Mota, Gârneatã, Corneliu Georgescu, Radu Mironovici si Tudose.
Ne uitãm si în adevãr rãmânem uimiti. Icoana ni s-a arãtat de o frumusete neasemuitã. Eu niciodatã nu fusesem atras de frumusetea vreunei icoane. Acum însã mã simteam legat de aceasta cu tot sufletul si îmi fãcea impresia cã Sfântul Arhanghel e viu. De aici am început sã iubesc icoane.

De câte ori gãseam biserica deschisã intram si ne închinam la icoane. Ni se umplea sufletul de liniste si de bucurie.
Începe chinul drumurilor la Tribunal. Pe jos, între baionete, prin noroi, cu ghetele rupte si uzi la picioare.
Niste samsari jidani, care furaserã statul cu câteva sute de milioane, erau dusi cu masinile, iar noi pe jos. De multe ori deplasãrile erau fãcute degeaba, numai ca sã fim chinuiti. Pe mine, judecãtorul de instructie m-a chemat de 25 ori, pentru a mã interoga numai de douã ori. Din declaratiile noastre de la început, n-am schimbat nimic.

***

Un gând ne frãmânta necontenit: cine ne-a trãdat? Stam nopti, cãutam sã dezlegãm aceastã enigmã. Ajunseserãm sã ne bãnuim unii pe altii.
Într-o dimineatã m-am dus în bisericã si m-am rugat la icoanã, sã ne descopere pe acel care ne-a trãdat. În seara aceleiasi zile, asezându-ne cu totii la masã, m-am adresat camarazilor:
   Sunt nevoit sã vã aduc o veste tristã. Trãdãtorul a fost descoperit. El se aflã în mijlocul nostru si stã la masã cu noi.
Toti se uitau unul la celãlalt. Eu cu Mota urmãream figurile fiecãruia, cãutând sã surprindem vreun gest care ar fi putut sã ne dea o cât de slabã indicatie. Am dus mâna la buzunarul de la piept si am spus:
   Acum sã vã arãt si actele.
În acest moment, Vernichescu s-a ridicat drept în picioare, a stat o clipã nelãmurit, apoi a dat cheia de la lada cu alimente lui Bandac si a zis:
   Eu plec.
Nouã ni s-a pãrut curioasã plecare lui Vernichescu, dar ne-am continuat discutiile pe tema actelor pe care refuzam sã le arãt, deoarece nu le aveam.
Când am plecat de la masã, l-am gãsit pe Vernichescu sigur. Ni s-a adresat:
   Codreanu mã bãnuieste pe mine.
I-am spus cã eu nu bãnuiesc pe nimeni si ne-am împãcat.

***

Trecuserã sãptãmâni peste sãptãmâni si viata noastrã se scurgea cu greu în închisoare. Pe peretele din dreptul patului însemnam fiecare zi care trecea prin câte o liniutã fãcutã cu creionul. Viata din închisoare e grea, istovitoare pentru omul care s-a nãscut liber si care a trãit mândru. E îngrozitor sã te simti înlãntuit, între ziduri înalte si dusmãnoase, departe de ai tãi, despre care nu mai stii nimic. Si nici mãcar între aceste zi duri nu esti liber; trei sferturi din timp stai sub lacãt, în celulã sau în camerã. În fiecare searã, zgomotul sinistru al zãvoarelor care se închid la usa ta, te aruncã într-o atmosferã de tristete. Afarã, dusmanii acestui neam stau liberi, se bucurã de o noare, de toate bunãtãtile, iar noi, pe deasupra mizeriilor morale de multe ori ne culcãm flãmânzi si tremurãm toatã noaptea de frig pe paturile de scânduri si pe paie.
Dar iatã, ne vin si zile de bucurie. Dupã douã luni de închisoare ne vine vestea cã a sosit ordinul ca tatãl meu si Dãnulescu sã fie eliberati. O mare bucurie pentru noi. Le

ajutãm sã-si facã pachetele si în scurt timp sunt dusi din mijlocul nostru. Îi privim cum pleacã, urmãrindu-i cu ochii pânã ce ies pe prima poartã. Am rugat pe tatãl meu sã-i spunã mamei si celor de acasã sã nu aibã nici o grijã.
Orice eliberare este un prilej de mare bucurie pentru cei ce rãmân. Toti se bucurã. Probabil cã prin eliberarea unuia, fiecare se întãreste în speranta propriei sale eliberãri. Dupã putin timp au plecat: Dragos, Bandac, Breazu si Vernichescu, fiind si ei ca si tatãl meu si Dãnulescu scosi din proces. Am rãmas numai sase, dati în judecatã pentru „complot contra sigurantei statului".
Dragos, dupã câteva zile, ne-a trimis vestea cã Vernichescu este acela care ne-a denuntat. El a copiat si declaratiile acestuia care se aflau la dosar. Am primit aceastã veste cu sufletul plin de amãrãciune. Neamul nostru mereu a avut parte de trãdãtori.

AFARÃ

La toate Universitãtile studentii au reintrat la cursuri. Se pare cã ne gãsim în fata unui moment de dezorientare. De douã luni ei trãiesc sub teroarea presei jidãnesti. Aceasta exagereazã necontenit gravitatea încercãrii noastre rãzbunãtoare si consecintele „dezastruoase" pentru tarã. Ea strigã, cã ne-am pierdutorice încredere în fata „lumii civilizate"; cã suntem un stat balcanic. Neîncetat se întreabã: ce va spune Berlinul, ce va spune Viena, ce va spune Parisul. Si astfel, transformati în apãrãtorii „intereselor permanente ale statului", jidanii îndeamnã în f iecare zi pe conducãtori la mãsuri radicale în contra miscãrii nationale care trebuie reprimatã cu „ultima violentã".
Cu un an în urmã, pe când Max Goldstein punea bomba la Senat si politia aresta pe jidanii comunisti, aceeasi presã striga:
„Un stat nu sepoate mentine prin violentã împotriva vointei populare. Unde este Constitutia? Unde sunt legile? Unde sunt libertãtile garantate de Constitutie? Ce va zice strãinãtatea în fata unui stat care ia asemenea mãsuri restrictive? Nu se poate mentine un stat pri n arestãri, închisori, baionete, teroare. Pentru cã la violenta statului multimea sau indivizii izolati vor rãspunde cu violentã La fortã, cu forta. La teroare, cu teroarea. Si nu vor fi vinovati ei, ci vinovat va fi statul care i-a provocat."
Iar acum cuo nerusinare pe care numai cei legati la ochi nu o vãd, tot aceastã presã scrie:
„Nu-i de ajuns cã au fost arestati acesti teroristi. Ei trebuiesc condamnati în asa fel încât sã se dea un exemplu. Si nici atât nu-i de ajuns: trebuie arestati toti acei care vânturã asemenea ideiantisemite, care aduc atâta rãu tãrii noastre. Aceastã buruianã antisemitã trebuie smulsã din rãdãcini. Si trebuie procedat fãrã crutare si fãrã milã."
Acestui puhoi de vrãjmãsie, presa nationalã îi opune o dârzã rezistentã. În afarã de ziarul **„Universul"**, care a avut totdeauna o atitudine corectã fatã de manifestatiunile constiintei nationale, miscarea nationalistã avea atunci urmãtoarele foi: **„Cuvântul Studentesc"**, foaie îngrijitã de studentimea bucuresteanã, care intrase abia acum sub conducerea neobositilor nostri camarazi de afarã: Simionescu, Râpeanu, Fãnicã Anastasescu, Dãnulescu si altii, ale cãror nume îmi scapã; **„Dacia Nouã"** , organ al studentilor din Cluj, cu Suiaga, Mocanu, poetul Iustin Iliesu, autorul ***„Imnului***

Studentesc" etc.; **„Cuvântul Iasiului"** , organ al studentimii iesene; **„Desteaptã-te române"** , organ al studentimii din Cernãuti, mutat de curând la Câmpulung sub conducerea Drului Cãtãlin si Danieleanu; **„Apãrarea Nationalã**" , organ al L.A.N.C. Bucuresti, cu articolele sfinte ale profesorului Paulescu, din care desprindem urmãtoarele rânduri: *„ ...S-a aplicat constrângerea prin frig, foame si teroare, întrebuintate cu succes de jidanii bolsevici. Cine a putut sã-si închipuie vreodatã cã va veni o vreme când copiii nostri, floarea natiei românesti, vor fi siliti sã sãrbãtoreascã închisi în beciurile unei temnite, sau alungati în viscol fãrã adãpost si fãrã hranã, sãrbãtoarea unirii tuturor românilor. E probabil cã nu v-ati dat seama cã vã rãzboiti împotriva întregii natii românesti."* **„Unirea"** , organ al L.A.N.C., Iasi, sub conducerea profesorului Cuza, cu articole de logicã nemuritoare; **„Nationalistul"** , organ popular al Ligii-Iasi; **„Libertatea"** , foaie popularã din Orãstie, a pãrintelui Mota, care aratã gestul nostru în adevãrata luminã, despicând primul, fãrã nici o ezitare, valul de tãcere care ne înconjura în cele dintâi momente.

***

Studentimea întelege jertfa noastrã. De aceea, miscarea studenteascã se va strânge tot mai mult în jurul acestor ziduri ale închisorii „Vãcãresti" , unde fiecare centru studentesc îsi are pe ai sãi. Tãranii încep sã ne poarte de grijã. Ei ne trimit bani si fac slujbe prin biserici pentru noi, îndeosebi în muntii Bucovinei si în Ardeal, unde strãbãtea **„Libertatea"**.

Iatã un mic exemplu:

OBOLUL MOTILOR
PENTRU STUDENTII DE LA VÃCÃRESTI

(**„Cuvântul Studentesc"**, nr. 7, anul II din 4 martie 1924)

„.Printre darurile de bani pe care le-au primit studentii închisi la Vãcãresti de la tãranii multor sate din cuprinsul tãrii se gãseste unul mai strãlucitor si mai de pret decât toate. E darul trimis de motii din Muntii Apuseni. Câte 2, câte 3, câte 5 lei si-au scormonit si ei dintr-un colt de serpar ori de nãframã si i-au îndreptat la vale, pe potecile bãtute de Iancu, i-au trimis împreunã cu sufletul lor, hãt acolo, departe, la Vãcãrestii de peste munte, unde au auzit ei cã stau întemnitati fiii lor, care au vrut sã-i scape de nevoi si de nedreptate, de sãrãcie si obidã. Din cel mai sãrac colt de tarã, despre care cântecul spune cu atâta amar si jale:

Muntii nostri aur poartã,
Noi cersim din poartã-n poartã

Li s-a trimis studentilor de la Vãcãresti cel mai scump dar: o mânã de bãnuti si o frânturã de suflet de cersetor flãmând si gol fãr' adãpost, suflet care ascunde sub o zdreantã comoara cea mai de pret: sãnãtatea, izvorul nesecat de tãrie, din care porneste la vreme de cumpãnã Mântuirea Neamului! Motii se gândesc la studenti! Sufletul lor începe a întelege, a misca, a-si fãuri un nou ideal. E semnul cel mai bun si mai mult grãitor! Ascultati si câteva din numele lor:

Din Risca, de lângã Baia de Cris, au trimis: Nicolae Oprea, 2 lei; Nicolae Florea, 3 lei; N. Hãrãgus, Aron Grecu, Tigan Adam, A. Hentiu, N. Bulg, Ion Asileu, Al. Vlad, N. Borza, N. Leucian, Antonie Florea, A. Leucian, toti câte 5 le; N. Chiscut, A. Riscutã, Ion Ancu, Saliu Faur, câte 10 lei; N. Florea, preot si N. Rusu, câte 15 lei; N. Baia, notar si Dutu Riscutã, câte 20 lei. Total, 210 lei."

Tãranii vor întelege în curând, se vor lega de noi cu sufletul lor tare si îndelung rãbdãtor, în asteptarea unui ceas de dreptate.

GÂNDURI DE VIATÃ NOUÃ

Vin si sãrbãtorile Crãciunului. Noi rãmasi acolo singuri, ne gândeam la cei de acasã si în noptile lungi, în care nu puteam dormi, ne frãmântau mereu gândurile. Oare când vor învinge ai nostri? Când vom iesi de aici? Dacã vom fi condamnati la 10-15 ani, vom putea rezista pânã la sfârsit, sau suferinta si grijile ne vor mãcina sãnãtatea zi cu zi si vom muri în închisoare?

Pluteam în necunoscut. Starea aceasta de incertitudine ne consuma. Am fi dorit sã se fixeze odatã termenul procesului pentru a sti ce e cu noi si ce soartã ne asteaptã.

Suferinta si soarta comunã care ne astepta ne legau unul de altul din ce în ce mai mult, iar discutiile asupra nenumãratelor

probleme, pe care nu le puneam ne duceau la aceeasi concluzie, ne formau încetul cu încetul acelasi mod de a gândi. Cele mai mici chestiuni interesând miscarea nationalã ne frãmântau ore si zile întregi. Acolo ne-am învãtat a gândi adânc si a urmãri o problemã pânã în cele mai mici amãnunte. Am reluat cercetare a problemei jidãnesti, a cauzelor ei, a posibilitãtilor de rezolvare. Am stabilit planuri de organizare si actiune. Dupã un timp, terminaserãm cu discutiile. Ajunseserãm la legi, la adevãruri indiscutabile, la axiome.

Priveam la dibuirile celor ce încerca u sã se ocupe cu problema nationalã, dând nastere fie unei foi, fie vreunei parodii de organizatie, la concluziile false la care ajungeau pe linia doctrinarã, la incertitudinile în materie de organizare, la lipsa de conceptie în materie de actiune.

Ne dãdeam seama acum si mai mult, în urma unei cugetãri mai adânci, cã:

1.Problema jidãneascã nu este o utopie, ci o gravã problemã de viatã si de moarte pentru poporul român; conducãtorii tãrii, grupati în partide politice, devin din ce în ce mai mult o jucãrie în mâna puterii iudaice;

2.Politicianismul acesta , prin conceptia lui de viatã, prin morala lui, prin sistemul democratic din care îsi trage fiinta, constituie un adevãrat blestem cãzut peste capul tãrii;

3.Poporul român nu va putea rezolva problema jidãneascã mai înainte de a-si fi rezolvat problema politicianismului sãu.

Prima tintã de atins a poporului român, în drumul sãu de nãruire a puterii iudaice care-l apasã si sugrumã, va trebui sã fie nãruirea acestui politicianism. O tarã îsi are si jidanii si conducãtorii pe care îi meritã. Dupã cum tântarii nu se pot aseza si nu pot trãi decât în mlastinã, tot asa si acestia nu pot trãi decât înfipti pe mlastina pãcatelor

noastre românesti. Deci, pentru a birui, va trebui sã ne stârpim întâi propriile noastre pãcate. Problema este mai adâncã chiar decât ne-a arãtat-o profesorul Cuza. Misiunea acestei lupte este încredintatã tineretului românesc, care, dacã vrea sã rãspundã acestei misiuni istorice, dacã vrea sã mai trãiascã, dacã vrea sã mai aibã tarã, trebuie sã sepregãteascã si sã-si adune toate puterile pentru a duce lupta si a birui. Ne-am hotãrât ca atunci când vom iesi de aici, dacã ne va ajuta Dumnezeu sã nu ne mai despãrtim, sã rãmânem uniti si sã ne închinãm viata acestui scop.
Dar pânã sã ne ocupãm de defectele neamului, am început sã ne ocupãm de propriile noastre pãcate. tineam sedinte de ore întregi si fiecare spunea celuilalt defectele pe care le-a observat. Si cãutam sã facem sfortãri pentru a ni le îndrepta. Era o problemã delicatã, deoarece asa e fãcut omul: nu-si ascultã cu inimã usoarã critica propriilor defecte. Fiecare crede sau vrea sã se arate cã e perfect. Dar noi spunem: întâi sã ne cunoastem si sã ne îndreptãm pãcatele noastre si pe urmã vom vedea dacã avem dreptul sau nu de a ne ocupa si de ale altora.
Asa ne-au trecut sãrbãtorile si dupã sãrbãtori si iarna. A venit primãvara. Despre soarta noastrã viitoare, încã nu stiam nimic. Atât doar, cã afarã se determinase un mare curent popular pentru noi si pentru cauza noastrã, cu toate încercãrile disperate ale presei jidãnesti de a-i pune stavilã. Acest curent crestea mereu printre studenti, orãseni si tãrani, deopotrivã de puternic în Ardeal, în Basarabia, în Bucovina si în Vechiul Regat. Acum, de pretutindeni primeam scrisori de încurajare si de îndemn.

***

Primãvara ne aduce în sfârsit o mare bucurie. Fixarea procesului pentru 29 martie, la Curtea cu Jurati de Ilfov. Începem sã ne pregãtim. Dar ce pregãtire sã facem? Noi am declarat totul. Am spus tot ce aveam de spus. Se înscriu avocati care ne viziteazã. Ne atrag atentia cã situatia noastrã e grea, din cauza declaratiilor fãcute si cã ar fi bine sã renuntãm la ele si la atitudinea noastrã de pânã acum. Cã ar fi mai prudent a ne pune pe tema negãrii. Noi refuzãm categoric si rugãm, dacã pot sã ne apere în cadrul declaratiilor fãcute de noi, pe care nu întelegem sã le schimbãm întru nimic, oricare ar fi rezultatul procesului.

***

Dacã printr-o întâmplare ne achitã, cum de despãrtim de icoana noastrã la care ne-am rugat în fiecare dimineatã?
Am cãutat printre toti arestatii si am gãsit un pictor. Am vorbit cu el si în timp de trei sãptãmâni ne-a fãcut o icoanã mare de peste 2 m lungime, copiatã exact dupã aceea din bisericã, una micã pe care s-o port cu mine si alta mijlocie pe care s-o dau mamei m ele. Mota îsi face si el una pe care s-o dea pãrintilor.
Apoi ne facem socoteala cã fatã de declaratiile noastre, cel putin cinci ani, e mai mult ca sigur cã vom primi. Si atunci ne rugãm în fata icoanei:
– Doamne! Noi tot îi socotim pierduti acesti cinci ani. Dacã vom scãpa, ne legãm ca acest timp sã-l întrebuintãm în luptã.

Si am hotãrât ca în caz de vom fi achitati sã ne mutãm la Iasi cu totii. Acolo sã ne facem centrul nostru de actiune. De acolo sã începem, dupã planurile care erau gata, organizarea întregului tineret al tãrii cu elevii si elevele cursului superior de liceu si chiar cu cei din cursul inferior, cu scolile normale, cu scolile de meserii, cu seminarele, cu scolile comerciale si cu flãcãii de la tarã. În sfârsit urma reorganizarea centrelor studentesti. Toti acestia trebuiau sã creascã în spiritul credintei care ne însufletea pe noi, pentru ca pânã la majorat, sã aparã pe câmpul politic, unde se va decide soarta luptei noastre, serii dupã serii, ca niste valuri de asalt care vin din urmã sinu se mai sfârsesc.

IZOLAREA POLITICIANISMULUI

Politicianismul infecteazã viata noastrã nationalã. Organizarea acestui tineret, în afarã de necesitatea autoeducãrii, mai este necesarã si spre a-l feri si izola de politicianism si de infectia lui. Coborârea infectiei spre tineretul român înseamnã nimicirea noastrã si victoria deplinã a lui Israel.
Mai mult! Aceastã organizare a tineretului va rezolva însãsi problema politicianismului care nemaiprimind elemente tinere, va fi condamnat la moarte prin inanitie , prin lipsã de alimentare. Lozinca întregii generatii trebuie sã fie: nici un tânãr nu va mai intra pe poarta vreunui partid politic. Acela ce se va duce, este un trãdãtor al generatiei sale si al neamului. Pentru cã el, prin prezenta lui, prin numele lui, prin banul lui, prin munca lui contribuie la înãltarea puterii politicianiste. Trãdãtor este acel tânãr, dupã cum trãdãtor este acela care pleacã de pe frontul fratilor sãi si trece pe pozitia inamicului. Desi poate nu va trage cu propria sa armã, dar c hiar dacã va aduce numai apã pentru a rãcori pe cei ce trag, el este pãrtas la uciderea acelora care cad din rândurile camarazilor sãi si deci trãdãtor al cauzei.
Teoria care ne îndeamnã sã intrãm toti în partide, pentru a le face mai bune, dacã zicem cã sunt rele, e falsã si perfidã. Dupã cum de le începutul lumii curge, zi si noapte, necontenit, prin mii de râuri, prin fluvii numai apã dulce în Marea Neagrã si nu reuseste sã-i îndulceascã apa, cin din contrã se face sãratã si cea dulce, tot asa si noi în cloaca partidelor politice, nu numai cã nu le vom îndrepta, dar ne vom strica si pe noi.

***

Cu aceste gânduri si hotãrâri plecam în cazul cã am fi fost achitati. Sistemul de organizare era gata. Planul nostru de actiune era stabilit pânã în cele mai mici amãnunte. Rostul fiecãruia era fixat. Foaia ce trebuia sã aparã avea sã poarte numele **„GENERATIA NOUÃ"**, iar întreaga noastrã organizare trebuia sã se cheme**„ARHANGHELUL MIHAIL"**. Toate steagurile trebuiau sã poarte pe ele chipul Sfântului Arhanghel Mihail din biserica de la Vãcãresti.
Aceastã organizare, asa acum o vedeam noi, a unei întregi generatii tinere românesti, urma sã fie sectia tinereascã a organizatiei politice L.A.N.C., cu scop de educatie.

Pentru noi, această conceptie zãmislitã între zidurile închisorii „Vãcãresti", era un început de viatã. Era ceva nou, ceva complet si ca gândire si ca organizare si ca plan de actiune, deosebit de tot ce gândiserãm mai înainte. Era un început de lume. O temelie pe care vom clădi de acum ani de-a rândul.
La iesire, urma sã mergem pe la toate centrele universitare si sã împãrtãsim studentilor hotãrârile noastre, arãtându-le cã manifestatiile de stradã, ciocnirile, nu-si mai au nici o ratiune în fata noului plan. Ne însusim manifestatiile din trecut, nu negãm a f i fost ale noastre, nu ne este rusine de ale, dar timpul lor a trecut. Va trebui sã pornim cu totii la o mare organizare care va aduce biruinta.

PEDEPSIREA TRÃDÃRII SI PROCESUL

Pe Mota îl vedeam îngândurat. El mereu ne spunea cã de vom iesi de aici nu vom putea face nici un pas înainte fãrã pedepsirea trãdãtorului. Trãdarea ne-a mãcinat puterile neamului. Noi, românii, nu ne-am asezat niciodatã cu arma în mânã în fata ei; de aceea a prins rãdãcini, de aceea trãdãtori s-au înmultit pe toate cãrãrile, de a ceea toatã viata noastrã de stat nu e decât o trãdare permanentã de neam. Dacã nu rezolvãm problema trãdãrii, opera noastrã va fi compromisã.
Mâine dimineatã e procesul. Îl asteptãm cu emotie. În sfârsit acum se va hotãrî cu noi. Suntem la cancelarie undeasteptãm sã ne vadã familiile. Erau pãrintii lui Corneliu Georgescu, veniti din Poiana Sibiului. La un moment dat intrã si Vernichescu. Mota îl apucã de brat ca si cum ar vrea sã-i spunã ceva si pleacã cu el în camera vecinã, în birourile functionarilor. Peste câteva minute auzim sapte detunãturi de revolver si strigãte. Iesim pe salã. Mota trãsese în Vernichescu pentru ca sã pedepsească trãdarea. Eu mã reped lângã el sã-l apãr, cãci era înconjurat de gardieni si functionari care îl amenintau. Lumea enervatã se potoleste. Noi suntem luati imediat si încarcerati, fiecare într-o celulã. Pe ferestruicã observãm cum Vernichescu este scos din infirmerie si dus la spital pe targã. Începem sã fluierãm cu totii din celule imnul nostru de luptã „Studenti Crestini din România Mare", si-l petrecem cu acest cântec pânã iese pe poarta închisorii.
Peste douã ore a sosit judecãtorul de instructie, Papadopol. Ne cheamã pe rând sus. Noi toti ne solidarizãm cu Mota.
A doua zi, dupã o noapte dormitã pe ciment, am fost dusi la Tribunal. Situatia noastrã era acum foarte grea. Noi însã, în arestul din subsolul Tribunalului, am cântat tot timpul cântecele noastre de luptã.
Procesul începe la ora unu. Încã de la ora zece, mii de studenti si cetãteni au început sã se adune în jurul Tribunalului. Pe la ora 12, au fost scoase toate regimentele din capitalã pentru a putea tine piept multimii.
La ora unu, am fost introdusi în sala Curtii cu Jurati. Presedintele Curtii era Dl. Davidoglu, iar procuror Dl. Racovicescu. Pe banca apãrãrii se aflau: profesorul Paulescu, Paul Iliescu, Nelu Ionescu, Teodorescu, Donca Manea, Tache Policrat, Naum etc. Se trag juratii la sorti. Ni se citeste ordonanta definitivã într-o mare tãcere. Noi ascultãm. Ne dãm seama cã se joacã soarta noastrã. Ne vine rândulsã vorbim.

Începe interogatoriul. Noi recunoastem totul, afarã de faptul de a fi luat o hotãrâre finalã. Nu hotãrâsem data , dar am arãtat motivele care ne-au împins pe acest fãgas. Am arãtat pericolul problemei jidãnesti si am acuzat pe politicieni de tr ãdare de neam si coruptie.
Cu toate întreruperile presedintelui, noi am continuat pânã la capãt mãrturisirile.
Urmeazã un aspru si în mai multe locuri nedrept si insinuant rechizitoriu al procurorului.Simtim cã balanta a trecut de partea sa. Succesul acuzãrii nu tinem mult, cãci profesorul Paulescu îsi citeste declaratia într-o atmosferã de bisericã, pe care o crea marele sãu prestigiu si figura sa de sfânt. Declaratia a fost scurtã, dar a desfiintat rechizitoriul procurorului care se retrãgea jenat, pa rcã mai în fundul scaunului.
S-a fãcut o pauzã: era acum 8 seara. Afarã multimea astepta în numãr si mai mare. Au vorbit strãlucit: Nelu Ionescu, Tache Policrat etc. si la urmã Paul Iliescu. Era acum 5 dimineata. Procurorul, printr-un nou rechizitoriu, încearcã sã-si refacã pozitia si sã-si recâstige curtea. I se rãspunde. La ora 6 aveam ultimul cuvânt. Suntem scosi afarã. Juratii intrã în deliberare. Noi asteptãm, peste o jumãtate de orã, care ni se pare lungã ca o jumãtate de an. Peste putin auzim urale.Un ofiter ne aduce vestea:
– Sunteti achitati.
Imediat apoi, am fost introdusi în salã, unde ni se citeste verdictul de achitare. Lumea încã mai astepta afarã. La auzul achitãrii a izbucnit în urale si cântece.
Suntem pusi într-un automobil si condusi pe niste strãzi necunoscute la Vãcãresti, pentru îndeplinirea formalitãtilor de eliberare.
Ne luãm bagajele si icoanele pregãtindu-ne sã iesim din mormântul acela cu lungile lui nopti de fremãtare, cu suferintele lui. Însã bietul Mota rãmâne si mai departe, cine stie pânã când, sã se chinuiascã de acum înainte singur.
Trebuie sã ne luãm rãmas bun de la el. Îl îmbrãtisãm cu lacrimi în ochi si ne despãrtim cu adâncã durere. Noi plecam afarã, iar el intra din nou în celulã, la secret. si câte sãptãmâni de acum va mai trebui sã stea acolo singur, pe cimentul acela!
Ne-am dus la Dãnulescu si la Dragos, sã cerem iertare familiilor pentru supãrarea pe care le-am pricinuit-o si sã le multumim pentru grija pe care au avut-o tot timpul cât am stat închisi.
Apoi am plecat acasã, unde pe fiecare, mamele noastre cu întreaga familie ne-au primit cu lacrimi de bucurie în ochi.

LA IASI

La Iasi, nerãbdãtori, mã asteptau camarazii cei mai tineri. Dintre colegii mei de an, nu mai gãsisem pe nimeni. De astã toamnã pânã acum se rãspândiserã toti prin orasele lor.
Am dus icoana la biserica Sf. Spiridon si am asezat-o în altar.
Rând pe rând m-am întâlnit cu toatã lumea si cu studentii, bucurându-ne. Dar bucuria noastrã n-a durat mult, cãci plimbându-mã pe strada Lãpusneanu cu cele douã surori

ale mele si cu vreo 10 studenti, a sãrit politia, fãrã nici un motiv, asupra noastrã si au început sã ne batã cu cauciucurile în cap si cu paturile de armã.
Provocati în modul acesta si loviti fãrã nici o vinã în Iasiul în care am dat atâtea lupte? În Iasiul în care am învins iudeo-comunismul în Universitate la 1919, 1920 si 1922? În Iasiul în care am pus la respect si am tinut la distantã ani de-a rândul jidãnimea coplesitoare si presa ei? Lovit în casã la mine?
Atunci m-am întors sã ripostez. Indignarea pare cã îmi dãduse o putere de leu si as fi fost în stare sã mã lupt cu toatã politia. Dar studentii si studentele cu care eram, m-au prins unii de mâini, iar altii mi-au apucat picioarele în brate. Tinut asa, am primit câteva lovituri cu paturile de armã. Lumea care era pe trotuare a început sã huiduiascã politia si sã strige. Eu am plecat acasã amãrât si supãrat pe cei ce m-au tinut. Ei însã îmi spuneau:
– Au ordin sã te provoace si dacã ripostezi, sã tragã ca sã scape de tine.
Dupã masã m-am dus împreunã cu Gârneatã si Radu Mironovici la un cãmin, unde într-o camerã mare s-au adunat fruntasii studentimii. Ei au început sã ne povesteascã cum au luptat si ce au avut de îndurat timp de o jumãtate de an de când nu ne mai vãzusem. Cum au intra t la cursuri si cum au procedat ca sã nu fie umiliti. Cum la 1 noiembrie, în ziua deschiderii, s-a adunat în aulã întreaga studentime împreunã cu toti profesorii, s-a fãcut serviciul religios, si ce a spus studentul Lãzãreanu cu acest prilej.
-Noi vom intrala cursuri, dar nu acum. Întâi facem un memoriu profesorilor nostri, senatului universitar si asteptãm un rãspuns binevoitor.
Ne-a povestit apoi cum s-a înaintat memoriul si cum profesorii universitari, în frunte cu prorectorul Bacaloglu, au înteles sã tinã în seamã cea mai mare parte din punctele memoriului. La 6 noiembrie, studentimea a intrat la cursuri. Profesorii au stiut sã ocoleascã o umilire nedreaptã a studentimii care luptase un an întreg pentru credinta ei.
Ne-au spus mai departe, cum ministru l Mârzescu a adus un om de-al sãu ca prefect de politie cu misiunea de a strivi miscarea studenteascã si miscare nationalã din Iasi. Cum acesta cu întreaga politie s-a pus în urmãrirea miscãrii. Însã, deoarece studentii intraserã la cursuri si se fãcuse liniste si nestiind în ce mod ar putea sã-si culeagã laurii si sã capete bani, prefectul a început sã provoace.
Ne povesteau mai departe, cum la 10 decembrie, studentele care mergeau spre Mitropolie au fost întâmpinate de politisti îmbãtati, lovite cu cauciucurile, apucate de pãr în vãzul profesorilor universitari, târâte prin noroiul strãzii. Cum, rând pe rând, studentii au fost bãtuti. Cum la 10 decembrie studentul Gheorghe Manoliu, conducãtorul corului, a fost lovit cu betele peste fluierele picioarelor si apoi arestat; cum acesta, tinut la politia într-o stare de mare mizerie, s-a îmbolnãvit de gãlbinare si a murit în spital.
Studentii de la Iasi trecuserã prin mari greutãti timp de o jumãtate de an.
Noi, la rândul nostru, le-am povestit cele ce înduraserãm. Le-am adus aminte cã aveam datoria sã-l scoatem pe Mota din închisoare.

La urmã le-am fãcut o expunere asupra planului nostru de viitor. Cum va trebui sã organizãm întreaga noastrã generatie, s-o crestem si s-o educãm într-un spirit eroic. Cum va trebui sã izolãm politicianismul, pentru ca nici un tânãr sã nu mai pãtrundã în rândurile lui. Cum acesta va fi învins si atunci va ajunge la guvern L.A.N.C. cu profesorul Cuza. Cum numai printr-un guvern nationalist, expresie a constiintei, a fortei si a sãnãtãtii noastre românesti, se va putea rezolva problema jidãnească, luându-se mãsuri legale de proteguire a elementului românesc si de înfrânare a actiunii de cotropire a jidanilor; cum în crearea acestei constiintei, acestei forte si acestei sãnãtãti, generatia noastrã are o mare si sfântã misiune. Cã noi, „Vãcãrestenii", ne-am hotãrât sã venim toti la Iasi, pentru a stabili aici centrul acestei actiuni pe care s-o asezãm sub protectia Sfântului Arhanghel Mihail.
Camarazii nostri au ascultat si au primit cu mare bucurie planurile noastre de viitor. Pe urmã am vizitat pe profesorii: Cuza, Gãvãnescul, Sumuleanu etc., împãrtãsindu-le si lor aceste gânduri.

UN AN DE MARI ÎNCERCÃRI

MAI 1924 - MAI 1925

CÃMINUL CULTURAL CRESTIN

Sedintele noastre, în vederea planului ce urmãream, se fãceau foarte anevoios, din cauza lipsei de local. Fiind toti sãraci, nu ne dãdea mâna sã închiriem douã camere cel putin, pentru începerea organizãrii tineretului. Sedintele le tineam într-o baracã de scânduri care se afla din timpul rãz boiului în curtea d-nei Ghica. Într-o zi ne-am hotãrât sã ne facem singuri o casã de câteva camere.
Cum?

Am adunat la 6 mai 1924 vreo 60 de tineri, studenti si elevi de liceu (membrii primei frãtii de cruce care luase fiintã la Iasi). Iatã cum le-am vorbit:

–Dragi camarazi, cât timp o sã ne mai chinuim, tinând sedintele noastre în acesta barãci? Pânã acum, studentimea românã avea dreptul sã se întruneascã în Universitatea sa. Noi am fost izgoniti din ea. Pânã ieri aveam dreptul sã ne întrunim în cãmine. Am fost alungati. Astãzi, am ajuns în niste barãci de lemn, dãrãpãnate, în care ne plouã. În toate orasele, studentimea este ajutatã în scopurile ei nobile. Aici n-are cine sã ne ajute. Pentru cã lumea din jur este

compusã din populatie jidãnească vrãjmasã si din politicieni sterpi la suflet. Românii nostri sunt împinsi la periferia oraselor, trãind într-o neagrã mizerie. Suntem singuri. Puterea de a ne croi o altã soartã si acum ca si mâine, nu vom gãsi-o decât în noi. Trebuie sã ne învãtãm cu această idee,cã de la Dumnezeu si pânã la noi nu mai este nimeni care sã ne ajute.

De aceea nu existã altã dezlegare decât de a ne face singuri, cu bratele noastre, casa de care avem nevoie. Desigur, nici unul dintre noi n-am zidit case si nici n-am fãcut cãrãmizi. Înteleg cã ne trebuie în primul rând curajul de a sfãrâma mentalitatea în care crestem noi, mentalitatea care face pe tânãrul intelectual sã-i fie rusine, de a doua zi dupã ce a devenit student, sã mai ducã un pachet în mânã pe stradã. Ne trebuie curajul si v ointa de a porni de la nimic. Vointa de a rãsturna obstacolele si înfrânge greutãtile.

Olimpiu Lascãr, un mic antreprenor cu suflet mare, care avea casã la Ungheni, m-a întãrit în ideea mea, spunându-ne:

– Domnilor, eu vã propun sã mergeti si sã faceti cãrãmizile la Ungheni, pe malul Prutului. Am un loc si vi-l cedez Dv. Vã pun casa mea la dispozitie.

Am primit propunerea. Dar n-aveam bani de drum pânã la Ungheni. Ne trebuiau trei sute de lei pentru vreo douã zeci de persoane. Acesti bani ni i-a dat tot Olimpiu Lascãr.

PRIMA TABÃRÃ DE MUNCÃ

8 MAI 1924

În ziua de 8 mai am plecat, unii cu trenul, altii pe jos. Total 26.

N-aveam nimic: nici sape, nici un fel de unealtã, nici bani, nici mâncare. Am tras la Lascãr, care ne astepta bucuros.

– Bine ati venit, Domnilor, cãci târgul Ungheni e plin ca un stup de jidani. Poate, vãzându-vã, îsi vor mai tãia din obrãznicie. Noi, o mânã de crestini, suntem terorizati de ei.

În sfârsit s-au format mai multe delegatii care sã meargã pe la casele crestinilor sã cearã cu împrumut sape, hârlete si alte unelte trebuitoare. A doua zi ne-am dus la locul de pe malul Prutului. Preotul satului ne-a fãcut o rugãciune. Mai mult de o sãptãmânã am muncit cu totii, sã ajungem la pãmântul sãnãtos, cãci spre nenorocul nostru pe

locul ace la, timp de 50 de ani tot târgul aruncase gunoi care ajunsese în unele locuri până la 2 m grosime. Ajutati de câtiva cãrãmidari de meserie, dintre care mi-aduc cu drag aminte de mos Chirosca, am început sã frãmântãm lutul si sã facem cãrãmizi. Eram împãrti ti în echipe de câte 5 si fiecare fãceam câte 600 de cãrãmizi, în total 3.000 de cãrãmizi pe zi. Mai târziu, când numãrul nostru a crescut, fãceam si mai multe, muncind de la 4 dimineata până seara. Problema cea mai mare era masa. La început ne-au ajutat o amenii din Ungheni, mai târziu ne-au venit alimente si de la Iasi. Bãtrânii, atât profesorul Cuza cât si profesorul Sumuleanu, priveau cu oarecare neîncredere încercarea noastrã. Gãseau cã e ceva copilãresc, cã nu vom putea ajunge la nici un rezultat, Dupã un timp însã au început sã aprecieze ceea ce fãceam si sã ne ajute.

Când a venit Corneliu Georgescu la Iasi, retrãgându-se de la Universitatea din Cluj, unde fãcuse un an la Farmacie, de comun acord cu ceilalti, am dat la cãrãmidãrie cei 17.000 lei pe care îi strânsesem noi din donatii, cât timp am stat la Vãcãresti.

Totusi problema hranei fiind grea, am luat în Iasi o grãdinã de 1 ha de la d-na Ghica spre a semãna, cu alte echipe de studenti, zarzavaturi si cele necesare hranei la Ungheni, asa încât munca noastrã era acum împãrtitã în douã: o parte din studenti lucrau la Ungheni, o alta la Iasi la grãdinã. Studentii fãceau cu schimbul: fiecare câte trei-patru zile.

Prima noastrã tabãrã de muncã a avut efectul unui început de revolutie în mentalitatea curentã. Toatã lumea din jur – tãrani, muncitori si, nu mai putin, intelectuali – se aduna plinã de curiozitate sã ne priveascã. Aceastã lume era învãtatã sã-i vadã pe studenti plimbându-se eleganti pe strada Lãpusneanu sau cântând cântece de veselie în jurulmeselor din berãrii, în ceasurile lor libere. Acum îi privea cum frãmântã lutul cu picioarele, plini de noroi pânã la brâu, cum carã apã din Prut cu cãldãrile, cum stau aplecati pe sapã sub arsita soarelui. Lumea asista la sfârsitul unei mentalitãti stãpân itoare pânã atunci: e rusine pentru un intelectual sã munceascã cu bratele, mai ales în muncile greoaie, rezervate în trecut robilor sau claselor dispretuite.

Cei dintâi care au înteles valoarea, din acest punct de vedere, a taberei, au fost tocmai cei din clasele dispretuite. Tãranii si muncitorii, despãrtiti sufleteste de celelalte categorii si sfiosi, pentru cã munca lor nu era pretuitã, s-au luminat la fatã, vãzând în aceasta, din primul moment, un semn al pretuirii muncii istovitoare si a pretuirii lor. Ei s-au simtit onorati si poate au întrezãrit în viitor zile mai bune pentru ei si pentru copiii lor. De aceea, din putinul pe care-l aveau, ne aduceau zilnic, cu drag, hranã.

**

Viata studenteascã curgea linistitã, manifestatii si incidente nu mai erau. Munceam plini de voie bunã, de nãdejdi, cu gândul cã în curând vom avea casa noastrã.

O NOUÃ LOVIRE

Într-o zi a venit tatãl meu la Iasi si m-am dus sã-l vãd. Pe la 10 seara mã întorceam acasã. La un restaurant din Piata Unirii aud scandal. Mã opresc sã vãd ce este. Doi studenti, fratii Tutoveanu din Bârlad, avuseserã un conflict cu profesorul Constantinescu-Iasi. Sosise prefectul de politie la fata locului, le pusese cãtuse la mâini si-i ducea spre politie, lovindu-i. Eu, fãrã sã spun ceva, mã uitam la acest tablou, cuprins de durere. Observ cã vine spre mine comisarul Clos, însotit de 3-4 politisti. Apropiindu-se la doi pasi, îmi strigã:

– Ce cauti pe stradã la ora asta, derbedeule?

Stau si mã uit la el nedumerit. Pentru cã el mã cunostea de atâtia ani, nici nu mi-am închipuit, cã ar putea vreodatã sã mi se adreseze astfel. Am crezut cã mã confundã cu cineva. Dar mã vãd apucat de gât si îmbrâncit înapoi. Si iarãsi:

– Te mai uiti încã la mine, haimana?… escrocule!…

Eu nu am spus nimic, dar am rãmas pe loc, uitându-mã la el. Atunci, din loviturã în loviturã, urmat de cei patru politisti, m-au dus peste 30 de metri, pânã în colt la Smirnov. Aici mi-am scos pãlãria din cap, i-am salutat si le-am spus:

– Vã multumesc, Domnilor.

Rãnit în suflet, înecat de durere si rusinat, m-am dus acasã unde m-am chinuit toatã noaptea. Pentru a doua oarã în viatã eram lovit, în interval de o lunã. M-am stãpânit. Dar voi, asupritori din toatã lumea, nu contati pe puterea de stãpânire a omului, pentru cã cel ce se stãpâneste, l a urmã rãbufneste îngrozitor.

A doua zi am povestit tatãlui meu ceea ce pãtisem.

– Lasã-l în pace, mi-a zis. Sã nu faci nimic. A trage douã palme unui asemenea individ este a-ti murdãri palmele. Va sosi si timpul judecãtii lui. Probabil cã sunt pusi sã vã provoace. Dar tu trebuie sã-ti pãstrezi calmul si sã te feresti de a mai umbla singur.

I-am primit sfatul. Dar un om lovit pare cã nu mai este om. Se simte rusinat, dezonorat. Purtam aceastã ofensã ca un pietroi pe inimã.

Dar peste câteva zile avea sã vinã si mai rãu.

COPLESIT DE LOVITURI LA GRÃDINÃ

Terminasem de sãpat grãdina. Venisem de la Ungheni sã punem rosii. În dimineata de 31 mai, la orele cinci, erau în front, gata sã înceapã lucrul, 50 de studenti. Fãcusem apelul. Nu terminasem bine, când observ câtiva soldati prin dosul grãdinii. Apoi un numãr de peste 200 nãvãlesc în curte încãrcând armele. Ne înconjoarã. Eu spun bãietilor:

– Toatã lumea stã pe loc si nu face nimic.

În acelasi minut vãd dinspre poartã ca un nor negru, vreo 40 de persoane, venind în pas alergãtor, cu revolvere în mânã, scotând strigãte si înjurând. Era prefectul Manciu cu politia. În scurt timp au fost lângã noi. Doi comisari de politie îmi pun trei revolvere în frunte. Se uitã la mine cu ochii injectati si mã înjurã. Manciu strigã:

– Legati-l cu mâinile la spate!

Mã loveste. Alti doi se reped la mine, îmi scot brâul cu forta, mã leagã cu mâinile la spate cât de strâns pot.Apoi simt o loviturã trasã pe la spate, cu pumnul în maxilarul drept.Un altul, Vasile Voinea, se apropie si-mi sopteste la ureche:

– Pânã desearã te omorâm. Nu mai ajungi tu sã dai jidanii afarã!

Mã înjurã si-mi trage un picior. Au urmat mai multe lovituri peste fatã, dupã care unii m-au scuipat în obraz. Tot frontul nostru, fixat si el între arme si revolvere, stãtea nemiscat si se uita la mine, fãrã sã-mi poatã veni în ajutor. De sus coborâse D-na Ghica, întrebând:

– Ce-i asta, Domnule Prefect?

Acesta i-a rãspuns:

– Te arestez si pe d-ta!

Mai al o parte, am zãrit si pe procurorul Buzea, asistând la cele ce se petreceau.

Apoi cu revolverele în mânã au perchezitionat pe rând pe cei din front. Cine se misca era lovit si trântit la pãmânt.

Dupã aceasta, pe mine m-au pus la 10 m înainte, încadrat de 8 jandarmi cu baionetele la armã; pe ceilalti i-au încadrat la fel între 200 de jandarmi. Si ne-au pornit. Eu mergeam înainte, legat cu mâinile la spate si scuipat în obraz, iar ceilalti în urma mea. Am fost purtati asa pe toatã strada Carol, prin fata Universitãtii, pe str. Lãpusneanu, Piata Unirii si Cuza-Vodã, pânã la Prefectura de Politie.

Prefectul si cu politistii mergeau pe trotuar frecându-si mâinile. Jidanii ieseau plini de multumire în usile prãvãliilor si-i salutau respectuos. Eu, de supãrare, aproape nu mai vedeam înaintea ochilor. Simteam cã de acum s-a sfârsit totul. Câtiva elevi de liceu din cursul superior, trecând pe lângã mine, s-au oprit si m-au salutat. Au fost imediat prinsi, loviti si introdusi între cordoane.

Dupã ce am fost purtati aproape 2 km prin mijlocul orasului si prin fata populatiei jidãnesti, în aceastã stare de umilire îngrozitoare, a fost bãgati la Prefectura de Politie. Pe mine m-au aruncat asa legat într-o încãpere infectã, iar ceilalti au fost tinuti în curte.

SUS, ÎN CABINETUL PREFECTULUI

Acolo sus, în cabinetul prefectului,tinerii prizonieri din curte erau chemati la interogatoriu unul câte unul. Prefectul stãtea la birou, iar ceilalti, peste 30 la numãr, pe scaune în jurul sãu.

Ce v-a spus Codreanu?
Nu ne-a spus nimic, Domnule Prefect, rãspundea tânãrul student sau elev.

Ce l interogat era descãltat de ghete si legat cu lanturi la picioare. I se introducea între picioare o armã si apoi era ridicat cu tãlpile în sus, arma fiind tinutã pe umeri de doi soldati. Manciu dezbrãcat de hainã începea sã batã la tãlpi cu o râncã de bou . Sãrmanii copii, spânzurati cu capul în jos si loviti peste tãlpile picioarelor, neamiputând suporta durerile, începeau sã rãcneascã. Vãzându-se în fata cãlãilor de comisari, rânjind cu poftã la înfiorãtorul tablou – în care copiii neamului românesc

erau torturati de niste canalii plãtite de dusmani – departe de orice inimã care sã plângã si sã intervinã pentru ei, strigau:

– Ajutor!

Atunci, comisarul Vasiliu îi bãga cu capul într-o cãldare cu apã pentru ca sã nu se audã afarã strigãtele de durere si disperare. Când, în sfârsit, durerile ajungeau la culme si simteau cã trupurile lor nu mai puteau suporta loviturile, atunci strigau cã declarã totul. Prefectul trecea la masã în asteptarea destãinuirilor, iar ei, dezlegati de lanturi, priveau ametiti în jur. Apoi izbucneau în plâns si cãdeau în genunchi în fata prefectului:

Iartã-ne, Domnule, cãci nu stim ce sã declarãm.
Nu? Nu stii? Mai ridicati-l odatã, striga comisarilor si jandarmilor.

Si bietul copil, cu inima înghetatã, privea cum i se fac din nou preparativele supliciului. Din nou ridicati pe armã si spânzurati cu capul în jos si cu picioarele în sus. Din nou lovituri peste picioare. Din nou simteau cum cad peste tãlpile lor una câte una râncile prefectului nemilos. Tãlpile deveneau negre de sânge ca abanosul si picioarele umflate, încât tinerii nu se mai puteau încãlta. Printre cei schingiuiti astfel au fost: copilul actualului procuror de Ilfov, Dimitriu, bãiatul maiorului Ambrozie, cãruia i s-a spart timpanul si care a ajuns si el comisar la aceeasi pre fecturã de politie si altii.

Bãtuti în modul acesta, erau dusi într-o camerã separatã, secretã. Pe la orele 9 m-au chemat pe mine. Cu mâinile legate si amortite m-au dus sus într-o camerã doi jandarmi. Acolo, la birou, stãtea prefectul, iar în jurul lui, pe scaune, peste 30 de persoane, comisari, subcomisari si agenti. M-am uitat în ochii lor. Poate din toti voi gãsi pe vreunul cu durere. Nimic!O satisfactie generalã. Surâdeau: seful Sigurantei, Botez, Dimitriu, directorul Prefecturii, comisarul Vasiliu, Clos si ceilalti.

Prefectul ia o coalã de hârtie. Îmi scrie numele. Apoi:

Cum te cheamã exact?
Sunt Corneliu Codreanu, student la doctoratul juridic si avocat în acelasi barou cu Dv.
Pune-ti-l jos.

Trei, cu inima de slugã, se reped si mã trântesc jos, în fata biroului.

– Descãltati-l de ghete!

Doi mã descaltã, unul de o gheatã si unu de alta.

– Puneti-i lanturi!

Îmi leagã picioarele în lanturi.

Le spun:

–Domnule prefect, acum esti d-ta mai puternic, stãpân pe viatã si pe moarte, dar mâine când voi iesi de aici, mã voi rãzbuna pe d-ta si pe d-lui care m-a înjurat.

În acest moment aud zgomot si glasuri în salã.

Veniserã profesorul Cuza, profesorul Sumuleanu si pãrinti de ai copiilor: col. Nãdejde, maior Dumitriu, Butnariu, maior Ambrozie si altii, cu procurorul si cu medicul legist, profesor universitar Bogdan.

Prefectul si cu ceilalti sar de pe scaune si ies pe salã.

Aud pe prefect:

–Ce cãutati aici? Vã poftesc sã iesiti afarã!

Aud glasul profesorului Cuza:

Pe cine dai D-ta afarã? Am venit în vizitã la D-ta ca sã ne dai afarã? Noi am venit cu procurorul ca reclamanti în contra d-tale.
Jandarmi, dati-i afarã!

Profesorul Sumuleanu se posteazã la usa camerei în care erau închisi cei bãtuti si spune:

– Domnule procuror, un plecãm de aici pânã nu ni se deschide aceastã camerã!

Mai multi comisari:

– Nu e nimeni în camera asta. E goalã.

Profesorul Sumuleanu:

– Sã se deschidã acum aceastã camerã!

Cu interventia procurorului se deschide camerasi sase tineri sunt scosi aproape pe brate de pãrintii lor si introdusi în cabinetul prefectului. Medicul legist, profesorul Bogdan, cerceteazã pe toti si elibereazã certificate medicale. Peste câteva ore sunt eliberati toti ceilalti din curte. Eu sunt însã retinut douã zile, dupã care sunt trimis la judecãtorul de instructie.

Îmi dã drumul. Îi spun:

– Domnule judecãtor de instructie, dacã nu mi se va face dreptate, am sã mi-o fac eu singur.

M-am dus acasã. Acolo a venit profesorul Cuza cu Liviu Sadoveanu:

– Am auzit cã ai spus cã vrei sã-ti faci singur dreptate. Sã nu faci una ca asta. O sã raportãm la minister si o sã cerem anchetã. Nu se poate sã nu ni se dea satisfactie.

Eu eram zdrobit sufleteste. Mi s-au nãruit toate planurile. Am lãsat în voia sortii si cãrãmidãria si am plecat cu primul tren în Bucovina la Câmpulung. De acolo, pe cãrãrile înverzite, m-am ridicat încet în munte, ducând poveri în suflet, durerile umilintei de ieri si chinurile nelãmuririi pentru ziua de mâine.

Pare cã nu mai aveam nici un prieten în lume în afarã de muntele acesta: Rarãul, cu schitul de pe el. Sus, m-am oprit la aproape 1.500 m înãltime. Privesc peste munti si peste dealuri la sute de kilometri, dar nici o priveliste nu-mi putea alunga dinaintea ochilor privelistea infamiei si umilirii la care am fost expus, alãturi de tinerii mei camarazi . Plânsul lor îl auzeam si acum si mã durea.

Se însereazã!

Nici o tipenie de om. Numai copaci si vulturi care tipã la stânci.

Cu mine nu am decât sumanul si o pâine. Mãnânc putinã pâine si beau apã dintr-un izvor care serpuieste printre pietre. Îmi adun lemn cu lemn si-mi fac un adãpost. O colibã. Aici în aceastã locuintã am rãmas o lunã si jumãtate. Putina hranã de care aveam nevoie, mi-o aduceau ciobanii de la stâna lui mos Piticaru. Stãteam pe gânduri si-mi era rusine sã mã dau jos printre oameni. Oare ce pãcate voi fi fãcut de mi-a trimis Dumnezeu aceastã nenorocire pe cap, tocmai acum când voiam sã încep un plan asa de mare si frumos?

Îi scriu lui Mota: „Nu stiu ce am: parcã nu mai sunt eu! M-a pãrãsit norocul. Mã urmãreste pas cu pas nenorocul de o bucatã de vreme ; de orice mã apuc, îmi merge

rãu. Si când în luptã nu te mai slujeste norocul, încep sã te pãrãseascã toti cei din jur. Cu 30 de victorii îi aduni, e suficient o singurã înfrângere ca sã te prãseascã."

Sufletul îmi era strãbãtut de îndoieli. Eram la rãspântie de drumuri. Luptam pentru tarã si eram tratati ca inamici ai neamului. Eram loviti fãrã milã de guvern, de politie, de jandarmi, de armatã. Sã întrebuintãm si noi forta? Ei sunt Statul: cu zeci de mii, cu sute de mii. Noi, o mânã de tineri, cu trup istovit de greutãti, de foame, de frig, de închisoare. Ce fortã suntem noi, ca sã putem avea mãcar o micã sansã de victorie? Dacã încercãm, vom cãdea striviti. Si la urmã, tara zãpãcitã de presa jidãneascã, va zice cã am fost niste nebuni.

S ã nu întrebuintãm violenta si forta, cum o întrebuinteazã ei? Te provoacã, îti schingiuiesc oamenii, ti-i împrãstie si te omoarã. Sã ne lãsãm omorâti? Dar pânã la vârsta noastrã, noi n-am apucat sã scriem nimic si lumea nici mãcar nu va sti pentru ce ne-au omorât. Mai bine sã plecãm cu totii din tarã. Sã plecãm si sã blestemãm; sã pribegim prin lumea largã. Mai bine sã cersim din tarã în tarã, decât sã fim umiliti aici pe pãmântul nostru, pânã la ultima expresie a umilirii.

Sau sã cobor de aici cu arma în mânã si sa fac dreptate. Sã înlãtur fiara care s-a pus de-a curmezisul drumului si a vietii unui neam. Dar ce mai facem cu planurile noastre dupã aceea? Voi muri, atunci pe loc, ori voi muri în închisoare; cãci eu nu mai pot rezista regimului din temnitã. Mie-mi place libertatea. Dacã nu o am, mor. Dar cu Mota ce fac? Cãci o astfel de încercare înseamnã sacrificare mea si sacrificare lui Mota, ale cãrui sorti de achitare vor scãdea complet. Tot grupul nostru va fi sfãrâmat. Degeaba toate gândurile noastre,toate planurile de organizare; totul se sfârseste aici.

O lunã jumãtate, stând acolo în vârful muntelui, m-au chinuit aceste gânduri fãrã sã le pot da o dezlegare. De griji, de chinuri, începuse sã mã doarã pieptul si simteam cum mi se sleiesc puterile. Eu fusesem un om aprig, cãruia nimeni nu-i stãtea înainte. Aveam sigurantã si încredere în puterile mele. Oriunde mã duceam, învingeam. Acum mã încovoiaserã greutãtile vremii!

Mã cobor. Las totul în voia sortii; au nu pot sã dau nici o dezlegare. De acum însã umblu cu revolverul la mine. Si la cea dintâi, cea mai micã provocare, trag; de la aceastã hotãrâre nu mã va mai clinti nimeni.

Plec la cãrãmidãrie. Acolo, Grigore Ghica, rãmas sef, si-a fãcut datoria în mod exemplar. Numãrul cãrãmizilor se înmultise în mod simtitor. Se fãcuserã douã cuptoare de câte 40.000 de cãrãmizi. Era pe 15 iulie. Bãietii m-au primit cu duiosie. Pe santier nu se întâmplase nimic deosebit.

La Iasi am gãsit schimbãri. Comisarii care nu avea ghete în picioare, erau acum înnoiti din tãlpi pânã în crestet. Îmbrãcati de jidãnime. Prefectura de politie avea automobil pus al dispozitie de jidani. Acestia se simteau stãpâni absoluti. Erau de o obrãznicie pe care nu o mai întâlnisem de la 1919, din timpul miscãrilor comuniste, când se crede au în ajunul revolutiei si fiecare jidãnas, e peste Prut sau din Iasi, îsi lua aere de comisar al poporului.

ÎNCERCAREA DE SFÃRÂMARE A BLOCULUI NOSTRU

Puterea iudeo-liberalã a auzit de blocul nostru, de legãmântul fãcut la Vãcãresti. Ea îsi dãdea seama cã în jurul acestui bloc studentimea se va ridica unitarã. Nici nu înspãimântã mai mult pe jidani decât unitatea perfectã: blocul sufletesc al unei miscãri, al unui popor. De aceea ei vor fi necontenit pentru „democratie"care are un singur avantaj si acela pentru inamicul natiei. Pentru cã democratia va sparge unitatea si blocul sufletesc al unui neam si în fata unitãtii si solidaritãtii perfecte a iudaismului din tarã si din întreaga lume, natia, divizatã în partidele democratiei, se va prezenta dezbinatã si va fi înfrântã. Tot astfel si în miscarea studenteascã: pânã acum, nefiind o unitate perfectã, jidanii gãseau fractiuni sau conducãtori pe care îi convingeau masonic , adicã le sugerau anumite idei, care nu aveau alt rost decât acela de a dezbina. Or, grupul nostru se prezenta într-o unitate nezdruncinatã si cu posibilitãti de a strânge în jurul sãu întreaga miscare studenteascã. Si atunci, ne pomenim cu o nesfârsitã serie de minciunisi de intrigitesute cu grijã, cu scopul de a-l rupe pe Mota de mine si pe ceilalti unul de altul.

Jidanii gãseau în mijlocul studentimii elemente slabe pe care le întrebuintau – fãrã ca ele sã-si dea seama – ca unelte. Fãcându-se cã li se încredinteazã mari secrete, lansau intrigi. Acestea ajunseserã sã prindã pânã si la pãrinti, care deveniserã, unii dintre ei, cei mai îndârjiti adepti ai ruperii legãturilor fiilor lor cu acest grup.

Cum am putut rezista? Numai datoritã prevederilor noastre de la Vãcãresti. Noi ne-am dat seama, din primul moment, cã vom primi si acest atac clasic întrebuintat de masonerie si iudaism. Ne-am pus în gardã. Asa încât, în momentul în care el s-a afirmat, noi am rezistat chiar în contra celor mai apropiate rude. Imediat când se semnala o intrigã, ne adunam si o comunicam grupului întreg.

Dau cu aceastã ocazie un sfat tuturor organizatiilor, atrãgându-le atentia asupra acestui sistem care se întrebuinteazã frecvent si pretutindeni. Pentru pararea atacului: a) a nu se da niciodatã crezare ori de unde ar veni informatia; b) a se comunica imediat încercarea de intrigã grupului respectiv, persoanelor vizate si sefilor. În modul acesta atacul va fi respins.

LOGODNA

La cãrãmidãria de la Ungheni, la 10 august 1924, în mijlocul camarazilor si al pãrintilor, am fãcut logodna cu d-ra Elena Ilinoiu, fiica d-lui Constantin Ilinoiu, controlor la calea feratã. Un om de o mare bunãtate si de o mare delicatete sufleteascã. În casa lor m-am mutat dupã aceea si m-au primit cu bratele deschise, pe lângã cei cinci copii pe care îi mai aveau. familia aceasta mi-a fo st un sprijin permanent în lupta pe care o duceam, prin îngrijirea si întretinerea ce mi-au asigurat-o tot timpul.

La 13 septembrie m-am dus acasã, la Husi, si mi-am sãrbãtorit în casa pãrinteascã ziua numelui si a nasterii. Împlineam 25 de ani.

PROCESUL MOTA-VLAD

La 26 septembrie 1924, se fixase spre judecare procesul lui Mota si al studentului Leonida Vlad care procurase revolverul. Acesta se predase si el dupã câteva zile si rãmãsese arestat tot timpul cu Mota.

Am plecat la Bucuresti. Acolo au început dezbaterile în fata Curtii cu Jurati. Mota si-a sustinut cu tãrie tema, cã trãdarea trebuie pedepsitã. Opinia publicã sãtulã de trãdãtori, urmãrea cu viu interes si cu entuziasm desfãsurarea procesului. Ea vedea în gestul lui Mota un început de actiune î n contra trãdãtorilor si o dovadã de sãnãtate moralã. Gestul lui apãrea ca o luminã în mijlocul vietii românesti, în care, veac de veac, luptãtorii pentru neam au fost doborâti prin trãdare.

Întreaga studentime de la toate universitãtile a fãcut mari manifestatii pentru achitarea lui. La Bucuresti, în jurul Tribunalului, erau masati din nou mii de oameni, care doreau o viatã nouã pentru tara lor si cereau eliberarea lui Mota.

În zorii zilei, justitia popularã a adus un verdict de achitare, primit în întreaga tarã cu un mare entuziasm.

Mota, dupã ce-si vede pãrintii, pãrãseste Clujul si se stabileste la Iasi, conform legãmântului nostru.

ÎN JURUL CELOR PETRECUTE LA GRÃDINÃ

Nelegiuirile de la 31 mai ne-au strivit sufleteste prin loviturile, umilinta si dezonoarea la care am fost expusi. O ranã deschisã, care se adâncea tot mai mult, ne consuma viata si parcã ne atrãgea spre mormânt.

Umilirea pe care o simti când ai fost dezonorat, tu si toti ai tãi, îti dã un sentiment de profundã durere, care te face sã ocolesti lumea din cauza rusinii de a te mai întâlni cu ea. Pare cã simti cã aceastã lume te dispretuieste, râzându-ti în fatã, cã n-ai fost capabil sã-ti aperi onoarea; cã primejduiesti însãsi societatea, lãsând sã se creadã, prin lasitatea ta, cã un zbirare putinta, nepedepsit, sã o dezonoreze si sã o loveascã dupã bunul sãu plac.

Aceste dureri cresteau în mãsura în care încercãrile noastre de a cãpãta o satisfactie legalã erau respinse cu un cinism care ducea la disperare. La procesele pe care cei lezati le intentaserã, acestia riscau sã fie bãtuti din nou de politie, de astã datã în chiar pretoriul justitiei si chiar în fata judecãtorilor. Iar la urmã, ieseau condamnati reclamantii.

Faptul petrecut la 31 mai n-a rãmas fãrã rãsunet. Extrag din ziare mai jos ecoul acestor fapte în lumea româneascã si în acelasi timp încercãrile ei de a cãpãta o satisfactie.

„Universul" din 8 iunie 1924, publicã sub titlul:

POLITIA DIN IASI.

STUDENTII AU FOST BÃTUTI DE ÎNSUSI PREFECTUL POLITIEI

„Ni-l închipuim pe Dl. Manciu, prefectul politiei din Iasi, ca pe unul din cei mai strãluciti politisti ai veacului trecut, ilustrat prin violentã si brutalitate.

Dl. prefect Manciu, desi politist din 1924 si într-un oras de cãrturari ca Iasii, si-a inaugurat sistemul de anacronice violente politienesti, anul trecut la congresul profesorilor universitari. D-sa a fost în stare sã tie în loc un congres de dascãli universitari, fiindcã asa-i dictau impulsiile politiste. Degeaba s-a protestat apoi, cãci Dl. prefect al politiei Iasi îsi avea temeiuri sprijinitoare politice, împotriva jignirii aduse celei mai alese categorii de intelectuali. Si de atunci Dl. Manciu si-a continuat cu osârdie procedeele politienesti pe care le-a ilustrat mai ales zilele trecute, când a bãtut, a bãtut cu sete, a lovit cu stãruintã, a însângerat cu rãutate pe studenti si a ordonat apoi subalternilor d-sale sã-l imite cu aceeasi râvnã de brutalitate.

Orice ar fi fãcut studentii de la Iasi, dacã ar fi fost asasini chiar, nu trebuia sã fie bãtuti.

Întâi, sã se fi fãcut anchetã, sã se fi sesizat parchetul, sã fi fost arestati, legati în fiare dar nu snopiti în bãtaie. Dl. prefect Manciu e desigur obligat în însãrcinãrile sale sã aplice si anume ordonante în ce priveste protectia animalelor. Credem chiar cã le aplicã. Prin urmare D-sa pãzeste sã nu fie bãtuti caii, sã nu fie torturati porcii.

Si totusi Dl. Manciu, care va fi fãcut ca student, studii de drept penal si va fi citit ceva din literatura penalã, pe care poate cã îi va fi recomandat-o chiar distinsul penalist, Dl. Iulian Teodorescu, care propovãduieste spulberarea actiunilor brutale si din puscãrii, a bãtut personal pe studenti, i-a schingiuit, i-a umplut de sânge. Dar dacã studentii bãtuti nu vor fi vinovati de nici una din absurditãtile ce li se aruncã în spate? Atunci? Bãtaia se întoarce? E desigur nevoie de o anchetã judecãtorească. Dar mai e nevoie de o sanctiune care sã punã pe dl. Manciu în imposibilitate de a-si mai fortifica muschii pe capetele studentilor."

B. Cecropide

„Universul" din 9 iunie 1924,continuã, sub titlul:

„Ei au fost provocati de Politie si schingiuiti fãrã nici o vinã. Un prefect de politie bãtãus. Manciu trebuie destituit.

Am scris într-un numãr precedent asupra banditismelor sãvârsite de Dl. Manciu, prefectul Politiei din Iasi, împotriva studentilor. Pentru azi vom reproduce câteva pasaje din Memoriul studentilor înaintat Ministerului de Interne. Studentii zidari. În memoriu se spune:

Studentimea crestinã de la Universitate din Iasi a luat hotãrârea încã de acum o lunã, sã clãdeascã prin muncã proprie, un cãmin cultural…

Provocarea prefectului de politie.

Abia întruniti, ne-am si vãzut înconjurati de o companie de jandarmi si întreg aparatul politienesc, în frunte cu prefectul Manciu.

În vreme ce noi stãteam cu totii foarte linistiti, ei cu armele întinse s-au repezit asupra noastrã încercând a ne înjura si a ne lovi în modul cel mai barbar posibil. Crezând cã vor gãsi arme la noi ne-au perchezitionat pe toti fãrã a gãsi ceva la vreunul. În timpul perchezitiei, au încercat sã introduc ã colegului Corneliu Zelea Codreanu un revolver si niste hârtii, contra cãrui fapt el a protestat. Pentru acesta a fost bãtut de cãtre politaiul Manciu, inspectorul Clos, comisarul Vasiliu si împreunã cu toti ceilalti agenti si jandarmi l-au legat ca pe ce l din urmã borfas. La fel ni s-a întâmplat si la o

bunã parte din cei ce eram acolo. Am fost declarati arestati si împrejmuiti de cordoane de armatã, dusi la Prefectura de Politie.

Si copiii de pe drum au fost bãtuti.

Pe drum au fost întâlniti mai multi elevi de la diferite licee din localitate, care mergeau la parcul sportiv pentru a exercita jocul oina, convocati fiind de d-nii directori ai liceelor respective. Toti acestia au fost arestati si dusi împreunã cu noi, studentii, la politie dupã ce bineîntele s au fost bãtuti în vãzul tuturora, de însusi politaiul Manciu si ceilalti politisti. La politie au fost tinuti toatã ziua. Pe o parte dintre noi ne-a bãtut pânã la lesin si ne-a eliberat: o parte am dat declaratii scoase prin amenintare, iar altã parte am fost eliberati fãrã sã ni se mai ia vreo declaratie."

Si ca încheiere **„Universul"** adaugã:

„Faptele de mai sus nu pot rãmâne nepedepsite. Prefectul de politie Manciu, dovedit agent provocator si vinovat de torturarea studentilor de la Iasi, trebuie sã-si primeascã pedeapsa fãrãdelegilor sale."

Între altele **„Universul "** din 10 Iunie 1924, publicã sub titlul:

IASII SUB TEROAREA PREFECTULUI DE POLITIE

„ ...Transportati în beciurile Politiei, acesti studenti au fost supusi la cele mai groaznice chinuri. Unii dintre ei au fost spânzurati cu capul în jos, loviti peste tãlpile picioarelor cu vâna de bou. Studentul Corneliu Codreanu a fost legat, apoi pãlmuit si torturat de însusi prefectul de politie. Sãnãtatea lui este zdruncinatã. Ceilalti studenti arestati prezintã grave leziuni corporale.

Trei sute de studenti au reclamat faptele de mai sus procurorului general, cerând ca medicul legist sã examineze starea colegilor torturati."

CUVÂNTUL D-LUI PROF. A. C. CUZA

În editia specialã a ziarului **„Unirea"** din 1 iunie 1924, Dl. Prof. A. C. Cuza publicã un judicios articol din care extrag:

„Dar în fata acestor necontenite brutalitãti si samavolnicii nenumãrate, fãrã motiv – fãcute anume ca prin teroare sã îngrijeascã studentimea crestinã – douã întrebãri se pun hotãrâtoare:

Ce vrea guvernul, care sustine un asemenea politai în fruntea unui oras ca Iasiul?

Ce vrea politaiul el însusi?

Voiesc ei însisi ca din mijlocul acestei continue enervãri sã se producã reactiuni necugetate, la care se pare cã anume provoacã, pe fiecare zi? Aceastã provocare este cu atât mai nedemnã si mai iritantã, cu cât în acelasi timp politaiul Manciu se duce la întrunirile societãtii jidãnesti Macabisi se pune în fruntea acestor macabei sportivi cu care pleacã ostentativ în excursie, având în frunte steagul bicolor alb albastru. Iar zilnic îl vezi tolãnit în automobil – nu în cel cu care a cãlãtorit deunãzi la Ciurea –ci în acela nou care se pare cã i-a fost hãrãzit prin subscriptie publicã de comunitatea israelitã din Iasi încurajându-l si prin ziare, la orice ocazie, pentru atitudinea sa în contra studentimii crestine.

Protestând cu toatã indignarea contra acestei actiuni de provocare continuã, cerem ca autoritãtile superioare sã intervinã pentru ca sã punã capãt unei situatii nedemne si primejdioase, pe care Iasiul si studentimea lui crestinã nu o mai pot tolera."

A. C. Cuza

ÎNTRUNIRILE DE PROTESTARE CONTRA LUI MANCIU DIN 3 SI 5 IUNIE

S-au expediat urmãtoarele telegrame:

MAJESTÃTII SALE REGELUI

„Fatã de nelegalitãtile politaiului Manciu împotriva studentilor si copiilor nostri loviti si insultati zilnic, voind a ne întruni, am fost împiedicati de politie si jandarmi cu toate cã procurorul a aprobat întrunirea.

Supunem respectuos Majestãtii Sale plângerea noastrã si rugãm a fi ocrotiti. (Urmeazã 1200 semnãturi)."

MINISTERULUI DE INTERNE

„Copiii nostri luati de pe stradã si sãlbatic maltratati de prefectul de politie Manciu, cerem anchetã imediatã, urmatã de sanctionãri severe. Loviti în sentimentele noastre pãrintesti si pierzând orice rãbdare, asteptãm neîntârziat dreptate.

ss. maior I. Dumitriu, maior Ambrozie, D. Butnaru, Elena Olãnescu, Cãpitan Oarzã, Gheorghiu etc."

ACTIUNEA ROMÂNEASCÃ

Anul I, nr.2, 15 noiembrie 1924, sub semnãtura cunoscutului publicist **Dr. Ion Istrate**, scrie:

„În ziua de 8 Iuni e 1924 s-a tinut în sala Bejan o grandioasã manifestatie publicã de protestare sub presedintia de onoare a d-lui general Tarnovschi. Au înfierat procedurile lui Manciu d-nii: prof. univ. A. C. Cuza, studentul Grigorescu în numele studentilor crestini, mese riasul Artur Rus, metalurgistul C. Pancu, prof. univ. C. Sumuleanu de la Facultatea de Medicinã care a fãcut un tablou impresionant de ceea ce a vãzut la politie: timpane sparte, urechi umflate, ochi însângerati, mâini rupte si picioare vinete de lovituril e râncilor sãlbaticilor lui Manciu.

Declarã cã de ar fi avut un copil care sã fi fost schilodit de barbarul din capul politiei n-ar fi ezitat o clipã sã-i zboare creierii canaliei. Vorbeste apoi d. maior I. Dumitriu care încheie: am încredere cã justitia tãrii ne va face dreptate. Altfel, jur aici în fata Dvs. si voi sti sã-mi respect jurãmântul, cã-mi voi face singur dreptate.

Mai vorbeste avocatul Bacaloglu, meseriasul Cristea, avocatul Nelu Ionescu si profesorul Ion Zelea Codreanu. La urmã s-a votat o motiune de protestare prin care se cerea justitiei satisfactie si guvernului destituirea lui Manciu."

UN AVERTISMENT ZADARNIC

În **„Tara Noastrã"** nr. 24 din 15 iunie 1924, cunoscutul scriitor **Al. O. Teodoreanu** publicã un articol din care reproducem urmãtoarele pasagii:

„Justitia chematã sã-si spunã cuvântul îi declarã pe toti studentii arestati nevinovati si dispune dã fie pusi imediat în libertate. Studentul Zelea Codreanu e mentinut totusi arestat, trimis judecãtii de cãtre politaiul Manciu care e si avocat, pentru complot. Cele mai elementare manuale de drept si cel mai bun simt ne spun cã în cãsãtorie, duel sau complot nu poate figura o singurã persoanã. Pentru a da o calificare ca cea de mai sus, cel de la care emanã trebuie sã se gãseascã într-o particularã stare de ebrietate, care sã-i permitã viziunea cel putin dublã.

Prin urmare cu el nu putem vorbi.

E loc însã în numele întregii suflãri românesti, ultragiatã, din care scoatem, bucurosi si fãrã pagubã pentru nimeni, pe timizii ei reprezentanti din parlament si presã, sã întrebãm guvernul, dacã socoate util sã lase sanctiunea (inevitabilã) în sarcina celor lezati si dacã nu gãseste oportun s-o previnã.

Întãriti de cuvântul hotãrâtor al justitie nu ezitãm a taxa complotul de la Iasi ca o ticãloasã înscenare..."

SE ORDONÃ ANCHETÃ ADMINISTRATIVÃ

MEMORIUL D-LUI MAIOR AMBROZIE

În urma celor întâmplate a venit în anchetã inspectorul administrativ Vãraru. Iatã memoriul înaintat de dl. maior Ambrozie, inspectorului Vãraru:

,,Domnule Inspector,

Hotãrât lucru cã dl. ministru de interne, dorind sã stie adevãrul adevãrat asupra celor raportate de noi telegrafic cu schingiuirea fiilor nostri, v-a trimis pe Dvs. si, cum credem cã doriti a face completã luminã, am fãcut acest memoriu cu naratiunea faptelor.

Faptul s-a petrecut dupã cum urmeazã: era lucru stiut în Iasi de cãtre directorii de scoli si de pãrintii elevilor, cã acestia fabricã cãrãmidã la Ungheni, pentru a construi o casã proprie în Iasi si cã, lucreazã la o grãdinã de zarzavat pusã la dispozitia lor de D-na Ghica, în str. Carol. O parte din studenti si elevi se întrunea odatã pe sãptãmânã, sub conducerea studentului Zelea Codreanu, când se fãcea repartitia la muncã, adicã: 40 studenti erau trimisi la Ungheni la facerea de cãrãmizi, iar 20-25 elevi erau repartizati pentru a uda grãdina de zarzavat.

Despre cele arãtate mai sus a aflat si prefectul de politie; pentru ce oare nu ar inventa ceva de senzatie la Iasi, de exemplu complot , mai ales cã jurnalele din Iasi sunt socotite ca o proprietate a D-sale si-i vor bate în strunã si atunci; zis si fãcut. În ziua de 31 mai 1924, ora 4.30-5.00 dimineata, când stia cã în curtea D-nei Ghica erau adunati vreo 65 studenti si elevi, a dat nãvalã peste ei cu întregul aparat de politie si cu multã armatã, dupã gravitatea faptului închipuit.

Mintea omeneascã refuzã sã priceapã ce s-a petrecut atunci, când studentii si elevii au fost înconjurati de ca cei mai ordinari criminali si chiar pe loc loviti barbar de agenti, armatã si chiar de politaiul Manciu.

Dupã o jumãtate de orã, cu totii, în cap cu studentul Zelea Codreanu, bine încadrati si în convoi, mergeau la vale pe strada mare cãtre politie; în drum au întâlnit un alt grup de elevi de liceu, care din ordinul profesorilor mergeau la joc de oinã la Copou.

Acestia, fi indcã si-au permis luxul sã salute pe cei aflati în fiare, imediat au fost arestati, bãtuti si dusi la politie, ca complici cu cei dintâi.

Ajunsi la politie, prefectul, fãrã sã anunte parchetul, dupã gravitatea faptului, a început singur interogarea. Deci si bãtaia, maltratarea si schingiuirea studentilor si elevilor, pentru a declara cã au luat parte la complot si sã spunã ce stiu. Dar ce era sã spunã acestia, când nu stiau nimic? Aproape toti studentii si elevii au fost bãtuti. Mai grav însã au fost:

1.fiulmeu, Cezar Ambrozie, elev clasa a VIII-a, seminarul pedagogic, cãruia prefectul, personal, i-a aplicat lovituri peste cap cu rânca de bou, iar la urmã, fiindcã nu a rãspuns cum vroia el, i-a aplicat un pumn puternic peste urechea stângã, spãrgându-i timpanul;
2.elevul Dumitriu Spinti, fiul maiorului Dumitriu; acesta a fost legat cu lanturi de ambele picioare si întors cu capul în jos; dupã ce i-a bãgat o armã printre picioare (tinutã de sergentul Cojocaru si caporalul Teodoroiu), a fost bãtut la tãlpi cu rânca, personal, de prefect, pânã când a lesinat;
3.elevul de scoalã Gurgutã Gh. a fost legat de mâini si picioare si pus cu fata în jos pe podea apoi bãtut cu rânca, iar pentru a nu se auzi tipetele sale, i s-a pus în dreptul gurii un lighean cu apãsi un agent avea grijã sã-i apese cu capul în apã când striga mai tare.

La toate schingiuirile acestea, au fost de fatã si doi ofiteri de jandarmi: cãpitanul Velciu si locotenentul Tomida, pe care, nu cred cã demnitatea de ostas sã-i lase a nu spune adevãrul, desi nu era de demnitatea lor de a sta acolo, întrebuintând oameni de trupã sa schingiuiri si întrebuintând o armã militarã ca unealtã de torturã, când este stiut ce menire are aceasta.

Dupã spusele studentilor si ale elevilor, în timpul când politaiul Manciu se îndeletnicea cu asemenea operatii, au trecut în cabinetul sãu d-nii procurori Culianu si Buzea. Cred cã d-lor vor arãta adevãrul.

Toate bãtãile si schingiuirile nu au încetat decât mai târziu, când domnul prim-procuror Catichi a venit la politie, fiind cerut de o comisie compusã din d-nii: profesor Cuza, Sumuleanu, avocat Bacaloglu, colonel Nãdejde si medicul legist Bogdan care a constatat cele arãtate în copie dupã actul alãturat si chiar în localul prefecturii.

Dupã cum vedeti, Domnule Inspector, noi pânã astãzi am procedat legal, adicã:

1.am chemat pe domnul prim-procuror si medicul legist chiar la prefecturã, unde am constatat bãtaia studentilor si elevilor;

2.am dat în judecatã pe schingiuitori la Judecãtoria Ocolului II;
3.am sesizat parchetul, unde s-a tr imis si actul medico-legal, afacerea fiind repartizatã d-lui jude instructor Ieseanu;
4.ca oameni de onoare si ofiteri am fi putut cere d-lui Manciu satisfactie pe calea armelor, dar d-sa este descalificat de când a refuzat sã se batã în duel cu cãpitanul Ciulei.

În mod cinstit, acesta este adevãrul.

Vã rog a cunoaste, cã între toti pãrintii ofensati, suntem doi ofiteri superiori, care pânã în prezent, fiindcã am procedat legal, suntem descoperiti, deoarece nu ni s-a dat nici o satisfactie pânã astãzi de cãtre nimeni. Credinta noastrã este cã dl. ministru de interne ne va da satisfactie completã, dând în judecatã pe prefectul Manciu pentru faptele arãtate si va interveni la Ministerul de Rãzboi, cãci prefectul Manciu, fiind ofiter de rezervã (sublt. de rezervã Manciu face parte din Reg. 10 Vânãtori, iar pentru mobilizare este la adãpost la atelierul de reparatie al Corpului III Armatã) cu bunã stiintã a schingiuit pe copiii camaradului superior fatã de gradul sãu."

Maior (ss.) ***Ambrozie***

Rezultatul anchetei esteurmãtorul:

1.prefectul Manciu a fost decorat cu „Steaua României" în gradul de comandor;
2.toti comisarii care ne-au schingiuit au fost avansati;
3.încurajati de aceste mãsuri, ei dezlãntuie o nouã prigoanã în contra noastrã, de astã datã extinsã în întreaga Moldovã. Orice comisar, pentru a-si face o sursã de venituri de la jidani sau pentru o avansare, punea mâna în piept unui student, îl bãtea pânã la sânge în stradã sau la politie, fãrã a fi obligat sã rãspundã pentru faptele sale.

ZIUA FATALÃ, 25 OCTOMBRIE 1924

În atare conditiuni sufletesti si de fapt m-am prezentat la Judecãtoria Ocolului 2 Iasi, sâmbãtã dimineata, ca avocat alãturi de colegul Dumbravã, în procesul colegului Comârzan, schingiuit de Manciu.

Prefectul s-a prezentat cu întreaga politie si în plinã sedintã, în fata avocatilor si a judecãtorului Spiridoneanu care prezida, s-a nãpustit asupra noastrã. În aceste împrejurãri, cu riscul de a mã pierde, strivit de cei douãzeci de politisti înarmati, am scos revolverul si am tras. Am tintit în cine se apropia de mine. Primul, a cãzut Manciu. Al doilea, a cãzut inspectorul Clos, al treilea, un om cu mult mai putin vinovat, comisarul Husanu. Ceilalti au dispãrut.

Peste câteva minute, în fata Judecãtoriei, se gãseau câteva mii de jidani, care cu mâinile ridicate în sus si cu degetele crispate de urã, asteptau sã ies pentru a mã sfâsia. Eu am luat în mâna dreaptã pistolul, în care mai aveam cinci cartuse si cu stânga am apucat de brat pe d-l Victor Climescu,
avocat din Iasi, rugându-l sã mã însoteascã pânã la Tribunal. Am iesit si astfel am strãbãtut printre jidãnimea care urla, dar care a avut totusi bunul simt ca, în fata revolverului, sã-mi facã loc.

Pe drum m-au prins jandarmii, m-au despãrtit de domnul Climescu si m-au introdus în curtea Prefecturii de Politie. Aici comisarii au sãrit pe mine sã-mi ia revolverul. Era singurul prieten pe cate-l mai aveam în mijlocul acestei nenorociri. Mi-am adunat toate puterile opunând, cinci minute, rezistentã, ca sã nu-l scap din mânã. Dar pânã la sfârsit am cedat. Mi s-au legat mâinile la spate cu lanturi si am fost asezat între patru soldati cu baioneta la armã.

Peste putin, m-au scos din biroul în care eram si m-au dus în fundul curtii, asezându-mã lângã un gard înalt. Jandarmii s-au retras si m-au lãsat singur acolo. Am bãnuit cã vor sã mã împuste. Am stat asa mai multe ore pânã seara târziu, asteptând sã fiu împuscat. Aceastã asteptare nu mi-a provocat nici un sentiment.

Vestea tragicei rãzbunãri s-a rãspândit cu o vitezã în adevãr fulgerãtoare. La cãmine, când s-a aflat, a fost o adevãrat explozie. De la toate cantinele si cãminele, studenti si studente s-au ridicat si au pornit în fugã pe strãzi, coborând spre Piata Unirii. Aici au manifestat îndelung cântând, apoi au încercat sã se îndrepte spre Prefectura de Politie. Dar armata, care sosise între timp, i-a oprit cu care greutate. Am auzit cântecul studentilor si, desi eram în lanturi, mã bucuram cã ei au fost eliberati.

Târziu am fost chemat sus, în acelasi cabinet al supliciilor, unde acum la masã era instalat judecãtorul de instructie Esanu, acela cãruia mã plânsesem acum patru luni, cerându-i sã mi se facã dreptate. M-a interogat sumar dupã care mi-a lansat mandat de arestare.

Am fost urcat în dubã si dus la Galata, sus pe deal, deasupra Iasiului, în jurul Mânãstirii ziditã de Petre Schiopul, Domnul Moldovei.

Am fost introdus într-o camerã în care mai erau 10 arestati. Acolo mi s-au luat lanturile. Cei din camerã mi-au dat un ceai dupã care m-am culcat. A doua zi, am fost pus la secret. Singur, într-o camerã cu ciment pe jos, cu un pat de scânduri, fãrã pãturã, fãrã pernã si închis cu lacãt. Camera avea douã geamuri vopsite cu var pe dinafarã. Nu vedeam nimic. Un perete era asa de umed încât curgea apa pe el. În prima zi, un gardian – Mos Matei – mi-a adus o pâine neagrã. A deschis usa si mi-a întins-o, cãci nici el nu avea voie sã intre înãuntru. Nu-mi era foame deloc. Noaptea

m-am culcat pe scânduri si m-am învelit cu sumanul. Sub cap n-am putut sã-mi pun nimic. Mi-a fost frig.

Dimineata, am fost scos afarã douã minute, apoi din nou închis. În cursul zilei, studentul Milutã Popovici, care era arestat, s-a putut apropia de fereastrã, a sters geamul cât un vârf de deget, prin care puteam sã vãd afarã. Apoi s-a dus la o distantã de 20 m si cu mare atentie îmi fãcea semne cu degetele. Am înteles cã-mi fãcea semnalizare prin alfabetul Morse. Astfel, am putut afla cã fuseserã arestati din nou toti Vãcãrestenii: Mota, Gârneatã, Tudose Popescu, Radu Mironovici, afarã de Corneliu Georgescu pe care nu-l prinseserã. Ei fuseserã adusi în aceeasi închisoare si pusi toti într-o camerã. Am aflat cã fusese adus si tatãl meu. A doua noapte am dus-o mai rãu. Mi-a fost foarte frig si nu am putut atipi deloc. Aproape toatã noaptea m-am plimbat prin camerã.

Dimineata, iar m-au scos afarã douã minute si iar m-au închis; Mos Matei mi-a dat o pâine. La ora 12 mi s-au pus cãtusele cu lacât la mâini. Am fost urcat în dubã si dus la Tribunal pentru confirmarea mandatului. Dupã confirmare, readus la Galata, m-am vãzut din nou în aceeasi camerã întunecoasã. Afarã începuse vreme rea. Lipsit de foc, m-a cuprins frigul. Am încercat sã adorm pe scânduri. Am atipit vreo jumãtate de orã, dar mã dureau oasele. Din cauza frigului de venea de la cimentul de jos, începusem sã am dureri la rinichi. Vãzând cã-mi pierd puterile, am fãcut apel la vointã si la gimnasticã. Toatã noaptea, din orã în orã, mã sculam, fãceam câte zece minute gimnasticã si cãutam cu îndârjire sã mã mentin în puteri.

Ziua urmãtoare nu mã simteam bine. Îmi scãdeau puterile vãzând cu ochii, cu toatã lupta pe care o duceam cu ajutorul vointei si încãpãtânãrii. Noaptea care a urmat, frigul a fost mai mare si vointa n-a mai functionat; am fost doborât. Mi s-a întunecat înaintea ochilor si am cãzut. Cât mã tinuse vointa, nu aveam nici o grijã. Îmi dãdeam seama cã de acum e de rãu. Îmi tremura tot corpul si nu mã puteam opri. Cât de grele erau noptile acelea care pãreau cã nu se mai sfârsesc!

A doua zi a venit procurorul si a intrat în celulã la mine. Am cãutat sã ascund starea în care mã aflam.

Cum stai aici?
Foarte bine!… Domnule procuror.
Nu ai nimic de raportat?
Nu am nimic.

Am mai rãmas asa timp de 13 zile; apoi mi s-a fãcut putin foc. Mi s-a dat asternut si rogojini care au fost puse pe perete. O orã pe zi, mi se îngãduise sã stau afarã. Într-una din zile i-am zãrit pe Mota si pe Tudose, departe în fundul curtii si le-am fãcut semn.

Tot atunci am aflat cã tatãl meu fusese eliberat. De asemenea, Dl. Liviu Sadoveanu, Ion Sava si încã un student care fusese si el arestat.

DOUÃ ARTICOLE ÎN JURUL CAZULUI MANCIU

Afarã, a doua zi dupã întâmplarea din Târgul Cucului, a apãrut în **„Cuvântul Iasiului"** din 27 octombrie 1924, un articol al lui **Nelu Ionescu**, avocat, fost presedinte al Societãtii Studentilor în Drept, din care extrag:

„Comentariile fãcute de presa liberalã jidãneascã în jurul mortii lui C. Manciu, sunt de rea credintã si interesate; ele pornesc de la falsificãrile grosolane de fapte, pentru a face cu orice pret un erou din cel ce nu a fost decât un instrument si a da pe seama unor pretinsecomploturi fascisto-antisemite, ceea ce nu a fost decât consecinta inevitabilã a unui regim de ilegalitãti si abuzuri.

Studentii au fost împiedicati cu forta sã intre sã se închine la Mitropolie, au fost împiedicati sã ia masa în comun la restaurant, au fost bruscati si împiedicati sã circule pe stradã, împiedicati sã se întruneascã în universitate, împiedicati sã se întruneascã la sediul societãtii lor, împiedicati sã-si lucreze grãdina pentru propriul lor cãmin, bãtuti pe stradã, în beciurile politiei siîn pietele publice de la cel din urmã zbir, pânã la acela care mai deunãzi fusese prefectul de politie al acestui oras.

Studentii cu o stãpânire de sine demnã de admirat si cu o încredere în justitie care le face cinste, au deschis o serie de procese în contra prefectului Manciu si a subalternilor lui, pentru loviri grave, abuzuri de putere si atentate la libertatea individualã, cu credintã în hotãrârea justitiei.

Acest gen al studentimii nu a fost înteles. Si cu regret spunem cã justitia nu a rãspuns sperantelor, pe care o tinerime întreagã însufletitã de cel mai cald sentiment de legalitate si ordine si-a pus-o în ea.

Studenta Silvia Teodorescu, lovitã de cãtre Manciu în plinã stradã cu piciorul în spate, în strada Carol, în ziua de 11 decembrie 1923, în dreptul casei colonelului Vesla – fapt afirmat si depus prin prestare de jurãmânt de numerosi martori – nu numai cã nu reuseste sã-l condamne pe Manciu în fata Jud. de Ocol I Urban, dar reclamanta rãmâne condamnatã pentru ultraj, întrucât judecata constatã cã în timpul loviturilor ar fi adresat lui Manciu cuvintele: aceasta este o sãlbãticie.

În seara de 14 decembrie 1923, studentul de la drept Lefter, Galati, în momentul în care intra în hotelul Bejan, unde locuia, fãrã nici un motiv a fost înconjurat de obandã de politisti si jandarmi, care împreunã cu Manciu si din ordinul lui l-au lovit cu tesace, bastoane, paturi de armã, picioare si pumni, pânã ce a cãzut jos în

nesimtire, dupã care târât de toti acestia a fost zvârlit fãrã de nici un ajutor pe o stradã lateralã.

Studentul Lefter a fãcut proces lui Manciu si Manciu a fost achitat fãrã sã aibã nevoie sã depunã mãcar un singur martor în contra dovadã.

Dar barbaria si sãlbãticia de astã varã, care lucraula grãdina imobilului Ghica:

25 de studenti bãtuti hoteste la tãlpi timp de o zi întreagã, fapt constatat de primul-procuror si medicul legist al Tribunalului pentru fapte închipuite care mãcar n-au fost de naturã sã motiveze o instructie în privinta lor.

Dar nu numai atât, studentii au cerut si o anchetã administrativã. Aceasta a avut loc astã varã si s-a efectuat de Dl. Vãraru, care a rãmas profund indignat de abuzurile constatate, dar asupra cãrui raport Ministerul de resort a pus ordinul de decorare al lui Manciu cu Coroana României.

Iatã omul care a murit: de morti nu se spune decât bine, dar aceasta nu ne împiedicã sã spunem adevãrul.

Manciu suprimã întruniri, Manciu te împiedicã sã intri la Mitropolie, Manciu bãtea în stradã, la Politie si în Piete, insulta pe cei care reclamau, amenінta pe apãrãtorii lor, Manciu lovea cu o bestialitate de posedat la adãpostul cordoanelor de agenti si jandarmi, atunci când studentii legati de mâini si de picioare nu puteau zvârli prin ploaia de scuipat si lovituri a subalternilor lui inconstienti, decât priviri de dis pret si momentanã resemnare.

Iatã omul datoriei si iatã ce fel de ordine fãcea acest om!

Opinia publicã este alãturi de Corneliu Codreanu. Ei îi plac gesturile hotãrâte si apreciind mobilul superior al acestui gest, care avertizeazã un regim si serveste o idee, îl dezlãntuie de considerentele obisnuitede incriminare a unor atari fapte, îl justificã în totul si-l aprobã în special.

Personal salut gestul eroic al lui Corneliu Zelea Codreanu, care rãmâne si de aceastã datã intransigent pe chestiuni de onoare si hotãrât când este vorba de demnitate."

Peste câteva zile, în ziarul **„Unirea"**, din… oct. 1924, apare articolul profesorului Cuza:

MOARTEA PREFECTULUI MANCIU, SISTEMUL FATAL SI URMÃRILE LUI

„Politia din Iasi – de un an încheiat – trãieste o adevãratã tragedie cu ultimul act pe care îl stim, datoritã înlãntuirii fatale a faptelor, ale cãror victime au cãzut: Prefectul Manciu, Inspectorul Closs, subcomisarul Husanu si nu mai putin, studentul doctorand Corneliu Zelea Codreanu.

Prefectul Manciu a murit; sub comisarul Husanu se luptã cu moartea; inspectorul Closs are o ranã adâncã; Corneliu Zelea Codreanu zace în închisoare.

Ce este aceastã tragedie care face atâtea victime? În ce fel putem vorbi de înlãntuirea fatalã a faptelor? Cine sunt vinovatii?

Manciu a fost prefectul de politie al D-lui G. G. Mârzescu. Numai în calitatea aceasta a fost adus si mentinut pânã la urmã – cu toate excesele de care s-a fãcut vinovat – la Prefectura Politiei. Ceea ce o dovedeste cu prisosintã, cã a fost aprobat ; cã a lucrat dupã un plan stabilit, din inspiratia directã a D-lui G. G. Mârzescu, care-l sustinea, sunt distinctiile ce i s-au acordat, meritelelui în serviciu si înaintãrile personalului sãu.

Sistemul fatal inspirat lui Manciu a fost terorizarea studentimii crestine; ca sã se dea satisfactie jidanilor si sã se facã dovadã cã ordinease poate mentine prin mijloace energice.

Sistemul fatal , nefericitul Manciu, lipsit de orice însusiri speciale, l-a pus în aplicare, cu o deosebitã brutalitate fatã chiar de profesorii universitari: debutând în carierã cu prilejul adunãrii generale a Asociatiei profesorilor universitari din România, care s-a tinut la Iasi, sub presedintia eminentului nostru coleg, Dl. Prof. Gãvãnescul, în zilele de 23, 24 si 25 septembrie 1923. Prefectul Manciu a insultat Universitãtile si a brutalizat si arestat pe studenti fãrã nici o vinã ceea ce a provocat protestarea profesorilor lor, cerând satisfactie.

Comisiunea celor 4 Universitãti – compusã din d-nii profesori: Dr. Hurmuzescu – Bucuresti; Dr. Sumuleanu – Iasi; M. Stefãnescu – Cluj si Hacman – Cernãuti a redactat apoi, imediat în sedintã chiar, urmãtoarea telegramã cu trei adrese: 1. D-lui Presedinte al Consiliului de Ministri; 2. D-lui Ministru de Interne; 3. D-lui Ministru al Instructiei Publice, semnatã de Dl. I. Gãvãnescul:

Asociatia Generalã a Profesorilor Universitari din România, în sedinta sa de deschidere, blameazã interventia jignitoare a politiei Iasi si strâns unitã în jurul Presedintelui, cere autoritãtilor superioare cercetãrile cuvenite si sã i se dea deplinã satisfactie.

Presedintele Asociatiei (ss) ***I. Gãvãnescul***

Aceeasi comisie redacteazã si trimite d-lui Primar la Iasiului urmãtoarea adresã:

*"**Domnule Primar***

Asociatia Generalã a Profesorilor Universitari, în sedinta de deschidere, vãzând mãsurile jignitoare ale d-lui Prefect de politie, fatã de congresul ei, regretã cã, în starea sufleteascã în care a fost pusã, nu poate lua parte la banchetul oferit de Primãria orasului, multumindu-vã pentru bunele dvs. intentiuni.

Presedintele Asociatiei (ss) ***I. Gãvãnescul"***

"Sustinut cu mandat imperativ, ca sã terorizeze studentimea, Manciu a lucrat în conformitate cu scopurile urmãrite si dupã planul stabilit: mergând pe cãile fatalitãtii. Vom enumera pe scurt fapte petrecute, numerotându-le:

1. Introducerea politiei si armatei în Universitate, la 10 decembrie 1923.

Cu prilejul manifestatiilor studentesti care au urmat, printre altii a fost bãtut asa de grav de politie studentul G. Manoliu, încât îmbolnãvindu-se de icter, a murit peste câteva zile.

2. Brutalizãrile de la garã. Cu prilejul sosirii profesorului Ion Zelea Codreanu la Iasi, dupã eliberarea sa din închisoare, prefectul Manciu s-a aruncat încã o datã fãrã nici un motiv cu politia si armata asupra cetãtenilor si studentilor care veniserã la garã sã-l primeascã, brutalizându-i si gonindu-i pe strãzi ca pe niste rãufãcãtori.

3. Vizita Printului Carol. Cu prilejul acestei vizite Manciu a înscenat alte scandaluri, care au fãcut pe studenti sã se plângã Altetei Sale Regale.

4. Scandalul de la Teatrul Sidoli . Artistii români retrasi de la Operã, venind la Iasi, studentii le-au fãcut o manifestatie de simpatie. Aceastã manifestatie absolut pasnicã, a dat prilej prefectului Manciu sã însceneze încã un scandal împotriva studentilor, care au fost bãtuti si împrãstiati cu brutalizãri odioase.

5. Complotul din strada Carol . Prin buna vointã a d-nei Constanta Ghica, în grãdina d-sale din str. Carol, studentii au plantat o bucatã de teren cu zarzavaturi, pentru întretinerea lor. În ziua de 31 Mai, în anul acesta, pe când studentii se adunaserã la lucru, a apãrut prefectul Manciu, cu toatã politia si jandarmii având baioneta la arme si au arestat pe studenti. Corneliu Zelea Codreanu a fost descins si legat cu brâul sãu,

cu mâinile la spate si condus astfel pe strãzi împreunã cu alti 25 de studenti si elevi la politie, unde au fost crunt bãtuti.

Corneliu Zelea Codreanu, ofiter de rezervã, doctorand în drept, a fost lovit peste fatã si insultat în mod trivial cu cele mai degradatoare injurii.

Elevul Ambrozie, fiual m aiorului veteran Ambrozie, a fost bãtut cu palmele peste obraz, pânã ce i s-a spart timpanul, fapt constatat cu certificatul medicului legist Prof. Dr. Gh. Bogdan. Ceilalti studenti si elevi au fost bãtuti la tãlpi cu râncele de bou, spânzurându-i de picioare si vârându-i cu capul în cãldãri cu apã ca sã nu poatã striga.

Pãrintii copiilor bãtuti: dl. maior Ambrozie, Dimitriu, Butnaru, au reclamat de prefectul Manciu, Ministerului si l-au dat apoi în judecatã, înaintea cãreia Manciu a avut atitudini revoltãtoare.

Nu numai cã Prefectul Manciu a fost mentinut, dar a fost rãsplãtit pentru atitudinea lui si încurajat ca sã-si aplice sistemul fatal, mai departe. Presa jidãneascã îi aduce zilnic cele mai mari laude, slãvindu-l ca pe un salvator al ordinii si ca pe un om superior.

Guvernul , având ca reprezentant la Iasi pe G. G. Mârzescu, în loc sã dea curs celor stabilite de inspectorul Vãraru, a decorat pe Manciu cu Coroana României si a înaintat personalul de care s-a servit pentru sãvârsirea nelegiuirilor lui. Astfel comisarul Closs, unul dintre cei mai vinovati, a fost înaintat ca inspector. Justitia, având ca ministru pe acelasi G. G. Mârzescu, sustinãtorul lui Manciu, în loc sã intervinã energic si repede împotriva abuzurilor sãvârsite, a condamnat pe victimele lui.

Jidãnimea din Iasi satisfãcutã a dãruit prefecturii un automobil pe care Manciu l-a primit în scandalul tuturor românilor, provocând astfel si mai mult resentimentul studentilor cu deosebire: vãzând pe Manciu cã-i sfideazã din automobilul jidanilor, cu care se plimba falnic pe strãzi. Mentinut, sustinut si încurajat în modul acesta, prefectul Manciu, prin temperament, impulsiv, lipsit de orice rezervã lãuntricã, si-a închipuit cã a atins culmea gloriei prin aplicarea sistemului sãu. Înlãntuirea fatalã a faptelor: l-a adus pe prefectul Manciu la ultimul act al tragediei.

Corneliu Zelea Codreanu a fost în legitimã apãrare.

Rãspunderea mortii prefectului Manciu o are acela în primul rând, care l-a pus si l-a sustinut în fruntea politiei: Ministrul Justitiei G. G. Mârzescu.

Rãspunderea o are presa jidãneascã si toti acei care l-au îndemnat si l-au încurajat, felicitându-l sã-si aplice sistemul fatal."

GREVA FOAMEI

Cu vreo 10 zile înainte de Crãciun, Mota, Gârneatã, Tudose si Radu Mironovici au declarat greva foamei si a setei, fiind arestati de 60 de zile, fãrã sã aibã nici o vinã. Ei spuneau: ori eliberarea, ori moartea. Încercarea diferitelor autoritãti de a vorbi cu ei dãdea gres, deoarece se baricadaserã în camera lor, nemailãsând pe nimeni sã intre.

Tinerii acestia deveniserã încã de mult o icoanã a întregii studentimi române. Un simbol. Când s-a auzit afarã de greva lor, studentii si lumea au înteles gravitatea faptului, cunoscându-le puterea de hotãrâre. Sã moarã acesti tineri între zidurile Galatei ? Spiritele lor erau atât de agitate la Iasi si la Cluj, încât ar fi urmat o rãzbunare în masã asupra acelora pe care multimea i-ar fi crezut vinovati. Nu numai studentii, dar oameni bãtrâni si cu situatie în societate strigau în gura mare: Dacã acesti copii mor acolo cu totii, tragem cu revolverele. Guvernul a început sã simtã cã se aflã în fata unei hotãrâri si a unei încordãri generale; cã natia aceasta a început sã aibã vointa si demnitatea ei.

Tatãl meu a lansat atunci în Iasi un manifest din care extrag:

CHEMARE

Frati Români,

„Studentii: Ion I. Mota, Ilie Gârneatã, Tudose Popescu si Radu Mironovici, mentinuti de douã luni în închisoarea Galata, au declarat marti, la ora 1 p.m., greva foamei si a setei.

Au luat aceastã grea hotãrâre fiindcã sunt cu totul nevinovati, fiindcã tot nevinovati au stat în temnita de la Vãcãresti si fiindcã au vãzut cã anumiti oameni politici, voiesc prin temnitã nedreaptã sã le ruineze încetul cu încetul sãnãtatea si viata.

Pe acesti tineri eroi, floarea cea mai aleasã a viitorului tãrii, Dumnezeu i-a înzestrat între altele cu o vointã de otel. Deci, hotãrârea lor de a muri prin foame si sete – spre a protesta contra nedreptãtii ce li se face si contra robiei neamului nostru de cãtre jidani prin mijlocirea anumitor politicieni – nu este o glumã, ci o gravã hotãrâre.

ORI ELIBERARE, ORI MOARTE!

Frati Români,

Vom astepta oare sã vedem peste 2-3 zile trecând în patru sicrie trupurile acestor eroi? Bãtrâni si tineri, gânditi-vã: în cele patru cosciuguri nu ar fi trupurile celor patru studenti, ci în ele ar fi trupurile propriilor vostri copii.

Datoria noastrã a tuturora este sã luãm grabnice mãsuri de protestare contra acestui guvern si prin protestare legalã si pasnicã, dar energicã si neînfrântã, sã oprim nelegiuirea, sã oprim asasinare copiilor nostri."

În sãrbãtorile Crãciunului, dupã unsprezece zile de grevã a foamei si a setei, ei au fost eliberati. Erau însã asa de slãbiti, încât au fost scosi din închisoare pe targã si dusi la spital. Unii iesiserã dintr-o grea închisoare, de abia de câteva luni, iar Mota numai de o lunã, dupã un an de închisoare nedreaptã, asa încât puterile lor erau sleite.

Urmãrile acestei greve le mai suportã unii dintre ei si astãzi, dupã zece ani, iar bietul Tudose le-a dus cu el în mormânt.

SINGUR LA GALATA

În aceeasi celulã umedã si întunecoasã, stând pe marginea tare a patului cu bratele la piept si cu capul aplecat de greutatea gândurilor, trece timpul minut dupã minut. E grozavã singurãtatea! Cu pãrere de rãu mã gândesc la acele versuri:

„Gaudeamus igitur
Juvenes dum sumus."

Sã ne bucurãm asadar, cât suntem tineri! Versuri care au încãlzit, au bucurat, au încununat cu cununa veseliei tineretea tuturor generatiilor de studenti. Este un drept al tineretii de a se veseli, de a petrece, mai înainte de a fi sosit vârsta care începe sã apese sub greutãti si griji, tot mai multe si tot mai mari, viata omului.

Mie nu mi s-a acordat acest drept. N-am avut timp când sã petrec. Viata universitarã, în timpul cãreia toti petrec si cântã, am terminat-o. Nici nu stiu când a trecut. Peste tineretea mea au nãvãlit, mai înainte de vreme, grijile, greutãtile si loviturile si mi-au sfârtecat-o. Ce mi-a mai rãmas din ea, mi-o macinã acesti patru pereti posomorâti si reci. Acum mi-a fost luat si soarele. Sunt atâtea sãptãmâ ni de când stau în întunericul acesta si nu mã pot bucura de soare decât o orã pe zi.

Genunchii îmi sunt înghetati tot timpul. Simt cum urcã rãceala din cimentul de jos, în sus, prin oase.

Ceasurile trec greu. Greu de tot. La 12 si seara iau câteva îmbucãturi. Nu pot mai mult. Noaptea începe adevãratul chin: nu pot adormi decât pe la orele 2-3. Afarã

viscoleste. Aici pe vârful dealului viscolul e mai puternic. Prin crãpãturile usii, vântul împinge zãpada, care devine tot mai groasã, ocupându-mi un sfert di n suprafata celulei. Spre dimineatã gãsesc totdeauna un strat destul de gros. Tãcerea apãsãtoare a noptii nu este întretãiatã decât de cântecul cucuvelelor, care locuiesc prin turnurile bisericii si din timp în timp, de glasul santinelelor care ne pãzesc, strigând cât pot:

„– Numãrul unu!
– Bine.
–Numãrul doi!
– Bine."

Stau asa, mã întreb, mã frãmânt si nu pot dezlega: o lunã? Douã? Un an, doi? Cât! O viatã? Toatã viata cât o mai am? Da. Mandatul de arestare îmi prevesteste muncã silnicã pe toatã viata. Se va judeca procesul? Desigur; dar e un proces greu. În contra mea sunt coalizate trei forte:

Guvernul care va cãuta sã dea un exemplu prin pedepsirea mea, mai ales cã e primul caz în România, când cineva se aseazã cu revolverul în mânã în fata zbirului, ce vine sã-i calce în picioare demnitatea, sã-i jigneascã onoarea si sã-i sfâsie, în numele autoritãtii de stat, carnea de pe el. Puterea jidãneascã din tarã care va face tot posibilul sã nu mã scape din mâini. Puterea jidãneascã din strãinãtate, cu banii, cu împrumuturile, cu presiunile ei.

Toate aceste trei forte sunt interesate în a mã face sã nu mai ies de aici. În contra lor se ridicã studentimea si miscarea nationalã româneascã. Cine va învinge? Îmi dau seama cã procesul meu este mai mult un proces de forte. Oricâtã dreptate as avea, dacã fortele adverse vor fi numai cu un dram mai puternice decât ale noastre, nu vor pregeta nici un moment de a mã nimici. Sunt atâtia ani de când mã asteaptã, sã mã prindã, pentru cã le-am stat de-a curmezisul în toate p lanurile lor. Îsi vor pune toate puterile ca sã nu le scap.

Acasã, mama mea, an dupã an, la auzul atâtor îngrozitoare vesti pentru ea, cu casa cãlcatã noaptea de procurori si perchezitionatã de comisari brutali, primea în inimã, loviturã dupã loviturã.

Cu gândul la soarta asa de tristã a vietii mele, mi-a trimis Acatistul Maicii Domnului, cu îndemnul ca sã-l citesc la ora douãsprezece noaptea, timp de 42 de nopti în sir. L-am citit regulat si în mãsurã ce numãrul noptilor se mãrea, pare cã ai nostri creste au în puteri, adversarii se retrãgeau si primejdiile dispãreau.

MUTAREA PROCESULUI LA FOCSANI

În ianuarie, mi s-a adus la cunostintã cã procesul a fost strãmutat din oficiula Focsani.

Focsanii erau cea mai puternicã citadelã liberalã din tarã. Din acel oras erau trei ministri în guvern: G-ral Vãtoianu, N. N. Sãveanu si Chirculescu. Era singurul loc din tarã unde miscarea nationalã nu prinsese. Încercãrile noastre de a face ceva dãduserã gres. Acolo nu aveam pe nimeni. Era doar D-na Tita Pavelescu, o veche nationalistã, cu foaia **„Santinela"**, care semãna în pustiu. Studentii de la Iasi, auzind despre aceastã mutare, au rãmas foarte îngrijorati.

Echipe nenumãrate, la plecarea fiecãrui tren, asteptau în gãrile de pe lângã Iasi ca sã mã însoteascã pânã la Focsani, deoarece se zvonise cã paznicii mei ar cãuta sã mã împuste cu ocazia acestei mutãri, sub pretextul de a fi vrut sã fug de sub escortã.

Dupã aproape douã sãptãmâni de asteptare, într-o searã, a venit Botez, Seful Sigurantei, cu câtiva agenti si m-au ridicat. Am plecat într-o masinã escortatã de o alta. Am fost scos din Iasi pe la bariera Pãcurari si dus în gara Cucuteni. Acolo, am gãsit o echipã de studenti, iar cu trenul care sosea a mai venit încã una. N-am putut sã vorbesc cu nici unul dintre ei. În timp ce politia mã urca în vagonul dubã, ei mi-au fãcut o manifestatie de simpatie. Am mers cu trenul aproape toatã noaptea. Mã apropiam de Focsani cu siguranta osândirii.

În garã mã astepta politia si directorul închisorii care m-au dus si m-au încarcerat.

La început am avut un regim mai sever decât la Iasi. Prefectul de judet, Gavrilescu, care pãrea un om rãu la suflet, fãrã nici un drept – cãci un prefect nu are dreptul sã se amestece în regimul închisorii – voia sã-mi impunã un regim aspru. El a fost si în celula mea, unde am avut împreunã o discutie nu tocmai plãcutã.

Minunea, la care nu mã asteptam nici eu si mai ales la care nu se asteptau cei ce mã aduseserã acolo, a fost cã, a treia zi dupã ce sosisem, întreaga populatie, fãrã deosebire de partid politic si cu toate încercãrile autoritãtilor de a mi-o face ostilã, trecuse spontan de partea mea.

Pe oamenii politici liberali nu-i pãrãsiserã numai partizanii, ci si membrii familiei. Asa de exemplu, d-rele Chirculescu, eleve în cursul superior al liceului, mi-au trimis mâncare si mi-au cusut, împreunã cu alte fete, o cãmasã nationalã. Am auzit chiar cã refuzau sã stea cu tatãl lor la masã.

Atunci l-am cunoscut pe generalul dr. Macridescu, cea mai venerabilã figurã a Focsanilor, pe Hristache Solomon, proprietar nu prea bogat, dar un om de o mare autoritate moralã, în fata cãruia se descopereau si dusmanii, pe d-nii Georgicã Niculescu, colonel Blezu care prin fetita lui, Fluturas, îmi trimitea de mâncare, Vasilache, Stefan si Nicusor Graur, familiile Olteanu, Ciudin, Montanu, Son, Maior Cristopol, Caras, Guritã, Stefãniu, Nicolau, Tudoroncescu etc. Toti acestia si altii m-au îngrijit mai mult decât pãrinteste. Totusi sãnãtatea nu-mi era dintre cele mai bune. Mã dureau rinichii, pieptul si genunchii.

Procesul a fost fixat pentru ziua de 14 martie 1925.

În vederea lui, toate centrele universitare si chiar în celelalte orase, au început sã se tipãreascã mii de manifeste. La Cluj, Cãpitanul Beleutã a tipãrit si rãspândit în tarã zeci de mii de manifeste. Casa lui, deschisã zi si noapte luptãtorilor nationalisti, se transformase într-un adevãrat cartier general. La Orãstie, la pãrintele Mota, se tipãriserã zeci de mii de brosuri cu poezii populare si sute de mii de manifeste. Tot aici, camarazii mi-au tipãrit niste scrisori pe care eu le fãcusem în închisoarea Vãcãresti. Ele au apãrut în brosurã sub titlul: ***„Scrisori studentesti din închisoare"***

Guvernul a tipãrit manifeste contrarii si brosuri, rãspândindu-le din abundentã. Ele însã n-au avut nici un efect, deoarece valul miscãrii nationale se ridica impunãtor si irezistibil.Cu douã zile înainte de data procesului, încep sã soseascã sute de oameni din toatã tara si studenti de la toate universitãtile. Numai de la Iasi au venit peste trei sute, ocupând un tren întreg.

Pe mine m-au luat autoritãtile cu o trãsurã si m-au dus la Teatrul National, unde urma sã se judece procesul. Din ordin însã, acesta s-a amânat, dupã ce juratii fuseserã trasi la sorti. Am fost condus din nou la închisoare. Afarã însã, amânarea nejustificatã a procesului a produs o indignare generalã, care s-a transformat într-o enormã manifestatie de stradã. Ea a durat toatã dupã amiaza pânã noaptea târziu.

Încercãrile armatei de a potoli spiritele au fost zadarnice. Manifestatia a fost îndreptatã împotriva jidanilor si a guvernului. Jidanii si-au dat atunci seama cã toate presiunile lor în acest proces se întorc si se vor întoarce împotriva lor. Aceastã manifestatie a fost de o importantã covârsitoare pentru soarta procesului. Ea a scos jidãnimea din luptã. Aceasta, dându-si seama cã o condamnare ar putea aveaurmãri

dezastruoase pentru ea, dacã nu s-a retras întru totul, în orice caz, a exercitat o presiune mai slabã asupra autoritãtilor.

Între timp, mi-au venit sugestii de a face cerere de punere î n libertate si asigurãri cã voi fi eliberat. Am refuzat.

Au venit sãrbãtorile Pastilor. Eu am sãrbãtorit Învierea singur, în celula mea si când clopotele au început sã sune la toate bisericile, m-am asezat în genunchi si m-am rugat, pentru mine si pentru logodnica mea, pentru mama mea si pentru cei de acasã, pentru sufletele celor morti si pentru cei ce luptã afarã – ca Dumnezeu sã-i binecuvânteze, sã le dea tãrie si sã-i poarte biruitori pe deasupra vrãjmasilor.

LA TURNU SEVERIN

Într-o noapte, pe la ora douã, m-am trezit pe când cineva umbla sã deschidã lacãtul. Veniserã autoritãtile sã mã ia, cãci pe neasteptate, procesul meu se mutase, prin interventia guvernului, la Turnu Severin, în cealaltã extremã a României. Mi-am strâns în grabã putinele lucruripe care le aveam si apoi, înconjurat de o gardã, am fost pus într-o trãsurã si dus la marginea orasului Focsani, lângã o linie de cale feratã. Dupã putin timp, în fata noastrã s-a oprit un tren si am fost urcat în vagonul dubã.

Astfel am pãrãsit acest oras care la un moment dat si-a ridicat vijelios fruntea în fata presiunilor uriase ce se fãceau si ai cãrui oameni si-au rupt toate legãturile fie cu partidele, fie chiar cu familiile, pentru a apãrea într-o superbã si nezdruncinatã unanimitate de simtire.

Pe drum mã gândeam: oare ce lume va fi la Turnu Severin? Nu fusesem niciodatã în acest oras. Nu cunosteam pe nimeni.

Prin gãri auzeam lume vorbind, râzând, scoborând sau urcând, dar nu puteam vedea nimic, cãci vagonul meu nu avea geamuri. Doi centimetri de perete mã despãrteau de tot restul lumii, de libertate. Poate printre cei ce se plimbau prin aceste gãri vor fi si multi cunoscuti sau prieteni de ai mei. Dar ei nu stiu cã eu sunt aici.

Fiecare merge undeva. Numai eu nu stiu unde. Toti umblã usor si sprinten, dar eu duc în suflet, mai grea decât un pietroi de moarã, povara grijilor acestui imens necunoscut care îmi stã în fatã. Voi fi condamnat pe viatã? Pe mai putin? Voi mai iesi dintre zidurile urâte si negre ale închisorii sau soarta îmi va fi sã moraici? Îmi dau seama bine cã procesul nu mai e o problemã de dreptate; este o problemã de fortã; care dintre

aceste douã forte va fi mai tare, aceea va avea dreptate. Va fi mai tare curentul nostru sau presiunea iudeo-guvernamentalã? Dar nu se poate. Cineva avea dreptate, acela va fi mai tare si va putea deci câstiga si dreptatea sa prin fortã.

Si cu cât trenul mergea, simteam dureri în suflet. Sufletul pare cã-mi era legat de fiecare piatrã din Moldova si cu cât mã depãrtam de ea, simteam cã se rupea ceva din el.

Am mers asa toatã ziua singur, închis într-un vagon întreg. Spre searã am ajuns într-o statie, mi se pare, Balota. Un ofiter de jandarmi a intrat înãuntru însotit de agenti si m-a invitat sã mã dau jos. M-au dus apoi în dosul gãrii, ma-u urcat într-o masinã si au pornit cu mine. Mi s-au pãrut oameni foarte de treabã. Încercau sã prindã o discutie cu mine, sã glumeascã, dar, dus de alte gânduri si nevoi, nu-mi venea sã vorbesc. Le rãspundeam cu bunãvointã, dar scurt.

Am intrat în Turnu Severin. Am trecut pe câteva strãzi si am simtit o adevãratã bucurie pentru suflet si desfãtare pentru ochi, vãzând oamenii cum se plimbã pe stradã.

Ne-am oprit la poarta închisorii. Nu stiu pentru a câta oarã s-au deschis iar portile cu lacãte, ca sã se închidã din nou dupã mine.

Directorul si functionarii m-au primit ca pe un oaspete ales si mi-au dat o camerã bunã, care nu mai era ca pânã acum cu ciment pe jos, ci cu podea de scânduri. Si aici, arestatii, ca si în celelalte închisori, s-au apropiat de mine cu dragoste; iar eu i-am ajutat mai târziu, în nesfârsita lor mizerie materialã si moralã.

A doua zi, am iesit în curte. Era un lor de unde se vede în stradã. Pe la ora 12, am vãzut masati în fata închisorii peste 200 de copii mici, între 6 si 7 ani care, când m-au vãzut trecând, au început sã facã semne cu mânutele lor, unii cu batiste iar altii cu sepci. Erau copii din scolile primare, care auziserã cã am ajuns la Turnu Severin si cã mã aflam în închisoare. Acesti copii vor fi de acum, în fiecare zi, nelipsitidin fata închisorii. Mã vor astepta sã trec ca sã-si ridice micutele lor mâini, pentru a-si manifesta simpatie fatã de mine.

Am fost dus la Tribunal, unde presedintele Varlam, un om de o mare bunãtate, s-a purtat foarte frumos cu mine. Mai putin frumos, procurorul Constantinescu, despre care lumea spunea cã si-ar fi luat împreunã cuprefectul Marius Vorvoreanu angajamentul condamnãrii. Eu însã nu credeam. La început au fost mai severi. În dosul acestei severitãti vedeam si ceva râutate. Dar au fost, încet ul cu încetul, înmuiati de valul de opinie publicã, de entuziasmul care se ridica de la copiii si pânã la bãtrânii orasului. Acum toti simteau româneste si vedeau în lupta noastrã o luptã

sfântã pentru viitorul tãrii acesteia. Cunosteau nenorocirile mele si vedeau în gestul meu un gest de rãzvrãtire a sentimentului de demnitate omenească, gest pe care orice om liber l-ar fi fãcut.

Oamenii din tara lui Iancu Jianu si a Domnului Tudor, ale cãror pistoale rãsunarã pentru neam si pentru demnitate, în contra umilirii seculare , au înteles usor ceea ce fusese la Iasi.

Nici o argumentare nu i-a mai putut clinti din loc. În zadar strigau procurorii si prefectii. În închisoare am fost înconjurat de dragostea si grija tuturor familiilor din oras, chiar si ale acelora care aveau un rol oficial, cum era acea a primarului Corneliu Rãdulescu, pentru care am rãmas cu multã admiratie; dar mai ales înconjurat , ca nicãieri în altă parte, de dragostea copiilor si de întelegerea lor pentru suferintele mele. Ei fãcuserã prima m anifestatie pentru mine la Turnu Severin. Îmi amintesc cu duiosie cum copiii mici din mahala, care abia umblau în picioare, vãzând pe cei mai mãrisori cã se adunau regulat, în numãr mare, în fata închisorii si dãdeau din mâini, au început si ei sã vinã înfiecare zi. La orã fixã, îi vedeam cum încep sã se adune din toate pãrtile, ca la un program pe care îl aveau de executat. Toti erau tãcuti si cuminti. Nu se jucau, nu cântau. Se uitau numai, asteptând sã mã vadã trecând prin dreptul unei deschizãturi, pen tru a-mi face semne din mâini si pe urmã plecau acasă. Întelegeau ei cã e ceva trist în această închisoare si bunul lor simt le spunea cã nu e loc pentru râs aici. Într-o zi, au început sã-i alunge jandarmii. A doua zi nu i-am mai vãzut. Se puseserã santinele care i-au oprit de a mai veni.

PROCESUL

Procesul a fost fixat la 20 mai.

Presedintele Tribunalului a primit 19.300 înscrieri de apãrãtori din toatã tara. Cu douã zile înainte, au început sã sosească trenuri întregi cu studenti. Iesenii au venit si aici în numãr de trei sute. De asemenea, în numãr mare, au venit si bucurestenii, clujenii si cernãutenii. Printre sositi era si o delegatie a Focsanilor, în frunte cu fostul prim-jurat de la 14 martie, Mihail Caras care acum se înscrisese ca apãrãtor în num ele juratilor focsãneni. Sosiserã si martorii acuzãrii: politistii din Iasi. Dezbaterile procesului s-au deschis în sala Teatrului National, presedinte fiind Dl. Consilier Varlam. Pe banca acuzãrii, alãturi de mine, erau: Mota, Tudose Popescu, Gârneatã, Co rneliu Georgescu, Radu Mironovici. Pe banca apãrãrii: prof. Cuza, prof. Gãvãnescul, Paul Iliescu, prof. Sumuleanu, Em. Vasiliu-Cluj, Nicusor Graur, întreg baroul din Turnu Severin etc.

Sala era arhiplinã, iar afarã, în jurul teatrului, asteptau peste 10.000 de oameni.

S-au tras la sorti juratii. Au iesit urmãtorii: N. Palea, G. N. Grigorescu, J. Caluda, I. Preoteasa, G. N. Grecescu, D. I. Bora, V. B. Jujescu, C. Vãrgatu, C. Surdulescu, Adolf Petayn, P. I. Zaharia, G. N. Boiangiu, I. Munteanu si G. N. Ispas. Au depus jurãmântul si s-au asezat grav pe locurile lor. S-a citit actul de acuzare. Au urmat integoratoriile. Am povestit lucrurile asa cum s-au întâmplat. Ceilalti cinci au rãspuns si ei la interogatoriul ce li s-a fãcut, spunând adevãrul: cã nu au fostamestecati în nici un fel în faptele care se judecã.

Martori ai acuzãrii erau: un jidan si politistii de la Iasi. În sedintã au negat totul. Nu era nimic adevãrat. Toate bãtãile, toateschingiuirile erau purã inventie. Negau chiar si certificatele medicale eliberate de prof. Bogdan, medicul legist.

Atitudinea aceasta, dupã ce juraserã pe cruce cã vor spune adevãrul si numai adevãrul, a provocat indignarea întregii sãli.

Pe unul din martori, comisarul Vasiliu Spanchiu, pe care-l vedeam transformat acum î n cea mai blândã fiintã, nu vãzuse si nu fãcuse nimic, ridicându-mã, cu voia presedintelui, l-am întrebat tare si plin de indignare:

Nu esti d-ta acela care m-a lovit cu pumnul peste fatã în grãdinã la d-na Ghica?
Nu sunt.
Nu esti d-ta acela care bãgai pe studenti cu capul în cãldarea du apã, atunci când, spânzurati cu picioarele în sus, erau bãtuti la tãlpi?
Nici nu am fost pe acolo; eram în oras pe atunci.

Pe fata lui, prin gesturile lui, din atitudinea lui întreagã, se vedea cã minte, cã jurã pe cruce si minte. Multimea din salã clocotea de indignare. Deodatã, ca o expresie a acestei indignãri colective, un domn sare din mijlocul multimii, îl apucã pe comisar în brate si-l scoate pe sus afarã din salã.

Era dl Tilicã Ioanid. Îl auzim îmbrâncind pe comisar pe scãrile din dos:

– Canalie, sã pleci de aici cã nu-ti garantãm viata.!

Apoi adresându-se tuturor comisarilor din Iasi:

– Ati schingiuit în mod barbar, cu mâinile voastre pe acesti copii. Dacã ati fi fãcut asa ceva la Turnu Severin, ati fi fost mãcelãriti pe stradã de lume. Prezenta voastrã aici murdãreste acest oras; plecati cu primul tren, altfel va fi rãu de voi. Acest gest a fost de altfel bine venit, cãci lumea era cu sufletele încãrcate. El a produs o usurare în întreaga salã.

Cãlãii erau umiliti si umblau salutând pânã la pãmânt si cersind câte o micã atentie de la cel mai umil purtãtor de fundã tricolorã.

Parcã noi nu suntem buni români! Dar ce sã facem? Am avut ordin.
Nu! Canalii! N-ati avut suflet de pãrinte si de român. N-ati avut onoare de oameni. N-ati avut respect pentru lege. Ati avut ordin? Nu! Ati avut suflete de trãdãtori.

Asa le spunea lumea pe strãzi.

**

Urmeazã apoi timp de vreo douã zile audierea martorilor apãrãrii, printre care bãtrânul profesor Ion Gãvãnescul de la Universitatea din Iasi, le însusi bruscat de prefectul Manciu cu ocazia congresului profesorilor universitari, la cãrui presedinte era; ofiterii, fosti comandanti si profesori ai mei la Liceul Militar si Scoala de Infanterie. Vin pe rând copiii schingiuiti si pãrintii lor sã refacã în fata judecãtorilor, aproape plângând, scenele de durere si umilire la care au fost pãrtasi.

Partea civilã a fot reprezentatã de Dl. Costa-Foru, seful unei loji masonice din capitalã.

**

Apãrãtorii au vorbit în ordinea urmãtoare: D-nii Paul Iliescu, Tache Policrat, Valer Roman, Valer Pop, Sandu Bacaloglu, Em. Vasiliu-Cluj, Cacanãu, Donca Manea, Mitulescu, Virgil Neta, Neagu Negrilesti, Henrietta Gavrilescu, prof. Dr. Sumuleanu, prof. Ion Gãvãnescul, prof. A. C. Cuza. Urmeazã o serie de declaratii scurte, fãcute de D-nii: Mihail Caras, Colonel Vasilescu Lascãr, bãtrânul preot Dumitrescu din Bucuresti, Colonel Cãtuneanu, studentul Ion Sava în numele studentilor din Iasi, Dr. Istrate în numele studentilor din Cluj, studentul I. Rob pentru stude ntii din Cernãuti, Dragos în numele studentimii din capitalã, studentul Camenitã pentru Turnu Severin, Ion Blãnaru pentru studentii fãlcieni, Comandor Manolescu, Alexandru Ventonic pentru negustorii crestini din Iasi, Costicã Ungureanu, Petru Vasiliu, Grec ea, Cãpitan invalid Peteu-Ploiesti, M. Negru-Chisinãu.

Ultimul cuvânt l-am avut eu. Eu am spus:

–Domnilor jurati, noi am luptat si tot ce am fãcut, am fãcut numai din credintã si dragoste pentru tarã. Ne luãm angajamentul de a lupta pânã la capãt. Acesta este ultimul meu cuvânt.

Era în dupã amiaza zilei a sasea a procesului, 26 mai 1925.

**

Am fost introdusi toti sase într-o camerã. Asteptam rezultatul. Cu mai putinã emotie, dar totusi cu emotie. Peste câteva minute, auzim în sala cea mare tunete de aplauze, strigãte, urale. N-am avut vreme sã judecãm mai mult, pentru cã usile s-au deschis si multimea ne-a luat, ducându-ne în sala de sedinte. Lumea, când am apãrut purtati pe umeri, s-a ridicat în picioare, strigând si fluturând batistele.

Presedintele Varlam era cuprins si el în valul de entuziasm cãruia nu i-a putut rezista. Juratii erau fiecare la locurile lor, în piept purtând toti câte o fundã tricolorã cu zvasticã.

Mi s-a citit verdictul de achitare, dupã care am fost luat pe sus si dus afarã, unde se aflau peste zece mii de oameni. Cu totii am format un cortegiu si nea-u dus pe brate, pe strãzi, în timp ce lumea de pe trotuare arunca flori. Am fost condus în balconul d-lui Tilicã Ioanid, de unde, în câteva cuvinte, am multumit tuturor românilor din Tur nu Severin, pentru mare lor dragoste pe care mi-au arãtat-o cu prilejul acestui proces.

SPRE IASI

Dupã ce am multumit prin câteva vizite fãcute severinenilor pentru modul cum s-au purtat cu mine, am plecat a doua zi spre Iasi cu un tren special. În garã erau mii de oameni cu flori, care veniserã sã ne petreacã si sã ne împodobeascã vagoanele. Trenul special nu era pentru mine: el era al celor peste 300 de ieseni care veniserã la proces, la care se mai adãugaserã vagoanele focsãnenilor, bârlãdenilor si vasluienilor. Am plecat. În urmã, a rãmas multimea fluturând din batiste si manifestându-si dragostea si dorinta ei de luptã, prin urale care fãceau sã clocoteascã vãzduhul. Stând la geam, mã uitam înapoi spre multimea aceea mare de oameni, din care nu cunoscusem mai înainte pe nimeni si care acum se despãrteau de noi cu lacrimi în ochi, ca si cum ne-am fi cunoscut de zeci de ani. În gând mi-am fãcut o rugãciune, multumind lui Dumnezeu pentru biruinta pe care ne-o dãduse.

Abia acum, trecând din vagon în vagon , am putut sã-mi revãd camarazii de la Iasi, vorbind cu fiecare în parte si bucurându-ne toti cã Dumnezeu ne-a fãcut biruitori si ne-a scãpat din aceastã primejdie, din caretoti dusmanii nostri credeau cã nu voi mai putea scãpa.

Într-un compartiment erau prof. Cuza si prof. Sumuleanu cu d-na. Mergeau satisfãcuti, înconjurati de dragostea noastrã.

Toate compartimentele erau, care mai de care, mai frumos împodobite cu flori si cu verdeatã. Mai ales cã la statia urmãtoare Turnului Severin, un nou val de flori ni-l

aduseserã, fãrã sã ne fi asteptat, tãranii cu preotii lor, cu învãtãtorii si cu copii de scoalã, cu totii îmbrãcati în costume nationale. În toate gãrile, lume multã astepta sosirea trenului. Nu era o primire din acelea oficiale si reci. Nu-i aduseserã pe oameni nici datoria, nici teama, nici interesul. Pe la marginea multimii am vãzut bãtrâni care plângeau. Oare de ce? Ei nu cunosteau pe nimeni din cei care eram în tren. Pare cã cineva necunoscut îi împingea, soptindu-le tainic:

– Veniti la garã, pentru cã din toate trenurile care trec, este unul care merge astãzi pe linia destinului românesc. Toate merg
pentru interesul celor din trenuri, acesta merge pe linia neamului, pentru neam.

Multimile au câteodatã contact cu sufletul neamului. Un minut de viziune. Multimile vãd neamul, cu mortii, cu tot trecutul lui. Îi simt toate clipele de mãrire, ca si acelea ale înfrângerii. Simt cum clocoteste viitorul. Contactul acesta cu neamul întreg e plin de înfrigurare, de cutremur. Atunci multimile plâng.

Aceasta va fi fiind mistica nationalã, pe care unii o criticã, pentru cã nu stiu ce este si pe care altii nu o pot defini, pentru cã nu o pot trãi. Dacã mistica crestinã cu finalul ei, extazul, este contactul omului cu Dumnezeu, printr-un „salt din natura umanã în natura divinã" (Crainic), mistica nationalã nu este altceva decât contactul omuluisau al multimilor cu sufletul neamului lor, printr-u salt pe care acestea îl fac, din lumea preocupãrilor personale, în lumea eternã a neamului. Nu cu mintea, cãci aceasta o face orice istorie, ci trãind, cu sufletul lor.

Când trenul, împodobit cu drapele si verdeatã, a intrat în Craiova, peronul gãrii era plin de peste zece mii de oameni, care ne-au ridicat pe sus si ne-au dus în dosul gãrii, unde cineva ne-a urat bun venit si biruintã. A vorbit prof. Cuza si am vorbit si eu câteva cuvinte. La fel am fost primiti în toate gãrile mari si mici, dar cu deosebire la Piatra Olt, Slatina si Pitesti. În cele mai multe din aceste localitãti, asezate de-a lungul liniei ferate, nu erau organizatii nationaliste, nu fãcuse nimeni manifeste ca sã-i cheme pe oameni la garã si totusi peroanele erau pline cu mii de oameni.

La Bucuresti am sosit pe la orele opt seara. Am fost luat în brate de pe peron si scos în dosul gãrii. Acolo pe întreg pãtratul acela era o mare de capetece se prelungea de pe Calea Grivitei pânã dincolo de Scoala Politehnicã. Cred cã erau peste 50.000 de oameni, cuprinsi de un entuziasm cãruia nu-i putea sta nimic în cale. A vorbit prof. Cuza. Am vorbit si eu. De altfel în toatã tara era un curent nationalist asa de puternic încât ar fi putut conduce L.A.N.C. la guvernarea tãrii.

Treceau nefolosite, în acele zile, cele mai mari momente tactice politice ale acestei miscãri, cu care ea nu se va mai întâlni niciodatã.

Profesorul Cuza n-a stiut sã valorifice un mare moment tactic cu care atât de rar se

întâlnesc miscãrile politice.

Pentru orice observator obiectiv, cunoscãtor al luptelor politice, soarta L.A.N.C. a fost pecetluitã din acel moment.

***

Am plecat. Toatã noaptea ne-au iesit oameni înainte prin gãri. La Focsani erau în garã peste o mie. Era ora trei noaptea. Ei asteptau aici de cu searã, de la ora patru. Voiau sã ne oprim mãcar o zi la ei. Dar am plecat înainte. În tren s-a suit o delegatie cu Hristache Solomon, Aristotel Gheorghiu, Georgicã Niculescu si altii. Mi-au spus:

–Dacã nu am avut bucuria sã avem procesul la noi, trebuie sã faci nunta. la 14 iunie dimineata, trebuie sã sosesti la Focsani. Vei gãsi totul aranjat.

Delegatia s-a dat jos la Mãrãsesti, dupã ce am promis cã la 14 iunie voi fi la Focsani.

Dimineata, peste mãsurã de obosit, am ajuns la Iasi. Studentimea si lumea din oras erau la garã. Nea-u luat pe sus si ne-au dus prin oras pânã la Universitate. Acolo erau cordoane de jandarmi. Multimea a rupt cordoanele si a pãtruns înãuntru, ducându-ne pe sus în aulã. Aici a vorbit prof. Cuza. Dupã aceea lumea s-a împrãstiat în ordine. Ne-am dus fiecare pe la casele noastre. Eu am revãzut cu drag cãsuta din strada Florilor, de care mã despãrtisem cu opt luni în urmã. A doua zi, am plecat la Husi, unde mama mã astepta, plângând, în pragul casei.

Câteva zile în urmã, am fãcut cununia civilã la Primãria din acest oras.

IUNIE 1925 - IUNIE 1927

NUNTA

La 13 Iunie, am plecat la Focsani cu mama mea, tatãl meu, fratii, surorile, mireasa si socrii. Ajunsi acolo, am fost gãzduiti de Generalul Macridescu.

Acolo a venit, seara, comitetul de organizare al nuntii si ne-a spus cã totul este aranjat si cã din celelalte orase sosiserã peste 30.000 oameni, care fuseserã încartiruiti cu totii si cã vor mai sosi în timpul noptii. Cã toatã lumea din Focsani primeste cu plãcere sã gãzduiascã pe oaspeti.

A doua zi dimineata, mi s-a adus un cal - asa era programul - si dupã ce am trecut cãlare pe la casa miresei, am pornit în capul unei coloane afarã din oras, la Crâng. Pe marginile soselei, de o parte si de alta lume, prin copaci erau copii, iar pe sosea veneau în urma mea nasii, în trãsuri ornate, în frunte cu profesorul Cuza si Generalul Macridescu, Hristache Solomon, Col.Blezu, Col. Cambureanu, Tudoroncescu, Georgicã Niculescu, Maior Bãgulesscu si altii. Venea apoi carul miresei cu sase boi, împodobit cu flori. Apoi alte care ale nuntasilor. În total 2.300 care, trãsuri si automobiler, toate încãrcate cu flori si lume îmbrãcatã în costume nationale. Eu ajunsesem la 7 km. de oras, în Crâng si coada coloanei încã nu iesise din Focsani.

În Crâng s-a oficiat nunta pe o estradã de scânduri pregãtitã anume. Erau de fatã între 80-l00.000 de oameni. Dupã oficierea slujbei religioase au început hora, jocurile si petrecerea. Apoi a urmat masa întinsã pe iarbã verde. Fiecare îsi adusese de mâncare, iar focsãnenii avuseserã grijã si pentru lumea venitã din alte pãrti. Toatã aceastã desfãsurare de costume nationale, de care romãnesti, de viatã si de entuziasm, a fost filmatã. Peste câteva sãptãmâni s-a reprezentat la Bucuresti. Dar numai de douã ori, cãci Ministerul de Interne, a confiscat si filmul si copia lui si le-a dat foc.

Spre searã, nunta s-a terminat într-o înfrãtire si însufletire generalã. Eu am plecat în aceeasi noapte cu sotia si câtiva camarazi la Bãile Herculane, unde am rãmas douã sãptãmâni la o veche familie de cunoscuti, St. Martalog.

Mota s-a dus la Iasi, unde a început sãparea temeliei Cãminului Cultural Crestin, pe locul donat de ing. Grigore Bejan.

BOTEZUL DE LA CIORÃSTI

La 10 August, am botezat la Ciorãsti, lângã Focsani, 100 de copii care se nãscurã în vremea aceea în judetul Putna si împrejurimi.

Botezul trebuia sã aibã loc în Focsani. Guvernul însã, pentru a-l împiedica, a decretat starea de asediu în acest oras. Ne-am retras atunci la Ciorãsti si prin foarte multe greutãti, am reusit pânã la sfârsit sã botezãm sub baionete, copiii.

DUPA UN AN REÎNCEPE MUNCA

M-am reîntors apoi la Iasi, ca sã lucrez alãturi de ceilalti camarazi, la ridicarea cãminului. Ne urmãream vechiul plan al clãdirii, precum si cel al organizãrii tineretului, planuri întrerupte de soartã aproape un an de zile.

Au început sã ne vinã donatii. Familia Moruzzi din Dorohoi a donat 100.000 lei, Generalul Cantacuzino a donat 3 vagoane de ciment, Românii din America, prin foaia

"Libertatea", au donat peste 400.000 lei. tãranii din cele mai îndepãrtate sate ale Ardealului, Bucovinei, Basarabiei, contribuiau din putinul lor pentru "Casa de l a Iasi".

Toate donatiile veneau din cauza simpatiei mari de care se bucura acum miscarea în toate straturile sociale. Mai cu seamã, stârniserã un adevãrat entuziasm fotografiile care arãtau cum studentii si studentele îsi construiau singuri casa. Era ceva cu totul nou, neîntâlnit încã nici la noi nici în strãinãtate. Crease, faptul acesta, atâta simpatie în Iasi, încât functionarii când ieseau de la birou, veneau acolo, îsi aruncau hainele si puneau mâna pe lopatã, pe târnãcop sau pe targa cu beton. La ace astã muncã s-au întâlnit studentii de la Cluj, din Basarabia, din Bucovina si din Bucuresti. Frãtii de cruce se fãcuserã acum în multe orase sub conducerea lui Mota, asa cã din toate pãrtile veneau tinerii elevi si lucrau, plecând apoi educati si organizati. Doi ani de luptã studenteascã, de frãmântãri si suferinte comune ale întregului tineret al tãrii, realizeazã o mare minune: restabilirea blocului unitar sufletesc al neamului amenintat de incapacitatea de solidarizare si contopire a bãtrânilor în marea comunitate nationalã.

Acum tineretul adunat din toate pãrtile, consolida si sfintea aceastã unitate sufleteascã, prin sfortãrile lui comune, în scoala muncii pentru tarã.

PRIMEJDII CARE PÂNDESC O MISCARE POLITICÃ

Curentul din tarã era formidabil. Nu cred sã fi fost de multe ori pe pãmântul românesc un curent popular mai unanim ca acesta. Dar Liga nu mergea bine. Lipsã de organizare, lipsã de plan de actiune. La acestea se mai adãugase în urma marelui curent, pericolul amestecului în cadrul miscãrii, aunor elemente compromitãtoare si primejdioase. O miscare niciodatã nu moare din cauza dusmanilor dinafarã. Ea moare din cauza dusmanilor dinlãuntru. Ca orice organism omenesc. Nu moare omul decât unul la un milion din cauza exterioare (cãlcat de tren, demasinã, împuscat, înecat). Omul moare din cauza toxinelor interne. Moare intoxicat.

Ori, în urma proceselor de la Vãcãresti, Focsani, si Severin, a venit în miscare oricine a vrut. Unii au venit sã facã escrocherii: încasãri de abonamente, vânzãri de brosuri, împrumuturi etc., care oriunde apãrea, compromiteau miscarea, altii veniserã sã-si creeze situatii politice si începuserã sã se lupte între ei sã se pârascã, sã se submineze unul pe altul pentru sefie, locuri de deputati etc. Altii erau de bunã credin tã, însã nu aveau educatia disciplinei, neîntelegând sã se supunã sefilor si directivelor date, ci întelegând sã discute la infinit orice dispozitie si sã lucreze fiecaredupã capul lui. Altii, de asemenea de bunã credintã, dar incapabili de a se încadra. Sunt elemente foarte bune, care au structura sufleteascã alcãtuitã, încât nu se pot încadra, iar dacã se

încadreazădistrug totul. O parte sunt intriganti din nastere. Oriunde intră, prin sistemul de a vorbi despre altul la ureche, strică întreaga armonie a organizatiei si o desfiintează.

O altă categorie o constituie acei care au câte o idee fixă: cred sincer că au găsit cheia tuturor solutiilor, căutând să te convingă de valoarea lor. Altii sufăr de boala ziaristicei. Voiesc cu orice pret să fie directori de ziare sau cel putin să-si vadă numele iscălit la sfârsitul unui articol. Altii au o purtare în societate de asa natură, încât oriunde apar, compromit întreaga luptă si macină încrederea de care se bucură organizatia. În sfârsit, altii sunt plătitianume ca să bage intrigi, să spioneze si să compromită orice încercare nobilă a miscării.

Câtă grijă, câtă atentie, prin urmare trebuie să aibă un sef de miscare fată de elementele ce vor să vină sub conducerea lui. Câtă educatie trebuie să le facă si câtă neobosită supraveghere trebuie să exercite asupra lor. Fără acestea, miscarea se compromite iremediabil. Ori profesorul Cuza era cu totul străin de aceste lucruri: "În Ligă intră cine vrea si rămâne cine poate", va aduce un adevărat dezastru.

Intr-o org anizatie nu intră "cine vrea", ci intră cine trebuie si rămâne cine e, si atâta vreme cât e om corect, muncitor, disciplinat, credincios.

N-au trecut câteva luni si biata Ligă devenise un cazan de intrigi, un adevărat iad. Credinta mea de atunci pe care mi-o păstrez si astăzi este:

Dacă într-o organizatie apar aceste începuturi de cangrenă, ele trebuiesc imediat localizate si apoi extirpate cu cea mai mare energie. Dacă nu se pot localiza si se întind ca un cancer în întregul organism al miscării, cauza este pierdută. Viitorul si misiunea organizatiei sunt compromise. Ea va muri sau îsi va târî zilele între viată si moarte, fără ca să poată realiza ceva.

Încercările noastre pe lângă profesorul Cuza, de a-l determina să îndrepte situatia, au dat gres, deoarece pe de o parte el era cu totul străin de aceste principii elementare în conducerea unei miscări, iar pe de altă parte intrigilor de izolaseră si pe noi si începuseră să paralizeze si puterea noastră de interventie. Noi, grupul de la Văcăresti, văzând acestea si văzând si asalturile disperate, valurile de intrigă care se izbeau în noi, si între noi si prof. Cuza, ne-am dus acasă la el, jurându-i din nou credintă si rugându-l să aibă încredere în noi, căci vom face ce este cu putintă pentru a îndrepta mi scarea.

Încercarea a rămas zadarnică, deoarece el observa că noi vedeam lucrurile cu totul altfel, si ca organizare si ca actiune si chiar ca fundament doctrinar al miscării. Noi

plecam de la ideea de om ca valoare moralã, iar nu ca valoare numericã, electoralã, democraticã.

El credea însã, cã noi sustinem acestea pentru cã suntem victimele unor intrigi.

CRITICA CONDUCÃTORULUI

Cine este vinovat de aceastã stare de lucruri?

Cauza acestor stãri de nenorocire este conducãtorul.

O asemenea miscare avea nevoie de un mare conducãtor, iar nu de un mare doctrinar, peste capul cãruia sã treacã valul miscãrii, el trebuie sã domine miscarea si s-o stãpâneascã.

Nu oricine poatã sã îndeplineascã aceastã functiune. Trebuie un om de meserie, un om cu calitãti înnãscute, cunoscãtor al legilor de organizare, de dezvoltare si de luptã ale unei miscãri populare. Nu e suficient sã fii profesor universitar, pentru a putea lua comanda unei astfel de miscãri. Aici avem nevoie de barcagii sau de comandanti de vapor, care sã ne conducã pe valuri, care sã cunoascã legile si sã fie deprinsi cu secretul acestei conduceri, care sã cunoascã locurile primejdioase cu stânci, care în sfârsit, sã fie stãpâni pe bratele lor. Nu e suficient ca cineva sã demonstreze cã Ardealul este al Românilor, pentru ca sã ia si comanda trupelor spre a merge sã dezrobeascã Ardealul. Dupã cum nu e suficient ca cineva sã demonstreze teoretic existenta primejdiei jidãnesti, pentru ca sã poatã lua comanda unei miscãri politice populare de rezolvare a acestei probleme. Ne gãsim pe douã planuri de activitate cu totul deosebite, planuri care cer persoanelor aptitudini si însusiri cu totul deosebite.

Primul plan ni-l putem închipui la 1.000 m. înãltime. Lumea teoriei. Câmpul abstract al legilor. Acolo omul cu anumite însusiri se ocupã cu cercetarea adevãrului si formularea lui teoreticã. Pleacã de jos, de la realitãti concrete, de pe pãmânt si urcã în sus pânã la legi. Acolo, în acest plan, este locul lui de creatie.

Celãlalt plan se aflã pe pãmânt. Aici omul cu anumite însusiri se ocupã cu arta impunerii adevãrului prin jocul fortelor. El se înaltã în sus pentru a se pune de acord cu legile, dar locul lui de creatie este aici jos, pe câmpul de luptã, în câmpul strategic si tactic.

Cei dintâi contureazã obiective, creeazã idealuri, cei de ai doilea le ating, le împlinesc.

Din cauza principiului natural al diviziunii muncii, sunt extrem de rare exceptiile care ar putea întruni la un loc, într-un singur om, însusirile celor douã feluri de

îndeletniciri. Profesorul Cuza se aflã pe planul întâi. Aici el strãluceste ca soarele. Opera profesorului Cuza este aceasta:

a) Cercetarea si formularea adevãrului legii nationalitãtii.

b) Descoperirea si identificarea perfectã a inamicului nationalitãtii: jidanul.

c) Pos tularea solutiilor problemei jidãnesti. Atât! Dar e colosal. Pentru cã, desi toatã stiintae cu el, toti oamenii de stiintã sunt contra lui. Îl lovesc din toate pãrtilor si încearcã sã-i rãstoarne adevãrurile. El rezistã.

Acest prim plan nu cere întrebuintare de oameni, de forte omenesti. Dimpotrivã, omul planului întâi fuge de oameni. Planul al doilea cere în primul rând : oameni. Dar, simpli oameni? Nu! Ci oameni transformati în forte omenesti.

Aceasta însemneazã:

1.Organizare(cu toate legile ei).

2 .Educatie tehnicã si eroicã pentru mãrirea puterii, adicã pentru transformarea omului în putere omeneascã.

3. Conducerea acestor forte, organizate si educate, pe câmpul strategic si tactic în luptã cu alte forte omenesti sau cu natura.

Dacã doctrinarului i se cere sã stãpâneascã stiinta cercetãrii si formulãrii adevãrului, conducãtorului unei miscãri i se cere sã stãpâneascã stiinta si arta organizãrii, stiinta si arta educatiei stiinta si arta conducerii. Profesorul Cuza, strãlucitor si neînvins în planul întâi, coborât în planul al doilea, devine necunoscãtor, neîndemânatic, naiv ca un copil, incapabil de organizare, incapabil de educatie tehnicã si eroicã, incapabil de a conduce forte.

Pe planul al doilea învingãtorul din planul întâi, nu va putea repurta absolut nici o victorie. El va fi un învins sau în cel mai bun caz se va multumi cu micile succese pe care i le vor procura cei din jur.

Care sunt liniile spirituale ale unui conducãtor de miscare politicã ? Dupã pãrerea mea sunt urmãtoarele :

I. O putere lãuntricã de atractie. În lume nu existã oameni liberi (independenti). Dupã cum în sistemul solar, fiecare stea se aflã într-o orbitã în cadrul cãreia se miscã în jurul unei puteri de atractie mai mari, tot asa si oamenii, cu deosebire în domeniul

actiunii politice, graviteazã în jurul unor puteri de atractie. La fel si în lumea cugetãrii. Rãmân bine înteles în afarã, acei ce nu vor nici sã se miste nici sã cugete.

Un sef trebuie sã aibã o asemenea putere de atractie. Unii au pentru zece oameni, numai pentru atâti putând fi sefi ; altii pentru un sat întreg, altii pentru un judet, altii pentru o provincie, altii pentru o tarã, altii depãsesc hotarele unei tãri. Sefia unui conducãtor e limitatã de marginile puterii lui lãuntrice de atractie. E un fel de putere magneticã, pe care, dacã cineva nu o are, nu poate fi conducãtor.

II. Capacitate de dragoste. Un sef trebuie sã iubeascã pe toti camarazii lui de luptã. Fluidul dragostei lui trebuie sã strãbatã pânã la marginea comunitãtii unei miscãri.

III. Stiintã si simt al organizãrii. Lumea atrasã în orbita unei miscãri, trebuie sã fie organizatã.

IV. Cunoastere a oamenilor. În organizare trebuie sã se tinã seamã de principiul diviziunii muncii, întrebuintând pe fiecare la locul sãu; dupã aptitudinile pe care le are si neprimind pe cei care nu le au de loc.

V. Putere de educatie si de insuflare a eroismului.

VI. Stãpânirea legilor conducerii. Un sef având o trupã organizatã si educatã, trebuie sã stie a o conduce pe câmpul de luptã politic în concurentã cu celelalte forte.

VII. Simtul bãtãliei. Un sef trebuie sã aibã un simt special care-i aratã când trebuie sã dea bãtãlia. E ceva lãuntric care spune: Acum! în minutul acesta nici mai târziu nici mai de vreme.

VIII. Curajul. Un sef, când aude aceastã poruncã lãuntricã, trebuie sã aibã curajul de a trage sabia.

IX. Constiinta obiectivelor drepte si morale si a mijloacelor loiale. Nu existã biruintã care sã dãinuiascã în afarã de aceste îndreptare.

În sfârsit, un conducãtor trebuie sã aibã toate virtutile unui luptãtor: jertfã, rezistentã, devotament etc.

UN PROCES DE CONSTIINTÃ

Nu era vinovat profesorul Cuza de starea în care se afla Liga. Cred, cã profesorul Cuza, atunci când se opunea organizãrii, avea constiinta clarã a planului pe care el su a lipsei lui de putere în planul al doilea. Noi suntem vinovati si în special eu, pentru cã

toti l-am fortat, în contra vointei lui, sã porneascã pe o cale, pe care nu se simtea puternic. De altfel în toate evenimentele importante din timpul celor doi ani de lupte,el fusese absent. Toate luptele care au cutremurat tara si au înãltat masele românesti, s-au dat fãrã contributia initialã a profesorului Cuza. El a fost la toate de mare folos, dar totdeauna în urmã: initiativa nu i-a apartinut.

Am gresit; si cum nu este gresealã care sã nu se întoarcã în contra celor ce au sãvârsit-o, si aceastã gresealã se va întoarce curând în contra noastrã. Dar se va întoarce si în contra miscãrii. Si aceasta va începe din momentul ce profesorul Cuza, neputându-se întelege, va lucra singur fãrã sprijinul nostru.

Anul acesta fusese un an greu si pentru el. Dupã 30 ani de apostolat la Universitatea din Iasii, guvernul fãcuse nemaipomenita nelegiuire de a-l scoate de la catedra sa. La ancheta sumarã fãcutã, acuzat fiind cã instigã spiritele, profesorul Cuza a rãspuns:

–Sunt un instigator al energiei nationale.

O viatã de luptã si de cursuri strãlucite în slujba natiei românesti se termina cu aceastã recompensã din partea neamului condus de iudeo- politicianismului român. La aceastã loviturã s-a mai adãugat si faptul cã, fiind singur pe stradã, a fost provocat si lovit de un jidan cu pumnul peste fatã.
Când s-a auzit de aceastã infamã îndrãznealã, studentii au pãtruns în toate localurile, lovind la fel în fatã pe fiecare jidan pe care-l întâlneau. Cu prilejul manifestatiei au fost arestati 10 studenti, în frunte cu Mota, Iulian Sârbu, etc. si condamnati la o lunã închisoare, pe care au executat-o la Galata. Studentul Urziceanu a tras mai multe focuri de revolver, dar fãrã rezultat, asupra aceluia care era bãnuit ca autor moral al agresiunii sãvârsite.

ÎN FRANTA, LA CARTE

Dupã ce, la 13 Septembrie 1925, am pus împreunã piatra fundamentalã la cãmin si dupã ce zidurile se ridicaserã la 1m., iar miscãrii îi dãdusem tot ce putusem la vârsta mea, m-am gândit cã ar fi nemerit sã mã reîntorc în strãinãtate, pentru a-mi desãvârsi studiile. Mai ales, cã nici sãnãtatea nu-mi era într-o stare prea fericitã în urma grelelor încercãri prin care trecusem.
M-a împins la aceastã hotãrâre si faptulcã, în pãrerile mele asupra organizãrii si luptei, mã simteam cam izolat. Îmi spuneam: e posibil ca sã fiu gresit si e mult mai bine, sã nu împiedic o linie care se poate dovedi totusi bunã. Mai cu seamã cã, în ultimul timp, Liga cãpãtase forte noi prin u nirea cu "Actiunea Româneascã", de sub conducerea profesorului Cãtuneanu, în care era un frumos numãr de intelectuali de valoare din Ardeal, în frunte cu Valer Pop si preotul Titus Mãlai si prin unirea cu "Fascia

Nationalã", o miscare mai micã dar sãnãtoas ã. Scãderile nevinovate ale conducerii, poate se vor remedia acum prin prezenta atâtor oameni de elitã, printre care erau: avocatul nostru, Paul Iliescu din Bucuresti, cu un însemnat grup de intelectuali, Generalul Macridescu cu alt grup de elitã din Focsa ni si distinsul profesor de Sociologie, Traian Brãileanu de la Universitatea din Cernãuti, vechi nationalist, precum si ilustrul profesor pedagog, Ion Gãvãnescul de la Universitatea din Iasi, care nu se înregimentase pânã acum în miscare, desi propovãduise o viatã întreagã si el, de la catedra de Pedagogie, ideea nationalã.

Nu mai vorbesc cã la Bucuresti strãlucea si lumina miscarea nationalã savantul profesor de Fiziologie, Nicolae Paulescu, cunoscãtor neîntrecut al manoperelor iudeo-masoneriei.

La aceste figuri, care înnobilau miscarea si-i dãdeau un prestigiu neîntrecut, se mai adãuga si sprijinul pretios al "Libertãtii", cea mai rãspânditã si mai bine apreciatã foaie popularã din România, redactatã de pãrintele Mota.

Mota, care fusese eliminat de la Universitatea din Cluj si care abia era în anul II, s-a hotãrât sã meargã si el pentru a-si termina studiile.

Ne-am înteles sã mergem amândoi în Franta, într-un oras mai mic. Am ales Grenoble. Eu aveam din cadourile de nuntã si din vânzarea brosurii "Scrisori studentesti din închisoare", 60.000 lei; Mota avea ajutor de acasã, lunar. Dupã ce am fost pe acasã pe la pãrinti, ne-am luat rãmas bun de la profesorul Cuza si de la camarazi. Ne-am dus la schit, la Rarãu, sã ne închinãm si am plecat. Întâi, eu cu sotia si dupã douã sãptãmâni, Mota.

LA GRENOBLE

Dupã o cãlãtorie lungã prin Cehoslovacia si Germania, dupã o întrerupere de câteva zile la Berlin si la Jena, am intrat în Franta si am poposit la Strasbourg. Ceea ce m-a impresionat peste mãsurã, a fost faptul de a vedea acest oras, în contra tuturor asteptãrilor mele, transformat într-un adevãrat cuibar de infectie jidãneascã. Coborându-mã din tren, asteptam sã-mi aparã în fatã tipul rase galice, care a luminat cu vitejia ei neegalatã veacurile istoriei.

M i-a apãrut însã, tipul coroiat si ahtiat dupã câstig al jidanului care mã trãgea de mânecã sã intru, fie în prãvãlie la el, fie în restaurant. Majoritatea restaurantelor de pe strada gãrii erau jidãnesti. În Franta jidanilor asimilati, toate erau cuser. Amintrat din restaurant în restaurant, pentru ca sã gãsesc unul crestin. În fiecare însã, gãseam tãblitã scrisã în idis: "Restaurant cuser". Cu mare greutate în sfârsit am gãsit unul francez, unde am luat masa.

Între jidanii din Târgul-Cucului si cei din Strasbourg n-am gãsit nici o deosebire; aceeasi figurã, aceleasi maniere, acelasi jargon, aceiasi ochi satanici în care citeai si

descopereai, sub privirea curtenitoare, pofta de a te jefui. Dupã încã o noapte de drum am sosit dimineata, în Grenoble. Ce min une mi s-a deschis înaintea ochilor! Ce priveliste! Un oras asezat din negura vremii la poalele Alpilor. O stâncã uriase înaintatã spre mijlocul orasului ca si cum ar fi voit sã-l taie în douã. Surã, asprã si cutezãtoare, se înãlta deasupra caselor, care,desi cu etaje multe, rãmâneau pe lângã ea niste biete cãmãrute de furnici.

Mai departe, dar tot lângã oras, un alt munte plin de vechi întãrituri si transee, de parapete, era transformat într-un imens fort. În fund de tot, peste acestea, alb ca onoarea, strãluceste de zãpadã, iarna si vara, masivul impunãtor al Alpilor. Minunat de cele ce vedeam si mergând ca într-o cetate fermecatã din povesti, îmi spuneam: acesta este orasul vitejiei. Înaintând mai departe, m-am încredintat cã nu mã înselasem, pentru cã, oprindu-mã în fata unei statui, am citit: "Bayard, chevalier sans peur et sans reproche".

Un mare viteaz de epopee din secolul al XV-lea, care dupã o viatã întreagã de bãtãlii, bãtrân, murea rãnit în luptã, tinându-si în mânã sabia al cãrei mâner se transformase în cruce si de la care primea bãtrânul viteaz, acum în ceasul mortii, cea din urmã binecuvântare.

Ne-am luat o camerã cu chirie în Grenoble vechi. Existã si Grenoble nou, modern. Mi-a plãcut mai mult cel vechi. În curând a sosit si Mota. Ne-am înscris la Universitate. El, la licentã, eu, la doctoratul economic. Am început audierea cursurilor din anul I si anul al II-lea. Dar nu întelegeam absolut nimic. Erau primele lectii. Nu puteam desprinde decât cuvinte izolate. Continuând audierea cu stãru intã, aproape de Crãciun, am început sã înteleg binisor prelegerile. La doctorat nu eram decât 8 studenti. De aceea cursurile aveau un caracter familiar de strânsã legãturã între student si profesor. Profesorii, foarte buni, ei fãceau numai profesorat, nu si deputãtie.

Masa o pregãtea sotia mea pentru mine si pentru Mota.

Am început sã fac, în zilele de sãrbãtoare, mici excursii în jurul orasului. Mã impresionau ruinele castelelor si turnurilor vechi. Oare cine vor fi locuit aici pe vremuri! Vor fi fiind uitati de toatã lumea. Sã mã duc sã le fac vizitã. Intram pe sub ruine si stãteam acolo câte o orã, în liniste netulburatã, de vorbã cu mortii.

Intr-o margine a orasului am vizitat o bisericutã strãveche din secolul al IV-lea, Sfântul Laurentiu si spre marea mea uimire, am gãsit pe plafonul acesteia de culoare albastrã, peste 50 zvastici aurite.

În oras, pe Prefecturã, Palatul de Justitie si alte institutii era steaua masonicã. Simbol al stãpânirii absolute a acestei hidre jidãnesti peste Franta. De aceea mã retrãsesem în

vechiul Grenoble, acolo unde erau bisericile si crucile lor, înnegrite de vremuri si uitare. Refuzam cinematografele moderne, teatrele si cafenelele, gãsindu-mi loc de petrecere pe sub rãmãsitele de ziduri, pe unde bãnuiam cã a trãit Baya rd. Mã afundam în trecut si acolo, spre marea mea multumire sufleteascã, trãiam în Franta istoricã, în Franta crestinã, în Franta nationalistã. Nu în Franta iudeo-masonicã, atee si cosmopolitã. În Franta lui Bayard! Nu în Franta lui Leon Blum! Piata, "Marche des puces", cum îi spuneau Francezii, era plinã de jidani, de unde îsi trãgea si numele. De altfel însãsi Universitatea era coplesitã de ei. Numai din România îsi fãceau studiile aici 60 de studenti jidani, pe lângã cei cinci studenti români.

Am vizitat si vechea mânãstire, "Grande Chartreuse", din care, cei 1.000 de cãlugãri fuseserã alungati de statul ateu. Pe diferitele icoane am vãzut urmele pietrelor cu care multimea, în timpul revolutiei, bãtuse pe Dumnezeu.

De la un timp, au început sã vinã peste noi grijile materiale. Banii mei se cam apropiau de sfârsit. Din tarã nu mai speram sã mai vinã, iar cât primea Mota nu putea sã ne ajungã pentru toti trei, cu toatã economia severã pe care o fãceam. Am stat multã vreme si ne-amgândit în ce mod am pu tea sã ne câstigãm un ban, fãrã a ne periclita frecventarea regulatã a cursurilor. Dându-ne seama cã în Franta sunt apreciate si bine plãtite cusãturile de mânã, ne-am hotãrât sã învãtãm de la sotia mea a lucra cusãturi nationale românesti, pe care apoi sã încercãm a le vinde. În câteva sãptãmâni meseria a fost învãtatã. În timpul liber lucram la cusãturi, pe care apoi le expuneam în vitrina unui magazin. Se vindeau si cu putinul ce câstigam, adãugam la ce primea Mota si ne întretineam o viatã foarte modestã.

ALEGERI GENERALE IN TARÃ

În preajma Pastilor, ziarele din tarã, pe care le primeam regulat si scrisorile, mi-au adus vestea cãderii liberalilor si venirii la guvern a Generalului Averescu. Noile alegeri generale urmau sã aibã loc pe la jumãtatea lunii Mai. Liga intra pentru prima datã într-o mare luptã. Mi-am zis:

–Trebuie sã plec în tarã, sã iau parte la luptã si apoi sã mã reîntorc la studii.

Am scris profesorului Cuza, rugându-l sã-mi trimitã bani de drum. Neprimind nici un rãspuns, am scris la Focsani D-lui Hristache Solomon; care mi-a trimis zece mii de lei, din cari, o parte, am lãsat sotiei mele, iar cu alta am plecat spre tarã. Am ajuns la Bucuresti pe la începutul lui Mai si în plinã luptã electoralã. M-am prezentat profesorului Cuza, care nu s-a bucurat prea tare de prezenta mea, spunându-mi cã nu era nevoie sã deplasez, cãci miscarea poate merge bine si fãrã mine. M-a durut putin, dar nu m-am supãrat. Într-o organizatie nu încape supãrarea la o observatie a sefului.

Ea poate fi dreaptã, ea poate fi nedreaptã, dar supãrarea nu încape; acesta e principiul care trebuie sã cãlãuzeascã pe un om într-o organizatie. Am plecat în judetul Dorohoi ca sã dau concurs profesorului Sumuleanu. De acolo am trecut si în alte judete. La Câmpulung, la Iasi, la Brãila etc. Între timp, în urma unei scrisori a profesorului Paulescu si a interventiei Generalului Macridescu, m-am hotãrât sã candidez la Focsani. Iatã-mã deci în cea mai dezgustãtoare si mai nedoritã situatie: mergând sã cersesc voturi pentru mine. Unde! În mijlocul multimii, care, tocmai în momentul în care ar fi trebuit sã fie stãpânitã de cele mai sfinte sentimente, fiind vorba de tarã si de viitorul ei, e buimãcitã de bãutura oferitã din belsug de cãtre agentii electorali si stãpânitã depatimile dezlãntuite de duhul rãu al politicienilor. Se coboarã, în aceste momente, peste viata linistitã si curatã a satelor, valurile pline de infectie ale politicianismului. În tara întreagã se întinde iadul. Din acest iad iese conducerea pentru un an, doi, trei sau patru, a unei tãri. Din ce noian de pãcate scoate democratia, "sfânta"democratie, conducerea unei tãri.
Am ajuns la Focsani. Acolo era încã stare de asediu din timpul botezului de la Ciorãsti. Pentru ca sã poti pleca în propagandã electoralã îti trebuia bilet de liberã petrecere, eliberat de comandantul garnizoanei. M-am prezentat si l-am luat. Pe la ora 10 dimineata, însotit de Domnul Hristache Solomon si altii, am plecat în douã automobile. Dar la 500 m. de marginea orasului am gãsit dru mul oprit de douã cãrute puse de-a curmezisul soselei. Lângã ele câtiva jandarmi. Am oprit. Jandarmii s-au apropiat si ne-au spus cã nu avem voie sã trecem. Eu le-am scos ordinul generalului si li l-a arãtat. Ei l-au citit si apoi ne-au spus:

–Totusi nu aveti voie.

Am dat ordin celor ce mã însoteau sã dea cãrutele la o parte. Dupã o micã busculadã, drumul s-a eliberat. Masinile au pornit încet înainte. Jandarmii, retrasi câtiva metri de sosea, s-au asezat în trãgãtori si au început sã tragã focuri. Eu am spus:

– Mergeti înainte, cãci trag în vânt.

Un glonte a izbit în aripa masinii. Un altul lângã noi. Ne-am continuat drumul. Douã gloante însã ne-au oprit în loc. Unul a spart rezervorul de benzinã si altul un cauciuc. De mers înainte, cu neputintã. Am coborât din masinã si ne-am întors înapoi pe jos. Ne-am dus la Generalul care ne dãduse biletul de liberã circulatie. I-am povestit cele întâmplate, de fatã fiind si Generalul Macridescu. Ne-a rãspuns:

–Sunteti liberi sã mergeti. Eu nu am dat ordin sã vã opreascã. Poate, autoritãtile administrative.

Am plecat la Prefecturã cu Generalul Macridescu. Prefect era Nitulescu, un om ursuz si brutal. Foarte linistiti, am intrat în cabinetul lui. Generalul Macridescu a povestit

cele întâmplate. Prefectul însã, chiar din primele momente, ne-a tratat în mod necivilizat. A început sã ne tinã de la înãltime un discurs interminabil:

–Domnilor, interesele superioare ale Statului, cer...

– Sunt legi; noi suntem în cadrul legilor. Avem dreptul, încearcã sã explice Generalul Macridescu. Dar prefectul continuã:

–Tara cere în aceste momente grele...

Din nou încearcã Generalul Macridescu sã explice. Prefectul autoritar:

– Vointa tãrii este...

– Ascultã, Domnule Prefect, vãd cã D-ta nu vrei sã întelegi de vorbã bunã, îi spun eu enervat. Plec mâine dimineatã în propagandã si dacã jandarmii vor trage din nou în mine, vin aici în cabinet si trag eu si în D-ta.

Fãrã sã mai astept vreun rãspuns, întorc spatele si plec, lãsându-i pe ceilalti acolo. Dupã câteva ore, sunt invitat la Consiliul de Rãzboi. Mã duc. Un Comisar regal îmi ia interogatoriul. Declar în scris exact ce a fost. Sunt arestat. Spun:

– Bine, Domnilor, celui care trage în mine nu-i faceti nimic, iar pe mine, care numai spun cã trag, mã arestati!

Iatã-mã din nou, într-o camerã de închisoare, în cazarma unui regiment. Dupã 3 zile, sunt chemat la general. Un ofiter mã conduce în cabinet:

– Domnule Codreanu, D-ta trebuie sã pãrãsesti orasul Focsani.

– Domnule General, sunt candidat aici. Si ceea ce îmi cereti Dvs. e contra legii. Desigur, cã nu mã voi opune mãsurii, cãci nu pot, dar vã rog sã-mi dati ordinul Dv. în scris.

– Nu pot da în scris.

-Atunci voi pleca la Bucuresti, pentru ca sã mã plâng împotriva Dvs. Generalul mã elibereazã, cerându-mi cuvântul de onoare cã voi pleca cu primul tren.

Cu primul tren am si plecat la Bucuresti. A doua zi, m-am prezentat Ministrului de Interne, dl. Octavian Goga, care m-a primit bine. I-am povestit cele ce am pãtit si am cerut sã mi se facã dreptate. Mi-a spus cã va trimite un inspector administrativ sã

cerceteze cazul, dar sã vin a doua zi.
Am venit a doua zi. M-a amânat pe a treia. Zilele treceau si mai rãmãsese putine pânã la alegeri. În sfârsit, a patra zi am plecat. Iar am luat bilet de la general si iar am pornit cu masinile. Nu mai erau decât douã zile pânã la alegeri. Am ajuns în primul sat. Erau câtiva oameni adunati, cum stau de obicei în preajma alegerilor, însã speriati de teroarea care se exercita. Vin jandarmii:

– Aveti voie sã vorbiti cu oamenii, dar numai un minut. Asa am primit ordin!

Vorbim un minut si plecãm mai departe. La fel în toate satele, câte un minut. Vai de dreptatea si legalitatea din tara aceasta! Îmi dai drept de vot, mã chemi la vot, dacã nu vin, mã condamni la amendã, iar dacã vin, mã snopesti în bãtãi. Politicienii români, indiferent dacã sunt liberali, averescani sau national-tãrãnisti, nu sunt decât o ceatã de tirani, care la adãpostul: "legalitãtii", "libertãtii", "drepturilor omului", calcã fãrã rusine si fãrã teamã, în picioarele l or, o tarã, cu toate legile, cu toate libertãtile si cu toate drepturile ei. Oare pe viitor ce cale ne va rãmâne de apucat?

**

În ziua de alegeri, delegatii nostri au fost bãtuti, umpluti de sânge si opriti de a ajunge la sãlile de votare: sate întregi nu s-au putut prezenta. Rezultatul: Am cãzut. Desi în oras bãtusem toate partidele.

– Nu-i nimic, mi-am zis. O reusitã mi-ar fi stricat planurile de a-mi continua studiile.

Peste douã zile am aflat cu mare bucurie rezultatul pe întreaga tarã. Liga avusese 120.000 voturi si intrase în Parlament cu 10 deputati: profesor Cuza, la Iasi; profesor Gãvãnescul, la Iasi; profesor Sumuleanu, la Dorohoi; tatãl meu, la Rãdãuti; Paul Iliescu, la Câmpulung; profesor Cârlan, la Suceava; Dr. HaralambVasiliu, la Botosani; Valer Pop, laSatu Mare; ing.Misu Florescu, la Piatra-Neamt; Iuniu Leca, la Bacãu.

Se alesese în adevãr, un buchet de oameni de elitã care fãceau cinste miscãrii nationale si cãtre care lumea se uita cu o netãrmuitã dragoste si cu vii nãdejdi. Cele 120.000 voturi reprezentau tot ce era mai bun si mai curat în poporul român. Alegãtorii strãbãtuserã prin toate amenintãrile, prin toate ademenirile, peste toate obstacolele pânã la sectiile de votare. Dar multi au fost acei care n-au put ut strãbate. Mai multi decât cei care au strãbãtut. Cel putin încã 120.000 de voturi au fost, fie oprite, fie furate din urne.

Am plecat înapoi în Franta, multumit de rezultat, dar urmãrit mereu de o întrebare:

– Cum se va putea învinge, dacã toate guvernele vor face alegeri la fel, întrebuintând coruptia, furtul si forta statului în contra vointei populare?

ÎN MUNTII ALPI

Ajuns în Franta, nu m-am mai putut prezenta la examene, în sesiunea de Iunie. O problemã grea mi se punea acum în fatã. Mota trebuia sã plece în tarã. Din toamnã urma sã-si facã serviciul militar. Cum voi putea trãi acolo, cãci din cusãturi iesea insuficient pentru a putea trãi un singur om, necum douã suflete...Am încercat sã gãsesc ceva de lucru în oras: orice. Imposibil. M-am gândit cã poate la tarã, prin împrejurimile orasului, voi gãsi ceva. Am plecat împreunã cu Mota sã caut de lucru în mai multe pãrti; dar ne-am întors seara fãrã rezultat.

Intr-o zi am plecat cu tramvaiul, ne-am coborât la vreo 10 km de Grenoble, la "Uriages le s Bains". (Acolo tramvaiele nu circulã numai în oras, ci pânã la 20 km. în toate directiile, fiind din abundentã energie electricã, captatã din cãderile de apã de pe munti.)

Ne-am îndreptat apoi pe niste cãrãrui, în sus spre munte. Dupã vreo jumãtate de orã, am ajuns la Saint Martin, o comunã destul de mare, cu un drum bine pavat prin mijlocul ei, cu case îngrijite, fãcute din piatrã, cu câteva prãvãlii sui cu o bisericã, înaltã frumoasã. Am trecut mai departe. Dupã o altã orã de mers, urcând mereu pe o cãl durã care ne topea, am ajuns într-un mic cãtun, "Pinet d'Uriage".

Era la o înãltime de cca. 800-900 m. În sus se deschidea o admirabilã perspectivã a Alpilor, acoperiti de zãpadã. Începuturile zãpezii pãreau a fi la câtiva kilometri de noi. În stânga se deschidea o vale minunatã în spre Chateau de Vizile, iar în dreapta, alta, spre Grenoble. Pe firul vãii serpuia soseaua betonatã, lucitoare ca apa unui pârâu bãtut de soare. Oamenii erau pe câmp la lucru. Ne miram cum acolo, pe o coastã de munte la câtiva ki lometri de zãpezi, care nu se topesc niciodatã, creste grâul înalt pânã la umãrul omului, ovãz si orz, precum si tot felul de legume. Probabil, din cauza climei mai dulci si a pãmântului care nu-i stâncos. Nu era nici de calitate prea bunã, era chiar sãrac ; dar oamenii îl îngrãsau mereu cu gunoi sau cu îngrãsãminte chimice.

Vedeam lumea pe ogoare, dar ne loveam de aceeasi problemã ca si în celelalte sate: cum sã intrãm în vorbã cu oamenii si cum sã le spunem cã am vrea sã gãsim ceva de muncã. Trecem pe lângã ei si nu îndrãznim sã le vorbim.

Mai sus, sunt încã vreo 5-6 case. Mergem acolo. Ajungem la ultima casã. Dincolo nu mai era nimic. Era ultima locuintã omeneascã spre masivul Beldona, afarã de cabanele pentru turisti. În apropiere cosea un bãtrân. Trebui e sã vorbim cu el. Ii dãm bunã ziua si intrãm în vorbã. Ne vede cã suntem strãini si ne întreabã ce suntem. Îi spunem cã suntem români, cã ne place mult aici si cã am vrea sã cãutãm o camerã si sã stãm câteva luni la aer. Mosneagul e sfãtos. Si probabil, g ândindu-se cã a gãsit pe cineva de la care ar putea sã afle multe lucruri, ne cheamã la o masã asezatã afarã, aduce o sticlã de vin negru astringent, si trei pahare ca sã ne cinsteascã si apoi începe sã ne întrebe, urmãrind cu mare curiozitate rãspunsurile noastre:

–Va sã zicã, sunteti români.

– Da, români, români din România.

– E departe de aici, România?

– Vreo 3.000 de kilometri.

–Sunt si pe la D-vs. tãrani asa ca pe la noi?

– Sunt multi, pere Truk - cãci asa îl chema.

– Creste si pe acolo fân? Dar boi sunt? Vaci? Cai? În fine, îi rãspundem la toate, si ne împrietenim repede.

Nu-i spunem însã nimic din ceea ce ne durea pe noi, cãci mosneagul a vãzut cã noi suntem niste oameni învãtati "domni" si si-ar fi pierdut toate iluziile, aflând cã noi cãutãm de lucru la el. Îl intrebãm numai, dacã nu stie vreo camerã de închiriat la cineva. Ne-a dat o adresã sigurã, si ne-a repetat sã spunem cã ne-a trimis el, "pere Truk".

Despãrtindu-ne îi multumim si-i promitem cã o se venim sã-i ajutãm la coasã. Câteva case mai la vale, gãsim adresa datã de el. Chenevas Paul, pensionar. Un alt bãtrân de vreo 70 ani, îmbrãcat bine, fost plutonier si acum pensionar, (se mândreste cã e singurul pensionar din tot satul). Era proprietar a douã case, una lângã alta, în care locuia numai el singur, cãci nu mai avea pe nimeni. Toti ai lui muriserã. Ne închiriazã toatã casa cea micã, compusã, jos, dintr-o camerã si o cãmãrutã, iar, sus, la etaj, din altã camerã. (Acolo toate casele au câte un etaj). În camera de jos, o plitã degãtit. În cea de sus, un pat cu un asternut simplu. Are un aspect de pustiu. Se vede cã de multã vreme nu mai intrase nimeni în ea. Ne împãcãm cu patru sute franci pânã la Crãciun. (Pe sase luni). La oras plãteam 150 franci pe lunã. Am plãtit pe trei luniînainte, urmând ca peste câteva zile sã ne aducem bagajele si sã ne mutãm în noua locuintã.

Ne-am reîntors bucurosi la Grenoble. Mã gândeam, cã având frecventa pentru amândoi anii de doctorat, îmi voi prepara examenele aici si mã voi coborî numai pentru casã mã prezint la ele.

Peste câteva zile urcam pe aceleasi cãrãri cu bagajele în spate, eu, sotia mea si Mota, spre noua noastrã locuintã. În sfârsit, iatã-ne instalati. Mota si-a luat rãmas bun de la noi si a plecat spre tarã. Noi am rãmas cu ultimii bani: vreo câtiva franci. Grea situatie! Ce o sã mâncãm?

A doua zi dimineata, îngândurat, plec la pere Truk. Ii ajut pânã seara la coasã si la încãrcatul fânului. La amiazã m-a invitat la masã si am mâncat la el. Seara de asemenea. Dacã as fi putut sã-i duc ceva si sotiei mele, ar fi fost perfect, dar m-am întors fãrã nimic. Dimineata urmãtoare, mã duc din nou. Mosneagul mai avea încã un om la lucru. Mic de staturã, cu pãrul roscat, neîngrijit, cu niste ochi sclipitori, care-i alergau în orbite, în lumina cãrora nu puteam prinde o razã de bunãtate. Pãrea a fi un om rãutãcios. Se numea Corbela. Probabil, în limba literarã si oficialã, Corbelle. Dar tãranii din regiune vorbesc toti "patois", adicã un dialect tãrãnesc care se deosebeste mult de limba oficialã, at ât prin pronuntia cât si prin structura cuvintelor. Diferenta este asa de mare încât un Francez de la oras nu poate întelege pe un Francez de la sat care vorbeste în "patois".
Acestia din urmã cunosc însã si limba oficialã.

La prânz am fost toti trei chemati la masã de o gospodinã, femeia mosneagului, o bãtrânã, ca bãtrânele de pe la noi. Acolo tãranii nu mãnâncã la 12 ceapã cu mãmãligã ca la noi. Masa lor obisnuitã cuprinde întâi o mâncare de legume, apoi o mâncare cu carne, iar la urmã brânzã. Si totdeau na un pahar cu vin. Eu m-am apropiat, le-am multumit, dar le-am spus cã nu mãnânc. Ei au crezut cã mã jenez si au insistat. Atunci le-am spus cã e Vineri si cã postesc. Nu mãnânc pânã seara. Era un vechi obicei, pe care de trei ani, din timpul primei închi sori de la Vãcãresti, îl tinusem regulat.

Corbela, când a auzit cã postesc, m-a întrebat rãstit:

– Dar de ce postesti?

–Pentru cã, eu cred în Dumnezeu.

–De unde sti cã existã Dumnezeu? L-ai vãzut D-ta pe Iisus Hristos? continuã mai departe Corbela.

– Nu L-am vãzut, dar asa sunt eu: nu te cred pe D-ta care-mi spui cã nu existã, ci cred sirurile de martiri, care atunci când erau rãstigniti pe cruce si li se bãteau piroanele în mâini, spuneau: "Puteti sã ne omorâti, dar L-am vãzut".

– A! Preotii! Sarlatanii! Euîi strivesc sub cãlcâi, apãsând si rotind cãlcâiul în pãmânt, ca si cum ar strivi un gândac.

Vãzându-l asa pornit, am rupt discutia. Seara am plecat acasã, de astã datã cu un cos de cartofi si cu o bucatã de slãninã pe care mi le-a dat bãtrânul. Sâmbãtã am lucrat la fel. Duminicã m-am dus la bisericã. Era lume adunatã din tot satul. Într-o stranã, în apropierea altarului, solemn ca un sfânt, stãtea un om care pãrea cã seamãnã cu Corbela. Mã uit mai bine. Urmãrea cu mare atentie pe preot. La u n moment dat se apropie de preot si foarte smerit îi ajutã. El e, Corbela! Dascãl, ajutorul preotului si clopotar la bisericã. Mai târziu, când m-am împrietenit cu oamenii, le-am povestit întâmplarea mea cu Corbela, fãcând cu totii mare haz.

– Sunt si pe la noi nebuni de acestia, îmi spuneau ei. S-au învãtat de la cei mari care sunt contra Bisericii. Dar noi, tãranii francezi, credem în Dumnezeu, asa cum apucat de la pãrintii nostri.

Preotul, un om de o vastã culturã, doctor în Filozofie si Teologie, trãia într-o mare mizerie, fãrã leafã de la statul ateu, care prigonea pe preoti ca pe niste dusmani. Ei trãiesc numai din ajutorul putinilor oameni ai satului.

***

Sãptãmâna urmãtoare am lucrat la un alt om, la scos cartofii. De aici am cãpãtat o cantitate mai mare de cartofi, baza noastrã de existentã pentru mai multã vreme. Apoi am trecut la altul, la legatul snopilor de grâu. Pe urmã la treierat. Acolo, în toate satele, obstea satului are masini de treierat. Ea trece din casã în casã,treierând la fiecare. Recolta este bogatã si frumoasã ca aurul. Nu este tãran care sã nu fie abonat la câte o revistã sãptãmânalã agricolã, plinã de sfaturi bune pentru agriculturã, grãdinãrit, cresterea vitelor si îngrijirea lor, stupãrie etc. Ei citesc aceste reviste cu multã atentie, din scoartã în scoartã, cãutând, într-o mare întrecere, ca fiecare sã aplice cât mai bine acele sfaturi si sã foloseascã cât mai mult din ele. Grajdurile lor sunt tot asa de îngrijite ca si casele. Vitele sunt bine pãzitesi de frig si de foame. tesãlate în fiecare zi. De aceea ele sunt frumoase, muncesc mult si produc mult. În grajdurile lor am gãsit adesea scris de tãrani pe câte o bucatã de carton: "Iubiti animalele, prietenii nostri de muncã!"

Dupã vreo lunã, satul s-a învãtat cu mine. Eram cunoscut sub numele de "Le roumain"(Românul). Auziserã cã sunt student la doctorat si seara stãteam de vorbã cu ei. Îi interesau problemele de filosofie, chestiuni politice, situatia internationalã, iar din Economia Politicã, cu deosebire, problema preturilor, legea cererii si ofertei si altele, care stabilesc pretul; cauzele scãderii sau urcãrii preturilor si timpul potrivit

pentru vinderea produselor lor. tãranii între 25-40 ani, se orientau foarte bine în toate aceste chestiuni si puteai discuta cu ei probleme oricât de înalte. Le întelegeau.

***

De la un timp am început sã-mi prepar examenele. Mota îsi dãduse examenele în Iunie, înainte de plecare, cu mare succes.

Ziua munceam, iar seara si noaptea cât puteam sta, citeam. Pentru anul I aveam 4 obiecte: Economia Politicã, Istoria Doctrinelor Economice, Legislatia Industrialã si Legislatia Financiarã. Dupã douã luni însã au început sã-mi slãbeascã puterile. Alimentatia nu era suficientã. În ultimele zile mâncam numai cartofi fierti. La douã trei zile, câte un kg. de lapte, iar carne, odatã pe sãptãmânã. Uneori brânzã. Atât puteam eu câstiga cu munca mea. Mai rãu decât mine, era însã sotia mea care se anemiase mult. În Octombrie m-am prezentat la examen. Am cãzut, desi la obiectul principal, Economia Politicã, luasem cea mai mare notã si la celelalte obiecte note de trecere, la Legislatia Financiarã obtinând numai nouã, limita pentru doctorat fiind zece. Pentru moment am rãmas dezorientat. Nu fusesem un element strãlucit la carte niciodatã, dar nu cãzusem niciodatã pânã acum la vreun examen, fiind cotat printre elementele bunisoare.

În greaua situatie materialã în care mã aflam, era o loviturã. Greutatea stãtea în aceea cã nu mã mai puteam prezenta decât peste trei luni si din nou la toate materiile. M-am încãpãtînat si m-am hotãrât sã reiau munca de la capãt. Lucrul la tarã se terminase. Cãzuse zãpadã. Numai la tãiatul lemnelor în pãdure puteam sã mã mai duc. În schimbul ajutorului pe care-l dãdeam, am cãpãtat si eu un car cu lemne.

Au început însã sã-mi vinã ajutoare din tarã. De acasã si de la pãrintele Mota, dintr-un împrumut pe care-l fãcuse în numele meu, la o bancã.
Am petrecut iarna si sãrbãtorile Crãciunului, în mijlocul tãranilor si cu deosebire în mijlocul familiei Belmain-David. În sesiunea de Februarie m-am prezentat din nou si mi-am luat examenele anului întâi de doctorat. Imediat m-am apucat de prepararea celui de al doilea an: Drept Administrativ, Filosofia Dreptului, Istoria Dreptului Francez si Dreptul International Public. În primãvarã mi-am luat si eu o grãdinã, pe care am început s-o lucrez pe cont propriu.

Dar în luna Mai 1927, primesc o scrisoare desperatã de la Mota si apoi altele de le Focsani si de la studenti, prin care eram chemat de urgentã în tarã, deoarece Liga se rupsese în douã. De la Mota si Hristache Solomon primesc si bani de drum. Pânã la examene însã, mai aveam o lunã de zile. Mã prezint Decanului Facultãtii si spunându-i, cã trebuie sã plec de urgentã în tarã, îi cer sã-mi îngãduie a mã prezenta mai înainte pentru a-mi da examenele. Cererea mi-a fost aprobatã. La 16 Mai, am dat examenele

si le-am luat. La 18 Mai, am pornit spre tarã, luându-mi rãmas bun de la locuitorii din Pinet, în mijlocul cãrora trãisem aproape un an de zile. Unii dintre ei, cei mai bãtrâni, când am plecat, plângeau. Altii m-au condus pânã la gara din Grenoble.

Venisem în Franta cu îngrijorarea cã voi întâlni un popor imoral, putred si decãzut, asa cum se flutura de multã vreme prin lume. M-am convins cã poporul francez, tãranul si orãseanul, este un popor de o moralitate severã. Imoralitãtile apartin strãinilor stricati, bogatilor tuturor neamurilor, atrasi de Paris si de alte orase mari. Clasa conducãtoare, dupã pãrerea mea, însã, este iremediabil compromisã, gândind, trãind si actionând sub influenta si numai sub influenta iudeo-masoneriei si a bancherilor ei. Iudeo-masoneria si-a fãcut din Paris sediu pentru întreaga lume. (Londra cu
ritul scotian este numai o filialã). Aceastã clasã conducãtoar e este ruptã de întreaga istorie a Frantei si de natiunea francezã. De aceea plecând din Franta, fãceam o mare deosebire între poporul francez si între statul masonic francez. Am rãmas nu numai cu dragoste pentru poporul francez, dar si cu credinta, care nu mi se va clãtina niciodatã, în învierea si biruinta acestui neam în contra hidrei care s-a asezat peste el, întunecându-i gândirea, sugându-i vlaga, si compromitându-i si onoarea si viitorul.

LA BUCURESTI

LIGA APÃRÃRII NATIONAL-CRESTINÃ S-A RUPT ÎN DOUÃ

Am sosit în Bucuresti. Era un dezastru. "Liga Apãrãrii Nationale Crestine" se rupsese în douã. Sperantele natiei acesteia se prãbuseau. Un neam care-si încordase puterile sleite, într-un greu moment al istoriei sale, în luptã cu cea mai mare primejdie care i-a amenintat vreodatã viata, cãdea acum la pãmânt cu toate sperantele lui nimicite. Acest naufragiu în inimile viteze ale miilor de luptãtori, vãzându-si cu totii, într-o clipã, nãruite jertfele fãcute în trecut si toate sperantele, inspira un sentiment de durere chiar si acelora care stãtuserã departe de miscare. O mai mare durere colectivã nu mi se întâmplase sã vãd pânã atunci. Toate valurile acelea de entuziasm de la Severin la Focsani, de la Câmpulung la Cluj, se transformaserã în valuri de dur ere si deznãdejde.

M-am dus la Parlament si m-am prezentat profesorului Cuza. Spre marea mea surprindere, am gãsit pe un singur om vesel în mijlocul durerii generale. Acesta era prof. Cuza. Redau textual si cu cea mai mare constiinciozitate convorbirea avutã.

– Bine ai venit, Cornelie dragã, apropiindu-se de mine si întinzându-mi mâna. Tu esti un bãiat bun. Sã-ti cauti ca si pânã acum de treabã si va fi foarte bine.

– Domnule Profesor, sunt amãrât pânã în adâncul inimii mele de nenorocirea care s-a abãtut asupra noastrã.

– Dar nu s-a întâmplat nici o nenorocire. Liga este mai puternicã decât oricând. Iatã, am venit de la Brãila ieri. Acolo a fost ceva, nemaipomenit. M-a primit poporul cu muzici, cu tobe, cu urale nesfârsite. Ai sã vezi ce e în tarã. Tu nu sti ce e. Toatã tara e cu noi. Încã vreo câteva vorbe si am plecat. Mã întrebam apoi nãucit...

– Un sef, vãzându-si trupa lui sfâsiatã de dureri, ruptã în douã si cuprinsã de deznãdejde, sã se afle în cea mai perfectã voie bunã si veselie? Sã nu-si dea seama de dezastrul care fierbe sub el? Sau îsi dã seama., si atunci cum este cu putintã sã-i parã bine?

CE SE ÎNTÂMPLASE

Cei 10 parlamentari ai Ligii au lãsat de dorit, dupã pãrerea mea, în toatã activitatea parlamentarã si extraparlamentarã din timpul anului ce trecuse. Erau elemente slabe? Hotãrât, nu. Erau de rea credintã? Hotãrât, nu. Erau de absolutã bunã credintã, dar cu mici insuficiente, fie de pregãtire în materie de cunoastere a problemei jidãnesti, cei mai recenti; fie mai greoi în deplasãrisi actiune, cei mai bãtrâni. Dar acestea sunt inerente oricãror oameni adunati într-o organizatie si trebuiesc modelate si complinite de conducere si corectate cu multã dragoste. Atunci, care au fost cauzele adevãrate ale acestei situatii?

Dupã pãrerea mea:

1. Lipsa de coordonare a actiunii parlamentare si extraparlamentare.

2. Lipsa de unitate sufleteascã, absolut necesarã unei asemenea organizatii, înconjuratã din toate pãrtile de ochi inamici care încearcã sã profite de orice neîntelegere internã.

Aceste douã însã, au la bazã o altã cauzã si anume:

Lipsurile conducãtorului, greselile lui. Un conducãtor trebuie sã facã necontenit scoalã, în sensul vederilor lui, cu toti luptãtorii din jur, pentru ca sã asigure unitatea de gândire a blocului respectiv. Sã elaboreze un plan de luptã. Sã dea directive în materie de actiune. Sã fie un permanent slujitor al unitãtii miscãrii, încercând cu dragostea lui, cu chemãrile lui, cu observatiile, cu pedepsele, sã netezeascã neîntelegerile si nepotrivirile inerente o ricãrei organizatii. Sã fie un neîncetat îndemn cãtre toti la îndeplinirea datoriei lor. Sã procedeze cu dreptate, respectând normele de conducere pe care si le-a impus si în baza cãrora si-a adunat oamenii.

Din toate acestea, profesorul Cuza n-a fãcut nimic. N-a fãcut scoalã cu oamenii sãi nici mãcar consfãtuiri.

– Sã facem o consfãtuire, D-le Cuza, îi spuneau unii din ei, ca sã stim si noi ce atitudine sã luãm si cum sã ne prezentãm în Parlament.

–N-avem nevoie de nici o consfãtuire, pentru cã noi nu suntem partid politic.

N -a dat niciodatã nici o directivã nimãnui. Veti gãsi volume de valoare, zeci de brosuri scrise de prof. Cuza, veti gãsi sute de articole, dar desfid pe oricine s-ar încumeta sã-mi aducã zece circulãri sau ordine de organizare sau de actiune date celei mai zbuciumate organizatii politice, de la 4 martie 1923, data înfiintãrii ei, si pânã la 20 mai 1927, momentul desfiintãrii ei. Nu veti gãsi, nu zece, nici cinci, nici trei. Profesorul Cuza a îndemnat, dar el n-a fost un animator.Profesorul Cuza a pedepsit, dar atunci când a pedepsit, a provocat un adevãrat dezastru, fiindcã a procedat fãrã întelepciune.

Intre timp, din cauza situatiei înfãtisate mai sus, se întelege cã o parte dintre parlamentari, vãzând si simtind cã lucrurile nu merg cum trebuie, îsi manifestau nemultumirile lor. Ei vedeau cã, încetul cu încetul, miscarea merge spre ruinã, mai ales, cã pe lângã lipsa unor directive, mai interveneau, din timp în timp, si unele iesiri ale prof. Cuza la tribuna Parlamentului, carea veau în adevãr un efect uluitor si descurajator pentru miscarea întreagã. Asa bunãoarã, când imediat dupã deschiderea Parlamentului, unul din deputatii Ligii protesta împotriva stãrii de asediu si a samavolniciilor ne mai pomenite, întâmplate la Focsani, prof. Cuza s-a ridicat si a spus cã bine a fãcut guvernul cã a instituit starea de asediu si cã el ar fi fãcut la fel, spiritele fiind agitate din cauza jidanilor. Altãdatã vorbind la mesaj, spunea, combãtând pe tãrãnisti (care de altfel erau în opozitie): cã Partidul poporului ar putea deveni un factor de guvernãmânt prin sistemul rotativei cu Partidul liberal, dacã Generalul Averescu si-ar însusi doctrina "Ligi Apãrãrii Nationale Crestine".

Aceste lucruri aruncate de la tribunã, tocmai în momentul în care mii oameni loviti, schingiuiti si nedreptãtiti, asteptau cu înfrigurare, ca o slabã mângâiere pentru suferintele lor, mãcar un cuvânt de înfierare a guvernului ale cãrui victime erau, împrãstiau o atmosferã de descurajare pretutindeni.

În cele ce urmeazã, redau dupã Monitorul Oficial, un pasaj din discursul amintit:

"Rãmân dar actualmente în slujba Statului douã partide mature, partide de ordine, ale ordinii actuale, partide de guvernãmânt, care se complecteazã si care asigurã jocul normal al mecanismului constitutional: Partidul Poporului si Partidul Liberal. Ele sunt asezate pe baze solide, rezemându-se pe interese de productie, desi diferite,

totusi ambele generale, reale si permanente care le asigurã dãinuirea si eficacitatea actiunii lor. Noua operã de organizare constitutionalã si politicã a tãrii este opera la care au lucrat împreunã aceste partide, fiecare în mãsura rãspunderii si rolului pe care l-au avut: de guvern si opozitie. Partidul Poporului va continua opera începutã cãreia îi va aduce to ate ameliorãrile pe care practica sincerã si de bunã credintã le va învedera ca necesare pentru consolidare mai departe a Satului si unificare desãvârsitã a tãrii... Partidul Liberal este exponentul intereselor burgheziei românesti, al intereselor financiare, comerciale si industriale legitime si indispensabile, bunului mers al tãrii. Partidul Poporului chemat sã desãvârseascã organizatia economicã a Statului, asezând-o pe temelii reale, preocupat de nevoile tuturor în cadrul intereselor superioare ale tãrii, se sprijinã în special pe interesele generale, reale si permanente ale productiunii agricole, factor precumpãnitor al vietii noastre economice. Partidul Poporului care are rãdãcinile cele mai adânci si cele mai întinse pe tot cuprinsul tãrii, în cadrul armoniei sociale... vrea sã dea plugarilor stãpânitori de pãmânt rolul ce li se cuvine în economia Statului potrivit muncii si numãrul lor.

(Monitorul Oficial, 30 iulie 1926, pag. 395)

Aceastã atitudine din partea unui conducãtor de miscare nationalã, este incalificabilã. A face apologia partidelor pe care miscarea nationalã le denuntã ca pe o nenorocire abãtutã deasupra României si în contra cãrora luptã cu sacrificii dureroase, pentru a crea o nouã soartã acestei tãri, alta decât cea hãrãzitã de polit icienii partidelor, este tot una cu a-ti condamna la moarte propria miscare.

A ridica în slavã sistemul rotativei reprezentat prin Partidul liberal si averescan, denuntate de tine însuti, timp de o viatã întreagã, ca dusmane ale neamului, înseamnã a înlãtura orice perspectivã de biruintã a miscãrii nationale pe care o conduci dovedind totodatã, prin acest fapt, cã tu însuti nu crezi în ea. Ce ar zice lumea de un comandant de trupe eroice, care se luptã, fac jertfe supreme, cred în biruinta lor, trãiesc si sunt gata sã moarã cu gândul la ea, comandant care, într-un discurs în timpul luptei si în fata miilor de rãniti cãzuti, le-ar vorbi ridicând în slavã trupele inamice si prevestind victoria acestora. Ce s-ar întâmpla cu biata trupã, care în loc de a auzi un cuvânt de înãltare a nãdejdilor ei în biruintã, ar auzi pe însusi comandantul ei vorbind despre frumoasele perspective de victorie ale trupelor inamice? Ce s-ar întâmpla? Trupa aceea s-ar împrãstia demoralizatã.

Asa s-a întâmplat. Multi luptãtori pe frontul miscãrii nationale s-au împrãstiat deznãdãjduiti. Datoritã acestei atitudini ciudate, deputatii Ligii au început sã-si manifeste nemultumirea. Ei au gresit, dupã pãrerea mea. Nu aveau dreptul sã-si manifeste aceste nemultumiri decât numai fatã de presedinte si în cadrul restrâns al

conducerii. Ei însã au depãsit acest cadru. În conditiile acestea. fiecare vorbã aruncatã însemneazã o nenorocire în plus peste aceea provocatã de însusi presedintele miscãrii.

Încetul cu încetul, greselile unora si ale altora au dus la rãcirea relatiilor dintre ei. Pânã când, într-o zi, deputatul Paul Iliescu, fãrã un motiv binecuvântat si fãrã o judecatã prealabilã, deci fãrã respectarea normelor si legilor organizatiei, este eliminat din "Liga Apãrãrii Nationale Crestine".Nu numai atât, dar fãrã ca presedintele sã spunã mãcar vreunuia din parlamentari ceva, ci pur si simplu, anuntând de la tribunã, cã a eliminat pe Paul Iliescu din L.A.N.C. si cerând în acelasi timp ca sã fie dat afarã din Parlament, iar locul de la Câmpul ung sã fie declarat vacant.

Aceasta a cãzut ca un trãsnet pe capul bietilor deputati ai Ligii. Peste douã zile, prof. Sumuleanu, care între timp venise de la Iasi, a fãcut o comunicare Camerei, iscãlitã si de ceilalti deputati: Ion Zelea-Codreanu, Valer Pop, Dr. Haralamb Vasiliu, Prof. Cârlan, prin care afirmau cã declaratia prof. Cuza, în orice caz, e prematurã, deoarece statutele prevãd cã excluderile se pronuntã de comitet. În cazul de fatã comitetul habar nu avea de aceastã chestiune. El nu cunostea ni ci o vinã acestui om, dar nu cerea sã fie eliminat. Comitetul cerea ca omul sã fie întâi judecat, ca sã se poatã apãra. Cereau, prin urmare, sã se respecte statutul; sã se respecte legea pe care au jurat toti. În acelasi timp s-au fãcut interventii în acest sens la profesorul Cuza.

Rezultatul acestor interventii:

Toti semnatarii sunt eliminati din "Liga Apãrãrii Nationale Crestine", în frunte cu prof. universitar Sumuleanu si cu tatãl meu, unii dintre acestia având merite de muncã si de jertfã la formarea acestei ligi mai mari decât însusi prof. Cuza. Prof. Sumuleanu era însusi vicepresedintele Ligii. Si acestia dati afarã tot fãrã nici o judecatã; fãrã a li se spune ceva, fãrã a fi fost întrebati.

Dupã pãrerea mea, procedarea prof. Cuza, în calitate de presedinte al organizatiei, cãruia îi incumba datoria de a avea cea mai mare grijã pentru viata organizatiei, si cea mai mare atentie la orice mãsurã în stare sã-i pericliteze existenta, a fost fundamental gresitã. În fond nedreaptã si cu totul ne le loculei, mai ales având în vedere persoanele în joc. Era însusi comitetul de conducere al Ligii. Erau creatorii acestei organizatii. Mãsura era nejudecatã, fiindcã profesorul Cuza n-a prevãzut consecintele care decurgeau din ea, pentru miscare. Imediat dupã ac eastã eliminare se scoate "Apãrarea Nationalã" prin care se afirmã, cã acesti oameni în frunte cu prof. Sumuleanu si Ion Zelea-Codreanu s-au vândut jidanilor, rãspândindu-se în toatã masa Românilor aceastã insinuare.

Prof. Sumuleanu, prieten nedespãrtit de un sfert de veac, om de o corectitudine exemplarã, a fost oribil si incalificabil atacat în "Apãrarea Nationalã" de sub directia

si îndrumarea D-lui Cuza. Umbla pe stradã coplesit de durere, sub acuzatia de trãdare. Atunci prof. Sumuleanu a scos, drept rãspuns, o brosurã intitulatã "Miselia unor prieteni". De data aceasta, prof. Cuza, dupã pãrerea mea, nu numai cã a fost nedrept, a fost mai mult decât nedrept. Eliminatii, la rândul lor, au gresit, scotând manifeste cu atacuri deopotrivã de nedrepte, dar greseala acestora, era consecinta greselii profesorului Cuza.

Toate acestea se petreceau în durerea sfâsietoare a tuturor luptãtorilor si în marea satisfactie si bãtaie de joc a jidãnimii. Eu am sosit în acest moment. În Parlament se judeca chestiunea d acã deputatii dati afarã din Ligã îsi pierd mandatele de parlamentari.

Mã întreb si acum: Oare profesorul Cuza, când a luat aceste mãsuri a fost victima unor sugestii sau a unor intrigi, sau asa a judecat singur, cã e bine?

Peste câteva zile, intervenindsi ceilalti din afarã, înmãrmuriti de mãsurile profesorului Cuza si cerând sã se împace lucrurile, prin revenirea asupra eliminãrilor fãcute si prin respectarea dispozitiilor statutare, ne pomenim cu o a treia mãsurã prin care sunt considerati eliminati si acestia. Printre ei erau: Generalul Macridescu, prof. Traian Brãileanu, Hristache Solomon, prof. Cãtuneanu etc.

Prin lume se împrãstia sistematic zvonul, cã toti cei eliminati s-au vândut jidanilor. Printre agentii activi în împrãstierea acestor zvonuri: Colonelul Neculcea si Liviu Sadoveanu, unul mâna dreaptã si altul cea stângã a profesorului Cuza.

Eliminatii s-au constituit atunci în "Liga Apãrãrii Nationale Crestine-Statutare", voind sã spunã prin aceastã denumire, cã ei se pãstreazã în cadrul statutului. În acest timp profesorul Cuza convoacã la Iasi, în sala Bejan, o mare adunare nationalã, la care iau parte vreo mie de oameni si care ratificã eliminãrile pe baza cã s-au vândut jidanilor.

Mã opresc aici si nu trec la observatii asupra celor ce se scriau, fie de o tabãrã, fie de alta, considerând, atât cât am consemnat, ca fiind suficient pentru întelegerea situatiei miscãrii în acea vreme. Atât doar as vrea sã adaug: cã timpul (au trecut nouã ani) a dovedit cã prof. Cuza a gresit; pentru cã, nici p rof. Sumuleanu, asa de crunt lovit în onoarea lui, nu s-a vândut jidanilor, nici tatãl meu care a primit lovituri aproape mortale din partea puterii iudaice (de care prof. Cuza nu s-a învrednicit), nici Generalul Macridescu, nici prof. Gãvãnescul, nici pro f. Traian Brãileanu, nici prof. Cãtuneanu, nici Dr. Vasiliu, nici prof. Cârlan, nici preotul Mota etc.

Ani dupã aceea, dupã ce dezastrul s-a întins ca un pustiu peste Ligã, a venit prof. Cuza la vechiul sãu prieten, prof. Sumuleanu, pe care îl lovise asa de crud, si i-a spus:

–Dragã Sumulene, n-am nimic cu tine. Hai sã ne împãcãm!

Profesorul Sumuleanu însã, s-a întors si plecând i-a zis:

–E prea târziu.

Nu pentru cã prof. Sumuleanu n-a vrut sã ierte o loviturã crudã, pe care o primise, ci pentru cã jos, era cenusa unei miscãri si a unor sperante românesti.

CUM AM PROCEDAT ÎN FATA ACESTEI SITUATII

Am sosit din Franta, în mijlocul acestui dezastru care se abãtuse peste miscarea nationalã, cu intentia de a se salva ceea ce se mai putea salva. Am convocat la Iasi, în cea mai mare grabã, grupul "Vãcãresti", si o parte din conducãtorii tineretului universitar din cele patru centre.

Intentia mea a fost sã localizez dezbinarea produsã, realizând un bloc al tineretului. Sã fac imposibilã coborârea în spre tineret a atmosferei de vrãjmãsie care mãcina rândurile bãtrânilor. Dupã cum era si natural, acest bloc voiam sã-l bazez, în primul rând, pe constiinta, cã dezunirea si ura dintre noi însemneazã moarte pentru miscarea nationalã. Odatã, acest bloc înfãptuit, voiam ca sã ne îndreptãm spre liniile care ardeau ale bãtrânilor si prin interventii, fãcând cele mai hotãrâte presiuni pentru reabilitarea unitãtii, sã putem salva situatia.

Planul meu însã a cãzut. Tineretul era deja cuprins de flãcãrile mistuitoare ale învrãjbirii, încât la Iasi propunerea mea, cu toate legãturile care existau între mine si acest tineret, n-a gãsit nici un rãsunet în inimi. Si aceasta cu atât mai mult cu cât la conducerea studentimii din Iasi, care ar fi putut da în aceste ceasuri se mnalul unei directii salvatoare, se ridicase o serie de elemente slabe, cu porniri sufletesti spre rãu.

Din tot tineretul n-a rãmas în picioare în jurul acestei propuneri, decât vechiul grup de la Vãcãresti. Si pe lângã el câtiva tineri studenti ieseni, în numãr de 10-12, printre care din cei mai vechi: Ion Blãnaru, Ion Bordeianu, Victor Silaghi, iar din cei mai noi, un grup de Ardeleni în frunte cu Ion Banea, Emil Eremeiu, Misu Crisan. Din tot tineretul, atât rãmãsese în jurul nostru.

Mi-am continuat planul. Am plecat la Bucuresti cu întregul grup ca sã mã prezint celor douã fractiuni. Ne-am prezentat întâi "Statutarilor", cerându-le sã facã orice sacrificii pentru a putea restabili unitatea miscãrii. Dupã câteva ore, ei au consimtit la reunire, fiind gata a face sacrificii, dar cerând ca pe viitor sã se respecte statutul. Dupã aceasta ne-am prezentat profesorului Cuza. El însã, în urma

rugãmintilor si argumentãrilor noastre, a refuzat. Discutia avutã cu acest prilej e bine sã n-o mai redau.

Am plecat. În sufletele noastre se coborâse pustiul. Tot ce se ridicase, toatã strãlucirea de ieri a acestei miscãri nu venise ca un dar al norocului. Totul crescuse din luptã purtatã, pas cu pas, si metru cu metru. Îngrãmãdisem hotãrâri grele peste hotãrâri, înfrunta sem primejdii peste primejdii, riscuri peste riscuri, dureri fizice si morale, care de care mai sfredelitoare, sãnãtate din sãnãtatea noastrã, sânge din sângele nostru, luptã si jertfã cu fiecare zi.

Acum totul se prefãcea în scrum.

LEGIUNEA ARHANGHELUL MIHAIL

În fata situatiei de mai sus, m-am hotãrât sã nu merg nici cu o tabãrã, nici cu cealaltã. Nici sã mã resemnez, ci sã încep organizarea tineretului pe rãspunderea mea, dupã sufletul si capul meu si sã continui lupta iar nu sã capitulez.

În mijlocu l acestor frãmântãri si ceasuri de rãscruce ne-am adus aminte de icoana

care ne-a ocrotit în închisoarea Vãcãresti.
Ne-am hotãrât sã strângem rândurile si sã continuãm lupta sub protectia Sfintei Icoane. În acest scop, ea a fost adusã la cãminul nostru din Iasi, din altarul bisericii Sfântul Spiridon, unde o lãsasem cu trei ani în urmã.
La aceste gânduri, grupul "Vãcãresti" s-a alãturat imediat. Peste câteva zile am convocat la Iasi pentru Vineri 24 iunie 1927, ora zece seara, în camera mea din str. Florilor No.20, pe Vãcãresteni si pe putinii studenti care mai rãmãseserã legati de noi. Intr-o condicã, cu câteva minute înainte, scrisesem urmãtorul ordin de zi, numerotat cu No.1:

"Astãzi, Vineri 24 iunie 1927 (Sf. Ioan Botezãtorul), ora zece seara, se înfiinteazã: "LEGIUNEA ARHANGHELULUI MIHAIL", sub conducerea mea. Sã vinã în aceste rânduri cel ce crede nelimitat. Sã rãmânã în afarã cel ce are îndoieli.

"Fixez ca sef al gãrzii de la Icoanã pe Radu Mironovici."

Aceastã primã sedintã a durat un minut, adicã atât cât am citit ordinul de mai sus, dupã care cei prezenti s-au retras, rãmânând ca sã cugete dacã se simt destul de hotãrâti si tari sufleteste, pentru a pãsi într-o asemenea organizatie, unde nu era nici un program, singurul program fiind viata mea delupte de pânã atunci si a camarazilor mei de închisoare. Chiar si pentru cei din grupul "Vãcãresti" am lãsat timp de gândire si de cercetare a constiintei lor, pentru a vedea dacã nu au vreo îndoialã sau rezervã deoarece pãsind aici vor trebui toatã viatalor sã meargã înainte fãrã nici o sovãire.
Intima noastrã stare sufleteascã din care s-a nãscut Legiunea a fost aceasta: nu ne interesa dacã vom birui, dacã vom cãdea înfrânti sau dacã vom muri. Scopul nostru era altul: de a merge înainte, uniti. Mergând împreunã, uniti, cu Dumnezeu înainte si cu dreptatea neamului românesc, orice soartã ne-ar fi dãruitã, înfrângerea sau moartea, ea va fi binecuvântatã si va da roade pentru neamul nostru. Sunt înfrângeri si sunt morti care trezesc un neam la viatã, dupã c um sunt si biruinte dintre acelea care-l adorm, spunea profesorul Iorga, odatã.

***

În aceeasi noapte si în aceeasi condicã, am redactat o scrisoare cãtre profesorul Cuza si alta cãtre Profesorul Sumuleanu. A doua zi la 10 dimineata, ne-am adunat toti "Vãcãrestenii", si am plecat la profesorul Cuza, acasã, în str. Corescu No. 3.
Dupã atâtia ani de lupte si grele încercãri, mergeam acum sã ne luãm rãmas bun de la profesorul Cuza si sã-i cerem sã ne dezlege de jurãmintele pe care le-am depus.
Profesorul Cuza ne-a primit în aceeasi camerã în care mã botezase pe mine cu 28 ani

în urmã. Aici el, stând în picioare de o parte a biroului, iar noi de cealaltã parte, i-am citit urmãtoarea scrisoare:

"Domnule Profesor,
Am venit acum pentru cea din urmã datã la Dvs. ca sã ne luãm rãmas bun si sã vã rugãm sã ne dezlegati de toate jurãmintele depuse.
Pe calea care mergeti acum, noi nu vã mai putem urma, deoarece nu mai credem într-însa. A merge fãrã credintã nu putem, deoarece, nouã, credinta ne-a dat tot avântul în luptã.
Rugându-vã sã ne dezlegati de jurãminte, noi rãmânem sã luptãm singuri, dupã cum ne va conduce mintea si inima noastrã".
Profesorul Cuza ne-a vorbit apoi în felul urmãtor:
– Dragii mei, vã dezleg de jurãmintele pe care le-ati depus si vã sfãtuiesc, ca mergând în viatã, de acum înainte singuri, sã nu cumva sã faceti greseli. Pentru cã, mai ales în politicã, greselile se plãtesc scump. Iatã, aveti în fatã greselile pe care le-a fãcut în politicã Petre Carp si care i-au fost fatale.

Eu , din partea mea, vã doresc tot binele în viatã. Dupã aceasta ne-a întins mâna si am plecat.

*

Asa am crezut noi cã este corect sã procedãm si cã aceasta este calea de onoare pe care ne obliga sã mergem numele nostru de luptãtori.
De acolo amtrecut la profesorul Sumuleanu, în str. Sãulescu si i-am citit si lui o altã scrisoare, cam în aceeasi termeni, prin care anuntam pe "Statutari", cã nu-i putem nici pe ei urma si întelegem sã ne croim de acuma: calea noastrã.

***

Plecând si de la el, am simtit în inimi singurãtatea pe lume. Acum eram singuri ca într-un pustiu si va trebui sã ne tãiem, prin propriile noastre puteri, drum în viatã.
Ne-am strâns si mai mult în jurul icoanei. Si cu cât greutãtile ne vor asalta si loviturile lumii vor curge mai grele peste noi, cu atât vom sta mai mult sub scutul Sfântului Arhanghel Mihail si la umbra sabiei lui. El nu mai era pentru noi o fotografie pe o icoanã, ci îl simteam viu. Acolo la icoanã, fãceam de gardã cu schimbul, zi si noapte,cu candela aprinsã.

MATERIA

Când ne-am adunat de la cãmin cu totii, noi cinci si încã vreo zece studenti din anul I si II si când am voit sã scriem câteva scrisori, vestind hotãrârea noastrã d-lui Hristache

Solomon si altora, abia atunci ne-am dat seama cât suntem de sãraci, pentru cã toti la un loc nu aveam bani nici mãcar cât ne trebuiau pentru plicuri si mãrci. Pânã atunci ne duceam, de câte ori aveam nevoie, la bãtrâni si ceream. De acum înainte nu mai avem de unde cere. Sã pornesti la o organizatiepoliticã fãrã nici un ban. Era si o greutate si o cutezantã. În acest secol, în care materia este atotstãpânitoare, în care nimeni nu porneste la ceva cât de mic fãrã sã se întrebe mai întâi "câti bani are", Dumnezeu a vrut sã arate, cã, în lupta si biruin ta legionarã, materia n-a jucat nici un rol.

Prin gestul nostru cutezãtor, ne desolidarizãm de o mentalitate atotstãpânitoare peste veac si peste lume. Ucidem în noi o lume, pentru a înãlta o alta pânã la cer. Domnia absolutã a materiei era rãsturnatã, pentru a fi înlocuitã cu domnia spiritului, a valorilor morale.

Nu negam si nu vom nega existenta, rostul, si necesitatea materiei în lume, dar negam si vom nega de-a pururi dreptul stãpânirii ei absolute. Izbeam, asa dar, într-o mentalitate în care vitelul de aur era socotit ca centru si înteles al vietii. Ne-am dat seama cã pe calea aceasta, a raporturilor rãsturnate, dintre spirit si materie, am fi secãtuit în noi orice curaj, orice putere, orice credintã si orice nãdejde. Singura fortã moralã în începutu rile noastre nu am gãsit-o decât numai în credinta nestrãmutatã, cã plasându-ne în armonia originarã a vietii - subordonarea materiei spiritului - vom putea înfrânge adversitãtile si vom putea birui în contra puterile satanice, coalizate în scopul de a ne nimici.

RATIUNEA

O altã caracteristicã a începutului nostru, în afarã de lipsa de bani, a fost lipsa de program. Noi nu am avut nici un program. Si acest fapt va naste desigur un mare semn de întrebare. Organizatie politicã fãrã nici un program izvorât din ratiune, din capul unui om sau al mai multora? Dar nu ne-am legat împreunã cei ce cugetam la fel, ci acei ce simteam la fel. Nu cei ce aveam acelasi fel de a gândi, ci acei ce aveam aceeasi constructie sufleteascã. Era un semnal cã statuia unei alte zeite - Ratiunea - va fi sfãrâmatã. Pe aceea pe care o ridicase lumea în contra lui Dumnezeu, noi, fãrã a o arunca si dispretui, vom pune-o acolo unde e locul ei, în slujba lui Dumnezeu si a rosturilor vietii. Dacã nu aveam, asa dar, nici bani, nici programe, aveam în schimb pe Dumnezeu în suflete si el ne insufla puterea nebiruitã a credintei.

ÎN CONTRA MISELIEI

Aparitia noastrã a fost salutatã cu un uragan de urã si de ironii. Cele douã tabere ale Ligii au rupt raporturile cu noi. Studentii de la Iasi ne-au pãrãsit toti, iar atacurile "Cuzistilor", date pânã acum împotriva "Statutarilor", se vor îndrepta de acum si se

vor înfige ca niste sãgeti în inimile noastre. Nu ne vor durea rãnile sãgetilor, ci vom rãmâne îngroziti de ceea ce vom descoperi în oameni. În scurt, vom fi rãsplãtiti si onorati pentru tot ce fãcusem noi pânã acum, cu cele mai grele ofense si vom primi peste obraz loviturã dupã loviturã. Nu vom simti numai ura, dar vom vedea în toatã goliciunea lor, lipsa de caracter si incorectitudinea sufleteascã. În curând vom deveni "exploatatori ai ideii nationale", în interesul persoanelor noastre. Nu credeam cã acei ce se bãteau acum un an cu pumnii în piept, cerând rãsplatã pentru pretinsele lor suferinte, vor avea acum si acest curaj de a ne arunca în fasã ofensa de mai sus. În curând se va afla cã ne-am... "vândut jidanilor" si chiar se vor scrie articole pline de insulte si vor fi tãrani care vor crede si oameni care ne vor întoarce spatele. Pe nedrept. Insulte, pe care n-au îndrãznit nic iodatã sã ni le adreseze dusmanii, din teamã, ni le aruncau acum prietenii, fãrã teamã si fãrã sã le fie rusine.

Dacã este adevãrat cã noi, care am trecut pe unde am trecut si ale cãror trupuri au suferit ce au suferit, am fi în stare de asemenea infamie, de a ne vinde în grup la inamic, atunci nu rãmâne decât sã se punã dinamitã acestui neam si sã fie aruncat în aer. Nu meritã sã mai trãiascã un neam care a nãscut si a crescut la sânul sãu asemenea copii.

Dar dacã nu-i adevãrat, cei ce le inventeazã si le colporteazã sunt niste misei, care seacã încrederea natiei în propriul ei viitor si destin. Pentru acestia nici o pedeapsã din partea tãrii nu este prea mare.

Ce încredere sã mai aibã neamul acesta în biruinta si viitorul lui, dacã în toiul luptei grele pe care o duce aude cã noi, copiii, pe care el ne-a ridicat în bratele lui, punându-si în noi nãdejdile cele mai sfinte, l-am vândut.

Las acele zile numai în amintirea acelor ce le-au trãit. Lor, camarazilor mei de atunci, martori ai acelor ceasuri, le-am spus:

–Sã n-aveti teamã de acesti pigmei, cãci cine are asemenea suflet, nu poate niciodatã birui. Pe acestia îi veti vedea odatã cãzând în genunchi la picioarele voastre. Sã nu-i iertati. Pentru cã nu vor face-o din constiinta pãcatului sãvârsit, ci dintr-o miselie. Iar acum de s-ar coborî peste noi iadul cu toate duhurile lui necurate, neclintiti pe pozitie, îl vom învinge.

Pânã la acea datã vãzusem fiara din om. Acum am vãzut miselul din om. Pãziti-vã pe voi si copiii de azi si de mâine ai neamului românesc si ai oricãrui neam din lume, de aceastã racilã îngrozitoare: miselia.

Toatã inteligenta, toatã învãtãtura, toate talentele, toatã educatia nu ne vor servi la nimic, dacã vom fi misei.

Învãtati pe copii vostri sã nu întrebuinteze miselia nici în contra prietenului si nici în contra celui mai mare dusman al lor. Cãci nu vor învinge, ci vor fi mai mult decât învinsi, vor fi striviti. Nici în contra miselului si a armelor lui miselesti sã nu întrebuinteze miselia, pentru cã de vor învinge, nu va fi d ecât un schimb de persoane. Miselia va rãmâne neschimbatã. Miselia învinsului va fi înlocuitã cu miselia învingãtorului. În esentã, aceeasi miselie va stãpâni peste lume. Întunericul miseliei din lume nu poate fi alungat prin alt întuneric, ci numai prin l umina pe care o aduce sufletul viteazului, plin de caracter si onoare.

***

Si totusi, prin acest baraj de urã si de miselie, au venit la noi, din prima zi, ca la un liman dãtãtor de nãdejde: Hristache Solomon, omul acela de mare cuvânt si de mare onoare, inginerul Clime, inginerul Blãnaru, avocatul Mille Lefter, Andrei C. Ionescu, Alexandru Ventonic, Dumitru Ifrim, Costãchescu, Ion Butnaru, ierodiaconul Isihie Antohie etc. Toti distinsi si vechi luptãtori în Ligã, îmi fãceau acum impresia unor naufragiati, al cãror vapor se scufundase în largul mãrii, iar ei soseau obositi si turburati pe mica noastrã insulã, unde vor gãsi si liniste sufleteascã si încredere în ziua de mâine.

Generalul Macridescu ne-a spus:

– Desi bãtrân, voi merge cu voi si vã voi ajuta, cu o singurã conditie: sã nu mai întindeti mâna acestor oameni, lipsiti de onoare, pentru cã aceasta m-ar degusta peste mãsurã si mi-as pierde toate iluziile.

Prof. Ion Gãvãnescul a început sã se intereseze de noi si de ceea ce fãceam.

ÎNCEPUTURI DE VIATÃ LEGIONARÃ

Patru linii brãzdeazã mica noastrã viatã initialã:

1. Credinta în Dumnezeu. Toti credeam în Dumnezeu. Nu era nici un ateu printre noi. Cu cât eram mai încercuiti si mai singuri, cu atât preocupãrile noastre se ridicau mai mult spre Dumnezeu si spre contactul cu mortii nostri si ai neamului. Aceasta ne dãdea o tãrie invincibilã si o seninãtate luminoasã în fata tuturor loviturilor.

2. Încrederea în misiunea noastrã. Nimãnuia nu i se putea servi nici cel mai mic argument despre posibilitatea victoriei. Eram asa de putini, asa de tineri, asa de sãraci, asa de urâti si de urmãriti de toatã lumea, încât toate argumentele scoase din starea de fapt pledau contra unor perspective de biruintã. Totusi mergeam înainte, datoritã numai încrederii în rosturile noastre, o încredere nelimitatã în steaua noastrã si a neamului.

3. Dragostea dintre noi. Unii ne cunosteam mai dinainte, având mari legãturi sufletesti, altii însã erau copii, studenti în primul sau al doilea an, pe care nu-i cunoscusem niciodatã. Din cele dintâi zile s-a stabilit între noi toti o legãturã de dragoste ca si cum am fi fost din aceeasi familie si ne-am fi cunoscut de mici copii.

Era nevoie de un echilibru interior pentru a putea rezista. Dragostea dinãuntru trebuia sã fie de aceeasi intensitate si fortã, cu presiunea noianului de urã din afarã. Viata noastrã în acest cuib nu era o viatã oficialã si rece, cu distantã între sef si soldat, cu teatru, cu declaratii retorice si ifose de sefie. Cuibul nostru era cal d. Raporturile dintre noi erau absolut familiare. Cineva nu intra aici ca într-o cazarmã rece, ci ca în casa lui, ca în familia lui. Aici nu venea numai pentru a primi ordine. Aici gãsea o razã de dragoste, un ceas de liniste sufleteascã, un cuvânt de încurajare, o mângâiere, un ajutor la nenorocire sau la nevoie. Din partea legionarului nu se cerea atât disciplinã, în sens de cazarmã, cât bunã cuviintã, devotament si zel la lucru.

4. Cântecul. Probabil, nepornind pe drumul ratiunii, cu alcãtuire de programe, discutii contradictorii, argumentãri filosofice, conferinte, singura posibilitate de manifestare a stãrii noastre lãuntrice, era cântecul. Cântam acele cântece în care simtãmintele noastre îsi gãseau multumire.

"Pe o stâncã neagrã", cântecul lui Stefan cel Mare, a cãrui melodie, se spune, cã s-a pãstrat din timpul lui, din generatie în generatie. Se spune cã în sunetul acestei melodii intra Stefan triumfãtor în cetatea sa de la Suceava, acum 500 de ani. Când îl cântam, simteam trãind acele vremuri demãrire si de glorie româneascã, ne afundam în cinci sute de ani de istorie si trãiam câteva clipe acolo în contact cu vechii soldati si arcasi ai lui Stefan si însusi cu el.

"Ca un glob de aur", cântecul lui Mihai Viteazu. Cântecul lui Avram Iancu; "Sã sune iarãsi goarna", cântecul Scolii Militare de Infanterie de la 1917. "Sculati soldati", compus de Justin Iliesu si de Istrati, pe care noi l-am proclamat Imn al Legiunii etc.

*

Pentru a putea sã cânti, îti trebuie o anumitã stare sufleteascã. O armonie în sufletul tãu. Cel ce merge sã fure pe cineva, acela nu poate cânta. Nici cel ce merge sã facã o nedreptate. Nici cel al cãrui suflet e ros de patimi si de vrãjmãsie fatã de camaradul sãu. Si nici acela al cãrui suflet e sterp de credintã.

De aceea, voi, legionari de azi sau de mâine, de câte ori veti avea nevoie de a vã orienta în spiritul legionar, sã vã reîntoarceti la aceste patru linii de început, care stau la baza vietii noastre. Iar cântecul vã va fi un îndreptar. De nu veti putea cânt a, sã stiti cã este o boalã care vã roade în adâncul fiintei voastre sufletesti sau cã vremea v-a

turnat pãcate peste sufletul curat; iar dacã nu le veti putea vindeca, sã vã dati de o parte si sã lãsati locul vostru, celor ce vor putea cânta.

Ducându-neviata pe liniile de mai sus, chiar din primele zile am început sã actionãm. Am fixat sefi, care primeau si dãdeau ordine.

N-am pornit prin cine stie ce mari actiuni. În mãsura în care ni se puneau problemele în fatã, noi le rezolvam.

Cea dintâi actiune a fost aranjarea camerei din cãmin, în care era icoana Sfântului Arhanghel Mihail. Ne-am vãruit-o singuri, am spãlat pe jos. Legionarele au început sã coasã perdelute. Apoi, legionarii au scris mai multe maxime strânse de mine. Acestea erau luate, fie din Sfânta Scripturã, fie din alte scrieri. Cu ele am împodobit peretii.

Iatã o parte din ele:

"Dumnezeu care ne poartã cu carul lui de biruintã".

"Cel ce va birui... Eu voi fi Dumnezeul lui".

"Cel ce n-are sabie sã-si vândã haina si sã-si cumpere".

"Luptati cu vitejie pentru credintã".

"Feriti-vã de poftele cãrnii, care omoarã sufletul"

"Fiti treji".

"Nu alunga eroul din tine".

"Frati la bine... si la rãu".

"Cine stie sã moarã, nu va fi rob niciodatã".

"Astept învierea Patriei mele si nimicirea cetelor de vânzãtori" etc.

În timp de o sãptãmânã, sediul nostru era aranjat. O a doua mãsurã a fost de altã naturã: atitudinea noastrã fatã de atacurile din afarã. Nu rãspundeam. Era ceva greu pentru toti. Ni se sfâsia fiinta noastrã moralã. Era însã timpul eroismului rãbdãrii.

O altã mãsurã: nimeni nu va cãuta sã convingã pe cineva pentru a-l determina sã se facã legionar. Obisnuita tragere de mânecã si pescuire de membri, nu mi-au plãcut niciodatã. Sistemul este si a rãmas contrar, pânã în ziua de astãzi, spiritului legionar.

Noi ne vom fixa punctul de vedere si atât. Cine va voi, va veni. Si va intra, dacã va fi primit.

Dar cine venea? Veneau oameni de aceeasi esentã sufletească cu noi. Multi? Foarte putini. La Iasi, dupã un an eram cu doi sau trei, mai multi decât în prima zi. Din tarã însã, erau mai multi si se înscriau în mãsura în care se afla de existenta noastră. Toti acei care veneau la noi aveau douã linii distincte care le puteai vedea clar:

1. O mare corectitudine sufletească.

2. Lipsa de interes per sonal. La noi nu se putea câstiga nimic. Nici o perspectivã surâzãtoare nu se deschidea. Aici toti, nu aveau decât de dat: suflet, avere, viatã, capacitate de dragoste si încredere.

Chiar dacã se strecura vreun incorect sau vreun interesat, nu putea rãmâne printre noi. Nu-si gãsea mediul prielnic aici. Iesea automat. Peste o lunã, un an, doi sau trei, retrãgându-se, dezertând sau trãdând.

PROGRAMUL NOSTRU

Cuibul acesta de tineri era primul început de viatã legionarã. Era prima piatrã din temelie. Trebuia pusã pe pãmânt sãnãtos. De aceea nu am spus:

–Sã mergem sã cucerim România! Plecati prin sate si strigati:

–S-a fãcut o nouã organizatie politicã, înscrieti-vã cu totii într-însa.

N-am fãcut un nou program politic, pe lângã celelalte zece existente în România, toate "perfecte" în constiinta autorilor si partizanilor lor, si nu am trimis pe legionari cu el sã-l fluture prin sate, chemând oamenii sã se alãture acestuia pentru a salva tara.

Si din acest punct de vedere ne vom deosebi fundamental de toate celelalte organizatii politice, plus cuzismul. Toti cred cã tara moare din lipsã de programe bune. Si de aceea îsi alcãtuiesc câte un program perfect închegat si pleacã cu el sã adune oameni. De aceea toatã lumea întreabã:

– Ce program ai?

Tara aceasta piere din lipsã de oameni, nu din lipsã de programe. Aceasta este pãrerea noastrã. Cã deci, nu programe trebuie sã creãm, ci oameni, oameni noi. Pentru cã asa cum sunt astãzi, oamenii crescuti de politicianism si infectati de influenta iudaicã, vor com promite cele mai strãlucite programe.

Acest fel de om, care trãieste astãzi în politica româneascã l-am mai întâlnit în istorie. Sub domnia lui au murit natiuni si s-au dãrâmat state.

Cel mai mare rãu pe care ni l-au fãcut jidanii si politicianismul, cea mai mare primejdie natională la care ne-au expus acestia, nu stã nici în acapararea bogãtiilor solului si subsolului românesc, nici chiar în tragica desfiintare a clasei de mijloc românesti, nici în numãrul mare al lor în scoli, profesiuni libere etc., sinici chiar în influenta pe care o exercitã asupra vietii noastre politice, desi fiecare în parte sunt primejdii de moarte pentru neam. Cea mai mare primejdie natională stã în aceea de a ne fi diformat, de a ne fi desfigurat structura noastrã rasialã daco- romanã, dând nastere acestui tip de om, creând această cãzăturã, această stârpiturã moralã: politicianul care nu mai are nimic cu nobletea rasei noastre; care ne dezonorează si ne omoarã.

Dacã acest tip de om va continua sã mai conducã această tarã, neamul românesc va închide ochii pentru totdeauna si România se va prãbusi, cu toate strãlucitele programe cu care "smecheria" degeneratului va sti sã ungã ochii multimilor nenorocite. Dintre toate relele pe care ni le-a adus invazia jidãnească, acesta este cel mai îngrozitor!

***

Toate popoarele cu care am venit în contact si ne-am luptat noi, Românii, de la nãvãlirea barbarilor si până astãzi, ne-au atacat pe linie materialã, fizicã si politicã, lãsându-ne intactã fiinta moralã din care, mai devreme sau mai târziu, a izbucnit biruinta noastrã, sfãrâmarea jugului strãin. Chiar dacă s-au asezat în numãr mare peste noi, chiar dacă ne-au luat toate bogãtiile, chiar dacă ne-au stãpânit politiceste. Este pentru prima datã în istoria noastrã, si de aceea ne simtim dezarmati si cãdem învinsi, când Românii se întâlnesc cu un neam, care nu-i atacă cu sabia, ci cu armele proprii rasei iudaice cu care izbesc si paralizează mai întâi instinctul moral al neamurilor, împrãstiind în mod sistematic toat e bolile morale si distrugând astfel orice posibilitate de reactiune. De aceea **piatra unghiularã de la care porneste Legiunea este omul: nu programul politic. Reforma omului, nu reforma programelor politice**. "Legiunea Arhanghelul Mihail" va fi, prin urmare, mai mult o scoalã si o oaste decât un partid politic.

Poporul român, în aceste zile ale lui, nu are nevoie de un mare om politic, asa cum gresit se crede, ci de un mare educator si conducãtor, care sã biruiascã puterile rãului si sã zdrobească tagma celor rãi. Pentru aceasta însã, el va trebui sã biruiască mai întâi rãul din el si din ai lui.

Din această scoalã legionarã va trebui sã iasã un om nou, un om cu calitãti de erou. Un urias în mijlocul istoriei noastre, care sã lupte si sã biruiascã împotriva tuturor dusmanilor Patriei, lupta sa si biruinta sa trebuind sã se prelungească si dincolo, asupra inamicilor nevãzuti asupra puterilor rãului. **Tot ce-si poate imagina mintea noastrã mai frumos ca suflet, tot ce poate rodi rasa noastrã mai mândru, mai în alt, mai drept, mai puternic, mai întelept, mai curat, mai muncitor si mai viteaz,**

iatã ce trebuie sã ne dea scoala legionarã! Un om, în care sã fie dezvoltate, pânã la maximum, toate posibilitãtile de mãrire omenească ce se aflã sãdite de Dumnezeu în sângele neamului nostru.

Acest erou iesit din scoala legionarã, va sti sã facã si programe, va sti sã rezolve si problema jidãnească, va sti sã dea si o bunã organizare statului, va sti sã convingã si pe ceilalti Români; iar dacã nu, va sti sã învingã, cãci pentru aceasta este erou.

Acest erou, acest legionar al vitejiei, al muncii, al dreptãtii; cu puterile lui Dumnezeu înfipte în suflet, va duce neamul nostru pe cãile mãririi lui.

***

Un nou partid politic, fie el chiar cuzist, nu poate sã dea decât cel mult un nou guvern si o nouã guvernare; o scoalã legionarã însã, poate sã dea tãrii acesteia un mare tip de român. Poate sã iasã din ea ceva mare, cum n-a mai fost, care sã frângã în douã întreaga noastrã istorie, si sã punã temeliile începutului unei a lte istorii românesti, la care acest popor are dreptul, datoritã suferintelor si rãbdãrii lui milenare, precum si curãteniei si nobletei sale sufletesti, cãci este, poate, singurul popor din lume, care, în toatã istoria sa, n-a cunoscut pãcatul robirii, în cãlcãrii, sau nedreptãtirii altor popoare.

***

Vom crea un mediu sufletesc, un mediu moral în care sã se nascã si din care sã se hrãnească si sã crească omul erou. Mediul acesta trebuie izolat de restul lumii prin întãrituri sufletesti cât mai înalte. Trebuie apãrat de toate vânturile patimilor, care înmormântează natiunile si ucid indivizii.

Dupã ce legionarul se va fi dezvoltat într-un astfel de mediu, în cuib, în tabãra de muncã, în însãti organizatia si în familia legionarã, va fi trimis în mijlocul lumii: sã trãiascã, pentru a învãta sã fie corect; sã lupte, pentru a se învãta viteaz si tare; sã muncească, pentru a se învãta muncitor, iubitor de toti cei ce muncesc; sã sufere, pentru a se oteli; sã se jertfească, pentru a se deprinde cu depãsirea propriei lui persoane, slujindu-si neamul.

Oriunde se va duce, va crea un mediu nou de aceeasi naturã. Va fi un exemplu. Va face alti legionari. Si lumea, în cãutarea unor zile mai bune, îl va urma.

Cei nou veniti vor trebui sã trãiascã în respectul acelorasi norme de viatã legionarã. Toti la un loc, în aceeasi oaste, vor fi o fortã, care va lupta si va birui. Aceasta va fi "Legiunea Arhanghelul Mihail".

PRIVELISTI DIN VIATA PUBLICĂ ROMÂNEASCĂ

În cele ce urmează înfãtisez în câteva linii aspectul general al vietii noastre publice în mijlocul si în contra cãreia se înfiripa organizatia "Arhanghelul Mihail".

Guvernul Averescu cãzuse de vreo lunã. La 7 iulie 1927 au venit liberalii. Au fãcut alegeri noi. Ca de obicei guvernul a avut majoritate. Totusi el avea de înfrânt, prin orice mijloace, marele curent popular nãscut în jurul Partidului national-tãrãnesc. Biata masã a poporului român alerga de la partid la partid, de la promisiune la promisiune, legându-si de fiecare, cu credinta ei secularã, cele mai c urate nãdejdi, dar întorcându-se înselatã si amãrâtã, cu toate sperantele zdrobite, când de la unul, când de la altul. Aceasta, pânã când va întelege odatã, cã a intrat în mâna unor cete puse pe câstig si pe pradã.

Erau trei partide mai mari: liberal, averescan si national tãrãnesc. Pe lângã ele si altele mai mici.

În fond, nu exista între ele nici o deosebire. Numai formele si interesele personale le deosebeau. Acelasi lucru sub alte forme. Nu aveau nici mãcar justificarea unor pãreri deosebite. Singurul lor mobil sufletesc adevãrat era: religia interesului personal, pe deasupra oricãror dureri ale tãrii si a oricãror interese ale neamului. De aceea spectacolul luptelor politice era dezgustãtor. Fuga dupã bani, dupã situatii personale, dupã avere si plãceri, dupã pradã, dãdea un aspect de dusmãnie neasemuitã, acestor lupte. Partidele apãreau ca adevãrate cete organizate care se învrãjbeau, se mâncau si se luptau unele cu altele pentru pradã.

Numai lupta pentru neam sau pentru orice ideal, care depãseste interesul, egoismul si poftele personale, este blândã, cuviincioasã, nobilã si fãrã dezlãntuire oarbã de patimi. În ea poate fi pasiune, dar nu patimã oarbã si josnicã.

Aspectul de vrãjmãsie si de josnicie al acestor lupte putea fi o dovadã suficientã, cã ele nu se dãdeau în lumea unui ideal înalt si sfânt si nici în aceea a principiilor, ci în adâncul cel mai trist al celor mai nerusinate interese personale.

Lumea politicienilor trãieste în lux si în petreceri scandaloase, în imoralitatea cea mai dezgustãtoare, pe spinarea unei tãri din ce în ce mai demoralizatã. Cine sã se mai ocupe de nevoile ei?

Politicienii acestia cu familiile si cu agentii lor, au nevoie de bani. Bani pentru petrecere, bani pentru a-si întretine clientela politicã, bani pentru voturi, bani pentru cumpãrarea de constiinte omenesti. Rând pe rând, cetele lor se vor nãpusti si vor spolia tara. Aceasta va însemna, în ultimã analizã, guvernarea ei, opera de guvernare. Vor secãtui bugetele statului, ale prefecturilor, primãriilor. Se vor înfige ca niste cãpusi în consiliile de administratie ale tuturor întreprinderilor, de unde vor încasa tantieme, de zeci de milioane, fãrã nici o muncã, din sudoarea si din sângele muncitorului istovit. Vor fi încadrati în consiliile bancherilor jidani, de unde vor primi jetoane, de alte milioane si zeci de milioane, ca pret al vânzãrii lor de neam. Vor da nastere la afaceri scandaloase care vor îngrozi lumea. Coruptia se va întinde în viata publicã a tãrii ca o plagã, de la cel mai umil slujbas si pânã la ministri. Se vor vinde oricui. Oricine va avea bani, va putea sã-i cumpere pe acesti monstri si prin ei tara întreagã.

De aceea, când tara stoarsã nu va mai putea sã le dea bani, vor ceda consortiilor de

bancheri strãini, rând pe rând, bogãtiile pãmântului si cu ele si independenta noastrã nationalã. O adevãratã pletorã de oameni de afaceri se va întinde ca o pânzã peste toatã România, care nu vor mai munci, care nu vor mai produce nimic, ci vor suge vlaga tãrii.

Acesta este politicianismul.

Jos, sevor întinde: mizeria, demoralizarea si deznãdejdea. Vor muri copiii cu zecile de mii, secerati de boli si de mizerii, slãbindu-se astfel puterea de rezistentã a neamului în lupta pe care o duce singur în contra poporului jidãnesc organizat si sustinut de p oliticianismul înstrãinat si de tot aparatul de stat.

Cei câtiva oameni politici cinstiti, câteva zeci, poate chiar conducãtori de partide, nu vor mai putea face nimic. Vor fi niste biete marionete în mâna presei jidãnesti, a bancherilor jidani sau strãini si a propriilor lor politicieni.

Aceastã batjocurã, aceastã demoralizare, aceastã infectie, va fi sustinutã, pas cu pas, de toatã falanga jidãneascã, interesatã la distrugerea noastrã, pentru a ne lua locul în aceastã tarã si a ne fura bogãtiile. Prin presa ei, care a uzurpat rolul presei românesti, prin sute de fituici imunde, printr-o literaturã atee si imoralã, prin cinematografe si teatre provocatoare la desfrâu, prin bãnci, Jidanii au devenit stãpâni în tara noastrã.

Cine sã se opunã? Astãzi când ei sunt pregãtitorii dezastrului si aparitia lor e semnalul mortii noastre nationale, cine sã le aparã în fatã?

***

Miscarea nationalã zãcea acum la pãmânt. În alegerile acestea, Liga scãzuse cu 70.000 voturi, neîntrunind decât 50.000, sub 2% pe tarã. Din 10 parlamentari, câti avea ieri, azi nu mai avea nici unul.

Va trebui sã vinã o zi, când legionarul va sti sã stea fatã cu acest monstru, si sã se încingã cu el la luptã pe viatã si pe moarte. Singur, el.

GÂNDURI ÎN FATA ACESTEI LUMI

Numãrul nostru mic, fatã de forta uriasã a acestor puteri atotstãpânitoare, ne fãcea sã ne punem adeseori întrebãri ca acestea: Dar adicã vom fi scosi în afarã de lege? Dacã aceste hidre îsi vor da seama de ceea ce pregãtim noi, ele ne vor ridica în cale toate obstacolele si vor încerca sã ne striveascã. Ochii lor stau atintiti asupra noastrã. Ei pot sã ne provoace. Am mai pornit odatã tãcuti si linistiti la Ungheni si am fost provocati si dusi apoi pânã în marginea prãpastiei cu toate planurile noastre. Ce vom face dac ã ne vor provoca? Vom scoate din nou pistoalele si vom trage pentru ca sã ne putrezeascã oasele în închisori si planurile noastre sã se sfarme? În fata acestor perspective ce ni se deschideau, ne-a încoltit în minte gândul retragerii în munti. Acolo unde R omânul a primit lupta cu toate puhoaiele dusmane. Muntele e demult legat de noi, de viata noastrã. El ne cunoaste. Decât sã ni se usuce trupurile si sã ne

sece sângele din vine, în închisorile urâte si triste, mai bine sã ne terminãm viata murind cu totiiîn munti, pentru credinta noastrã.

Respingeam, asa dar, umilinta de a ne vedea din nou în lanturi.

Vom ataca de acolo, coborând, în toate viesparele jidãnesti. Sus, vom apãra viata copacilor si muntii de pustiire. Jos, vom împrãstia moarte si milã.

Vor tr imite sã ne prindã si sã ne omoare. Vom fugi; ne vom ascunde; vom lupta; iar la urmã, vom fi desigur, rãpusi. Cãci noi vom fi putini, urmãriti de batalioane si de regimente românesti. Atunci vom primi moartea. Sângele nostru al tuturora va curge.

Acest moment va fi cel mai mare discurs al nostru adresat neamului românesc si cel din urmã.

**

Am chemat pe Mota, Gârneatã, Corneliu Georgescu si Radu Mironovici, si le-am împãrtãsit aceste gânduri. Trebuia sã ne gândim si la zile bune si la zile rele. Trebuia sã avem solutii si sã fim pregãtiti pentru toate. Nimic nu trebuia sã ne surprindã. Vom merge pe linia legilor tãrii, neprovocând, ocolind orice provocare, nerãspunzând la nici o provocare. Când însã nu vom mai putea suferi, sau când piedici de netrecut nise vor pune în cale, drumul nostru va trebui sã fie spre munte. Nu e bine sã încercãm rãscoale de mase, cãci astãzi ar fi mãcinate cu tunul si ar fi sã împrãstiem numai nenorocire si jale. Trebuie, din contrã, sã lucrãm singuri, în numãr restrâns si numaipe a noastrã întreagã rãspundere.

Toti au cãzut de acord.

– Nu se poate - spuneau ei - ca sângele nostru, a douãzeci de tineri, sã nu rãscumpere pãcatele neamului acestuia. Nu se poate ca aceastã jertfã a noastrã sã nu fie înteleasã de Români, sã nu le cutremure sufletul si constiintele si sã nu fie un punct de pornire, un punct de înviere a lumii românesti.

Moartea noastrã, în modul acesta, ar putea aduce acestui neam mai mult bine, decât toate sfortãrile zãdãrnicite ale vietii noastre întregi. Dar nici politicienii, care ne vor omorî, nu vor rãmâne nepedepsiti.

Mai sunt altii din rândurile noastre care ne vor rãzbuna. Neputând învinge în viatã fiind, vom învinge murind.

Am trãit, asadar, cu gândul si cu hotãrârea mortii. Aveam solutia sigurã a biruintei pentru orice împrejurãri. Ea ne dãdea liniste, ea ne dãdea tãrie. Ea ne va face sã zâmbim în fata oricãrui vrãjmas si a oricãror încercãri de distrugere.

ETAPELE DE DEZVOLTARE A LEGIUNII

La 24 Iunie, ne nãscusem. Câteva zile mai târziu, ne-am fãcut sediu. Acum simteam nevoia unei foi. Pentru a ne lãrgi mediul de influentã, pentru a ne formula în ea normele de viatã si pentru a ne dirija actiunile. Ce nume sã-i dãm? "Generatia nouã".

Nu mi-a plăcut. E o definitie. Ne defineste pe noi fată de altã generatie. Dar nu-i suficient. "Pãmântul Strãmosesc". Acesta sã fie.

El ne înfige în pãmântul tãrii. În pãmântul în care ne dorm strãmosii. Pãmântul care trebuie apãrat. Acest titlu ne coboarã în adânc, în lumi nedefinite. El va fi mai mult decât o definitie, va fi o chemare permanentã. Chemarea la luptã. Apelul la vitejie. Rãscolirea calitãtilor rãzboinice ale rasei noastre.

Pe lângã cele arãtate cu câteva pagini în urmã, titlul acesta brãzdeazã încã o linie în structura sufletească a legionarului: vitejia. Fãrã aceasta un om este incomplet. Pentru cã, dacă ar fi numai drept, corect, iubitor, credincios, muncitor si n-ar avea calitãti vitejesti, cu ajutorul cãrora sã se lupte împotriva vrãjmasilor nedrepti, necredinciosi, neiubitori si incorecti, ar muri î nghitit de acestia.

Iatã-ne acum si cu granitele miscãrii noastre fixate. Cu un capãt înfipt în pãmântul tãrii si cu celãlalt în cer: Arhanghelul Mihail si Pãmântul strãmosesc.

Dar o foaie costã bani si noi nu aveam. Ce facem? Sã scriem pãrintelui Mota, sã ne-o scoatã pe credit în vechea tipografia "Libertãtii" de la Orãstie. Rãspunsul ne-a sosit afirmativ. Pãrintele ne va scoate foaia, iar noi urmând s-o plãtim din abonamente si vânzare.

La 1 august 1927, a apãrut No.1 din "Pãmântul Strãmosesc". În format de revistã, cu aparitie bilunarã, având pe copertã, la mijloc icoana Sfântului Arhanghel Mihail. În partea stângã a icoanei erau scrise urmãtoarele cuvinte ce se aflã pe icoana Sfântului Arhanghel Mihail din Biserica Încoronãrii de la Alba-Iulia:

"Spre inimile cele necurate care vin întru preacurata casã a lui Dumnezeu, fãrã milã întind sabia mea".

Iar în partea dreaptã, o strofã din poezia lui Cosbuc: "Decebal cãtre Popor":

"Din Zei de-am fi scoborâtori,
C-o moarte tot suntem datori
Tot una e dac-ai murit
Flãcãu sau mos îngârbovit
Dar nu-i totuna Leu sã mori
Ori câne înlãntuit!"

Dedesubt, harta pãmântului românesc în care se aratã, prin puncte înnegrite, mãsura invaziei jidãnesti.

CONTINUTUL PRIMULUI NUMÃR

Cel dintâi articol întitulat "Pãmântul Strãmosesc", se ocupã de situatia miscãrii nationale dupã conflictul din Ligã si cautã sã justifice linia noastrã. El se terminã cu îndemnul: **"Fata la dusman"**. E iscãlit de: Corneliu Z. Codreanu, Ion Mota, Ilie Gârneatã, Corneliu Georgescu si Radu Mironovici.

Al doilea articol e iscãlit de mine. Are titlul : **"E ceasul vostru, veniti"**. E o continuare a gândurilor din primul articol.

Al treilea, e iscãlit de Ion Sava, un tânãr luptãtor de talent, fost în multe lupte din miscarea studenteascã, alãturat grupului nostru fãrã a fi devenit legionar. Titlul:**"Rezultatul alegerilor"**.

Urmeazã apoi câteva cuvinte pline de durere pentru Regele Ferdinand care se stinsese în acele zile. Deasupra fotografiei cernite e titlul: **"Regele nostru"**.

Urmeazã articolul lui Mota: "**La icoanã"**

"De la Icoanã si Altar am pornit, apoi am rãtãcit o bucatã de vreme purtati de valurile omenesti si n-am ajuns la nici un mal, cu toatã curãtenia impulsurilor noastre. Acum cu sufletul greu, rãzletiti, sfârtecati, ne strângem la adãpost, la singura cãldurã si alinare, tãrie si reconfortare a noastrã, readucãtoare de puteri, la picioarele lui Isus, în pragul orbitoarei strãluciri a cerului, la Icoanã. Noi nu facem si n-am fãcut politicã, o singurã zi în viata noastrã. Noi avem o religie, noi s untem robii unei credinte. În focul ei ne consumãm si în întregime stãpâniti de ea, o slujim pânã la ultima putere. Pentru noi nu existã înfrângere si dezarmare, cãci forta, ale cãrei unelte vrem noi sã fim, e etern invincibilã.

Nu putem discuta deocamdat ã în amãnunte cauzele prãbusirii sistemului de pânã acum. Sã fie spus doar atât, în aceste clipe de zãmislire nouã, sã fie clar si hotãrât, spre a imprima caracterele noului sistem nãscând:

"Luminã din luminã..........."

Articolul urmeazã vorbind de organizarea nouã si terminã cu manifestarea credintei în biruintã.

***

Dintr-un articol al lui Corneliu Georgescu, din Nr.2:

APRINDETI FÃCLIA CREDINTEI!

"Se spune în istoriile vechi cã odinioarã Zeii au lovit cu o grea încercare antica Eladã, pentru pãcatele ei. Dinspre pustiurile Asiei osti grele, însutit de tari s-au nãpustit ca vijelia, pe plaiurile tãrii, pustiindu-i câmpiile, dãrâmându-i orasele, stricându-i altarele si fãrâmându-i ostirile viteze, dar prea mici la numãr pentru ca sã se poatã opunecu succes. Ne mai având nici o împotrivire învingãtorii Mezi, au

pãtruns pânã în inima Greciei, la Delfi, acolo unde era templul cel mai vestit al lui Apollon. Tremurau preotii templului de teamã cã în curând dusmanii vor ajunge sã pângãreascã altarul sfân t. Singur preotul cel mare nu se temea si plin de încredere în puterea divinã a spus cãtre tovarãsii sãi: "Nu aveti teamã, zeul nu are nevoie de osti, ne apãrã singur!"

"Si s-a pornit preotul cel mare împreunã cu toti ceilalti preoti pe rugã, si ruga lor a sãvârsit minuni. De cum s-au apropiat încrezãtoarele osti ale Persilor, de o azvârliturã de piatrã de templu, muntele Parnasului s-a cutremurat si si-a rostogolit cu tunet grozav stâncile-i uruitoare spre dusmani, strivindu-i. Trãsnetele cãzute din seninau venit sã împlineascã ruina si din falnica oaste de adineaori, abia au mai rãmas câtiva vestitori ai minunii ceresti.

Luptãtori! Aprindeti din nou în suflete fãclia credintei cã biruinta si izbânda va fi a noastrã."

***

Apoi o scrisoare a lui Radu Mironovici, cãtre un frate de la sat, pe care vãzându-l descurajat îi spune:

"Sã fim amãrâti, îndurerati, avem dreptul, dar un singur drept n-avem, acela de a pierde curajul si de a lãsa arma jos".

Apoi îi explicã dezbinarea din Ligã si înfiintarea Legiunii, astfel:

"Casa noastrã, pe care am zidit-o toti cu trudã si care ne dã adãpost, a ars.... Astãzi au mai rãmas niste ziduri negre si afumate, ca o dureroasã amintire a cãsutei bãtrânesti. Ce voiesti tu sã facem acum? Sã ne rãsculãm împotriva lui Dumnezeu? Asta nu se poate, cãci Domnul ne-a dat, Domnul ne-a luat, fie numele Domnului binecuvântat.

Sã stãm cu mâinile în sân ca sã pierim în mizerie, în frig, în ploi si în vânt? Nu! Ci cu credinta în Dumnezeu sã pornim la lucru si încetul cu încetul, sã ne clãdim o nouã casã, care sã fie de douã ori mai frumoasã. Iatã "Legiunea" la care am pus o întâie piatrã de temelie".

***

Urmeazã articolul lui Gârneatã:

NEÎNTELEGEREA DINTRE FRATI - BUCURIA DUSMANULUI

"Cu inima plinã de durere pun mâna pe condei, sã împãrtãsesc cu altii chinul gândurilor de neliniste ce ne-a cuprins în fata frãmântãrilor din ultimul timp...

Cearta între frati, neîntelegerea între conducãtori, este astãzi într-o stare destul de

accentuatã ca s-o mai putem ascunde. Urmãrile ei vor fi de naturã sã descurajeze pe multi, iar descurajarea celor ce-si puseserã cu o fãrâmã de suflet, atâtea nãdejdi în aceastã organizatie, este desigur un pas înapoi, un pas spre înfrângere. Aceasta este asa de evident, deoarece nicãieri în istorie nu s-a vãzut, ca dezbinãrile sã ducã la altceva decât la nenorocire, la dezastru.

Pe drumul pe care ni l-am ales de acum 7 ani, vom sti sã mergem tot asa de hotãrâti. Ciolanele desprinse cu asprimea zilelor de închisoare si de mizerie, se vor simti foarte bine în transeele de luptã, pe pozitie, contra dusmanului.

"Deci jidanii care se bucurã azi, crezând cã a sosit ceasul stãpânirii lor, sã afle cã în tara aceasta existã un colt, unde, la orice ceas din zi si din noapte, o gardã vegheazã cu fata la dusman".

Numãrul se terminã cu câteva informatii si cu articolul inginerului Gheorghe Clime, fostul vice-presedinte al L.A.N.C. din Moldova: **"VISURI, NÃDEJDI, REALITATE"**, din care extrag partea finalã:

"Ce ne trebuie spre ajungerea acestui tel? "Armatã luptãtoare, condusã de comandant priceput, înconjurat de ajutoare devotate. În aceastã chestiune în ce mã priveste, desi cu mult mai în vârstã, urmez grupul de actiune al tânãrului Corneliu Z. Codreanu, Ion I. Mota...

"Desigur, trebuie contributia multora, a tuturor ce astãzi stau rãzletiti în tabere demoralizate.

"În aceastã privintã, dacã existã cineva, în vreun colt al României, care sã fi început înscrierea în vreo listã de subscriptie, autorizatã sau nu, sã mã înscrie în vreo listã de subscriptie, autorizatã sau nu, sã mã înscrie si pe mine cu ceea ce pot da: "viata".

"PÃMÂNTUL STRÃMOSESC" No.2

A apãrut la 15 August. În primul articol, întitulat "Legiunea Arhanghelului Mihail", încerc eu sã formulez, prin câteva cuvinte cele dintâi norme etice de viatã legionarã, pe care noi sã le respectãm cu severitate, sã le afirmãm si în jurul cãrora sã se adune toti cei ce le pretuiesc. Oricine va veni si oricine va creste în mijlocul nostru va trebui sã creascã în respectarea lor.

Desprind din acest articol-statut ideile în ordinea în care le-am scris atunci.

Prima idee: Curãtenia sufleteascã.

A doua : Dezinteresarea în luptã.

A treia : Avântul.

A patra (într-o singurã frazã): Credintã, muncã, ordine, ierarhie, disciplinã.

În fraza urmãtoare, a cincea idee: Legiunea va stimula energie si forta moralã a neamului fãrã de care nu poate exista niciodatã biruintã.

A sasea: Dreptate, (Legiunea, scoalã a dreptãtii si a energiei care s-o întroneze).

A saptea: Faptã, nu vorbã. - Fã! Nu vorbi!

A opta: La capãtul acestei scoli stã o Românie nouã si învierea mult asteptatã a acestui neam românesc, scopul tuturor sfortãrilor, durerilor si jertfelor pe care le facem.

Voiesc sã mã opresc asupra unora dintre ele.

DEZINTERESAREA ÎN LUPTÃ

Înfrângerea interesului personal. Aceasta esteo altã virtute fundamentalã a legionarului. Ea stã în opunere completã cu linia politicianului, al cãrui singur motor de actiune si luptã este numai: interesul personal, cu toate derivatele lui degenerate (pofte de îmbogãtire, lux, desfrâu sau trufie).

Deaceea, iubiti camarazi, de acum si pânã când va mai viatã legionarã, sã stiti cã unde veti vedea apãrând, fie în sufletul vreunui luptãtor, fie în propriul suflet, rânjetul acestui interes personal, acolo a încetat de a mai exista Legiunea. Acolo se terminã legionarul si începe sã-si arate coltii politicianul.

Priviti în ochi pe cel ce vine si dacã în ochii lui veti simticã scânteiazã vreun mic interes personal (fie material, fie ambitie, fie patimã, trufie), sã stiti cã acela nu poate deveni legionar.

Nici îmbrãcarea cãmãsii verzi si nici salutul nu sunt de ajuns ca cineva sã devinã legionar. Nici chiar întelegerea "rationalã" a miscãrii legionare. Ci numai conformarea vietii cu normele de viatã legionarã. Pentru cã Legiunea nu este numai un sistem logic, o înlãntuire de argumente, ci o "trãire". Dupã cum cineva nu este crestin dacã "cunoaste" si "întelege" Evanghelia, ci numai dacã se conformeazã normelor de viatã afirmate de ea dacã o "trãieste".

DISCIPLINA SI DRAGOSTEA

Toatã istoria socialã a omeniri e plinã de lupte, având la bazã cele douã mari principii care cautã sã-si facã loc unul, în paguba celuilalt: Principiul autoritãtii si

principiul libertãtii. Autoritatea a cãutat sã se extindã în dauna libertãtii. Iar aceasta, la rândul sãu, a cãutat sã limiteze cât mai mult puterea autoritãtii. Aceste douã, fatã în fatã, nu pot însemna decât conflict.

A orienta o miscare dupã unul sau celãlalt din aceste douã principii, înseamnã a continua linia istoricã de turburãri si rãzboire socialã. Înseamnã a continua pe de o parte, linia de tiranie, împilãri si nedreptate, iar pe de alta, linia de rãzvrãtire sânge si de permanent conflict. De aceea doresc ca sã atrag atentiunea tuturor legionarilor si în special celor mai noi, pentru ca ei dintr-o neîntelegere, sã nu devieze de la linia miscãrii. Am observat în multe cazuri cã imediat ce un legionar a cãpãtat un grad, se pironeste cu toatã fiinta lui în "autoritate", rupându-se de tot ceea ce îl lega de camarazi pânã atunci si simtindu-se obligat sã se "impun ã", fãcând uz de autoritarism.

Miscarea legionarã nu se întemeiazã exclusiv nici pe principiul autoritãtii si nici pe acela al libertãtii. Ea îti are temeliile înfipte în principiul dragostei. În el îsi au rãdãcinile, atât autoritatea, cât si libertatea.

Dragostea nu poate aduce nici tiranie, nici împilare, nici nedreptate, nici rãzvrãtire sângeroasã, nici rãzboire socialã. Ea nu poate însemna niciodatã conflict. Existã si o conceptie ipocritã a principiul dragostei practicatã de tirani si de jidani cari, necontenit si sistematic fac apel la sentimentul dragostei practicatã de tirani si de jidani cari, necontenit si sistematic fac apel la sentimentul dragostei altora, pentru ca la adãpostul acestuia sã poatã urî si împila nestingheriti.

Dragostea aplicatã însemneazã pace în suflete, în societate si în lume. Pacea nu mai apare ca o biatã expresie a unui echilibru mecanic si rece între cele douã principii: autoritate si libertate, condamnate la vesnicã rãzboire, adicã la imposibilitate de echilibru. Paceanu ne va da o justitia, ci numai bunãtatea si dragostea, pentru cã justitia e foarte greu sã se realizeze integral si chiar dacã s-ar gãsi un aparat de realizare perfectã a acesteia, este imperfect omul, care, neputând-o sesiza si aprecia, va fi un vesnic nemultumit. Dragostea este cheia pãcii pe care Mântuitorul a aruncat-o tuturor neamurilor din lume. Pânã la sfârsit, ele se vor convinge, dupã ce vor fi rãtãcit, cercetat si încercat totul, cã în afarã de dragostea pe care Dumnezeu a sãdit-o în sufletele oamenilor, ca o sintezã a tuturor însusirilor omenesti si trimitându-ne-o prin însusi Mântuitorul Isus Hristos, care a pus-o deasupra tuturor virtutilor, nu existã nimic care sã ne poatã da liniste si pace. Toate celelalte îsi au rãdãcina în dragoste: si credinta si munca si ordinea si disciplina.

Ce minunat si ce întelept vorbeste Apostolul Pavel:

"Chiar dacã as vorbi în limbi omenesti si îngeresti si dragoste nu am, sunt o aramã sunãtoare sau un chimval zãngãnitor. Si chiar dacã as avea darul prorociei si as cunoaste toate tainele si toatã stiinta, chiar dacã as avea toatã credinta asa încât sã mut si muntii, dacã dragoste nu am, nimica nu sunt. Si chiar de as împãrti toatã

averea pentru hrana sãracilor, chiar dacã mi-as da trupul sã fie ars si n-as avea dragoste, nu-mi foloseste la nimic. Dragostea este îndelung rãbdãtoare, este plinã de bunãtate, dragostea nu pizmuieste, dragostea nu se laudã, nu se umflã de mândrie. Nu se poartã necuviincios, nu cautã folosul sãu, nu se mânie, nu se gândeste la rãu. Nu se bucurã de nelegiuiri, ci se bucurã de adevãr. Acopere totul, crede totul, nãdãjduieste totul, sufere totul. Dragostea nu va pieri niciodatã. Prorociile se vor sfârsi, limbile vor înceta, cunostinta va avea sfârsit." ***(Corinteni I,13,1-8)***

De aici porneste miscarea noastrã. Nu stiu cum sã vã îndemn mai mult ca sã cultivati dragostea si cei ce comandati si cei ce stati sub comandã. Ea vã va da posibilitãti nebãnuite si nesfârsite de rezolvare a tuturor problemelor grele care vi se vor ivi. Acolo undenu este dragoste, nu este viatã legionarã. Priviti un moment aceastã viatã legionarã si întelegeti ce ne leagã pe noi, pe toti, unul de altul, pe cei mari si pe cei mici, pe cei sãraci si pe cei bogati, pe cei bãtrâni si pe cei tineri. Dragostea nu desfi inteazã însã obligatia de a fi disciplinat, dupã cum nu desfiinteazã obligatia de a munci sau pe aceea de a fi ordonat. Disciplina este o îngrãdire a noastrã, fie pentru a ne conforma unor norme etice de viatã, fie pentru a ne conforma vointei unui sef.

În cazul întâi o practicãm pentru a ne urca pe înãltimile vietii, în cazul al doilea, pentru a obtine succesul în luptã: cu natura sau dusmanii.

Pot fi o sutã de oameni care se iubesc între ei ca fratii. Dar în fata unei actiuni, e posibil ca fiecare sã aibã câte o pãrere. O sutã de pãreri nu vor birui niciodatã. Dragostea singurã nu-i va putea face biruitori. Este nevoie de disciplinã. Pentru a birui trebuie sã-si însuseascã toti o singurã pãrere, aceea a celui mai experimentat dintre ei, a sefului.

Disciplina este chezãsia biruintei, pentru cã ea asigurã unitatea efortului.

Sunt greutãti pe care numai un neam întreg unit, ascultând de o singurã comandã, le poate birui. Cine este imbecilul, care într-un asemenea caz, sã refuze de a se grupa cu toti ai lui la un loc, ascultând de aceeasi comandã, pentru motivul cã disciplina i-ar stirbi din personalitate?

În asemenea cazuri când neamul îti este amenintat si când firea lucrurilor te îndeamnã sã-ti schilodesti trupul, sã-ti pierzi viata, sã-ti sfarmi familia, sã-ti periclitezi viitorul copiilor, sã renunti la tot ce ai pe acest pãmânt, pentru a ti-l salva, este cel putin ridicol sã vorbesti despre "stirbirea personalitãtii".

Disciplina nu înjoseste pentru cã te face biruitor. Si dacã biruintele nu se pot câstiga decât cu jertfã, disciplina este cea mai micã dintre jertfele pe care un om poate sã le facã pentru victoria neamului sãu.

Dacã disciplina este o renuntare, o jertfã, ea nu înjoseste pe nimeni. Pentru cã orice jertfã înaltã, nu coboarã.

Neamul ace sta al nostru având în calea sa uriase greutãti de trecut, fiecare Român trebuie sã primeascã educatia disciplinei cu dragã inimã si cu constiinta cã astfel contribuie la biruinta de mâine.

Nu existã biruintã fãrã unitate. Si nu existã unitate fãrã disciplinã. De acea neamul nostru va trebui sã condamne si sã considere ca actiune vrãjmasã orice abatere de la scoala disciplinei, ca pe ceva care-i periclitează biruintele si viata.

LUPTA PENTRU MENTINEREA REVISTEI

Lupta pentru asigurarea revistei este o adoua etapã în dezvoltarea miscãrii legionare. Ne având bani, sfortãrile noastre au luat aspectul unei adevãrate bãtãlii. "Bãtãlie" chiar i-a spus din primul moment.

Am întrebuintat douã sisteme:

1. Concentrarea tuturor sfortãrilor, în acelasi timp, asupra aceluiasi obiectiv.

2. Stimularea luptãtorilor în timpul bãtãliei, prin citarea lor si prin distinctii acordate. Acest sistem îl veti întâlni dea lungul întregii vieti legionare.
El întruneste urmãtoarele avantaje:

a) Realizarea rapidã a scopului urmãrit.

b) Educarea actiunii unitare si a efortului disciplinat al tuturor luptãtorilor.

c) Trezirea constiintei puterilor proprii. Încrederea în sine, încrederea în puterile sale. Amintirea înfrângerilor economice, în special a încercãrilor nereusite, a aruncat poporul român în resemnare, lipsã de curaj, neîncredere. Va trebui sã-i trezim încrederea în sine, prin înlocuirea amintirilor dureroase, cu o traditie de biruintã în încercãrile sale.

Si în sfârsit, prin stimularea luptãtorilor, vom putea obtine o selectionare a celor cu tragere de inimã, cu dor de muncã, o elitã a luptãtorilor.

Am fãcut prin revistã apel la toti prietenii nostri, ca în timpul de la 1 septembrie la 15 Octombrie, sã porneascã la ofensivã, pentru a face toti împreunã un cât mai mare numãr de abonamente.
În urma apelului lansat, a început o adevãratã muncã de furnici. La ea au luat parte

deopotrivã: tineri, bãtrân, tãrani si intelectuali. Unii au ajuns a face pânã la 45 abonamente (Constantin Ilinoiu).

În numãrul de la 1 Noiembrie 1927 s-a dat rezultatul acestei prime bãtãlii. Iatã ce scriam atunci:

"La 15 Octombrie, ora 6 seara, numãrul celor abonati a ajuns la 2.586. Legiunea multumeste tuturor celor care s-au ostenit, lucrând pentru cea dintâi biruintã a ei."

În revistã au fost trecuti toti acei care au luat parte la aceastã luptã. În primul rând s-au adus multumiri pãrintelui Mota care ne-a fãcut o frumoasã propagandã prin**"Libertatea"**.

Dau si aici numele tuturor asa cum au fost publicate în **"Pãmântul Strãmosesc"**. Unii din ei n-au devenit legionari, iar altii nu mai sunt acum printre noi, murind în credinta legionarã.

Le dau aici numele pentru cã ei sunt credinciosii din primul moment. Sunt trecuti în ordinea în care s-au distins:

Maica Pamfilia Ciolac (Vãratec), Octav Negut (Focsani), Arhimandrit Atanasie Popescu (Bãlti), Ieromonah Ishie Antohi (Neamt), Mihail Tanasache, Victor Silaghi, Ion Bordeianu, Radu Mironovici, Cãpitan V. tuchel (Ivesti), Constantin Ilinoiu (Iasi), N. Grosu (Botosani), Ion Minodora (Husi), Grigore Balaci (Movilita-Putna), Andrei C. Ionescu (Bârlad), Spiru Peceli (Galati), Inginer Mihai Itu (Bucuresti), Inginer Gh. Clime (Iasi), Ion T. Banea (Sibiu), Ilie Gârneatã (Iasi), Totu Nicolae (Iasi), Coman Alexandru (Gãuri-Putna), Decebal Codreanu (Husi), Mihail Mar inescu (Galati), Traian Lelescu (Piatra Neamt), Sebastian Erhan (Câmpulung-Bucovina), N. Tecãu (America), Elena Petcu (Vaslui), Dr. Socrate Divitari (Tecuci), Ion Plesea (Orhei), P.I. Morariu (Suraia Putna), Nanu Gavril Rãileanu (Orhei), Cotiga Traian (Foc sani), Maria Mitea (Severin), I.
Ciobãnitã (Belcesti), Cãrãusu (Voinesti), Tinistei Neaga (Orhei), Zosim Bardas (Târnava Mare), Ion Blãnaru (Focsani), Iuliu Stãnescu (Mârsani-Dolj), Corneliu Georgescu (Poiana- Sibiului), Fãnicã Anastasescu (Bucuresti), D.Ifrim (Iasi), I. Durac (P. Neamt), Pãcuraru Gh. (Bucuresti), Prof. Isac Mocanu (Turda), Marius Popp (Cluj), N. Voinea (Panciu), N.B. Munceleanu (Roman), Grigorie Berciu (Varna), Corneliu Cristescu Basa (Comãnesti), Angela Plesoianu (Severin), Emil Eremeiu (Nãsãud).

***

Din care au luat parte la prima bãtãlie legionarã, acum dupã 8 ani, constatãm urmãtoarele:

Patru ne-au pãrãsit, neputând sã ne înteleagã; ne-au si atacat.
Opt, dupã un an sau doi, n-au mai dat nici un semn de viatã.
Douãzecisidoi au cãpãtat cele mai înalte grade, devenind comandanti legionari, comandanti ajutori sau senatori.
Sapte au devenit legionari si oameni de credintã neclintitã, înfruntând toate prigoanele.
Optsprezece ne-au rãmas prieteni, ajutându-ne pânã astãzi.

***

În urm a acestei bãtãlii, **"Pãmântul Strãmosesc"** a fost asigurat pentru un an de zile.

ALTE NUME CARE SE DESPRIND CITIND PRIMELE NUMERE ALE REVISTEI

Vasile State, comerciant si C. Vasiliu, pensionar (Adjud), Gh. Oprea (Sân-Nicolaul Mare), Ion Schiopu (Prundul Bârgãului), Avocat Budescu P. (Banat), Adolf Greiter, Misu Stefãnescu, Iosif Dumitru (cel dintâi abonat al "Pãmântului Strãmosesc"), Ilie Berlinschi (Igesti-Bucovina), Dr. Elena Bratu, Mille Lefter (Galati), Ion Demian (Turda), Dr. Popescu (Vasliu), Teodorescu Crãciun, Augustin Igna, Ivanovici, Adam Brânzei, Sofron Robotã (Dorna), Bãcutã Boghiceanu (husi), fratii Bãlan (Soveja, C. Gheorghiu Contar, Cãpitan Siancu, Gh. Postolache, Gheorghe Despa (Dorna), Luchian Cozan (Dorna), Dr. Crisan, inginer Camil Gross u, Chirulescu Victor, Iordache Nicoarã, Ion si Alexandru Butnaru, Adriana si Teodora Ieseanu, Vasile Stan, profesor Rãzmeritã, Crãciunescu (Focsani), Ion Belgea, Guritã Stefãniu, Ghitã Antonescu, Pantelimon Statache, Octav Pavelescu (Focsani), Gheorghe Pot olea (Beresti), I. Gh. Teodosiu, Margareta Marcu, Gheorghe Marcu,(Galati), Dan Tarnovschi, Simion Tonea, inginer Stoicoiu, Colonel Paul Cambureanu, Amos Horatiu Pop (Ludos), Stefan Nicolau, Ileana Constantinescu, Elvira Ionescu, Marioara Cidimdeleon, Gh.Am ancei, Coca Tiron, Iulius Igna, Aristotel Gheorghiu (Rm.-Sãrat), D. Bunduc, Valer Dãnieleanu, Constantin Ursescu, Vasile tâmpãu, C. Mierlã, Octav Dãnieleanu, Stefan Mânzat, Colonel Blezu, Eufrosina Ciudin, Cuviosia SA Maica Zenaida Rachis, Gh. Ligã, Ana Dr ãgoi (Galati), profesor Matei Coriolan.

***

Am dat aceste nume întâlnite mai des nu pentru a satisface curiozitatea cititorilor, ci pentru cã oamenii care ne-au fãcut bine si cu deosebire cei din ceasul întâi, nu trebuiesc uitati niciodatã. Din acestia, unii au dispãrut, iar altii s-au ridicat luptãtori, înfruntând toate prigoanele pânã în ziua de astãzi.

Despre unii din ei poate nu voi avea ocazia sã vorbesc în cursul cãrtii si de aceea m-am grãbit sã-i trec acum.

CUM ERA PRIMITÃ ACTIUNEA NOASTRÃ

Ne-am bucurat din primul ceas de ura iudeo-masonicã-politicianistã. Dar erau si oameni care ne primeau în casa lor ca pe o razã de nãdejde.

Iatã câteva scrisori de la cititori, publicate în primele numere din **„Pãmântul Strãmosesc"**:

„Nu voi cãuta sã-mi arãt în rânduri interminabile bucuria, de aparitia revistei. O întâmpin însã cu vorba din bãtrâni: Doamne ajutã-le! Nici nu voi releva în aceste rânduri faptele din urmã, ci zic: La drum înainte, tot înainte, oamenii cei noi. Trãiascã ceata Arhanghelului Mihail. Ceata celor rãi prãbuseascã-se în întunericul lui Belzebut.

Arhanghelul Mihail va trebui sã loveascã fãrã sovãire si fãrã crutare. Iatã principiul actiunii anuntate prin revista Pãmântul Strãmosesc.

La glasul Arhanghelului nu poate alerga nici Satana ni ci slujitorii ei. Dar nici sã-si închipuie cã pot însela prin aparentã. Pentru trãdãtori mai mare pedeapsã decât pentru dusmani. Nici o îngãduintã, cãci nimãnui nu-i lipseste maturitatea de a judeca în ceasul hotãrâtor.

Închei rândurile mele cu urarea de a vedea cu un ceas mai devreme izbânda. Izbânda cea mare.

Colonel Blezu"

***

„Soarele strãlucitor al zvasticii n-a întârziat nici de aceastã datã sã ne scoatã din haos. Din lumina lui binefãcãtoare ne-a dat spre mântuire Legiunea Arhanghelului Mihail. De a cum sufletul românesc e încãlzit iarãsi de credinta cã miscarea aceasta sfântã nu va pieri. Ideea nationalã ne va chema la datorie.

Cei ce nu vor întelege, vor cãdea. Sunt alãturi de voi,

M. I. Lefter, avocat

Presedintele L.A.N.C. Galati"

***

„Sunteti speranta zilelor noastre de mâine. Viitorul nostru si al copiilor nostri, îl punem la picioarele D-voastrã. Toti asteaptã cu nerãbdare o organizatie puternicã si toti suntem dornici de luptã. Si când cã spun aceasta nu cã spun numai ceea ce simt eu, dar ceea ce vãd la altii destul de numerosi.

C. N. Pãduraru

contabil la sat, Ruptura - Roman"

***

„*Vãd si simt cum încep sã renascã din nou inimile românesti. Izbânda acum, nu am sperantã ci credcã va fi a noastrã.*

Ion Banea, student, Vurpãr - Sibiu"

***

„Tin de a mea datorie de student crestin sã vã aduc salutul meu si al prietenilor mei din Câmpia Jiului, pentru hotãrârea si energia ce dovediti în lupta începutã.

Iuliu Gh. Stãnescu, student"

***

„Noi românii din comuna Vulcani, care suntem muncitori la SocietateaPetrosani, purtãm si astãzi jugul în România Mare din partea functionarilor Societãtii, pentru cã toti sunt strãini.

Eu, cu numele Augustin Igna, sufãr de tuberculozã, boalã de plãmâni si meserie am avut de miner, dar acum cu boala nu mai pot ca sã mai lucru sub pãmânt, cã nu-mi suferã aerul greu din mine.

Am fãcut o cerere iscãlitã de medic ca sã-mi deie ceva de lucru mai usor, afarã, nu în minã, cãci înãuntru mã prãpãdesc în câteva sãptãmâni. Nu mi-au primit-o. Mã plâng D-voastrã, cãci nu mai am cui.

Igna Augustin"

***

„Opriti-mi revista de sub adresa: Axente Poenar, minier, Cârteju de Sus (dar noi nu i-am oprit-o). *Fiindcã nu mai am atâtia bani s-o abonez pe cel putin trei luni, iar ca s-o trimit îndãrãt îmi pare rãu.*

Acum sã vã explic putin de ce nu am bani. E toamnã aici. Toatã lumea se bucurã de ea fiindcã vin produsele si recolta întregului an, dar noi amãrâtii de mineri, nu ne bucurãm, cãci vine iarna si ne lipsesc îmbrãcãmintele si încãltãmintele; ne lipsesc si la bietii copilasi care trebuie mânati la scoalã. Ce mai crutãm de la amara pâine trebuie sã dãm pentru acestea.

Axente Poenar, minier"

***

„SCUMPI SI DRAGI COPII AI NEAMULUI NOSTRU

Desi eu merg spre apusul vietii, totusi îmi rãsare în suflet o razã nouã de nãdejde si reînviere a scumpei noastre tãri, vãzând miscare sfântã si curatã a D-vs. cu Legiunea Marelui Voievod Ceresc Arhanghelul Mihail. Mã întristez foarte cã nu voi trãi sã vãd înflorind neamul nostru si sã gust si eu roadele trudnice, udate cu sudori reci si sânge poate, al celor sortiti de Dumnezeu martiri, care sunt si vor mai fi încã pentru împlinirea marelui plan ce se plãmãdeste cu atâtea amãrãciuni. e destul de târziu : molima se lãteste, mormântul ni se sapã, cioclii sunt gata sã ne astupe pe vecie; iar noi românii, mari si mici, ne codim, ne tocmim si ne sfãdim pentru ambitii, mãriri goale si averi trecãtoare.

Eu tac cã sunt prost. Tu taci cã esti siret. El tace cã e înhãmat în partid politic. Ei tac cã sunt la cârmã, si asa mereu tãcem cu totii; întunericul pierzãrii ne cuprinde clipã cu clipã si fãclia neamului nostru se stinge.

Sunt un biet tãran plugar, dar mânuiesc condeiul ca si sapa ori coasa, voi da ajutorul meu cu banul, cu condeiul, cu vorba si fapta, rugându-vã a-mi da un locusor în revista noastrã Pãmântul Strãmosesc.

„V oi scrie sub titlu: noi, românii, suntem pe pragul pieirii, sau nu? Si pentru ce? Si cine sunt vinovatii? Care e cauza acuzelor? Ce se face si ce trebuie fãcut? Ce trebuie sã stie si sã facã tot românul?

V. I. Onofrei, plugar

Com. Tungujei, (Vaslui)"

DINCOLO DE FORME

De altfel, toatã revista „Pãmântul Strãmosesc" e plinã de astfel de scrisori: contributie a românilor la crearea Legiunii, care este mai mult decât o organizatie cu membri, registre si sefi. Este o stare de spirit . O unitate de simtire si trãire la care contribuim

toti. Membri, sefi, numãr, uniforme, program etc., constituie Legiunea care se vede. Cealaltã însã, cea mai importantã, este Legiunea care nu se vede. Legiunea care se vede, lipsitã de Legiunea care nu se vede, adicã de acea stare despirit, de viatã, nu înseamnã nimic. Sunt forme goale fãrã continut.

Noi nu ne-am instalat cu revista ca un profesor la catedrã, înãltând barierã între noi, „sefii", „învãtãtorii", care scriam la gazetã învãtãturi si norme, si între multimea care nu are altceva de fãcut decât sã învete învãtãturile noastre si sã se conformeze lor. Pe de o parte noi, pe de altã parte, ea. Nu.

A face Legiunea nu înseamnã a-i face uniformã, nasturi etc. Nu înseamnã a-i elabora sistemul de organizare. Nu înseamnã nici mãcar a-i formula legislatia, normele de conducere, însirând logic textele pe hârtie. Dupã cum a crea un om nu înseamnã a-i face hainele, nici a-i fixa principiile de conduitã si nici a-i stabili programul de actiune.

O miscare nu înseamnã nici statut, nici program, nici doctrinã. Acestea pot fi legislatia miscãrii, pot defini scopul ei, sistemul de organizare, mijloacele de actiune etc., dar nu însãsi miscarea. Acestea sunt adevãruri pe care oamenii, chiar cei de stiintã, le confundã.

A crea numai „statut", „progr am" etc., si a crede cã ai fãcut „miscare", este ca si cum voind sã faci un om, i-ai face numai hainele. A crea o miscare înseamnã în primul rând, a crea, a da nastere unei stãri de spirit, care nu-si are sediul în ratiune, ci în sufletul multimii. Aceasta constituie esentialul în miscare legionarã. Aceastã stare de spirit nu am creat-o eu. Ea s-a nãscut din întâlnirea aportului nostru de simtire cu al celorlalti români. Revista „Pãmântul Strãmosesc" a fost locul de întâlnire, de înfrãtire a simtirilor si, mai târziu a gândurilor noastre , cu simtirile si cu gândurile acelor români care simteau la fel ca noi si judecau la fel.

Asadar, Legiunea în adâncul ei, în acea stare de spirit nevãzutã, dar simtitã de noi, n-am creat-o eu. Ea este rezultatul unei conlucrãri.

Ea s-a nãscut din contopirea urmãtoarelor elemente:

1.Aportul nostru de simtire.
2.Aportul de simtire al altor români.
3.Prezenta în constiinta tuturor a mortilor neamului.
4.Îndemnul pãmântului patriei si
5.Binecuvântarea lui Dumnezeu.

***

N-as vrea sã se interpreteze vreodatã gresit, spunându-se:
– Eu nu sunt legionar de acestia în uniformã, eu sunt legionar în spirit.
Aceasta nu se poate. Pe acest fundament sufletesc se creazã doctrinã, program, statut, uniformã, actiune, toate deopotrivã, nu ca elemente accesorii, ci ca elemente care fixeazã continutul spiritual al miscãrii, dându-i o formã unitarã, îl mentin în constiinta oamenilor si îl poartã spre înfãptuire si biruintã.
Miscarea legionarã înseamnã toate la un loc.

***

Uniformele apãrute în toate miscãrile contemporane: Fascism (cãmasa neagrã), National-Socialism (cãmasa brunã) etc. nu s-au nãscut din imaginatia sefilor. Ele s-au nãscut dintr-o necesitate de exprimare a acestei stãri de spirit. Expresia unitãtii de simtire. Ele sunt fata vãzutã a unei realitãti nevãzute.

MISCÃRILE NATIONALE SI DICTATURA

De câte ori se vorbeste despre o miscare nationalã, sistematic i se pune în sarcinã faptul conducerii spre un regim de dictaturã. Nu vreau sã fac în acest capitol critica dictaturii, ci voiesc sã arãt cã miscãrile din Europa: „Fascismul", „National-Socialismul" si „Miscarea Legionarã" etc. nu sunt nici dictaturi, dupã cum nu sunt nici democratii. Cei care ne combat, strigând: „Jos dictatura fascistã!", „Luptati împotriva dictaturii! Feriti-vã de dictaturã!", nu lovesc în noi. Împuscã alãturi sau cel mult pot lovi în faimoasa „dictaturã a proletariatului".
Dictatura presupune: vointa unui singur om, impusã cu forta vointei celorlalti oameni dintr-un stat. Deci douã vointe: a dictatorului sau a unui grup, de o parte si a poporului, de alta. Când aceastã vointã se impune prin silnicie si cruzime, atunci dictatura este tiranie. Când însã o natiune în entuziasm indescriptibil si în majoritate de 98%, natiune de 60 de milioane sau de 40 de milioane de suflete, aprobã, aplaudã în delir mãsurile sefului, însemneazã cã între vointa sefului si vointa poporului este un desãvârsit acord. Mai mult, ele se suprapun asa de perfect, încât nici nu mai existã douã. Existã una singurã: a natiunii, a cãrei expresie este seful. Între vointa natiunii si vointa sefului nu existã decât un singur raport: raport de exprimare.
A sustine cã unanimitatea obtinutã sub regimurile miscãrilor nationale se datoreazã „terorii" si „sistemelor inchizitoriale" este cu totul neserios. Pentru cã popoarele în mijlocul cãrora s-au ridicat asemenea miscãri sunt de o înaltã constiintã cetãteneascã. Ele s-au luptat, au sângerat, au lãsat mii de morti pentru libertate. Niciodatã însã nu s-au plecat: nici în fata dusmanilor dinafarã si nici în fata tiranul ui dinãuntru. Pentru ce nu s-ar lupta si n-ar sângera si azi în fata terorii de acum? Si apoi cu forta, cu silnicia, cu teroarea, poti sã scoti voturi si chiar majoritãti; vei scoate plânsete, vei scoate suspine, dar nu s-a pomenit si nici nu se va pomeni sã poti scoate entuziasm si delir.

Nici la natia cea mai imbecilã din lume.
Miscarea nationalã, neavând deci caracterul regimurilor dictatoriale, ne întrebãm: ce este atunci?
Este democratie? Nu este nici democratie. Pentru cã seful nu este ales de multime. Democratia are la bazã sistemul eligibilitãtii. Aici nici un sef nu este ales prin vot. Seful este consimtit. Dacã nu-i dictaturã si nici democratie, atunci ce este? Este o formã nouã de conducere a statelor. Neîntâlnitã pânã acum. Nu stiu ce denumire va cãpãta, dar este o formã nouã. Cred cã are la bazã acea stare de spirit , acea stare de înaltã constiintã nationalã, care, mai devreme sau mai târziu, se întinde pânã la periferiile organismului national.
Este o stare de luminã interioarã. Aceea ce odinioarãera zãcãmânt instinctiv al neamului, în aceste momente se reflecteazã în
constiinte, creând o stare de unanimã iluminatie, întâlnitã numai în marile experiente religioase. Aceastã stare, pe drept s-ar
putea numi o stare de ecumenicitate nationalã. Un popor în întregimea lui ajunge la constiinta de sine, la constiinta rostului sãu si a destinului sãu în lume. În istorie n-am întâlnit la popoare decât sclipiri de o secundã. Din acest punct de vedere azi ne gãsim în fata unor fenomene nationale permanente. În acest caz seful nu mai este un „stãpân", un „dictator" care face „ce vrea", care conduce dupã „bunul plac". El este expresia acelei stãri de spirit nevãzute. Simbolul acestei stãri de constiintã. El nu mai face „ce vrea". El face „ce trebuie". Si este condus nu de interesele individuale, nici de cele colective, ci de interesele natiunii eterne la a cãror constiintã au ajuns popoarele. În cadrul acestor interese si numai în cadrul lor îsi aflã maximum de satisfactie normalã si interesele personale si cele colective.

ÎNCEPUTURI DE ORGANIZARE

O nouã etapã în dezvoltarea miscãrii legionare o constituie organizarea.

Orice miscare, dacã voim sã nu rãmânã un haos trebuie turnatã în forme de organizare. Întreg sistemul de organizare legionar se bazeazã pe ideea de „cuib". Adicã, un grup, variind între 3-13 oameni, sub comanda unui sef. La noi nu existã „membri", indivizi separati. Existã numai cuib. Individul este încadrat în cuib. Organizatia legionarã nu este formatã dintr-un numãr de membri,ci dintr-un numãr de cuiburi. Sistemul n-a variat prea mult în esenta lui de la început si pânã astãzi. Totusi a avut si completãri necesare, pentru cã o organizatie trebui sã tinã seama de realitãti. Este ca un copil care se dezvoltã necontenit. Si trebuie necontenit sã i se ajusteze haina, în mãsura dezvoltãrii.

Gresit procedeazã acei care, imaginându-si cum va trebui sã fie organizatia în faza ei ultimã de dezvoltare, îi croiesc de la început o hainã, pe care ea nu o va putea bine

întrebuinta decât într-un anumit stadiu de dezvoltare. Dupã cum gresit procedeazã acei care fac o hainã micã la început si nemaitinând seamã de dezvoltarea miscãrii, o forteazã sã se chinuiascã în forme care nu mai corespund.

Nu voi insista prea mult aici asupra cuibului, deoarece am tratat pe larg problema în **„Cãrticica Sefului de Cuib"**. Ce m-a condus însã sã aleg acest sistem? În primul rând, nevoia. E o mare deosebire între momentul înfiintãrii Ligii, când am întrebuintat un sistem si între acela al înfiintãrii Legiunii, când am întrebuintat alt sistem.

În momentul înfiintãrii Ligii exista un curent popular. El trebuia sã fie de urgentã captat. În momentul înfiintãrii Legiunii nu exista nici un curent popular pentru noi. Ci numai oameni rãzleti, izolati, rãspânditi prin sate si orase. Eu nu puteam sã încep cu înfiintare de comitete judetene. Pentru cã nu aveam oameni. Nici nu puteam lua un om sã-l pun seful unui judet. Dacã el nu are decât putere dea fi seful numai al unui sãtisor, va fi incapabil sã organizeze un judet. Seful unei miscãri trebuie sã tinã seama cu cea mai mare strictete de realitate. Or, singura mea realitate era „omul singur". Un biet tãran sãrac care plânge într-un sat, un nenorocit muncitor bolnav, un intelectual dezrãdãcinat. Si atunci, fiecãruia dintre acestia i-am dat posibilitatea de a aduna în jurul lui un grup, dupã puteri, al cãrui sef devenea. Cuibul cu seful lui.

Nu-l numeam eu sef de cuib. Puterile lui îl numeau, îl ridicau: nu devenea sef dacã „voiam" eu, ci dacã el putea aduna, convinge si conduce un grup. Cu timpul am ajuns, spre deosebire de celelalte organizatii (nude adesea se fac sefi pe baza cadourilor) sã am un sir de mici comandanti, nu „fãcuti", ci „nãscuti", zãcând în ei calitãti de conducãtor. De aceea, un sef de cuib legionar este o realitate pe care te poti sprijini. Reteaua acestor sefi de cuib formeazã scheletul întregii miscãri legionare. Stâlpul organizatiei legionare este seful de cuib. Când se înmultesc aceste cuiburi se grupeazã sub comandã: pe comune, plãsi, judete, provincii.

Cum mi-am fãcut pe ceilalti sefi? Nu am numit: seful satului, plãsii, judetului. Le-am spus:

– Cuceriti, organizati. Si cât veti putea organiza, peste atât se va întinde sefia voastrã.

Eu în consfinteam în situatiile în care puterea, calitãtile si aptitudinile lor îi ridicau.

Am pornit de la seful de cuib si încet am ajuns la seful de sat, plasã, oras, judet si abia la 1934, adicã dupã sapte ani la seful de regiune.

Sistemul cuibului mai prezintã urmãtoarele avantaje:

a. Face sã activeze; pune în functiune întreg organismul unei miscãri. În celelalte organizatii, unde existã comitete si membri, pe comune sau judete, lucreazã numai câtiva din comitet. Restul: o mie, douã mii, zece mii stau. În sistemul cuibului, prim marea initiativã pe care o au sefii de cuiburi, în cadrul normelor prescrise si prin obligatia fiecãrui cuib de a-si înscrie în trecutul sãu o cât mai glorioasã paginã si cum nu existã nimeni în afarã de cuib, toatã lumea, absolut toatã lumea munceste.

b. Rezolvã toate problemele. Sunt o se rie nesfârsitã de lucruri pe care un om e prea putin a le putea face, iar o întreagã organizatie e prea mare pentru a se putea ocupa de ele. Exemplu: facerea unei mic fântâni într-un sat, repararea unui podet etc. Un om nu poate singur; o organizatie nu sepoate ocupa de ele; cuibul însã, din sase, opt sau zece oameni este unitatea cea mai potrivitã pentru a le putea executa.

c. Este usor transformabil. Dintr-o unitate de luptã într-o unitate de muncã sau dintr-una de muncã într-una de luptã.

d. Creazã un mare numãr de cadre. Oameni specializati în arta conducerii.

e. Localizeazã efectul unei defectiuni sau trãdãri.

f. În sfârsit, este cel mai bun loc unde se poate face educatia. Pentru cã în cuib sunt oameni de aceeasi vârstã, de acelasi sex, de aceeasi putere de întelegere, de aceeasi constitutie sufleteascã. Aici sunt toti prieteni. Omul care n-ar putea sã-si destãinuiascã necazurile, sufletul în fata unui copil (fie din jenã, fie pentru a nu-l face pãrtas prea de timpuriu al greutãtilor si grijilor vietii) aici în cuib, între prieteni, poate. Dupã cum poate primi o observatie sau chiar o pedeapsã.

Cuibul este o micã familie legionarã având la bazã dragostea.

În **„Cãrticica Sefului de Cuib"**, i-am fixat acestei familii sase legi dupã care trebuie sã se conducã (pag. 4, pct.3) (Nu se conduce deci dupã vointa, bunul plac al sefului; aceasta ar fi dictaturã. Ci dupã legi).

1.LEGEA DISCIPLINEI: Fii disciplinat, legionar, cãci numai asa vei învinge. Urmeazã-ti seful si la bine si la greu.

2.LEGEA MUNCII: Munceste, munceste în fiecare zi. Munceste cu drag.Rãsplata muncii sã-ti fie, nu câstigul, ci multumirea cã ai pus o cãrãmidã la înãltarea Legiunii si la înflorirea României.

3.LEGEA TÃCERI: Vorbeste putin. Vorbeste ce trebuie. Vorbeste când trebuie. Oratoria ta este oratoria faptei. Tu fãptuieste. Lasã-i pe altii sã vorbeascã.

4.LEGEA EDUCAtIEI: Trebuie sã devii altul . Un erou. În cuib, fã-ti toatã scoala. Cunoaste bine Legiunea.
5.LEGEA AJUTORULUI RECIPROC: Ajutã-ti fratele cãzut în nenorocire. Nu-l lãsa.
6.LEGEA ONOAREI:Mergi numai pe cãile indicate de onoare. Luptã si nu fi niciodatã misel. Lasã pentru altii cãile infamiei. Decât sã învingi printr-o infamie, mai bine sã cazi luptând pe drumul onoarei.

***

Dar accentuez încã o datã, iubiti legionari, si vã atrag luarea aminte asupra unui lucru esential: sedinta unui cuib este incompletã dacã veti proceda rece: „Ce ati mai executat?", „Ce mai avem de executat?", „Sã facem cutare lucru", „La revedere".

Lãsati loc liber sufletului. Lãsati-i un loc în cadrul sedintei. Procedati cu cãldurã. Dati posibilitatea sã-si descarce fiecare sufletul, greutãtile, supãrãrile, necazurile, pe care viata i le-a pus în spate. Sã-si împãrtãseascã bucuriile. Sã fie cuibul vostru un loc de mângâiere si de împãrtãsire de bucurii. O sedintã atunc i a fost bunã, când omul se întoarce descãrcat de poverile sufletului si încãrcat de credintã în neamul sãu. Dacã în **„Cãrticica Sefului de Cuib"** n-am atras suficient atentia asupra acestui lucru, completez acum.

***

Tot în legãturã cu activitatea de educatie în cadrul cuibului, extrag din **„Cãrticica Sefului de Cuib"**, punctul 53: Rugãciunea ca element decisiv al victoriei. Apelul la strãmosi:

„Legionarul crede în Dumnezeu si se roagã pentru biruinta Legiunii

Sã nu se uite cã noi, poporul român, stãm ici pe acest pãmânt prin voia lui Dumnezeu si binecuvântarea Bisericii Crestine. În jurul altarelor bisericilor s-au adunat laolaltã de mii de ori, în vremuri de bejenie si restriste întreaga suflare româneascã de pe acest pãmânt, cu femei, copii si bãtrâni, cu con stiinta limpede a ultimului refugiu posibil. Si astãzi stãm gata sã ne adunãm – poporul român – în jurul altarelor ca în vremurile de mari primejdii, pentru ca îngenuncheati sã cãpãtãm binecuvântarea lui Dumnezeu.
Rãzboaiele s-au câstigat de cãtre acei care au stiut sã atraga din vãzduh, din ceruri, fortele misterioase ale lumii nevãzute si sã-si asigure concursul acestor forte. Fortele acestea misterioase sunt sufletele mortilor, sufletele strãmosilor nostri, care au fost si odatã legati de glia, de brazdel e noastre, care au murit pentru apãrarea acestui pãmânt

si care sunt si azi legati de el prin amintirea traiului lor de aici si prin noi, copiii, nepotii si strãnepotii lor. Dar mai presus de sufletul mortilor stã Dumnezeu.

Odatã aceste forte atrase, ele vin în balanta ta, te apãrã, îti dau curaj, vointã si toate elementelenecesare victoriei si te fac sã învingi. Introduc panicã si groazã în dusmani, le paralizeazã activitatea. În ultima analizã, biruintele nu depind de pregãtirea materialã, de fortele ma teriale ale beligerantilor, ci de puterea lor de a-si asigura concursul puterilor spirituale. Astfel se explicã – din istoria noastrã – biruintele miraculoase ale unor puteri materialiceste cu desãvârsire inferioare.

Cum se poate asigura concursul acestor forte?

1.Prin dreptatea si moralitatea actiunii tale si
2.Prin apelul fervent, insistent la ele. Cheamã-le, atrage-le cu puterea sufletului tãu si ele vor veni. Puterea de atractie este cu atât mai mare, cu cât apelul, rugãciunea se face în comun de cât mai multi.

De aceea, în sedintele cuibului, care se tin în toatã tara Sâmbãtã seara, se vor face rugãciuni si se vor îndemna toti legionarii ca a doua zi, Duminicã, sã meargã la bisericã.

Patronul nostru este Sfântul Arhanghel Mihail. Icoana lui trebuie s-o avemîn casele noastre si în vremuri grele sã cerem ajutorul Lui si el nu ne va lãsa niciodatã."

***

Aceste cuiburi sunt grupate apoi în unitãti, fie dupã criteriul vârstei si sexului (frãtii de cruce, tineri pânã la 19 ani si frãtiori de cruce, pânã la 14 ani, cetãtui, fete si doamne, viitori legionari, legionari), fie dupã criterii administrative (sat, oras, judet) cu sefii respectivi care îndrumã activitatea, asigurându-i unitatea. Toate acestea sunt tratate în **„Cãrticica Sefului de Cuib"**.

Acest sistem de cuib ar putea avea un dezavantaj. S-ar pãrea cã sfarmã, macinã unitatea . Aceasta se înlãturã însã, prin dragoste si prin doza de mare disciplinã care se toarnã în educatia legionarã.

LEGÃMÂNTUL PRIMILOR LEGIONARI

Se apropia ziua de 8 noiembrie 1927, Sfintii Arhangheli Mihail si Gavril. Acum urma sã depunem primul legãmânt. Am cãutat si am gãsit o formã care sã poatã fi expresia fidelã a caracterului miscãrii noastre, a legãturii noastre cu pãmântul, cu cerul si cu mortii.Am adunat câte o cantitate micã detãrânã din toate locurile glorioase, începând de acum 2000 de ani, ale pãmântului românesc, am amestecat-o si am umplut apoi cu ea niste mici pungulite fãcute din piele si legate cu snur, pe care legionarii le vor primi cu ocazia legãmântului si le vor purta la piept.

Iatã descrierea acestei solemnitãti, extrasã din numãrul 8, noiembrie 1927 al revistei **„Pãmântul Strãmosesc"**:

„În dimineata zilei de 8 noiembrie 1927, ne-am adunat la sediul nostru toti legionarii din Iasi si câtiva care s-au ostenit a veni din alte pãrti. Nu multi la numãr, dar puternici prin credinta noastrã neclintitã în Dumnezeu si în sprijinul Sãu, puternici prin hotãrârea si încãpãtânarea noastrã de a sta neclintiti în mijlocul oricãrei vijelii, puternici prin dezlegarea noastrã completã de tot ce este pãmântesc, fapt ce se manifestã prin dorinta, plãcerea de a rupe în chip vitejesc cu pãmântul, servind cauza neamului românesc si cauza crucii.

Aceasta era starea sufleteascã a celor careasteptau cu nerãbdare ceasul legãmântului, pentru ca sã formeze voiosi cel dintâi val de asalt al Leigunii si oricine îsi poate închipui cã nu putea fi altã stare, atunci când în mijlocul nostru, îmbrãcati în haine albe ca în ceasurile de urgie, se adunaserã uniti: Ion I. Mota, Ilie Gârneatã, Radu Mironovici si Corneliu Georgescu. Cei care, strãbãtând seria închisorilor, au purtat pe umerii lor toatã greutatea miscãrii nationale de cinci ani încoace.

Rugãciunea

La ora 10 am plecat toti în costum national cu cãciulã, cu zvasticã mare în dreptul inimii, în coloanã de mars, în directia Bisericii Sf. Spiridon. Acolo s-a oficiat o rugãciune pentru pomenirea sufletelor lui Stefan Voievod, Domnul Moldovei, Mihai Viteazul, Mircea, Ion Vodã, Horia, Closca si Crisan, Avram Iancu, Domnul Tudor, Regele Ferdinand si pentru pomenireatuturor voievozilor si ostasilor care au cãzut pe câmpul bãtãliei contra nãvãlirilor vrãjmase.

Solemnitatea depunerii legãmântului

În mars, cântând imnul Legiunii, ne-am întors la cãmin. Acolo a avut loc pioasa solemnitate a legãmântului celor dintâi legionari.

Pãmântul strãmosesc

Aceastã solemnitate a început prin amestecul tãrânii adusã de pe mormântul lui Mihai Viteazul de la Turda, cu tãrâna din Moldova, de la Rãzboieni, unde Stefan cel Mare a avut cea mai grea bãtãlie a sa si din toate locurile unde sângele strãmosilor s-a amestecat în crunte bãtãlii cu tãrâna, sfintind-o. Când se desfãcea pachetul cu tãrânã, înainte de a se turna pe masã, se citea scrisoarea din partea celui care a adus-o sau a trimis-o".

Au depus legãmântul urmãtorii:

Corneliu Zelea-Codreanu, Ion I. Mota, Ilie Gârneatã, Corneliu Georgescu, Radu Mironovici, Hristache Solomon, care a prezidat aceastã solemnitate, G. Clime, Mile Lefter, Ion Banea, Victor Silaghi, Nicolae Totu, Alexandru Ventonic, Dumitru Ifrim, Pantelimon Statache, Ghitã Antonescu, Emil Eremiu, Ion Bordeianu, M. Ciobanu, Marius Pop, Misu Crisan, Popa, Butnaru, Budeiu, I. Tãnãsache, Stefan Budeci, Traian Cotigã si Mihail Stelescu, elev de liceu.

O NOUÃ BÃTÃLIE

În numãrul de la 1 decembrie 1927, am deschis o nouã luptã pentru a se cumpãra o camionetã cu care sã ne putem deplasa. Am întrebuintat acelasi sistem al încordãrii generale. Legionarii au început a face serbãri, a organiza conferinte, coruri de Crãciun, a contribui cu putinul lor.

S-a distins „Frãtia de Cruce Vrancea" din Focsani care a adunat cu ocazia unei sãrbãtori date sub patronajul d-lui General Macridescu, suma de 50.000 lei. Atunci i-am schimbat numele din „Vrancea" în „Victoria", asa cum se numeste si azi.

La 19 februarie 1928, adicã în douã luni si jumãtate, bãtãlia a fost câstigatã. Am cumpãrat din Bucuresti o camionetã nouã cu suma de lei 240.000, din care am achitat 100.000 lei, iar restul de 140.000 lei, urmând a-i achita în 12 rate lunare.

Am plecat cu „Cãprioara", cum o botezaserã bãietii, din Bucuresti spre Iasi, cu Stefan Nicolau, care o conducea, Banea, Bordeianu si Mironovici. La Iasi a fost o adevãratã bucurie. Legionarii si prietenii ne-au asteptat la intrarea în oras.

Pentru achitarea ratelor am format un comitet de 100, ai c ãrui membri sã contribuie cu câte 100 lei lunar, timp de un an. În timp de douã luni acest comitet a ajuns pânã la 50 de membri solvabili, majoritatea oameni sãraci, mici functionari, muncitori sau tãrani, care rupând din punga lor, lunar câte 100 lei, fãc eau un adevãrat sacrificiu.

Fetele din Cetãtuia de la Iasi si cu deosebire „Cetãtuia Iulia Hajdeu" din Galati încep sã lucreze lucruri de mânã si sã le vândã pentru a strânge bani.

PROBLEME DE ORDIN MATERIAL

Miscarea, pentru micile ei nevoi, mergea bine din punct de vedere material. Din munca si contributia oamenilor sãraci se strângea aproape cât trebuia ca sã putem trãi si actiona. Absolut toate sumele încasate sunt trecute în revista **„Pãmântul Strãmosesc"**.

Revista e plinã de cei ce dãdeau câte 10 lei, 5 lei. Sunt rari acei care dãdeau câte 50-60 lei. Iar bancherii nostri erau acei care puteau contribui cu câte 100 lei lunar, membrii comitetului de 100. Iatã sã luãm la întâmplare din acest comitet:

Nr.16. Nicolae Voinea din Panciu (O familie de cinci copii care se hrãnesc dintr-un hectar de vie).

Nr.17. D. Popescu (Sublocotenent pensionar).

Nr.18. Ion Blãnaru (fost student pânã ieri, acum inginer cu 4.000 lei lunar).

Nr.19. Ion Butnaru (functionar c. f. r.).

Nr.20. Nistor M. Tilinca (vânzãtor la o cooperativã).

Nr.21. Corneliu Georgescu (ajutor de la pãrinti).

Nr.22. Radu Mironovici (ajutor de la pãrinti).

Nr.23. Ionescu M. Traian (inginer silvic).

Din îngrãdirile pe care si le puneau în cheltuielile pentru masã si haine, se strângea atât cât organizatia, întrebuintând cu chibzuintã, sã poatã trãi si sã se dezvolte normal.

Presa jidãneascã însã striga: Din ce bani îsi cumpãrã acesti domni camionete? (Jidanul totdeauna de rea credintã, fãcuse din una mai multe) Cine finanteazã aceastã miscare? O, Domnilor! N-a finantat-o nimeni. Ci numai credinta fãrã margini a românilor, în majoritate sãraci lipiti pãmântului.

Nu numai cã nu eram finantati de capitalisti, dar sfãtuiesc pe oricine conduce o miscare bazatã pe sãnãtate, sã refuze orice tentativã de finantare, dacã voieste sã nu-si omoare miscarea. Pentru cã o miscare este astfel constituitã încât sã producã singurã din credinta si jertfa membrilor ei, exact atât cât îi trebuie pentru ca sã poatã trãi si sã se poatã dezvolta.

Pentru o normalã si sãnãtoasã dezvoltare, o miscare nu are drept sã consume decât atât cât poate produce ea si nu poate produce decât în mãsura capacitãtii de credintã si deci de jertfã a membrilor ei. Nu produce suficient? Nu vã stã deschisã calea finantãrii, ci aceea a intensificãrii credintei. E chiar un indiciu, a nu produce suficient, este o dovadã a putinãtãtii credintei. Nu produce nimic? Organizatia e moartã sau se va prãbusi în curând. Lipsitã de credintã, ea va fi învinsã de cei ce o au.

Un sef care admite finantarea miscãrii sale din afara organizatiei, este ca si omul care-si învatã organismul sã trãiascã din medicamente. În mãsura în care administrezi unui organism medicamente, în aceeasi mãsurã îl condamni sã nu mai reactioneze singur.

Si mai mult, în momentul în care i-ai ridicat medicamentele, moare. E la discretia farmacistului! Tot astfel o miscare este la discretia celor care o finanteazã. Acestia ar putea, la un moment dat sã înceteze finantarea si miscarea neînvãtatã a trãi prin sine, moare. O miscare, ca si un om de altfel, poate avea nevoie, uneori, de o cantitate mare de bani. Se poate împrumuta, pentru ca sã plãteascã cu timpul.

Deci, domnilor sefi de miscãri (vorbesc pentru cei ce vor veni dupã noi), sã respingeti pe binevoitorii care se vor oferi sã vã finanteze miscarea, bineînteles, dacã vor mai fi în viitor de acestia. În România cred cã nu. Nici astãzi aproape nu mai sunt. Toti acei ce au posibilitãti de finantare si finanteazã, sunt bancherii jidani, marii bogãtasi jidani, marii cerealisti jidani, marii industriasi jidani, marii comercianti jidani. Ei finanteazã partidele politice pentru a extermina pe români în tara lor.

Sã finanteze (acest cuvânt sunã a bancher, a pradã, a nedreptate, a necuviintã) nu va mai fi nimeni. Nici românii, si cu atât mai putin jidanii. Pentru cã aceastã castã a bancherilor si a oamenilor de afaceri, a îmbogãtitilor prin lovituri, aceste pãsãri de pradã care pândesc deasupra societãtii omenesti, vor fi nimicite. Oameni cu dare de mânã, oameni bogati, pânã la limita bunei cuviinte, v or fi. Ei nu vor avea posibilitãti de finantare, ci vor putea numai sã ajute, din prinosul lor, o miscare. Aceastã obligatie de a ajuta, de a-si ajuta neamul în grele momente, o au toti românii si vor avea-o în veacul veacurilor. Ajutorul lor este si va fi bine primit totdeauna.

***

Situatia mea însã, materialã si a camarazilor mei, era din ce în ce mai grea, mai apãsãtoare.

Eu cãzusem pe capul bietului meu socru, care si asa, abia putea întretine, din mica sa leafã, pe cei cinci copii ai lui. Locuiam într-o camerã, iar în celelalte douã, sapte suflete. Întelegând însã situatia în care mã gãseam, datoritã marii lui iubiri pentru cauza româneascã, nu mi-a spus niciodatã nimic, desi vedeam cã pe zi ce merge, se încovoia tot mai mult sub povara greutãtilor.

Atunci ne-am sfãtuit ca eu sã rãmân a mã ocupa de miscare, iar Mota si ceilalti trei camarazi vãcãresteni sã facã avocaturã, pentru a se putea întretine pe ei si a mã ajuta si pe mine.

În scurt timp vor începe, dar se vor izbi de greutãti imense. Priveam în urmã. Intrati acum 10 ani la Universitate, luptasem, rând pe rând, alãturi de toate seriile de studenti. Si, rând pe rând, toti se aranjaserã, îsi creaserã câte o micã situatie din care puteau trãi, numai noi rãmãsesem singuri, ca niste nebuni rãtãciti în mijlocul valurilor lumii.

Desi elemente de valoare, ei abia îsi vor câstiga o biatã pâine. Avocati la Calea Feratã, la Primãrie sau Stat, ei nu vor putea intra. Acolo sunt locuri numai pentru cei ce îsi pãrãsesc linia de luptã si trec în linia partidelor politice. Încurajare pentru lipsa de caracter. De la jidani, procese nu vor lua, pentru cã asa le va dicta onoarea lor. Românii îi vor ocoli. Nu vor intra în birourile lor decât cei sãraci.

Era greu drumul. Ostracizati în tara noastrã si pusi aproape în imposibilitate de a trãi.

VARA LUI 1928

Am continuat tot timpul iernii cu organizarea de cuiburi, în primãvarã am început iar cãrãmidãria de la Ungheni si grãdinãria de la D-na Ghica. În aceste douã locuri munceam, fãcând cãrãmizi sau grãdinãrit. Vroiam sã facem un alt cãmin, pentru cã în acesta nu eram siguri cã vom mai putea rãmâne, deoarece se intentase proces contra noastrã, ca sã fim dati afarã.

În aceastã muncã grea ne înfrãteam tot mai mult, ne simteam mai aproape de toti cei ce muncesc, din ce în ce mai departe de toti acei care trãiesc din munca altora.

Munca ne completa educatia noastrã mai mult decât prelegerile unui profesor universitar. Acolo ne învãtam sã învingem greutãtile. Ne oteleam vointa. Ne întãream trupurile si ne deprindeam cu viata asprã si severã, în care nici o plãcere nu-si mai avea loc în afarã de aceea a multumirii sufletesti. Acolo a venit „Frãtia de Cruce" de la Galati cu tocu, Savin, Costea si celelalte frãtii.

Radu Mironovici a învãtat sã conducã bine camioneta si, ajutat de Eremeiu, fãcea curse ducând pasageri de la Iasi la Mânãstirea Vãratic, Agapia si Neamt. Totusi, din cauza verii, care totdeauna e mai sãracã, am fost nevoit sã mã împrumut de la Banca „Albina" din Husi, ipotecând casa tatãlui meu, cu suma de lei 110.000,pe care am împãrtit-o, o parte la cãrãmidãrie, o parte la plata ratelor camionetei si o parte la publicatii legionare. Neputând-o achita nici pânã astãzi, ea s-a ridicat la suma de 300.000 lei.

Tot în acea varã, ne-am apucat si de comert, ca sã putem câstiga un ban pentru Legiune.

Jidanii detin comertul cu zarzavaturi aproape pe toate pietele târgurilor din Moldova.

Trei echipe de legionari (studenti) au fost însãrcinate cu comertul cu zarzavat. Aceste echipe cumpãrau marfã de pe piata Iasiului, încãrcând 300-400 kg în camionetã si cãdeau ca o pacoste asupra jidanilor, scãzând preturile la jumãtate.

***

La 1 august 1928 se împlinea un an de la aparitia revistei noastre. Iatã ce scriam atunci pe pagina I-a:

*„La 1 august **Pãmântul Strãmosesc** împlineste un an de aparitie regulatã. Nu-i mult. Câteva zile în urmã, între 13-30 iulie, orasul Carcassonne (cetate) din Franta si-a sãrbãtorit 2000 de ani de existentã. Vom fi având si noi vreo 2000 de ani în fatã! Dar timpul cel mai greu este anul I, atunci când trebuie sã destelenesti, sã tragi întâia brazdã. În aceste zile de început, multe greutãti au venit peste noi, dar revista noastrã – uneori mai bogatã, alteori mai sãracã, totdeauna însã mare –a rezistat pe pozitii, învingându-le.*

Când, acum un an, plecând fãrã nici un ban, în cel mai critic moment al miscãrii nationale, am pus pe copertã icoana Sfântului Arhanghel Mihail, am stiut cã revista noastrã va birui."

ÎN LUPTÃ CU MIZERIA

Spre toamnã, greutãtile materiale personale au început sã mã încovoaie. Nu mai aveam ghete, nu aveam haine, nici eu nici sotia mea, care la purta pe cele de la 1924. De la tatãl meu nu mai puteam astepta nimic, deoarece mai avea în afarã de mine încã sase copii, toti în scoli, iar luptele pe care le dãduse îl lãsaserã încãrcat de dator ii. Din leafa sa nu-i mai rãmâneau decât câteva mii de lei, din care cu greu îsi putea duce o familie numeroasã.

Atunci mi-am încordat puterile si m-am hotãrât sã mã apuc si eu de avocaturã, cu gândul de a mã ocupa totodatã si de miscare. Mi-am deschis birou de avocaturã la Ungheni, unde am lucrat cu secretarul meu, Ernest Comãnescu. De acolo am parvenit sã-mi realizez un mic, foarte mic câstig, cu care sã-mi pot acoperi lipsurile si putinele pretentii ale vietii mele si ale sotiei. Trecuserã acum sase anide când îmi limitasem viata la un strict necesar pentru existentã.

De 6 ani nu mai intrasem la teatru, la cinematografe, la berãrii, la baluri, la petreceri. Iar acum când scriu sunt 14 ani de când nu am mai fost la vreuna din ele. Nu-mi pare rãu. Dar îmi pare rãu cã dupã o asemenea viatã de restrictii, s-au gãsit suflete care sã mã atace pe temeiul cã as fi dus si duc încã o viatã largã.

În această sărăcie de ani de zile, ca si în grelele încercări prin care m-a dus soarta, am avut un sprijin permanent în sotia mea, care m-a îngrijit cu credintă, s-a împărtăsit cu suferinte nenumărate, a dus lipsuri si a îndurat uneori chiar foamea, pentru a mă ajuta să lupt mai departe. Îi voi purta totdeauna recunostintă.

PROFESORUL GĂVĂNESCUL PRIMESTE SĂCUSORUL CU TĂRÂNĂ

Este un suflet care ne urmăreste de aproape.Pas cu pas. Se interesează de noi.Poate ne studiază. Este vorba de impunătoarea figură a bătrânului profesor de Pedagogie de la Universitatea din Iasi: Ion Găvănescul. Profesor universitar din anul 1880. Odată ne-a spus: tare as dori să am si eu un săcusor cu tărână!

La 10 decembrie 1928, l-am invitat la noi acasă si acolo, în mijlocul grupului de legionari, i-am predat săcusorul cu tărână ca dar din partea noastră.

Bătrânul cu părul si sprâncenele albe a făcut ochii mari, ca într-un moment de mare gravitate.

Si după o clipă de tăcere:

Domnilor, nu sunt vrednic să primesc acest sfânt talisman, decât în genunchi.

Îl ia. Se asează încet în genunchi si se roagă. După el îngenunchem si noi în jurul lui.

***

În ac eastă toamnă a anului 1928, după asalturile îndârjite ale national-tărănistilor, care au amenintat cu „violentă" si „revolutie", Partidul Liberal s-a prăbusit. National-tărănistii, după 8 ani de lupte, învingeau. Dar în curând vor fi o deceptie pentru toată tara. Vor începe să fure, la fel ca si liberalii. Vor începe să facă „afaceri scandaloase", la fel ca si liberalii. Vor începe a „teroriza" cu jandarmii si chiar împusca pe adversari sau pe cei ce-si vor manifesta nemultumirile, la fel ca si liberalii. Î si vor crea bancherii lor, la fel ca si liberalii.

Dar mai ales vor fi sub sugestia necontenită a finantei internationale căreia vor începe să-i cedeze, rând pe rând, contra unor împrumuturi pe ani, pe zeci de ani, bogătie după bogătie românească.

3-4 IANUARIE 1929

Pentru aceste zile convocasem la Iasi o adunare. Prima adunare a sefilor de cuib. Au venit între 40-50. Sedintele s-au tinut în casele Generalului Ion Tarnoschi, care, acum, într-o emotionantã sedintã. plângând, a primit sãcusorul cu tãrânã în care era si sângele soldatilor si ofiterilor sãi.

-Tare as vrea sã-mi dea Dumnezeu zile ca sã vãd si eu ceasul mântuirii românesti. Dar nu cred sã pot ajunge pânã atunci, ne spunea el.

Au mai depus, cu acest prilej, legãmântul, o serie de legionari, în frunte cu Spiru Peceli, invalid de rãzboi, Gheorghe Potolea, invalid în sarja de la Prunaru, Nicolae Voinea si altii.

Din discutiile pe care le-am avut si din rapoartele pe care le fãceau fiecare din cei prezenti, reprezentând toate tinuturile, ne-am putut convinge cã sistemul „cuibului", neîntrebuintat la noi pânã atunci, poate prinde foarte bine. Desigur, cã sunt greutãti si neîndemânãri inerente oricãrui început. Dar mi-a fost suficient cã într-un an, fãrã altã scoalã, ci numai prin îndemnurile si lãmuriri le date prin revistã, în toate regiunile ca si în toate straturile sociale, s-au înfiintat cuiburi rãzlete care functioneazã. Mi-am zis:

– „Sistemul" a reusit la examen. El este rodnic.

Pentru mine, sedinta de la 3-4 ianuarie a fost o verificare a propriilor mele mãsuri de organizare. Nu ne rãmânea decât sã mergem cu statornicie pe aceastã cale.

Am constatat cu acest prilej cã miscarea prinde cu deosebire în rândurile tineretului. Cã sistemul de educatie dinamic, educatie odatã cu actiunea, este mult superior celui static. Vom continua deci, ca si pânã acum, acest sistem, încã un an, fãrã a încerca sã luãm contact cu masele. Fãrã a ne gândi la vreo actiune electoralã.

Tot atunci s-a constituit Senatul Legiunii . Un for compus din bãtrâni peste 50 de ani, intelectuali, tãran sau muncitori, care au trãit o viatã de mare corectitudine, au dat dovadã de credintã în viitorul legionar si de întelepciune. Ei vor fi convocati în momente grele, ori de câte ori se va simti nevoie de sfatul lor. Nu sunt alesi. Sunt indicati de seful Legiunii si cooptati de Senat. Este cea mai înaltã treaptã de onoare la care poate aspira un legionar.

Au format Senatul: Hristache Solomon, General Doctor Macridescu, General Ion Tarnoschi, Spiru Peceli, Colonel Paul Cambureanu, Ion Butnaru . Tot aici în acest senat îsi va avea locul sãu, peste câteva luni, ilustrul profesor universitar Traian

Brãileanu, acela care mai târziu, peste 5 ani, în revista sa **„Însemnãri Sociologice"**, va explica în cea mai înaltã formã stiintificã fenomenul legionar.

SPRE MASELE POPULARE

LA MOTI

Motii trãiesc încã în muntii din mijlocul Ardealului. Vechi ca si muntii, ei îsi duc viata de-a lungul secolelor având întreaga lor istorie strãbãturã de douã fire de foc: sãrãcia – sunt singurii români si poate singurii oameni de pe pãmânt care n-au cunoscut în toatã istoria lor o zi de bine si de belsug – si lupta pentru libertate . Toatã viata lor a fost o luptã pentru libertate. Ei ne-au dat pe Horia, Closca si Crisan si au sustinut revolutia de la 1784; ei ne-au dat pe Avram Iancu si au luptat si la 1848. În muntii lor, istoria cunoaste peste 40 de rãscoale contra stãpânirii unguresti; toate înecate pânã la sfârsit în sângele lor. Dar dârzenia nu le-a fost înduplecatã niciodatã. În ultimul timp glasul de tribun al lui A mos Frâncu si acela al Cãpitanului Emil Siancu – ei însisi moti – rãsunã în pustiu ca un strigãt de alarmã. În munti sunt mine de aur. Rând pe rând s-au îmbogãtit si se îmbogãtesc exploatatorii, dar ei au rãmas mereu fãrã haine si fãrã pâine:

„Muntii nostri aur poartã,

Noi cersim din poartã-n poartã"

Stânca surã e goalã. Pe ea nu creste nimic. Nici grâu, nici porumb. Singura avutie e aurul din mâna exploatatorilor si singura posibilitate de trai stã în lemnul din pãdure. O mie de ani a tinut calvarul stãpânirii strãine. O mei de ani de rãbdare cu gândul cã va veni odatã România Mare, care-i va scãpa, care se va ocupa, în sfârsit, de soarta lor si de soarta copiilor lor. Care va repara lunga si omorâtoarea nedreptate, care va veni sã le rãsplãteascã rãbdareamilenarã si suferinta si luptele. Numai cei ce n-au mamã nu stiu ce-i mângâierea. Numai cei ce n-au patrie nu cunosc nici mângâierea, nici rãsplata. Patria plãteste totdeauna pe copiii ei, pe cei ce au asteptat dreptatea ei si au crezut în ea, pe cei ce au luptat si suferit pentru dânsa. Cum nu-i va rãsplãti si pe moti pentru nemãsurata lor rãbdare, suferintã si vitejie? Dar dupã rãzboi fiecare om si mai ales fiecare om politics-a ocupat de „el", de persoana lui. De situatia lui materialã, electoralã, politicã. Asa cã pe moti i-a uitat. Cine se ocupã numai de „el", nu se mai poate ocupa si de „altii". Si pe cine îl impresoarã grijile prezentului, nu se mai poate situa cu gândurile si simtirea în istorie, pentru ca, lucrând în numele patriei, sã aibã grijã de a înfãptui marile reparatii si rãsplãti istorice pe care aceasta le datoreazã vitejilor ei. Si nu numai cã au fost uitati, dar au fost lãsati pradã tuturor samsarilor jidani care, în fugã dupã câstig, s-au infiltrat în muntii lor, unde niciodatã piciorul

strãinilor n-a putut sã-i încalce si le-au luat singura lor posibilitate de viatã. Si-au ridicat fierãstraiele pânã în creierii muntilor, doborându-le pãdurea si lãsându-le numai stânca goalã.

„O, Iancule, de ce nu-nvii

Sã-ti vezi tu muntii tãi pustii!"

Îl cheamã în cântecul lor de jale pe Iancu, eroul lor, sã-si vadã muntii goi si „codrii rasi" de cetele de „jidãnasi". Sub stãpânirea României Mari, în zilele mult asteptatei izbânzi a neamului. În adevãr, ce tragedie înfiorãtoare sã rezisti zece veacuri contra tuturor împilãrilor si sã mor ide foame si de mizerie în România Mare, pe care tu ai asteptat-o timp de un mileniu! Pe ea ai asteptat-o. Ea ti-a fost singurul sprijin moral ce te-a mentinut. Acum cade si aceastã sperantã. N-a avut pâine, dar a trãit în nãdejde. România Mare, pentru aceastã populatie, nu a fost o înviorare si un triumf, o încoronare, dupã o mie de ani de suferintã, cu mari rãsplãti din partea neamului întreg. Pentru acesta era nevoie de sufletul lui Stefan cel Mare, nu de sufletul de pigmeu al politicianului român. Pentru ei, România Mare a fost o prãbusire în deznãdejdea mortii. Acesti politicieni pãteazã obrazul natiei noastre. Cãci un neam, pe deasupra oricãror interese, îsi are obligatiile morale de îndeplinit. Dacã nu si le îndeplineste, rãmâne pãtat.

***

Înduiosat de scrisoarea unui învãtãtor din Bistra, de lângã Câmpeni, m-am suit în tren sã merg la fata locului. Sã vãd si eu ce e acolo. Purtat de un tren mic, urcam cu inima strânsã pe vãile glorioase ale Muntilor Apuseni, pe unde jucase moartea în zeci de lupte si pe unde umblã duhurile lui Horia si Iancu. Într-o garã mã apropii de un tãran. Un mot. Pe hainele lui erau cel putin 20 de petice cusute. Expresie a unei sãrãcii neasemuite. Avea de vânzare cercuri de lemn pentru vase, fãcute de el. Le vindea pentru un pret de nimic. Cu ochii afundati în cap si cu obrajii supti. O figurã blajinã. Privirea îi era sfioasã si nefixatã de vreun gând. Pentru cine cunoaste, citeste în acesti ochi durerea si descoperã pe omul flãmând. Omul chinuit de foame. În acesti ochi blajini care inspirau milã, nu era nici o preocupare. Nici un interes pentru viatã.

Cum o duceti pe aici? îl întreb eu.

Bine! Bine, multumesc.

Dar se face porumb, cartofi?

Da, se face.

Aveti de toate, hranã…?

Da, avem… avem…

Va sã zicã, n-o duceti rãu?

Nu!… Nu!…

M-a mãsurat de câteva ori cu ochii, s-a arãtat foarte putin dispus la vorbã, cãci cine stie pe ce meleaguride deznãdejde îi zbura mintea si în nobletea mostenitã a rasei, nu voia sã se plângã în fata unui om strãin.

***

În sfârsit, am ajuns la Bistra. M-am dus la învãtãtorul din sat care-mi scrisese. am stat o zi. Am intrat prin casele sãrace ale motilor. O spuzã de copii asteptau zgribuliti câte 2-3 sãptãmâni, câte o lunã si mai bine, pe pãrintii lor plecati cu calul si cãruta sã le aducã câte un sac de mãlai, în schimbul cercurilor de lemn si ciuberelor pe care le lucreazã si pe care apoi le vând la sute de kilometri, în regiunile unde Dumnezeu a fost mai darnic. Într-un an, motul, câteva luni stã acasã si restul timpului dupã mãlai, pentru copiii sãi. Îmi spune învãtãtorul:

– Nici în timpul stãpânirii unguresti nu s-au putut aseza strãini aici. Acum însã, iatã s-a stabilit o cherestea a unei societãti jidãnesti din Oradea, care a pus mâna pe pãduri si le taie. Toatã viata sãracã si-o întretineau motii din munca lemnului, fãcând cercuri si ciubere. De acum, nici de acestea nu vor mai avea parte. Sunt condamnati la moarte. De foame si de nevoi, se duc si muncesc la jidani, tãindu-si ei singuri copacii din pãdure, pentru 20 de lei pe zi. Atât îi rãmâne motului din toatã bogãtia care se scurge la vale în trenuri lungi. Si când se va termina lemnul din pãdure, se terminã si cu noi. Dar este ceva si mai trist. Noi am trãit sute de ani viatã de virtute. Jidanii ne-au aduscu ei pãcatele desfrâului. Sunt peste 30 de jidani la aceastã fabricã. Si sâmbãtã seara, când fac plãtile,opresc pe fetele si femeile motilor, îsi bat joc de ele si fac orgii pânã dimineata. Boli morale si fizice na macinã stele alãturi de sãrãcie si mizerie. Si nu poti zice nimic. Nu poti încerca nici o actiune, deoarece acesti jidani sunt în raporturi de asa strânsã prietenie cu toti politicienii, încât sunt stãpâni atotputernici. Autoritãtile unt la discretia lor, de la jandarmi si pânã sus. Iar dacã încerci sã spui ceva, esti acuzat imediat, „cã îndemni la urã" , pe o parte de cetãteni în contra celorlalti cetãteni; „cã tulburi armonia socialã"si „buna înfrãtire"în care totdeauna au trãit românii cu „populatia pasnicã evreiascã" . Cã nu suntem „crestini" , cãci Iisus Hristos a zis: „sã iubesti pe aproapele tãu" si chiar pe cel care face rãu etc. O vorbã dacã spui, esti arestat ca „dusman al sigurantei statului"si ca atâtãtor la „rãzboi civil" . Esti insultat si chiar bãtut. Sunt stãpâni pe autoritãti si trebuie sã taci si sã privesti la tot dezastrul

neamului tãu. Mei bine ne-ar lua Dumnezeu vederile, ca sã nu mai vedem cu ochii nostri si sã nu mai stim nimic.

***

Mie mi se urca sângele în cap si iar îmi trecea prin mine sã pun mâna pe armã, sã mã ridic în munti si sã trag cu nemiluita în cetele de dusmani si de vânduti, dacã autoritãti si legi în România Mare pot patrona asemenea crime în contra natiunii române, a onoarei si a viitorului ei si dacã aceste legi si autoritãti vândute i-au închis orice spe rantã de dreptate si de mântuire româneascã. M-am întors la Iasi cu sufletul chinuit , încãrcat de povara pe care tot neamul acesta o poartã asupra lui. Ce grozavã este înstrãinarea clasei conducãtoare a unui popor, a clasei lui politice si culturale. Literatii si scriitorii îsi gãsesc subiect de tratat în toate nimicurile. Cãrti peste cãrti apar. Sunt pline vitrinele librãriilor de ele. Ce va zice viitorul despre acestia, dacã pentru o tragedie istoricã precum aceea a motilor, petrecutã sub ochii lor, ein-au gãsit nici un cuvânt care sã fie în acelasi timp si un semnal de alarmã pentru poporul ametit de toatã literatura scandaloasã care-l adoarme si-i întunecã drumul viitorului si al vietii? Cum va trebui sã priveascã neamul pe acesti scriitori si literati, a cãror misiune, ce mai sfântã, este tocmai aceea de a denunta primejdiile care-i amenintã fiinta fizicã sau moralã si de a-i lumina cãile viitorului? Si cum va trebui sã fie privitã aceastã clasã politicã de „oratori" în parlament si pe la toate rãspân tiile drumurilor, dezertoare de la obligatiile ei elementare, de a veghea asupra vietii si onoarei neamului?

***

Coborând cu micul tren de la Bistra spre Turda, în aceeasi încãpere a vagonului s-a urcat si directorul fabricii din Bistra. Un jidan gras pe care abia îl mai tineau hainele si care dãdea impresia unei vieti trãite în abundentã. Nu cred cã unul ca acesta, mãcar o singurã datã în viata lui, sã fi cunoscut ce este foamea. În statia urmãtoare s-a mai urcat un tânãr cam de seama mea. Din primele momente am înteles cã sunt cunoscuti si prieteni si se aflã în foarte bune raporturi, si cã acel tânãr e român. Jidanul si-a turnat cafea cu lapte dintr-un termos si a scos niste bucãti de cozonac dintr-un pachet. A început sã mãnânce. Observam la el o poftã de lup. S-a repezit la mâncare înainte de a-l invita pe cunoscutul sãu. Imediat însã, l-a invitat. Acesta a primit o felie de cozonac si o ceascã de cafea cu lapte si a început a mânca putin cam sfios, arãtându-se recunoscãtor si respectuos fatã de bogãta sul jidan pentru „atentia" pe care i-o arãtase. Era pe la cinci dimineata. Încã nu se luminase bine. Vineri, înainte de Pasti. Vinerea Patimilor. Mã întrebam îndurerat: Oare cine va fi fiind canalia aceasta de tânãr român, care în aceastã zi, când toatã lumea crestinã tine post negru, mãnâncã alãturi de jidan, alãturi de cãlãul românilor, cozonac? Din discutiile între aflu cã acesta era un inginer

silvic. Jidanul avea o poftã de vorbã nemãsuratã. Tot timpul vorbea si glumea. La un moment dat, scoate un pate fon, aseazã rând pe rând plãcile si-l pune sã cânte. Tot ce-si poate imagina mintea mai necuviincios. Eu stau într-un colt de vagon. Ascult fãrã a spune nici un cuvânt. Mã uit pe geam. Începe sã se lumineze. Pe soseaua de alãturi coboarã, tãcuti si tristi,motii, mergând fiecare pe lângã capul calului sãu. Se duc la târg la Turda, cu câte un sac de mangal în cãrutã, la 60 de kilometri sã-l vândã si sã cumpere, nu haine noi, nu jucãrii, ci câteva kilograme de mãlai, pentru ca sã ducã de Pasti copiilor. Aceas ta e toatã bucuria pe care le-o pot face.

***

Geme inima în mine de durere si de îngrijorare. Nu e de ajuns cã acesti jefuitori le iau pâinea. Le pângãresc, le pãlmuiesc, în aceastã Vineri a Patimilor, sãrãcia si credinta. Trec cântând si batjocorind pe drumurile acestea de pãtimire milenarã, pe care din respect pentru suferintã si durere omeneascã, nici un om din lume nu poate pãsi decât în cea mai adâncã tãcere si bunã cuviintã, descoperit în fata poporului flãmând si rupt, care pãseste rar, sub condamnarea soartei nemiloase. Când s-a luminat de ziuã, patru ochi si-au întâlnit privirile. Ai mei si ai tânãrului. Am înteles cã mã cunoscuse. Încurcat, nu-si mai gãsea cumpãtul. Îl recunoscusem si eu. Fusese student nationalist crestin la 1923. Îl vãzusem în primele rânduri ale unui grup studentesc, manifestând si cântând:

„Si vom strivi jidanii sub cãlcâie,

Sau vom muri cu gloria etc."

Mi-am zis plin de amãrãciune: Dacã toti tinerii care luptã, vor ajunge mâine asa, atunci neamul acesta al nostru trebuie sã piarã: prin cucerire jidãneascã, prin potop, prin cutremur sau prin dinamitã – nu intereseazã, dar trebuie sã piarã.

VARA LUI 1929

Am petrecut-o în douã marsuri. Cu tinerii din frãtiile de cruce din Galati si Focsani si cu legionarii. Voiam sã-i duc pe drumurile de atâtea ori bãtãtorite demine, sã trãiesc cât mai mult cu ei, sã-i observ. sã-i studiez, sã vadã si ei frumusetile tãrii acesteia. De data aceasta, ca si în toate marsurile pe care le voi face, voi cãuta sã dezvolt în tinerii legionari, în primul rând, vointa. Prin marsuri lungi, încãrcati de poveri, executate prin ploaie, vânt, cãldurã tropicalã sau noroaie si în cadentã si aliniere, cu ore întregi de interdictie a vorbirii. Prin viatã asprã, dormind în pãdure si mâncând simplu. Prin obligatia de a fi severi cu ei însisi, în toate privintele, începând de la tinutã si gesturi. Prin crearea de obstacole pe care ei erau obligati a le învinge, escaladând stânci,

trecând ape. Urmãream sã fac din ei oameni de vointã, care sã priveascã drept si sã se comporte cu bãrbãtie fatã de orice greutate. De aceea nu permiteam niciodatã ocolirea unui obstacol, ci numai depãsirea lui. În locul omului slab si învins, care se apleacã mereu la toate bãtãile de vânt, om care covârseste, ca numãr, în politicã, ca si în celelalte ocupatii – trebuie sã creãm neamului acesta un învingãtor. Neaplecat si neînduplecat. Prin instructia întrunitã, voi cãuta, în al doilea rând, sã dezvolt constiinta de corp, de unitate. Un duh al unitãtii. Am observat cã instructia întrunitã are o mare influentã asupra intelectului si psihicului unui om, punându-i în ordine si în cadentã mintea dezordonatã si simtirea anarhicã. Prin aplicarea de pedepse, voi cãuta sã dezvolt, în sfârsit, simtul responsabilitãtii. Curajul de a-si asuma fiecare rãspunderea faptelor sale. Pentru cã nimic nu e mai dezgustãtor decât omul care minte si fuge de rãspundere. Am pedepsit regulat, fãrã exceptie, pentru orice abatere. La Vatra Dornei am pedepsit un tânãr, pentru cã a provocat un conflict într-un parc. La Dorna Cozãnesti s-a întâmplat ceva mai grav, nu ca efect, ci ca dezvãluire de constructie sufleteascã. Patru tineri s-au dus la o cârciumã jidoveascã, au cerut sarmale, pâine, vin si dupã ce au mâncat bine, s-au sculat si, în loc de platã, unul dintre ei a sco s revolverul, eroic si a amenintat pe jidan cã îl împuscã de cã spune ceva, sub cuvânt cã sunt din grupul lui Corneliu Codreanu. L-am pedepsit. Tânãrul, dacã-l voi lãsa asa, se va nenoroci el, nu jidanul cãruia i-a furat o cutei de sardele. De altfel în lumea legionarã pedeapsa nu poate da nastere la supãrare. Pentru cã toti suntem supusi greselii. Pedeapsa înseamnã în conceptia noastrã, obligatia pe care o are omul e onoare de a repara greseala sa. Odatã aceasta ispãsitã, omul este liber de povara ei, ca si cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Aceastã pedeapsã, în cele mai multe cazuri, este o muncã. Nu pentru cã munca ar avea un caracter de osândã, ci pentru cã dã o posibilitate de a repare, printr-un bine, rãul pe care l-ai fãcut. De aceea totdeauna legionar ul va primi si va executa cu seninãtate o pedeapsã.

HOTÃRÂREA DE A PÃSI ÎN MASE

8 NOIEMBRIE1929

Trecuserã mai bine de doi ani de când Legiunea luase fiintã. Cuiburile se înmultiserã pe toatã întinderea tãrii. Se simtea acum nevoia de a accentua, prin întrebuintarea si stimularea acestor mici forte, miscarea începutã. Singura cale legalã care putea sã ne ducã la mãsuri de stat pentru rezolvarea problemei jidãnesti, era calea politicã. Ea presupune contactul cu masele populare. Bun sau rãu, acesta era dru mul pe care legea ni-l punea la dispozitie si pe care, mai devreme sau mai târziu, trebuia sã pãsim. Cu Lefter si cu Potolea am fixat prima întrunire publicã legionarã la Tg. Beresti din nordul judetului Covurlui, pentru data de 15 Decembrie. Hotãrârea amluat-o încã de la 8 noiembrie, când o nouã serie de legionari, veniti din diferite pãrti ale tãrii cu ocazia sãrbãtoririi patronului Legiunii, îsi depuneau jurãmântul. În acelasi timp l-am trimis

pe Totu în judetul Turda, pentru ca, împreunã cu Amos Horatiu Pop, sã intensifice si acolo propaganda legionarã, pregãtind o întrunire.

15 DECEMBRIE 1929

La 14 decembrie seara, eram în Beresti. La gara m-a asteptat Lefter, Potolea, Tãnase Antohi si altii. Târgul era un adevãrat viespar de jidãnime; casã îngrãmãditã lângã casã, dugheanã lângã dugheanã. Singura stradã trece prin mijlocul târgusorului. Noroiul pânã la glezne. Pe margini, niste trotuare de scândurã. Am fost gãzduiti la Potolea. A doua zi dimineata, mã întâmpinã la usã maiorul de jandarmi si procurorul, veniti de la Galati sã-mi punã în vedere cã nu pot sã tin întrunirea. Le-am spus:

–Ceea ce pretindeti dvs. nu e nici drept nici legal. În tara aceasta toatã lumea are dreptul sã tinã întruniri: nemti, unguri, turci, tãtari, bulgari, jidani. Numai eu sã nu am acest drept? Mãsura Dvs. este samavolnicã. Este în afara legii si nu mã voi supune. Voi tine întrunirea cu orice pret.

În sfârsit, dupã mai multã discutie, mi s-a aprobat sã tin întrunirea, dar sã nu fac dezordini. Ce era sã fac? Ce dezordine? Sã sparg casele la oameni? Era prima mea întrunire publicã. Nu aveam tot interesul ca ea sã decurgã în cea mai perfectã ordine, pentru a nu-mi pierde dreptul de a le tine pe celelalte? La ora fixatã pentru întrunire, s-a adunat un numãr foarte mic de oameni. Abia vreo sutã. De la ei am aflat cã lumea ar fi voit sã vinã multã, dar a fost opritã de jandarmi prin sate. Toatã întrunirea a durat cinci minute. Un minut a vorbit Lefter, unul Potolea si restul eu. Am spus:

– Am venit sã tin o întrunire. Dar autoritãtile îmi opresc oamenii cu forta. În contra tuturor ordinelor, voi tine zece întruniri! Sã mi se aducã un cal si voi merge cãlare din sat în sat, prin toatã plasa Horincii!

Calul era de altfel singura posibilitate de locomotiune prin noroaiele acelea. Peste douã ore mi s-a adus un cal si am plecat. Dupã mine, pe jos, venea Lefter cu încã vreo patru legionari. Am ajuns în primul sat, la Meria. Acolo, în curtea bisericii, în câteva minute, lumea s-a adunat toatã: bãrbati, femei si copii. Le-am vorbit putine cuvinte si nu am desfãsurat nici un program politic:

– Sã ne unim cu totii, bãrbati si femei, sã ne croim nouã si neamului nostru altã soartã. Se apropie ceasul de înviere si mântuire româneascã. Cel ce va crede, cel ce va lupta si suferi, va fi rãsplãtit si binecuvântat de neamul acesta. Vremuri noi bat la portile noastre! O lume, cu sufletul sterp si uscat, moare si alta se naste: a acelora cu sufletul prin de credintã. În lumea aceasta nouã, fiecare îsi va avea locul sãu, nu dupã scoalã,

nu dupã inteligentã, nu dupã stiinta, ci în primul rând dupã credinta sa si dupã caracterul sãu.

Am plecat mai departe. Dupã vreo patru kilometri, am ajuns în sat, la Slivna. Se înserase. Oamenii m-au asteptat însã, în drum, cu lumânãrile aprinse. În capul satului mi-a iesit înainte un cuib de legionari în frunte cu Todosiu. Am vorbit si aici. Pe urmã am plecat mai departe, spre satul Comãnesti, condus de cuibul de legionari din Slivna. Pe drumuri pe care nu mai fusesem niciodatã. Si aici, de asemenea, oamenii m-au asteptat cu felinare si lumânãri, iar flãcãii, cântând. Oamenii mã primeau cu bucurie, fãrã deosebire de partide politice. Nu ne cunoscusem, dar parcã eram prieteni de când lumea. Dusmãniile se topiserã. Eram o singurã apã, un singur suflet, un singur neam. A doua zi dimineata, am plecat mai departe. De astã datã, nu mai eram singur. Trei cãlãreti mã întrebaserã dacã mã pot însoti si am pornit împreunã. În marginea satului vecin, Gãnesti, Ne-am oprit la Dumitru Cristian. Om de vreo 40 de ani, cu o figurã de haiducsi uitãtura de sub sprâncene. Nationalist si luptãtor din timpul miscãrilor studentesti, el si-a deshãmat caii de la cãrutã, si-a pus seaua pe unul si a pornit cu noi. În curând numãrul nostru s-a mãrit cu Dumitru si Vasile Popa, cu Hasan si Chiculitã. Tot mergând din sat în sat, numãrul cãlãretilor a ajuns la douãzeci. Eram toti tineri între 25 si 30 de ani. Numai câtiva aveau între 35 si 40 de ani, iar cel mai bãtrân era mos Chiculitã din Cavadinesti, de vreo 45 de ani. Când ne-am fãcut mai multi, am simtit nevoia de un semn distinctiv, de o uniformã. Dar pentru cã nu aveam posibilitãti, ne-am pus cu totii, la cãciuli, pene de curcan. Si asa intram prin sate cântând. Trecând în cântec si în trapul cailor, pe coamele dealurilor de lângã Prut, pe unde de atâtea ori trecuserã si luptaserã strãmosii nostri, se pare cã eram umbrele acelora care apãraserã pe vremuri pãmântul Moldovei. Viii de acum si mortii de atunci, eram acelasi suflet, aceeasi mare unitate, purtatã de vânturi pe creste de dealuri: a românismu lui. Vestea cã sosesc s-a întins din om în om, prin toate satele. Lumea ne astepta pretutindeni. Pe cine întâlneam pe drum, ne întâmpina cu întrebarea:

– Domnisorule, când veniti si pe la noi prin sat? Ieri v-a asteptat lumea pânã noaptea târziu.

În sate,când cântam sau vorbeam oamenilor, simteam cã pãtrund în cele adâncuri sufletesti nedefinite, acolo unde politicienii, cu programele lor de împrumut, nu putuserã sã pogoare. Aici, în aceste adâncuri, am înfipt rãdãcinile miscãrii legionare. Ele nu vor mai putea fi scoase de nimeni. Joi, era zi de târg la Beresti. La ora 10 dimineata, am apãrut pe creasta de deasupra târgului, 50 de cãlãreti. De acolo, în coloanã de mars, cântând, am coborât în târg. Lumea ne-a primit cu mare însufletire. Din casele crestinilor ieseau românii si ne turnau cãldãri cu apã în cale, dupã vechiul obicei, ca sã ne meargã în plin pe drumul nostru.Ne-am dus din nou în curtea lui Nicu Bãlan, unde ar fi trebuit sã aibã loc prima întrunire. acum eram peste trei mii de

oameni. N-am tinut întrunire. Am dat cãlãretilor, unora dintre ei, câte o amintire de la mine. Lui Nicu Bogatu i-am dat tabachera mea, fãcutã în închisoarea de la Vãcãresti; lui mos Chirculitã i-am dat o zvasticã. Pe Lefter si Potolea i-am numit în Consiliul suprem al Legiunii, iar pe Nicu Bãlan, în statul major la Covurluiului. Pe Dumitru Cristian, seful legionarilor de pe valea Horincii. Valea aceasta a Hornicii, cu locurile si cu oamenii ei, mi-a rãmas dragã. Dupã Focsani, aici va fi al doilea stâlp al miscãrii legionare.

ÎN ARDEAL, LA LUDOSUL DE MURES

Vineri, înainte de Crãciun, seara la ora 5, am plecat cu camioneta spre Ludos. Eram patru: Radu Mironovici, care conducea, Emil Eremeiu, un alt cunoscut si eu. Un ger grozav oprise trenurile pe drum. În noaptea aceea am îndurat un frig îngrozitor. Desi umpluserãm camioneta cu paie si intraserãm pânã la brâu în ele. Am fãcut drumul Iasi – Piatra Neamt – Valea Bistritei. La ora 4 dimineata, eram pe crestele Muntilor Carpati.

La 11 seara, în ajunul Crãciunului, dupã mai mult de 24 de ore de mers, am ajuns la Ludosul de Mures. Aici ne-am odihnit bine la Amos. A doua zi, ne-am dus la bisericã, apoi am vizitat orãselul. E mai mare decât Tg Beresti si situat la vreo 40 km nord de Turda, capitala judetului. Si acesta e plin de j idãnime, fãrã însã a ajunge procentul de la Beresti. Si aici Iuda, asezat la Târg, si-a întins pânza ca un pãianjen peste întreg tinutul românesc. În aceastã plasã vor fi prinsi bietii tãrani, vor fi învârtiti si ametiti si apoi supti de tot avutul lor.

În dimineata zilei a doua de Crãciun, am pornit. Întâi camioneta cu 10 legionari, iar dupã ea, eu cu vreo 20 de cãlãreti: Amos, Nichita, Colceriu, profesorul Matei si altii, toti cu pene de curcan la cãciuli. Pe sosea ne întâlnea lumea si nestiind despre ce este vorba, ne privea cu nedumerire. Dar noi mergeam parcã investiti cu cea mai puternicã autoritate, cãci simteam cã venim în numele neamului românesc, din porunca lui si pentru dânsul. În Gheta, Gligoresti, în Gura Ariesului, oamenii s-au adunat tot asa de multi ca si pe Valea Horincii. Nici lor nu le-am dus nici un program politic. Le-am spus numai cã venim din Moldova ca sã chemãm la înviere sufletul necãjit al românilor; cãci o mie de ani de robie, de nedreptate si de mormânt ne-au fost de ajuns. Rom ânia Mare s-a fãcut cu multã jertfã, dar parcã stãpânirea strãinã si vechea nedreptate se prelungesc încã si dincoace de înfãptuirea acestei Românii. Zece ani de guvernãri românesti n-au reusit sã ne vindece de rãnile care ne dor si nici n-au reparat nedre ptãtile seculare.Ele ne-au dat o unitate de formã dar sufletul românesc ni l-au frânt în atâtea bucãti, câte partide sunt. Învierea neamului acesta clocoteste sub pãmânt si va izbucni în curând, luminând cu lumina ei întreg viitorul si întreg trecutul nostru întunecat. Cel ce va crede, va fi biruitor! Din nou simteam cum mã cobor în

adâncuri. Desi la sute de kilometri distantã, desi în regiuni despãrtite de secole prin granite, si acolo am gãsit acelasi suflet, exact acelasi ca pe Valea Horincii de lângã Prut. Acelasi suflet al neamului , peste care am înteles cã n-a putut fi trasã niciodatã vreun fel de frontierã. El a curs de la un capãt la altul al neamului, de la Nistru pânã la Tisa, fãrã ca sã-i pese de frontierele asezate de mâna omeneascã, ca si apa care în adâncuri curge pe sub pãmânt, fãrã ca sã tinã seama de gardurile pe care oamenii le-au fãcut la suprafatã. Acolo, în adânc, nu am gãsit partide, nici vrajbã, nici ciocniri de interese, nici „oarba neunire", nici luptele între frati, ci unitate si armonie.

A treia zi de Crãciun am plecat din nou. Ne-am oprit la o bisericã si am fãcut o rugãciune pentru Mihai Viteazul, pentru Horia si ai lui si pentru Iancu, ca sã stie si ei cã noi pãsim astãzi pe pãmântul pe care trupurile lor au fost chinuite si sfârtecate pentru neam. Era ziua Sfântului Stefan. Am aprins o lumânare pentru sufletul lui Stefan cel Mare, prin care neamul nostru s-a ridicat la cea mai mare înãltime a lui si pe care au îl socot la înãltimea lui Napoleon, a lui Cezar si Alexandru Macedon . Pe oriunde vor merge pasii mei, prin orice lupte voi intra, dacã deasupra mea voi simti umbra Sfântului Arhanghel Mihail si dedesubt umbrele celor 20 de morti dragi ai familiei si miscãrii legionare, în dreapta simt sufletul lui Stefan cel Mare si spada sa.

ÎN BASARABIA

La 20 ianuarie, am trimis pe Totu, Crânganu, Eremeiu, însotiti de o echipã cu camioneta, în jud. Tecuci; iar eu, la 25 ianuarie 1930, eram din nou pe Valea Horincii, în mijlocul cãlãretilor. La 26 seara, dupã ce am trecut prin Rogojeni, intrãm în Oancea. În ambele sate suntem primiti cu dragoste si cu nãdejdi de multimea adunatã. Suntem gãzduiti în Oancea la familia Antachi. A doua zi, luni, târg la Cahul. Sã trecem în Basarabia. Aici jidanii sunt multi si mai provocatori. Aici, ca si în celelalte târguri basarabene, jidãnimea e comunistã, dar nu pentru „iubirea de oameni", ci numai din urã pentru statul român, pe care numai prin triumful comunismului l-ar putea vedea doborât la pãmânt si pus sub cãlcâiul totalei stãpâniri jidãnesti. Triumful comunismului coincide cu visul iudaismului de a stãpâni si exploata popoarele crestine în virtutea „poporului ales", care stã la baza religiei jidãnesti.

Seara, am fãcut niste cruci albe din pânzã, de 20 cm pe care le-am pus pe piepturile cãlãretilor. Mi s-a dat o cruce de lemn pe care o voi purta în mânã.

A doua zi, la ora 10 dimineata, în fruntea a 30 de cãlãreti, trec Prutul, mergând cu crucea în mânã în contra puterii pãgâne care sugruma Basarabia crestinã. Dupã patru kilometri intrãm în oras. Crestinii ies din case si vin dupã noi. Nu ne cunosc, dar ne vãd cu cruci albe pe piept si cu pene la cãciulã. Trecem pe strãzi cântând: „Scoalã, scoalã, mãi române". Ne oprim în piatã. Într-o clipã se adunã în jurul nostru peste

7000 de tãrani. Nimeni dintre ei nu stie cine suntem si ce voim. Dar toti presimt cã venim spre mântuirea lor. Încep sã le vorbesc în aceeasi limbã ca pe Valea Hornicii si în Turda. Dar dupã douã minute politaiul Popov si autoritãtile strãbat pânã la mine si mã opresc:

-N-ai voie sã tii întrunire în piata publicã…

-Poporul român are voie oriunde în casa lui.

Autoritãtile strigau sã nu vorbesc; oamenii, sã vorbesc.

– Oameni buni – le spun eu – asa este; legile ne opresc sã tinem adunãri în piatã publicã. Sã mergem la marginea orasului sau într-o curte a cuiva. Fac semn cãlãretilor si pornim spre marginea orasului. Un cordon de sergenti opreste multimea. Peste câteva minute îmi apare în fatã un detasament de soldati cu baioneta la armã. În frunte un colonel, Colonelul Cornea. Scoate revolverul si mi-l pune în fatã:

– Stai, cã te-mpusc!

Mã opresc.

– Domnule colonel, de ce sã mã împusti, cãci nu am fãcut nici un rãu. Am si eu revolver, dar n-am venit sã mã bat cu nimeni si mai cu seamã cu armata românã. Toate argumentãrile mele au fost zadarnice. Am stat acolo timp de aproape o orã, suportând toate insultele si batjocurile posibile. As fi putut sã rãspund la fel si sã mã lupt. Mi-a trebuit însã o rãbdare de fier ca sã nu cad într-o situatie si mai tristã, aceea de a mã lupta eu, nationalist român, cu armata tãrii mele, în fata jidanilor comunisti.

Colonelul a început sã tragã cu sabia în noi si în cai, iar soldatii sã ne împungã cu baionetele. A venit prefectul. am descãlecat si am plecat cu el la Prefecturã. A fost un om civilizat. A venit si colonelul. I-am spus:

–Eu am respect pentru gradul Dvs., de aceea nu v-am rãspuns. Dar nu-i nimic. Lunea viitoare ne întâlnim din nou în acelasi loc.

Am plecat. Un sergent mi-a dat calul. Cristian si Chiculitã mã asteptau, fãrã cai, la poartã. Si-au adus si ei caii, am încãlecat si am pornit înapoi pe unde venisem, alungati din urmã de politisti si întovãrãsiti de privirile batjocoritoare ale jidanilor. La marginea orasului, am gãsit si pe ceilalti cãlãreti amãrâti si deprimati de înfrângerea avutã. Mai de parte, câtiva tãrani s-au furisat din oras, sã ne întrebe cine suntem.

– Mergeti si spuneti oamenilor cã lunea viitoare venim din nou. Toatã crestinãtatea din judet sã vinã la Cahul.

Suferisem o înfrângere. Acum nu mai puteam cânta, ne întorceam fãrã sã mai vorbim unul cu altul. Ajunsi la Oancea, am fãcut 10 afise de mânã prin care anuntam cã luni, 10 februarie, vom veni din nou la Cahul. Acestea le-am trimis prin cãlãreti în mai multe puncte ale judetului. Ne-am întors la Gãnesti, acasã la Cristian, unde a m ajuns pa la 12 noaptea, dupã un drum greu, prin întuneric de nu vedeam la doi pasi înainte, bãtuti în fatã de lapovitã, iar în spate de amintirea înfrângerii. Am dormit la Cristian. A doua zi dimineata, am plecat la Beresti. Acolo am scris un ordin cãtrelegionarii din Valea Horincii, Galati, Iasi, Bucuresti, Focsani si Turda, prin care le spuneam cã am fot înfrânti la Cahul si cã este, pentru noi toti, o problemã de onoare de a ne reîntoarce acolo si de a învinge. Cã sunt chemati în numãr cât mai mare. L ocul de adunare, la Oancea, nude trebuie sã fie prezenti cel târziu duminicã seara, 2 februarie. În acelasi timp, am anuntat si echipa Totu, Crânganu, Eremeiu, care se afla în judetul Tecuci. Am scris de asemenea o scrisoare tatãlui meu pe care-l rugam sãvinã sã ne ajute. Legionarii mi-au strâns bani si am plecat la Bucuresti. Acolo m-am prezentat d-lui Ioanitescu, subsecretar de stat la Interne. I-am povestit cele întâmplate la Cahul si i-am cerut permisiunea de a tine o nouã întrunire – cerere legalã – luându-mi angajamentul desfãsurãrii în cea mai perfectã ordine a acestei întruniri. Cu conditia de a nu fi provocati de autoritãti. Dupã mai multe lãmuriri pe care mi le-a cerut, mi s-a aprobat întrunirea. Nu aveam nevoie de aprobare. Nu cere legea acest l ucru. Dar eu am vrut sã mã pun la adãpost de orice interpretare tendentioasã. Duminicã dimineata am fost din nou la Oancea. Lefter s-a dus la Cahul, pentru a fixa cu autoritãtile locul de adunare. În oras era o mare fierbere. Autoritãtile primeau vesti cã tãranii se îndreaptã cu miile din toate pãrtile judetului, pentru a veni la adunare la Cahul.

În cursul zilei, au sosit douã camioane din Focsani, cu Hristache Solomon si Blãnaru. Au sosit de la Turda: Moga si Nichita; de la Iasi: grupul de legionari cu Banea, Ifrim si pãrintele Isihie: din Galati: Stelescu cu frãtia, un delegat al studentilor legionari din Bucuresti si Pralea cu cuiburile din Foltesti. apoi pe jos, cu cãrute si cãlãri, berestenii si legionarii din Valea Horincii. A sosit si tatãl meu. Seara eram peste 300 de legionari care au fost încartiruiti în Oancea. Si încã mai soseau. Fiindu-mi teamã ca nu cumva sã ni se desfacã podul de pontoane de peste Prut, fãcându-ne astfel imposibilã trecerea, am dispus ca în timpul noptii, un grup de 30 de legionari sã ocupe ambele capete ale podului. Luni dimineata, la ora 8, am trimis înainte un grup de 50de legionari sub comanda lui Potolea ca sã intre în oras pentru a face politia adunãrii. Între timp s-au fãcut interventii pentru a ne opri întrunirea. Era o imposibilitate. La ora 10 ne-am încolonat si am pornit:

În linia I-a , cãlãreti în numãr de 100, cu drapel, toti cu pene la cãciulã. Multi în cãmãsi verzi. Fiecare avea pe piept o cruce albã fãcutã din pânzã. Aveam înfãtisarea unor cruciati, care mergeau în numele crucii, în contra unor puteri pãgâne, sã scape pe români.

În linia a II-a , veneau pedestrii în coloanã de mars, cu drapelul lor, peste 10 la numãr.

În linia a III-a , urmau vreo 80 de cãrute, încãrcate cu câte 4-5 si 6 oameni, în majoritate locuitori din Oancea, de asemenea cu drapelul lor.

Totul avea aspect de început de bãtãlie. Când am ajuns la marginea orasului, o mare de capete descoperite ne-au primit fãrã urale si fãrã muzici, într-o impresionantã tãcere de bisericã. Am trecut cãlãri prin mijlocul acestei tãrãnimi. O parte plângea.

***

Tãrãnimea aceasta din întreaga Basarabie, nici ea nu a simtit nimic în bine dupã unire. Cãci iesind de sub stãpânirea ruseascã, a intrat sub stãpânirea jidanilor. A fost pur si simplu lãsatã pradã jidanilor. De 12 ani este exploatatã si suptã de cãtre comunistii jidani, cum nici cel mai tiranic regim cunoscut în istorie n-a exploatat vreo societate omeneascã. Orasele si târgurile sunt adevãrate colonii de lipitoriînfipte în trupul istovit al tãrãnimii. Si culme a nerusinãrii, tocmai aceste lipitori s-au transformat în luptãtori împotriva exploatãrii poporului, în contra terorii care apasã poporul. Acestia sunt comunisti din Basarabia si din România. Si mai mult: aceste lipitori pline de sângele supt al românilor întretin, în presa lor în frunte cu „Adevãrul" si „Dimineata" urmãtorul limbaj:

-Noi am trãit si trãim (lipitorile!) în cea mai bunã frãtie si armonie cu poporul român. Numai niste dusmani ai poporului, dusmani ai tãrii, niste extremisti de dreapta,vor sã strice aceastã armonie.

***

Erau pe locul întrunirii peste 20.000 de tãrani. Desigur, cea mai mare adunare de oameni pe care o vãzuse de la începutul fiintei sale acest oras. Fãrã manifeste, fãrã ziare si fãrã propagandã. Întrunirea s-a tinut într-o mare solemnitate. De o parte, erau asezati în linie cãlãretii: de altã parte, coloana legionarilor pedestri. tãrãnimea a ascultat descoperitã. Nici un cuvânt, nici un gest n-a tulburat aceastã solemnitate. De astã datã colonelul Cornea n-a mai apãrut la întâlnirea datã. Am spus acestei tãrãnimi basarabene, pe care o vedeam cã asteaptã un cuvânt de mângâiere si pe care n-o adunasem eu aici, în numãrul acesta covârsitor, ci marile ei dureri:

– Cã noi nu vom lãsa-o uitatã în robia jidãneascã în care zace astãzi. Cã ea va deveni liberã, stãpânã pe rodul muncii ei, stãpânã pe pãmântul ei, stãpânã pe tara ei. Cã zorile zilei celei noi a neamului se aratã. Cã în lupta începutã, ea sã dea numai credintã – credintã pânã la moarte – si va primi, în schimb, dreptate si mãrire.

Au vorbit apoi: Lefter, Potolea, Banea, Ifrim, preot Isihie, Victor Moga, Târziu, Hristache Solomon. La urmã a vorbit timp de douã ore tatãl meu, desãvârsit ca limbã popularã, stil si adâncime. Apoi am sfãtuit tãrãnimea sã se împrãstie prin sate, în cea mai perfectã liniste si ordine, atrãgând atentia cã noi am face cel mai mare serviciu jidanilor dacã aceastã impunãtoare adunare s-ar sfârsi printr-o cât de micã dezordine. Lumea voia sã ne ducã cu ea. Din toate pãrtile ni se striga:

– Dumnezeu sã vã ajute!

Urmãriti de dragostea acestor tãrani, am plecat la Oancea, de unde ne-am despãrtit. Din acest moment al adunãrii de la Cahul, tatãl meu a intrat în miscarea legionarã. Lumea s-a împrãstiat în cea mai perfectã ordine. triumful nostru era mare, mai ales prin linistea si ordinea în care se desfãsurase si se terminase totul. Jidanii din Cahul avea însã nevoie cu orice pret de scandal, de tulburare si dezordine. Pentru ca sã ne compromitã actiunea si sã poatã determina mãsuri în contra ei din partea guvernului. Vãzând însã cã oamenii se îndreptã linistiti cãtre case, doi jidani, desigur pusi de rabin, au spart geamurile unui magazin, propriu lor magazin. Ar fi iesit de aici, în presa din Sãrindar: „Dimineata" si „Adevãrul": Mari devastãri la Cahul, Cât pierde tara în fata strãinãtãtii! etc., dacã autoritãtile si oamenii nostri ni i-ar fi surprins asupra faptului si n-ar fi fost dusi la politie. Am dat acest caz de micã importantã în sine, dar de o imensã importantã pentru cei care vor sã înteleagã si sã cunoascã sistemele de luptã diavolesti ale jidanilor. Ei sunt în stare sã dea foc unui oras întreg, pentru ca, aruncând propria lor faptã în spatele adversarului, sã compromitã o actiune, care altfel ar duce la rezolvarea completã a problemei jidãnesti. Atrag deci atentia legionarilor, sã nu se lase provocati, cãci noi, numai prin cea mai perfectã ordine vom triumfa. Dezordinea nu înseamnã conflictul nostru cu jidanii , ci însemneazã conflictul nostru cu statul . Or, jidanii de aici vor sã ne împingã în permanent conflict cu statul . Deoarece statul fiind mai puternic, noi, atrasi sau împinsi în luptã cu statul, vom fi mãcinati; iar ei vor rãmâne mai departe ca niste privitori impartiali.

***

La Iasi, mã astepta în poartã câinele meu Fragu, pe care-l aveam de la 1924, martor la toate încercãrile si luptele prin care trecusem de atunci încoace. Aici mi-am rezolvat chestiunile curente de organizare, corespondenta cu cuiburile, pe care mi le prezenta în regulã Banea, seful corespondentei legionare. Banea începuse a prinde bine felul

meu de a vedea, în timp de doi an de corespondentã, încât putea rezolva foarte multe chestiuni singur, în aceastã perioadã în care veneam rar la Iasi.

DIN NOU ÎN BASARABIA

N-am putut rãmâne acasã decât o sãptãmânã, deoarece tãranii din Basarabia au trimis delegati, scrisori si telegrame dupã mine. Ei s-au legat cu atâta nãdejde de miscare aceasta, cu atâta sfintenie, cum nu-si poate cineva imagina. În douã sãptãmâni de la prima intrare în Cahul, vestea despre legionari s-a dus ca fulgerul prin toatã masa crestinã a Basarabiei de jos. Din sat în sat, pânã la marginea Nistrului. Vestea unui început de mântuire din sclavia jidãneascã a aprins inimile bietilor tãrani.

Îsi legaserã pânã atunci nãdejdea de Partidul tãrãnesc, crezând cã ei, tãranii, când va veni la putere acest partid al lor, vor cãpãta dreptate. Dupã 8 ani de chinuri, de lupte, de nãdejdi în acest partid, au descoperit ceva îngrozitorpentru sufletul lor: cã au fost trãdati, înselati: cã în dosul numelui de partid tãrãnesc se ascund interesele jidãnimii. Partidul „La tãranul român cu perciunii de jupân". Asa în botezase profesorul Cuza. Te cuprindea jalea sã fi vãzut aceastã strivire de credintã în inimile tãrãnimii, în momentul în care, dupã 8 ani, a înteles cã buna ei credintã fusese înselatã.

Iatã-ne deci din nou la Beresti si apoi cu masina pe malul Prutului, la Rogojeni, unde mã asteptau peste 200 de cãlãreti sub conducerea lui Stefan Moraru si a lui Mos Cosa. Adunati de prin toate satele din jur.

-Sã mergem pânã la Nistru, spuse unul.

-Da! Vom merge, îi rãspund.

Acum îmi încolteste pentru prima oarã gândul sã fac o expeditie în stil mare cuprinzând toatã Basarabia de sud, de la Tighina pânã la Cetatea Albã. Întors la Iasi, mã munceste mereu acest gând: cum as putea face sã strãbat Basarabia pânã la Nistru? O singurã problemã e grea: cum as putea proceda ca sã nu ne opreascã autoritãtile, sã nu ne batem cu statul, cu armata? Atunci mã gândesc sã lansez o nouã organizatie nationalã, pentru combaterea comunismului jidãnesc, în care sã intre si „Legiunea Arhanghelul Mihail" si oricare alte organizatii de tineri, peste deosebire de partide. În modul acesta socoteam cã ne puteam strecura în Basarabia. Ce nume sã-i dãm acestei organizatii? Discut cu legionarii în sala cãminului. Unii spun: „Falanga anticomunistã", altii, alte denumiri. Crânganu spune: „**GARDA DE FIER**".

– Acesta sã fie!

Acum pregãteam aceastã actiune anticomunistã, nu antimuncitorească. Pentru cã eu, când zic comunisti, înteleg jidani. Pentru a obtine autorizatia intrãrii în Basarabia, înlãturând astfel conflictele cu autoritãtile, peste câteva zile m-am prezentat în audientã la Dl. Vaida Voevod, pe atunci Ministru de Interne. De la Ionel Brãtianu, era al doilea om politic de talie mare pe care-l vedeam. M-a retinut trei ore. Am înteles cã era gresit informat si asupra noastrã si asupra problemei jidãnesti, pe care nu o cunostea în adevãrata ei luminã. Pe noi ne credea niste tineri zvãpãiati, care vrem sã rezolvãm problema jidãnească prin spargeri de geamuri. I-am explicat atunci cum vedem noi problema jidãnească. Cum ea este o problemã de viatã si de moarte pentru români. Cum numãrul lor e coplesitor si inadmisibil; cum au desfiintat clasa de mijloc, orasele românesti. I-am spus proportia dintre crestini si jidani la Bãlti, Chisinău, Cernãuti, Iasi; pericolul pe care-l reprezintã în scoli, amenintând cu înstrãinarea clasei conducãtoare românesti si cu falsificarea culturii noastre. I-am explicat si modul cum vedem noi rezolvarea. A înteles din primul moment despre ce este vorba. Dar, desi unui om de valoarea sa nu-i trebuie mult ca sã înteleagã esenta lucrurilor, totusi, eu cred cã el nu va putea niciodatã complet, pentru cã as e în firea lucrurilor: ochii de la 1890 nu mai vãd la fel u cei de la 1930. Sunt chemãri, suntîndemnuri, sunt porunci mute, pe care numai tineretul le aude si le întelege pentru cã numai lui i se adresează. Fiecare generatie cu ei în lume. De aceea, poate, nu avea suficientã încredere în noi.

Am obtinut aprobarea marsului în Basarabia, dupã ce bineînteles, mi-am luat angajamentul cã se va pãstra cea mai perfectã ordine. Peste câteva zile am fãcut un manifest cãtre tot tineretul tãrii.

FRÃMÂNTÃRI ÎN MARAMURES

Între timp încep mari frãmântãri în Maramures. Un alt colt de tarã româneascã, peste care moartea îsi întinsese aripa. Acolo, jidãnimea a cuprins satele. A pus stãpânire pe pãmânturi, pe munti, pe stânile din munti. Românii, ajunsi în stare de sclavie, se retrag tot mai mult în fata nãvãlirii iudaice si se sting încet, încet, lãsând mosiile lo r mostenite de la Dragos Vodã în mâinile nãvãlitorilor. Nici un guvern nu se mai interesează de ei, nici o lege nu-i apãrã.

***

La începutul lui iunie 1930, la poarta casei mele de la Iasi, se opreste o cãrutã cu doi cai. Din ea se coboarã doi preoti, un tãran si un tânãr. Îi primesc înãuntru. Se recomandã preot ortodox Ion Dumitrescu, preot unit Andrei Berinde si tãranul Nicoarã.

– Venim cu cãruta din Maramures. De douã sãptãmâni suntem pe drum: suntem amândoi preoti în Borsa, unul unit si altul ortodox. Nu mai putem de mila nenorocitilor de români din Maramures. Am fãcut memorii peste memorii. Le-am adresat pe unde ne-a tãiat capul: Parlament, Guvern, Ministri, Regentã. De nicãieri, nici un rãspuns. Nu stim ce sã mai facem. Am venit cu cãruta pânã aici, la Iasi, sã rugãm studentimea românã sã nu ne lase. Vorbim în numele a mii de tãrani din Maramures, care au ajuns la disperare. Suntem preotii lor. Nu putem închide ochii la ceea ce vedem. Ne moare neamul. Si ni se frânge inima de milã.

I-am gãzduit câteva zile si le-am spus:

– Singura solutie pe care o vãd este sã-i organizãm si sã încercãm a le ridica moralul. Ei sã stie cã nu duc singuri lupta; cã noi îi sprijinim; cã luptãm pentru ei si cã soarta lor depinde de biruinta noastrã. În urmã le-am trimis, pentru organizare, pe Totu si Eremeiu. Iar mai târziu pe Savin si pe Dumitrescu-Zãpadã. Mii de tãrani din Borsa si din toate vãile se înrolau în organizatie. Jidanii si-au dat seama de primejdia unei renasteri românesti si au început a provoca. Vãzând cã sistemul nu le reuseste, atunci au recurs la un mijloc infernal. Au dat foc Borsei, aruncând vina asupra românilor. Ziarele jidãnesti au început imediat sã tipe. Sã cearã mãsuri energice contra românilor, care vor sã facã pogromuri. Preotii amândoi au fost atacati de jidani, batjocoriti, loviti si mai apoi alungati mai multi kilometri si bãtuti cu pietre. La urmã au fost arestati ca agitatori si închisi amândoi în temnita din Sighetul Marmatiei. De asemenea au fost arestati: Savin si Dumitrescu-Zãpadã si cât eva zeci de tãrani fruntasi. Totu si Eremeiu au fost si arestati la Dorna si închisi în arestul de la Câmpulung. „Adevãrul" si „Dimineata" încep o adevãratã canonadã de minciuni si infamii puse în sarcina preotilor si a arestatilor. Toate protestele noastre: telegramele, memoriile etc., n-au nici un rezultat, din cauza tipetelor, larmei si presiunilor jidãnesti.

MARSUL ÎN BASARABIA

20 IULIE 1930

În vederea marsului pe care urma sã-l facem, dau un „ordin de mars" pe care-l public în „Pãmântul Strãmosesc". Extrag din el:

1. Mergem sã trecem Prutul în sunetul vechiului imn al unirii românesti „Hai sã dãm mânã cu mânã cei cu inima românã". Mergem sã facem o vizitã satelor între Prut si Nistru, sã le ducem cântecele noastre si sã legãm frãtie de legionari cu urmasii lui Stefan cel Mare si Sfânt.

2. Durata marsului, o lunã.

3. Formatie pe 7 coloane puternice, la interval de 20 km.

4. Trecerea Prutului prin 7 puncte. Coloana din dreapta cu directia si obiectivul de atins: Cetatea Albã, coloana din stânga, directia si obiectivul: Tighina.

5. Modul de înaintare, marsul pe jos de la Prut pânã la Nistru.

6. Data plecãrii, 20 iulie, dimineata. Trecerea Prutului la ora ce se va anunta.

………………………………………..

În momentul în care jidãnimea a luat cunostintã de faptul cã noi voim sã intrãm în Basarabia pentru a trezi constiinta românilor, presa jidãneascã a pornit în contra noastrã un uragan de atacuri. Calomnii, minciuni, atâtãri, s-au abãtut fãrã încetare timp de o lunã peste noi.

Aceste atacuri s-au îndreptat deopotrivã si în contra d-lui Vaida. Jidanii cereau ca dl. Vaida sã fie imediat debarcat de la Ministerul de Interne, mai mult, „dat peste bord", pentru îndrãzneala de a fi aprobat ca noi, tinerii români, sã intrãm în Basarabia pentru a duce un cuvânt românesc de bine, demângâiere, de nãdejde, pãrintilor si fratilor nostri de peste Prut. Basarabia e datã economiceste si politiceste în stãpânirea absolutã a jidanilor. Orice încercare de dezrobire româneascã, orice atingere a acestei negre stãpâniri, este consideratã ca o crimã. Sub presiunea atacurilor si uneltirilor presei jidãnesti, marsul în Basarabia a fost interzis, tocmai în ziua în care legionarii porniserã din toate pãrtile spre Prut. Am fãcut atunci urmãtorul protest pe care l-am lansat în capitalã:

LEGIUNEA ARHANGHELUL MIHAIL

„GARDA DE FIER"

UN APEL SI UN AVERTISMENT

ROMÂNI DIN CAPITALÃ,

„Marsul Gãrzii de Fier, care trebuia sã aibã loc în Basarabia a fost oprit. Inamicii unei Românii sãnãtoase si puternice au triumfat. Jidãnasii din Sãrindar, de la Lupta, Adevãrul, Dimineata, acesti otrãvitori ai sufletului românesc, de o lunã de zile amenintã, de o lunã de zile insultã, de o lunã de zile ne pãlmuiesc sufletele, aici la noi acasã. Din cãpusi înfipte în sânul cestei natii, s-au transformat în monopolizatorii întelegerii intereselor superioare ale patriei si cenzuratorii nepoftiti ai tuturor actelor de guvernãmânt. La Turda au cerut guvernului sã opreascã demonstratia, sub motiv cã

se aprinde Ardealul; la Cahul , cã se începe revolutia în Basarabia; la Galati, cã se vor naste mãceluri si pogromuri. Pretutindeni au rãmas niste provocatori ordinari, Legiunea pãstrând o ordine si o disciplinã desãvârsite. Astãzi ne îndreptam spre Nistru, pentru ca sã întoarcem Basarabia cu fata spre Bucuresti. Dar, acestor mercenari ai comunismului, nu el convine aceasta. Basarabia trebuie sã rãmânã pradã bolsevismului si sã priveascã spre Moscova, pentru ca ei sã continue a teroriza cu provincia dintre Prut si Nistru întreaga politicã a României.

ROMÂNI,

Politicianismul venal si pervers, acest putregai care ne infecteazã viata, îi secundeazã, din calcul meschin de interes electoral si dintr-un înjositor spirit de servilism, în opera lor de dezmembrare a tãrii si înstrãinare a pãmântului nostru strãmosesc. Spirit si calcul care au dat România, de 50 de ani încoace, pe mâna veneticilor de peste hotare.

Priviti!… se miscã astãzi mucenicii din Maramures si Bucovina! Îsi plâng pe drumuri amarul de robie în care i-a aruncat ticãlosia tuturor conducãtorilor de tarã; nu pentru cã i-ar fi uitat, ci pentru cã i-au vândut. Nu vi se pare cel putin straniu, cã nu s-a gãsit un singur glas în aceastã tarã, care sã vinã cu un cuvânt de mângâiere pentru ei? Si nu vi se pare cel putin o nerusinare, a reduce toatã chestiunea din Maramures la „instigatorii" Nicolae Totu si Eremeiu? Ei sunt vinovatii? Dar politicianismul care a înselat în fiecare zi, de 12 ani, nu este vinovat? Dar sutele de mii de venetici, jidani, care au venit peste capul lor ca lãcustele, sã le ia pãmântul rãmas de la strãmosi si sã-i robeascã, acestia nu sunt instigatori si provocatori? Dar domnii din Sãrindar care necinstesc mândria noastrã de stãpânitori în tara aceasta, acestia nu sunt provocatori?

ROMÂNI,

Iatã un exemplu tipic din care se poate vedea adevãrata cauzã a „dezordinilor" din Bucovina si Maramures. "Universul" din 17 iulie 1930 publicã urmãtoarea statisticã: la Cernãuti: copii în vârstã de scoalã, curs primar: 12.277 din care români (bãieti si fete) 3.378 iar restul de 8.825 strãini. Ce dovadã de coplesire a elementului românesc din nordul tãrii mai doriti? Unde voiti sã fugã din fata acestei nãvale uriase si ucigãtoare sufletul neamului românesc? Îi bârfiti si îi loviti si-i ofensati, cã s-ar ridica pentru pâine si „situatie economicã proastã", când în realitate ei se înaltã cutezãtor, sã apere fiinta românismului la granita de nord. Pentru ce nu s-a gãsit nici un bãrbat politic sã-i spuie Majestãtii Sale adevãrul:

MÃRIA TA,

Nenorocitii acestia nu cer pâine. Cer dreptate! Cer eliberarea suflatului românesc care trage sã moarã, înãbusit în Maramures si Bucovina. Cer mãsuri în contra sutelor de

mii de jidani, ghiftuiti, rotunzi si albi va viermii, care-i sfidează în fiecare zi în sărăcia lor, sub protectia tuturor autoritătilor românesti.

Desigur, stiu ei bine, domnilor ziaristi, că nu prin manifestări violente vor putea rezolva o asemenea problemă: dar ajunsi la limita de pe urmă a răbdării, ei vor să impună o conducere românească României; să forteze legiferarea românească: legi de protectie a elementului românesc în România.

DOMNILOR DIN SĂRINDAR,

Poate voiti ca prin insultele neîncetate cu care răniti sufletele românesti, să mă vedeti într-o bună zi în fruntea sfintilor răsculati din Maramures? Să stiti că în clipa aceea v-a sunat ceasul si v-a sunat si scândura!

În orice caz, dacă legile vi se par insuficiente ca să vă poată domoli, eu vă declar că am destulă putere pentru ca să vă pun la locul vostru si să vă fac să întelegeti în ce tară trăiti. Dacă nu vă linistiti, voi chema în contra voastră tot ce este viu în tara asta, hotărât să lupt prin toate armele pe care mi le va pune la dispozitie mintea.

ROMÂNI,

O Românie nouă nu poate iesi din culisele partidelor, după cum România Maren-a iesit din calculele politicienilor, ci de pe câmpiile de la Mărăsesti si din fundul văilor bătute de grindina de otel.

O Românie nouă nu poate iesi decât din luptă. Din jertfa fiilor săi. De aceea, nu politicianismului mă adresez astăzi. Ci tie, soldat. Înaltă-te! Istoria te cheamă din nou Asa cum esti. Cu mâna ruptă. Cu piciorul frânt. Cu pieptul ciuruit . Lăsati-i pe neputinciosi si pe imbecili să tremure. Voi, dati lupta cu bărbătie. În curând, Garda de Fiervă va chema la o mare întrunire în Bucuresti întru apărarea maramuresenilor, copiii lui Dragos Vodă si a bucovinenilor , fiii lui Stefan cel Mare si Sfânt. Scrieti pe steagurile voastre: Străinii ne-au coplesit. Presa înstrăinată ne otrăveste. Politicianismul ne omoară. Sunati din trâmbite alarma. Sunati din toate puterile.

În clipa când dusmanii ne coplesesc si politicienii ne vând, români, strigati cu înfrigurare ca pe potecile muntilor, în ceasurile de furtună: PATRIA! PATRIA! PATRIA!

Corneliu Zelea Codreanu

Seful Legiunii"

ATENTATUL CONTRA MINISTRULUI ANGHELESCU

IULIE 1930

În seara zilei în care afisasem manifestul, mã gãseam la Centrul Studentesc. Stãteam de vorbã cu câtiva studenti. Îsi face aparitia si tânãrul Beza. La un moment dat îsi scoate insigna organizatiei „Vlad Tepes" si o aruncã:

– De astãzi înainte, nu mai am nimic cu „Vlad Tepes", îmi dau demisia.

Pe mine, gestul nu m-a impresion at. Întâi, pentru cã Liga „Vlad Tepes" mi s-a pãrut ceva neserios si cu atât mai mult tineretul „Vlad Tepes", despre a cãrui existentã m-am îndoit chiar din primul moment. O demisie din acest tineret mã lãsa complet rece. Dupã mai multe minute, tânãrul intervine din nou în discutie, spunând cã ar voi sã devinã legionar, dacã eu n-as avea vreo obiectiune. I-am dat un rãspuns vag, care sã ocoleascã un refuz. Dogma legionarã îmi impune rezervã la orice nouã cerere de intrare în Legiune si cu atât mai mult în c azul de fatã. Cu câteva sãptãmâni înainte, îl mai vãzusem pe Beza la un mic restaurant, unde mã întreba dacã n-ar fi bune sã-l împuste pe Stere. Nu l-am luat în serios nici atunci. La plecare m-a invitat sã dorm la el. Am refuzat. M-am culcat le medicinisti. A doua zi pe la 12, aud strigând pe vânzãtorii de gazete: „Atentatul contra ministrului Anghelescu". Cine? Beza. Cum? A tras câteva focuri fãrã sã-si atingã victima decât superficial. De ce? Nu stiam. Mã interesez. Aud: conflict între macedoneni si Anghelescu pe tema „Legii Dobrogei noi", prin care se încalcã interesele românilor din Dobrogea. Pe Anghelescu nu l-am cunoscut niciodatã, dupã cum nu-l cunosc si nu l-am vãzut nici pânã în ziua de astãzi. Peste douã zile sunt chemat la instructie. În buzunaru l lui Beza s-au gãsit manifeste de ale „Gãrzii de Fier". Explic judecãtorului de instructie si dau o declaratie. Nu am nici o cunostintã si nici o legãturã. Nu cunosc nici mãcar mobilul care l-a îndemnat. Mi se dã drumul. Mã gândesc: cum poate cãdea nãpast a pe om. Dacã as fi primit invitatia lui Beza de a dormi la el? Deveneam autor moral. Orice argument expus de mine întru apãrare ar fi fost de necrezut. Mai ales cã faptul coincidea cu oprirea marsului în Basarabia.

A doua zi, spre marea mea surprindere, citesc în „Dimineata" cu titlul pe jumãtate de paginã: *Corneliu Codreanu înfiereazã fapta lui Beza*. Rãmân uluit. Mã duc la judecãtorul de instructie si-i spun:

-Domnule judecãtor, sunt foarte mirat cã a putut iesi, de aici, de la dvs., dintr-o instructie secretã, o informatie inexactã. Eu nu am înfierat fapta lui Beza. Nu am eu chemarea de a înfiera fapta lui Beza!

-Nu am dat nici o informatie. Sunt inventie de ale presei.

Dar pot sã fiu eu cãlcat în picioare de presa jidãnească? Chiar dacã am cunoscut pe cineva numai câteva minute, chiar dacã nu am avut nici un fel de legãturã cu el, nimeni nu mã poate forta sã ca sã mã reped ca o canalie asupra lui , într-un asemenea caz si sã-l înfierez. Nu vreau. Poate s-o facã toatã lumea, afarã de mine, pentru cã nici nu stiu despre ce este vorba si pentru cã trecutul meu, în care am fost pus în aceeasi situatie de a trage, mi-a luat dreptul de a înfiera pe altii. Voi face un nou avertisment.

În aceeasi zi am tipãrit un manifest pe care l-am împrãstiat în capitalã:

AL II-LEA AVERTISMENT

„Deoarece presa a îndrãznit din nou sã mistifice adevãrul, sustinând cã eu as fi „înfierat" gestul lui Beza, tin sã dau urmãtoarele lãmuriri: Dacã Dl. Ministru Anghelescu o fi având motive de a fi supãrat, cred cã cel putin tot atâtea motive are si tânãrul Beza, atât în fata justitiei cât si în fata sufletului românesc.

Declar cã nu înteleg sã iau apãrarea celui dintâi, înfierând pe cel de-al doilea, ci cã voi apãra pe tânãrul Beza si cauza lui cu toatã cãldura sufletului meu si cu toatã puterea. Iar voi, din Sãrindar, înscrieti în rãbojul rãfuielilor apropiate al doilea avertisment."

Corneliu Zelea Codreanu

În urma acestor douã avertismente raporturile mele cu Dl. Vaida s-au rupt. Dl. Vaida s-a supãrat pe mine. Eu nu puteam însã proceda decât asa cum îmi dicta constiinta.

Chemat din nou la instructie, am fost arestat. Iatã-mã, asadar, din nou în dubã spre Vãcãresti. În aceeasi dubã mai erau încã sapte tineri cu care fac cunostintã: Papanace, Caranica, Pihu, Mamali, Anton Ciumetti, Ficata si Ghetea. Fãcuserã un manifest de solidarizare cu Beza. Am pãsit din nou pe sub aceleasi porti, ca si acum 7 ani în urmã, cu ceilalti 5 camarazi si printr-o întâmplare am fost dus în aceeasi celulã în care stãtusem atunci. A doua zi, am intrat în fabricã siam vãzut icoana Sfântului Arhanghel Mihail,de la care am pornit acum 7 ani, când eram copil.

***

Aici, în închisoare am cunoscut bine pe acesti tineri aromâni, plecati din Muntii Pindului. Culturã aleasã, o înaltã sãnãtate moralã, buni patrioti. Constructie de luptãtori si de viteji. Oameni de jertfã. Aici am cunoscut îndeaproape marea tragedie a macedo-românilor, aceastã ramurã româneascã, ce de mii de ani, singurã, izolatã în muntii ei, îsi apãrã, cu arma în mânã, limba, nationalitatea si libertatea. Atunci l-am

cunoscut pe Sterie Ciumetti, pe care Dumnezeu l-a ales, pentru sufletul sãu bun si curat ca roua, sã fie, prin tragica sa moarte si chinuire, cel mai mare martir al miscãrii legionare, la României legionare. Aici gândurile si inimile noastre s-au înfrãtit pentru totdeauna. Vom lupta împreunã pentru neamul nostru întreg din Pind si pânã dincolo de Nistru. Nici plângeri, nici petitii, nici interventii pe la toate guvernele, surde pentru românii de peste hotare sau de aici, ci numai o natie rom âneascã puternicã si stãpânã va putea rezolva toate probleme românesti de pretutindeni. Atunci, acesti români, rãzletiti în lumea largã, vor fi adusi în tarã.Cãci este nevoie de sângele lor al tuturor aici, unde românimea se luptã cu moartea. Si e bine s ã se stie cã în aceastã luptã, au putut exista guverne care au deschis larg portile tãrile pentru miile de jidani si care în acelasi timp, au interzis intrarea în tarã a românilor de peste hotare.

***

Toate fortele oculte erau în joc pentru ca, presând asupra justitiei, sã obtinã condamnarea mea. Noua mea arestare si încarcerare la Vãcãresti a creat o stare de mare satisfactie în rândurile jidãnimii. Sunt atacat si insultat în toate foile de orice jidãnas obraznic. Mã atacã si foile românesti din slujba partidelor, pentru ca sã placã jidanilor.

***

Mise fixeazã termenul de judecatã. Încep aceleasi pregãtiri. Astept ca Nelu Ionescu, care mã apãrã în toate procesele începând de la 1920, sã vinã la Iasi. La rugãmintile studentilor s-au mai înscris în apãrarea mea si dl. Mihail Mora. Procesul meu este, ca totdeauna, un asalt iudaic pentru a se obtine o condamnare. O cât de micã condamnare, cer jidanii de la „Adevãrul". Numai ca sã poatã spune cã miscarea condusã de mine este anarhicã, uzând de mijloace ilegale de actiune. Misunã jidanii pe sãlile Ministerului de Justitie cu tot felul de interventii. În fata lor magistratura românã stã dreaptã si neînduplecatã. Sunt achitat. Procurorul face însã apel. Sunt retinut mai departe la Vãcãresti. Presiunile si interventiile puterii iudaice se mãresc. Sunt dus din nou la judecatã. Procurorul Praporgescu, la judecarea apelului, pentru a face pe placul acestei puteri, m-a asezat în boxã cu escrocii, hotii de cai si pungasii de buzunare. Trei ore i-au judecat pe acestia, încare timp am fost obiectul privirilor ironice si sfidãtoare a zeci de jidani. La urmã abia s-al luat procesul meu. Am fost din nou apãrat de d-nii Mihail Mora si Nelu Ionescu. Procesul s-a terminat cu o nouã achitare. Dupã aproape o lunã si jumãtate de închisoare, am fost eliberat. Am plecat acasã.

***

Dupã acestea, cu Nelu Ionescu, Gârneatã, Mota si Ibrãileanu, am pornit cu camioneta la Sighetul Marmatiei sã ne interesãm de soarta celor doi preoti care se aflau închisi într-o mizerie înspãimântãtoare. Nu venea nimeni sã-i vadã, sã le aducã de mâncare. Preotul Dumitrescu avea sotia bolnavã si doi copii mici. O casã, fãrã pâine, fãrã bani, fãrã medicamente, din mila oamenilor. Soartã de preoti crestini, ridicati întru apãrarea crucii, a bisericii si a neamul ui lor! La fel de tristã era si soarta celorlalti 10 tãrani fruntasi arestati.

Afarã, jidãnimea triumfa. Se strângeau bani în tarã si strãinãtate. Guvernul dãdea bani pentru „nenorocitii de jidani" de la Borsa, pentru ca sã-si facã case noi din piatrã, cu etaj, în timp ce bietii tãrani români mãnâncã pâine din fãinã de lemn amestecatã cu rumegãturã de ovãz.

Eu, care am vãzut atunci acest Maramures românesc, gemând si zbãtându-se în ghearele mortii, nu pot decât sã îndemn pe toti oamenii politici, pe toti membrii învãtãmântului, pe toti preotii, pe studenti, ca si pe elevii de scoalã, ca si pe toti procurorii umanitãtii, care vin sã ne cenzureze viata politicã:

– Mergeti cu totii si vizitati Maramuresul. Puneti arbitru pe orice om din lumea întreagã, sã rãspundã dacã e admisibil ca în tara Româneascã, sã se petreacã cu românii ce se petrece în Maramures.

Dupã patru luni de zile, preotii au fost transportati în închisoarea din Satu Mare. Acolo s-a judecat procesul lor, în care mai erau implicati 50 de tãrani si tãrãnci cu copii în brate, si 20 de jidani. Au pledat în procesul acesta profesorul Cãtuneanu, Ion Mota, un avocat din localitate si eu, pentru români, si patru avocati jidani pentru cei 20 de acuzati ai lor. Dupã opt zile cu totii au fost achitati, deoa rece tot ce li se pusese în sarcinã nu era adevãrat.

DIZOLVAREA LEGIUNII ARHANGHELUL MIHAIL SI GÃRZII DE FIER

11 IANUARIE 1931

Între timp, dl. Vaida, sub presiunea atacurilor jidãnesti, a fost scos de la Ministerul de Interne si tot prin aceeasi presiune, înlocuit cu dl. Mihalache, care prin manifestãrile din ultimul timp lãsa sã se întrevadãcã nu se va sfii sã întrebuinteze fatã de noi metode de „mânã tare". Acest moment sosise.

Tânãrul Dumitrescu-Zãpadã, care fusese arestat la Sighet, exasperat de minciunile, atacurile, injuriile presei jidãnesti, fãrã sã întrebe pe nimeni, fãrã sã spunã un singur

cuvânt cuiva, ia un revolver pe care-l gãseste la întâmplare, pleacã la Bucuresti, intrã în cabinet la Socor si trage un foc de revolver în acesta. Revolveru l era însã stricat. La al doilea glonte s-a defectat. Era în timpul sãrbãtorilor Crãciunului, dupã un an de zile, în care timp nu stãtusem acasã nici o lunã. Voiam sã fac sãrbãtorile în familie. Eram la Focsani, pregãtindu-mã sã plec spre casã, când citesc în ziare cele întâmplate la Bucuresti. Am fost imediat chemat la judecãtorul de instructie, Papadopol. S-a dovedit cã nu aveam nici un amestec în cele întâmplate. Mi s-a dat drumul.

Am plecat din nou la Focsani, unde din ordinul d-lui Mihalache si fãrã ni ci un motiv, am fost înconjurat de politie, în casã la Hristache Solomon si timp de 8 zile n-am putut iesi afarã. Domnul Mihalache dizolvase Garda de Fier si Legiunea, printr-un jurnal al Consiliului de ministri. S-au fãcut perchezitii la toate organizatiile, s-au ridicat scriptele, s-au sigilat sediile. Acasã la Iasi precum si la Husi mi s-au rãscolit pânã si pernele si saltelele.

Pentru a cincea oarã mi se rãvãsea casa, luându-mi-se tot ce era în legãturã cu miscarea, pânã la cele mai mici însemnãri pe care le aveam. Saci întregi, plini de acte, scrisori, hârtii, au fost ridicate din casele noastre si duse la Bucuresti. Dar ce puteau sã gãseascã la noi ilegal sau compromitãtor? Noi lucram la lumina zilei si tot ce aveam de spus, spuneam în gura mare. Credinta noastrã ne-o mãrturiseam tare în fata lumii întregi.

De la Focsani, la 9 ianuarie, am fost dus de agenti la Bucuresti si acolo, dupã un interogator de 12 ore, arestat si trimis iar la Vãcãresti. Au mai fost adusi a doua zi legionarii din judetele încare lucrasem cel mai mult: Lefter, de la Cahul; Banea, de la Iasi; Stelescu, de la Galati; Amos Pop, din Turda; Totu si Dãnilã.

O nouã loviturã asprã datã în moalele capului, unei organizatii românesti, care nu fãcuse nimic ilegal, ci numai încercasesã-si ridice fruntea în contra hidrei iudaice. O nouã încercare a neamului acesta de a se ridica, prin tineretul sãu, din robie, se prãbusea sub loviturile unui român, Ministru de Interne, în aplauzele unanime ale jidãnimii din tarã si din strãinãtate. Si de aceastã datã, furia pentru nimicirea noastrã s-a pornit necrutãtoare. Nici un mijloc n-a fost crutat pentru a ne distruge. Nici o infamie. Si nu eram vinovati cu nimic. Pãtrundeau pânã la noi foile jidãnesti care ne atacau cu violentã, bãtându-si joc de noi si de adevãr; iar noi nu puteam face nimic. Nu puteam rãspunde nimic. Cu bratele încrucisate între patru pereti de închisoare, priveam cum merg asupra noastrã insulte si acuzatii peste acuzatii, care de care mai grozave.

*

Pentru a arãta mãsura infamiei presei jidovesti din acea vreme, este suficient ca din multiplele încercãri fãcute cu intentia de a ridica în contra-ne opinia publicã si de a forta condamnarea noastrã, s redau urmãtorul fals ordinar sãvârsit de ziarul „Dimineata" si apoi reprodus si comentat de celelalte. Atrag atentiunea cã niciodatã n-am conceput, scris si iscãlit un asemenea ordin. Nu-mi apartine nici un cuvânt. El este pe de-a-ntregul nãscocit de jidãnime. Îl reproduc în întregime astfel cum a apãrut cu comentariile ziarului dimineata:

„UN DOCUMENT EDIFICATOR

În legãturã cu scopurile si mijloacele uzitate de organizatia Arhanghelul Mihail , suntem în mãsurã sã publicãm un document senzational emanat de la legiunea din Iasi. Este vorba de o circularã trimisã la Câmpulung si Ludosul Mare de cãtre Legiunea Arhanghelul Mihail din capitala Moldovei:

Legiunea Arhanghelul Mihail

Sediul Iasi (Râpa Galbenã)

Cãminul Cultural Crestin

245/930 ad circulandum

Copie

Pentru rãspunsuri adresati Corneliu Zelea Codreanu Str. Florilor 20, Iasi

prin cifru –

Cãtre

Batalionul II Câmpulung

Batalionul III Ludosul de Mures

Avem onoare a vã aduce la cunostintã urmãtoarele:

Luând în considerare cã autoritãtile civile cât si cele militare au slãbit în vigilenta lor prin faptul cã noi am intervenit pe lângã unele personagii suspuse – atât la Ministerul Internelor, cât si din (e vorba de o altã autoritate înaltã N.R.) – trebuie ca sã dublãm forte mari de propagandã si instigatii abuzând de aceastã ocazie, care nu suntem siguri

cã într-o bunã zi din nou se va întoarce c ontra noastrã. Prin urmare fãrã nici o ezitare si pierdere de timp, veti face urmãtoarele:

1.Veti întocmi tablouri de companii si plutoane de toti legionarii care au depus jurãmântul. Aceste tablouri le veti înainta Legiunii pânã la 1 noiembrie cor. care se vor centraliza apoi pe regiuni.

2.Batalionul II. va convoca la Câmpulung pe principalii conducãtori: Robota, Popescu, Serban, Despa, iar absolut în secret pe comisarul Nubert, Vatra Dornei si pe seful postului Poiana Stampii, Pãduraru Gheorghe. Le veti comunica cã Legiunea a luat dispozitiuni în schimbarea planului de lucru. De acum se va lucra prin conspiratii absolut în secret, nu veti mai tine întruniri publice si nici propagandã – veti lua contact mutual cu toti legionarii sefi de cuiburi – punându-le învedere sã mentinã aceeasi stare de revoltã între tãrãnime. Lovitura decisivã se va da în toamna aceasta cu ocazia schimbãrii guvernului Mironescu.

3.Bat. III, veti convoca pe dl. Profesor Matei, Moga Victor, Moga Tãnase si comandantul plutonului din Grindeni – din Urca, veti chema doar pe comerciantul Moldovan. Î n secret se va chema serg.-instr. Jandarm Constantin, de la postul Ludos – comunicându-le (ca la Bat. II).

4.De 2 ori pe sãptãmânã veti scoate tineretul legionar la exercitii pe teren – (islaz) sau alte locuri – pregãtindu-l si explicându-i mãretul nostru scop, îmbãrbãrându-l.

5.Seful marelui stat major pe lângã Bat. III va termina cât mai repede posibil cu lucrãrile ce a fost însãrcinat verbal si cu ord. secr. nr. 7/1930 în cazul cã ecrazitul nu a fost îndeajuns veti cere din nou persoanei cunoscute.

6.Prin corespondentã veti încunostiinta si pe d. dr. Iosif Ghizdaru de la Sighisoara despre cele de mai sus, trimitându-i si un raport detaliat asupra activitãtii de la Ludos – la Sighisoara va lua fiintã Bat. IV sub conducerea d-lui dr. Ghizdaru.

7.Acest ordin îl veti arde imediat dupã primire. Fiti prudenti, o armatã de spioni jidani s-au pus în urmãrirea actiunii noastre – nu stati de vorbã si nu primiti pe nimeni care nu are semnãtura mea. Sus inimile, trãiascã Legiunea si cu Dumnezeu înainte!

Iasi. 7 octombrie 1930.

Comand. Leg.

(ss) Corneliu Zelea Codreanu

Seful stat Major si secretar

(ss) Gârneatã

Reiese clar din aceastã circularã cã legiunea Arhanghelul Mihaila pregãtit actiuni criminale apropiindu-si pentru aceasta pe unii dintre functionarii publici. Desi tardiv, autoritãtile sunt deci datoare sã identifice pe absolut toti functionarii publici care s-au pus în serviciul criminalei actiuni a legiunii Arhanghelul Mihailsi sã aplice sanctiunile cele mai severe."

**

Îmi dãdeam seama cã situatia era grea. Organizatia dizolvatã, sediile sigilate, perchezitii prin toate pãrtile. Opinia publicã zãpãcitã complet în fata tipetelor jidanilor si înmãrmuritã de acuzatiile pe care acestia ni le azvârleau, înclina sã creadã de adevãrate toate aceste odioase înscenãri. Pe deasupra, în închisoare, mizerie, frig, umezealã, lipsã de aer si de luminã, lipsã de asternut. Trebuia o mare interventie ca sã putem cãpãta niste paie pentru a pune în saltele si niste rogojini pentru a acoperi igrasia de pe pereti. 1931 începuse în închisoare sub ploaie de minciuni, de insulte si de lovituri ale jidanilor. I-am dus, si de rândul acesta, pe noii camarazi care mã întovãrãseau în noua mea încercare, sã vadã icoana si toate locurile pline de amintiri pentru mine. Era desigur greu si pentru ei. Dar, rãspunderea lor nu era decât pentru ei si cu mult mai micã. tinta care trebuia sfãrâmatã si nimicitã eram eu. Simteam cum din nou se adunã nori negri deasupra noastrã, cum din nou si cu mai multã îndârjire se prãvãleste asupra noastrã o lume dusmanã, care vrea sã ne piardã. Singurul sprijin, în mijlocul acestor infernale uneltiri si uriase asalturi, l-am gãsit numai în Dumnezeu. Începem sã postim, post negru, toate vinerile. Iar în fiecare noapte la ora 12,sã citim Acatistul Maicii Domnului. Afarã, legionarii din capitalã în frunte cu Andrei Ionescu, Ion Belgea, Iordache, Doru Belimace, Victor Chirulescu, Cotigã, Horia Sima, Nicolae Petrascu, Iancu Caranica, Virgil Rãculescu, Sandu Valeriu, fac sfortãri uriase pentru a lumina opinia publicã derutatã de presa Sãrindarului. Si în acelasi timp devotatul si neclintitul Fãnicã Anastasescu – nelipsit de la toate încercãrile prin care am trecut – cautã sã ne îmbunãtãteascã starea materialã din închisoare. Iatã vina ce mi se punea în sarcinã, prin:

MANDATUL DE ARESTARE NR. 194

„Având în vedere actele de procedurã penalã adresate contra lui Corneliu Zelea Codreanu, avocat din Iasi, în etate de 31 ani, prevenit cã a comis faptul cã a încercata întreprinde o actiune împotriva formei de guvernãmânt statornicitã prin Constitutie si a încercat a face agitatiuni din care putea rezulta un pericol pentru siguranta publicã prin organizarea unei asociatiuni Legiunea Arhanghelul Mihail – Garda de Fier, având

ca scop întronarea unui regim dictatorial , ce urma sã fie impus la un moment voit de el, prin mijloace violente , în care sens partizanii erau pregãtiti si îndemnati, prin instructie quasi-militarã, ordine, directive si cuvântãri, precum si prin publicatiuni. afise, embleme, discursuri în întrunirile organizate sau întrunirile publice.

Având în vedere cã acest fapt e prevãzut de art. 11 aliniatul II din legea pentru reprimarea unor noi infractiuni în contra linistii publice, cu închisoare de la 6 luni, pânã la 5 ani si cu amendã de la 10.000, la 100.000 lei si cu interdictiune corectionalã.

Considerând cã din cercetãrile fãcute rezultã sarcini si indicii grave de culpabilitate, contra lui Corneliu Zelea Codreanu si cã pentru a împiedica pe numitul sã nu comunice cu informatorii si martorii ce urmeazã a fi audiati, cum si în interesul sigurantei publice, este în interesul instructiunii, ca numitul inculpat, pânã la noi dispozitiuni, sã fie detinut în casa de opreală; Ascultând si concluziunile D-lui Procuror Al. Procop Dumitrescu si dispozitiunile art. 93 procedurã penalã;

Pentru aceste motive:

Mandãm tuturor angajatilor fortei publice ca confirmându-se legii sã aresteze si sã conducã la casa de arest de la Vãcãresti, pe Corneliu Zelea Codreanu…

Datã în cabinetul nostru astãzi 30 ianuarie 1931.

Judecãtor de Instructie Stefan Mihãescu

(Dosar nr.10-1931)"

PROCESUL

VINERI, 27 FEBRUARIE 1931

Ploaia aceasta de acuzatii a durat neîncetat 57 de zile, rãspândindu-se zilnic, în milioane de foi, în sate si orase. Nici o posibilitate de rãspuns. De nicãieri, nici o razã de nãdejde. Nimeni n-are putintã sã ne ia apãrarea si sã denunte complotul jidãnesc pentru condamnarea si îngroparea noastrã si a miscãrii. Privim cum autoritãtile, procurorii, siguranta si acest domn, Mihalache, Ministru de Interne, care desi cu totii stiau din cercetãrile pe care le fãcuserã cã nu suntem vinovati cu nimic, cã nu s-a gãsit nici un depozit de munitii, arme, dinamite etc., cu toate acestea se complãceau în aceastã situatie de infamie, lãsând pradã insultei si batjocoririi jidãnesti niste oameni arestati, care nu se puteau apãra. Fiind în joc Siguranta Statului, ar fi avut elementara datorie sã linisteascã opinia publicã, dând un comunicat, prin care sã fi spus cã nu este

adevãrat, cã Siguranta Statului ar fi descoperit depozite de munitii etc. si cã tara ar fi fost în ajunul unui rãzboi civil. În mijlocul acestei situatii, ni se fixează procesul pentru vineri, 27 februarie. O parte din avocati sunt de pãrere sã se amâne procesul, din cauza atmosferei încărcate si sã punem martori, cel putin din lumea organelor de sigurantã, care sã fie fortate, sub jurãmânt, sã declare adevãrul. Refuzãm propunerea. Ne judecãm fãrã nici un martor. Prezideazã dl. Consilier Buicliu, ajutat de d-nii judecãtori G. Solomonescu si I. Cotsin, Procuror, dl. Procop Dumitrescu. Ne apãrã profesorul Nolicã Antonescu, d-nii Mihail Mora, Nelu Ionescu, Vasiliu-Cluj, Mota, Gârneatã, Corneliu Georgescu, Ibrãileanu.

Lumea si magistratii asteaptã sã vadã apãrând dovezile în contra noastrã, bombele si depozitele de munitii, dinamite, ecrazite si arme. Nimic, absolut nimic. Într-o jumãtate de orã dupã interogatoriul nostru, toatã această farsã infamã s-a prãbusit. În sfârsit, am putut sã vorbim, înecati de indignare, care 2 lu ni, ceas cu ceas, se concentrase în noi. Tot barajul acela de minciuni se frângea în fata adevãrului. Toate lanturile cu care ne legaserã, cãdeau. Am fost apãrati în mod strãlucit de avocatii nostri.

Procesul a continuat si a doua zi. Pronuntarea s-a amânat câteva zile. La termenul fixat, am fost dusi din nou la Tribunal, unde ni s-a citit sentinta de achitare cu unanimitate (sentinta penalã nr. 800)

***

Iatã în ce termeni a caracterizat sentinta de achitarea actiunea pentru care „Legiunea Arhanghelul Mihail" fusese tradusã în fata judecãtii, dupã ce mai înainte fusese dizolvatã:

„Având în vedere cã din cele arãtate de Dl. prim-procuror se constatã în fapt din dosar, cã în adevãr se recrutau aderenti numai printre oameni hotãrâti, bãrbati, femei si copii, printre plugari, elevi; cã se vorbeste de cuiburi de legionari sau „vulturi albi" de pildã; cã e vorba de un stagiu, jurãmânt sau legãmânt, de 5 legi fundamentale, dintre care una e a secretului; cã legiunea este organizatã militãreste cu o uniformã, cu un c entiron, cu o esarfã, cu programe de educatie fizicã si instructie militarã, exercitii de semnalizare si cunoastere a alfabetului Morse etc. Nu se constatã însã cã cei ce recrutau si cei recrutati au întreprins vreo actiune împotriva actualei forme de guvernãmânt statornicitã prin Constitutie si nici nu au întreprins vreo actiune din care sã rezulte vreun pericol pentru Siguranta Statului. Cã simplul fapt al constituirii într-o asemenea organizatie nu poate constitui o infractiune, chiar dacã în conceptia u nora ea ar prezenta un pericol, când, atâta vreme cât organizarea n-a fost ocultã, autoritatea administrativã ar fi putut interveni, fie oprind-o, fie dizolvând-o. Chiar în ipoteza în care s-ar stabili cã organizatia a copiat modelul fascist ca formã de al cãtuire, încã prin

asta membrii ei nu pot fi considerati pasibili de pedeapsa pe care o prevede textul pentru care sunt trimisi în judecatã fiindcã, în starea staticã, o organizatie, oricare ar fi forma ei, nu prezintã nici un pericol pentru Siguranta Stat ului, ea putând face obiectul preocupãrilor unor mãsuri preventive a autoritãtilor administrative, nu însã a unor mãsuri represive care au intervenit numai atunci când se trece la actiune (afarã de cazul când legea nu prohibã direct forma de organizare). Ori nu se poate spune cã, din împrejurarea cã câtiva legionari au mers prin comune pentru a cãpãta aderenti, îndrumând poporul sã se organizeze, sã aibã încredere în miscarea legiunii etc., se poate scoate un indiciu cã ei intentionau sã pericliteze Siguranta Statului – propaganda fiind un mijloc de formarea si reîmprospãtarea cadrelor unei organizatii politice cum era aceasta si nici cã înjghebarea de asa-zise cuiburi, de cãtre elevii de liceu – formatiuni care nu fãceau parte din organizatia propriu zisã –nu dã nota pericolului pentru Siguranta Statului dacã se are în vedere cã în programul organizatiei era trezirea constiintei nationale cu precepte de educatie fizicã si moralã care cadreazã cu un program scolar, atât timp cât lipsesc agitatiunile.

Considerând cã nu se poate imputa inculpatilor cã urmãreau prin actiunea lor schimbarea actualei forme de guvernãmânt, pentru cã din dosar si e netãgãduit si de reprezentantul Ministerului public, cã atât inculpatul Corneliu Z. Codreanu cât si ceilalti precum sitoti componentii organizatieipropovãduiau un brat tare, în locul partidelor parazite, dar recunosteau autoritatea regelui, de care se vorbeste cu tot respectul cuvenit si ai cãror colaboratori, spun foarte des în manifestãrile lor, vor sã ajungã. Ori atâta vreme cât era vorba de o colaborare cu capul statului, nu poate fi vorba de o rãsturnare a formei de guvernãmânt la care guvernul n-ar fi consimtit.

……………………….

Având în vedere cã pentru aceste consideratiuni actiunea subversivã (care de altfel nu se dovedeste de nicãieri a fi o actiune subversivã) de care sunt acuzati inculpatii nu poate fi încadratã în dispoz. art. 11.

……………………….

Considerând cã marsul în Basarabia pus la cale de organizatie n-a avut loc, cãci nici n-ar fi avut loc dacã autoritãtile n-ar fi consimtit; consimtãmânt pe care de altfel inculpatii pretind cã l-au avut dar cã le-a fost retras mai târziu.

Cã în asemenea împrejurãri e de prisos sã se mai retinã sustinerile inculpatilor cã ei aveau de scop, în prim rând o punere la încercare a rezistentei legionarilor si în al doilea rând trezirea constiintei nationale în populatia impregnatã de elemente strãine.

Având în vedere cã s-a mai sustinut cã toate actele inculpatilor au a fi privite în lumina antecedentelor lor.

………………………….

Având în ved ere cã nici ca dat în dozarea punibilitãtii unor infractori nu pot fi citate, actele inculpatilor Corneliu Zelea Codreanu, Dãnilã etc. cât timp nu se stabileste existenta faptului pentru care sunt dati în judecatã, fiindcã, antecedentele intereseazã pentruproportionarea pedepsei, nu pentru intervenirea ei.

Cã astfel fiind, inculpatii nu sunt vinovati de faptele ce lise imputã si prin urmare urmeazã a fi achitati".

………………………….

**

Ne reîntoarcem bucurosi la închisoare. Acolo ne facem bagajele si asteptãm sã plecãm. Sã ne vinã ordinul de punere în libertate. Asteptãm, 8 seara, 9, 10 ,11, tresãrim la fiecare pas care se aude prin curte. adormim cu bagajele fãcute. A doua zi asteptãm iar. Abia a trei zi auzim cã procurorul a fãcut apel si cã, pânã la noua judecatã, vom rãmâne arestati.

În sfârsit, iar încep sã treacã zilele greu.

*

Pentru vineri, 27 martie 1931, ni se fixeazã noul termen la Curtea de Apel. Zilele trec din ce în ce mai greu. În sfârsit, iatã-ne din nou în dubã spre Palatul de Justitie. Ne judecãm. Suntem la Curtea de Apel, Sectia a II-a. Prezideazã dl. Ernest Ceaur Aslan. Aceiasi apãrãtori îsi fac datoria, combãtând cu acelasi succes teza procurorului Gicã Ionescu, care depãseste rechizitoriul sãu, prin iesiri insultãtoare si pline de urã. Pronun tarea se amânã câteva zile. Înapoi la Vãcãresti. Asteptãm. Rechemati, ni se comunicã o nouã achitare, cu unanimitate.

Suntem eliberati dupã 87 zile de închisoare. Suntem gãsiti nevinovati. Oare cine va pedepsi pe insultãtorii nostri? Oare cine ne va rãzbuna toate nedreptãtile, loviturile si toate suferintele îndurate?

Dar procurorul face recurs. Mai târziu se judecã si acesta la Casatie. Suntem din nou achitati, cu unanimitate.

***

Iatã-ne cu douã hotãrâri: una a d-lui Mihalache, prin care „Legiunea Arhanghelului Mihail" si „Garda de Fier" sunt dizolvate ca organizatii subversive si periculoase pentru existenta statului român, alta a întregii justitii românesti: Tribunal, Curte de Apel si Casatie, în **unanimitate**, dupã care, tinerii acestia n-au nici o vinã,Legiunea si Garda nu sunt periculoase întru nimic, nici ordinii publice, nici Sigurantei Statului. Cu toate acestea, sediile noastre rãmân sigilate pe mai departe. Jidãnimea, care a fost din nou înfrântã, tace si pregãteste din umbrã alte minciuni, alte atacuri, alte infamii.

Doamne! Doamne! Cum nu vede neamul acesta cã noi, copiii lui, suntem lãsati pradã loviturilor dusmane care curg asupra noastrã, una dupã alta!

Doamne! Doamne! Oare când se va trezi el si va întelege toatã urgisirea si cabala îndreptatã contra lui, cu vrãjmãsie, pentru a-l adormi si rãpune!

MISCAREA LEGIONARÃ ÎN PRIMELE ALEGERI

IUNIE 1931

În aprilie cade guvernul national-tãrãnesc. Vine guvernul Iorga-Argetoianu. Legiunea fiind dizolvatã, îmi înscriu miscarea la comisia electoralã centralã sub o nouã denumire: „Gruparea Corneliu Z. Codreanu", alegându-mi semn electoral:

Noua denumire, se întelege, nu prinde în mase. Popor, presã, dusmani, guvern, tot „Garda de Fier" continuã a-i zice. Sã luãm parte la alegeri. Sã nu ni mai spunã cã de ce nu ne punem în rând cu lumea, de ce nu uzãm de cãile legale. La 1 iunie sunt alegerile. Cu mari sfortãri materiale, cu împrumuturi, reusim sã ne punem candidaturi în judete. Începe propaganda. Cea mai legalã si cea mai delicatã. În judetele în care candideazã Ministrul de Rãzboi si Primul Ministru al tãrii, noi nu candidãm. Pentru acest motiv, din putinul cât avem, rupem Focsanii si Rãdãutii. În schimb, asupra noastrã se reped: guvern, autoritãti, bãtãusi. Ni se opreste propaganda. La urmã ni se mai furã si din voturi. Totusi, obtinem, dupã o luptã grea, 34.000 de voturi. Se prezintã pe linia întâia Cahulul cu aproape 5.000 de voturi, Turda cu 4.000, Covurluiul cu cele trei sectii: Beresti, Gãnesti, Oancea cu aproape 4.000, Ismail cu 6.000 etc. De al15 decembrie 1929, de când am plecat la prima întrunire la Beresti si pânã acum, în iunie 1931, am dus-o într-o luptã si închisoare continuã. Pe acasã nu stiu dacã, adunând zi cu zi, am stat douã luni.

LUPTA DE LA NEAMT

31 AUGUST 1931

Dupã 20 de zile, aflu cã s-a declarat vacant un loc de parlamentar la jud. Neamt si cã în curând vor fi alegeri. Studiez situatia si iau hotãrârea de a intra în luptã. Avusesem în acest judet, la alegerile trecute, 1.200 de voturi. Acum se prezentau în alegeri liberalii, national-tãrãnistii în cartel cu averescanii, georgistii etc. Presa voia sã dea o semnificatie deosebitã acestor alegeri, pentru cã lupta va fi încordatã si rezultatul ei va fi succesiunea la guvern. Se observã concentrãri de forte. Lumea începe a face chiar pronosticuri. Unii dau victoria liberalilor, altii national-tãrãnistilor. În toiul luptei, unii vor face pariuri. Se înteleg de la sine, cã de noi nici nu se vorbea. Pe capul nostru nu se gândea nimeni sã punã pariuri.

La 25 iulie, dau si eu ordin de concentrare. Dar noi suntem sleiti. Nu avem nici cu ce plãti lista. Ne ajutã familia Iesanu pentru plata listei si tipãrirea de manifeste. Pe la 30 iulie, sunt în Piatra Neamt si astept sosirea echipelor. Vine fiecare cum poate. Pe jos, cu trenul, cu cãruta. Acum încep sã intre mai în serios în luptã elementele crescute în frãtii, care formeazã echipe sub comanda legionarilor mai vechi. Dupã hartã, dau fiecãrei echipe câte un sector. Numãrul luptãtorilor nostri se ridicã la un total de 100. Ei pleacã pe jos, cu o credintã nesfârsitã, desi nu cunosc pe nimeni si nu stiu nici ce vor mânca, nici unde vor dormi. Dumnezeu le va purta de grijã, iar nevoia îi va învãta. La Brosteni pleacã echipa Bãnicã, profesor Matei, Cosma, la care se vor adãuga câmpulungenii; la Rãpciuni, echipa tocu; la Bicaz, echipa Crânganu; la Tg. Neamt, Victor Silaghi, Jorjoaia, Stelescu; la Bãltãtesti, Banea, Ventonic, Ifrim, Mihail David; la Roznov, Popovici; la Buhusi, Pãduraru cu Romascanii, Hristache Solomon si inginerul Blãnaru; la Crãcãoani, Doru Belimace si Rãtoiu; la Rãzboeni, Valeriu Stefãnescu, familia Mihai Crãciun si Stelian Teodorescu. Alãturi de acestia, prof. Ion Z. Codreanu tinea întruniri în diverse puncte ale judetului. Pe alocuri erau si cuiburi de legionari sub conducerea urmãtorilor: Herghelegiu, Tãrâtã, Platon, Loghin, David, Nutã, Mihai Bicleanu, Ungureanu, Olaru V. Ambrozie, Macovei etc.

Echipele au început sã munceascã pe la oameni cu ziua pentru a cãpãta de mâncare. În scurt timp, ele au început sã fie iubite de tãrani. National-tãrãnistii au venit cu masini multe. Numai din partea lor sosesc în judet si pleacã în propagandã sapte fosti ministri. De asemenea, de la liberali. Din toate categoriile sociale, preotii se poartã cel mai slab. În judetele unde se strâmbã crucile de pe biserici, în fata stãpânirii politicianiste, atee si jidãnite, într-o luptã în care eram singurii care veneam în numele crucii, cu pieptul deschis în fata monstrului pãgân, preotii din judet, cu o exceptie de vreo 3-4, au fost în contra noastrã. În ultima sãptãmânã, trebuia sã-mi organizez fortele în vederea bãtãliei finale. Aveam acum 6 sectii puternice si 10 slabe. În discutia pe care am avut-o cu sefii de echipe, acestia sustineau cã odatã ce avem 6 sectii puternice, putem sã ne ridicãm echipele de acolo si sã le întãrim pe cele slabe.

Era o pãrere gresitã care ne putea duce la pierderea bãtãliei. Am procedat exact contrar, concentrând forte în punctele mele puternice; iar la celelalte lãsând numai mici echipe de hãrtuialã. Adversarii, toti s-au grupat gresit. Ei s-au concentrat în punctele tari ale mele. Încât noi am dat bãtãlia în punctele noastre cele mai tari, iar ei în punctelelor cele mai slabe. Au fost nimiciti. Eu am luat în aceste 6 puncte câte 1.000 de voturi de sectie, iar ei câte 200, maximum 300. În acelasi timp, sectiile lor tari, rãmânând fãrã bunã apãrare, au fost înjumãtãtite de echipele noastre. În ziua de votare, începând de dimineatã, am strãbãtut cu o masinã puternicã, însotit de Totu, 15 sectii devotare din 16. Noaptea, laora 12, s-a aflat rezultatul, într-un mare entuziasm al maselor tãrãnesti si al echipelor de legionari si într-o nemaipomenitã deprimare a politicienilor si a jidanilor. Garda: 11.300 voturi; liberalii: 7.000; national-tãrãnistii cu averescanii: 6.000; cei lalti, mult mai putin. Si astfel, în prima luptã, în câmp deschis cu fortele coalizateale politicienilor, legionarii, desi într-un numãr redus si dispunând de mijloace incomparabil mai mici, izbutesc sã câstige victoria, împrãstiind panicã în toti adversarii.

DEMOCRATIA ÎMPOTRIVA NEAMULUI

ÎN PARLAMENT

În urma acestei alegeri, am intrat în Parlament. Singur, în mijlocul unei lumi dusmãnoase. Fãrã experienta acestei vieti parlamentar, fãrã talentul oratoriei democratice, care cuprinde multã frazã goalã, dar pompoasã, strãlucitoare, gesturi pregãtite în oglindã si o bunã dozã de obrãznicie. Însusiri cu care poti strãbate, te poti ridica, dar pe care Dumnezeu n-a vrut sã mi le dea si mie. Probabil, pentru a-mi tãia orice tentatie care m-ar fi îndemnat sã mãînalt prin ele. Nu am depãsit niciodatã, tot timpul cât am stat în Parlament, legile bunei cuviinte si a respectului pentru cei mai bãtrâni, fie chiar cei mai mari adversari ai mei. N-am batjocorit, n-am luat parte la înjurãturi, n-am râs de nimeni si n-am ofensat pe cineva. Asa cã nu m-am putut integra vietii de acolo.Am rãmas un izolat, nu numai datoritã faptului cã eram singur fatã de ceilalti, ci un izolat fatã de viata aceea. Într-o searã târziu, când sedinta era pe sfârsite si bãncile aproape goale, mi s-a dat cuvântul. Am cãutat sã arãt cã tara aceasta este cotropitã de jidãnime. Cã acolo unde este cotropirea cea mai mare, acolo este si cea mai înspãimântãtoare mizerie omeneascã: Maramuresul. Cã începutul existentei jidanilor pe pãmântul nostru, coincide cu începutul mortii românilor. Cã în mãsura în care numãrul lor va creste, noi vom muri. Cã, în sfârsit, conducãtorii natiei românesti, oamenii veacului democratiei si ai partidelor, în aceastã luptã si-au trãdat neamul lor, punându-se în slujba marii finante nationale sau internationale jidãnesti. Arãt cã în portofoliul Bãncii Marmorosch Blank, acest cuib iudaic de uneltire si de corupere, sunt trecuti o bunã parte din oamenii politici, oameni pe care aceastã bancã îi „împrumutase" cu bani: dl. Bra ndsch, subsecretar de stat 111.000 lei; Banca

tãrãneascã a d-lui Davilla 4.677.000; dl. Iunian 407.000 lei; dl. Madgearu 401.000 lei; dl. Filipescu 1.265.000 lei; dl. Rãducanu 3.450.000; Banca Rãducanu 10.000.000 lei; dl. Pangal (seful masoneriei de rit sc otian) 3.800.000 lei; dl. Titulescu 19.000.000 lei. Toti fruntasi ai vietii publice românesti. În afarã de acestia mai sunt si altii. Sunt multi. Sunt toti, dar n-am putut pune mâna pe listã. Fiind întrerupt de unul din ei:

–Sunt bani împrumutati. O sã plãteascã.

Rãspund:

– Or plãti sau nu, nu stiu, dar eu vã spun un singur lucru: existã obligatia pe care o are cineva când împrumutã bani de la o asemenea finantã, de a o satisface când este la guvern, de a o satisface când este în opozitie si, în orice caz, de a nu lovi în ea când trebuie sã fie lovitã.

Citesc apoi o listã din care arãt, fãrã posibilitate de replicã, cum de la rãzboi si pânã acum statul român a fost defraudat cu cca. 50 miliarde lei, sub conducerea democratiei, a prea cinstitei si prea perfectei forme de guvernare a „poporului" prin el însusi. Conducerea „democratiei" având la bazã ideea „controlului" permanent al poporului în care poporul, marele controlor, este prãdat, în timp de 15 ani de guvernare cu fabuloasa sumã de 50 miliarde lei. Fac apoi observatiuni critice asupra democratiei. La urmã formulez 7 cereri:

1. Cer introducere pedepsei cu moartea pentru manipulatorii fraudulosi ai banului public.

Mã întrerupe dl. Ispir, profesor la Facultatea de Teologie:

– D-le Codreanu, d-ta te intitulezi crestin si purtãtor al ideii crestine. Îti aduc aminte cã sustinerea acestei idei este anticrestinã.

Rãspund:

– Domnule Profesor, când este chestiunea sã aleg între moartea tãrii mele si aceea a tâlharului, eu prefer moartea tâlharului. Cred cã sunt mai bun crestin dacã nu voi permite tâlharului sã-mi ducã tara le pieire.

2. Cerem revizuirea si confiscarea averilor celor care si-au furat tara.

1.Cerem tragerea la rãspundere penalã a tuturor oamenilor politici care se vor dovedi cã au lucrat în contra tãrii, fie sprijinind afaceri incorecte, fie în alt mod.

2.Cerem împiedicarea pe viitor a oamenilor politici de a mai face parte din consiliile de administratie ale diferitelor bãnci sau întreprinderi.

3.Cerem alungarea cetelor de exploatatori nemilosi care au venit pe pãmântul acesta sã exploateze bogãtiile solului si munca bratelor noastre.

4.Cerem declararea teritoriului României ca proprietatea inalienabilã si imprescriptibilã a neamului românesc.

5.Cerem trimiterea la muncã a tuturor agentilor electorali si stabilirea unui comandament unic, cãruia sã i se supunã, într-u singur gând, toatã suflarea româneascã.

***

Acestea sunt cele dintâi încercãri de formulare publicã a câtorva mãsuri politice pe care el socoteam mai urgente. Ele nu sunt rodul unei cugetãri îndelungate, a unei frãmântãri ideologice, ci rezultatul unor gânduri momentane asupra a ceea ce are nevoie neamul românesc, acum, imediat.

Peste 6 luni au apãrut câteva miscãri destul de populare, având în program numai cele trei puncte initiale: 1. Pedeapsa cu moartea, 2. Revizuirea averilor, 3. Oprirea oamenilor politici de a intra în consilii – ceea ce înseamnã cã le-au mai observat si altii ca necesare.

CÂTEVA OBSERVATIUNI ASUPRA DEMOCRATIEI

Voiesc ca în paginile ce urmeazã sã fac câteva însemnãri trase din experienta zilnicã în asa fel încât sã poatã fi întelese de orice legionar tânãr sau muncitor.

Trãim în hainele, în formele democratiei. Sunt oare bune? Încã nu stim. Un lucru însã îl vedem. Îl stim precis. Cã o parte din natiunile cele mai mari si mai civilizate din Europa au aruncat aceste haine si s-au îmbrãcat în altele noi. Oare sã le fi aruncat de bune? Alte natiuni fac toate sfortãrile sã le arunce si sã le schimbe si ele. De ce? Sã fi înnebunit oare toate natiunile? Si sã fi rãmas numai politicienii românicei mai întelepti oameni din lume? Pare cã nu-mi vine sã cred. Cei ce le-au schimbat sau cei ce vor sã le schimbe, desigur cã vor fi având fiecare motivele lor.

Dar de ce sã ne ocupãm noi de motivele altora? Sã ne ocupãm mai bine de motivele care ne-ar face pe noi, românii, sã ne schimbãm aceste haine ale democratiei. Dacã nu avem motive, dacã pentru noi sunt bune, atunci noi le pãstrãm, chiar dacã toatã Europa le-ar arunca. Iatã însã cã nici pentru noi nu sunt bune, pentru cã:

1. Democratia sfarmã unitatea neamului românesc, împrãstiindu-l în partide, învrãjbindu-l si expunându-l dezbinat în fata blocului unit al puterii iudaice, într-un moment greu al istoriei sale. Numai acest argument este atât de grav pentru existenta noastrã, încât ar fi un suficient motiv ca aceastã democratie sã fie schimbatã, cu orice ne-ar putea garanta unitatea, deci viata. Cãci dezbinarea noastrã înseamnã moartea.

2. Democratia transformã milioanele de jidani în cetãteni români.

Fãcându-i egali cu românii. Dându-le aceleasi drepturi în stat. Egalitate? Pe ce bazã? Noi suntem aici de mii de ani. Cu plugul si cu arma. Cu munca si cu sângele nostru. De unde egalitate cu cel ce de abia de 100, de 10 sau de 5 ani, aici? Privind trecutul, noi am creat statul acesta. Privind vi itorul, noi românii, avem rãspunderea istoricã întreagã a existentei României Mari. Ei n-au nici una. Ce rãspundere pot avea jidanii în fata istoriei pentru disparitia statului român?
Prin urmare: nici egalitate în muncã, jertfã si luptã la crearea statului si nici egalitate de rãspundere pentru viitorul lui. Egalitate? Dupã o veche maximã, egalitate înseamnã a trata inegal lucrurile inegale. Pe ca bazã cer jidanii tratament egal, drepturi politice egale cu ale românilor?

3. Democratia este incapabilã de continuitate în efort.

Pentru cã împãrtitã în partide care guverneazã, câte un an, doi sau trei, este incapabilã de a concepe si realiza un plan de lungã duratã.Un partid anuleazã planurile si eforturile celuilalt. Ce s-a conceput si clãdit de unul azi, se dãrâmã în ziua urmãtore de altul. Într-o tarã în care este nevoie de constructie, al cãrei moment istoric este însãsi constructia, acest dezavantaj al democratiei este o primejdie. Ca într-o gospodãrie în care s-ar schimba în fiecare an stãpânii, venind fiecare cu alte planuri, stricând ce au fãcut unii si apucându-se de alte lucruri care si ele sã fie stricate de cei ce vor veni mâine.

4. Democratia pune în imposibilitate pe omul politic de a-si face datoria cãtre neam.

Omul politic de cea mai mare bu nãvointã devine în democratie sclavul partizanilor sãi, întrucât, ori le satisface poftele personale, ori acestia îi distrug gruparea. Omul politic trãieste sub tirania si permanenta amenintare a agentului electoral. El e pus în situatia de a alege: ori desfiintarea muncii sale de o viatã, ori satisfacerea partizanilor. Si atunci omul politic le satisface poftele. Dar nu din buzunarul sãu, ci din buzunarultãrii. Creazã posturi, functii, misiuni, comisiuni, sinecure, toate puse în sarcina bugetului tãrii,care apasã tot mai mult pe spinarea, din ce în ce mai istovitã, a poporului.

5. Democratia este incapabilã de autoritate. Pentru cã îi lipseste puterea sanctiunii. Un partid nu ia mãsuri în contra partizanilor lui, trãind din afaceri scandaloase de milioan e, din hotie si pradã, de fricã sã nu-i piardã. Nici împotriva adversarilor, defrica acestora sã nu-i demaste propriile afaceri si incorectitudini.

6. Democratia este în slujba marii finante. Din cauza sistemului costisitor si a concurentei dintre diferite grupãri, democratia cere sã fie alimentatã cu bani multi. Ca o consecintã fireascã ajunge sluga marii finante internationale jidãnesti care o subjugã, plãtind-o.
În modul acesta soarta unui neam este datã pe mâna unei caste de bancheri.

ELECTIUNE, SELECTIUNE SI EREDITATE

Poporul nu se conduce dupã vointa lui: democratia. Nici dupã vointa unei persoane: dictatura. Ci dupã legi . Nu e vorba de legile fãcute de oameni.
Sunt norme, legi naturale de viatã si norme, legi naturale de moarte. Legile vietii si legile mortii. O natiune merge la viatã sau la moarte dupã cum respectã pe una sau pe alta din aceste legi.

*

Rãmâne un lucru de stabilit. Cine, din mijlocul unei natiuni, poate întelege sau intui aceste norme? Poporul? Multimea? Cred cã i se cere prea mult. Multime nu întelege nici alte legi mai mãrunte. Nu numai cã nu le poate prinde ea din vãzduh, dar trebuie sã i se explice multã vreme, sã i se repete în mod insistent, sã fie chiar pedepsitã, pentru a le putea întelege.
Iatã câteva legi imediat necesare vietii ei, pe care le întelege cu greu: cã în caz de boalã infectioasã, trebuie izolarea bolnavului si dezinfectie generalã; cã în casã e nevoie sã intre soarele, deci trebuie ferestre mari; cã vitele, dacã sunt îngrijite si hrãnite mai bine, dau mai mult pentru hrana omului etc.
Dacã multimea nu poate întelege sau întelege cu greu câteva legi imediat necesare vietii ei, cum îsi poate imagina cineva cã multimea, care în democratie trebuie sã se conducã pe ea, va putea întelege cele mai dificile legi naturale, va putea intui cele mai fine si mai imperceptibile norme de conducere omeneascã, norme care o depãsesc pe ea, viata ei, necesitãtile vietii ei, care nu i se aplicã direct ei, ci care se aplicã unei entitãti superioare ei: natiunea?
Dacã pentru a face cineva pâine trebuie sã fie specializat, dacã pentru a face ghete, pentru a face pluguri, pentru a face agriculturã, pentru a conduce un tramvai, trebuie specializare; pentru cea mai grea conducere, aceea a unei natiuni, nu trebuie o specializare? Nu trebui esc anumite însusiri?

Concluzia: un popor nu se conduce prin el însusi, ci prin elita lui. Adicã prin acea categorie de oameni nãscuti din sânul sãu cu anumite aptitudini si specialitãti.

Dupã cum albinele îsi cresc „regina", tot astfel un popor trebuie sã-si creascã elita lui. La fel multimea, în nevoile ei, apeleazã la elita ei, la înteleptii satului.

*

Cine alege aceastã elitã? Multimea?

Pentru orice „idei" sau pentru orice candidat la guvernare, se pot capta oameni. Se pot câstiga voturi. De aceea, nu depinde de întelegerea de cãtre popor a acelor „idei", „legi" sau „oameni", ci de cu totul altceva: de mãiestria oamenilor în a capta bunãvointa multimii.

Multimea e cea mai capricioasã si cea mai nestabilã în pãreri. De la rãzboi încoace aceeasi multime a fost rând pe rând: averescanã, liberalã, nationalistã, national-tãrãnistã, iorghistã etc. Ridicând în slavã pe fiecare, ca dupã un an sã-l scuipe, recunoscându-si prin aceasta propria greseală, rãtãcire si incapacitate. Criteriul ei de alegere este: „Sã ma i încercãm si pe altii". Deci alegerea se face nu dupã studiere si cunoastere, ci la noroc si la întâmplare.

Douã idei contrarii. Una cuprinde adevãrul si cealaltã minciuna. Se cautã adevãrul. Adevãrul nu poate fi decât unul. Se pune la vot. Una întruneste 10.000 de voturi, alta 10.050. Este oare posibil ca 50 de voturi în plus sau în minus sã determine adevãrul sau sã-l nege? Adevãrul nu depinde nici de majoritate, nici de minoritate, el îsi are legile sale si triumfã, dupã cum s-a vãzut, împotriva tuturormajoritãtilor, chiar zdrobitoare.

Gãsirea adevãrului nu poate fi încredintatã majoritãtilor, dupã cum în geometrie teoria lui Pitagora nu are a fi pusã la votul multimii, pentru ca aceasta sã-i hotãrascã adevãrul sau sã i-l nege. Si dupã cum chimistul, care voieste sã obtinã amoniac, nu are a se adresa multimii pentru a decide prin votul ei cantitãtile de azot si de hidrogen. Si dupã cum un agronom, care a studiat ani de zile agricultura si legile ei, nu are a se prezenta dupã aceea la vot în fata unei mul timi spre a se convinge, prin rezultatul votului, de valoarea lor.

*

Poate poporul sã-si aleagã elita? De ce nu-si aleg atunci soldatii pe cel mai bun general? Pentru ca sã poatã alege, acest juriu colectiv, ar trebui sã cunoascã bine:

a.Legile strategie, tacticii, organizării etc.
b.Întrucât persoana X se conformează prin aptitudinisi stiintă acestor legi.

Fără aceste cunostinte nu poate nimeni să aleagă.

Multimea, dacă voieste să-si aleagă elita, este neapărat necesar să cunoască legile de conducere ale organismului national si întrucât candidatii se conformează prin aptitudini si stiintă acestor legi.

Multimea însă nu poate cunoaste nici aceste legi si nici oamenii. Iată de ce credem că o elită nu poate fi aleasă de multime.

A încerca alegerea acestei elite, este ca si cum am avea pretentia de a determina, prin vot si majorităti, poetii din sânul unei natii, scriitorii, mecanicii, aviatorii sau atletii.

Democratia, asadar bazată pe principiul electiunii, alegându-si ea elita, săvârseste o fundamentală eroare din care decurge întreaga stare de nenorocire, turburare si mizerie a satelor. Ne găsim la un punct capital. Deoarece de la această eroare de conceptia democratică pleacă, am putea spune, toate celelalte erori.

Multimile fiind chemate să-si leagă elita,acestea nu numai că nu sunt în stare să-si descopere si să-si aleagă elita, dar mai mult, aleg afară de mici exceptii, tot ce este mai rău în sânul unei natiuni.

Deci nu numai că democratia înlătură elita natională, dar o înlocuieste cu ce este mai rău în mijlocul natiei. Democratia va alege: pe oameni fără nici un fel de scrupul, deci fără morală. Pe cei care vor plăti mai bine, deci pe cei cu mai multă putere de coruptie. Pe scamatori, sarlatani, demagogi, care vor iesi mai bine la concursul de scamatorie , sarlatanie, demagogie, din timpul perioadei electorale. Printre ei se vor strecura si câtiva oameni de treabă, oameni politici chiar, de bună credintă. Vor fi sclavii celor dintâi.

Adevărata elită a unei natii va fi înfrântă, înlăturată, pentru că ea va refuza să concureze pe aceste teme. Ea se va retrage si va sta ascunsă. De aici, consecinte funeste pentru stat.

Când un stat este condus de o asa zisă „elită", formată din tot ce are el mai rău, mai nesănătos, mai stricat, este oare admisibil ca cineva să se mai întrebe de ce statul se ruinează?

Iată cauza tuturor celorlalte rele: imoralitate, coruptie, desfrâu, în toată tara, jaf si pradă în averea statului, exploatare până la sânge a poporului, sărăcie si mizerie în casele acestuia, lipsa simtului de împlinire a datoriilor în toate functiile, dezordine si dezorganizare în stat, năvala străinilor cu bani din toate părtile, ca la magazinele căzute în faliment, care-si desfac mărfurile pe nimic. tara se vinde la licitatie: „Care dă mai mult?" Până în cele din urmă, aici ne va duce democratia.

În România, de la război încoace în special, democratia ne-a creat, prin acest sistem de alegeri, o „elită natională" de româno-jidani, având la bază: nu vitejie, nici iubire

de tarã, nici jertfã, ci vânzarea de tarã, satisfacerea interesului personal, mita, traficul de influentã, îmbogãtirea prin exploatare si furt, hotia, lasitatea, adicã doborârea adversarului prin intrigã.

Aceastã „elitã nationalã" dacã va continua sã ne conducã va duce la desfiintarea statului national român.

Deci, în ultimã analizã, problema care se pune astãzi poporului român si de care depind toate celelalte, este înlocuirea acestei elite cu o elitã nationalã, având la bazã: virtutea, iubirea si jertfa pentru tarã, dreptatea si dragostea pentru popor, cinstea, munca, ordinea, disciplina, mijloacele loiale si onoarea.

**

Cine sã facã aceastã înlocuire? Cine sã fixeze noua elitã la locul ei? Rãspund: oricine în afarã de multime. Admit oricare alt sistem în afara „democratiei", care vãd cã mã omoarã sigur pe mine, poporul român.

Noua elitã româneascã si orice elitã din lume trebuie sã aibã la bazã principiul selectiunii sociale. Adicã în mod natural se selectioneazã din corpul natiunii, adicã din marea masã sãnãtoasã a tãrãnimii si muncitorimii, permanent legatã de pãmânt si de tarã, o categorie de oameni cu anumite însusiri, pe care apoi si le cultivã. Ea devine elita nationalã. Aceasta trebuie sã conducã o natiune.

*

Când poate fi sau când trebuie consultatã o multime? În fata marilor hotãrâri care o angajeazã. Pentru a-si spune cuvântul, dacã poate, dacã nu poate, dacã e pregãtitã sufleteste sau nu. I se aratã cãrarea si i se cere sã rãspundã dacã se simte în stare sã meargã pe ea. Este consultatã asupra sortii sale. Aceasta înseamnã consultarea popor ului. Nu înseamnã alegerea elitei de cãtre popor.

*

Dar repet întrebarea: cine fixeazã pe fiecare a locul sãu, în cadru elitei si cine cântãreste pe fiecare? Cine constatã selectiunea si dã consacrare membrilor elitei noi? Rãspund: elita precedentã. Aceasta nu alege, nu numeste ci consacrã pe fiecare la locul pe care s-a ridicat singur prin capacitatea si valoarea lui moralã. Consacrarea o face seful elitei, consultându-si elita.

Deci o elitã nationalã, trebuie sã aibã grijã de a-si lãsa o elitã mostenitoare . O elitã înlocuitoare. Dar nu bazatã pe principiul ereditãtii, ci numai pe principiul selectiunii sociale aplicat cu cea mai mare strictete. Principiul ereditãtii nu este suficient în sine.

Dupã principiul selectiunii sociale, primenitã necontenit cu elemente din adâncurile natiei, o elitã se pãstreazã totdeauna viguroasã. Greseala istoricã a fost în aceea cã

acolo unde s-a creat o elitã bazatã pe principiul selectiunii, aceasta a pãrãsit de a doua zi principiul care i-a dat nastere, înlocuindu-l cu prin cipiul ereditãtii si consacrând sistemul nedrept si condamnat al privilegiilor din nastere. Ca o protestare împotriva acestei greseli, pentru înlãturarea unei elite degenerate si pentru abolirea privilegiilor din nastere, s-a nãscut democratia.

Pãrãsirea principiului selectiunii a dus la o elitã falsã si degeneratã, iar aceasta a dus la rãtãcirea democratiei.

***

Principiul selectiunii înlãturã deopotrivã si principiul electiunii si principiul ereditãtii. Ele nu pot sta împreunã. Între ele este un conflict, pentru cã din douã una: ori existã un anumit principiu al selectiunii si atunci nu are ce cãuta pãrerea si votul multimii, ori alegem noi oamenii si atunci nu mai functioneazã selectiunea.

De asemenea, dacã ne servim de selectiunea socialã, nu are ce cãuta ereditatea. Aceste douã principii nu pot merge împreunã decât dacã mostenitorul corespunde legilor selectiunii.

*

Dar dacã o natiune nu are o adevãratã elitã, prima care s-o poatã fixa pe a doua? Rãspund printr-o singurã frazã, care cuprinde un adevãr indiscutabil: În cazul acesta elita se naste din rãzboi cu elita degeneratã sau falsã. Tot pe principiul selectiunii.

***

Asadar, în rezumat, rolul unei elite este:

a.De a conduce o natiune dupã legile vietii unui neam.
b.De a-si lãsa o elitã mostenitoare bazatã nu pe principiul ereditãtii, ci pe acela al selectiunii, cãci ea cunoaste legile vietii si poate judeca întru cât persoanele se conformeazã prin aptitudini si stiintã acestor legi.

Ca un grãdinar care îsi va conduce grãdina sa si va avea grijã ca înainte de a muri sã-si lase mostenitor, înlocuitor. Cãci el este singurul care poate sã spunã cine dintre toti cei cu care lucrat este cel mai bun pentru a-i lua locul si continua opera sa.

Pe ce trebuie sã se întemeieze o elitã:

a.Curãtenia sufleteascã.
b.Capacita tea de muncã si de creatie.
c.Vitejia.

d.Viatã asprã si rãzboire permanentã cu greutãtile asezate în calea neamului.
e.Sãrãcie, adicã renuntarea voluntarã de a acumula averi.
f.Credinta în Dumnezeu.
g.Dragostea.

***

Am fost întrebat dacã activitatea noastrã de pânã acum se aflã pe linia Bisericii Crestine. Rãspund: Facem o mare deosebire între linia pe care mergem noi si linia Bisericii Crestine. Linia Bisericii este cu mii de metri deasupra noastrã. Ea atinge perfectiunea si sublimul. Nu putem coborî aceastã linie pentru a explica faptele noastre.

Noi, prin actiunea noastrã, prin toate faptele si gândurile noastre, tindemcãtre aceastã linie, ne ridicãm spre ea, atât cât ne permite greutatea pãcatelor cãrnii si condamnarea la care am fost sortiti prin pãcatul originar. Rãmâne de vãzut cât am putut, prin sfortãrile noastre pãmântesti, a ne înãlta cãtre aceastã linie.

INDIVID, COLECTIVITATE NATIONALÃ, NATIUNE

„Drepturile omului" nu sunt mãrginite numai de drepturile altui om, ci si de alte drepturi. Pentru cã existã trei entitãti distincte:

1.Individul.
2.Colectivitatea nationalã actualã, adicã totalitatea indivizilor din aceeasi natie, trãind într-un stat, la un moment dat.
3.Natiunea, acea entitate istoricã trãind peste veacuri cu rãdãcinile înfipte în negura vremii si cu un viitor infinit.

O nouã mare eroare a democratiei bazatã pe „drepturile omului" este aceea de a nu recunoaste si a nu se interesa decât de una din aceste trei entitãti: individul . Pe a doua o neglijeazã sau îsi bate joc de ea, iar pe a treia o neagã. Toate trei îsi au drepturile si datoriile lor. Dreptul de a trãi. Si datoria de a nu periclita dreptul la viatã al celorlalte douã. Democratia nu se ocupã decât de asigurarea dreptului individului. De aceea asistãm în democratie la o rãsturnare formidabilã. Individul crede cã poate sã împieteze cu drepturile sale nelimitate asupra drepturilor colectivitãtii întregi, pe care poate sã o încalce si sã o jupoaie. De aceea asistãm, în democratie, la acest tablou sfâsietor, la aceastã anarhie, în care individul nu voieste sã recunoascã nimic deasupra interesului sãu personal. La rândul ei, colectivitatea nationalã are o tendintã permanentã de a sacrifica viitorul – drepturile natiunii – pentru interesele ei prezente.

De aceea asistãm la nemiloasa exploatare sau chiar înstrãinare a pãdurilor, a minelor, a petrolului, uitând cã în urma noastrã sunt sute de generatii românesti, copiii

copiilor nostri, care asteaptã sã trãiascã si ei, ducând mai departe viata neamului. Aceastã rãsturnare, aceastã rupere de raporturi cãreia democratia i-a dat nastere, constituie o adevãratã anarhie, o desfiintare a ordinii naturale si este una din cauzele principale a stãrii de tulburare a societãtii de astãzi. Armonia nu se poate restabili decât prin reîntronarea ordinii naturale. Indiv idul trebuie subordonat entitãtii superioare, colectivitatea nationalã, iar aceasta trebuie subordonatã natiunii. „Drepturile omului" nu mai sunt nemãrginite, ele sunt mãrginite de drepturile colectivitãtii nationale, iar drepturile acesteia sunt mãrginitede drepturile natiunii.

***

În sfârsit, s-ar pãrea cã în democratie cel putin individul, încãrcat de atâtea drepturi, trãieste minunat. În realitate însã – si aici stã tragedia finalã a democratiei – individul nu are nici un drept, cãci ne întrebãm: unde este libertatea întrunirilor, unde este libertatea scrisului, unde este libertatea constiintei. El trãieste sub teroare, tare de asediu, cenzurã, cu mii de arestati si cu oameni ucisi pentru credinta lor, ce pa vremea celor mai tirani conducãtori de popoare. Unde este „dreptul multimii suverane" de a decide soarta sa, când întrunirile sunt interzise, iar de la vot zeci de mii e oameni sunt opriti, maltratati, amenintati cu moartea, omorâti. Veti zice:da, dar acestia vor sã schimbe constitutia, sã restrângã libertãtile, sã întroneze altã formã de stat!

Întreb: poate sustine democratia cã un popor nu e liber si nu-si poate decide singur soarta sa de a-si schimba constitutia, de a-si schimba forma statului, cum vrea el, de a trãi în libertãtile mari sau mici pe care le vrea el?

Aici e tragedia finalã.

În realitate, în democratie omul nu are nici un drept. El însã nu si le-a pierdut nici în folosul colectivitãtii nationale, nici în acela al natiunii, ci în folosul unei caste politico-financiare de bancheri si agenti electorali.

În sfârsit, ultima binefacere pentru individ. Democratia masonicã, printr-o perfidie neasemuitã se transformã în apostol al pãcii pe pãmânt. Dar în acelasi timp proclamã rãzboiul dintre oameni si Dumnezeu. „Pace între oameni" si rãzboire contra lui Dumnezeu.

Perfidia constã în aceea cã întrebuinteazã cuvintele Mântuitorului: „Pace între oameni", transformându-se apoi în apostol al „pãcii", iar pe El condamnându-L siarãtându-L ca vrãjmas al omenirii. Si în fine, perfidia constã în aceea cã prefãcându-se a voi sã apere viata oamenilor, în realitate nu-i duc decât la pierderea vietii. Prefãcându-se cã vor sã-i apere de moartea prin care, nu fac altceva decât ating diavolescul scop, acela de a-i condamna la moarte vesnicã.

NEAMUL

Când zicem neamul românesc, întelegem nu numai pe toti românii trãind pe acelasi teritoriu, având acelasi trecut si acelasi viitor, acelasi port, aceeasi limbã, aceleasi interese prezente.
Când zicem neamul românesc, întelegem: toti românii vii si morti, care au trãit de la începutul istoriei pe acest pãmânt si care vor mai trãi si în viitor.

Neamul cuprinde:

1.Toti românii aflãtori, în prezent, în viatã.
2.Toate sufletele mortilor si mormintele strãmosilor.
3.Toti cei ce se vor naste români.

Un popor ajunge la constiinta de sine când ajunge la constiinta acestui întreg, nu numai la acea a intereselor sale.

Neamul are:

1.Un patrimoniu fizic, biologic:carnea si sângele.
2.Un patrimoniu material : pãmântul tãrii si bogãtiile lui.
3.Un patrimoniu spiritual, care cuprinde:

a.Conceptia lui despre Dumnezeu , lume si viatã. Aceastã conceptie formeazã un domeniu, o proprietate spiritualã. Frontierele acestui domeniu sunt fixate de marginile strãlucirii conceptiei lui. Existã o tarã a spiritului national, tara viziunilor lui, obtinute prin revelatie si prin proprie sfortare.
b.Onoarea luice strãluceste în mãsura în care neamul s-a putut conforma, în existenta sa istoricã, normelor izvorâte din conceptia lui despre Dumnezeu, lume si viatã.
c.Cultura lui:rodul vietii lui, nãscut din propriile sfortãri în domeniul gândirii si artei.Aceastã culturã nu este internationalã. Ea este expresia geniului national, a sângelui. Cultura este internationalã ca strãlucire, dar nationalã ca origine. Fãcea cineva o frumoasã comparatie: si pâinea si grâul pot fiinternationale ca articole de consumatie, dar vor purta pretutindeni pecetea pãmântului în care s-au nãscut.

Toate aceste trei patrimonii îsi au importanta lor. Pe toate un neam trebuie sã si le apere. Dar cea mai mare însemnãtate o are patrimoniul sãu spiritual, pentru cã numai el poartã pecetea eternitãtii, numai el strãbate peste toate veacurile. Grecii antici nu trãiesc prin fizicul lor, oricât de atletic – din el n-a mai rãmas decât cenusã – si nici prin bogãtiile materiale, dacã le-ar fi avut, ci prin cultura lor.
Un neam trãieste în vesnicie prin conceptia, onoare si cultura lui. De aceea conducãtorilor natiilor trebuie sã judece si sã actioneze nu numai dupã interesele fizice sau materiale ale neamului, ci tinând seama de linia lui de onoare istoricã, de interesele eterne. Prin urmare, nu pâine cu orice pret, ci onoare cu orice pret.

TELUL FINAL AL NEAMULUI

Este viata?

Dacã este viata, atunci nu intereseazã mijloacele pe care neamurile le întrebuinteazã spre a si-o asigura. Toate sunt bune, chiar si cele mai rele.

Se pune deci problema: dupã ce se conduc natiile în raport cu alte natiuni? Dupã animalul din ele? Dupã tigrul din ele? Dupã legea pestilor din mare sau a fiarelor din pãdure?

Telul final nu este viata. Ci Învierea. Învierea neamurilo r în numele Mântuitorului Iisus Hristos. Creatia, cultura, nu-i decât un mijloc, nu un scop, cum s-a crezut, pentru a obtine aceastã înviere. Este rodul talentului pe care Dumnezeu l-a sãdit în neamul nostru, de care trebuie sã rãspundem. Va veni o vreme c ând toate neamurile pãmântului von învia, cu toti mortii si cu toti regii si împãratii lor.Având fiecare neam locul sãu înaintea tronului lui Dumnezeu. Acest moment final , „învierea din morti", este telul cel mai înalt si mai sublim cãtre care se poate înãlta un neam.

Neamul este deci o entitate care îsi prelungeste viata si dincolo de pãmânt. Neamurile sunt realitãti si în lumea cealaltã, nu numai pe lumea aceasta.

Sfântul Ioan, povestind ceea ce vede dincolo de pãmânturi, spune:

„Cetatea n-are trebuin tã nici de soare, nici de lunã ca s-o lumineze; cãci o lumineazã slava lui Dumnezeu si luminãtoru lei este mielul. Neamurile vor umblaîn lumina ei si împãratii pãmântului îsi vor aduce slava si cinstea lor în ea.

(Apocalips, 21, 23-34)"

Si în altã parte:

„Cine nu se va teme, Doamne, si cine nu va slãvi numele tãu? Cãci numai Tu esti sfânt si toate neamurile vor veni si se vor închina înaintea Ta, pentru cã judecãtii Tale au fost arãtate.

(Apocalips, 15, 4)"

Nouã, românilor, neamului nostru, ca orisicãrui neam din lume, Dumnezeu ne-a sãdit o misiune. Dumnezeu ne-a hotãrât un destin istoric. Cea dintâi lege pe care un neam trebuie s-o urmeze este aceea de a merge pe linia acestui destin, împlinindu-si misiunea încredintatã. Neamul nostru n-a dezarmat si n-a dezertat de la misiune., oricât de grea si de lungã i-a fost calea Golgotei lui. Si acum ni se ridicã în fatã obstacole înalte ca muntii. Fi-vom noi, oare, generatia debilã si lasã, care sã lãsãm din mâinile noastre, sub presiunea amenintãrilor, linia destinului românesc si sã pãrãsim misiunea noastrã ca neam în lume?

MONARHIA SI LEGILE MONARHIEI

În fruntea neamurilor, deasupra elitei, se aflã monarhia. Resping republica.

În istorie s-au vãzut monarhi buni, foarte buni, slabi sau rãi. Unii s-au bucurat de onoruri si dragostea popoarelor pânã la sfârsitul vietii, altora li s-a tãiat capul. N-au fost, deci, toti monarhii buni. Monarhia însã, a fost totdeauna bunã. Nu trebuie sã se confunde omul cu institutia, trãgându-se concluzii false.

Pot fi preotii rãi, dar pentru aceasta, nu putem trage concluzia cã trebuie sã desfiintãm Biserica si sã ucidem pe Dumnezeu cu pietre.

Sunt, desigur, si monarhi slabi sau rãi, dar nu putem renunta la monarhie.

În agriculturã avem un an bun si un an rãu, sau unul bun si doi rãi; cu toate acestea, lumii nu i-a trecut încã prin gând sã se lase de agriculturã.

***

Un monarh face ce vrea? Atunci, când e mare si când e mic? Când e bun si când e rãu?

Un monarh nu face ce vrea. Un monarh e mic, atunci când face ce vrea si e mare, atunci când face ce trebuie. Existã o linie e vietii neamului. Un monarh e mare si bun, atunci când se mentine pe aceastã linie. E mic sau rãu, în mãsura în care se îndepãrteazã de aceastã linie a vietii neamului sau i se opune. Iatã legea monarhiei. Sunt si alte linii care pot ispiti un monarh: linia intereselor personale, linia intereselor unei clase, linia intereselor unui grup, linia intereselor strãine (dinãuntru sau din afara hotarelor).

El trebuie sã le înlãture pe toate si sã urmeze linia neamului.

Stefan cel Mare, de o jumãtate de mie de ani, strãluceste în istorie si românii nu-l mai uitã, pentru cã s-a confundat perfect cu linia de viatã a neamului.

Regele Ferdinand, împotriva oricãror legãturi si interese, s-a plasat pe linia neamului, a îndurat cu el, a fãcut jertfã alãturi de el, a izbândit cu el. Prin aceasta , el este mare si nemuritor.

LUPTA DE LA TUTOVA

17 APRILIE 1932

Dupã alegerile de la Neamt nu trecuserã decât patru luni si tânãra oaste legionarã a intrat într-o nouã luptã. La începutul lui ianuarie 1932 s-a declarat vacant un loc de deputat la Tutova. Am studiat situatia. Aici, al alegerile generale, avusesem numai 500 de voturi. Judetul era slab; dar era bine încadrat de Covurlui, Cahul si Tecuci, încât puteam sã fac usor deplasãri de legionari.

Mi s-a pãrut cã am putea obtine victoria. M-am gândit la importanta si rãsunetul pe care le-ar avea o nouã biruintã. Douã victorii consecutive a celei mai tinere organizatii împotriva tuturor partidelor politice i-ar fi mãrit considerabil prestigiul în ochii tãrii. Am luat hotãrârea sã candideze tatãl meu, fiindu-mi cel mai necesar în miscare, atât în Parlament cât si în afarã, pentru organizare si propagandã. Alegerile s-au fixat pentru 17 martie.

La 9 ianuarie am lansat un manifest în întreg jud etul. La 10 ianuarie a sosit tatãl meu cu o primã echipã. Au venit apoi echipele din Iasi, Tecuci, Beresti si Cahul.

În primele trei sãptãmâni, rapiditatea si eroismul micilor forte legionare au determinat un curent de simpatie pentru noi în întreg judetul. Pe o iarnã grea, cu zãpezi mari, cu ger, partidele nu se puteau deplasa. Ele asteptau o vreme mai bunã. În acest timp însã, peste dealuri, prin zãpadã pânã la brâu, prin viscol, legionarii strãbãteau din sat în sat.

Pe la începutul lui februarie, luptaa început sã devinã grea. În fata noastrã se ridica coalitia liberalã-tãrãnistã-lupistã-cuzistã cu o înversunare pe care noi nu o mai cunoscusem pânã atunci. Guvernul a trecut la mãsuri de adevãratã teroare. Presa jidoveascã ne atacã cu vehementã.

Simteam nevoia de a mai întãri fortele. Am trimis ultimele rezerve de la Iasi sub comanda lui Totu. Altele nu mai aveam decât la Bucuresti. Cu acestea însã, se punea o problemã grea pentru noi, aceea a transportului. N-aveam bani. Am chemat atunci legionarii si l e-am propus o mãsurã eroicã: sã porneascã pe jos de la Bucuresti la Bârlad, o distantã de aproape 300 km, explicându-le cã cest mars va însemna pentru victorie mai mult decât 100.000 de manifeste. El va constitui, sigur, un mare discurs eroic, adresat de legionari românilor din Tutova.

Legionarii au primit propunerea cu entuziasm. Peste o sãptãmânã o echipã de circa douãzecisicinci, sub comanda lui Stelescu, ajutat de Caratãnase si Doru Belimace, a plecat pe jos de la Bucuresti la Tutova. Dupã un mars greu de 10 zile, prin viscol, au ajuns la Bârlad, primiti cu însufletire de întreaga populatie. Dar prigoana s-a întetit pânã la ultima încordare posibilã. A fost adus în judet colonelul de jandarmi Ignat, cu forta mari, având ordinul din partea ministrului deinterne, dl. Argetoianu, ca legionarii sã fie scosi pe targã din întreg judetul. Mici echipe era imposibil sã mai poatã înainta. Am fãcut atunci douã echipe puternice, sub comanda lui Victor Silaghi si Stelescu, care, sustinându-se una pe alta, sã poatã în ainta pe linia Puesti-Dragomiresti, însotind pe tatãl meu. O altã echipã mai micã am trimis-o în directia Bãcani. Aceste douã directii mai rãmãseserã

nebãtute. Ele constituiau jumãtatea de nord-este a judetului. Sudul, cealaltã jumãtate, fusese bine lucrat ã de tatãl meu, de dl. D. Popescu, seful judetean, de Victor Silaghi, de Teodor Tilea si Ion Antoniu, cu primele echipe.

Cele douã echipe din nord au înaintat, luptând pe un mare viscol, peste 40 km, având si câtiva rãniti, pe tocu si altii. În nordul judetului ele au fost întâmpinate de mari forte de jandarmi. Echipele s-au baricadat atunci în podul unei case pustii, unde au rezistat fãrã foc, hranã si apã timp de 48 de ore. În cele din urmã s-au putut retrage, dupã un mars greu de o noapte, pe care l-auexecutat în conditiuni cu adevãrat eroice si numai datoritã încãpãtânãrii lui Victor Silaghi, care a îmbãrbãtat legionarii zdrobiti de obosealã, de frig si de foame, îndemnându-i sã meargã pânã la ultima rezistentã posibilã. Acest copil orfan, fiul preotul ui român Silaghi din Careii Mari, ucis de unguri la 1918 în conditiuni tragice, a luptat cu adevãratã vitejie.

La sfârsit, echipele acestea au fost înconjurate de forte mari si aduse în Bârlad. Tatãl meu a fost arestat si închis în arestul unui regiment.

Echipa a treia a fost decimatã complet în lupta de la Bãcani. Aici, înainte de a intra în sat, pe înserate, a fost atacatã de un mare numãr de jandarmi. Seful echipei, legionarul Popescu Lascãr, lovit în cap cu arma, a cãzut primul în nesimtire într-un lacde sânge. Ceilalti legionari au refuzat sã se retragã. au atacat cu piepturile goale, fãrã nimic în mânã, încercând sã intre în sat. Rând pe rând, au cãzut toti în nesimtire. Ultimul a atacat singur. A cãzut în genunchi sub lovituri, s-a înãltat, a atacatdin nou. S-a prãbusit alãturi de camarazii lui. Întreaga echipã a cãzut în nesimtire într-un lac de sânge. De acolo au fost târâti prin zãpadã de jandarmi distantã de doi kilometri, pânã la postul din sat. La ora 1 noaptea, un cãlãret a adus vestea în Bâr lad a celor întâmplate seara la Bãcani. Echipa de ieseni, sub conducerea lui Totu, care sosise la 12 noaptea la Bârlad, a pornit imediat pe jos, în ajutorul camarazilor rãniti. Dupã o luptã de la ora 3 jumãtate la 5 dimineata, în care timp jandarmii au tras toate cartusele pe care le aveau, legionarii au ocupat postul de jandarmi, gãsind înãuntru încã în nesimtire, trântiti la pãmânt, pe legionarii cãzuti în lupta de Bãcani. Ei i-au ridicat si transportat la spitalul din Bârlad.

***

Lucrurile n-au rãmas însã aici. Jidãnimea a pornit o uriasã campanie de presã, atacându-ne cu un cinism si o nedreptate revoltãtoare. Un val de minciuni, insulte, calomnii s-a abãtut asupra noastrã. Toate grupãrile politice se coalizaserã spre a ne scoate din luptã.

A DOUA DIZOLVARE A GÃRZII

MARTIE 1932

Izbiti de jandarmi, atacati de presa jidovească, peste capul nostru cade o nouã dizolvare a Gãrzii, hotãrâre datã printr-o simplã decizie ministerialã.

Desi ne gãseam în cadrul celei mai perfecte legalitãti, guvernul Iorga-Argetoianu, cãlcând Constitutia si legile, ne dizolvã în mod arbitrar. Sediile din nou au fost ocupate si sigilate. Tipografia de la Iasi închisã. Atacati de presã, suntem pusi în imposibilitate de a ne apãra, toate publicatiile noastre fiind suspendate. În Parlament încerc sã vorbesc, dar sunt împiedicat de zgomotele majoritãtii, care nu-mi permite sã mã apãr.

Candidatura totusi n-au putut-o opri.

Echipa de la Bucuresti a fost evacuatã. Rând pe rând si celelalte. Echipa iesenilor, în numãr de 30, sub conducerea lui Totu, fiind dusã la garã pentru aceeasi operatie de evacuare, rupe cordoanele si ocupã sala de asteptare, unde se baricadează si rezistă 24 de ore, pânã când este atacatã cu gaze. Pânã la sfârsit însã, este suitã în tren si evacuatã.

În oras nu mai rãmân decât Ibrãileanu, Nutu, Esanu si tatãl meu arestat. Prigoana începe asupra satelor. tãrani, învãtãtori si preoti, sunt arestati si bãtuti; casele lor cãlcate. alegerile se amânã cu o lunã, pentru 17 aprilie.

Tatãl meu este eliberat. Intervin în luptã, prezentându-se în oras, bãtrânii, în frunte cu Hristache Solomon, Cornel Cambureanu, Ventonic, Ifrim, Pr. Isihie, Peceli, Potolea etc. Îi împart pe la diferite sectiuni. Se strecoarã noaptea, fiecare la postul sãu. Echipele din judetele vecine pãtrund d in nou în Tutova prin diferite puncte. Echipa Gh. Costea trece Bârladul, prin apã pânã la gât, toate intrãrile fiind pãzite. Ea se prezintã udã la sectiile de votare.

În dimineata de 17 aprilie începe votarea. Continuã ziua si noaptea. La 18 aprilie, ora 5 dimineata, se anuntã victoria legionarã: 5.600 voturi; liberalii: 5.200; tãrãnistii: 4.000; celelalte grupãri: sub 2.000; cuzistii: 500 voturi.

Aceastã a doua biruintã legionarã, în contra coalitiei tuturor politicienilor români, obtinutã prin îndârjirea si vointa de fier a legionarilor, prin eroismul si sângele lor, înfruntând obstacole, insulte, lovituri si prigoniri, a stârnit un entuziasm de nedescris în toatã tara.

NOI ALEGERI GENERALE

IULIE 1932

Tatãl meu a fost validat în ultima zi a sesiunii parlamentare. Odihna noastrã n-a durat decât o sãptãmânã, deoarece guvernul Iorga a cãzut. S-a constituit un guvern national-tãrãnist în frunte cu dl. Vaida.

Intrãm într-o nouã luptã, sleiti de puteri fiziceste si materialiceste. Suntem în iunie 1932. De la 15 decembrie 1929, suntem într-o luptã permanentã: decembrie 1929 – aprilie 1930, campaniile din Covurlui, Cahul, Turda, Tecuci. Vara lui 1930, pregãtire asi interzicerea marsului în Basarabia. Sunt închis pânã în toamnã. În octombrie si noiembrie suntem înMaramures. Iarna lui 1931 ne gãseste în închisoare. Primãvara lui 1931, luptã în alegerile generale. Vara lui 1931, alegerile de la Neamt.Iarna lui 1932, alegerile de la Tutova. Iar acum intrãm din nou în alegeri generale.

Cu toate aceste lupte, am con tinuat organizarea si în restul tãrii. Anul trecut avusesem liste în 17 judete, acum aveam în 36.

Toate partidele încep aceleasi certuri pline de intrigi pentru fixarea cadidaturilor. Ele au tinut o sãptãmânã. Eu fixez singur, într-o singurã noapte, toate candidaturile în 36 de judete. Între legionari, nimeni nu se bate pe locuri. Ei cer sã fie pusi ultimii pe listã.

Problema grea este însã problema materialã. O mare parte din judete îsi sustin singure cheltuielile, din contributia legionarilor. Altele însã nu pot. Îmi trebuiesc 50.000 lei numai pentru taxe. Umblu nãucit pânã în ultima zi. Încerc la unul, la altul – nimic.

Mã duc la dl. Nichifor Crainic, directorul „Calendarului", crezând cã poate are el. Nici el nu avea. Cu foaia sa, apãrutã de cinci luni, ne sustine lupta, urmãrind pas cu pas vitejia echipelor legionare, dar sprijin material nu ne poate da. În sfârsit, împrumut prin Pihu si Caranica, care, alergând pe la toti macedonenii, gãsesc suma necesarã. Câteva judete le sustin Focsanii cu Hristache Solomon.

Campania începe. O nouã prigoanã se abate asupra noastrã. Rãspânditi pe un front mare, suntem putini si atacati pretutindeni cu violentã. La Tighina sunt rãniti legionarii Savin si Popescu. La Bârlad, zeci de învãtãtori si preoti sunt târâti în beciuri si maltratati din ordinul D-lui Georgescu-Bârlad. La Vaslui, micile echipe sunt rãnite. La podul Iloaiei si în întreg judetul Iasi, la fel.

La Focsani, bãtrânul Hristache Solomon, cu inginerul Blãnaru si alti zece sunt atacati din ordinul avocatului Neagu, de bandele înarmate ale national-tãrãnistilor, în comuna Vulturul. Cad legionarii la pãmânt, rãniti de ciomege si de cutite. Rãmâne în picioare singur, ca un munte, Hristache Solomon, de obrazul cãruia nu se atinsese nimeni pânã atunci. Se apãrã cuîndârjire, dar pânã la urmã, cade în mijlocul drumului, rãpus de

lovituri. Acolo jos, este bãtut cu ciomegele în cap de fiarele acestea care fãceau necontenit caz, pe atunci ca si acum, de legalitate, mijloace civilizate, libertate etc.

Garda obtine 70.000 de voturi, dublându-si numãrul fatã de anul trecut. Se prezintã cel mai bine judetele Cahul si Neamt, Covurlui si Tutova unde candidase tatãl meu. Apoi vin: Câmpulung cu Mota, Turda, Focsani, Ismail, Tighina. Avem dreptul la cinci locuri. Urmeazã optãrile . Eu rãmân la Cahul, pentru a intra în Parlament Nutu Esanu. Hotãrãsc ca tatãl meu sã rãmânã la Bârlad, pentru a lãsa sã intre în Parlament, Stelescu, care are numai 25 de ani si e student. Voiam sã dau tineretului o încurajare si un imbold.

Încrederea si dragostea pe care i le-am arãtat nu mi-au fost însã rãsplãtite.

PENTRU A DOUA OARÃ ÎN PARLAMENT

Tot timpul, în Parlament, am luptat contra guvernului si a mãsurilor sale pe care eu le-am socotit contra intereselor neamului românesc, cum am luptat de altfel si împotriva celorlalte guverne, care s-au perindat la cârma statului.De la toate aceste guverne, tara aceasta nu avea nimic de asteptat. Nimic din viitorul sãnãtos al acestui neam nu se fãurea acolo. Toate mãsurile si legile nu erau decât niste pale ative, care sã lungeascã de azi pe mâine existenta amarã si tristã a tãrii.

Când la Grivita au fost împuscati muncitorii români, din ordinul Ministerului de Interne, scârbit pânã în adâncul inimii de atitudinea comunizantilor din Partidul National-tãrãnesc, care aplaudau mãsura guvernului, m-am ridicat la tribunã si am simtit de a mea datorie sã vorbesc dupã cum urmeazã:

„E rãu cã nenorocitii de muncitori au iesit în stradã, dar e mai rãu si de ei si de neamul nostru, dacã în fata nedreptãtii strigãtoare la cer, n-ar iesi, ci si-ar pleca capul resemnati în jug, lãsând tara pe mâna unor politicieni exploatatori.
……………………………

Dl. Corneliu I. Zelea Codreanu: D-le presedinte, d-lor deputati, în numele grupãrii din care fac parte cer ca, alãturi de ancheta pe care este normal sã o facã autoritãtile în drept, sã se facã si o anchetã parlamentarã, compusã din reprezentanti ai diferitelor grupãri politice din acest Parlament. Cer acest lucru, pentru cã mã îndoiesc de exactitatea afirmatiunilor fãcute de d-l Ministru de Interne; mã îndoiesc pentru un motiv bine determinat. La 24 ianuarie, atunci când studentimea românã, nationalistã si crestinã, mergea sã depunã o cruce la mormântul eroului necunoscut, Siguranta Statului a dat informatia, într-o foaie din capitalã, cãacea actiune a fost pusã la cale si subventionatã de Moscova.

Dacã tot asa de verosimilã este si informatia pe cared-voastrã o aveti în afacerea de la Grivita, atunci înteleg foarte bine , câtã dreptate aveti ca sã luati mãsuri de asemenea naturã, ca cele pe care le-asi luat ieri si azi. (Aplauze pe bãncile „Gãrzii de Fier" si ale Partidului tãrãnesc Dr. Lupu)

În al doilea rând, tin sã afirm cã mie, ca si tuturor oamenilor de bun simt din aceastã tarã, nu ne este fricã de comunism sau de bolsevism. Nouã ne este fricã de altceva, de faptul cã oamenii de la aceste ateliere nu au ce mânca; le este foame. (Aplauze pe bãncile „Gãrzii de Fier" si ale Partidului tãrãnesc Dr. Lupu)

Unii din acei muncitori au 1.000 lei pe lunã si au 5, 6, 7 copii.

Dl. Dr. N. Lupu:Asa este.

Dl. Corneliu I. Zelea Codreanu: Având cinci, sase, sapte copii, aceastã leafã nu le ajunge nici mãcar pentru pâinea de toate zilele. Mie, în al doilea rând, mi-e fricã si de altceva: de setea de dreptate.

Dl. Dr. N. Lupu: Foarte bine.

Dl. Corneli u I. Zelea Codreanu: Atunci, d-voastrã va trebui sã satisfaceti acestea douã: foamea si setea de dreptate, (Aplauze pe bãncile „Gãrzii de Fier" si ale Partidului tãrãnesc Dr. Lupu) si va fi ordine deplinã în aceastã tarã."

(Sedinta de joi, 16 februarie 1933,

M.O. 41 din 23 februarie 1933)

Una din greutãtile care apasã activitãtile parlamentarului este aceea a miilor de cereri de interventie pe la ministere. Era o adevãratã condamnare a noastrã de cãtre multimea alegãtorilor. Pentru cã, pe de o parte, ne pierdeam întregul nostru timp, umblând toatã ziua pentru rezolvarea acestor petitii. Este periculos pentru viata unei organizatii acest sistem, pentru cã îti paralizeazã întreaga activitate. Pierzi lupta întreagã, trebuie sã renunti la soarta unei natii pent ru ca sã-ti servesti partizanii. De la un timp, am observat cã printre cei ce veneau cu astfel de cereri nu era însã nici un legionar. toti erau, fie milogi de meserie, fie adversari trimisi anume pentru a ne paraliza. Pe de altã parte, acest sistem ne pun ea în situatia penibilã de a merge si a ne ruga la oamenii în contra cãrora luptam. De aceea, personal am refuzat sã fac acest serviciu de interventie. Tot timpul cât am stat în Parlament, n-am cerut nici unui ministru nimic.

O altã categorie o formau aceia care veneau sã ne cearã bani. Din sutele, câti se perindau în fiecare zi, nici unul nu era legionar. Unii erau într-adevãr bolnavi sau cãzuti în vreo nenorocire, altii însã îsi fãcuserã din acest sistem o adevãratã meserie.

În sfârsit, gruparea noastrã era o micã organizatie în devenire, în mars, în luptã permanentã. Aceasta ne cerea, în special mie,necontenitã atentie asupra tuturor miscãrilor adversarului; pretindea descoperirea si pararea planurilor dusmane, cucerirea si organizarea de noi pozitii,cu alte cuvinte, o supraveghere permanentã, de zi si noapte, acâmpului de luptã din întreaga tarã. Înainte de toate venea însã supravegherea educatiei legionare pentru a nu ne vedea transformati pe nesimtite, într-o categorie politicã de infectie moralã, din care sã nu mai putem iesi si în care spiritul legionar sã moarã.

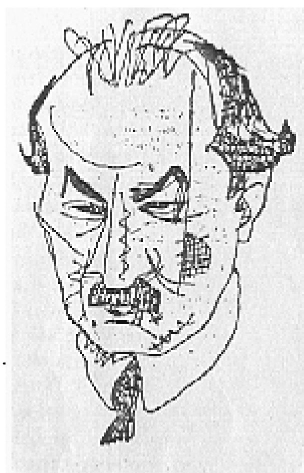
Parlamentul îmi rãpea timpul necesar conducerii.

CUM SE PREZENTA ORGANIZATIA LEGIONARÃ ÎN 1932-1933

În toamna lui 1932 si iarna lui 1933, legionarii au fost lãsati în refacere. Trei ani si jumãtate de lupte trecuserã. Acesti tineri îsi meritau acum odihna.

De aproape doi ani mã stabilisem la Bucuresti. La Iasi, rãmãsese în locul meu Banea, ajutat de Totu, Crânganu, Tascã, Stelian Teodorescu, pentru chestiunile studentesti, tipografie, cãmin etc. Grupul studentesc legionar se mãrise. Cuprindea acum ai mult de jumãtate din numãrul studentilor luptãtori. La Cluj, era un început sãnãtos de organizare cu Bãnicã Dobre, la Cernãuti de asemenea, cu Lauric, se dezvolta bine un început de viatã legionarã, sub îndrumarea spiritualã a profesorului Traian Brãileanu, în jurul cãruia se strâng prof. Toppa si altii. În întreaga Bucovinã, curentul si organizatia legionarã cresteau sub buna si priceputa comandã a vechiului si distinsului nationalist Vasile Iasinschi. La Chisinãu lucrau Tudorache si Sergiu Florescu; la Oradea Mare, Iosif Bozântan.

Tinrii crescuti în Frãtiile de Cruce, se ridicau la Universitate, gata formati.

La Bucuresti apãruse un ziar nationalist de mare curaj si linie superioarã, „Calendarul", sub directia d-lui Nichifor Crainic si cu colaborarea unui mãnunchi de intelectuali, în frunte cu profesorul Dragos Protopopescu. Aceastã foaie tãia,cu bãrbãtie, drum nou si larg în lumea intelectualitãtii românesti, pe linia crestinã si nationa listã. În special articolele D-lui Crainic erau adevãrate lovituri de tun care fãceau ravagii în lumea antiromâneascã.

În miscarea studenteascã a capitalei, legionarii aveau primul loc. La Presedintia centrului era Traina Cotigã cu un comitet legionar.

Înmijlocul tinerilor intelectuali din capitalã se simtea un reviriment. În constiinta lor încep sã se punã marile probleme de viatã ale acestui neam. Un grup talentat, strâns în jurul tinerei reviste „Axa", având în frunte pe Polihroniade, Vojen, Constant,intrã în rândurile legionare. Si alti tineri eminenti ca prof. Vasile Cristescu, Vasile Marin, prof. Vladimir Dumitrescu, ing. Virgil Ionescu, prof. Radu Gyr, avocatul Popov, pictorii Basarab si Zlotescu, toti de mare talent si plini de suflet, lucreazã pe linia ideologicã legionarã.

Macedonenii se apropie tot mai mult de noi printr-un tineret sãnãtos, curat ca lacrima si viteaz. Ne gândim totusi, cã nu e bine ca masa macedonenilor din Cadrilater sã fie încadratã în Gardã, deoarece, abia venitã de peste hotare, am expune-o la prea multe asupriri. Tineretul universitar însã se înroleazã în întregime.

În fruntea tineretului macedonean se gãseau trei elemente de o aleasã culturã: Papanace, Caranica si Sterie Cuimetti.

Cu cei doi dintâi mã sfãtuiam deseori, având amândoi o admirabilã judecatã, pusã în valoare de o curãtenie si sinceritate ireprosabilã, de o mare dragoste si vitejie.

Nu cred, ca de la 1931, sã fi fost o singurã zi în care sã nu mã fi întâlnit cu ei. În acest timp de prigonire, ceasuri întregi discutam împreunã; loviturã dupã loviturã, nedreptate dupã nedreptate, miselie dupã miselie. Fiecare veste despre o nouã schingiuire legionarã, era un cutit împlântat în inimile noastre. Durerea pentru toti legionarii maltratati ne chinuia sufletele si mai ales, imposibilitatea de a întrezãri un mijloc de a capta dreptatea.

Sterie Ciumetti trãieste zi si noapte cu mine. E un tânãr de o mare corectitudine si de o credintã de câine. El devine casierul central al Gãrzii. Toate zilele – câte le va mai avea – nu se va gândi decât la Gardã, nu se va frãmânta si nu va actiona decât pentru Gardã, nu va trãi viata lui decât pentru ea.

În diferite puncte ale tãrii apar elemente de valoare: Dr. Pantelimon, Pãrintele Ionescu Duminicã, Dr. Augustin Bidian la Sibiu, Preotul Georgescu-Edineti, duhovnicul studentimii, vechi luptãtor, Cãpitanul Ciulei la Bacãu, Aristotel Gheorghiu de asemenea vechi, cu comanda la Râmnicu Sãrat; la Brãila, Ion Iliescu, Seitan la

Constanta, Preotul Doarã si Victor Bãrbulescu la Vâlcea, profesorii Vintan, Ghenadie si Duma la Timisoara. Si vechii legionari: profesorii Nicolae Petrascu, Horia Sima, avocatul Iosif Costea, Colhon si altii, care au acum posturi de comandã în diferite pãrti ale tãrii.

Bucurestii se împart în sectoare si începe organizarea. La Verde si Albastru sunt douã elemente de valoare: Nicolae Constantinescu si Doru Belimace. Douã caractere tari: douã minti. Doru Belimace, unul dintre cei mai distinsi studenti a Facultãtii de Litere. Nicolae Constantinescu cu o aleasã culturã economicã, student al Academiei Comerciale. Ambii în curând se vor dovedi a avea impunãtoare calitãti de credintã si vitejie legionarã.

Tot acum se înfiinteazã cel dintâi grad legionar , prin urmãtorul ordin de zi din 10 decembrie 1932:

A) Se înfiinteazã cel dintâi grad superior în ierarhia legionarã purtând denumirea de Comandant legionar.

Având în vedere jertfa, munca, eroismul, credinta, capacitatea si vechimea se înainteazã în grad urmãtorii legionari în ordinea alfabetului:

Banea Ion, doctorand în Medicinã; Belgea Ion; Blãnaru Ion, inginer; Dumitrescu Ion, preot; Ionescu Andrei; Silaghi Victor, avocat; Stelescu Mihail, deputat; Totu Nicolae, student; Traian Cotigã, student; Tãnase Antohi, meserias.

B) Toti legionarii, seria 1927 si 1928, cu legãmântul depus, rãmasi în cadrele active ale Legiunii, se înainteazã în gradul de Comandant legionar ajutor. Semnat: Corneliu Zelea Codreanu

Ceilalti mai în vârstã au fost înaintati în Senatul Legiunii si în Consiliul Superior Legionar.

OFENSIVA CALOMNIILOR

„MISCARE ANARHICÃ SI TERORISTÃ"

Miscarea legionarã creste vãzând cu ochii în special în rândul tineretului din scoli si universitãti si în rândurile tãranilor din toate provinciile românesti. Se dezvoltã mai greu la orase, unde elementul românesc este sau functionar la stat, în imposibilitate de a se manifesta, sau robit economiceste de jidani.

Aceeasi prigoanã surdã, pe care am cunoscut-o de când am deschis lupta în 1922, ne urmãreste crescând, pe noi, pe toti luptãtorii si familiile noastre. Dacã esti tânãr cu studii, nu vei cãpãta niciodatã functiune la stat de cât cu pretul vânzãrii constiintei si credintei tale. Sute de tineri cautã sã fie ademeniti cu bani, promisiuni, onoruri, functiuni. Statul a ajuns o scoalã a trãdãrii, sunt ucisi oamenii de caracter, iar trãda rea este rãsplãtitã din belsug. Dacã esti comerciant român, singur în mijlocul jidovimii si crezi în Legiune, începând de la sergentul de stradã si pânã la primar si prefect, toti îti sunt dusmani. Te urmãresc zi si noapte. Îti pun impozite mari ca jidovil or; contraventiile vor curge una dupã alta, loviturã dupã loviturã, pânã te vor nimici.

Dacã esti tãran, te vor duce, cu mâinile legate, din post în post, pe jos, zeci de kilometri, bãtându-te în fiecare zi, la fiecare sectie de jandarmi. Te vor tine nemâncat câte 4-5 zile, se vor uita pretutindeni ca niste fiare la tine si fiecare îsi va trage peste obraji câte o palmã. Dacã esti muncitor, te vor da afarã ca pe o cârpã, din orice fabricã, din orice întreprindere.

Pentru cã în tara aceasta, un om cu credintele noastre trebuie sã moarã de foame, el si toti copiii lui. Suntem cu totii considerati ca niste dusmani ai neamului si ai tãrii.

Noi nea-m încadrat însã în cea mai perfectã ordine si legalitate. Pentru ca sã nu ni se poatã spune nimic. Dar aceasta nu va avea nici o valoare. Lozinca guvernelor va fi: „Nu vã putem distruge pentru cã nu ati cãlcat legile? Nu-i nimic, le cãlcãm noi si vã distrugem! Nu vreti sã fiti ilegali, suntem noi ilegali" . Încât în modul acesta am intrat într-un sistem cu adevãrat talmudic: pe de o parte, acuzati prin presã si prin toate oficinele politice, de „ilegalitate", iar pe de altã parte, stând în cadru perfect al legii, suntem mãcinati de cele mai odioase si ilegale sisteme, de cãtre toti reprezentantii guvernelor si ai statulu i, aflati în cea mai flagrantã ilegalitate.

Târâti în fata tribunalelor, hotãrâri dupã hotãrâri judecãtoresti în toatã tara confirmã linia de legalitate si ordine a miscãrii. Nici o hotãrâre în contra noastrã. Totusi, argumentul lor de bazã, al politicienilor si al presei jidovesti, rãmâne invariabil: „miscare de dezordine", de „anarhie", de „încãlcare a legilor", „teroristã".

Presa jidoveascã atâtã mereu pe politicieni în contra noastrã, pentru ca acestia sã se repeadã sã ne sfârtece, sã ne desfiinteze.

„ÎN SLUJBA STRÃINILOR"

De un timp, nemaistiind ce sã ne punã în sarcinã, presa jidãneascã ne acuzã cã luãm bani de la Mussolini. Cã facem pe nationalistii, dar cã în realitate scopul nostru este de

a stoarce de bani pe oricine întâlnim în cale. Acum l-am gãsit pe Mussolini si îl stoarcem pe el.

Rând pe rând, aflãm uimiti cã:

„Suntem în slujba ungurilor care se desteaptã";

……………………………..

„Suntem în slujba Moscovei";

……………………………

„Primim bani de la jidani".

Pânã si această acuzare ridicolã nu ne-a fost crutatã. Iatã din ziarul jidãnesc „Politica", din 10 august 1934, un pasaj semnificativ dintr-u articol intitulat: „Max Auschnitt si Garda de Fier":

„Si la noi deci, fenomenul s-a verificat întocmai si este lucru stiut de toatã lumea, cã cea mai însemnatã miscare a fascismului românesc, Garda de Fier, a fost creatã si sustinutã de marii capitalisti. Si aici vine senzatia de loc senzationalã: jidanul Max Auschnitt a sprijinit si finantat direct Garda de Fier. Lucrul acesta l-au afirmat doi oameni destul de seriosi sicu rãspundere, dl. ministru Victor Iamandi si cunoscutul publicist Scarlat Calimachi.

Dupã explicatiile de mai sus, faptul apare ca foarte normal.

Cine nu stie cã si Hitler a fost finantat de marii capitalisti evrei din Germania?"

„SUNTEM ÎN SOLDA HITLERISTILOR"

În ultima vreme, în Germania, a învins Adolf Hitler, în luptã cu hidra iudeo-masonicã din toatã lumea. Poporul german, cu o extraordinarã hotãrâre si unitate, se luptã si pune la pãmânt putere aiudaicã.

Minciunã dupã minciunã, întrebuinteazã jidovii în presa lor, cãutând sã zãpãceascã mintile oamenilor: 1. Adolf Hitler e un zugrav, un prost, un incapabil. Cine se ia dupã el într-o tarã civilizatã ca Germania!?

Dar Adolf Hitler pãseste înainte.

2. Adolf Hitler nu va învinge pentru cã se vor opune comunistii germani.

Dar Adolf Hitler se apropie de putere.

3. Hitlerismul s-a rupt în douã, în trei. Mari nemultumiri în sânul partidului etc.

Dar lui Adolf Hitler nu-i pasã.

4. Adolf Hitler a înnebunit. A plecat în munti etc.

Dar Adolf Hitler e sãnãtossi se apropie tot mai mult de biruintã.

5. Dacã va învinge, de a doua zi e revolutie în Germania. Comunismul va izbucni în revoltã generalã si Hitler va cãdea.

Dar Hitler vine la putere si revolutia visatã de jidani nu are loc. El merge din majoritãti în unanimitãti neîntâlnite în istorie.

6. Toate tãrile vor boicota economiceste Germania si hitlerismul va cãdea.

Dar Adolf Hitler pãseste biruitor înainte.

7. „Dictaturã", „teroare hitleristã" în toatã Germania. Votul e smuls prin teroare.

Dar poporul german merge din entuziasm în entuziasm.

8. Hitler vine sã ne ia Ardealul. Iar noi, toti nationalistii români, care vrem sã scãpãm de pacostea jidãneascã, suntem, nici mai mult nici mai putin, „hitleristi", adicã vrem sã dãm Ardealul nemtilor.

Noi însã rãspundem: presupunem cã Hitler vrea sã ne facã rãzboi si sã ne ia Ardealul. Noi, românii, tocmai pentru ca sã ne putem apãra Ardealul contra nemtilor, trebuie sã scãpãm de jidani. Sã rezolvãm si noi problema jidoveascã. Sã ne întãrim pozitia neamului nostru stors dejidovime, supt de vlagã si pus în imposibilitate de a se apãra. Cu jidovimea care ne otrãveste sufleteste si ne suge sângele, nu vom avea nici arme, nici suflet, nici carne pe noi.

9. În sfârsit, noi „primim bani", suntem stipendiati, suntem „în solda" hitleristilor.

Rãspundem: A. C. Cuza luptã împotriva jidanilor de la 1890, iar noi de la 1919, 1920, 1921, 1922, când nici nu auzisem de Adolf Hitler. Serpi veninosi!

FABRICA DE BANCNOTE FALSE DE LA RÃSINARI

N-a trecut mult si o nouã campanie jidano-politicianistã se porneste împotriva noastrã. Nevoindu-se multumii cu banii de la Mussolini si Hitler, de la Moscova si de la Max Auschnitt, adversarii nostri ne-au gãsit o nouã sursã financiarã în fabrica de bancnote false de la Rãsinari. Senzationala descoperire a umplut coloanele ziarelor politicianiste si jidãnesti.

Dãm mai jos, din presa vremii, câteva pasaje menite sã ilustreze sistemul de perfidii prin care se încerca anularea noastrã în constiinta natiei.

Ziarul „Patria" din 22 iulie publicã:

GARDA DE FIER SI FABRICA DE FALSIFICAT BANI DE LA RÃSINARI

SURSA FONDURILOR DE PROPAGANDÃ –

„Cluj 21. – La Rãsinari, comunã situatã în apropierea Sibiului s-a fãcut o senzationalã descoperire, de naturã a prezenta o întreagã organizatie politicã în cea mai urâtã luminã si împotriva cãreia, guvernul, care are acum în mânã cele mai zdrobitoare dovezi, va trebui sã procedeze cu toatã strãsnicia.

O fabricã de bani falsi a Gãrzii de Fier

Anume în comuna Rãsinari s-a descoperit una din multele fabrici de falsificat monede. Din cercetãrile întreprinse s-a constatat însã, spre stupoarea tuturor cã de astã datã nu este vorba de o simplã bandã de tigani sau de descreierati, care înfruntã rigorile legii în nãdejdea unei grabnice îmbogãtiri, ci de însãsi Garda de Fier, organizatiapoliticã a D-lui Corneliu Zelea Codreau care, în ultimul timp s-a dedat la cea mai desãntatã campanie împotriva guvernului si în general a tuturor partidelor politice din România.

Garda de Fier si propaganda la sate

Pentru cei care cunosc însã activitatea mai de aproape a Gãrzii de Fier, cu cetele de gardisti care cutreierau tara de la un capãt la altul, lucrul pare foarte natural. Cãci în asemenea împrejurãri trebuiesc în primul rând bani. Ori se stie cã propagandistii Gãrzii de Fier dispuneau în ultimul t imp de numeroase fonduri, care le permiteau

deplasarea lor la sate precum si scoaterea de ziare si înarmarea membrilor ei devotati cu toate cele necesare pentru completarea sistemului a la Hitler.

Cum s-a descoperit falsificarea

Ministerul de Interne era d e mult informat cã unii din fruntasii ardeleni ai Gãrzii de Fier si în special cei de la Brasov si Sibiu, dispun de mari fonduri pe care le repartizau apoi organizatiilor din întreaga tarã. Exista la început bãnuiala cã banii sunt furnizati de cine stie ceorganizatii similare din strãinãtate însã în urma supravegherilor s-a constatat cã aceasta este o bãnuialã neîntemeiatã. Descoperirea fabricii de bani de la Rãsinari a pus însã organele politienesti pe o nouã cale, iar rezultatul cercetãrilor a fost dintr e cele mai surprinzãtoare.

Sibiul subventioneazã întreaga organizatie

Imediat autoritãtile din capitalã au delegat pe dl. judecãtor de instructie I. Stãnescu din capitalã sã facã cuvenitele cercetãri. D-sa însotit deD. Prim.Procuror Radu Pascu si procuror Mardarie au plecat la Sibiu, fãcând o primã descindere la locuinta d-lui avocat Bidianu, seful organizatiei gardiste, unde au descoperit un senzational material compromitãtor din care reiese cã fabrica de bani de la Rãsinari servea exclusiv scopurilor po litice si subversive ale Gãrzii de Fier. Printre corespondenta confiscatã s-au descoperit scrisori ale diferitelor organizatii si în special ale organizatiei de la Iasi în care domnul Banea cerea o sumã mai mare de bani, pentru a cumpãra o camionetã si a intensifica propaganda în Moldova.

Organele politienesti au operat o serie de arestãri si au ridicat întreg materialul compromitãtor dimpreunã cu aparatele care serveau la falsificarea banilor. Cercetãrile continuã cu multã asiduitate si se cautã a stabili ce legãturã era între fabricã si organizatiile gardiste si mai ales cantitate de fonduri repartizare acestora.

Valoarea moralã a Gãrzii de Fier

Faptul cã organizatia Gãrzii de Fier care reusise sã-si creeze nuclee în întreaga tarã a fost atât de rusinos prinsã cu mâta în sac a fãcut o impresie profundã în întreaga tarã si o adevãratã consternare în fata partizanilor politici. Se stie cã agitatia la tarã se fãcea în numele dreptãtii, a cinstei, a onoarei, respectului fatã de legile tãrii etc., tot atâtea lu cruri care se dovedesc cã la Garda de Fier, erau numai vorbe goale si cã de fapt ea urmãrea doar puterea, fãrã sã fie cu nici un scrupul fatã de mijloacele întrebuintate în luptã.

Fatã de aceste descoperiri guvernul pare dispus sã opereze cu toatã strãsnicia. Astfel Domnul subsecretar de stat V. V. Tilea a declarat într-un cerc intim, cã fatã de

gravitatea faptelor comise de unii membrii, Gãrzile de Fier vor trebui sã fie neapărat desfiintate."

În „Chemarea Românilor", din 6 august 1933:

DRAGOSTE DE BANISI FALSIFICAREA DE BANI

„Gazetele au vestit în zilele trecute cum cã trepãdusi ai Gãrzii de Fier au fost prinsi de autoritãti falsificând bani. Stim cã acestsoi de oameni au început în vremea din urmã sã umble prin toate satele noastre fãgãduind tot felul de lucruri poporului si cerând pedeapsa cu moartea pentru rãufãcãtori. Suntem tineri care am asteptat o bunã bucatã de vreme sã ne putem lãmuri asupra rosturilor si scopurilor pe care le urmãresc. Propovãduind cu aprindere, dragoste de tarã, bunã orândui re a ei si stârpire a strãinilor, am crezut un timp cã ei sunt de bunã credintã. Când am auzit din gazete cã s-au apucat sã lucreze în paguba tãrii, falsificând bani, nu putem decât sã vedem cã ne-am înselat si am ajuns sã-i cunoastem.Ei fac parte din ce ata jefuitorilor de meserie ai tãrii si pentru greaua încãlcare a legii pe care au fãcut-o, noi n-am sfãtui guvernul decât sã-i judece dupã felul cum cer ei judecarea unor astfel de fapte: pedeapsa cu moartea. La furci cu falsificatorii de bani!"

În „Dreptatea", din 22 iulie 1933, oficiosul Partidului National-tãrãnesc:

GARDA DE FALSIFICATORI

„Dacã trebuia o probã definitivã pentru clasarea indivizilor care alcãtuiesc asa zisa aripã nationalistã de dreapta a politicii noastre, iatã o avem în urmãtorul caz al falsificatorilor de bani de la Rãsinari.

În tot locul si totdeauna partidele extremei drepte, extremã dreaptã care în fond se compune din bande de huligani si bãtãusi, au uzat de cele mai abominabile, mai înjositoare, mai incalificabile procedee în opera propagandisticã a multimilor naive.

Pentru cã în „conceptia" (sic) si „doctrina" (sic) dreptei scopul, care se reduce la însfãcarea puterii, scuzã murdãria mijloacelor.

Nu poate exista noblete în procedee, în tacticã, în metodã si în comportare, acolo unde nu existã noblete în ideal, în scop, în obiectivele urmãrite. Cine-ar putea afirma cã ascunde o fãrâmã de noblete în, hai sã zicem, idealul extremismului de dreapta? Cultul fortei brutale în dispretul birjeresc al elementarelor drepturi, nu va constit ui niciodatã un ideal si o superioritate! Altul este idealul ale cãrei raze încãlzesc sufletul

omenirii: un ideal de justitie, de pace si muncã constructivã, pentru ridicare tot mai sus pe scarã intelectualã a colectivitãtilor nationale si prin aceasta a omenirii întregi.

Nu acesta este idealul extremismului de dreapta, îmbrãtisat de cele mai inferioare exemplare omenesti cu înfumurate gânduri de puteri dictatoriale. Extremismul de dreapta înlocuieste inteligenta cu forta pumnului (care nu distinge pe un intelectual de-un borfas de rând), dreptatea cu arbitrariul, nobilul ideal al pãcii si conlucrãrii dintre stat si popoare cu dogma obtuzã a urii dintre natiuni.

Extremismul de dreapta nu poate fi aprobat de nici un intelectual. Dacã a reusit sã prindã câtiva oameni, aceasta a fãcut-o în numele unei credinte odios exploatate: credinta nationalistã.

Asa a procedat asociatia de conspiratori zisã Garda de Fier . Ea pretinde cã activeazã în numele nationalismului.

În numele nationalismului? Aceastã ipocrizie trebuie demascatã în fata opiniei publice. Nationalismul pentru a fi servit nu are nevoie de organizatii oculte, de asociatii secrete si mai ales n-are nevoie de metode ca cele practicate de Garda de Fier. Nationalismul este o credintã care se apãrã la lumina zilei, deschis, cinstit, sincer.

În nici un caz nu servesti nationalismul prin ordine secrete cãtre… cuiburi (?!?), cãtre „batalioane" invizibile si „celule" oculte. Si mai ales prin falsificare de bani ca niste infractori de rând.

Garda de Fier nu este dec ât o mânã de aventurieri, grupati clandestin pentru cucerirea puterii de stat prin cea mai desãntatã si mincinoasã demagogie. Asta, în numele ideii nationaliste.

În numele ideii nationaliste? Crezul acesta care e al tuturor fiilor acestui pãmânt nu admite asemenea mijloace ca cele uzate de Garda de Fier. Nu admite falsificare de bani.

Descoperirea bandei de la Rãsinari pune în adevãrata ei luminã Garda de Fier.

Lumea se întreabã: de unde au oamenii acestia bani? Atâtia bani pentru propagandã? Pentru organizare si pentru cumpãrarea de constiinte? Pentru cãlãtorii, pentru întretinere, pentru masini? De unde?

Descoperirea de la Rãsinari indicã sursa: falsificare de bani!

Asa lucreazã Garda de Fier. Pionierii Gãrzii de Fier sunt indivizi care cad sub legile cod ului penal. Vor sã facã partid politic prin falsificare de bani.

Ce autoritate moralã mai au pentru a cere aprobarea maselor? Si încã în numele ideii nationaliste.

Garda de Fiereste o gardã de falsificatori. Si o gardã de falsificatori nu poate vorbi în numele nationalismului!"

Si în sfârsit, pentru a nu prelungi peste mãsurã citarea, dãm din „Patria", sâmbãtã, 22 iulie, 1933:

„GARDISTII" SI FALSIFICATORII

„Descoperirea de la Rãsinari a avut o laturã cu adevãrat senzationalã. Ea trece peste faptul divers, bagatelizat si cotidian, punând într-o amploare si o cruditate sângeroasã toatã descompunerea, disolutia si elasticitate moralã a celor care pretind cã regenereazã masele prea credule, în cãutare de un nou crez. Si spunem: cu adevãrat senzationalã pent ru cã dacã ziarele ne-au obisnuit, ultimul timp, sã aflãm cã în diverse colturi ale tãrii apar mici monetãrii clandestine, niciodatã patronii ingeniosi si putin cavaleri ai acestei institutii inflationiste certate cu codul, nu s-au dovedit a fi încadrati î ntr-o mai rãsãritã situatie socialã. La Rãsinari eroii nu mai sunt tigani în goanã dupã cotcãrie, nici simpli certati ai justitiei porniti dupã usoarã si meschinã loviturã, nici unul din acei eroi care înteleg estetic gustul unei aventuri fructuoase în riscuri grele. Ci este vorba de seful – notati bine – seful Gãrzii de Fier din Sibiu. Citãm dupã un ziar obiectiv si care nu de putine ori a luat sub dezinteresata-i protectie miscarea prozelitilor codrenisti:

„Autoritãtile din Sibiu, perchezitionând casa d-lui avocat Bidian, seful organizatiei Gãrzii de Fier din oras, au descoperit un material senzational din care reiese cã fabrica de monede false de la Rãsinari era creatã pentru a sustine Gãrzile de Fier. Între alte documente s-a gãsit o scrisoare a presedin telui organizatiei din Sibiu. d. Banea, care de la Iasi, cere bani pentru o camionetã si pentru a intensifica propaganda pentru Gãrzile de Fier."

Este clar, nu? O monetãrie pentru sustinerea unui partid ce se proclamã regenerator al politicii si al moravurilor! Dupã cunoscutele ipostaze de agitatori fãrã scrupule, de scandalagii si bãtãusi, încã una tot atât de putin onorabilã, dar poate si mai culpabilã: de falsificatori. Cine ar putea pretinde cã este aici un semn curios si grav al vremii; iar un iubitorde jocuri de cuvinte, ar gãsi cã pentru un gardist fie el chiar si de fier – este exagerat sã se facã falsificator. Oricum ar fi cazul de la Rãsinari, este extrem de grav.

El aruncã si o vie luminã asupra resurselor cu care acesti aventurieri se pozeazã câ nd în bãtãusi, când în martiri, îsi întretin o agitatã si ambulatorie existentã. Chiar în ceste coloane întrebam uimiti si curiosi de unde au domnii acestia bani? Sã o mãrturisim sincer, nu asteptam ca rãspunsul sã vie atât de prompt, atât de înfiorãtor, si tocmai de la… Rãsinari!"Dr.

Trei sãptãmâni a durat aceastã odioasã campanie.

În zadar au umblat disperati pe la ziare, ca sã obtinã vreo dezmintire, cei trei legionari de elitã: Caranica, Sterie Ciumetti si Papanace, care de la 1931, datoritã calitãtilor lor de clarã judecatã si de mare sinceritate, trãiau zilnic cu mine, împãrtãsindu-se de aceeasi chinuitoare grijã si ajutându-mi, pas cu pas, la greaua sarcinã a conducerii unei organizatii, pe câmpul de luptã. Zadarnice sfortãri, pentru cã toate aceste infamii care se aruncau contra noastrã erau comandate.

Ele nu vor avea decât un singur efect: de a acumula în suflet nedreptate peste nedreptate, calomnie peste calomnie, loviturã peste loviturã, durere peste durere. Tineretul acesta le-a rãbdat toate, a înãbusit toate în sufletul sãu. Acum însã, dupã atâtia ani, dacã as voi sã dau un sfat lumii, as striga: Feriti-vã de cei ce rabdã!

ECHIPA MORTII

Dar în fata obstacolelor, loviturilor, uneltirilor, prigoanelor, care ne asaltau de pretutindeni, noi, având sentimentul acesta grozav al singurãtãtii, al nici unui ajutor la care sã putem alerga, opuneam: hotãrârea mortii.

„Echipa mortii" este expresia acestor stãri de suflet ale tineretului legionar din întreaga tarã. Ea însemneazã hotãrârea acestui tineret de a primi moartea . Hotãrârea lui de a merge înainte, trecând prin moarte.

***

La începutul lui mai 1933, se formeazã o echipã din: preotul Ion Dumitrescu, Nicolae Constantinescu, Sterie Ciumetti, Petru Tocu, Constantin Savin, Bulhac, Constantin Popescu, Rusu Cristofor, Adochitei, Iovin, Traian Clime, Iosif Bozântan, Gogu Serafim, Isac Mihai, profesor Papuc, Rãdoiu…

Înainte de a pleca sã strãbatã o jumãtate din tarã, ei îsi iau denumirea de „Echipa mortii". De la Iasi a sosit Cãprioara. Vor merge cu ea. Au de parcurs: Bucuresti - Pitesti - Râmnicu Vâlcea - Târgu Jiu - Turnu Severin - Oravita - Resita.

Până aici vor fi însotiti si de preotul Duminică Ionescu. Apoi Timisoara - Arad si înapoi la Bucuresti. În fata lor stă cea mai mare expeditie legionară. Pleacă cu 3.000 de lei în buzunar pentru benzină si încolo cu ce le va mai da Dumnezeu si oamenii din cale. Merg cu legile tării în mână. Vor păstra legalitatea, dar se vor apăra în contra măsurilor ilegale.

La Tg. Jiu, la Turnu Severin, la Bozovici sunt u rmăriti si atacati de politie si jandarmi. Ei se asează în genunchi în fata revolverelor, cu piepturile deschise, acoperind rotile masinii.

La Oravita sunt asteptati cu mitraliere la marginea orasului si arestati. După o zi, procurorul Popovici le dă drumul, negăsindu-le nici o vină. Pentru că ei nu fac nimic, nu vorbesc nimic, nu tin întruniri. Merg si cântă. Atât.

Lumea însă întelege. Îi primeste cu flori. Le dă mâncare si benzină pentru masină. Pe unde trec ei rămâne o dâră de entuziasm.

La Resita le ies eu înainte.

Aici trebuia să tinem întrunire publică. Eram în drepturile noastre. Parlamentar, care avusesem listă în judetul Caras, unde obtinusem 2.000 de voturi, veneam si luam contact cu alegătorii nostri, pentru a le face dare de seamă asupra activitătii noastre în Parlament. E legal. E perfect legal. Dar fată de noi, legile nu mai există.

Nici în vreme de război, Resita n-a văzut atâta armată. Ea este adusă din orasele vecine, ocupă orăselul si-l înconjoară de jur împrejur.

Îmi dau seama că guvernul îmi întindea o cursă.

El ar fi voit ca eu să încerc o iesire necugetată; să-mi pierd calmul pentru a prilejui un motiv de reprimare:

– Iată pentru ce oprim pe acesti domni. Iată pentru ce trebuie desfiintati. Pe unde trec, răscoală populatia în contra măsurilor noastre de ordine, în contra armatei, a autoritătilor. Vor să facă revolutie.

O asemenea greseală din partea noastră ar fi fost exploatată si de guvern si de presa jidănească. De aceea nu le-am dat acest prilej. Si înecând în mine toată revolta, am ocolit orice ciocnire. Izbânda lor ar fi fost tocmai în această ciocnire. Am preferat să renunt la întrunire.

***

Echipa a plecat mai departe, a trecut prin Timis-Torontal si a intrat în judetul Arad. Aici, în satul Chier, jandarmii împreunã cu jidanii au rãsculat pe tãrani, strigând cã au trecut bandele rosii din Ungaria.

Tãranii, înarmati cu furci, cu topoare si ciomege, s-au nãpustit asupra legionarilor. Acestia n-au mai avut timp sã explice cine sunt. Loviturile i-au umplut de sânge. Lui Ciumetti i s-a rupt mâna dreaptã, cãzând în marginea drumului în nesimtire. Alãturi de el zãcea Adochitei. Toti au fost rãniti. Apoi au fost arestati, transportati la Arad si introdusi în celule separate, în arestul din acest oras.

Dati în judecatã pentru rebeliune, procesul a avut loc peste 10 zile. Au pledat avocatii din Arad, Mota, Vasile Marin, eu. Au fost achitati cu totii.

Populatia româneascã a Aradului le-a fãcut o caldã manifestatie de simpatie. În urma acestui fapt, am luat hotãrârea sã-i însotesc. O parte au plecat cu masina, iar eu, însotit de patru dintre ei si de tãranul Frãtilã, am plecat pe jos, strãbãtând toate satele, pânã în munti, la mormântul lui Avram Iancu, o distantã de 140 km. tãranii m-au primit pretutindeni cu bucurie.

De la Tebea, ne-am despãrtit. Ei si-au continuat drumul în Hunedoara, iar eu am plecat la Teius.

LA TEIUS

Aici, tatãl meu urma sã tinã o conferintã.

Am ajuns seara si l-am gãsit plin de sânge, în casa unui tãran. Un mare numãr de jandarmi se introdusese în salã, lovind lumea cu paturile de armã. Pe tatãl meu l-au lovit în cap.

Legalitate! O, Legalitate!

Un parlamentar român, cu imunitãti si drepturi garantate merge sã tinã o conferintã si reprezentantii fortei publice pãtrund în salã si-i sfarmã capul cu paturile de armã. tãrani, învãtãtori si preoti sunt cu totii indignati. Am hotãrât atunci ca în acelasi loc, peste douã sãptãmâni, sã tinem o adunare de protestare.

Aici au sosit în ajunul întrunirii „Echipa mortii" cu camioneta, legionari din Cluj si din Bucuresti, dar întrunirea nu s-a putut tine.

Un regiment de infanterie si un batalion de jandarmi au înconjurat Teiusul, oprind intrarea tãranilor.

Acelasi lucru ca si la Resita. Am cãutat sã ocolesc conflictul, dispunând ca tatãl meu si legionarii prezenti sã pãrãseascã localitatea unde am rãmas singur. Cãci prezenta unui numãr oricât de mic putea da nastere la conflict, pe când prezenta unui singur om în fata atâtor forte nu putea fi prilej de rãscoalã. Si nici o glorie pentru cei multi dacã s-ar fi nãpustit asupra lui.

Totusi, tãranii din Mihalt si din jur au încercat sã treacã cu forta podul ocupat de armatã.

– Podul acesta, noi, tãranii din Mihalt l-am cucerit în lupte grele din mâna ungurilor care îl ocupaserã. Astãzi nu admitem ca jandarmii români sã ne opreascã trecerea pe el, spuneau acesti viteji si îndãrãtnici tãrani din Mihalt.

S-a încins o luptã care a durat peste douã ore. S-au tras salve de focuri. Un tãran a fost ucis, iar din „Echipa mortii", Tocu, Constantinescu si Adochitei au fost pentru a doua oarã grav rãniti.

În cursul zilei au fost adusi în Teius întreaga „Echipã a mortii" si alti studenti într-un numãr total de 50. Li s-a spus cã vor fi evacuati, dar cã neavând bilete de tren trebuie sã meargã la Alba Iulia pentru a le lua de acolo. Aici însã, în loc de bilete, s-au trezit cu totii, fãrã mandate de arestare, introdusi în vestita temnitã a lui Horea si încarcerati.

Toate protestele lor au fost inutile. În zadar au demonstrat cã detinerea lor este în afarã de orice lege; cã nici un detinut nu poate fi introdus în închisoare fãrã mandat de arestare; cã autoritatea care i-a introdus acolo calcã legile în picioare. La ora 2 noaptea au spart poarta închisorii, s-au încolonat si au plecat toti acasã la procuror. I-au raportat cele petrecute. Acolo, în curte, au rãmas pânã dimineata, când, împreunã cu procurorul, s-au întors la arest. De astã datã, li s-au lansat mandate de arestare, „pentru cã au fortat poarta închisorii".

A urmat procesul în care au fost achitati, deoarece fãrã mandat de arestare ei se aflau detinuti prin cãlcarea legii. Ei s-au conformat dispozitiilor legale, anuntând procurorul.

Încã o datã s-a dovedit în fata justitie cã provocatorii la dezordine nu sunt legionarii, ci însãsi autoritãtile, care în loc sã apere legile, le calcã cu un suveran dispret.

„Echipa mortii", dupã douã luni de zile, s-a reîntors la Bucuresti. Luptele ei, suferinta la care a fost supusã, nedreptãtile, procesele, rãnile ei, au rãscolit sufletul întregului Ardeal.

Acum, în acest moment, putem spune cã miscare legionarã s-a întins în toatã tara, cu toatã opunerea autoritãtilor, cu toatã prigonirea. De acum ne vom opri. Vom începe sã adâncim educatia legionarã, prin viata în tabere de muncã. Pe cine va putea supãra aceastã tãcutã activitate, mai ales cã ea depãsea cadrul politic?

DIGUL DE LA VISANI

10 IULIE 1933

Încã din timpul iernii, farmacistul Aristotel Gheorghiu, seful legionar al Râmnicului Sãrat, mi-a înaintat un raport în care îmi descria situatia din satul Visani, unde Buzãul se revarsã în fiecare an, nimicind ogoarele bietilor oameni pe o întindere de câteva mii de hectare. Si îmi spunea cã ei ne roagã, satul întreg, sã-i ajutãm. Sã ridicãm un dig de apãrare. Am aprobat. Am luat toate mãsurile necesare. Am trimis ingineri specialisti. Ne-am fãcut planuri. Am dat ordin ca l egionarii din întreaga regiune sã se prezinte în ziuade 10 iunie 1933 la Visani, când urma sã se deschidã tabãra de muncã. Iatã ordinul pe care l-am dat cu acea ocazie:

CÃTRE TOTI SEFII DE CUIBURI SI DE UNITÃTI LEGIONARE DIN TARÃ

CAMARAZI:

„Niciodatã nu s-a pus problema luminii mai mult decât în clipa în care omul si-a pierdut vederea.

Tot astfel, în lume, problema constructiei se pune mai puternic în clipa în care omenirea are constiinta clarã cã totul în jurul ei se ruineazã.

Când toate se îndreapt ã încet cãtre paraginã, sufletul omenesc se îndreaptã în sens contrar, porneste la contraatac, care se manifestã prin setea formidabilã de a clãdi din temelie, de a înãlta prin muncã, de a construi.

În Europa nu s-a pus niciodatã aceastã problemã a constructiei ca astãzi, când epoca rãzboiului ne-a lãsat o ruinã si când epoca de dupã rãzboi ne lasã mai multe ruine, în fiecare zi câte o ruinã.

La noi în tarã, dupã 15 ani de discursuri pe la rãspântii, discursuri umflate dar sterile, de pe urma cãrora n-au rãmas decât ruine, sufletul nostru fuge de vorbe si cautã directie faptei.

Voim si noi sã construim: de la un pod rupt pânã la o sosea si pânã la captarea unei cãderi de apã si transformarea ei în fortã motricã, de la constructia unei gospodãrii tãrãnesti noi, pânã al aceea a unui sat românesc nou, a unui oras, a unui stat românesc nou.

Aceasta este chemarea istoricã a generatiei noastre: pe ruinele de astãzi sã clãdim o tarã nouã, o tarã mândrã.

În tara de astãzi, poporul român nu-si poate împlini misiunea lui în lume: creator de culturã si civilizatie proprie în rãsãritul Europei.

LEGIONARI

Aceste adevãruri m-au îndemnat sã vã chem în mijlocul tãrii, pe malul Buzãului, pentru a înãlta cu propriile voastre brate acel dig urias, care sã vã poarte numele de-a lungul deceniilor. V-am chemat pentru ca sã spuneti românilor cã voi sunteti aceia care veti înãlta România cea nouã.

România cea nouã nu poate iesi: nici de la jocul cãrtilor din cluburi, nici din cafenele, nici din cabareturi si nici din cãlcâiele roase pe strãzile oraselor în plimbãri si desfãtãri ale diferitilor Don Juani.

Ea va iesi din eroismul muncii noastre.

LÃMURIRI SI INDICATII

1.Digul se va înãlta în apropierea satului Visani (sudul judetului Râmnicu Sãrat), la 6 km nord de statia Fãurei, linia Buzãu-Brãila.
2.Locul întâlnirii: satul Visani. Toate echipele seopresc în acest sat unde vor intra sub comandã localã.
3.Data sosiri în satul Visani: 8 si 9 iulie 1933.
4.Lucrarea se va face în douã etape de câte 30 zile.

Prima etapã:

10 iulie – 10 august 1933.

A doua etapã:

10 august – 10 septembrie 1933.

Ambele echipe vor avea efectivul de câte 500. Comanda generalã o va avea Comandantul legionar din Judetul Râmnicu Sãrat, Aristotel Gheorghiu, care se va ocupa cu:

aprovizionarea
încartiruirea
uneltele de lucru
si cu toate chestiunile ce privesc lucrarea în mare.

Sub comanda lui vor fi: 1. Seful santierului, legionar pe care-l voi fixa personal la începerea lucrului, 2. Seful cartiruirei si aprovizionãrii si 3. Comandantul legionar al echipei. Împreunã vor stabili toate serviciile (aprovizionare etc.) de care se va simti nevoia.

Prima echipã va fi formatã din: Brãila, Buzãu, Râmnicu Sãrat, Focsani, Tecuci, capitalã, Ploiesti, Ialomita, Dâmbovita, Muscel, Arges, Vlasca, Oltenia.

Basarabia se va prezenta în ziua d e 15 iulie, adicã cu 5 zile întârziere. Basarabenii vor pleca pe jos din Chisinãu, strãbãtând Grãdiste, Comrat, Congaz, Cahul, Colibasi, Reni, Galati. La acest grup se vor afilia legionarii din Cahul, Tighina, Isamil si Cetatea Albã.

F. d. C. din toatã tara vor sosi cu prima echipã.

A doua echipã: restul tãrii.

Legionarii vor cãuta sã aibã asupra lor: haine de lucru, schimburi de rezervã, un hârlet, o pãturã.

Marsul celorlalte echipe se va face pe jos sau cu trenul, beneficiind de 75% reducere ca excursionisti în grup.

Cinci legionari brãileni de ispravã vor sosi cu cinci zile înainte, adicã în ziua de 5 iulie pentru aranjarea situatiei si a primirii legionarilor. Ei vor fi numiti de cãtre Comandantul legionar brãilean Ion Iliescu si vor lua contact imediat cu comandantul legionar din Râmnicu Sãrat, Aristotel Gheorghiu.

Cartierul General unde urmeazã a se anunta plecãrile si sosirile: Aristotel Gheorghiu, farmacist, Râmnicu Sãrat.

RECOMAND:

a) ordine deplinã pe tot parcursul drumului. Dacã veti fi provocati, vã este interzis a rãspunde. Trebuieste scopul atins: ajungerea la destinatie.

Doresc ca toate localitãtile prin care veti trece, sate sau orase, sã rãmânã impresionate de disciplina, corectitudinea, atitudinea plinã de demnitate si bunã cuviintã, în toate ocaziile, a legionarilor.

Comandantii echipelor au întreaga rãspundere.

b) În satul Visani si jur, vã atrag atentiunea cã va trebui sã aveti o purtare exemplarã din toate punctele de vedere: prietenoasã cu oamenii si mai ales eroicã în directia rãbdãrii si a muncii.

c) În cazul când elemente dubioase se vor strecura printre legionari, la prima încercare de a iesi din fãgasul cel drept, cor fi trimisi acasã si mi se va raporta mie personal.

De altfel, fiecare sef este rãspunzãtor de oamenii lui.

d) Eu voi sosi dupã întrunirea de la Suceava, luni dimineata, în ziua de 10 iulie.

În zorii zilei, înainte de începerea lucrului, veti face slujba religioasã cu toti preotii din jur.

CAMARAZI

Sunteti în ajun de a înscrie o nouã paginã în istoria bãtãliilor legionare. Tara vã va privi din nou ca pe niste eroi, asa cum v-a mai privit de atâta ori, asa acum v-a privit de atâtea ori.

Îndreptati-vã deci, cu inima plinã de avânt spre câmpul unde vã asteaptã o muncã grea, dar prin care voi veti face o nouã jertfã, deci un nou pas cãtre victoria noastrã, cãtre România Legionarã.

Vã astept deci, pe toti, pe noul nostru câmp de luptã".

Bucuresti, 23/VI. 1933

Corneliu Zelea Codreanu

Seful Legiunii

**

La 10 iulie, peste 200 de tineri legionari s-au adunat la Visani, venind pe jos de la Galati, Focsani, Bucuresti, Buzãu, Tecuci, Iasi, Brãile, sub comanda lui Stelian Teodorescu, Nicolae Constantinescu, Pãvãlutã, Doru Belimace, Stoenescu si Brumã.

Dar, în loc de a fi primiti cu bucurie, în loc de a li se da ceva de mâncare si un loc de odihnã, asa obositi si flãmânzi cum au sosit, au fost înconjurati de mai multe companii de jandarmi, atacati cu o brutalitate de fiarã sãlbaticã si culcati la pãmânt sub lovituri.

Jandarmi erau în asa fel instruiti de ofiteri, din ordinul Ministerului de Interne, unde Dl. Armand Cãlinescu, dupã propriile sale declaratii, avea un rol precumpãnitor în mãsurile de oprimare si de schingiuire a noastrã, încât loveau în acesti copii cu ura cu care ar fi lovit în cei mai mari dusmani ai neamului românesc.

Printre cei rãniti si umiliti pânã la ultima limitã de umilire au fost legionarii: Stelian Teodorescu, Brumã, Doru Belimace, preot Ion Dumitrescu, Stoenescu, Pãvãlutã, iar Nicolae Constantincescu a fost pentru a patra oarã grav rãnit în interval de douã luni.

Vestea acestei nemaipomenite cruzimi împotriva unor tineri care mergeau sã facã un bine si a tuturor ofenselor la care fuseserã expusi, s-a întins ca un giulgiu negru peste inimile strivite si pine de îngrijorare ale tineretului întreg, care pentru credinta si dragostea lui de neam se simtea vândut strãinului dusman de cãtre politicienii tãrii sale. Am înteles atunci cã toate cãile ne sunt închise si cã de acum trebuie sã ne pregãtim de moarte.

O stare de apãsare generalã în care simteam cã se rup toate resorturile rãbdãrii si stãpânirii de sine. Mi-am dat seama cã totul crapã în jurul meu si cã dacã, pe deasupra acestora ar mai veni o singurã palmã, ea ar duce la nenorociri ireparabile. Îmi venea sã strig din adâncul sufletului: Nu mai putem rãbda!

În acea stã atmosferã apãsãtoare, m-am adresat Primului Ministru cu urmãtoarea scrisoare publicatã în ziarul „Calendarul" din 20 iulie 1933:

PRIGOANA ÎMPOTRIVA „GÃRZII DE FIER"

SCRISOAREA DOMNULUI DEPUTAT CORNELIU Z. CODREANU CÃTRE D. PRIM MINISTRU AL.VAIDA

„D . Corneliu Zelea Codreanu a trimis d-lui Al. Vaida urmãtoarea scrisoare:

Domnule Prim Ministru

În urma incidentelor de la Visani, de o gravitate care-mi sângerează inima, m-am hotărât să vă scriu rândurile ce urmează. Nu mă determină la aceasta nici impulsivitate momentană si nici dorinta dea a-mi vedea publicată scrisoare prin ziare pentru ca să aplaude prietenii sau pentru ca să-mi îndeplinesc usor, după cum se obisnuieste, obligatiunea formală de protest împotriva infamiei petrecute la Râmnicu Sărat.

Mă îndeamnă să vă adresez scrisoarea, constiinta frământată că această cale pe care ne-ati introdus cu atâta usurintă pentru orice om de onoare, este calea nenorocirilor fatale, nenorociri care nu mai pot fi evitate astăzi.

Domnule Prim Ministru.

Martirajul n ostru de zece ani trecuti, în propria noastră tară pentru credintele noastre românesti si crestine, nu vi-l voi putea aici descrie în câteva rânduri.

Vă voi spune numai că de zece ani au obosit guvernele României Mari, lovindu-ne. A fost guvernarea liberală si ne-a strivit sub lovituri. A venit d. Goga si ne-a strivit si el în 1926. A venit d. Mihalache si si-a făcut si el o glorie pe lângă stăpâni străini de a ne lovi barbar, de a ne extermina. A venit guvernul Iorga-Argetoianu care din nou a lovit în noipână când a obosit. În sfârsit, ati venit D-voastră, continuând cu loviturile.

Dintre toti acestia, nimeni nu s-a întrebat, Domnule Prim Ministru, dacă mai putem suporta nesfârsitele chinuri fizice si morale care de multe ori tindeau să depăsească puterile noastre de rezistentă. În tot acest timp le-am suportat pe toate cu multă tărie. Suntem plini de răni, dar niciodată nu ne-am plecat capul.

Le-am suportat, pentru că oricât de grele ne-ar fi fost chinurile, ni se respecta sentimentul demnitătii omenesti din noi si onoarea noastră. În ultimul timp însă, sub guvernarea D-voastră, persecutiile si chinurile noastre au intrat în faza cea mai grea.

Cele ce s-au întâmplat la Teius, când tatăl meu a fost lovit si umplut de sânge si cele ce s-au întâmplat mai ales la Visani sunt incomparabil mai grave decât toate suferintele noastre de până azi. Ele atacă însăsi onoarea noastră.

Nu vă voi face un expozeu prea larg.

Domnia Voastră vă reamintiti desigur că acum două luni, când am venit să vă întreb cu ce am gresit noi pentru ca să merităm prigoana care abia începea, mi-ati spus:

Pentru ce nu începeti ceva constructiv?
Domnule Prim Ministru, v-am răspuns, am luat hotărârea ca să fac un dig pe malul

Buzãului. Aveti ceva de obiectat?
Nu. Foarte bine. Foarte frumos.

Am i ntrodus petitie cu o lunã de zile înainte la Ministerul Lucrãrilor Publice; am vorbit cu cei mai distinsi ingineri cunoscãtori în materie si la 10 iulie trebuia sã înceapã lucrul.

Nu era numai o recreatie tinerească"; era chemare tineretii noastre în slujba marilor nevoi de faptã sãnãtoasã. Era o educatie a o mie de tineri în directia constructivã. Era un îndemn pentru alte zeci de mii de tineri. Era o scoalã pentru marile mase populare care stau ani întregi cu podurile rupte, cu drumurile stricate, asteptând sã vie statul ca sã el facã, atunci când numai într-o singurã zi munca lor comunã le-ar putea repara.Era un îndemn pentru toatã tara si un îndreptar pentru acei care îsi pot imagina cã o Românie puternicã ar putea iesi din mila altora si nu din munca noastrã a tuturora.

În vederea lucrului am trimis înainte cu câteva zile trei tineri distinsi la Visani ca sã se ocupe de încartiruire si aprovizionare. Dar ei au fost ridicati în ziua de 8 iulie, transportati la Râmnicu Sãrat, iar apoi legati cu lanturi de mâini, unul de altul, si trimisi acasă ca cei din urmã borfasi, în această situatie de batjocorire provocatoare a demnitãtii lor de oameni.

Alti doi tineri studenti de la Universitatea din Bucuresti gãsiti în orasul Râmnicu Sãrat, unde veniserã cu atâta dor de muncã, au fost prinsi, dusi la politie, insultati în mod trivial, pãlmuiti de politaiul orasului si de doi comisari – fratii Ionescu – apoi legati cu mâinile la spate si condusi în această situatie la garã, prin mijlocul orasului si apoi cu trenul acasă.

În sfârsit, în ziua de luni, 10 iulie, au sosit în Visani 200 de tineri, studenti în majoritate.

Acolo, în loc de bratele deschise pentru nunele lor intentii, s-au pomenit cu prefectul judetului, procurorul, colonelul de jandarmi Ignat, generalul Cepleanu, locotenent de jandarmi Fotea, mai multe sute de jandarmi cu armele întinse, o companie de infanterie cu mitralierele aranjate pentru tragere si cu somatiunea de a pãrãsi imediat localitatea pe un ton de insultãtoare agresivitate cu nimic justiifcatã.

În fata acestei situatii si a tuturor amenintãrilor, cei 200 de tineri s-au culcat la pãmânt, în noroiul care era de douã palme, în cea mai umilã pozitie si au început sã cânte: „Cu noi este Dumnezeu".

La un moment dat, jandarmii au primit ordin sã sarã asupra lor. Au sãrit mai multe sute si i-au cãlcat în picioare, strivindu-le piepturile si capetele cu bocancii, tinerii îndurând într-o tãcere de martiri tot acest calvar, fãrã nici o împotrivire.

În fruntea celor care loveau era procurorul Rachieru, colo nelul Ignat, care, cu mâna lui, a smuls pãrul din capul studentului Brumã si locotenentul Fotea, care a lovit cu pumnii în obrajii nevinovati ai bietilor copii. La urmã, s-au adus frânghii si toti cei 200 au fost legati cu mâinile la spate în mod barbar si tinuti în aceastã situatie, în ploaie, o jumãtate de zi.

Între timp a sosit preotul Dumitrescu, pe care procurorul l-a întâmpinat cu vorbele: Ce-i cu tine, mã?

Sunt preot. Am venit sã fac slujbã de începerea lucrului.
Nu esti preot, esti mãgar, îi rãspunde procurorul. Legati-l imediat cu mâinile la spate.

Preotul a fost si el legat cu mâinile la spate si apoi, împreunã cu toti ceilalti, în aceastã situatie de umilintã, au fost transportati la Râmnicu Sãrat si închisi la Legiunea de Jandarmi, unde au fost din nou insultati si chinuiti oribil de procuror, jandarmi si politisti.

Unii au fost scosi lesinati din camerele acelea de chin sau din pivnitele în care erau aruncati si apoi bãtuti cu râncile.

Dupã patru zile de chinuri, au fost pusi în libertate, negãsindu-li-se nici o vinã.

Altii, prinsi pe drum înspre Visani, au fost închisi la Buzãu si Brãila, de unde au fost trimisi, de asemenea cu mâinile legate, acasã. Mai sunt 15 care pânã astãzi, sâmbãtã, n-au sosit încã. Vin pe jos de la Buzãu la Bucuresti, din post în post, de patru zile, nemâncati, insultati si pãlmuiti.

Domnule Prim Ministru

Aceasta nu este o întâmplare izolatã, ci ordinul guvernului s-a întins în toate pãrtile.

De douã sãptãmâni, fãrã nici o vinã – si dovadã neclintitã de aceasta sunt toate hotãrârile justitiei – suntem loviti si insultati la fiecare pas: la Bucuresti, la Arad, la Teius, la Piatra Neamt si la Suceava.

Domnule Prim Ministru

Vã atrag atentiunea în modul cel mai cuviincios, cã noi, care cunoastem istoria si care stim jertfele fãcute de fiecare popor atunci când dorea sã-si rãscumpere o soartã mai bunã, noi, tineretul de azi al României nu refuzãm aceastã jertfã. Nu suntem lasii care sã fugim de jertfe cuvenitã unei alte Românii.

Dar, iarãsi vã atrag atentiunea, cã eu am fãcut acestor tineri scoala sentimentului demnitãtii omenesti, scoala onoarei.

Noi stim sã murim dupã cum vã vom dovedi. Putem fi închisi. Ne pot putrezi oasele în fundul închisorilor. Putem fi împuscati, dar nu putem fi pãlmuiti, nu putem fi înjurati si nu putem fi legati cu mâinile la spate.

Noi nu ne aducem aminte ca neamul nostru – în trista dar mândra noastrã istorie româneascã – sã fi primit vreodatã a fi dezonorati. Sunt pline câmpurile noastre de morti, dar nu de lasi. Azi suntem oameni liberi, cu constiinta clarã a drepturilor noastre. Sclavi nu suntem si nici n-am fost. Moartea o primim, dar umilinta nu.

Fiti sigur, Domnule Prim Ministru, cã aceste zile pline de umilintã si de nedemnitate nu le putem trãi.

Dupã zece ani de chinuri fiti, Vã rog, încredintat, cã avem suficientã fortã moralã sã gãsim o iesire onorabilã din viata pe care nu o putem suporta fãrã onoare si fãrã demnitate.

Primiti, Vã rog, sentimentele mele."

Corneliu Zelea Codreanu

Totusi, chinurile acestui tineret nu se vor sfârsi. Ni se întunecã zãrile înaintea ochilor. Alte chinuri, mai mari, ni se pregãtesc. Încã nu se terminase bine schingiuirea de la Visani, când am auzit cã I. G. Duca, seful Partidului Liberal, a plecat la Paris. Citim cutremurati în ziarele pariziene, declaratiile fãcut e de acesta: „Garda de Fier" este în solda hitleristilor, guvernul Vaida e slab pentru cã nu ne distruge si cã el, I. G. Duca si cu partidul sãu îsi iau angajamentul de a ne pregãti moartea, de a ne extermina. În tarã, „Viitorul", oficiosul partidului, seva nãpusti asupra noastrã, pe baza acelorasi argumente: „miscare anarhicã", „miscare subversivã", „miscare în solda hitleristilor" si în contra guvernului Vaida, pe care îl va acuza de „slãbiciune", de „tolerantã", fatã de miscarea noastrã, de „cochetãrie"cu miscarea noastrã: „anarhicã" si „vândutã hitleristilor".

Zilele acestea vom coborî ca neam pe scara celei mai mari umiliri românesti. Doi bãrbati de stat români, I. G. Duca si N. Titulescu vor aranja cu fata politicã a trustului

bancherilor jidani de la Paris, interesati pe de o parte la exploatarea nemiloasã a bogãtiilor tãrii si, pe de altã parte, în a asigura o cât mai fericitã situatie coreligionarilor lor din România, venirea la putere a Partidului Liberal.

Aceasta, cu conditia formalã cu angajamentul de exterminare prin orice mijloace a miscãrii legionare. Bancherilor strãini nu le convine o natie româneascã legionarã, tânãrã, puternicã, mândrã si care sã-i scuipe afarã din tarã cu toate capitalurile lor de pradã.

Si astfel, ca o împlinire a suferintelor de peste zece ani, ni se pregãteste, fãrã a fi cu nimic vinovati, cununa mortii.

***

Sã-mi fie permis ca la capãtul acestui sir de lupte sã-mi îndrept gândul cãtre mama mea, al cãrei suflet m-a urmãrit an cu an si ceas cu ceas, tremurând la fiecare loviturã pe care o primeam si tresãrind la fiecare primejdie în care soarta mã arunca.

Perchezitii peste perchezitii, cu procurori si comisari brutali si necuviinciosi i-au tulburat în fiecare an linistea casei, de pe deasupra cãreia a dispãrut de mult orice razã de bucurie si de liniste. Rãsplatã din partea unui neam, înjosit de politicienii sãi, pentru o mamã care, în cea mai amarã privatiune si-a crescut sapte copii în dragostea de tarã.

Fie aceste câteva cuvinte un omagiu pentru toate mamele ai cãror copii au luptat, au suferit sau au cãzut pentru neamul românesc.

CAMARAZI,

Cu aceste ultime povestiri, care încheie volumul de fatã, tineretea mea si a multora dintre voi s-a terminat. Pe cãrãrile ei, de acum, nu vom mai trece niciodatã.

Dacã acesti 14 ani ai tineretii noastre n-au fost prea plini de petreceri si bucurii, o mare multumire îmi lumineazã acum constiinta: o Românie legionarã si-a înfipt, ca un pom, rãdãcinile în carnea inimii noastre. Ea creste din dureri si din jertfã si ochii nostri plini de nesat, o privesc înflorind; luminând zãrile si veacurile cu strãlucirea si mãretia ei. Aceastã mãretie rãsplãteste din belsug nu numai micile noastre jertfe, dar orice chin omenesc, fie el cât de îngrozitor.

DRAGI CAMARAZI,

Vouã celor ce ati fost loviti, huliti sau martirizati, vã pot aduce vestea, care doresc sã treacã dincolo de valoarea subredã a unei fraze oratorice ocazionale: în curând vom birui.

În fata coloanelor noastre vor cãdea toti asupritorii nostri. Sã iertati pe cei ce v-au lovit din porniri personale. Pe cei ce v-au chinuit pentru credinta voastrã în neamul românesc, nu-i veti ierta. Sã nu confundati dreptul si datoria crestinã de a ierta pe cei ce v-au fãcut vouã rãu, cu dreptul si datoria neamului de a pedepsi pe cei ce l-au trãdat si pe cei ce si-au asumat rãspunderea de a i se împotrivi. Sã nu uitati cã sãbiile pe care le-ati încins sunt ale neamului. În numele lui le purtati. În numele lui, deci, veti pedepsi cu ele: neiertãtori si necrutãtori.

Astfel si numai astfel veti pregãti un viitor sãnãtos acestei natii.

Carmen Sylva, 5 aprilie 1936.

***

Al doilea volum va cuprinde: continuarea istoricului miscãrii legionare, prigoana, procesul, trãdarea – precum si consideratiuni asupra problemelor sociale si statale în România si asupra omului nou: legionarul.

DESTINUL SCRIERILOR LEGIONARE

În „Cãrticica Sefului de Cuib", tipãritã din nou în toamna anului 1940, am semnat un „Cuvânt Înainte", în care spuneam cã cei rãmasi în viatã nu ne vom abate de la învãtãtura Cãpitanului. Ca semn neîndoielnic al nezdruncinatei noastre hotãrâri de a nu altera bazele doctrinare sau de organizare ale Legiunii, am stabilit cã formula salutului „Trãiascã Legiunea si Cãpitanul" se pãstreazã neatinsã.

Prin aceastã enuntare voiam sã spun legionarilor cã Corneliu Zelea Codreanu nu pate fi îndepãrtat din preocupãrile noastre zilnice, venerându-l numai ca figurã istoricã, cum se întâmplã cu toti marii bãrbati care au sãvârsit fapte de seamã în viata unui neam. Cãpitanul nu e o realitate a trecutului; el îsi afir mã prezenta constantã în actiunile noastre. El ne inspirã în fiecare moment al propriilor noastre deciziuni, el ne admonesteazã când facem lucruri neconforme cu conceptia lui si el ne bucurã si ne aprobã când actionãm în stilul lui. Cu Cãpitanul întretinemun permanent dialog. El interpreteazã mai bine ca noi însine vrerea natiunii. În fond, el conduce miscarea sau dacã miscarea s-ar conduce altminteri de cum gândeste el, nu mai e miscare. El este si energia care împrospãteazã permanent energiile noastre sl ãbite de lupte, privatiuni, deceptii si închisori.

Cãpitanul n-a murit si nu poate muri! Desi el nu mai e cu trupul între noi, nu e mai putin viu între noi. E o chestiune pe care oamenii strãini de universul nostru legionar nu o pricep. Cãpitanul e viu în mijlocul nostru nu în sens speculativ si teoretic, nu pentru a întrebuinta un anumit fel de a vorbi în raport cu cei dispãruti, nu ca imagine, simbol sau expresie, ci viu pe plan sufletesc în sens concret, viu ca fortã spiritualã care ne dominã si ne cople seste, ne smulge din apatie si ne antreneazã în luptã.

Cãpitanul nu are nevoie de un „cult" pentru a-i întretine amintirea; el îsi întretine cultul din propria lui energie si, pe deasupra, ne mai dã si nouã puteri ca sã putem rezista tuturor suferintelor si prigoanelor. Când suntem obositi, el ne învioreazã, când suntem chinuiti, el ne mângâie si când suntem încoltiti de dusman, el ne dã putere sã rezistãm. El a creat un exemplu de demnitate omeneascã, de justã interpretare a relatiilor dintre individ, neamsi Dumnezeu, care se actualizeazã cu o putere elementarã în propriile noastre suflete. El e steaua polarã care cãlãuzeste lumea noastrã. El e aluatul pe care trebuie sã-l punem în fiecare frãmântãturã de a noastrã, dacã vrem ca actiunile ce le sãvârsim sã dea roade legionare. Cãpitanul nu e omul care a trãit între anii 1899 si 1938, nu e un capitol închis de istorie, ci o realitate „hic et nun", care îsi manifestã prezenta activã în Legiune. El e izvorul de luminã care pune în miscare moleculele sufletuluinostru pentru a reconstrui zi de zi organismul legionar în suferintã din cauza loviturilor si prigoanelor. Asa se explicã de ce si scrierile legionare, fie ale Cãpitanului, fie acelora care i-au interpretat cu fidelitate gândurile, au fost persecutate siarse pe rug la rând cu trupurile martirilor nostri. Cuvintele Cãpitanului au inspirat tot atâta groazã dusmanului ca si luptãtorul viu, prin marea lor putere de convingere si propagare. Scrierile legionare sunt o dinamitã spiritualã, pentru cã se conjugã p ermanent cu aceastã miraculoasã prezentã a Cãpitanului în mijlocul neamului nostru. Cine citeste un rând de-al Cãpitanului simte cum i se încãlzeste sufletul si cum se transfigureazã sub influenta cuvintelor lui rãscolitoare. De aceea ura tuturor regimuril or s-a manifestat cu egalã înversunare si împotriva oricãrui semn care ar putea perpetua imaginea lumii legionare între noile generatii. Cu o consecventã feroce au confiscat si distrus cãrtile legionare, mãrtisoarele, cãmãsile verzi si orice mãrturie rãmas ã de la martirii nostri. Nici parastasele nu mai erau îngãduite, nici botezurile cu numele de Corneliu, considerându-se subversive. O perfectã continuitate leagã regimul antonescian de regimul carlist si regimul comunist de primele douã, în privinta felului cum au tratat opera scriitorilor legionari.

Ne aducem aminte cei care am trecut prin prigoana carlistã ce soartã au avut cãrtile legionare. A poseda un rând de la Cãpitan echivala cu un atentat contra Sigurantei Statului si era aspru pedepsit. Cãrtile confiscate în timpul descinderilor au fost prefãcute în cenusã. Statul Infamiei si al Crimei, patronat de Regele Carol si pãzit de aparatul politienesc al lui Armand Cãlinescu, vedea în orice paginã lãsatã de la un

legionar un inamic de temut, capabil sã apr indã din nou în suflete flacãra credintei legionare, pe care ei o voiau înmormântatã pentru totdeauna sub lespedea de la Jilava.

Dar n-a fost asa! Dupã doborârea regimului carlist, cartea legionarã a iesit triumfãtoare la luminã. Scrierile legionare au fost imprimate în totalitatea lor în cele cinci luni de libertate de care s-a bucurat poporul român sub regimul national-legionar. O avalansã de lucrãri legionare au inundat atunci toate satele si orasele României. Din nou slova de foc a Cãpitanului a pãtrunspânã în cele mai îndepãrtate cãtune ale tãrii; asigurând unitatea si continuitatea între generatia creatoare a miscãrii si tineretul care în acel scurt rãstimp s-a încadrat cu zecile de mii în Legiune. Citite cu înfrigurare si durere, într-o perioadã în c are întreaga natiune vibra de elan, aceste cãrti au constituit hrana spiritualã a neamului nostru în grelele încercãri ce au urmat. Presimtind parcã scurtul rãgaz de libertate de care ne vom bucura, Petrascu, secretarul general al miscãrii si Vasile Posteu cã, seful serviciului de propagandã, într-un ritm halucinant au multiplicat si rãspândit toate lucrãrile mari si mici, rãmase de la Cãpitan si de la ceilalti condeieri ai Legiunii.

Aceastã epocã de libertate nationalã pentru poporul român într-adevãr nu a dãinuit mult. Dusmanii stãteau la pândã si, profitând de orgoliul bolnãvicios al Generalului, s-au reconstituit în spatele lui si l-au împins la nelegitimul act a atentatului contra Statului National Legionar. Odatã cu încarcerarea a mii de legionari si as upra scrierilor legionare s-a abãtut o nouã prigoanã. Literatura legionarã a fost decretatã subversivã si urmãritã cu sete de organele regimului. Din nou, posesiunea unei cãrti legionare expunea la grave pedepse pe posesorul ei. Din nou, numele Cãpitanuluinu mai era îngãduit sã aparã în publicatii, decât pentru a fi insultat. Generalul Antonescu, obsedat de sângele nevinovat ce l-a vãrsat în ianuarie, vedea în orice manifestare legionarã o amenintare pentru regimul sãu tiranic.

Furai distructivã a lui Antonescu nu s-a mãrginit la tarã. Cum o parte din cãpeteniile legionare se refugiaserã în strãinãtate, era de presupus cã vor încerca sã publice texte legionare în aceste tãri. Pentru a împiedica imprimarea si difuzarea de cãrti legionare în Europa, Antonescu a intervenit la guvernul german, solicitându-l ca în toate tãrile în care îsi exercitã dominatia sau numai influenta. sã interzicã publicarea lor cu ajutorul cenzurii sau prin mijloace diplomatice.

Mussert, seful Partidului National-Socialist Olandez, citise cartea Cãpitanului în editia germanã, si pãrându-i-se de mare interes, a dat dispozitie sã fie tradusã în olandezã si publicatã. Când cartea trebuia sã ia drumul tipografiei, un ordin de la Berlin interzice publicarea ei.

În Spania, Radu Ghenea traduse se cartea Cãpitanului si gãsise si o editurã sã o publice. Aflându-se la Bucuresti, Antonescu face presiuni la Madrid, atât prin reprezentantul sãu, cât si via Berlin, prin ambasada germanã, ca sã se suspende tipãrirea cãrtii, iar dacã a apãrut între timp,sã fie confiscatã. Guvernul spaniol a avut demnitatea sã nu se supunã acestor presiuni.

Dl. Mihail Sturdza, în timpul surghiunului sãu din Danemarca, a scris o carte asupra responsabilitãtilor rãzboiului, „La Bete sans Nom", destinatã în mare parte publicului francez. Cea mai mare parte a acestor cãrti a fost confiscatã de politia germanã înainte de a ajunge la Paris, pentru a face pe placul lui Antonescu.

În comunitatea legionarã de la Rostock, foarte putine lucrãri au putut fi reproduse. Am stat permanent sub teama unei reactii a Gestapo-ului, care putea fi alarmat de la Bucuresti. La Rostock s-au multiplicat „Cãrticica Sefului de Cuib", „Însemnãrile de la Jilava", o brosurã despre Grigore Pihu, scrisã de Papanace, iar Nicolae Petrascu a scris „Din Viata Legionarã". S-au scos apoi trei numere din revista „Axa", condusã de Paul Costin Deleanu. Aceasta e tot ce s-a putut publica în patru ani de surghiun în Germania. Foarte putin în raport cu marile posibilitãti de le-ar fi avut acest grup puternic de peste 400 legionari.

Dupã 23 august 1944, ni s-a restituit în Germania libertatea de ane afirma pe plan publicistic. Profesorul Sixt, care conducea sectiunea culturalã din Ministerul de Externe, ne oferise toate mijloacele ca sã tipãrim cãrti, dar numeroasele probleme care ne asaltau la Viena, frontul, refugiatii, armata nationalã si apoi retragerea în interiorul Austriei, ne-au împiedicat sã dãm drumul la vechile lucrãri, asa cum am fi dorit, si la altele noi care se gãseau în cartoane. De abia am putut scoate numere din „Cuvântul" si am multiplicat strictul necesar pentru organizatie, „Cãrticica Sefului de Cuib" si „Cartea de Cântece".

În cursul anilor de nesigurantã care au urmat îndatã dupã rãzboi, s-au pierdut multe cãrti legionare din putinele care mai rãmãseserã în posesiunea camarazilor, si, în afarã de aceasta, s-au pierdut manuscrise pretioase, ca de pildã douã volume de amintiri ale lui Corneliu Georgescu, un manuscris al meu cu povestirea prigoanei din 1938 si multe caiete cu însemnãri apartinând altor legionari.

În tarã s-au repetat scenele de vandalism, dupã invazia armatei bolsevice. Cãrtile care mai scãpaserã din reteaua perchezitiilor antonesciene au fost confiscate de politia noului regim si arse. Represiunea vestigiilor de viatã legionarã a mers atât de departe sub comunisti, încât numai pronuntarea numelui de legionar într-un cerc de cunoscuti expunea pe imprudent la pedepse foarte grave. Obsesia lui Carol, obsesia lui Antonescu, a devenit acum obsesia comunistilor. În timp ce în gazetele, reviste le si

lucrãrile istorice oficiale ale partidului, numele Cãpitanului si toate evenimentele relationate cu miscarea sunt supuse celor mai grosolane deformãri, nu se îngãduie nici cea mai nevinovatã manifestare legionarã, nici aceea de a afirma în public numele organizatiei.

Fãcând o parantezã necesarã, constatãm cã comportamentul comunistilor, de când sunt la putere, contrasteazã violent cu ceea ce se întâmpla în România vechiului regim referitor la scrierilor lor. Comunistii erau prigoniti, partidul lor interzis, foile lor de propagandã confiscate, dar nu s-a pomenit sã se extindã prigoana la lucrãrile lor doctrinare clasice. Gãseai pe Marx în orice bibliotecã, filosofia lui era dezbãtutã de la catedrã, iar în librãrii puteai sã-ti procuri o multime de operecare priveau revolutia din octombrie si tot ce a urmat dupã aceea. Nu ideile comuniste erau interzise în România, ci organizatia care voia sã le dea circulatie revolutionarã si politicã. Sub regimul actual nu e îngãduitã sã se manifeste nici o idee care a r contrazice sistemul de gândire marxist si, chiar mai putin decât atât, care nu ar deriva din structura lui. De ce acesta discriminare? Dacã sistemul comunist reprezintã un progres în istoria omenirii, ce mai au ei cu niste oameni care au murit demult, da r ale cãror scrieri sunt indispensabil sã fie cunoscute de cercetãtorii acelui trecut?

În Europa occidentalã, nesupusã dominatiei comuniste, legionarii gãsesc o altã situatie. Pentru întâia oarã se bucurã de libertatea de a-si manifesta gândurile si de a publica scrierile lor. Trebuie sã aducem acest omagiu occidentului democratic, recunoscând cã libertatea de constiintã si de expresie în aceste tãri e o realitate constitutivã a vietii publice. Sub presupusa protectoare a Gãrzii de Fier, Germania national - socialistã, cãrtile noastre nu au putut sã aparã în nici o tarã europeanã afarã de Spania.

Miscare foloseste acest climat de libertate pentru a reimprima cãrtile legionare, aflãtoare doar în câteva exemplare si amenintate sã disparã. Începând cu anul 1951 se formeazã la Salzburg o echipã de tipografi legionari care se pun pe treabã cu elan si în decurs de trei anisãvârsesc minunea de a reproduce aproape toate textele legionare clasice. Primul gând pentru realizarea acestei lucrãri memorabile îi apartine lu i Traian Golea. Rãsfoind printre hârtiile aflate în locuinta din Ignatz Harrerstrasse 75 din Salzburg, unde în afarã de el mai împãrtãseau acelasi acoperis si alti legionari, a dat peste niste pagini bãtute la masinã în copie si prinse cu o capsã. Uitându- se mai bine, a vãzut cã aceste pagini formau o brosurã, „Din Lumea Legionarã", a lui Victor Puiu Gârcineanu. Înfãtisarea brosurii era jalnicã. Atunci si-a dat seama de dezastrul cãrtilor legionare si de iminenta primejdie ca si putinele exemplare ce se maigãsesc în strãinãtate sã disparã sau sã se perpetueze sub aceastã formã lamentabilã. Un sentiment de milã, unit cu o adâncã veneratie pentru scriitorii martiri ai Legiunii, l-a determinat sã se apuce sã studieze chestiunea reproducerii în masã a cãrtilorlegionare.

A vorbit cu Traian Borobaru, care nu numai cã a fost entuziasmat de idee, dar i-a si oferit mijloacele materiale ale Legiunii, pentru a grãbi ritmul de scoatere a cãrtilor. Mii de pagini sunt bãtute la masini si apoi trase la multiplicator în ca sa din Ignatz Harrerstrasse 75. Cãrtile legionare vãd din nou lumina zilei si pãtrund din nou în circuitul culturii nationale. Si din punct de vedere financiar, întreprinderea a fost un succes, cãci încasãrile realizate din vânzarea cãrtilor în exil au dep ãsit cheltuielile. Aceastã ispravã prodigioasã poartã numele de „Colectia Omul Nou", voind sã se arate si prin numele ei cã echipa de la Salzburg, când a dat aceastã bãtãlie de însemnãtate decisivã pentru perpetuarea patrimoniului spiritual si cultural almiscãrii, a fost însufletitã de viziunea „omului nou".

Se cuvine cu acest prilej sã pomenim si pe acei camarazi care au colaborat la aceastã lucrare, muncind cu drag ori de câte ori aveau un moment liber, noaptea, duminicile si sãrbãtorile. În primul rând e Spiridon Neatã, care a si luat conducerea întreprinderii în anul 1952, dupã ce Golea a pãrãsit orasul Salzburg; apoi Vasile Simian, care s-a specializat în multiplicatul la masinã, Sandu Marin, Victor Voina si Mos Câlniceanu, care dupã ce munceau toatãziua în ateliere, veneau seara si îi ajutau pânã noaptea târziu. Chiar de la început, de când Golea a început actiunea, a fost prezent si legionarul Vasile Cretu din Banatul sârbesc. Nu trebuie uitat nici ajutorul lui Pitt Moraru, Traian Puiu si al lui Dr.Ioan Fleseriu.

La a XXX-a comemorare a mortii Cãpitanului, Colectia „Omul Nou" oferã legionarilor si tuturor românilor lucrarea de cãpetenie a întemeietorului miscãrii, Corneliu Zelea Codreanu, „Pentru Legionari", în reproducerea fidelã a editiei prime, apãrute la Sibiu în anul 1936.S-a reimprimat vechea lucrare din dorinta de a nu pierde textul princeps, care a devenit o raritate si e amenintat sã disparã. E o nouã vrednicie a aceleiasi echipe de legionari care si-au fãcut o datorie de constiintã din salvarea patrimoniului cultural al miscãrii.

Fie ca aceastã faptã înãltãtoare sã devinã pildã rodnicã pentru toti legionarii, pentru cã, ori de câte ori dusmanii vor cãuta sã distrugã scrierile înaintasilor nostri, ei, cu munca si sacrificiile lor, sã refacã pierderile suferite, asigurând perpetuarea în lume a cãrtii legionare-martire.

Horia Sima

________SFÂRSIT________

Multumim : Gardul de Fier Book